

احمد بیجان حضرتلىرىنىڭ

انوار العاشقين

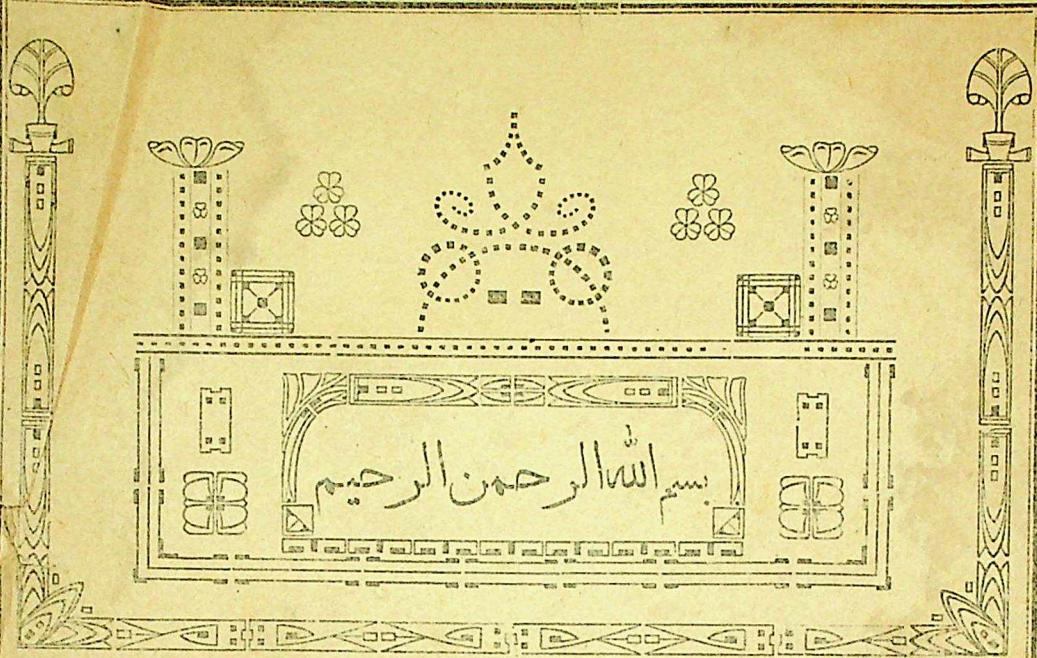
نام ڪتاب حقىقت نصابلىرى مشهور ياز يېھى زاده
الشيخ محمد بن صالح نك «مغارب الزمان لغروب
الأشياء في العين والعيان» نام ڪتابىنىڭ ترجمە ايدى لاشدر.

برادران ڪرييغلى شرى.

مطبعه ڪرييغى قرانىد
١٩٣٠

КАЗАНИ.
Лито-Типография Т. Д. „Бр. КАРИМОВЫ“
1913 г.

هد اویل پادشاهه که کهنسی ذائقی و افعالنی توهید ایله دی افضل دلالات ایله * و کندویی تفرید
 ایله دی وجوه دلائل واکمل کمالات ایله * و کندویی دیلکیه بیانه اشهل خفیات ایله * بس
 خلقی یاراندی و آنلر بیلشیک ویردی اجمل جایات ایله * و آنلک وحدت بیانه دلیلدر اشیاع
 وار واح عقول و نفوس شرایع و حقایق اچره احسن ظورات ایله * تا که تمام لطفه دلیل رحمتی عالم ره
 یقشہ مذکوهای کرامات ایله * و کندیلک کمالاتن کوره مرائب بقیه ده مقضای مقامات ایله * و دخی
 مفت اویل پادشاهه که حمیمه مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتler بیلک او زمرینه کتاب ایندردی
 تا که عالم ره بشیر و ندیر ارسلون افعح اشارات ایله * و دخی بسیع بیان و معاذی سی بیلک دردی
 هدایت ایته ک اوچون اوضع عبارات ایله * تابونلر هدایت ایلیه قدس دازانی سرادقاته اعلی
 مشاهدات ایله * و آنلر ارشاد ایله دی صفات بجلالیک بار قاتنه اقصای جاهدات ایله * و آنکی
 علوم غیبین وحی ایله دی اظهار معجزات ایله * انس و جده دعو تجی اویله دی رحمت ایته ک اوچون
 اویل دخی خلقی الله تعالی حضرتler بینه دعوت ایله دی بوخاق عالم ضلالت اهره قالمش ایکان
 اسلام چرا غافلی یا غوب حقی بول کوسته دردی اعظم هدایات ایله * و دخی دیلکیه آنی تفضیل
 ایلیه قوللری او زمرینه عرصات جلاله جهالنی کشف ارجون اجلای زعایات ایله * و قوللرینه
 چنات عنی از عالم ایله دی زعیم چنات در وضات ایله * و مؤمناری چنات اچره چنک ایله دی
 اطیب طیبات ایله * بس بزم موقد میاندر صلاحیم صلاویه و رسوله صلواتی اشرف صلات

ایله» و آنکه آنکه واصحابیه بیله اولسون اکرم تجیات ایله (اما بعده) معلوم اوله که حق سبحانه و تعالی روح اعظم و صراحتیت اولان عهد پدرتلرینی اول بار اندی تا که برجوهر ظاهر اولدی عالم جبروتک و ملکوتکه و آنکه نصکره از راح کامله و نفوس شامله بی راندی و آنکه دعوت بیله دی و هی سرسبحانه ایله غیب مقایقی فیض ایتمک اوچون آنکه نصکره و می یه بله دی مقایق همکنای سیرایته کله تا که صور کائنات ظاهر اولسون اوچون آنکه نصکره جمال الله مشاهده اینکه دعوت بیله دی اویله اول بسیه آنکه دخی شول مقامه ایرشدیلر که علاما و حکما اول بیلروه بتدیلر (الله ولاسواه) آنکه نصکره الله تعالی حضرتلری آنکه بدنلرین طور قیلدی و روحلرین کتاب مسطور قیلدی و نفسلرین رق مشهور قیلدی و کوکللرین بیت مهور قیلدی و عقللرین سقف مرفوع قیلدی و عمللرین بعزم مسجور قیلدی و آنکه نصکره بونلره ذاتک حقائقن کشف بیله دی و بونلرنی فان ایدروب و هجابلرین کیدروب باق ایتدی (طوبی لهم و محسن ما ب و مابتدی کر الا اولو الالباب) بس آنکه دنیاده و آخرتنه کمال اعلی حاصل اولدی و بی اعلی کمال که وار دخی هر نسنه که ایکی عالمه وار ظاهر و باطن موجود اولدی حضرت پیغمبر مسیح مصطفانی سبیله حاصل اولدی صفات الله تعالی علیه وسلامه.

سبیله تأثیف کتاب

اول بود معلوم اوله که اشبو کتاب عظیمه و غلطاب کریدی جمع و ترجمه ایلین بایزیچی اولی احمد بیجاندر حق تعالی حضرت لری آثار رهت ایلسونکه اشبو کتابی جمع بیله دی شونک او زه رینه که چهیم عارفلرک غایقی و اصلاح لرک نهایتیند المدله اشبو کتاب کلیبولین تمام اولدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری فناک اعلی دولتنده و اجلی سعادتنده الهی آنی عالمه رحمت قلدک آنکه کمال مقیاقون بی ایلیم اهل ایله بنم اصله نی و فرعی آنکه نعمتینی تو زینه با غسله و دخی چهیم اهل ایمان ایله بنم اصله نی و فرعی آنکه قاتنه مقرب و مقتدر ایله ایکنچی سبب او امر که بنم برقنک اشم وار ایدی عالم و عارف و فاضل و کامل و تکری تعالی حضرتلرینک خاصی و ایرنلرک سوره دخی چهانک طبی شیخ ماجی بیرام قدمس الله سره العزیز لرک محروم اسراری ایدی و دام بن مسکین و درویش اهدی بیجهان ایدزدکه ای کوزلرم نوری قریباش دنیانک بقاسی ورزکارک زفاسی یوقدیر بریادکار دوز که عالمه رهه اوقتنسون بنم سوزم ایله اول دخی مغارب الیمان آدلو بر کتاب بیارزی عالمه رهه زنکار ظاهر و باطن تفسیر و تحقیق وار ایسه الحاصل ایون ایکی هامنک حاصلن آنکه بروید جمع بیله دی و آنکه نصکره بکتا ذه بیتدی با احمد بیچلن ای شهیدن سنک سوره لرک ایل چهیم عالم ایل کشرا بین و مقایقین بروید جمع بیله دم ایملی سنکه کل بونکابکه مغارب الیمان ایل بونی ترکی دیله ترجمه ایله فا که بروزم ایلک تو می دخی مغارب دن و اذار عالمه بن فائد

کوروسنار بن مسکین دخی آنلش مبارک سوزی ایله اشبو کتابکه آدی انوار العاشقین در کلیبولیده
 تمام او تکمایه دی بنم انوار العاشقین و قراندش هذلک محمدیه آدلو نظم و تأليف ایندیکی کتاب
 ایکیسی دخی مغارب الزمانین چیقه شدر صانکه بجر محیط طاشوب ایکی جانبدن آقدی نه دکلو
 جواهر وارا یسه ظاهر اولدی واگر در مکدون اسفر ایسلش انوار العاشقینی مطالعه ایله و اگر
 اجر غیر مذون اسفر ایسلش محمدیه بی مطالعه ایله الحمد لله که بز ایکی قرنداش بوایکی کتابی جمع
 نه دیله دک آنلش اوچون بز برویله زهمتکار چیکل کشا که رواح عشق اشبو کتابلره مشرف اولوب
 بازیچی او غلمریله رحمت اوسون دیو خیر ایله یاد ایده لر * (تلخیه) * ایندی ای طالب
 اسرار الهی اشبو کتاب حدیث قلسی و وحی قدوی و سر سبعهانیکر علم اسراردن و سور
 ربایدلر نور الانواردن چانکه حق تعالی بکتا توفیق ویردی ایسه احادیث قدسیه بی و کلامات
 قدسیه بی جمع ایندک که حق تعالی حضرت ایکی پیغمبرلر ایله اولان کامانن ذکر ایندم و اصفیا ایله
 اولان خطاباً این جم ایندم مع هذا علماء عظام طبقات علمی و معارف و عوارف بیان نه دیله دیلر اما
 بومیدانده هیچ کیمسه ظاهر اولمادی و بومیزانده رصد اورمی بای کذور دیلر استدلالات
 مقاصدی استدلالات مراصن اوچون وین مسکین اهدی بیجان بر فسنه ذکر ایندکه عرب و عجم
 بونلش مثلی کتاب دوزمه دیلر زیرا که آنلر احکام و قضایا و حکایات کذور دیلر بن مسکین جمع
 حدیث قدسیه بی و کلامات قدسیه بی کتوردم و نه در الو خطابات الهیه رار ایسه توراتدن
 وزبوردن و انجیلن و قراندن دخی نه مثلاً کلامات ربانیه وار ایسه صحاف انبیادن تاعالم
 چیروندن عالم ملک و ملکوت همی عرصات معاده و جذات آباده وار نچه اشبو کتابه جم ایندم
 (والله یقضی و یقدر الاسباب ویرزق من یشاء بغير حساب) اوچنچی سبب تأليف کتاب
 او لدر که اهل الاهین بر جماعت بکتا ایندیلر اشبو زمانده جهول و تقلید غایت چو قدر بعضیسی
 هرایه مشغول اوله می ایله بن، قشر عم دیو وبغضیسی غیره مشغول اوله می ایله بن محقق دیو
 واردیلر شریعت و حقیقت هجئنی ترک نه دیله بیوب دینی و مذهبی تهییز نه دیله دیلر و ایندیلر
 (قد عالم کل انسان مشربهم) بس کندولری آزدیلر و خلقی دخی طریق مقدن آزدر دیلر
 و تخلیلات ایله حقایقین مردم او لدیلر بس اویله کرک او لدیکه بر کتاب دوزیله آنلر که آنده
 احوال انبیا و احکام شرعاً ظاهری بیان اوله و مقایلک و قضایانلک باطنی محقق عیان اوله شونلش
 او زه رینه که عرفاء محققین کشف ایندیلر تحقیقات ایله بس اویله او لسه بن مسکین عندر ایده ایدم
 که اشبو نسنه شی هظیم در وامر خطیفر در وذلک علی الله بسیر و بن ضعیف اهدی بیجان کورمکه
 ظاهر و باطن علمارزنه عمامه ظاهر و باطن چوق کتابلر دوزمشلر در اما اول کتابلرنلک کیمی
 عرب دیلچه و کیمی فارس دیانچه ایدی هر کشی آنلری مطالعه قیلوب مدعاسنی لطیف
 چیقار مزلر ایدی و اول عباره لری کیم و اهای بیاور ایدی بومسکین دیلدیکه ظاهر و باطن

علمیندن تر کچه بر کتاب دوزه که بو بزم ایل قومی دخی اول عاملردن فائده طو توب عالمدردن
 و عارفلردن اوله لرتاکه کوئلرینه واعتقادلرینه شربعت وحقیقت امرین طوتهق و مسامانیق
 قیکن بیلمک ویعرفت مواصل ایلهک دوشه. اماعلهما فرض عین اولان عملرده اتفکاف ایدر لر
 متكلملار ایندیلر اصل علم حق تعالی نلک بر لکن وصفاتن بیلمکنر دلیل ایله وفقهالر اصل علم
 علم فقهدر زیرا که حلال وحرامی فرضی واجبی وستی امری ونهی بیلهک فقهه ایله حاصل
 او لور دیدیلر. اهل تفسیر واهل حدیث دهیلر اصل علم قرآنک معناسین و تفسیرین
 وحدیث بلله کدر زیرا که علوم قرآنکن وحدیشدن چیمه شد. اویله بولسه اصل علم قرآن
 وحدیشدر صوفیلر دهیلر اصل عالم کشی کندی لک مالن و مقامن بلله کدر کدحه نه ایله یقین
 او لور ونه ایله حقن ایراق دوشیلور آن بلله کدر. ابوحنیفه رحمة الله علیه ونهی اصل علم که
 دیلر صوفیلر علمیلر اویله ایسه بن ضعیف تبریک اوچون بو عملر نلک هر برسندن کنوردم
 داکه طالب علم او لانلر انواع علمین فائده بوله لور. بلله ک کر کدر که عاهک و عملک ظاهری
 و باطنی وارد ببعض آیات و حدیث ظاهر اعتبار بله دیده شد. وبعض آیات و حدیث باطن
 اعتبار بله دیده شد اول که ظاهر در مقام فتوادر و اول که باطندر مقام تقدادر و انلر لکه
 عقللری و فهملری قاصدر بعض ادرا کدن اعتقادلرینه خلل ایرشدیلر و بابیازلک وا لیازلک
 لکه، وکشفی انکار ایدر لر اما آنلر که عقل وفهم ایشلر بله هر بر آیندند مقصودند در
 آنی بلورلر و اول ظاهر و باطن عملرندن فائده کور لر و کمال بولوب جماله واصل او لور ار
 بس واجب اول دیکه علم کسب ایلیه لر زیرا که علسز عبادت دکه حاله فساددن قولیماز.
 ایه دی سرمد شوبله ظاهر او لور که هسلطان المشایخ و بروزخ البرازخ قطب المحققین و کمل المقربین
 مرشد الانام هابی بیرام قدس الله سره العزیز بنهی صاحب شرقیلاری شونلک او زه ریله که احوال
 انبیهازلک ظاهر بله موافق بیان او له و مقامات او لیانلک باطننه مطابق عیان او له و دخی تفسیر
 و تحقیق آراسنده تطبیق او له و اول لرک و آخرلر لک علمی بوندیه تحقیق او لندیس اویله ایسه اشبیو
 کتابد تحقیق و تشریع انجویلرین نثر و نظم ایندیم بس نور علی نور و سرور علی سرور اول دی
 اشبیو کتابی کوکامک نوری و عینه لک عینی و رو حملک رومی قیلدم امام حق سبحانه و تعالی مضره ملن
 دیلر مکه او شبو کتابی ذیاده یوجدقیله و آخرتنه بکل و بیانلر و اوقیانلر شفیع ایلیه و اوجماده
 بولداش ایلیه و دخی بو کتاب لک اسمی (انوار العاشقین) دیر آدویردم آنلک ایچونکه جهیع ظاهر
 و باطن نور لری بوندیه مع اول دی و دخی بو کتابی بیش باب او زه ریله بایداد ایندیم بیش وقت نمازه
 اشارت اولسون اوچون (الباب الاول) ف ترتیب الموجدات ونظمها (الباب العانی) ف خطابات
 الله تعالی مع الاربیاء العظام (الباب الثالث) ف الملائكة الكرام (الباب الرابع) ف خطایات الله تعالی
 يوم القيام (الباب الخامس) ف کلامات الله تعالی ف اعلى المقام والله الموقف للسداده المبدأ والیه المعاد

الباب الأول في ترتيب الموجودات ونظمها

قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم (ان لله تعالى ثمانية عشر الف عالم وان دنياكم مدنما عالم واحد) يعني پیغمبر مز صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم یمتدی بدرستی حق پیغمبر تعالیٰ خضرتارینه اند اون سیکن بلی عالمنی وارد و بدرستی دنیا اول عالم لردن بر عالمند. ایدی ای نور جلاله هائروای ظهور جهاده سائر اولان کشی بلمه ک کرکدر که حق تعالیٰ اولدر جهیع اشیادن ایقت اسر و آخوند چهیع اشیادن صوکره اتنها سر مجھوں اشیا فانیدر ظاهز در یعنی غالبدن چهیع اشیاده بروجہله دخی اولدر وجود آنکن ایند اولمه غله آخوند وجود آنکامنه کی اوله ف ایله ظاهر در صفاتیله مظاہر اکوانده وباطندر ذاتیله اعیانده و رفیع الترجاتندر. بحسب البقامات بلمه ک کرکدر که وجود اوچون ایکی اعتبار وارد بری وجود عضور که حق مطلقدر بناهه مجرد در نسبتین و تعینین وجود دیمه ک فقهیم اوچوندر آنچق ایکنچن اعتبار بودر که علمه هله چهیع اشیابی محیطدر کنی ذانکی و دخی لازم ذاتی بیلور بس غلق ایله هنک آرسنده عنایدن غیری نسبت یوقدر وملقه جهولن اولو حجاب برقدر ایهدی اولگی اعتبار ایله (لیس که شه شیء) در ایکنچن اعتبار ایله (وهو السیع البصیر) دروغناسی بذاته در یعنی چهیع خلائقدن غنی اولدیغی اولدر که وجود و بقاده کیمسه یه محتاج دگلدر بلکه هیچ نسخه هقسز ثابت اوچیو دیمه کدر. و خلقده دخی ایکی اعتبار وارد بری بودر که خلف کفای نفسنه نظر ایله مجب و مدب و رب تعالیٰ به نظر ایله موجوددر. شیخ امام غزالی قدس الله سره العزیز محبت نام کتابله ایدی اگر خلقه فضل الله ایر شه بیدی بقا ایله وجودن صوکره کیرو هلاک اولور ایله بس حق تعالیٰ حضرتاری قائم بذاته در آنکن غیری بار آنک ایله قائم زتعقیقی برهان الهی ایله شویله ثابت اولدیکه الله تعالیٰ حضرتاروندن غیری باق وجود یوقدر وغیرک وجودی آنک ابعادی ایله موجوددر. پیغمبر مز صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتاری ایدی قچازکه حق تعالیٰ حضرتاری برقلمی سومه آنی کلدوبه عاشق ایدز و شریعت وحقیقت او زه ریله مستقیم ایدراول هل دخی صفات شریفه و اخلاق کریه ایله متصف اولور اویله اولدیسه اول کشی یه ملکدر تلک نقشی ظاهر اولور وقدس لاهوت آنکاتجلی ایدراول آنکا کشف اولوب جواهر ملاشکه وار و اح انبیاء اولیا الطیف صورتار ایله ظاهر اولور آنکارنک واسطه سیله بعض حقایق دخی ظاهر اولور عالم مثال و انسانک حقیقتی دعالم اراده مشاهده ایدز اویله اولدیسه معرفة النبات للذاندر. تکری تعالیٰ حضرتاری بو خلقی ایکی قسم او زه ریله بر ایدی اولگی قسمی واصلداردر لیکن معارفلوندی آثار کمال الدین هر و ملدر و عقللدر تیپ ضلالنده و تغییر در ور وحدتی بیدای جهالقده مقردادر (ایکنچن

قسمی) اهل وحدت از در تحقیق آنلر عرصه نوره غرق او لمدیار و فردانیت میدانندند ندا
 ایلدیار و عقلمندی ابدی حیران اولوب سرادقات چو سفنه طور دیار بس حق تعالیٰ حضرت‌ناری
 آنلر هوبت نوری ایله تجلی ایلدی آنلر دنی چهیم ماسوا الله ن غائب او لمدیار وغیر الله
 التفات ایتمکدن فانی او لمدیار قال الله تبارکو تعالیٰ علی لسان زبده (ماوسعه ارضی ولاسمایی
 ولشکن وسعی قاب عبدي الهمون) یعنی تجای ایله صیقدم دیمک اولور. شمس تبریزی
 رحمة الله تعالیٰ علیه ایندی ہو کوکل گه حق تعالیٰ حضرت‌ناری آشنا تجلی برله صیغه اول کوئل رسول الله
 صلی الله علیه وسلم حضرت‌نارینک کوکلی جمیع موجودات
 واسع ایلدی ایسه ختنن آرف کیممه آشنا خدا دی شک یوقدر بوتجای که انسانه حاصل او لمدی
 بس دلخواهی واسماشی ذکر ایته کلدن حاصل او لمدی ذکر افضل عبادات او لمدی نتکیم حق
 تعالیٰ حضرت‌ناری بیورر (ولذ کر الله اکبر) حضرت علی رضی الله عنہ مناجات‌نیه ایندی یارب
 بن سلائق او لمدی پکنا انعام وعزت بقوسون بنم ربم او لاف بکاف خریتر. امام غزالی علیه رحمة الله
 الباری ایقدی لقاء الله ندیمی بیرون بمحبت یوقدر معرفت حاصل او لمدی ذکر
 ایته کلده حاصل او لور و محبت لذت ایچنل هلاک او لمدی و معرفت حیرت ایچنل مشاهد ایتمکدر. اهل
 ظاهر قتنل حق سبحانه وتعالیٰ حضرت‌ناری قلنی سومک جمازدر رحمة کلدن عبارت‌نار وقل الله تعالیٰ بی
 سومک آشنا بادت ایته کلدن عبارت‌نار اما اهل تحقیق قتنل حق تعالیٰ حضرت‌ناری قلنی سومک کندو به
 یغین ایته کلدر و باطنی قلنی سومک کلدن کیدر مکدر وقل
 حق سبحانه وتعالیٰ حضرت‌نار بی سومک او شبو کمالانه بیل ایله کلدر. ابوطالب مکی علیه رحمة الله
 الباری ایقدی جمیع مقامات‌که وارد کیممه به حاصل او لماس الاعیت ایله حاصل او لور و هرنسله که
 او شبو مقامات‌نار داردر فوت او لور ایسه محبت او ایچق ضرر ایلمز و هر کیممه زلک محبتی فوت
 او لمه مقامات آشنا فائی ایاهز. ابو بکر الصدیق رضی الله عنہ حضرت‌ناری ایقدی که کیممه
 حقیق خاص محبی کلدن برشه طاتندی ایسه چهیم تعلقات دنیویه دن واهل‌نارین یوزچویر و بحقیق
 محبتیه مشغول او لمدی بس واجب او لمدی که طالب حق کوکلی ماسادن طاهر ایله زیرا که
 کوکل لطائف‌له آیینه کیدر، موزلک کوکلی عرش ایله و کرسی ایله محجوب او لماز بلکه او شبو
 هجاپلردن جمال ہوبیتی مشاهدہ ایمار بونلار آشنا مانع او لماز رقا یچانکه کوکل بر تخت او لمدی ایسه
 حقیق معرفت‌نار و عرش الہی او لمدی ایسه محبتیه واجب ولایق او لمدی ک. اشرف مواضع او لنه نیچه او لمیه
 که حق سبحانه وتعالیٰ حضرت‌نارینک تجلیست‌نک جلاسیدر. ابا یزید بسطامی رحمة الله تعالیٰ علیه
 ایدر حق تعالیٰ حضرت‌ناری کوکلک کیکل کنندن خبر ویردی اگر عرش یوزیانک عالم‌لر عارف‌نک
 کوکلکه قرنسه خبری او لمیه. چند بعد ادی رحمة الله نه لی علیه بونه عداده ایقدی برادر امش قدیمه
 مقارن او اسے هیچ اول برادر امشدن اثر قائمیه تحقیق الله تعالیٰ حضرت‌نارون قلنک استعداد بنه کوره

تجلى ايلر قایچان قل (یاهو) دیسه حق سیحانه و تعالی مضرتلری آنک عقلنه و روحنه تجلی ايلر اویله او لفیسه قلنک قلبنه دهشت ماضل اولوب رومه، حیرت دوش ر اول دخی جهیع ماسوا الله التفات ایلهز دیلله و عقلنه (هو) دن آرتق نسله قالماز. امام فخر رازی رحمة الله عليه ایتقى (لا اله الا الله) توحید عوامدر (اله الا الله) توحید خواصر بس ثابت او لدیکه افضل ذکر (اله الا الله) در نقلدر که تگری تعالی زنگ دورت ملک اسمی وارد مرزک بری قرآن عظیم الشاند، در و مکی قوراند و مکی انجیلد و در امام شهوری طوقسان طوقزد ر ایلدی او لسه لرک کیمی اسماء ذاتندر و کیمی اسماء افعالدر و کیمی اسماء صفاتندر. کارک ایلدی بیاوه ک کدر که وجہیع علومدن مقصود الله تعالی حضرتلرینی بیلمکدر بس معلوم او لدیکه صانع عالم برد و جمیع مخلوقات الله تبارک و تعالی مضرتلری ایکیشور براندن تاکه وحدانیه دلیل اولسون اوچون مثل عرش ایله کرسی جلی و انسی جنتی وجهنمی لیل و نهاری برو بحری لوح و قابی شمس و قمری صحت و سقی فرض واجبی سنت و نفای وصل و فصلی خیر و شری نفع و ضری موت و هیان نور و ظلمتی و دخی نه که بونلره بگزر وار ایسه جله سلی جفت خلف ایلدی (بیت)

*(فی کل شی عله آیة * بدل علی انه وادع)*

فصل في ترتیب الموجودات

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم * اول ما خلق الله المقل * ای طالب اسرار الهی قایچان که الله تعالی اولا عقلی یراندی کیل دیدی کلی کیت دیدی کیل دیدی سویله دیدی سویله دی اپسم اوی دیدی اپسم اوی دیدی ویرمدم. و نقلدر که حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه ایتنی حق تعالی عقلی نفر مکنوندی یراندیکه او لا اول مخزون ایدی سابق علمنده دیلديکه آشکاره ایلیه علام عقلک نفسته قودی و فهی روحنده قودی و زهدی باشنده قودی و میانی کرز لرنده قودی و حکمه دیلله قودی و خیری قولا غنده قودی و شفقتی قلبکه قودی و رحمتی همتکه قردی و صبری در ونده قودی اشبور سمه کمالات ایله عقلان مزین ایلدی ایمدی عقلک کندی ذاتنده اعلاه میلی بود و در وقت اولور که ذنیه میل ایدر وقت اولور که آخرته میل ایدر. و نقلدر که تگری تعالی عقل خطاب ایدوب ایندی او کنکه نظر ایله عقل دخی نظر ایلدی بر لطیف و احسن نسنه کوردی آدکنده در ایتنی سن کیمسن اول ایتنی من اول کشی یمکه سن بنسر قائم او لمارسن عقل ایتنی آدکنده در یراندی آدم توفیقدر. و نقلدر که عباده بن الصامت رضی الله عنه ایتنی حق تعالی قایچان قامی او ل ایتنی آدم توفیقدر. و نقلدر که عباده بن الصامت رضی الله عنه ایتنی حق تعالی قایچان قامی یراندی ببور دیکه با قلم ایدی بارب نه باره بیم حق تعالی مضرتلری ایندی شولکه او امدی و اوله چقدر بیاز قلم دخی بارزی. رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتنی حق تعالی مضرتلری او لا قلمی بر جو هردن یراندی او زنگی بیشیدوز سنه لک بولدر و بوز بوغی وارد و اوچی

ایکی شق او لمشدر ایچالدن نور چیقار نتکیم دزیا قله مدن مرکب چیقار و باشی عرشده با غادر
 بر فرشته نک اللہ در دیر لارکه هر حرف ایک بیوکلکی قاف طاغنچه در * و نقلدر که ابن عباس
 رضی اللہ عنہ ایقدی حق سپحانہ و تعالیٰ حضرتler اول لوح محفوظی برانتی شولکه الی
 یوم القیامه او لمش واوله پندر جمهیع سنی آنلہ حفظایلدی و لوح محفوظ آق انجردندرا طرافلری
 قزل یاقوت زندگان هر کون او چیوز آلمش در لورنکه کیور بعضیلر ایقدیلر لوح ایکی در لودر
 بوری لوح فوقانیلر و بوری لوح تختانیلر * ابن عباس رضی اللہ عنہ ایتدی اول نسنه که قام
 لوح او زه رینه یازدی بزی یازدیکه حق تعالیٰ ایتدی بندن غیری نکری یوقدر و مجھ بضم
 رسوله کمر هر کیم بنم قضاوه راضی او لسه و بلا مریه صبر ایلسه و نعه قلار یه شکر ایاسه بن آنی
 صدیقلردن یازرم و قیامت کوننکه صدقیلر ایله هشر ایلرم و هر کیم که بنم قضاوه راضی او لسه
 و بلا مریه صبر ایتمس و نعه قلار یه شکر ایتمس وارسون بر غیری نکری ایسته سون * و بیغه بدر
 صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم بیوردی اول و قنکه حق تعالیٰ قلامی برانتی و یازد بربیوردی قلم ایقدی
 یارب نه یازدیم حق تعالیٰ ببوردی شفاعتی انبیایه و کرامتی او لیایه و محبتی انتیایه و اوجه افی
 چومرد یا یلره یاز قلام ایتدی الهی در ویسلر ایچون زه یازدیم حق تعالیٰ بیوردی (هملی و ازالہ)
 یعنی فقرا بناه مروین دخی آنلر ایله بیم آنلر ایله بنم آرامدہ هیچ واسطه و حجاب یوقدر * و نقلدر که
 ایزینه العمامادہ پیغمبر یمز صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم بیوردی حق تعالیٰ قلمه امر ایقدیکه بسم الله
 الرحمن الرحیم یازه قلم دخی بسم اللہ باسین یارب دادن بر نور چندی عرشدن تافرشه وار نجعه
 ملک و ملکوتی منور قیلدی قلم ایقدی یارب بونه بادر که آنلن بورسنه نور چیقدی حق تعالیٰ ایتدی
 بوبنم کروم نور یدر محمد امتلری ایچون صکره قلم سیننی یازدی سیندن اوج نور چیقدی یعنی
 هر دیشندن بز نور چیقدی بریسی اوجدی عرشه کندی و بریسی کرسی یه کندی و بریسی
 اوجماخه کندی قلم ایقدی یارب بونه نور لدر حق تعالیٰ بیوردی محمد صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم
 امتنی اوج باواک ایلیم بر باوکی سابق بالحیرات اوله یعنی باطنی خالب اوله ظاهرنکن و بر بلوکی
 مقصد اوله یعنی ظاهری و باطنی برابر اوله و بر بلوکی ظالم لنفسه اوله یعنی ظاهری غالب
 اوله باطنلدن اما اول نور که اوجدی عرشه کیتدی سابق نور یدر و اول نور که اوجدی کرسی یه
 کیقدی منتصدر نور یدر و اول نور که اوجدی اوجماخه کیقدی کندی نفس لریه ظالم ایلینک
 نور یدر آنلن صکره حق سپحانه و تعالیٰ حضرتler قلمه امر ایلدیکه میم یازه چون میم یازدی
 بر نور چیقدی عرشدن تافرشه وار نجعه منور قیلدی قلم اول نوری کوردی ایکی بیلک بیل
 تعجبیده قالدی قلم ایتدی یارب او شیونور نه نور در حق سپحانه و تعالیٰ حضرتler اول نور محمد
 صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم نور یدر و محمد بنم حبیبہ در ورسواندر جمیع خلق لذک خیر لو سیدر و جمیع
 عالمی آنک ایچون یارا تدم قجانکیم قلام بوسوزی ایشکلی مغلن دستور دیلکیکه اول نوره سلام

وپرە حق تعلیٰ حضرتلىرى دستور و پىردى قام ايقىٰ السلام علیك يار رسول الله حق تعلیٰ حضرتلىرى
 ايقىٰ ياقۇم كېيە سلام و پىردىڭ قام ايقىٰ سەنگ خېبىدە و خانقانىڭ خىدرلۇسىنە و پىردىم حق سېھانە و ئىغى
 حضرتلىرى ايقىٰ مال بودر كە اول بۇنىڭ حاضر دىگل اگر حاضر ايمىش سەنگ سلاسلىلى آلور ايدى
 اما آننىچىون بن سلاسلى آلهيم ياقۇم دىيدى پېغەبىر صلى الله تعالىٰ عليه وسلم حضرتلىرى
 ايقىٰ يواعنىباردى او تورى در كە سلام و پىرمىك سنت او لدى و سلام آلمىق فرض او لسى آندىنلىرى
 قام (الله الرحمن الرحيم) يازدى وايتىدى يارب بۇنە اسمىلردى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى ايىدى
 بن الله عظيم الشأن ساپقلەر و رەهانىم مقتىلىرى و رەحيم ظالم لىفسە او بىلەرە حق سېھانە و تعلیٰ
 حضرتلىرى ايقىٰ اى بىنم فرشته لەرم طانق او لىڭ كە هەركىم بسم الله الرحمن الرحيم دىيدى بن آنى
 ياراقارم و عمللىرىن مبارىك قىلرم و مىستانلىرىن قىبول قىلرم و گناھلىرىن عفو ايدىرم قام (بسم الله
 الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين الرحمن الرحيم) يازدى بىر نور ئاظاهر او لدى او اول نور ايىكى
 پاره او لدى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى بىر نور و جەت دىكەنگۈزىن يېرانتىدى بىر نور مەغىرت دىكەنگۈزىن
 يېرانتىدى آندىنلىرى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى مەمە عالىيە الصلة والسلامنىڭ جانىفە بلور دىكە او اول
 دىكەنگۈزلىرى كېرە چۈن او ل دىكەنگۈزلىرى كېردى عالىلرە رەھمەت او لدى نىڭە كىم حق جىل و علاج حضرتلىرى بىور و
 و ما سلاسلەك الارحمە للعالىمین آندىنلىرى قام (مالك يوم الدين) يازدى ئاظامت ايلە قارشىش بىر نور
 ئاظاهر او لدى نور بەويكا كېتىدى ئاظامت بەريكا كېتىدى حق تعلیٰ حضرتلىرى نوردىن سعادىت
 دىكەنگۈزىن يېرانتىدى و ئاظامتدىن سقاوت دىكەنگۈزىن يېرانتىدى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى بېبوردى هەركىم
 مالك بوم الدين دىسە شقاوت دىكەنگۈزىن اين او لوب سعادىت دىكەنگۈزىن ئابىت او لە آندىنلىرى قام
 (ايالكىنبعك وايالكىنستىعىن) يازدى بىر نور ئاظاهر او لدى او اول نور ايىكى پاره او لدى حق سېھانە
 و تعلیٰ حضرتلىرى بىر نور توفيق دىكەنگۈزىن يېرانتىدى و بىر نور عصمت دىكەنگۈزىن يېرانتىدى و بېبوردى
 هەركىم ايالكىنبعك وايالكىنستىعىن دىسە دەن آئىت توفيق ايلە عصمتى بىلداش ايلەم آندىنلىرى قام
 (اهدىن الصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم) يازدى بىر نور ئاظاهر او لدى او اول نور
 ايىكى پاره او لدى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى بىر نور ھەدايت دىكەنگۈزىن يېرانتىدى و بىر نور
 زبادت دىكەنگۈزىن يېرانتىدى و بېبوردى هەركىم بۇنلىرى او قوسە اليئەن آئىت ھەدايت و زبادت و يۈزۈم
 آندىنلىرى قام (غىر المغضوب عالىهم ولا الضاللەن) يازدى بىر ئۆلمەت ئاظاهر او لدى او اول ئۆلمەت
 ايىكى پاره او لدى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى بىر نور غضب دىكەنگۈزىن يېرانتىدى و بىر نور
 سخط دىكەنگۈزىن يېرانتىدى حق سېھانە و تعلیٰ حضرتلىرى ايتنىدى هەركىم بۇنلىرى او قوسە بىن آنى
 بوايىكى دىكەنگۈزىن اين ايامىم * و نقللىرى كە زهرە الرياضىدە پېغەبىر صلى الله تعالىٰ عليه وسلم
 بېبوردى قام بسم الله الرحمن الرحيم بىدى بوز يالىدە يازدى حق تعلیٰ بېبوردى هەركىم
 بسم الله الرحمن الرحيم دىه بىلدى بوز يەل عبادت ايتمىچە ئواب و بىرمە * عبد الله ابن عمرو

پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسالمدن نقل ایدر پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسالم ایقانی حق سبحانه
 و تعالیٰ حضرتاری خلقی اول ظلمت ایچره برانتدی آنندن صوکره آلازک او زه رینه نور صادقی
 هر کیمه سه اول نوردن گوششی هدایت بولایی و هر کیمه سه گوششی ضلالتند قالدی. و نقدیر که
 قصص انبیاء ده حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری آنندن صوکره بر بیاض انجوی برانتدی بیدی قات
 پیغمبردن و کوکلردن اولوایدی اول انجیلیک یتدهش بلک دیلی دار ایدی حق سبحانه و تعالیٰ بی
 تسبیح ایدر ایدی. اگر سؤال اولنه که پیغمبر صلی الله علیه وسالم یعنی حق تعالیٰ اول بعلم
 عقلمنی برانتدی و اول بنم جانه برانتدی و اول بنام نورمنی برانتدی و اول قلبمنی برانتدی و اول لوحی
 برانتدی بس وجه توفیق ندر عالم‌مر آرامنده جواب بودر که توفیق کلام ایکی وجه ابله در بری
 بودر که حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری برجوه برانتدی اول جوهر حیات سبب اول دیغی اعتبار
 ایله جان اولدر و عالله نور اول دیغی اعتبار ایله نور اولدر و عالی تدبیر ایندیکی
 اعتبار ایله عقل اولدر و کاتب اول دیغی اعتبار ایله قلم اولدر ولوح اول دیغی اعتبار ایله
 لوح اولدر اما مسمی بودر (فاما تلاف العبارات لافتلاف الاعتبارات) اینچی اعتبار بودر که
 اول اولی صادر هر بریسته زیرا که اعتبار عالم‌ملک مفرداتنه و مرکباتنه نظر ایله در دنلا
 مفرداتنه نظر ایله جان اول مخلوقدر عالم جبر و تده و عقل اول مفظوردر عالم ملکوتده و نور
 اول مصنوعدر عالم ملکده و مرکباته نظر ایله قلم اول مخلوقدر عالم ملکوتده ولوح اول
 مخلوقدر عالم ملکده والله اعلم باه و ره آنندن صوکره حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری عرش کریمی
 برانتدی بهشل جوهردن یتدهش بلک دیلی وارد حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاریینی تسبیح
 ایدر انواع لغتار ایله. امام فخر رازی رحمة الله تعالیٰ علیه ایقانی عرشلک آلتی یوز بلک
 پرده‌سی وارد نوردن هر پرده‌لک بیوکلکی بیدی قات بردن و بیدی قات کوکدن بیوکدر.
 کعب الاذبار رضی الله تعالیٰ عنہ یعنی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری عرشی برانتدی بریهشل
 جوهردن و اول جوهره برکزه بیت ایله نظریه‌یلدی صواولدی و آنندن صوکره حق تعالیٰ حضرتاری
 یلی برانتدی و صوی بیلک اوزه رینه وضع یلدی و عرشه کنلی حکم یلدی و یلدی و یلدی (الرحمه علی
 العرش استوی) چون عرش بوسوزی ایشتدی کلدویی کور و بعجیب یلدی آنندن صوکره
 حق تعالیٰ حضرتاری بریلان برانتدی باشی بیاض انجودن و جسمی آلتوندن و کوزلری
 یاقوتین و اول بلانک بیتیمش بلک یوزی واره ریوزنده یتدهش بلک آغزی و دیلی وارد حق تعالیٰ
 و تبارک حضرتاریینی تسبیح ایدر بس ادل بلان حق امر ایله عرشی یاریسی ایله قوشاندی
 و یاریس آشاغه صالاوب طورردی و عرشلک آیاغندن بر آیاغنه غایت تیز اوچار قوش سیر
 ایلسه او توز بلک بیلک بیلک دور و چیم موجودات عرشلک قنلله بر صحراده بر خانه کبیدر.
 و نقلدر که آنندن صوکره حق سبحانه و تعالیٰ حماة العرشی برانتدی و نملر دورت فرشته لرد عرش اعلای
 کثور رلر قابچان قیامت کونی اولسه دورت فرشته دخی کاور سیکز اولورلر عرش اعلایه عزت

اوچون نقکیم حق تبارک و تعالیٰ حضرت‌لری بیورر (ویجهل عرش ربک فرقههم یومئندانیة) این عباس رضی الله تعالیٰ عنہ یندی او لو قنکه حق تعالیٰ حضرت‌لری عرش اعظمی یراتندی واول دورت فرشته به بیور دیکه عرش اعلایی کنور لاث آلا رخی کنور مک ایسنديلر طاقت کنوره مدلیلر حق تبارک و تعالیٰ حضرت‌لری ییدی قات ییرده و کوکده او لان مجوع فرشتلار لاث قونچه بونلره قوت ویردی بنه عرشی کنور مک ایسته دیلر کنوره مدلیلر حق تعالیٰ حضرت‌لری یه یقندی (لاحدو ولاقدة الابالله العلی العظیم) دیدی لاث آلا رخی دیدیلر آنکن صوکره عرش اعظمی کنور دیلر و عرش کنورن فرشته لره کرو بیون دیلر واول فرشته لرا لاش باشلری عرش اعلاده و آبا یلاری ییدی قات ییردن آشاغه در. رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت‌لری یه یندی عرش اعلان لاث آیاغذن بازلم شدر که حق تعالیٰ بیورر هر کیم پکا مطیع ارسله بن دخی آگام طیع او لورم و هر کیم یندی ذکر ایدر ایسه بملخی آنی ذکر ایدرم و هر کم بندن نسله ابسقرسه و پریرم و هر کم استغفار ایدر ایسه بار لفارم و هر کم شکر ایدر ایسه زیاده ایدرم. حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله تعالیٰ عنہ یندی بر کون رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لرینه عرش اعلان لاث او لر لغذن سؤال ای قدم رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم یه یقندی یاعلیٰ تولوشید ان سؤال یه یلدیک یاعلیٰ معلوم لاث اول سونکه عرش لاث اوچ بوز آلتیش ملث آیاغی وارد و هر آیاغلده اوچ بوز آلتیش ملث عالم داردر هر عالم اوچ بوز آلتیش ملث صحرا وارد و هر صحرا ده اوچ بوز آلتیش ملث شهر وارد و هر شهرده نیچه زیچه مخلوق وارد و هر که آلا ری حق تعالیٰ دن غیری کیمه سه بیامز و تکری تعالیٰ آلا ره و هی ایلدیکه استغفار ایده لر ثوابنی حضرت ابوبکری و حضرت عمری و حضرت عثمانی و حضرت علی بی رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین سونلره با غسلیه لر و هر آیاغ لاث آراسنل ینه اوچ بوز آلتیش ملث عالم وارد و هر عالم اوچ بوز آلتیش ملث صحرا وارد و هر صحرا ده اوچ بوز آلتیش ملث شهر وارد و هر شهرده نیچه مخلوقات وارد که آلا ری حق تعالیٰ دن غیری کیمه سه بیامز و هر سبعانه و تعالیٰ آلا ره و هی ایلدیکه ابوبکر و عمر و عثمان و علی رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین حضرت‌لرینی سرمیه ن لره لعنت ایده لر. و عرش اعلادن صوکره حق تعالیٰ حضرت‌لری روحی یرانندی اما روحی سیکر درلو قول وارد قول اوچ ناتدر که عوارف المعارف ایدر روحی من مراد جبرائیل عليه السلامدر ایکلچی قول کشافده ایدر روح تکری تعالیٰ حضرت‌لری قتلله بر معظم و معزز فرشته در و صفتی آنچه الله تعالیٰ حضرت‌لری بیلور اوچنچی قول حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله تعالیٰ عنہ یه یقندی روح بر فرشته در یتکه ملث بوزی وارد و هر بوز نکه یندیش ملث آغزی وارد و هر آغزنده یتمش ملث نلی وارد و هر تلنده یتمش ملث لفت وارد حق تعالیٰ حضرت‌لرینی تسبیح ایدر اول لفت لر ایله و حق تعالیٰ هر تسبیح ملدن بر فرشته برادر قیامند کین فرشته لر ایله بیلر اوچار لر دور تانچی قول عبد الله بن عذر رضی الله علیه ما یه یقندی روح بر فرشته در بوز ملث قنادی وارد اکبر بر قنادین آچسه ایدی مغرب ایله مشرف آراسی طوبطلو او لور ایسی بیشنجی قول روح حق تعالیٰ حضرت‌لرینه مخلوقاتن بر مخالقدر

صورتلىرى آدم اوغلانلىرىنىڭ صورتىنە بىڭۈر و هرفرشتە كە يېرىپوزىنە اينهەر بىر روح دخى
 اول فرشتە ايلە بىلە اينهەر آلتقىچى ئول بودر كە ابو صالح رحمة الله عليه ايتدى رومنڭ هيئىتى انسان
 هيئىتىنە بىڭۈر و لىكن انسان توگلۇر يېدىنچى قول مجاهد رضى الله تعالى عنه ايقىدى روح آدم
 اوغلانلىرىنىڭ صورتىنە درالى و آياغى دار بىھەرلەر و اچەرلەر و اباس كېھەرلەر اما فرشتە توگلۇر و آدم
 دخى توگلۇر آنلار دخى بىر دلوقۇمۇر سىكىز نچى قول سەعىد بىن جىبىر رضى الله تعالى عنه ايقىدى
 دق تىعاليٰ مضرتلىرى عرشىن نصىرە روحىدىن اعظم خلوق بارازىمادى اگرى بىھەرلەر و كوكلۇرى يېڭى
 ايستەسە بىر لەمە ايدردى اما خاڭاقى، فرشتە لە بىڭۈر و صورتى آدم بىڭۈر يارىن قىامت كونغۇدە
 عرش اعلانىڭ صاخ بازىنە طور و جەمع فرشتە لەر بىر صاف اولەلار و اول بالىڭىز بىر صاف اولەرسول
 الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرىنىڭ امتنە شفاعت ايلەيە ايمىدى اشبو و جەملەرگە بىيان ايلە دم
 جەلەسى حدبىت شريف لەر ايلە ثابت او لمشدەر اماشول روحكە انسانىدە تصرف ايدر اشبو
 دېرىكەز رومنڭ غېرىپىر * تفسىير قاضىكە ايتدى انسان بىر جوھەردر بدەن خراب او لمق
 ايلە جانى خراب او لماز آئىچۈنكە جان ذات الھىنڭ مظھەر بىر ايمىدى او لىجانە حىيَاة الكل دېرىلار
 دروح الا رداخ دېرار او لىدە ايسە جان ابى دېرىر نىتكىم الله ذوالجلال حضرتلىرى كلام
 قىد بىندە بىورر (بىل اھىء عندر بوم يورزۇن) بىنەمەر زەرمىز صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى
 ئەيقتى (خلقىنم للابد و انما تنتقلون من دار الى دار) اى طالب اسرار الھى ارواحى بىيان
 ايقە كەدە جەمع علماء ايقىدىلەر نىچە كە معرفة الله علی الحقيقة مختلف عاجزلىردر رومنڭ
 دخى حقيقة قىنە و معرفتىنە على المحقيقە عاجزلىردر بۇ اجل دن رومنڭ بىجىت و بىحرىنە غوص
 ايقە كەن مەمع او لىنەشدەر زىرا كە حاصلى تىحیرات و تخیلاتىر * امام غزالى رحمة الله تعالى عليه
 مضرتلىرى ئەيقتى انسانىڭ رومى ھەین جسمى صورتىنە در حسنى بى غایىت و جمال بى نەماينىر
 اهل سنت والجماعت، ئەيقتىلەر انسان جسم ايلە رومنڭ ھەم و عىدلەر حشر و ثواب و عقاب ايکىسىنە
 بىلەدر و لىكن انسانىڭ اشرف جزئى رومندر قلب آڭاتابىدر * اهل كشف ايندىلەر روح
 بىر جوھەر لطيف در قابل تجزى و تقسيم توگلۇر بلسەكە عالم امردىندر و بىر روح ايڭى قىسىمەر بىرى
 علوپىر و بىرى سفلەپىر انسانىڭ و فرشتە لرنىڭ روحى علوپىر و جنى لرنىڭ و شيطانلىرنىڭ
 رومى سفلەپىر اما رواح حيوانات و نباتات و معادن طبایىدىن ظاهر او لورلار كىرو طبایىھ
 قارىشورلر * حق سبعانە و تىعالي رومندىن صورتە علیبىنى يازامشدەر زېرىجىدىن بىر لومەر
 عرش اعلانىڭ القىنە در، جەمع خلقىنە عملىرى خىردىن و شردىن آنده يازامشدەر آنلۇن نصىرە
 حق سبعانە و تىعالي مضرتلىرى كرسى يى يازاتدىكە بىر لطيف جوھەر دنىزلىر رسول اکرم صلى
 الله تعالى عليه وسلم مضرتلىرى ايقىدى يېدى قات كۈكلەر و بىرلەر كرسى يانىنە بىراولو
 صەراادە بىر مىلە مقدارى كېپىر و كرسى دخى عرش اعلانىڭ يانىنە بىر صەراادە بىر حاڭقە

کبیدر اویله او لدیسه کرسی کندوی کوردی بس حق تعالیٰ بر قنديل کهی کرسی نی
عرش اعلاوه آصه قوبی شمدوی عرش اعلاوه آصله شدر * و نقلدر که مصابیح شرحده
حضرت موسی عليه السلام ئیتدی یارب عرشه کرسینک آرامنک ندکو بول وارد
جوابنده حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ئیتدی یاموسی اون ملک کره مغرب ایله مشرق
آراسچه در نئکیم تکری تعالیٰ قرآن عظیم الشاذنکه بیورر (فسبحان النبی بیمه ماکوت
کل شی * والبیه ترجعون)

حدیث الارض واسهها واهلهها

آزد نصکره حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری بیله بیور دیکه ایسه و اول بیملک فهانلری وارد که عدیدنی
الله تعالیٰ حضرتلردن غیری کیمه سه بیله از بس بیل صویه طوقنلی همان صویه هوج ایلوب کپو کندی
دخان و بخاری چندی تکری تعالیٰ حضرتلری اول کپر که امرای تکری همان ظرگنی حق تبارک
و تعالیٰ حضرتلری اول طوکیش کبوکی بیله دی و اول مولمندن طاغلری بیله دی و عالمه
بیته نش آلتی ملک آلتقیوز بیته نش اوج طاغ وارد حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری اول طاغلردنک جمله
طامن لرن قاف طاغنه او لاشق قیلدی و اول قاف طاغنه بر فرشته مؤکل قودی قابچان حق تعالیٰ
حضرتلری بر قومی هلاک اینه که نله - اول فرشته به وجی ایله همان اول بیرنک طامن تو زرب
چکر اول بیله پر نور یا خرد آشاغه کچر * ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنہ بیته قاف طاغی بهشل
ز پر جدن خلق او لنه شدر و جمیع بیله بیزینی قاپلامشدر و کوکارنک بیله شللگی قاف طاغندندر *
قصص انبیاده بیله برمز صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتلری ئیته کی قاف طاغندنک آرتنه
بیته نش طاغ وارد کانوردن و آنک آرتنه دخی بیمه نش طاغ وارد عفیدردن و آنک آرتنه بیمه نش
طاغ وارد آلنوندن و آنک دخی آرتنه بیمه نش طاغ وارد کومشدن و آنک آرتنه بیمه نش
طاغ وارد تیدردن و آنک آرتنه بیمه نش ملک عالم وارد و هر عالمه نیچه ملک فرشته لر
واردر عدیدنی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری بیلور و اول فرشتلر آدم و ابلیس ندر بیله زلر
قس بیحلری بیله کله در یعنی (الله الا الله محمد رسول الله) کله لم بیدر * رسول الله صلی الله علی
علیه وسلم حضرتلردن نقلدر که اینه حق تعالیٰ حضرتلری قاف طاغندنک آرتنه بیله آق بیله
یارا تنه او قوز بودنیا قدر بیو کلگی وارد اچی طوبطاو خلوقدن تکری تعالیٰ حضرتلر بیده
عبادت بیدر لر * حضرت ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنده بیته تکری تعالیٰ حضرتلری بیله
قات بیدر لری یارا تنه او لگی بیرنک آدی دمکادر آنک التذیر بیع عقیم وارد حق تعالیٰ حضرتلری
عادقومنی اول روز کار ایله هلاک ایله دی و آنک بر قوم وارد بوشم دیر لر و آنلوزنک اوزه بیده
شواب و عقاب وارد ایکنه بیرنک آدیله خلد دیر لر و آنک کافر لره عناب او چون از راع آنلار

واردر

وارد و آنکه برقم وارد آدی طه سدر آنلرگ بعضی سملی بیتلر اوچنچی برک آدی
 غرفدر آنلاغر بلر وارد قاطر لر کبی که قویر بیغی وارد سنگولر کبی اگر برسی برا هنگدن برین
 او رسیده دفع بیرا همی هلاک اولور ایدی دودنچی بیرک آدی جربادر آنل بیبلانلر وارد و آنکه برقم
 وارد آدی جله امیر قاتلری وارد اوجار لر اما کوزلری بوقدر بیشنهچی برك آدی ماهادر اول ورد
 کافر لر اپچون کبریت طافلری وارد آنل برقم وارد عطاطدیرلر آنلرگ بعضی سملی بيرار
 آلتنهچی برك آدی سجیدنلر طاموا هلیله عللر بذک دفتر لری آنل در آنل برقم دخی وارد
 قطاط دیرلر قوشلر صورت نده عبادت ایدر لر بدنچی برك آدی عجبادر آنکه دفعی برقم وارد
 چشوم دیرلر آخر زمانل یاجوج و ماجوج چیقه چق آنلر دنگره برقم دخی برا هنگدن چیغار لر
 یاجوج و ماجوجی هلاک ایدر لر شهدی شیطان آنل محبودسر. ابرالایث رحمة الله تعالى عليه
 ایقدی الله تعالی ایقداعیری براتدی برقز ال طاشی قدر ایدی کعبه بیزنده آنل دنگره کرکلری
 برا ندی و بیتلری صراوز هرینه دوشیدی. مفسولر ایتدیلر اول زمانل بیتلر صراوسنل کمی
 کبی شویله مشطرب او اور ایدی قرار ایلام ایدی آنل دنگره حق تعالی مضر تاری عرشدن
 بر فرشته اینلار دی و بیور دیکه بیری کترره پس اول فرشته برا لان مشرقدن و برا لان مفر بدن
 چیقار دی بیتلری او موزی او زرنده کتو ردی اما آیاقلری قرار طوتی دی حق تعالی حضرت لری
 فردوس اعلادن برمربع طاش چقار دی پشل یانوتلدن بشیوز بیللق بول قالشلی قدر ایدی
 واول طاش لک ایستاده بیدی بیلک چفور وار ایدی و هر چفور اپچنده بردیکز وار ایدی و صفحی
 المهدن غیری کیمه سه بیلمن حق تعالی مضر تاری او ل طاشه بیور دیکه او ل فرشته لک آیاغی
 التنه کیره تاکه او ل فرشته قرار طوتی بوکز او ل فرشته قرار طوتی اما طاش قرار طوتی دی
 حق تعالی حضرت لری فردوس اعلادن برا او گز چیقار دی قرق بلک بیور دی وار ایدی
 شویله او زون ایدیکه بيرک کفار لر فندن چیقوب عرش التنه ایرشمشدر باشندن قویر و غمه
 بشیوز یالم بولدر حق سبحانه و تعالی مضر تاری او ل او گزو بیور دیکه او ل طاش لک التنه کیره
 کیردی و کتو ردی واول او گز نلک اسی لیونانلر بوکز او ل او گزو قرار طوتی حق تعالی
 برقم دخی براتدی قالشلی بیدی بیتلر و کوکار قالذلو غنچه ایدی او ل او گز نلک التنه کیردی
 او گزو قرار طوتی اما او ل طاش قرار طوتی بوکز حق سبحانه و تعالی مضر تاری برا او ل بیللق
 برا ندی واول بالغ لک قرق بلک قنادی و هرق بلک آیاغی وار ایدی واول بالغ لک اسی بهمود ایدی
 اگر جهیع دیکسگر لری او ل بالغ لک بیرون نه قویسه لر طول درمه ایدی. کعب الاحبار رضی الله عنہ
 ایقدی بوکز او ل بالغ قرار طوتی حق تعالی مضر تاری او ل بالغ لک التنه بردیکز برا ندی او ل
 بالغ قرار طوتی او ل صرزک التنه بیلی برا ندی ترتیبی شویله درکه جهیع بیتلر بر فرشته لک
 آرقه سی او زرنده در واول فرشته طاش او زرنده در او ل طاش او گزو او زرنده در واو گزو دخی

بر طاش او زه زنده در اول طاش بالق او زه زنده در وبالق صراوزه زنده در و صوره او زه زنده در
و هوا ظامت او زه زنده در جمیع خلایفه کلامی بونده تمام اولتی انسانک آزدن آشاغی علمی
بوقدر. ابن عباس رضی الله عنہ اینقدر جمیع بیتلر بالق او زه زنده در وبالق صراوزه زنده در
بالقدک باشی ایله قویر یغی یلغاعرشد بولشوپ جمیع اولمشدر اول بالقدک تمام وصفی الله تعالی
حضرقلرندن غیری کیه سه بیامز لا یعلمه الا الله والله علی کل شی ^{تمدیر}

حدیث السهوات و اهایها

ابن عباس رضی الله تعالی عنہ اینقدر حق - بسخانه و تعالی حضرتلری بخاره ببور دیکه اول صودن
چیزه هرایه کینده چون بخار صودن چیزی حق سبخانه و تعالی حضرتلری اول بخاردن کوکلری
براندی اول برقات ایدی صکره بیدی قات ابادی اول - گی کوک بشل زبر جددندر آدی
بر قیعادر رفیعا دخی دیتلر آنک فرشته لری او گوز صورتنده در حق تعالی حضرتلری بسر
فرشته براندی اول کوکی صاقلر آدی اسماعیلدر ایکنچی کوک صاری یاقوتندندر آدی قینه و مادر
و آنک فرشته لری عنقا صرفنده در و بر فرشته اول کوکه مؤکلدر آدی میخائیلدر او چنچی کوک
قرل یاقوتندندر آدی ماعوندر و آنک فرشته لری کرکس صورتنده در و بر فرشته آشماؤکلدر
آدی صعد ایلدر دور دنچی کوک کومشلندر آدی آرقاوندر و آنک فرشته لری آدم
صورتندندر و بر فرشته آشماؤکلدر آدی صاصائیلدر بیشاجی کوک قزل آلموزندندر آدی
رتقادر و آنک فرشته لری هور العین صورتندندر و بر فرشته آشماؤکلدر آدی کلکائیلدر
آنچی کوک بیاض انجودندر آدی رفعادر آنک فرشته لری ولدان صورتندندر و بر فرشته
آشماؤکلدر آدی شه حائیلدر بیدنچی کوک آچیق نوردندر آدی غربیدادر و آنک فرشته لری آدم
اوغلاناری صورتنده در و بر فرشته آشماؤکلدر اسمی افراشیلدر و هر کوکلش قالذلی بشیور
بل لق بول وارد و بیشیور زیل اف آرالف لری وارد راچی و طیشی فرشته لری ایله طوبطلودر.
ابن عباس رضی الله عنہ اینقدر عرشک صاغله نوردن بر ایرماق وارد بیدی قات پرلر
و بیدی قات کوکلر اولوغنچه بیدر کلگی وارد جبرا ایل عایه السلام هر سحر اول ابرماعه کور
ینه چیقار نوری او زه زینه نور وجهالی او زه زینه جمال زیاده اولور و اول ایروناقدن چیقار
سیلکلور هر قطره مندن بر فرشته خاف اول اولور و اول فرشته لردن بیتهش بلک فرشته هر کون
بیت معهوره و کعبه دیه کلورلر طواف ایدرلر قیامه دکن بر دخی آنلره نوبت کلمزه کله لم
طواف اینده لر. کعب الامبار رضی الله تعالی عنہ اینقدر آشمن صکره حق سبخانه و تعالی
اسرافیلی براندی حق تعالی نک بویر و غن اول لوح مفترظه اسرافیل علیه السلام ایدر
آنلر صکره جبرا ایل میکائیل و میکائیل عزرائیل ایندیور و اسرافیلک دورت قهادی

واردر بر قنادن بشیرقه دوشتمشدر و بر قنادن مفوبه دوشتمشدر و بر قنادن بیرونله کوک آراسنه دوشتمشدر و بر قنادن الله تعالی دن قورقوب یوزیند هجات ایندهشدر. و عرشانه برو جاگهن او موزی او زهربله آلوب باشی عرشنه و آیاقلوی بیهی قات بیدنده در غایت لطیف آوازی داردر آندی لطیف آوازلو فرشقده راهنده یوقدر نتکیم انسان اچنه داود عليه السلامدن لطیف آوازلو یوقدر. بشیوزیل دن صکره حق تعالی هضرتلری جیزائیلی بیراتندی اما جبرائیل افضل ملاطفه در و محبوب اللهم و آثرا روح الامین دیرلر و پیغمبرلر عليهم الصلاة والسلامه الله تعالی هضرتلرنهن و هن کنورن جبرائیل عليه السلامدر و آنک آلنی یوزقناڈی وارد را نوع جواهردن پیان حق تعالی هضرتلری بر شمر و یاخود بر قومی هلاک ایندهمک دیلسه جبرائیل عليه السلام واروب هلاک ایدر. ابن عباس رضی الله عنہ بیندی بیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه بر کون دیلمکه جبرائیلها کوکرده گی صورتن کورم جبرائیل عليه السلام یهیقی یارسول الله اول صورتمی کورمگه طاقت کنور همزمن بن اینتمد البته کوره بیم جبرائیل عليه السلام خوش اوله دیدی بر کون عرفانه چقدم جبرائیل کاری کورده که مشرق و مغرب آراسی طربطاو ادمش باشی کوکده آیاقلوی بیده ایهی فایچان کورم هیبنده دوشتم جبرائیل یهه انسان صورته سکرده بن کوکسنه باصدی قورمه یا محمد دیدی. اما بشیوز یلدن صکره حق تعالی هضرتلری میکائیلی بیکائیل عليه السلام او فرشمدد و ایکی قنادی وارد رز بر جمده دن و انواع جواهردن و ملک یوزی وارد ره بیوزنده بلکه آغزی وارد مؤمنلر اوچون تسبیح ایدرلر و بلکه کورلری وارد کناهکارلر اوچون آغلر و مقدین رحمت و مفترت طلب ایدر کوزلریند هر قطره سهند حق تعالی هضرتلری بر فرشته بیراندی اولنی مومنلر اوچون تسبیح و تقدیس ایدر * بشیوز یلدن صکره حق تعالی هضرتلری هزارائیل عليه السلامی بیراندی اما عزرائیل عایه السلام اژلگی کوکده اولور بعض لر ایندیلر بیرونله کوک آراسنه بر مقام وارد آذن ذر یوزی لوجه مقابل در صاغ الیله مؤمنلرنه جاننی قبض ایله هلیبینه کوندرر دصول الیله کافرلرنه جاننی قبض ایلر سجینه کوند ر * اما کرام کاتبین مکرم و مقرب فرشة لر در حق سمعانه و نهالی هضرتلری آنلری جمیع خلفک مصلحتی اوچون بیراندیکه فیرلر و شرلر یازه لر صاغ یانده طورانوار خیر یازلر دصول یانده طورانلر شر یازلر فایچانکیم انسان یوریسه بی ارثنه یور و بی آردنه یور هرنده ایشلر و سویلر ایسه ثوابن و گذاهن یازلر ایکیسی صباح نهانزنه کلورلار دایکیسی اخشم نهانزنه کلورلار هر کون دورت فرشته هر کشی بی مؤکلدر یوز آلمش طافق لری وارد قیامت کوننده کلورلار (اما بیت معمور) آنده دورت در لو قول وارد بری بودر که بدپیچی قات کوکده

(سقف الجنة عرش الرحمن) ان شاء الله تعالى اجمآخی بیشته‌چی باید به بیان ایلر ز. این عباس رضی الله تعالى عنده حضرت‌تلری ایقندی حق سبحانه و تعالی حضرت‌تلری فیانکه عَنْ اجمآخی پیرا تدی و پیور دیکه کلمه‌وی زین ایایه عَنْ اجه‌افی دخی کشندی بی زین ایلکی وا بر مقلوبین دخی آشکاره ایلکی یعنی کافور و سلسیل و تسهیم و خمر و بال و سود و صوابیر مقلوبین دخی آشکاره ایلکی و تخته‌لرین و کرسی‌لرین و حلہ‌لرین و هراله‌مینی آشکاره ایلکی آن‌دن صوکره الله تعالی حضرت‌تلری ایتندی سویله‌هون اجه‌افی سویله‌یوب ایتندی (طوبی لمن دخلنی) یعنی زهی سعادت بگای کیون کشی یه الله تعالی حضرت‌تلری ایتندی بندم عزتم حق‌یچون سیکندر دلاو طائفه‌بی شفده ساکن‌لئندر میم بری سجی ایچنار که تو به ایام‌دن اوله‌وزنا ایلکندری و غمازیاری و ظالم‌لری و چنان‌لری و خصم و پار ازلار نشن کسل‌لئندر و سیکنچی عهدیه و فاقله‌ینلری. وهب رضی الله تعالی عنده روایت ایقندی بزا ایتندک یا رسول الله حق تعالی حضرت‌تلری اجمآخی ندن پیرا تدی محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت‌تلری ایقندی صودن پیرا تدی برکیز پچی آن‌توندن و برکیز پچی کو مشندر وبالچنی مسکن‌لئندر و طپراگی زغفران‌لئندر و طاشلری انجوا بیله یادو تدندرو هر کیم آنکه انواع لذت ایله تندم ایله آنکه ساکن اولیه و یکنکی اصلاح کیقه‌یدی ایلکی محبوب او لوب قاله. و نقلدر که زهره‌لو ریاضه اهل تفسیر ایتندی‌لر آن‌دن صوکره حق سبحانه و تعالی حضرت‌تلری جهنه‌یی بارا تدی بی‌پوشی وارد بر قبودن بر قبوده و پیشیز بی‌لائق بولکر و هر قبوده بینه‌ش بلک طاغ و اور در هر طاغه بینه‌ش بلک دره وار در و در در و ده بینه‌ش ملک قصر و ارد و هر قصر ده بینه‌ش ملک او و ارد و هر ارد و هر اوده بینه‌ش بلک در لوعذاب آلتلری وارد که افیاد و افکال و سلاسل و اغلال یعنی بو تاغولر وزنجدیر لرو سوم و هیم و زقوم کبی بیه جمله‌سی او دندندر ایلکی قبوسی جهندندر او شبو امتنان اهل کیا فری ایچوندر ایگر تو بیدز دنبادن کیلر لرسه ایلکچی قبپو جهادندر پوته طپانلر ایچوندر آنکه نصاری قومی کیلر لرا و چنچی قبود طمه در یا برج و مأبوج و یهودی‌لر آنکه کرر لر دور تیچی قبوضی در شیطانلر و بولکیز لره طپانلر آنکه کرر لر بی‌شانچی قبوضه در اوده طپانلر آنکه کرر لر آلتیچی قبولظی در مشرکلر آنکه کرر لر بی‌لچی قبواه او در مذاقله آنکه کرر لر نتکم حق سبحانه و تعالی حضرت‌تلری (لکل باب‌نهنهم جز مقصوم) پیور دی و نقلدر تفسیر ده فیانکه حق تعالی حضرت‌تلری طامه‌بی پیرا تدی فرشته‌لر فریاد ایلکلر فیانکه حق سبحانه و تعالی حضرت‌تلری آدم علیه السلامی پیرا تدی افین او لدی‌لر بزم ایچون دکله‌ش دیوب شادا ولدی‌لر ابو هریره رضی الله تعالی عنده نقل ایدر پیغمبر بیز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت‌تلری ایقندی پیر بوزنده کی او ته طاموغ او تینک بینه‌ش بولکه‌دن بر بولکیلر ایتندی‌لر پار رسول الله و قادر یقمع می‌لکی پیغمبر بیز صلی الله تعالی علیه وسلم ایقندی کافر لره قتی عذاب ایتمک ایچوندر

زبانیلر طاموغی ملکسنه قدر بادیلر آق او لدی و ملث بیل دخی یاقدیلر فاره او لدی شمیکی عالله فاره در (اعتدت لاهجهون) و هب ایتدی مق
 تعالیٰ حضرتلری آندن صوکره نار سمهی یراندی واول نار سهومدن جان قوهنه یه راندی
 نتکیم مق تعالیٰ حضرتلری بیورر (والجان خلقناه من قبل من نار السوم) یعنی حق تعالیٰ
 او تنه یالقندن ابقدا بر ایر یراندی اسمی مارج ایدی واول مار جدن صرگره بر عورت یراندی
 اسمی مار جه ایدی و بونلردن بر او غلان طوفدی جن دیر آد قدیلار وجهیع چنیلر آندن
 ظهوره کلدیلر و ابلیس عليه الاعله آلاردندر و ابلیس ملث جان قوملدن بر عرقی وار ایدی اسمی
 لهیادر حق تعالیٰ جان قومی دنیا کوکله و بیبر یوزنده ساکن ایلدی بوچه زمان عبادته مشغول
 او لدیلر بزرماندن صوکره تکری تعالیٰ حضرتلرینه عاصی او لدیلر و بیبر یوزی بونلردن فریاد
 ایلدی رایندی الهی بھی یراندک و بنام او زرمده سینکا عاصی او لنلری ساکن ایلدی کمیق تعالیٰ
 حضرتلری ایقدی یا پیر بن آنلر کلدی چلسنندن پیغمبر کوندره یم دیدی و سیکز یوز
 پیغمبر کوندردی جمیع من شوید ایلدیلر مق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری وعی ایلدی اولاد
 جانه که ابلیس آنلر ایله ایدی کوکن یه را ینک چنیلر ایله جنک ایدنک آنلر دخی کوکن
 ایندیلر جنک ایندیلر حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری آندن صوکره کوکن یه را او
 کوندر دب آنلری یاقدی ابلیس واولاد جان یه ساکن او لدیلار و ابلیس پر یوزنده
 شولقدر عبا ت ایلدی کمیق تعالیٰ حضرتلری آنی او لکی کوش چیقاردی ملک سله آنده
 عبادت ایلدی فیانکه حق تعالیٰ حضرتلری آدم عليه السلامی یراندی جمیع فرشته لره
 بیوردیکه آدم عليه السلام سجده ایله لر آنلر دخی ایندیلر اما ابلیس سجده ایلدی او ل وقت
 مردود او لدی و حضرتن سو لدی. حسن بصری رضی الله تعالیٰ عنہ ایندی ابلیس بیدنچی
 کو کده بیدی ملک ینیمنش سن عبادت ایلدی و ملک سنه دخی اجه اخنک خربه داری او لدی
 واجمالخانک چپسنده بازیلی کور دیکه مقر بلدن بر قول وار که حق تعالیٰ حضرتلری امر ایله
 او ل قرب قول حقنک امرین طریفیوب عاصی اوله حق سبحانه و تعالیٰ او ل قولی چپسندن
 سوره و آنکه لعنت ایله و ابلیس چون بویاز و بی کوردی شیخی بیار بی میان دستور و بی رکه او ل
 قوله لعنت ایله یم الله تعالیٰ دستور و بی دب ابلیس او ل قوله ملک سنه لعنت ایلدی و بیامدیکه
 او ل عاصی مردود قول کلدی ایدی کندیه لعنت ایلدی امامفسرلر ابلیس ملک اخلاق ایندیلر
 بعضیلر فرشته لر دندر اما اضع بود رکه چنیلر نتکیم حق تعالیٰ بیورر (کان من الجن
 فسق عن امر رب) لکن عبادت اینکه کدن و کوکلاره چیقه مقلن فرشته صفت او ل شدر
 آنکچون آنکه دخی سجده ایله امر او ل منشد

بيان الكلمات التي اوحى بها الله سبحانه وتعالى

بیملک کو کدر ک شمپین کیدرو شروع ایقداک شوشا که تذری تعالیٰ حضرتlerید-اک کلامن ذکر ایده لم که جهیع موجوداته سویله دی بس حق سبحانه و تعالیٰ اول عقلی براندی و روحی برآندی و نوری و قلمی و لوحی و عرشی و کرسی بی وجہی وجهه و فرشته لری و جان قومی و جن قومی و پیرلرنی و کدکارنی و یلدزلرنی او شبو ترتیبه، براندی آندن صوگره دیلکیه آدم علیه السلامی براده آفر مخلوق اوله نتکیم حق سبحانه و تعالیٰ بیورر (واذ قال للملائكة ان جاعل فی الارض خلیفه) فرشته، لر ایقدبلر بارب برادر میسن شونی که پیر بوزنده فسادایلر و قان دو کربز تسبیح و تقدیس اوله رز الله تعالیٰ حضرتلری ایقدی (انی اعلم ما الانعلمن) یعنی آن که بن بیلورم سز بیلمسز و فرشته، لر بو سوزنی ایشوب عظمه الله دن قوره و ب یلدی کره عرشنی طواف ایتدیلر و بو سبیمندر که کعبه شریفی یلدی کره طواف ایتمک سنت اولیه آندن صوگره حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری آدم علیه السلامی براده حق دیلکی بره و حی ایلدی ایتدی یا پیر بن سدنن بر خلق برادم بعضاً مطیع اوله جننه قویام وبعضاً می عاصی اوله جهده قویام دیسی آندن صوگره حق نهالی حضرتلری جبرائیل علیه السلامه بیور دیکه بیور آینه و پیردن طپراق آلا بس آندن افضل غلقی براده ابليس بونی بلدی دیوره اینه بوجهای فهر و پردی آندن صوگره جبرائیل علیه السلام بپره ایتدیکه طپراق آلا بیور جبرائیل علیه السلامه آندو پردی بلدن نسله آمداد بجهرائیل علیه السلام آمادی ینه کو کده چدقی آندن صوگره حق تعالیٰ حضرتلری میکائیل علیه السلامه امر ایتمدی بیور آگاده نهالی حضرتلری عزرائیل علیه السلامه امر ایقدی بیور آگاده نهالی حضرتلری عزرائیل علیه السلامه امر ایتمدی بیور آگاده نهالی حضرتلری عزرائیل علیه السلام التفات اینه بیوردن بر اوج طپراق آلو بینه مقابله و بیودی اما عزرائیل علیه السلام التفات اینه بیوردن بر اوج طپراق آلو بینه مقابله واردی حق تعالیٰ حضرتلری ایتمدی یا مالک الموت نیچه ایلدک عزرائیل علیه السلام بیور زانی آندو پردیکه دیچچک حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ایتمدی شونی که سن کنوردک بوندن بر خلق برادم و آنلرک جانن قبض ایتمگه سه مسلط ایلیم سلطه اسرکمک آز اولدی یغیچون بس حق تعالیٰ حضرتلری اول بر اوج طوپراغی قرق صباح قدیت الیله خهیدر ایلدی آندن صوگره ایکی پاره ایلدی برین او جماغه آندی و برین طاموغه آندی آندن صوگره ایتمدی (انا الله اقضی ولا یقضی علی اهـ) اگر سؤال ایلسه ارکه حق تعالیٰ حضرتلری ایتمدی (و جعلنا من الماء كل شی هـ) بعلی هر دیری نسله بی بز صودن برآندیق حال بودر که بعض مخاوف وارد صودن دگلدر فرشته ار و چهلر کبی و آدم علیه السلام خود طپراقدندر بس نیچه توفیق اولدور جواب بودر که تحقیق صحیح روایت ایله ثابت اولدیکه حق تعالیٰ

حضرتاری فرشته لرن بیلدن برازندی شوناڭ كېيى اول بىلە صودن برازندی وجەنەلىرى او ددىن برازندی شۇنىڭ كېيى او ددىن كە حق تعالىي حضرتاری اول او دى صودن برازندی و آدم عليه السلامى طوبراقىن برازندى شۇنىڭ كېيى طوبراقدىن كە حق تعالىي حضرتارى اول طوبرااغى صودن برازندى بىس جەمیع اشیای حق تعالىي حضرتارى صودن برازندى فافهم ئازەغىر يب * و نقلدر كە حق تعالىي حضرتلىرى قاچان انسازنىڭ نفسىنى برازندى و آڭا يېتىدى بىن كىيم نفس اينىدى يابىن كىيم حق سېچانە و تعالىي حضرتارى فرشته لرن بىوردى مڭ سنه عذاب اينديلر الله تعالىي حضرتارى يەنە صوردىكە بىن كىيم نفس ئەينىدى يابىن كىيم آندازى و گەرەللە تعالىي حضرتارى فرشته لرن گە بىوردى مڭ سنه نفسى آچ قويىدىلار الله تبارك و تعالىي ئەينىدى بىن كىيم نفس ئەينىدى (أنت الله الذي لا إله إلا أنت) بىس نفس حق تعالىي حضرتارى يەنە وحدانىتىنە و كېرىيا و سلطنتىنە اقرار ايلامى ال آچىف ايلە اقرار ايلدى پېغەمبەر عليه السلام اينىدى الله تعالىي اروامى دورت مڭ يەن اجسامىن اۆز برازندى

الباب الثاني في خطابات الله تعالى مع الانبياء

قال الله تعالىي (وادقال ربك للملائكة اني جاعل في الأرض خليفة) يعنى حق تعالىي حضرتارى ملائكىدە بىن بىز يوزنده خلیفه، قىلاچىم بىوردى زىرا كە آدمەنڭ صفات روبىيىتنىن نصيبي وار ايدى اگر صفات روبىيىتنىن نصيبي، يوق ايمش -ه بىن كمالات ايلە عالمە كتۇرمىز ايدى و حق تعالىي حضرتارى يەنە نىابېقىنە خلافتىنە لايق او لىساس ايدى بىس ملائكە اول سرى بىلە يوب ايندىلار خلیفەمى قىلۇرسن شۇنلارىكە يېرى يوزنده فسادايشلر و قان دو سىكلر بىزىنى تسبیح و تقدیس ايلار ز حق تعالىي حضرتارى ئەينىدى (أني أعلم مالا تعاون) قاضى او غلو رحمە الله عليه مصباح الانساد ئەينىدى فرشته لرنىڭ اللەن كەز كە خلیفە او لالر بىن كلامدە آلارنىڭ قصورلىرى وار ايدى او ن و جە ايلە بىرى بودر كە آدمگە طەن اېتىدىلار اېكلەچى آدمى كورمەن بەتەن ايندىلار اوچىنچى آدمى كورمەن طانقاق و بىردىلار دورنۇچى بىر صالح كېشىگە فاسق دىدىلىر بىشىمچى غائبه حکم اېتىدىلار آلتىنچى آدمى شەرتە و غضبە دەپل اېتىدىلار بىلدۈچى آدمەنڭ فضىلىتىنە حسد ايندىلر سېكىزچى آدمەنڭ خلافتىنە حرىيىن او لىدىلار طوقزىچى نفسلىرىدە عجب اېتىدىلر و عمللىرىن كوردىلار او ناچى بودر كە رېلىرىنە اعتراف اېتىدىلار مفسىلار بىوردىلار حق تعالىي حضرتارى شول وقت كە بىرىن و كە كىنى و ملائكەنى برازندى ملائكەنى كوكىرده ساكن قىيلدى و جەنلىرى بىرده ساكن قىيلدى چوق زمان بىز يوزنده عبادت ايندىلر آندازى صوڭرە بولارنىڭ آراسىنە فسادبىلوردى حقى بىر بىر ئۇلتىرىدىلار حق تعالىي حضرتارى آلارغا ملائكە لىشكىن بىردىكە آلار او جماخەنڭ خزى بىنەدارلىرى ايدى و آلارنىڭ اېلىقىس رئيسلىرى ايدى اۆز اېلىسىننىڭ اسمى عزازىل ايدى سرىيانىچە و عربچە هارت ايدى قاچان كە خاصى او لىدى حق تعالىي

حضرت‌نمری اسهن و صورتن تدبیر ایله دی آنک اوچون ابلیس دیدیلار الله‌نگ رهه‌تندن امین کیسکی واول لشکر چون بیدر بیزینه ایله‌بیلر جنیلری طاغلره و جزیره‌لره شور دیلر آندن صوکره حق تعالی حضرت‌نمری ابلیس دستور و بیدریکه بیدرده و کوکده و اجماده عبادت ایله‌بیس نفسه عجب‌حاصل اول‌لدى وئه‌یندی حق تعالی بدنی اول‌لوقته بیدرده یارا‌تدی فرشته‌لردن اکرم یارا‌تدی و میکلا بوچه‌ملک و بردی عبادت ایله‌رم دیدی حق تعالی حضرت‌نمری ئه‌یندی (انی اعلم مالا‌تعلمه‌ون) حق تعالی حضرت‌نمری بویله دی‌بچک فرشته‌لر حق‌نگ خضبلدن قور‌قیلار هرکون اوچ ساعت کعبه‌ی طواف ایت‌سیلر وزاریتیق قیلار مقدن رحمت‌اسنه‌دیلار حق تعالی ئه‌یندی بین عرش القندیه بر نهرم وارد آنکا بعمر میوان دیلار آندن اوچ کز الیکزی ویوزنی و آیاق‌لرگزی یویات آلار دخی اوچه‌ر کره‌بیدر دیلار حق تعالی بیوردی جمیع گناه‌گزی یار‌لقادم * مفسرلار ئه‌یندیلر حق تعالی عزرا‌ثیل علیه السلام بیوردی بیزنتقدورت طرف‌الدن طپراق آلدی آنک اوچون بنی آدم‌نگ صورت‌نمری ولو نمری مختلف او لمیلار حق تعالی امر ایندیکه آنی بالحق ایده‌لر آچی وطنلار طوزلار صواله آنلار دخی بالحق ایت‌دیلار آندن صوکره حق تعالی جمیرا‌ثیل علیه السلام امر ایندیکه بیدرک یلیندن طپراق آله‌جیه‌بیلر صطفای آندن بیراده جمیرا‌ثیل علیه السلام و ملاکه مقریفین و کر و بیفون حضرت رسول‌نگ قبر‌زندن برق‌بضم‌طپراق آلدیلار و آنی تسقیم و رحیق و سلس‌بیل صوی ایله قرشدر دیلر بر آق انجویه دوندی آندن‌نصره جمیرا‌ثیل علیه السلام اول بالغنى جمله اجماخ ارماق‌لرینه طالدیروب ينه‌چغار‌دی ملاکه بیلار که محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم بودر آندن‌نصره آدم قرق بیل شویله بالحق یاتندی نتکیم حق تعالی بیوردی (هل اقی على الانسان حين من الدبر لم يكن شيئاً مذكوراً) چون ابلیس آدم‌نگ بورسمه کمالاتن کوردی غاییت‌مس ایله دی آدم علیه السلام بالحق یانور ایکان ایله کوکسنه اوردی کوردیکه اچی بوش آغزندن کردی آشاغیندن ينه‌چقدی یارانلرینه ئه‌یندی بونلار اچی بوشدر عاله‌ده نسنه‌یه مالک اول‌ماز اگر الله تعالی حضرت‌نمری بونی سزدن او لوغ ایدر ایسه نیجه ایدرسن دیدی آنلار ئه‌یندیلار الله تعالی حضرت‌نمری بله مطیع او لور ز ابلیس ئه‌یندی اگر بندن او لو او لور ایسه بن آنکا عاصی او لورم واگر بن بوندن او لو او لور ایسه بونی هلاک ایلیوم دیو آنداجدی

صفة نفخ الروح في آدم علیه السلام

علماء ئه‌یندیلر حق تعالی حضرت‌نمری دیدیکه آدمه روح زیره‌وروده امر ایندیکه جمیع انوار‌نگ اچیه، کوه آندن صنگه آدم‌نگ جسدیله شره روح چون آدم‌نگ جسدیله سکرملک استه‌دی کوردیکه بر طار و فاراڭ قولق بیدر در روح ئه‌یندی اور ز ابلیس ئه‌یندی اگر بندن او لو او لور حضرت‌نمری ئه‌یندی کوج ایله کر و کرج ایله چق روح جسله کردی اولکه کردی آدم‌نگ

دماغله کردی ایکی بوز بیل دور ایندی آندنستره کوزلریه کلی بوند: حکمت بودر که
 آدم بدنگ اصله نظر ایله بیله که طپراقدندر آن کرامت و نبوت و پرلمکان نفسه عجب و کبر
 حاصل او لمیه قایچانکه روح کازینه کلی افسری (الحمد لله) دیدی اول کلامکه آدمین
 واقع اولی بوسوز واقع اولی حق سبحانه و تعالی حضرتلری جواب و پردى اول سوزگه حق
 تعالی آدمه سوپله دی (پرمه ربك یا آدم ولرحمه فلتقناک) دیدی آندنستره حق تعالی^۱
 حضرتلری آدمنگ مدندن لواء الحمدی پراتسی آندنستره روح آدمنگ چه بیع جسلینه کردی
 آندنستره حق تعالی حضرتلری آدمه نوردن لباس کیفردی هرگون حقی و جهانی زیاده
 اولور ایدی. و نقده که حق جل و علاعضرتلری چپرائیل علیه السلام آدمه کرندردی عقلی
 واهمانی و دیهای بیله کوندردی جبرا ایل علیه السلام ایتدی یا آدم قلغین انتیار ایدر ایسنه
 قبول یه آدم علیه السلام عقی اختیار ایندی ایمان یا یه ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 بکاشویله امر ایندیکه عقل قبل اولور ایس بذخی آن اولورم و خدا دنی ایمانه ایتدی اللہ تعالی
 حضرتلری بکاشوبله امر ایتدیکه عقل و ایمان قلله اولور ایس بذخی آنها اولورم قایچانکه
 آدمنگ خلقتنی تمام یه دی حق سبحانه و تعالی اجهادن لباس کوندردی و انواع زینت برله مزین
 ایله دی آدمنگ آغزندن نور چغار ایدی کوشش نوری کبی و محمد مصطفانک نوری ایکی قاشنگ
 آراسن برق اور ردی بدر کیچه سفنه قیر نوری کبی آندنستره حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 فرشته لره امر ایندیکه آدمنگ خطبه سنه جم اوله لر آدم علیه السلام آناره خطبه او قویه چه بیع
 کوکلرنگ فرشته لره ایلوب یکرمی بک صاف اوله دیلر حق تعالی حضرتلری آدمه بر لطیف
 آواز و پردى آدم علیه السلام مخبره چقدی اول میزنه بیدی آیاغی وار ایدی و آدم علیه السلام
 بیش سلسن خلقت کیدی و ایکی بلوک صاجی وار ایدی جراهر ایله مرصن ایدی و باشند
 بر تاج وار ایدی آلمدندن و اول ناجناله دورت کوشی وار ایدی و هر کوشه سان بر اولو انجو
 وار ایدی کوشش نور زدن ملؤر ایدی و بیله ده بر قوشاق وار ایدی نوردن آدم علیه السلام مخبره
 چقدی و خطبه او قویه ایل و تعالی حضرتلری آدمه چه بیع ایهای او گرددی زکیم بیور
 (وعلم آدم الاسماء کلها) آدم علیه السلام ایندی الهی بندن بک خلق پراتکه حق تعالی
 حضرتلری ایندی با آدم سلسن بک خلق پراتنماد آندنستره آدم علیه السلام فرشته لره سلام
 و پردى فرشته لره آدمنگ سلامن آلدیلر و عزت و تنظیم ایندیلر آندنستره حق سبحانه و تعالی
 حضرتلری فرشته لره امر ایندیکه آدم علیه السلام سجن ایله لر جمیع فرشته لره سجده ایندیلر
 اما ابلیس ایله عدی کبر ایندی کافر الدی * ابن عباس ایندی فرشته لردن بر جماعت آدم علیه
 السلام سجده ایله مدیلر حق تعالی آنلارنگ او زهربینه آتش کوندر و بیاقوب هلاک ایله دی *
 بغرو تفسیرنده ایدر ایل ایل آدمه سجده گه ایله دی اسرافیل ایله دی سبی اولدر ک اسرافیل علیه

السلام آدمدگی یوزنده قرآن نورنی کوردی در حال نوره سجله، میلدی آندن صوکره آدم علیه
 السلام نبردن ایندی اوجه‌اخذن بر صالحتم آف او زم کلدی او ل نسنه که آدم اوجه‌اخ طعاملر ندن
 بیدی او زم ایدی الله دینی دق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌تلری و یقندی با آدم بن منی اشبوزگی
 اوچون براندم که نعمه‌تلر مدن بیوه من شکر ایله سن ایدی طعام بیوب شکر ایله ک سدگ
 واولادیگی سنتیلر تاقیا مامه دکین. قصص انبیاده ایکر فخانکه حق تعالیٰ حضرت‌تلری آدم
 برآتسی و آئما روح نفع ایتدی واوجه‌اخ لباسن کیندردی و آدم بر تخت او زه رنده او توردی
 فرشته‌لار او موزلری او زه رنده کنور دیلر حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌تلری و یتندی آدم بنم کوکلری می
 کوره تاکه یقینی زیاده اوله بس فرشته‌لره بیوردی کنور دیلر بوز بیل کوکلری طراف
 ئه بیل دیلر جمیع کوکلرگی عجائبین کوردی آندن صوکره حق تعالیٰ حضرت‌تلری مسکن بر آت
 برآندی ایکی قنادی وار ایدی انجزدن و مرجاندن بس اول آنه بندی جبرا ایل علیه السلام
 زمامه یابوشی و میکائیل علیه السلام صاغ بانده و اسرافیل علیه السلام صول یانقده جمیع
 کوکلری طراف ئه بیل دیلر. مفسر لری یقندی فایچه‌انکه آدم اجماده ساکن اولندی بالغز بیور
 ایدی کوکلی ساکن اولاز ایدی حق تعالیٰ حضرت‌تلری آدم علیه السلام او یقو و بردی آدم علیه السلام
 او بودی حق تعالیٰ آدمدگی صول ایکوسن‌دن هوا بی ایکو سنتن هوا بی ایکوسن‌دن کیندردی و آدمدگی
 باشی فتنده حضرت هوا او تردی فخانکه آدم علیه السلام او بیانی کور دیک، باشی فتنده
 برخاتون او تورر فرشته‌لر امتحان اوچون ڈیندیلر بیکم بی آدم علیه السلام ئه یقندی غانتوندر
 یه یقندیلر اسی ندل آدم علیه السلام ئه یقندی حواردری یقندیلر نیچون موادر آدم ئه یقندی دیریندن
 بیزادلر یغیچون ڈیندیلر نیچون بیزادلری آدم علیه السلام ئه یقندی بن آندی ساکن اول ادب
 اول بدان ساکن اوچون بیزادلری نتکیم حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌تلری بیوردی (هوالدی
 خلقکم من نفس واحدة و خلق منها زوجه المیسكن (الیها) و نقلکم که بداع اغباردن اول و تکه آدم
 علیه السلام اجماده کردی حق تعالیٰ اجماده هوا بی ایکو ساکن اوچون ایدی و بیوردی بنم اجماده
 ساکن اولگی و بده شلزگن ییانگ و بو آغاچ، یقین اولماگ و بنم سلام و رحمتم سزنگ او زه ریکرده
 اولسون دیدی و کندری مه دو شنا ایدوب بیوردی (الحمد ثنای والاعظة ازاری والکبر رباء
 ردائی والخلق کلهم عبیدی) چون فرشته‌لر آدم علیه السلام بوعزی کنور دیلر فرشته‌لر
 واجماغلک اهالیسی آلانگی اوستنه انجو و جوهر صاپور صاپور دیلر و آدم علیه السلام و حوا بیه
 سلام و بیور دیلر حق تعالیٰ یه یقندی بی آدم بن نعمت‌تلری بمه شکر ابله سلی غایت لطیف برآندم و آیا غلک
 او زرینه بیور ندم و سکا بن روحی نفع ایقدم و فرشته‌لری سینکاسجه (ایقدرم و ابلیس سینکاسجه)
 ایندیکیچون لعنت ایقدم و کراه‌مکن تمام ایقدم قراشم هوا ایله سزنگ اوچون اوجه‌اخنی ایکی
 ملک سه اول برآندم اگر مطیع اولور سکز بقم اوجماده ساکن اوله سزا گربن عهده قرک

این ر سکز اوچه اخدن چیقارام واود ایله آگاهن اد ایلمیم آدم علیه السلام یه یقندی یارب همه کن
 واما نه کنی قبول ایتمد حق سبحانه و تعالیٰ حضرتlerی یه یقندی اگر بو آغامقه یقین او لور سکز
 ظالم او لور سز ابراللیث ایدر این عباس رضی الله تعالیٰ عنہ ایدر که او لور قنکه ایلمیس آدم علیه
 السلام کور دیکه بو رسنه حقدن عزت بولدی حسد یه یلکی اوچه اخدن چقاره حق ایسته دی
 کلکی یلان صورتنه کیهرب اوجه ساخ قپوسنه کلوب آغلدی آدم علیه السلام و حوا شیطان
 بیدامد یلکه بقدیلر نیچون آغلرسن ایتدی سرزشک اوچون آغلرم بو بو یکنکه مسرت فالور سز امسوہ
 نصیحت ایلدیمکه اشبو آغاچدن یپرسکز اوچه اخدن ابدی فالور سز بس حوا بو سوزه مخورد
 او لندی آخدن کیتندی آدم علیه السلام کاسی اشبو آغاچدن یه یه لام اوچه اخدن ابدی ناله لم دینی
 آدم علیه السلام یه یقندی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتlerی بزی اول آغاچدن نهی یه یادی دیدی
 حوا بایلک در لوناز و اعط ایله بلی سورا بسلک بو آغاچدن یه یه لام ابدی اوچه اخدن قاله لم دینی آدم
 علیه السلام یه یقندی یامو ا بویله ایله بن حق تعالیٰ حضرتlerی بیلک دشمندن قور فارم دخوا یه یقندی
 الله تعالیٰ حضرتlerی بیلک رده تی چو سر دیوب صوندی بر یه مش آلوب اول آغاچدن ییدی و یه یه لی
 یا آدم کور بن بر نسخه ایلدم زیرا که بیلک ایله حوا ایله نسخه او لندی آنکیچونکه حوا تابع ایله
 آدم علیه السلام متبع ایدی مادامکه متبع صلاحه اوله تابع دخی صلاحه او لور
 و عکسی دخی اویله در آخدن صرکره حوا ایدی بیمش دخی آلوب آدم علیه السلام و پریشی فنا که
 آدم علیه السلام اول بیمشی ییدی چه بیم کیلکی دلے لر آرقه سخان کیتندی عریان قالدی و آدم
 علیه السلام حواسدن قاچوب کیلکی دلے لر آرقه سخان کیتندی عریان قالدی و آدم
 بیلک نهی فخارسن آدم علیه السلام یه یقندی ایله نهی ایله نهی ایله نهی ایله نهی
 بپراق آلوب کندینی اور تندی سعید بن مسیب ایله نهی آدم علیه السلام خود حق سبحانه
 و تعالیٰ ایله عوک یه یادیکه اول آغاچدن ییدیه حال بود که عقاوی وار ایدی بس نیچون ییدی
 جواب بود که دخوا آنی ملک در لولطف خاف و شراب عشق ایله سرفوش ایله مش ایدی بو اجلدن
 عولدی او نودوب آخدن صوکره ییدی و نتمادر که بفریان یه یه بس ایشندی حق سبحانه و تعالیٰ
 حضرتlerی آدم علیه السلام یه یقندی بنم نهی ایلک بکوکن نیچون اکل یه یقندی آدم علیه السلام
 یه یقندی حوا ایله حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری حوا ایله یه یقندی نیچون بیدردک حوا ایله یقندی
 بکایلان دیدی بیدم حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری بیلانه یه یقندی نیچون بیدردک یلان یه یقندی
 ایلمیس بکا سویله دی دیدی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری حوا ایله یه یقندی سن آیده بیکره قان
 کور و بیلانک آباقاری وار ایدی و کندوده کنی ایدی حق تعالیٰ حضرتاری حوا ایله یه یقندی آنم یه یقندی
 آیاقار یکنی کسدم سن بیلانک کید و بیزک اوزه رینه بور و آخدن صوکره ایلمیس یه یقندی سن ملعون
 او لکه بولاری سن آز تدک حق تعالیٰ حضرتاری یه یقندی یا آدم من سخی براقتدم عبدالشکور

اوله سن سن بند کفور اداق اس آرسن آدم علیه السلام ایندی یارب راهی بیانگی کبی طپراق ایله
 نک عذاب ایله حق تعالی ایقندی بن سنی نیچون طپراق ایله بهم اجمانی وجهه ای اغلنلر کا ابله
 طولدر بر م آدم علیه السلام برسوزی ایشادی فرح ادوب اپس اولدی آند نصرکه حق تعالی
 حضرتلری آدم علیه السلام سرنی ب طاغه ایندردی اون نسنه ایله مبقلا ایلدی اول بودر که
 حق تعالی حضرتلری آنی بر پوزینه ایلدی ایکنچی بودر که ذجیل ایله ایچی بودر که لوفنی
 تغییر ایلدی دور تاچی قوشول غلمندن دور ایلدی بیشنچی هواي آندان آبردی آلمنجی آدم علیه
 السلام ایله ایلیس نک آراسمه تکرار دشمناق اولدی بیدجی آدم علیه السلام حق تعالی
 حضرتلر بناش نوین صیدی سیکنچی بودر که ایلیسی آدم علیه السلام نک اوغلنلر بنه مواله قیادی
 طقوزچی دنیای آدم اوغلنلر بنه زندان قیلدی اونچی آدم علیه السلام جنت هراسمن
 محروم قیلدی آند نصرکه الله تعالی حضرتلری هواي ایقندی نیچه سن ای هواهوا ایقندی یارب
 بام زینتم و خله لرم کیقندی عربان قالدم حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایقندی بولباسلری سندن
 کیم کیکوردی هوا ایندی بنم خطبا ایقندی کیم دردی و بنی دشتم ایلیس اغرا ایلیوب آلدادی
 وسما آنط ایچدی پنده خی آلداندم تکری تعالی ایندی یاده اون بیش نسنه ایله سنی مینلا قیلدم
 ببری حیض شورمک و ببری قلرنکده اوغلان کذره مک و ببری اولاد طوفرمه و ببری دین
 اسکلکی و ببری عقل اسکلکی و ببری عدت بقه بجه ایده وار مامق و ببری میراث اسکلکی
 و ببری این نک حکمه مکه اول مامق و ببری طلاق سلک السکه اول مامق و ببری غزایه وار مامق
 و ببری عورقدن پیغه هر اول مامق و ببری خلیفه رسلطان اول مامق و ببری ایلر زدن دستور سر
 اوج کونلک بروه وار مامق و ببری جهیع جهادت غورت اول سه جمعه نهازن قیاما ق اون بیشنچی
 کنج عورتلره ایلر سلام ویرمک ایمدی یاده ایمادن چاق سیکنها عقلی و دینی و طانقلی
 و پیراثی اسکل قیلدم هوا ایقندی پجه اجماندن چیقايم جهیع کمالات بندن کیدر دک تکری
 تعالی حضرتلری ایقندی اجماندن چیق سلک نسلکدن نیچه نبیلر ولیلر کل که
 اجمانی آنلر ایله طول دیرم دیدی قیانکه آدم علیه السلام اجماندن چیقدی جبرا قیل علیه
 السلام آنی آلوب سرنی ببه و مهای جده دیه ایندردی و فرشته لر آدم علیه السلام کور دیلو
 عربان گز اسرکه دیار ایندیلر الوه آدمی خجیل ایله آدم چون اجماندن چیقدی المربینی باشی
 او زه رینه و بوب کوز او زنای باشی بیکلاری او زه رینه آقا را بدی و بعض فرشتلر حضرت آدم علیه
 السلام ملامت ایلدیلر و حق سبحانه و تعالی آدم علیه السلام و بردیکی نعمتلری و عهدی
 آندیلر و آدم علیه السلام ایقندی حق تعالی حضرتلر بناش تقدیری بوله ایدیکه بنی بره ایلدیلر
 آند نصرکه حق تعالی حضرتلری فرشته لر بیور دیکه صف اوله لر حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 آدم علیه السلام ایقندی بن شویله تقدیر ایلدیکه عاصیلری قبول ایلدیم تا که توبه ارامینچه و منی

طپراقدن برازندم هیچ بزر فرشته صورتند و کمال، سکا پکرمه زد و همندن سکا روح نفخ آینه نام و سکا
 فرشنه لریمی سجده ایقداردم و مهای سیدنا ویردم و جمیع اسمای سیدنا او گرتدم و فرشته لریمی سنه
 هطیب قلدم آخربنم عهدیمی اذنوتلک و شیطانه مطعم اول لک آدم علیه السلام ایقندی بونعه تبار لک
 یارب جمیع سنه ایقندک دین عاجزم سنه شکرگن و ویردکارگن وصفدن بنی اسرکه
 یارب محمد ایشانه محبتی ایچرنکه جمیع موجودات آنکیچون برازندک حق تعالی ایقدی یا آدم سننه
 بیلورستکه محمد کیدر آدم علیه السلام ایتدی یارب اجمادلک جمیع یرنده یازلو کوردم
 (الله الا الله محمد رسول الله) و آنک اسمی عرش اعلانک آیاقارنده ولوح محفوظه یازیلو
 کوردم و بونمن بیلکمکه سیدنا آلسن سوکلو قل بوقدر حق تعالی حضرتلری ایقدی یا آدم
 مسجدلریمی سیدنا مسکن قیلدم و اگر بسم الله ایله باشلر ایشانه ضحاصلر بهی سیدناملاں قیلدم
 و بربوزنده سنه ایچون صولر آفتدم بی واچ و بنم ذکریمه مشغول اول آدم علیه السلام
 ایقندی یارب زیاده ایله حق تعالی حضرتلری ایقدی برحیریکه اوون ویردم و برسره بربیارم
 آدم علیه السلام ایقدی یارب زیاده ایله حق سبعانه و تعالی حضرتلری ایقدی تو به گنی قبول
 ایدم آدم ایقدی یارب زیاده ایله حق تعالی ایقدی سنی واوغلنلرگنی یارلقاریم آدم علیه
 السلام ایقدی یارب ایش تمام اولی آندنکرده ابلیس ایقدی یارب سنه علمکده و اور
 ایدیکه بولیه اوله ایمدی امان ویرقهیاشه دکین حق تعالی ایقندی امان ویردم نه کرسه ایشله
 ابلیس ایقدی یارب چون بنی بربوزیله ایندیررسن قنی بکامسکن حق تعالی حضرتلری ایقدی
 مزبله لری سیدنا مسکن قیلدم ابلیس ایقدی یارب آنله پیغمبرلر و کتابلر ویردک بگادغی
 کتاب کرکدر حق تعالی حضرتلری ایتدی مالایعنی شعری و هجروی سکا قرآن ویردم ایلیس
 دنی ایقدی قنی بنم پیغمبرلر م تکری تعالی حضرتلری ایقدی جادولر و کاهن لر سیدنا پیغمبر یتر
 ابلیس ایقدی قنی بنم اوم حق تعالی حضرتلری ایقدی همام سنه اوکدر ابلیس ایقدی قنی
 هنم مؤذنلرم حق تعالی حضرتلری ایقدی ساغرساغنلر سیدنا مؤذن اولسونلر ابلیس ایقدی
 قنی بنم طعام هن سبعانه و تعالی حضرتلری ایقدی شول طعامکه بنم آدم ایله باشلده ایله اول سنه
 طعامک اولسون ابلیس ایقدی قنی بلم شرابم حق سبعانه و تعالی حضرتلری ایقدی هر نسنه که
 سرفوش ایل سنه شرابک اولسون ابلیس علیه اللعنه ایقدی قنی بنم جلسه حق سبعانه
 و تعالی حضرتلری ایتدی زنائلر و چارشوار و بازارلر سنه جلسک اولسون ابلیس ایقدی
 یارب قنی بنم شعارم و دثارم حق تعالی حضرتلری ایقدی بنم لعنتم و سخطنم سنه او زه ریکه
 اولسون و مف تعالی حضرتلری ابلیس علیه اللعنه ایون نسله ایله بیتلل قیلدی اول بروکه
 معزول ایلدی ایکنچی اوجماخن چیفاردی اوچنچی بودر که صورتن تھرول ایقدی دور تندی
 اسمی دوئر دی بیشنهچی جاھل اره امام قیلدی آلتنهچی آنکا لعنت ایلدی بیتلل معرفتمن

محروم ایلدی سیکنچی توبه سنتی اصلاً قبول فلمدی طرق زنجی رده تندن محروم قیلدى
 او نزجی طاموغ اهلینگ خطيبي قیلدى. و آدم عليه السلام ابتدی يارب ابلیس امان ويردڭ
 قیاقدەد کین و سیكى آندا يېچىكە او غلنارويمى آزدرە بن آنڭ مکر ندن امین او لاما زم حق تعالی
 حضرتلىرى ابتدی يآدم بن سیكى اوچ نسنه ويردەكە جمیع عالم سینى آزدرمیه برسى مینم
 ایچوندەرکە میڭاعبادت ابلیسەن و شرلەك كیقورەيە سن و برسى سینڭ ایچوندەرکە هېز نە كە خىر
 ايشلر ایسەڭ بىرىمە ادون ويرم اگر گنا ايشلر ایسەڭ بىرىمە بىر يازام واڭرا استغفار ايدى
 ایسەڭ قبول ايدوب يارلەھيم نتکىيم حق تعالی بیورر (انا المغفور الرذيم) و برى بودركە
 بام ابلە سینڭ آراڭدە در اول بودركە سین نىن نسنه دىلەسەن بن ويرم نتکىيم تىڭرى تعالی
 بیورر (فانى قریب اجیب دعوة الداع) ابلیس يە آدم عليه السلام حسدا ایلیوب ایقىدى
 يارب اوبلە اوبلدى ایسە بن بۇنلۇڭ اوغلۇلار يە نېچە ايدىم تىڭرى تعالی حضرتلىرى
 ابتدى ئەمەرلەر نىنە ساكن اول و نېچە دىلار ایسەڭ اغوا ابلە ابلیس ابتدى يارب
 بىرىمە اندىرسەن حق سېھانە و تعالی ایقىدى بىلەن امەن كىنلىرى جەلمە ایندىررم
 (لامەن جەلمەن و من تبعك ملهم اجهەن) آدم عليه السلام ئېقىدى يارب بىلەن مېنم دشمازە
 ياردەم ابلە بن آنڭ ابلە دنیادە نېچە ايدىم حق تبارڭ و تعالی حضرتلىرى ایقىدى يا آدم آنڭ
 مسکنى بىرالنەن دېلىم و طعامى طپراق قىلدىم ئچان بىردىن طشە كورەسەن باشى پاره پاره ابلە
 حق تعالی حضرتلىرى طاوسە ئەيقىدى سینڭ مسکنى صوار قىتىدە قىلدىم و رزقىنى بىردىن قىلدىم.
 دەوا ئەبتدى يارب بىنى كە كىرى سونكاڭدىن يراتىڭ ئەقلىمى دىيامى و طانقىغا منى و میراثمى اكسك
 قىلڭىشىدىن دېلىمكە ايرلەر ويردىكە ثوابىن میڭا دخى و بىرە سەن الله تعالى حضرتلىرى ابتدى
 ياخوا حىيات و رەھقى وانسى سینڭا ويردى قىزلىڭ اوغلان طوغدررکن اول سەلەر شوپىدە مرتبەسى
 ويرم آنلىن صورىڭ تىڭرى تعالی حضرتلىرى آدم عليه السلام توبە قپۇسلەن ھەلسەتىاندە سۈزىبىھ
 ايندردى و حضرت حوا يى رەمت قپۇسلەن جىدەيە ايندردى و ابلیسى لەنت قپۇسلەن
 چىقاروب بىرە دىشىنە بىراقدى و طاوسى غضب قپۇسلەن چىقاروب صەرالە بىراقدى و بىلەن سخط
 قپۇسلەن چىقاروب اصفەمان ملکە بۇنلۇڭ جاقلىن چىقەمىسى ایكلەدى و قىنەدە ايدى
 و آدم عليه السلام قچانكە آيا غەفالىسى باشى كوكلارە يېقىن وارا ايدى فرشتە لەنڭ تىسبىعىن
 ايشىدرايدى آنلىن صورىڭ آدم عليه السلام نىڭ صاقالى بىتى اول كىچ اوغلان كېيى ايدى آنلىن
 صوکرە آدم عليه السلام فرشتە لەر صەدا سن اشتەز او لوب غايىت و مىش پەكىدى ئەبتدى يارب بىنە او لەمكە
 فرشتە لەنڭ صەدا سلىنى اشەز اول دىم حق تعالى حضرتلىرى ابتدى زە ايشلەڭ مەجۇب او لەنڭ آنلىن

کلام ایشعاز اولدث. مفسر لریه یقینلار قچانکه آدم علیه السلام پریور زینه ایلدی حق سبعه ازه
 و تعالی حضرتاری کوکاره دیپرلره و طاغلره امانقی عرض ایلدی و ایلدی اشو امانقی
 کتو رمیسرا یچنله گنی بدله کذرا ک ایقینلار بار ب ایچنله گی ندرحق تعالی مضرنلاری ایتدی
 اگر مطیع او لور سکن ثواب بولور سز و اگر عاصی او لور سکن عقاب بولور سز بونلار ایقینلار بار ب
 پر سینلا مطیع ز بزه نه ثواب و نه عقاب کرک الله ذوالجلال حضرتاری یذلث بونلاره امانقی عرض
 ته یته کدن مرادی اختیار ایته کدر آنکن صوکره حق تعالی حضرتاری امانقی آدم علیه السلام
 عرض ایتدی. بفری تفسیر نه ته یقینی اول امانت دورت کوش، لو بر طاش ایدی حق تعالی
 حضرتاری آنی کوکاره و پر لره و طاغلره عرض ایلدی کیوسه طاقیت کفوردی اما آدم علیه السلام
 کیوسه بیور، ان اول طاشه یا پشنه و کتور دی دیلک یکه بیوره قویه الله ذوالجلال حضرتاری
 ته یقینی بیور نه طرسون با آدم بدرستی سینک و اوغنلار یکنله بولنکه قایقیامه دکین قالسون،
 و نفلکر که تور آنکن محمد شهرستانی تفسیر کبیردن نقل اید ایلیس علیه الله شدینه حق تعالی
 حضرتاری بنیم و جمیع خلق الله الویدر هو شیمه قادر در نتکیم حق تعالی بیور (یخلق الله هایشاء
 ولا سائل عما یغفل) ولکن حکمت اقتصاص چه بلکن بیدی سؤال حق تعالی طرفه مقوچه
 اول بود که حق تعالی حضرتاری علیه بربدن نه کله چکنه بیلور ایدی بنی نیچون برا تهی و بله
 برا ته نه حکمت ندر ایکنچی بودر که بنه برازدی علم از لیده نیچه ایسه و بنی معرفته و طاعته
 تکلیف ایتدی اگر عبادت ایلر سرم نفعی بوق و اگر معصیت ایلر سرم زبان بوق میکان کلیفه
 حکمت ندر او چنچی چون بنی عبادت تکلیف ایلدی و آدم علیه السلام همچون ایله بیور دی
 نیچون بدم عبادتی زیاده ایام دیکه آدم علیه السلام سجده ایلیم دور ته چی بودر که بدم سوزم ایله
 میکن لعنت ایلدی بن که فیلم سینکن شیری به سیجه ایله زم بلی بوسوز مدن او توری رد ایته کده
 حکمت ندر بیشنچی بودر که چون میکن لعنت ایلدی بنی آدم ایله نیچون اجماده بولشدیر دی
 و بن آنی مغرو رایل سرم اول آغا پهمن بیدی اگر بنه اجماده کیم میکن ماع ایلسه آدم اجماده
 باق قالور ایدی حکمت ندر آلتچی بود که چون بنی آدم ایله دشمن ایلدی بس نیچون اوغنلار یه
 مسلط ایلدی اگر آنلر عبادت و مفترت او زه بیده براتسه ایدی بیک دگاه میکی بوندی حکمت ندر
 بیدنچی بودر که الله تعالی حضرتاری بونلرنک جه بیعنی میکن اتفدیر بله ایشانی و میکن قیامه دکین
 امان و بردی دیری او لایم دخلقی شرو و فقهه بیه دلالت ایدی بیم دیکم میکن امان و بردی اگر بنی هلاک
 ایلر بیدی جمیع عالم خیر او زه بیده او لور ایدی بوندی حکمت ندر حق تعالی حضرتاری
 فرشته لره امر ایلدی ایدک ایلسه که اول نسنه که سن دیرسنه حقه تسليم او لور بیگل ایچون
 او لدی ان آنک و جمیع خلقه ایلر بیم بکابویله می اید و بکاحکم اینمک و امر بده اعتراض ایتمک
 شفردر. وهب این مذهب ایدر قچانکه حق سبعه ازه و تعالی حضرتاری آدمی بیور ایدی بیور زینه

ایمددردی آدم السلام عزون او لووب آغلارایدی حق تعالیٰ حضرتاری ایندی آدم نیچون
 آغلارسن آدم علیه السلام ایندی یارب خطام بنی قاپلادی و مصیقیم ققی عظیم در دار سعادتمن
 کیتمام دار مشتقه کلام و دار رحمه تمن کیتمام دار محظه کلام و دار قرار دن کیتمام دار زواله کلام و دار
 بقادن کیتمام دار فنا یاه کلام رس خطام او چون نیچون آغله بیم دینی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری
 ایندی یا آدم بن سنت بنم او چون اورنگولکم راجه اخی سکا حلال قبلکم و کرامتی سکا مخصوص
 اینکام و سکی قدرت الم ایله پیرا قدم و رو و هی سکا نفع اینکم و فرشتہ لریمی سکا سجهان اینکاردم
 بهم امرمه عاصی اولدک و عهمدی اونو تداش عزتم حق یچون اگر جمیع پیر و وزی آدم اول سه بکا
 عبادت ایلسه لر آندن صکره بکا عاصی اول سه لر چهله سن عنزانده ایندی پیر و رام فجان آدم علیه السلام
 آنی ایشندی اوج یوز بیل آغلدی * ابن عباس ایندی آدم علیه السلام و حوا احمد اخون
 چیق قلنگن صکره قرق بیل نسنه یه بیلار و بیالر ندن کوکاره دهن باقه بیلار اگر جمیع عالمده
 کوز یاشن جم ایلسه لر داو دپیغه بر لاث کوز یاشی آندن زیاده اولیدیکه خطا مندن آغلادی
 اگر عضوت دوادناث کوز یاشی ایله جمیع فلقنک کوز یاشنی جم ایلسه لر آدم علیه السلام مناث کو
 یاشی زیاده اولیا شی * و نقلدر که آدم علیه السلام فجان احمد اخون چیقدی قارنی آچقی جبراءیل
 جندهن بخدای کتو ردی و زرا هتن تعطیم ایندی آدم علیه السلام آنی او گوز ایله ایکدی واول بخدای
 بندی آدم آنی او کودوب ایله دی کپه کفسن آر په بندی و بر تذور یا پندی آنده پشور دی بیدیلار
 آندن صکره صوابسته دی جبراءیل علیه السلام ایندی پیر فاز آدم فارزی صونی اوچ بیلار آدم
 کندوده زهت بولکی آدمک و هیوازک صوبولن دلکی آذن مقدم طعام چیفاریر بوق ایدی
 اوں او گوزنک کوزی یاشدن طار و بندی او کوز خشکی نخود بندی قور و سدن مرجمک
 بندی * و نقلدر که بر کون آدم علیه السلام ایله ابلیس پیر پر زنیه بولش بیلار ابلیس آدم علیه
 السلام طعن ایلدی آدم علیه السلام ایندی یاملعون بنه مغرو را ایلدک اوں آغاچن بیدن و جندهن
 چیقاردک و بن هرزه که ایشل دم سنه سوز کا ایله ایشل دم ابلیس آغلدی و ایمه دی یا آدم سکا
 بواشی بن ایشل دم و بوموزله سکی بن کتو ردم اما بکا کیم ایندی دیدی

تبه آدم علیه السلام

فجاوکه حق تعالیٰ حضرتاری آدم علیه السلام رحمت ایندک استه دی جبراءیل علیه السلامه ایندی
 آدم بام بدیع فطرتمند و هم کوکار و بیلار خلفچه آغلدی هیچ بلدن غیری بی اگدی و بندن
 غیر یدن قور قمکی و گناه آنکه یور کین یاقدی حال بکه ایلک اوں بنم اسمامی اوں ذکر ایندی واول
 بکا اوں حمد ایندی بخکشی پیر یوز بنه اوں آنی خلیفه قیلدم و عمل سزا جماخ و بردم و جمیع اسمانی
 آنها او گرتدم و فرشته لری سجهان اینکاردم و آنکه او چون ابلیس له نهت اینکم و بکا اوں شکر ایندی

اولمکر واول توبه ایدن او لمدرکه بن دخی آن بارلتدم و هر کم گناه ایشلسه دوفوب استغفار
 ایلسه بن آن بارلقارم آندن صکره جبرائیل علیه السلام آدم علیه السلام کوندردی و بروکه ای
 او کرندی (فتلغی آدم من ربک کلمات فتاب علیه انه هو القواب الرحیم) ابن عباس ایدن آدم
 علیه السلام ایندی بارب بدی قدرت الله ایله براندک و بتا کندی ر و مکن نفح ایقدک و بنی
 اجماخنده ساکن ایندک ایدنی شهدی توبه ایدن میله اجماخنکه قویامیسن حق تعالی حضرتلری
 ایندی یا آدم سن ولی قوامیس دیله بلدن نه دیلر ایسک آدم علیه السلام ایقدی الله بر قول
 بنم او غلاظنارمدن گناه ایشلسه و سکلاشرک کتورسه آن بارلله همانکه آدم علیه السلام دعادرن فارغ
 اولمکی جبرائیل علیه السلام کادی ایندی یا آدم حق سبعانه و تعالی حضرتلری توبه کی قبول
 ایدنی بس جبرائیل علیه السلام قهادین بره اوردی صوچیقدی مسکلن لطیف رایح سی وار
 ایدنی آدم علیه السلام اول صویه کیردی غسل ایلدی وجودی بیاض او لدی الهی بدی ظاهر ایله
 و گناه مدن چیقار جبرائیل علیه السلام اجماخنده ایکی حلہ کتوردی سندشن و استبرقین آدم
 علیه السلام کیدردنی آندن صکره حق سبعانه و تعالی میکائیل علیه السلام حواوه کوندردی
 میکائیل علیه السلام حوایه ایندی حق سبعانه و تعالی حضرتلری آدم علیه السلام ذک توبه سن قبول
 ایدنی و حوایه اجماخنده لباس کتوروب کیدردنی هرا چون بوسوزی ایشتدی آدم علیه السلام
 قی مشتاق اولمکی و آفلدی کوزلزدن پاش قطره قطره اولوب آثار ایدنی انجومرجان اولور
 ایدنی اتکیم آدم علیه السلام اجماخ فراقامدن آغلار ایدنی زنجبیل و اسی اوتلر بترا ایدنی و حق
 تعالی اجماخ باقتلنندن بر قول پسر کندردی کعبه بیزنده قودیلر و آنکی ایکی قاپوسی
 دار ایدنی زمردن بربی مشرقه و بربی مغربه آچیلور ایدنی و اول اوده قندیللر دار ایدنی
 نوردن آندن صکره حق تعالی آدمه بیورد بسته اول اوری طواف ایلیه نه کیم فرشته لر
 عرشی طواف ایدنلر آندن صکره حق تعالی طوفان او لیعیق اول قول یاقوت بیتی دور دنچی
 کوکه چیقاردی دیلر کشاده اما اصح بودر که بیدنچی کشو کدد در پیش بربیه مصلی
 الله تعالی علیه وسلم معراج کیچه سکنه آنده کوردی آندن صکره الله تعالی حضرتلری آدم علیه
 السلام ایقدی فیانکه موایله بولشه سن آنکه عالیه که بن آن سه اول اول ایله کنکه و قرلر یکنک
 آناسی قیلدم آدم علیه السلام فیانکه بوسوزی ایشتدی شاد اولوب سجده ایلدی آندن صکره
 حق تعالی حضرتلری بیوردیکه در امر ووازه زنده طوره و آدم علیه السلام صفا اوزه زنده طوره آدم
 علیه السلام حوایه نظر ایلیه و آنکه بابشمیه حتی مجذلک شرطن برمینده کتور مینچه بس آدم علیه السلام
 عرفانه واردی و در اینه دن آدم علیه السلام استهی عرفانه کادی عرفانده بولشیدلر بس
 اول کونه عرفه دیو اس قردیلر آندن صکره مقابله کلیدیار آدم علیه السلام حق سبعانه و تعالی
 حضرتلر لفتن مفترت و رهمت دیلدنی بس اول بربی ملی دیو اس قو دیلر بس آدم و حوا علیه هم

السلامنڭ تابوتقىن كېبلور دىدى بىرخاتۇن ئەيتىدى بىن بىلۇرم اما بىن جىلقە كرمچىك بىر درجىد
 سەنگ اىيله بىلە او لماغە راضى اولەسنس دىدى موسى عليه السلام راضى او لەدى خاتۇن ئەيتىدى
 يوسف عليه السلام نۇڭ تابوتى نىلاده شول مەملەدر دىدى بىس بىوردى اول يېردىن تابوتقىن
 چىفاروب آلمىلىرى قىسىمە كىتوردىلىر آندا دفن ايدىلىرى. اى طالب اسراز الھى يوسف عليه
 السلامنڭ مناقبى چوقۇر و تفسىرە مەتكوردر زىرا كە اھسن قىمىرى آننىچونكەمكى سېغاھە
 و تىعاليٰ حضرتلىرى پېغەبىرلەرنىڭ و سالىلەرنىڭ و فرشەتلەرنىڭ و شىطانلەرنىڭ و آدملىزلىق
 و قوشلەرنىڭ و بىكلەرنىڭ و عالىلەرنىڭ و دوش تعبىيەن و سېياسەت ايدىنڭ و دخى نەكىيم بونارە
 بىكزىر وار ايسە جەلەسى بوقۇصە اچىلاه ياد ايدىر. مەفسىرلار ايدىلار حق تىعاليٰ حضرتلىرى
 يوسمىف عليه السلامنڭ سورەسىدە اھسن قىمىرى دىدى آننىچونكە يوسف عليه السلام كاھو صلت
 كاھ مىھەت كاھ راھىت كاھ وفا كاھ جىفا اۆلەندە بىلەن چاھ آخىزىدە جالىس تخت جاھ او لەدى بىس
 بوقۇصە لەرنىڭ عجىبلوسى او لەدى زىراكە حضرت يوسف حسنەلەن او قىرى حبس در چاھ
 و خىلقىدىن او قىرى جالىس تختىكا او لەدى بىزىم مقصودمىز كلىيات اللەمى بىيان اينە كىدر و الله اعلم.

بېجىت ایوب عليه السلام

كعب الاصبار رضى الله تعالى عنه ايدىر يوسف عليه السلام صوڭرىدە ایوب عليه السلام پېغەبىر
 او لەدى اىيدى ایوب عليه السلام عىصىرنىڭ او غلى او غلانلىزلىزلىر و عىصىرا ساحاق عليه السلامنڭ
 او غلىدىر. وەب بن مەنبە رضى الله تعالى عنه ايدىر ایوب عليه السلام بىدى رومدن بىركشى اىيدى
 او زۇن بېرىلۇ و قىويىرچق صاجلۇ و گۈزلى بوزلۇ ایوخلىقلۇ عاقد و عكىم و حلىم و غنى كشى اىيدى
 شامىدە او لورا يەدى بىر كون ئەيتىدى الھى و سېيدى دنیا بويلە عظمت او زەرەدر اجماخ نىچە
 عظمت او زەدرە كرامت اھلىچۈن حاضرلەندىلەر. وەب رضى الله تعالى عنه ايدىر ایوب
 عليه السلامنڭ دوھلەرى و قوبۇنلارى و مالى چوق اىيدى اماكىنىدى غایت زاھى كشى اىيدى
 كېچەلر قايم و كەونىزىن صائىم اىيدى و آنڭ بىرسىزلىي وار اىيدى و اول سراينىڭ
 دورت قپسى وار اىيدى بىر يىسىلىن او كىسرىلە طعام و يىرر اىيدى و بىرىسىلىن غرىبىلەر
 طعام و يىرر اىيدى و بىرىسىلىن مىكىنلەرە طعام و يىرر اىيدى و بىرىسىلىن طول عورتلىرە
 طعام و يىرر اىيدى اېلىس آئى حىسى ئەيلەدى اماچارەسەن بولەمىز اىيدى اېلىس بىر كون يەنە
 كەوكىكە چىدى آئىاندا او لەدىكە ياملىعون قىندا كېدىرسەن و كۆئلىكىدە نەواردر اېلىس ئەيتىدى
 يېر يۈزىنەندە كەوكىلەنلىقە واردر آنلارى بىئامطىع اىلە دم اماھىلىس قول لرىكىنى آزدىرىمەلەم يەنە
 ندا او لەدىكە ياملىعون بىن ایوب قولەنى نىچە بولۇڭ آنڭ عبادتىلە هېيچ سە- و غىلغىلى
 كوردىمى كە اغوا و يېرە سن اېلىس ئەيتىدى الھى سن ایوب عليه السلامنى خىر اىيلە آثارى سن
 آئى فرشتەلر كۆنلىرىسىن اگر سن آئى عتاب ايدىر ايسەڭ قبول ايدىروا گۈر زق و يېر

ایسلک شکر ایدی ایدر بلا ایله آنی صنامق کرکدر اگر بدی آنک ماله و او غلرینه
 و قویونلرینه مسلط ئەپله سئاڭ سلى او نور ایسی يله ندا او لمدیکى ياملىعون ماله و او غلرینه
 سئى مسلط قىلدىم ابليس ايوب عليه السلامنىڭ اوين يقىدى حق سېھانه و تعالى خضرنلىرى
 بىرە ايتىدى ايوبنىڭ او غلانلرینى صاقلايدىر دنى صاقلا ايوب هلاك او لمادىلار ابليس ايوب عليه
 السلام كىلوب خبر ويردى ايوب عليه السلام آنی ايشتىدى سجدە اييموب واستغفار ايلەدى
 ابليس يله يېرىنه واردى ندا او لندىكە ياملىعون بنم ايوب قولمنى زېچە بولۇڭ توپەسى
 واستغفارى و آغلماسى نېچە در ابليس ئەيتىدى الهى آنڭ مالىنى و او غلرنىنىز نەدودى واردى
 چون بىنى صاغدر اگر بىنى آنڭ تىنە مسلط اپلەسە ئاشايد چاره بولور ايدم حق سېھانه
 و تعالى خضرنلىرى ئەيتىدى كۈزلىرنىن و قولاندىن دىلىنىن و كۆكلەرنىن غىرى يە مسلط
 ئەپلەدم آندىنچىرە ابليس ايوب عليه السلام يله كىلوب ايوب عليه السلامنى مسجىدە بولدى
 دعايە وشكوه بىللاره صير ايتىك او زەرىنە بولدى ايوب عليه السلام ئەيدى يارب سئاڭ
 عزتىڭ حقيچىن اگر جەيىع عالملىنىڭ بىلاسنىڭ مسلط ايتسلىك صېرىمى وشكريمى زىيادە ايلرم
 ديو مناجات ايلرايدى قايچانكە ابليس ايوب عليه السلامنىڭ صېرىمى وشكرينى ايشتىدى بىچى
 او لدېكە ايوب عليه السلام بىر ايش ايدى بىس ايوب عليه السلامنىڭ بورنى القىدىن او فوردى
 ف الحال جىمع بىنى شىشى ئاينچى كون ورم او لوپ او جەھى كون ضعيف او لدې دور ئىچى
 كون قاپقىرە او لدې بىشىچى كون صارى صو آننى ئىنچى كون ايرىن او لدې يېنچى كون
 قىللە قوردلەر دوشى ايوب عليه السلام ئەيتىدى الهى صاغلغى بىلاحرام قىلساك و بىنى قوردلەر
 بىدرىسىڭ شكرىمى سىنلىن كىسىزم بىلەك زىيادە ايلرم الهى بىنم دىشمانىم ابليسنى بىلە كولدرە دىدى
 و نقلدرە كە قايچا فەكە ايوب عليه السلام بېتلا او لدې قومى شهردن طشرە چىقاردى او لدە دەن
 كويە كۈزرايدى و آنڭ بىرخاتونى وارايدى رحىمە دىرلارايدى يوسف عليه السلامنىڭ او غلى
 افرا بىمە ئەزى ايوب عليه السلام خدمت ايدر ايدى ايوب عليه السلام قايچانكە قالقىقى
 اىستەھە رحىمە ئەڭ صاجنە يابشوب قالقارايدى وقت او لوردىكە رحىمە ايوب عليه السلام نىسنه
 دىلردى بىر كون ابليس ايركشى صورتىلە كرۇب ايوب عليه السلامنىڭ قۇملە كىلوب ئەيتىدى
 اشبو عورت بىر جىدام او لمىش كىشىنىڭ عورتىدر قېۋىزىن آنی قورۇڭ آرتق كىلەسون
 وهم نىسنه و بىر ماڭ حتى صاچنى كىڭ آنلىن نىسنه و بىر ئەنلىك دىدى بىر كون رحىمە ايوب عليه السلام
 اوچون نىسنه دىلەمە گە كىلدى بىرقارى ئەيتىدى صاچىلى كىسوب بىزە و بىر ايسە ئەنلىك سىانسىنە
 و بىرەلم نەچارە رحىمە راضى او لوپ صاجلى كىسىدىلار آندىنچىرە نىسنه و بىر دىلار در حال
 ابليس يله ايوب عليه السلام بىر آدم صورتىلە كىلوب ئەيتىدى يا ايوب عورۇڭ زنا ايلەدى
 طوتىلىرى صاچن كىسىدىلار ايوب عليه السلام ئەيتىدى اگر خىش او لور ايس، مرحىمە گە يوز آغاچ او رەبىم

ایلدیلر و ئه بقىديلر ايمان كتور دك موسائىڭ و هارونڭ رېيسىدە كەربالا عالمىلىندر. ابن عباس
 رضى الله عنہ ايدر اول جادولار اوچ مىدىن آرتق ايدى ايمىدۇ بوقضيە اسكتىرى يەدە ايدى قچانكە
 موسى عليه السلام عصاىي يوھ براقدى عاصىسىسان آرسۇن مقدارى آغزىنى آچوب فرعون نەقصىد
 ايلدى فرعون آنى كوروب سر اينه قاچدى. سعید بن جبیر رضى الله عنہ ايدر فرعون دورت
 يوزىل پادشاھا اولسى اما جەمیع عمرى اللى بوزىگرمى يل او لوب اصلاحىسىه او لە دى اگر بىر
 كون آچ او لىسە يابىر ساعت زەھت كورسە تىڭىز يىلك دعوا سىن اينه زايىدى تفسىر كېيردە امام رازى
 رحمة الله تعالى عليه ايدر ابلیس بىر كون فرعوننىڭ قاپوسىنە كلوب چۈسنى قاقدى فرعون ئە يقىدى
 كېمىسىن ابلايس ئە يقىدى اگر تىڭىزگىرى او اۋامش او لىسلەنلىك بىاوردىڭ اما جاھل ايمىش سىن فرعون
 ئە يقىدى عجب بىندىن و سەنلىن شەرىر كېيىسىه وار مىدر ابلیس ئە يقىدى بلى واردە حسوبىلىن و سەنلىن
 آرتقىلر زىرا كەبن حسک ايلە او شۇمۇنە دوشىم. ابن عباس رضى الله تعالى عنہ ايدر قچانكە
 جادولار موسى عليه السلامه ايمان كىتىوردىلار فرعون آنى كوروب مىزۇن و مغبۇن قومى ايلە كفر
 او زەرىنە دونوب كېقىدى موسى عليه السلام اول وقت دورت معجزات كۆستىرىدى جەملە سەنلىن
 بىرىسى قىقى قىلق او لىسى و بىرى بوللىق او لوب جەمیع آغاچلىنىڭ بەمشى يقىدى و بىرى يىدېيضا
 ايلدى فرعون و قومى چون ايمان كەتىردىلار موسى عليه السلام ئە يقىدى يارب فرعون بىر بوزىزى
 افسادە مشغۇل او لوب خلقى آرتىدى ايدى آنلار بىلار كەوندرى كە بنم قومى نصاجىت
 بىلەلىسۇن و بىلەن نەڭىزە عبرت او لىسۇن حق سېجىزانە و تىعاليٰ حضرتلىرى آنلار طوفان كەوندرىدى
 و چىركەتكە ياغىزىر و دەخى بىت و قىر بىغە ياغىزىردى و نىزىلى قان ايلدى بوبىش معجزەنە نەڭىزە
 طاغۇن كەوندرىدى مەقى آنلاردىن بىتەش مەڭ كىشى ئۆلدى موسى عليه السلام كەلوب آغلايوب تىصرىع
 ايلدىلر و امان دىيلدىلر. و نقلارى كە موسى عليه السلام ئە يقىدى يارب فرعونە مەھلت و يەردەك
 بونىڭ مەكەت نەدر حق تىعاليٰ حضرتلىرى ئە يقىدى با موسى فرعونى كەنچىك صفتلىرى واردە بن اول
 صفتلىرى سورم آنلار اوچون فرعونى هلاك ايلە سزم موسى عليه السلام ئە يقىدى يارب اول صفتلىرى
 الله ذو الجلال حضرتلىرى بىلم شەھىرى بىمى عدى ايلە عمارت ايلدى و قىللرى بىنلە آراسنە عدى ايلدى
 آنلار بىلەن دەعرى ايلدىكەلىن بىنلار يان نەدر دىدى. بىر كون جىرائىل عليه السلام انسان صورتىندە
 فرعونە كەلىدى فرعون ئە يقىدى نە كىشى سىين جىرائىل عليه السلام ئە يقىدى بىنم بىر قىلم واردە
 بىكاظىلم ايلدى و بن آڭا چوق انسان ايلدم آغىرى كەنلا عاصى او لوب بىلم آدمى كەندو يە آدقۇدى
 و قىللرى بىمى كەندىلە طاپىرىدى فرعون ئە يقىدى اول كىشى نە يەرامز قىلدر جىرائىل عليه السلام
 ئە يقىدى آنلار جزاىسى نەدر فوعون ئە يقىدى صوغە غرق اينەك كەندر جىرائىل عليه السلام
 ئە يقىدى دىلەرمە كە بىر نامە يازوب بىڭا و يە سەتكە المە مجت او لە فرعون مجت و يەرىدى جىرائىل
 عليه السلام آلوب كېقىدى. و نقلارى كە حق تىعاليٰ حضرتلىرى موسى و هارون عليهما

السلامه بیور دیکه فرعونه اید، لرکه یافر عنون دورت یوزیل عه سور دلک پادشاه او لدک بو گز شملی
 انار بکم الاعلى دیرسن اول کلن کافرلر بوبله دیمه دی اماشوبله بلکه اجلاله قمام قرق یل قالدى
 اگر بر گز حق تعالی یه (انت ربی الاعلى) دیسک اول دورت یوز ییل ایچنان ند کلو گناه ایلدک
 ایسه چمیع سفی عفو ایدر و عه رکنی دخی ملک سله ایدر ویر یوز نده ند کلو معدنلر وار ایس
 چمیع سن سکاظا هر ایدرو سفی مغربه و مشرقه پادشاه ایدرم دیر فرعون آنلردن بو سوزی
 ایشقدی بونلره لطف وا کرام ایلیوب طقلو سو بیلدی و ته یتیمی هامان ایله مشورت ایدیم فرعون
 هامانه موسی علیه السلام نه دیدی ایسه خبر و بردی هامان ته یتیمی یافر عنون شه لیکی حالت
 عالمکربی سن سکا طپارلر دیلم میستکه قل اوله سن دیدی فرعون ایماندن منع ایلیوب کفر
 و ضلالت او زه رینه شوبله فالدیدی. و نفلدر که چنانکه فرعون زک عمری تمام او لمغه آز قالدی خلفغا
 ظلم ایقه گه باشدی حق تعالی حضرتلری دیلک یکه فرعونی و قومی هلاک ایلیه موسی علیه السلام
 ته یتیمی بکیچه بنی اسرائیل ایله چیق شهردن کیت موسی علیه السلام دخی بکیچه چیقوب
 کیقندی. کشاده ایدر یعقوب علیه السلام او غلتلری ایله ارک و دیشی بیدهش ایکی کشی
 مصروف کل دیلر ایدی صدره آلقی یوز مکدن آرتق کشی ایله مصدرن چقدیلر کیتیلر فرعون اون
 که یوز ملک بیشیدور کشی ایله بونلر زک آردینه دوشیلر جبرا ایل علیه السلام فرعون زک او ندیج
 بر آلقنی سقر قصر ایله بور دی اول قصراغه فرس الحیات دیلم ایدی و میکائیل علیه السلام
 لشکرن زک آردچه فرعونی سورا ایدی چنانکه بنی اسرائیل آنلری کور دیلم ته یتیلر فرعون
 ولشکری بزم آرد بزم دوشیلر ایشنه کلور لر قنده کیل الم دیدیلر الله تبارک و تعالی حضرتلری
 موسی علیه السلامه ته یتندی عصاک ایله صوبه اور چون موسی علیه السلام عصا ایله صوبه
 اور دی صو ادن ایکی بدل او لدی بنی اسرائیل صوغه کروب کیندیلر بعضی میسی بعضی میسی
 کور مدیلر قور قدیلر که صوده غرق اوله لر او ایله ظن ایکیلر حق تعالی حضرتلری عویه گه یتندی
 سطدن در بجه لر و پنجه لر آجلسون آنلر بربین کور سونلر همان صود لک دلک او لوب حقی
 بربین کور روب سو بیلدیلر صاع و سلامت صوبی کیچیدیلر ذکر کیم حق تعالی حضرتلری بیور
 (واذ فرقنا بکم البحر فانجیدا کم و اغرقنا آل فرعون) تفسیر کبیرده ایدر فرعون و قومی چنانکه
 در یاقانیمه کل دیلر کور دیلر که صو بیول بول او لمش فرعون ته یتندی صوبدم او چون ادن ایکی
 بول او لدی و قومی فرعونی کر چکلیوب دیلک دیلر که کیچه لر ایلیس منع ایلیوب کر ماک دیدی
 دفعه همان جبرا ایل علیه السلام کلوب فرعون زک آتبه زک بولا رینه یا بشوب صوغه کنوردی و میکائیل
 علیه السلام آردچه سور دی چون صوغه کر دیلر اول صولر برب قلوب بونلری غرق ایلدی
 ابن عباس رضی الله تعالی عنده ایدر چنانکه فرعون زک لشکری غرق او لدی فرعون آنلری
 کور دی همان بدی اسرائیل قومی ایمان کیتو ری دیکی تکری یه بن دخی ایمان کیتو ردم

یارب اگر طور را یسمینارم و اگر کیدر ایسم اولورم یارب بـذا عنایت نظرین ایله بس حق
 تعالیٰ مضرتاری عرش نورندن بر نور تجلی ایلدی و یتمش ملک نوردن مجابی کنوردی چون اول
 طاغه نور ظاهر اولدی اول طاغ بیدنی پاره اولدی اوچی ملینه ده در واوچی مکه ده در و بری یبر
 ایله کرک آراسن گز ردیر لرکه اول یره کچدی اول کون پنجشنبه کونی وعرفه کونی ایدی و مق تعالیٰ
 توراتی چمه کونی وبردی موبی علیه السلام اول طاغلرنک پاره پاره اولدین گوردی عقلی کیدوب
 دوشی جبرا ایل علیه السلام موسی علیه السلام صادق لادی بی خسنه موسی علیه السلام ینار ایدی
 و موسی علیه السلام افاقت بولوب ینه طوره کادی ایتدی توبه ایدرم یارب سـنک شریکان
 یوق سلطان بـی زوالـسین و پادشاه بـی انتقالـسین اما بـوئا ایمان کیتوردمکه سن دنیاده کیمـسـیـه
 کوزـکـهـزـمن آـنـدـنـ صـوـکـرـهـ حقـتعـالـیـ مـضـرـتـارـیـ تـورـاتـیـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ اـیـلـدـرـدـیـ یـیـتـمـشـ دـوـهـ بـیـوـگـیـ
 اـیـدـیـ بـعـضـیـلـرـ اـیـدـرـ تـورـاتـ عـبـرـیـ دـلـنـجـهـ اـیـدـیـ آـنـکـ مـعـدـامـیـ شـرـیـعـتـ دـیـمـکـ اـولـرـ بـعـضـیـلـرـ اـیـدـرـ
 باـطـنـدـنـ ظـاهـرـهـ کـلـمـگـدـدـیرـلـرـ مـهـدـ مـصـطـفـیـ اـیـتـدـیـ حقـتعـالـیـ مـضـرـتـارـیـ دورـتـ نـسـلـهـ بـیـ قـدـرـتـ الـیـ
 اـیـلـهـ ظـاهـرـ اـیـلـدـیـ تـورـاتـیـ قـدـرـتـ الـیـ اـیـلـهـ بـیـارـدـیـ وـآـدـمـ عـلـیـهـ السـلـامـ قـدـرـتـ الـیـ اـیـلـهـ بـیـارـانـدـیـ وـطـوـبـیـ
 آـغـاـپـنـیـ قـدـرـتـ الـیـ اـیـلـهـ دـیـکـدـیـ وـجـلـتـ عـدـنـ قـدـرـتـ الـیـلـهـ بـیـارـانـدـیـ چـونـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ تـورـاتـهـ
 نـظـرـ اـیـلـدـیـ شـوـنـیـ کـهـ قـلـمـ اـوـلـ لـوـحـ بـیـازـشـ اـیـدـیـ آـنـیـ تـورـانـکـ اـرـلـهـ بـیـازـلـشـ کـورـدـیـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ
 اـسـلـامـ اـیـتـدـیـ یـارـبـ اـمـتـلـرـنـکـ خـیـرـلـوـسـنـ بـلـهـدـمـ خـلـهـ اـمـرـ بـالـمـعـرـوـفـ وـنـهـیـ عـنـ الـمـكـرـ اـیـدـرـلـرـ
 وـآـنـ آـخـرـ کـقـابـلـهـ اـیـمـانـ کـفـورـلـرـ وـدـجـالـ آـنـلـرـ اـولـدـیـرـرـلـرـ الـهـیـ آـنـلـرـیـ بـنـمـ اـمـتـقـیـلـ حقـتعـالـیـ
 مـضـرـتـارـیـ اـیـتـدـیـ یـامـوـسـیـ آـنـلـرـ مـهـدـ اـمـتـلـهـ بـدـرـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ اـیـتـدـیـ یـارـبـ بـرـقـومـ کـورـدـمـ
 فـچـانـ بـرـ خـیـرـعـلـ اـیـشـلـسـهـلـ بـرـیـهـ اـوـنـ اـجـرـ وـبـرـرـسـنـ بـاـخـودـ بـیـدـیـ بـیـوـزـ بـاـخـودـ بـرـیـلـهـ بـغـیرـ حـسـابـ
 وـبـرـرـسـنـ فـچـانـ بـرـیـرـاـمـزـ عـلـمـ اـیـشـلـسـهـلـ بـرـیـفـهـ بـرـیـازـارـسـنـ وـاـوـلـ قـوـمـنـکـ مـصـحـفـلـرـ کـوـکـلـلـرـنـلـاـدـرـ
 نـمـازـدـهـ فـرـشـتـهـلـرـکـبـیـ صـفـ طـوـنـاـلـرـ مـسـجـدـدـهـ آـواـنـرـ آـرـیـ آـواـنـهـ بـکـزـرـ آـنـلـرـجـهـنـهـ کـیـرـمـزـلـرـ
 آـنـلـرـیـ بـذـاـ اـمـتـ اـیـلـهـ حقـتعـالـیـ مـضـرـتـارـیـ اـیـتـدـیـ آـنـلـرـ مـهـدـ مـصـطـفـیـ اـمـتـیـدـرـ (صلـیـ اللـهـ عـالـیـ عـلـیـهـ)
 وـسـلـمـ) مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ عـاجـزـ قـالـدـیـ مـهـدـ عـلـیـهـ السـلـامـ وـاـمـتـنـهـ وـبـرـیـلـنـ عـطـالـرـهـ دـایـنـدـیـ الـهـیـ
 بـنـیـ مـحـمـدـ اـمـتـدـنـ قـیـلـ حقـ سـبـحـانـهـ وـتـعـالـیـ مـضـرـتـارـیـ اـیـتـدـیـ یـاـ مـوـسـیـ سـلـیـ عـزـیـزـ قـیـلـدـمـ بـنـمـ
 رسـالـتـهـ وـکـلـامـ اـیـلـهـ هـرـنـهـ کـهـ سـکـاـ وـبـرـدـمـ آـنـکـ اـیـلـهـ عـلـمـ اـیـلـهـ شـاـکـرـلـرـدـنـ اـوـلـ وـنـورـاتـیـ قـدـرـتـ الـمـلـهـ
 بـاـزـدـمـ جـمـیـعـ مـوـعـظـهـ بـیـ تـفـصـیـلـ اـیـلـدـمـ سـکـاـ وـبـرـدـمـ وـقـوـمـهـ اـیـتـ صـالـعـلـرـدـنـ اـوـلـسـوـنـلـرـ وـسـنـکـ قـوـمـکـ
 هـدـایـتـ بـوـلـشـدـرـ بـنـمـ تـوـقـیـمـ اـیـلـهـ قـجـانـکـهـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ بـوـنـیـ اـیـشـقـدـیـ کـوـکـلـیـ خـوـشـ اـولـدـیـ
 آـنـدـنـ صـوـکـرـهـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ اـیـنـدـیـ یـارـبـ دـیـلـرـمـکـهـ مـهـدـ عـلـیـهـ السـلـامـ کـورـمـ حقـتعـالـیـ مـضـرـتـارـیـ
 اـیـنـدـیـ سـنـ اـوـلـ زـمـانـهـ قـالـمـسـینـ اـگـرـ دـیـلـرـ اـیـسـلـکـ اـمـقـلـهـ نـدـاـ اـیـلـیـمـ وـآـنـلـرـنـکـ آـواـنـرـینـ سـکـاـ اـیـشـتـدـیـرـهـ
 بـیـمـ مـوـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ اـیـنـدـیـ بـلـیـ اـیـشـتـدـیـرـ بـیـ حقـتعـالـیـ مـضـرـتـارـیـ اـیـنـدـیـ (یـاـمـةـ مـهـدـ) جـوابـ وـبـرـدـیـارـ

آنالری بلندن « لبیک اللهم لبیک ان الحمد واللهم لك والملك لا شريك لك » دیدیلر مقداری مضرتاری ایقندی یا محمد امتنی بنم رحمتم غضبیه سابقدر دخی سز بلندن نسله ایسته هدن بن سزه ویردم وسز گناه ایشله دن سزی یارلقادم .

فصل

بیلمک کرکدر که حق سبعانه و تعالیٰ حضرتاری موسی علیه السلام قرق ملک سیکر بوز کلهه رهی ایادی بعضیلر ایدر بوز اون دورت ملک کلام سویلدی جهیعی و صیقلار ایدی جهله سلنن بریسی بودر که موسی علیه السلام مناجاتنده ایتدی یارب سفی قلهه ایسته هیم حق سبعانه و تعالیٰ حضرتاری بنی ضعیف اولمش و ترک دنیا ایلمش قلهه کوئلنه ایسنه موسی علیه السلام ایتدی یارب قنهی قوللک سنه عزیزدر حق تعالیٰ حضرتاری ایندی شول قلم که بور نسله رهی قادر اوله عفو اولیه حق تعالیٰ حضرتاری ایتدی یا موسی اگر جمیع بیرلر و کوکار اهلی بور بیرجه مع اولسه لر بر کشی بی هلاک ایتمک ایچون اگر بن آنک هلاک کین دیلمسم اول قلمی کمسه هلاک ایامز حق تعالیٰ حضرتاری ایتدی یا موسی اگر بر سلطاندن قور قار ایسک آبدست آلهه آنک شری سلطان طوقمهه زیرا که آبدستلی او لان بنم امانه ده در کیمسه دن آکازیان کلمز * وهب بن منبه ایدر تورانده دورت سطر بولدم بر برینک آردچه کلور بری بودر که بر کشی حق تعالیٰ حضرتاری نکتابن اوقسه وطن ایلسه که کندویه رمهت اولمی تحقیقاً اول کشی تکرینک آدنی استهزا ایامه برا ایکچی بودر که بر کشی یه بر مصیبت ایرسه اول مصیبقدن خلفه شکایت ایلسه تکری تعالیٰ حضرتارنندن شکایت ایلمشدرا اوچنچی بر کشیدن بر نسنه فوت اولسه اول کشی ملول اولوب غضبیه کلسه تکرینک تقدیر نه قاقیمش اولور دور تکچی بر کشی بر بای کشی یه مال ایچون تواضع ایلسه دیننک اوج بخشندن ایکی بخشی کلدر بعلی یقین مقامندن ایسی بخشی اکسلور موسی علیه السلام ایتدی الی بر کشی بر صیروی صوره وارسه آنک ثوابی ندر حق تعالیٰ حضرتاری ایتدی آنک جمیع گناهن بغشلرم * و نقلدر که شیخ صدر الدین القوی رحمة الله علیه ایدر موسی علیه السلام ایتدی یارب اجماخ اهلنک خایت ادناسدن مذلی ندکلودر حق تعالیٰ حضرتاری ایتدی جمیع اجماخ اهلی اجماخه کیریچک بر کشی کله ایده یارب جمیع خلق مذللر یله وار مشلر و مرادلرین بولاهشلر حق سبعانه و تعالیٰ حضرتاری ایده راضی میسفکه جمیع دنیانک پادشاهلغی قدر سکا پادشاهاق ویره اول قل ایده راضیبیم یارب حق جل وعلا حضرتاری ایده اون بوقدر ملک سنه اولسون موسی علیه السلام ایتدی یارب اعلاسنک مذلی ندکلودر حق جل وعلا حضرتاری ایتدی بن آنلره شول نسله لر ویره مکه کوزلر کورمک و قولاقلر ایشنه مک و کوئلر دن کچمک اوله * و نقلدر که حق تعالیٰ حضرتاری ایتدی یا موسی اگر بنی ذکر ایدر ایسک بمنخفی سفی ذکر ایدر

فیانکه بندی ذکر ایده سن کوئلدن ذکر ایله اوئمده برخور او لمش قل کبی طور و بکا
 مناجات ایله عاشق کوئل و صادق دیل ایله تاکه چاجناث قبول ایلیم * و نقلدر که مق جل و علا
 حضرتاری موسی علیه السلام ایتدی یاموسی تحقیقاتن بر او با پدم نوردن آدم او غلنلرینا
 ایچنده اول اوی امانت قویدم آئما کوئل دیو آد قویدم ایمدی اول اذنگ بری معرفتدر و کوکی
 ایماندر و شهسی شوقدر و قهی محبتدر و بلذلری صدقدر و طاغلری یقیندر و با غلری
 همقدیر ورعی خوفدر و برق رجادر و بلذلری فضیلتدر و بغموری رهمتدر و آغاچلری
 طاعندر و پراقلری و فادر ویمشلری حکمه تقدیر و ایرماقلری عملدر و کندزی فراسندر
 و کیچه سی معصیتدر و اول اوناڭ دورت و کلی وارد بر رکنی موائسیدر و بر رکنی یقین در
 و بر رکنی توکلدر و بر رکنی رهمتدر و اول اوناڭ دورت قاپوسی وارد بر قاپوسی عملدر
 و بر قاپوسی حامدیر و بر قاپوسی صبردر و بر قاپوسی شکردر * تنبیه الغافلینده ابواللیث
 ایدرموسی علیه السلام ایقدى یارب سەلک سودیکڭ قلی و غصب ایتدیکڭ قلی نه ایله بیلم
 حق جل و علا حضرتاری ایتدی یاموسی فیان بر قله می سوم آنڭ هەنی بنم ذکرم او لور
 بنده بیرلرده و کوکلارده آنی ذکر ایدرم و آنی معصیدنن صاقلرم وعدابهنى آڭا حرام ایدرم
 یاموسی فیان بر قله غصب ایلسیم بىم ذکرمى آئما اونوتديزرم ومعصیت ایشلرم و بىن
 آئما خشم ایدرم و عذا بەنی آئما حلال ایدرم موسی علیه السلام ایقدى یارب غصب ایتدیکڭ
 کشیلەڭ نشان ندرمچ جل و علا حضرتاری ایتدی کوئلی متکدر اوله و دىلى آغرسوزل او اوله
 و کوزى شە نظر ایلیه والى بخیل اوله * و نقلدر که اول و قتكە فرعون حق جل و علا حضرتاری
 غرق ایلدی موسی علیه السلام ایقدى یارب بىن بر عملگە دلات ایله که اول بىن و بىر دىكڭ
 زعەقلەنڭ شکری اوله حق تعالی حضرتاری ایقدى یاموسی اگر کوکاری و بیرلری میزان زڭ
 دخی زیاده طلب ایلدی حق تعالی حضرتاری ایقدى یاموسی کله سەنی قویسەلر بوکلام آغز کلور ایدی
 بر کفه سەنے قویسەلر و بر کفه سەنے « لا الہ الا الله » کله سەنی قویسەلر بوکلام آغز کلور ایدی
 و قوت القلوبده حق سبحانه و تعالی حضرتاری ایتدی یا موسی بنم قللریه اینکە هر کيملەڭ
 کە باطنی ظاهرنىن خىرلۇ اوله اول بنم ولی لرمەنلر و هر کيملەڭ کە باطنی ظاهرىن شەلە
 اوله اول بنم عدو لرمەنلر * قتادە رضى الله عنھ ایدرم حق جل و علا حضرتاری شول و قتكە
 موسی علیه السلام سویلدی موسی علیه السلام ایقدى یارب بىن کرامتلر و بىردەڭ و بىنم
 او زریه کولگە و بىردەڭ و بنم او زریه من وسلوی ایندردەڭ و بنم ایچون طاشىن صوچىقاردەڭ
 و فرعون و قومى بنم ایچون هلاڭ ایدوب غرق ایلدەڭ ایمدی بنىن کرامتلۇ هېچ قالڭ
 و ارميدر حق سبحانه و تعالی حضرتاری ایتدی یاموسی بنم بر پىغمېرم دارد جەمیع مخلوقاندىن
 اول بىن کرامتلودر موسی علیه السلام ایشىدى متغير اولى ایقدى یارب بنم امتماندىن کرامتلۇ

سکا کمese وارمیدر حق جل وعلایتندی یاموسی عمدامتی نک فضلی بدم قمهده جمله امترناف
 فضلندن آرتق دازیددر* ونقلندر که موسی علیه السلام فرشتمله ایندی بدم ربم او بورمی
 حق تعالی حضرتلری موسی پیغمبره بیوردیکه الله ایکی شیشه آله صاقلیه موسی علیه السلام
 چون اول ایکی شیشه بی الله آلدی حق تعالی حضرتلری آنها اویقو ویردی موسی علیه السلام
 اویوب الندن اول شیشه لر دوشوب پاره پاره اولدی حق تعالی حضرتلری ایندی یاموسی
 اگر بنده ایکی اویوسم برلر و کوکلار اول شیشه لر کبی دوشوب پاره پاره اولور ایدی* ونقلندر که
 موسی علیه السلام ایندی یارب فنقی یپر سکا عزیز و مره قلودر حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 ایندی اجماده حظیره القدس دیرلر بر یپر وار اول بکا جمیع یپرلدن عزیز در موسی
 علیه السلام ایندی یارب آنده کیملر اولور حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایندی اوچ طاڭه
 آنها کیورلر بری اولدرکه بن آنی منبلا ایلدم اول صبر ایلدی و بری اولدرکه بن آنها
 نعمت ویردم اول بکا شکر ایلدی و بری اولدرکه بن اوام ویردم اول راضی اولدی*
 ونقلندر که حق سبحانه و تعالی حضرتلری موسی علیه السلام ایندی بیش نسنه سلمان و بیش
 نسنه بندن الوهیت بندن عبودیت سلدن زیاده ایتمک بندن شکر ایتمک سلدن اجابت
 ایتمک بندن دعا ایتمک سلدن قضا بندن صبر سلدن اوجماخ بندن طاعت ایتمک سلدن
 ونقلندر که حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایندی یاموسی بیش نسله بیش نسنه نک ایچنده
 قویدم خلق بوبیشنی باشقا بیردە استرلر بس نچك بولورلر* اول بن علمی آچلقدە قویدم
 خلق آنی طوقلقدە استرلر. ایکلچی رضامنی آرزولری ترک ایتمکدە قویدم خاق آنی هوالرده
 و آرزولرده استرلر. اوچنجی عزى طاعتمدە قویدم خاق بکارناف قپوسنده استرلر. و درد نچی
 بایلغى قناعتدە قویدم خاق مال جمع ایتمکدە استرلار. بیشلچی راھتى آخرتە قویدم خلق آنی
 دنیاده استرلر بس نچك بولورلر. ونقلندر که حق تعالی حضرتلری ایندی یا موسی بر کشی
 غیبت اهلی اولسە وتوبه لواولسە اوجماخه جمله دن صوگره کیردا اگر غیبت او زه رینه قالوب
 وتوبه سز اوله چك اولور ایسە اول جهنه کیرن اول اولور. ونقلندر که حق تعالی حضرتلری
 ایندی یاموسی هر کیم آناسنە مطیع اولوب دایملک ایلیوب وبکا عاصی اولسە
 بن آنی نائیلاردن یازارم و هر کیم بکا مطیع اولسە و بنم ایچون ایملک ایلسە آناسنە و آناسنە
 عاصی اولسە بن آنی عاصیلاردن یازارم. ونقلندر که بر گون ابلیس علیه اللعنه
 موسی علیه السلام ایله بولشى ابلیس ایندی یا موسی حق تعالی حضرتلری سنى اخنيار
 واصطفا ایلدی سکانیت و بروب سکا سویامکه و بندی دخی حق تعالی یراتندی اما گناه ایشلیوب
 عاصی اولدم دیلم که توبه ایلیه یم ربم بندی یارلسايە و توبه منی قبول ایده موسی
 علیه السلام ایندی الله ابلیس نافتوه سلی قبل ایله الله تعالی ایندی یاموسی وارسون آدم ناف

تبریزه سجده ئه بیله سون توبه سلی قبول ایده یم ابلیس چون اول سوزی ایشندی غضبه کلوب
 ئه یقندی بن آدمه حیاتنده ایکن سجده ایله ملام شهادیکه وفات ایتدی بن آنلک قدر یقه می سجده ایلرم
 دیدی و سجده ایله دیدی * و نقلدر که حق تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یندی یاموسی بنم کرمی و رضامی سکا
 یاقین اول دیغن ایسترمیسن همی سوزگدن دلیله یاقین اوله یم و کوز یکذک قراس‌گدن آغنه باقین
 اول یم موسی علیه السلام ئه یندی الهی آنی ایسترم حق تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یقندی محمد مصطفایه
 چوق صلوات کتوور * و نقلدر که موسی علیه السلام ئه یقندی الهی اگر بکتا یقین ایسلک مناجات
 ای بکم اگر ایراق ایسلک چماگره یم حق تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یقندی هر کیم بندی ذکر ایده ایسه بن آنلک
 ایله بیله یم و هر کیم بکنام طبیع اولورم و هر کیم بندی سور ایسه بن دخی
 آنی سورم و فیاکه بقم قلم بندی ایستسه بندی بولور. و نقلدر که رساله قشیر یدہ ایده موسی علیه
 السلام ئه یقندی الهی آدمی سن قدرت الاک ایله براتدک و آنکادر لودر لود کرامت و پرداز سدانیچه
 شکر ایلکی حق تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یقندی جهی‌عسلى بدلن بیلدی. موسی علیه السلام ئه یقندی
 الهی بکتا بر عمل دلالت ئه بیله که فیانکه آنی ایشلسم بدلن راضی اولادن حق تعالیٰ حضرت‌تلری
 ئه یقندی یاموسی بنم رضام سلک رضا کدہ در یعنی بلم قضماء راضی اولور ایسلک بن دخی سندن
 راضی اولورم دیدی. و نقلدر که حق تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یقندی یا موسی فیانکه درویشلری
 کور ایسلک آنلره علم او کره تذکیم بایلره او گره درسن اگر او بله ایتمز ایسلک اول سکا او گره تکیم
 علمی طپراعه کومه قوی الله تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یقندی یاموسی دیلرمیسنه که قیامت کوننده سنگ
 حسنائی جمیع خلق‌ذک حسنات کبی قیلایم موسی علیه السلام ئه یقندی بارب دیارم حق تعالیٰ
 حضرت‌تلری ئه یقندی ایمی خسته لرف خاطرین سور و درویشلر زنگ قفقانی بته آندن‌نصره موسی
 علیه السلام آیده بکره خسته لرف خاطرین صور ردی و درویشلر زنگ قفقانی بتلری. مالک بن
 دینار رحمة الله تعالیٰ ایده ایلر حق تعالیٰ حضرت‌تلری موسی علیه السلام ئه یقندی یاموسی تیموردن
 بر نعلین ایدین و تیموردن بر عصا ایدین آندن‌نصره جهانی گز بنم عبرت‌تلریه نظر ایدوب علم
 طلب اوله حتی نعلینک و عصاک باره باره اولچه. و نقلدر که مصابیع شرح‌نده ایده موسی علیه
 السلام ئه یقندی بارب عرش ایله کرسینک ایله کرسینک آراسی ند کلودر حق تعالیٰ ئه یقندی اون بکه کره مشرق ایله
 مغرب آراس‌چه در موسی علیه السلام ئه یقندی بارب بنا تورات و پرداز و کلام و پرداز بونلر دن‌نصره
 دورت نسنه دن قورقارم و بونسنه یه دخی امید طوتارم حق تعالیٰ حضرت‌تلری ئه یقندی اول
 دورت زندر که قورقارم و بربندر که امید طوتارم موسی علیه السلام ئه یقندی بارب فیروزکدن
 قورقارم و سکرات الموندن قورقارم واهوال قید امقدن قورقارم وعداب قیدن قورقارم و بربی
 بودر که امید طوقارم که بکابر عیت و برد سملکه آنکه آنکه فارشمه خالص اولاد حق تعالیٰ ئه یقندی یاموسی
 اگر فقیردن قورقار ایسلک اشراق نه ازین قیل فقیر لـ کم امین اولادن اک اولوم سرخوش لغزندن

قورقار ایسلک اغشامله یانسی آراسنده نماز قیل اگر عذاب قبردن قورقار ایسلک کیچه ایکی
 رکعت و یادورت رکعت نماز قیل اگر فیام مدن قورقار ایسلک رجب آینده او روح طوت یاموسی
 اوج نسنه بی صافله که سکا اوچ نسنه ایله ا کرام ایلیم اول بودر که دیلکی کف بدن غمیقتدن صاقلا
 حتی سکا اوچ ماخ ایله ا کرام ایلیم ایکنچی بودر که یرامز بولد اشن کیسلکه صالحتری سکایولد اش
 ایلیه یم. اوچنچی بودر که قارنکی حرامدن و شبهه لولدن صاقلا که سکا هکمت ایله ا کرام ایده یم.
 و نقلدر که تکری تعالی حضرتلری موسی عليه السلام یه یقندی یاموسی بندن دورت نسنه ایستمه که
 سفلن اول کان کیمه لره ویرمدم و سلطان نکرہ کملره دخی ویرمزم بری بودر که بندن پایلق
 ایستمه زیرا که جمیع خلقی که کورسن بکاخ تاجلردر و بن غمی پادشاهم سرفقیر لرسز ایکنچی
 بودر که بندن غیب علمه کیدم بندن غیری کمسه غیب علمه بیلهز مگر که بن بیلک دیره یم
 اوچنچی بودر که بندن بونی ایستمه کیم خلقنک ایلان سفلن کسم پدرستی بن آنلری یراتندم
 در زقلرین ویردم واولدریم وینه دیرلدیرم یا خود جهنه قریارم اویله اولنی ایسه
 بنی آنلر یرامز نسنه ایله انکارلر دیللرین بندن کسمدم سفلن دخی کسمدم دوردنچی بودر که
 بندن دنیاده بقا ایستمه که بولمزن زیرا بن دائم و باقی پادشاهم و جمیع خلوقات فانیدر.
 و نقلدر که حق سبحانه و تعالی حضرتلری یه یقندی یاموسی اگر بیدی دیکنگزلر مرکب اولسه وجمل
 آغاچلر قلم اولسه و انس وجن وملک یازیچی اولسه لر ودھی بینتمش بلک بوچلین صف کاسه
 جهنه ک در کلر بیلک اوصافن یارمیه لرموسی عليه السلام یه یقندی الی جهنه ک در بیلکی نکلکودر
 حق تعالی یه یقندی دورت بلک بیلک بولدر و بیلک دورت بلک آیدر ویر آی دورت بلک کوندر
 ویر کوئی بینتمش بلک ساعتدر و هر ساعت بلک بیلک در حق تعالی حضرتلری یه یقندی یاموسی قومه
 یه بیت بر برادر بن راضی ایلسونلر آنلری اوچماخه قویایم موسی عليه السلام یه یقندی اگر راضی
 ایده هر لر ایسه حق تعالی حضرتلری یه یقندی بنی راضی ایلسونلر دورت نسنه ایله که بری کوکل ایله
 پشیدمان اوله لر ایشلدکاری یرامز ایسلره ایکنچی دلری ایله استغفار ایلسونلر اوچنچی
 کوز یاشن دو کمونلر دوردنچی جمیع اعضالری ایله بکاخ همت ایلسونلر. و نقلدر که حق تعالی
 حضرتلری یه یقندی یاموسی نجات دیلسک فامنکه نظر ایله و بنم عظمه نظر ایله و تحقیه
 نظر ایله و قبریکنی ذکر ایله که قبر بنم زندا نهدر و صاغنه نظر ایدوب بنم اوچماخی ذکر ایله که
 اول بنم ثوابه لر وصولکه نظر ایدوب جهنه کور که اول بنم عذابه در و اکینه نظر ایدوب ملک
 الموق ذکر ایله که اول بنم رسول مدر. و نقلدر که موسی عليه السلام اذک رماننده بر کشی وار ایدی
 غایت فخر ایدیچی ایدی حقی ایدردیکه طقوز آنایه دگین اولولر اوغلویم حق تعالی حضرتلری
 یه یقندی یاموسی یه بیل کشی یه که اول طقوز کشی جهنه لکدر آنک ایله اون اولولر. و نقلدر که
 حق تعالی حضرتلری یه یقندی یاموسی ایکی نسنه بی بیل و ایکی نسنه بی بیله بس بیل که بن واحدم

وکیفیتمن بیلهمک ایسته زیرا که کیفیتم برق و دفی بیلکه بن راز قم و بیلکه که رزق سُنّا فَدَن
ویربر موحد تعالیٰ تهیتدی یاموسی ظالم‌لرگ او لرینه وارمه واهل دنیای اصلاح‌سمه و آنلردن مفارقت
ایله و خسته او لسه لر خاطر لرن صور مغه وارمه و جنائزه لرینه حاضر او لمه زیرا که آنلر بندم دشمن‌لدر
و دشنهنم ایله دوشنلق ایدنلر دفی دشمن‌لدر. سهل بن عبد‌الله القستری تهیتدی موسی علیه
السلام تهیتدی یارب مهد امتنانک بعض درجه لرین بکل کوسرت حق تعالیٰ حضرت‌لری تهیتدی
یا موسی سن آنکه چهل‌سن کورمگه طاقت کتوهه مز سک ولکن آنلرگ منزل‌لرندن بعضی‌سن
کوستره بیم بس ملکوت سه‌واتدن کشف ایدوب بر منزل کوسردی موسی علیه السلام اول منزله
نظر ایلدی آز قال‌لریکه آنکه نور‌لدن مدهوش او لیدی موسی علیه السلام تهیتدی یارب بونلر
بو منزله نه سبب ایله ایرشدیلر حق تعالیٰ تهیتدی دنیایی واهل دنیایی ترک اینهک ایله ایرشدیلر.

فصل فيما كتب في التورات

نقل‌لر که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری بزم سیدیه ز محمد مصطفیٰ بی توارث‌لک اول سطون‌لده و صف
ایندی و تهیتدی محمد مرسول‌الله‌در و سوکلو قلمدر مولنی مکدر و آنلن عجرت ایلیه مدنیه بیه
و اوه آنده قاله. و تورات بلکه سوره در و هر سوره بلکه آیندر و قجان سفره کیتسه لر بیتمش دوه
کدور ایدی. جابر بن عبد‌الله پیغمبر علیه السلام‌لدن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام تهیتدی حق
جل و علا حضرت‌لری موسی علیه السلام لوح ویردی اول لرمده یازلش ایدیکه یاموسی
کم‌سنه بکل شریک طوته که بن مشرکاری جهنم او دنه یقارام و بکل هر حال‌لر شکر ایله و آنکه
و آنکه شکر ایله و بندم آدمه بالان یره آنکه ایچمه و کیم‌سنه بیه حسد ایلامه که حسود بندم نعمت‌لری بیه عدو در
و قسمت ایکنیکم نعمته راضی اول و هر کیم بندم قسمت‌هه راضی او امسه بندم قلوم دگل‌لدر و کوئلکی
بلکن غیری بیه ویره و کنکوکی زین ایلمه وا وغر ولق ایلمه و خلقی سوی کنکی نفسکی سودیکلک
کلی و بنم ایچون جمعه ایرت‌سی ایشدن فارغ اول بونلن او تور بیدر که پیغمبر علیه السلام تهیتدی
جمعه ایرت‌سی موسی پیغمبر علیه السلام‌لک بپرا میدر و جمعه کونی بکل اخنيار اولنکی. ابن عباس
ایدر توارث‌لکه بولنکه حق جل و علا حضرت‌لری تهیتدی فقیر صالح یکدیر غذی صالحین و فقیر
صابر یکدیر غذی شاکردن. عبد‌الله بن سلام ایدر حق جل و علا حضرت‌لری توارث‌لکه تهیتدی اسمعیل
پیغمبر او فلملرندن برو پیده ببر برادریم اسمی احمد در هر کیم آنکه ایمان کنوردی هدایت بولنکی
و هر کیم آنکه ایمان کنور مدی ملعون‌لدر. و نقل‌لر که ابالدرداء کعب الامباره تهیتدی بکل تورات
ایچن‌لکی خاص آوقلن غبر ویر کعب الامباره تهیتدی حق جل و علا حضرت‌لری تهیتدی آگاه‌اللک که
ایرانک شوق بندم لقامه اوزادی و بندخی آثارک لقاسنه قتنی مشتقانم و هر کیم بندی طلب ایلدی
بولنکی و شول کیم‌سنه که بندن غیری بی طلب ایلدی بندی بولنکی «قال الله تعالى من طلبني وجدنی
و من طلب غیری لم يجذبني» ابوالدرداء تهیتدی بوسوزی پیغمبردن دفی ایشقدم و توارث‌لک

یازلمشدر که امت محمد صفوة الله در نجانکه موسی علیه السلام امت محمد علیه السلام لکه صفتانی
 توراتند کوردی و یقندی الی آنلر لکه حالن بگابیان ایله حق جل و علام پرتری و یتندی یا موسی
 بن هر جمیم آنلر نکدر و قبان قبرده او لسه لر نورم آنلر نکدر نجانکه قبردن بعث او لسه لر بشارتم
 آنلر نکدر نجان موقفه کاسه لر جمالم آنلر نکدر و نقلدر که نجانکیم فرعون غرق او لدی موسی
 علیه السلام خلقه مؤثر و عظمه یقندی که آغل شدیلر بر کشی موسی علیه السلام و یتندی خلقه لک او لو
 عالمو کیده در و یتندی خلقه بدان اعلم یوقدر بس حق جل و علام پرتری آذاعتاب ایلدی
 الله بیلور دیدی کیچون و یتندی مجتمع البحر بندیه بر قلوم وارد او اول سندن اعامه در موسی علیه
 السلام و یقندی یارب بن آنلک ایله نیچه بر اشم یور دیکه بر بالق آل و آنی زنبیل لگه قوی نزده
 غائب او لور ایسه اول قولم آنلک در بس بالق آلی یوشع بن نون ایله کیقندی حتی بر قیاد بینه
 کل دیلر که آنلک یقنده آب حیات وارایدی اول صونیه که طقونسه دیری او لور ایدی موسی
 علیه السلام و یوشع اول طاش دیبنه او بودیلر واول صودن بالغه ایرشدی دیر لدی دیگر لر دوشوب
 کیقندی دیگر زده آنلک کیقندی کی یبرده صو کمر کبی یول او لور ایدی نجانکه او بیاندیلر آندن
 قالقدیلر بر کون بر کیچه کیقندیلر بر لداشی او نو تندیکه بالق نکه آنلک آنلک هدیه
 و یره نجانکه ایرنه او لدی موسی علیه السلام و یقندی بزر مشقت ایرمدی الا الله تعالی بیور دیغی بردن
 کچدی کیمز ایچون او لدی بس بر لداشی اول طاش دیبنه که یاندق ایدی بالق دیگر لر کیدی
 بگنا شیطان او نو قدر دی سگادیه دم دیدی موسی علیه السلام و یتندی استدیکه زکشی آنده در
 کل کیرو دونه لم کیرو دوندیلر اول طاشه کل دیلر کور دیلر بر کشی طوفن بورونه ش طور
 موسی علیه السلام آنسلام و یردی خضر نبی و یتندی سن کیمسن موسی علیه السلام و یتندی بن
 موسی بام اول و یقندی بندی اسرائیل موساسی سنه بیسن و یقندی نعم کل دمکه سگا و بریان علمدن بگنا
 او گرده سن خضر علیه السلام و یتندی سگا طاق لک یو قدر که بدم ایله او له سن و ایشه صبر ایده سن
 یاموسی بن بر علم او زه رینه بیم حق جل و علام پرتری او گرندیکی علمدن که سن آنی بیله ز سن
 و سندخی بر علم او زه رینه سلکه حق تعالی سگا او گرده تندی بن آنی بیلمزم موسی علیه السلام و یتندی
 ان شاء الله تعالی بندی صابر بوله سن و سگا بر شیده عاصی او لمیم خضر علیه السلام و یقندی اگر
 بگنا او بار ایسک بگنا هیچ نسنه صوره حتی بن سگا خبر و یرمیچه بس دیگر لگز کنار نچه کندیلر بر کمی به
 او غزادیلر کمی اهلله و یقندیلر کل لک بزی بیله کدور لک بونلر خضری صالح کشی بیلور دیلر کمی
 کراسن آلمیوب موسی علیه السلام ایله خضر علیه السلام کمی به آلدیلر نجانکه کمی به بندیلر
 کیقندیلر خضر علیه السلام کمی تخته سندن بر تخته قوبار دی موسی علیه السلام و یقندی بر
 قومکه بزی نسله آلمعن بندیلر سن آنلر لک کمیلر بن دلرسک نا که غرق او له ققی او لوا یشدر که
 ایمشلر سک خضر علیه السلام و یتندی سگادیمدمی که صبر اینه مز من سویلرسن موسی علیه السلام

اونو تندم سؤيله دم معن دور طوت ديدى آندين بر سرچه کلدى كمينىڭ كنانه قوندى و بورنى
 دىئكىزگە با تردى خضر عليه السلام ايقىدى ياموسى بنم عالم و سلاطىح علم اللمدن بوسرچەنڭ
 دىئكىزگەن آللەغى مقدار در آندين كىدە دن چقدىلىر دىئكىز كنانچە كيىتدىلىر خضر عليه السلام بر
 اوغلان كوردىكە اوغلانلار ايله اوينار طوتوب باشنى كيسلى موسى عليه السلام ايقىدى بور مصصوم
 نفسى گناهسز اولدردڭ و بر منكىر اش اشلەدڭ خضر عليه السلام ايقىدى سىّا دىيە دمى صبر
 ايقىھە گەطا قىڭ يوقىدر اگر دخى بىر صورار ايسەڭ مىكائام صاحب اولمۇسى سن آندين كىر و كيىتدىلىر
 انطا كىيە بىه كلىدىلىر اول قوم بونلىرى قوناقلغە آلمادىلىر بر دیوار كوردىلىركە يغاڭىغە قرېب اولمش
 طورر خضر عليه السلام آڭما الن سوردى اول دیوار طوغىرلىدى موسى عليه السلام ايقىدى بىر
 قومكە ھېزە طعام ويرمىلىر قوناقلغە آلمادىلىر سن آنلارڭ دیوارين درست ايلدڭ اگر دىلسەڭ
 خود اجرت ويرلىر ايدي بىس خضر عليه السلام ايقىدى سلڭ ايله شرت ايتىككە اوچنچى دفعە
 صورار ايسەڭ بن سىلدىن آيرلام اوت ايمىدى شول نسنه لرگە صبر ايلدەڭ آنلارنىڭ تاؤ بىلەن دىيىم
 اما كىيى بى آنلار دىلمكە چونكە كېچىلىر بىردىن نسنه آلمادىلىر آنلار بر مسکىن ايدى
 كەنلىك ايله نسنه كسب ايدىلىر ايدى بن دىلمكە ايلوڭ ايلام زىرا ايلر وده بىر بىك واردە كە
 عىبىي اولمەيان كىمى بى غصبىا آلور ايدى بن دخى كمينىڭ تاققاھ سن قوباروب عىبلىي ايتىدم
 تا اول بىك آنلىما يابوللارى يېرىيە كاه ديدىم اما اول اوغلان كە اولدر دم آتا و آناسى
 مؤمندار ايدى قورقىمكە آنلارى معصىتە و كفرە تكاليف اين بى آنلىما دىلىمكە حق سىحانە
 و تعالى حضرتلىرى آنلاره دخى بىكىن ويرە روايىدىرىكە اول كشىنىڭ بىرقى طوغىدېكە آنلار
 نسللىدىن يېتىم ش پېغمەر طوغىدى. اما اول دیوار كە بىدون ايلام اول او كىسرلىرڭ ايدى دیوار
 القىلى خزىيە وار ايدى و آتالارى صالح كشى ايدى حق تعالى حضرتلىرى دىلىككە بونلىر بالغ
 اوللارداو خزىيە بى چىقارەلار آنلاره رەھت ايدى دەن نعمت ويرە بىس بويىلە بىوردى بن كەنلىك
 دىلىكىم ايله بواشلىرى اشلەدمىن بونلىرە صبر ايتىدەڭ تاؤ بىلى بودرىدى بىر بىلەن آيرلىدىلىر
 موسى عليه السلام كىر و مقرىيە كلىدى خبر ويردى بلدىلىر و اهل تفسير ايدىلىر كە اول دیوار
 آلتىندا اولان خزىيە آلتۇنلىن بىر لوح ايدى آنده بويىاز بىلە ايدى «بسم الله الرحمن الرحيم
 عجىلر م آنلىك كە اولمۇ يقىن بلدى نېچە شاد اولور و عجىلر م آنلىك كە قدرى يقىن بلدى نېچە
 غصەلىور و عجىلر م آنلىك كە رزق يقىن بلدى نېچە زەھىت چىڭر و عجىلر م آنلىك كە حسابە ايمان
 كەنوردى نېچە غافل اولور و عجىلر م آنلىك دەنيانڭ زوالىن بلدى و اهلىنىڭ كىلەچكىن بلدى
 كۆئىلى آنلا نېچە مطمئن اولور لا اله الا الله محمد رسول الله و بر يانىندا اول لوھىڭ يازىلىر
 ايدىكە «من شول الله كە يالغىز، شرىكەم يوقىدر خىرى و شرى ياراندىم سعادت آنلار باشە كە
 آنلىك بىن خىر اىچون يارانمىش اولم واللى خىر ايشلەدم ويل اول كشى كە آنلىك شىرىچون يارانمىش
 اولم و آنلارنىڭ شىرىچە دم» اكثىر اهل تفسير بى قول او زىرىيە در. كىر و موسى عليه

السلام اخبارینه کارک مساعی اولاسز . و نقلدرکه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری ایقنسی ، یا
 موسی هیچ بلم ایچون بر عمل اشله‌شی موسی علیه السلام ایقدی نماز قیلدم واوروج طوتدم
 و ذکر ایقدم و صدقه ویردم حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری ایقندی نماز سئا برهاندر واوروج
 سئا قلقاندر و صدقه سئا کوله‌گدر و ذکر سئا نوردر بس قنخی عملی بنم ایچون ایشله‌دک
 موسی علیه السلام ایقندی الهی بنی بر عله قولا غوزله که سنث ایچون اولا حق تعالیٰ ایقندی
 کهی که سورایسلک بنم ایچون سو و کهی که سومز ایسلک بنم ایچون سومه . مکحول شامی پیغمبر
 علیه السلامدن نقل ایدرکه حق تعالیٰ حضرت‌لری موسی علیه السلام ایقندی هر کم نماز صوکنه
 آیه السکری اوقو سه آنکا بن رحمت ایدرم و شاکرلر ثوابن ویربرم و صدقیقلر عملن ویربرم
 و رحمتم کوله‌گه سنی آنک او زه‌زدن زائل اباهزم موسی علیه السلام ایقندی الهی کم آنکا مداومت
 ایدر حق تعالیٰ حضرت‌لری ایقندی نبیلر و صدقیقلر و شهیدلر مداومت ایدرلر . و نقلدرکه
 حق تعالیٰ حضرت‌لری موسی علیه السلام ایقندی یاموسی بنی قلمرویه سودر و بقم نهادلریه
 قلمرویه بلدر اویله اولسه آفلر دخی بفی سورلر موسی علیه السلام ایقندی یارب برکشی خلق
 اویور ایکن اول نماز قیلسه آنک ثوابی نه در حق تعالیٰ حضرت‌لری ایقندی رحمتی آنک او زه‌زینه
 صاحبه‌م و کوکلی مذور ایلیم و دعا سنبی قبول ایلیم و کیچه قیلدیغی نمازک بر رکعتی کوندز قیلدیغی
 نمازک یوز رکعتی بیرینه باره زم راجه‌خا ایچون آنک ایچون آلتوندن پرسرای بقیاد ایلام و نقلدرکه
 حق تعالیٰ حضرت‌لری موسی پیغمبر علیه السلام ایقندی یاموسی تحقیقاً امت مهدی مکرم قیلام
 اوچ اسم ایله هیچ کمسه‌ی آنلر دن مکرم قیلام‌دام تجان اول اسم‌لر ایله بمندن حاجت دیلسه‌لر
 قبول ایدرم موسی علیه السلام ایقندی یارب اول اسم‌لر ندر حق تعالیٰ حضرت‌لری ایقندی
 «بسم الله الرحمن الرحيم» در که اوچ اسم‌در موسی علیه السلام‌نک قتننده برکشی وار ایدی
 کوزنر ایدی چون بوسوزی ایشندی ایقندی یارب اشیو اسم‌لر هیچون بنم کوزنی با غسله
 حق جل وعلا حضرت‌لری در حال کوزنی با غسلادی . اهل تفسیر ایدرلر حق جل وعلا حضرت‌لری
 موسی علیه السلام تیه او و سنه قرقیل من و سلوی ویردی تجان صباح اولسه حق تعالیٰ حضرت‌لری
 قوشلر ویردی کلورلر ایدی آغاچلر باشنده او تور‌لر ایدی خوب آواز ایله او ترلر ایدی
 تجان شمس طوغمه‌ه یقین اولسه بریل کلور ایدی بونلر نک تویلرن کیدر و رایدی تجان شمس
 طوغسه حق تعالیٰ حضرت‌لرینک قدرتی ایله اول قوشلر بشرلر بونلر نک اوکلرینه بشمش دوشوب آنلر
 بیه‌لر ایدی . و نقلدرکه موسی علیه السلام ایقندی یارب بنی کلیم قیلدک و محمد علیه السلامی حبیب
 قیلدک اویله ایسه حبیب ایله کلیم او رتسانک فرق نه در حق تعالیٰ حضرت‌لری ایقندی یاموسی
 کلیم اولدرکه آنک جمیع اشی الله رضاسی ایچون اولا و محبیب اولدرکه الله تعالیٰ حضرت‌لرینک جمیع
 اشی آنک رضاسی ایچون اولا یاموسی بر وجهه کلیم اولدرکه الله شوه و محبیب اولدرکه الله آنی سوه

ونقلىدر که موسى عليه السلام برکون صحرایه چيقدی کورديکه برکشی قوبون کودر موسى عليه
 السلام آنکه يقدي هيچ نسله لثوار ميدريده اول کشي ئه يندى الله کريم وغنى در بس عصاىي بيده
 اوردی اول بير ايکي پاره اولدى بزندن صو و بزندن شود چيقدی موسى عليه السلام آنلردن
 ايچىدی يوزين کو که طوتى ئه يقدي يارب بوکرامتى بوکشى ندن بولدى حق تعالى حضرتلرى
 ئه يندى ياموسى آنڭ كوكىنى خىلەت دارد اول سېدىن بوکرامنارى بولدى برى بودر که
 هيچ كوكىنى بىلەم ذكر مەن خالى اوەز ايچىچى بودر که كوكىنى كىدەسە يەھسىي يوق ايدى اوچنچى
 بودر كە دا ئۇم گناه او زەرىنە دگل ايدى دور دنچى بودر كە رزق ايجون غصە يېھەدى، بىشىچى بودر که
 جەھىع حالىدە بىلەن قورقار ايدى بن دەخى بوکرامتى آنڭ اوپىرمى. ونقلىدر که موسى عليه السلام
 ئه يندى يارب هيچ بېچلىن كەسە يە اکرام ايقدىكى سوپىلە دئمى حق تعالى حضرتلرى ئه يقدي يا
 موسى بېنم قللەرم دارد آخر زمانىدە كتوروب آنلردا كرامايلرم رمضان ايلە و بن آنلرە سندىن
 يقينىم زيرا كە سکايىتەش بلڭىچىباب آردىن سوپىلە دەقچان محمد مصطفاڭ ئاماڭى اورج طوقسەلر
 بىكىلىرى آچلىقىن صرا رسە اول دجاپىلارى آرا دن كىدرى يرم نە بختلىواول كشى يە كە يورە كىنى صوسزاقى
 آچلىق ايلە ياقە بىرسىتى بن جەمالى آنلرە عرض ايلىرم و آنلرڭ آغزلىرى بىڭى قوقوسى بىڭا مسک
 تۈرىسىدىن يېڭىلەر موسى عليه السلام ئه يندى الهى بىڭا كرامايلە رمضان ئه يندى قىزداشىم هارون
 ئه يندى ياموسى رمضان امت محمد ئىدرى. ونقلىدر که موسى عليه السلام ئه يندى قىزداشىم هارون
 وفات ايلىدى آنى يارلە تڭىرى تعالى حضرتلرى ئه يندى ياموسى اگرا ئلين و آخر يىنى بىلەن دېلىشكى
 ويردم ھەمین على اوغلى حسىنى اولىدرنى ويردم انتقام ايتنىچە قومزم ياموسى بېنم قاپۇمە
 ثابت اول بن لطيفم بىلەن ايسە ويرەيمكە غلى يىم و بىڭا مناجات ايلە كە بن يقينىم و بېنم ايلە
 صباحىلە كە كرييەم. حضرت معاذ بن جبل رضى الله تعالى عنه ئه يندى حق تعالى حضرتلرى
 موسى عليه السلام اوچ بلڭ بشىئۈز كلمە سوپىلە موسى عليه السلام آخر كلامندا ئه يقدي
 الهى بىڭا وصيت ايلە حق تعالى حضرتلرى ئه يندى آناڭه و آناڭه مطبع اول حتى طقوز كە
 موسى عليه السلام بىڭا وصيت ايلە دىدى تىرى تعالى ئه يندى يا موسى حق بودر کە
 بن دېيدم اگر برکشى آناسىه و آناسىه ايلۆك ايلىسە دىنيادە آنڭ آدىن ولىلەرمن بازرم
 وقبىدە آنڭ مونس اولورم و محشىدە آنڭ رحيم اولورم و صراطا او زەرنىدە آنڭ قولاغوز اولور
 اجماخىدە آنڭ ايلە واسطە سزسوپىلشورم ياموسى آنلرڭ رضاىي بنم رضاىمەر و آنلرڭ غضبى
 بېنم غضبىمەر اگر برکشى پېغەبىڭ عەملى كېيى عمل ايلىسە ذنوب آناسىه و آناسىه عاصى اولسە
 آنڭ عبادتن قبول ايلەزم بلڭە چەدە قورم. ونقلىدر که موسى عليه السلام ئه يقدي الهى
 بن غرييەم و فقيرم و خستەيم حق سپحانە و تعالى حضرتلرى ئه يقدي ياموسى غريب اولىدر کە
 آنڭ بېنم كېيى طبىيى او لمىيە و خستە اولىدر کە آنڭ بېنم كېيى طبىيى او لمىيە و فقير اولىدر کە بېنم

نعمتلر مدن نصیبی او لمیه ، و نقلدر که و هب بن، ملبه رضی الله تعالی عنه ئه بیندی قورات
 شریفده اون دورت کله بولدم جمیع بنی اسرائیل ناٹ صالحی بر بیدره جم اولوب اوقدیلر
 و خلقه بیلدر دیلر اول کله لرک معدنی اول بوکه علمدن يك خزینه يوق. ایکنچی جه مدن
 برامز بولداش يوق. اوچنچی تقادن عزیز و شرفاو شی يوق. دور دنچی آرزولری ترک
 آیتمکدن اولی کرم يوق. بیشنجی فکردن افضل عمل يوق. آلتنهچی کبردن اولو خوراف
 يوق. يدچی صبردن افضل ابولک يوق. سیگز پچی ڪرچکلکدن يك مرشد يوق.
 طغوز پچی طمعدن ققی یوسف سلاق يوق. اوچنچی صاغلقدن يك نعمت يوق. اون برجی
 تکریدن قورقمدن يك عبادت يوق. اون دور دنچی دنیا ویه ابراقلقدن يك
 يقین يوق. و نقلدر که حسن بصری رحمة الله علیه ئه بیندی قورات شریفه بیش کله بیارله شدر.
 بری پردر که غنیلک فناعت اینه مکه در. ایکنچی سلامت عزینه در. اوچنچی آزادلک
 آرزولردن کچه مکه در. دور دنچی خوش تهمت ایتمک چوق کونلارده در. بیشنجی صبرا ایتمک
 آز ڪعنلارده در. حق تبارک و تعالی حضرتلىرى ئه بیندی یا موسی جمیع فطالرک او لوسی
 طغوز نسنه در کبردر و مرصدر و مسدر و چوق سویلمکدر و چوق بیمه مکدر و چوق او یوم مقدر
 و مال سومکدر و ڪندوی مارح ایندکارینی سومکدر و طغوز زچیسی شاکر او لاما مادر
 و نقلدر که ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایدر تبارک سوره سی توارقده کلمشدر حق تعالی
 حضرتلىرى ئه بیندی یاموسی هر کیم تبارک سوره سین کبچ، لرده او قوسه عناب قبردن امین اوله
 و نقلدر که حق تعالی حضرتلىرى ئه بیندی یاموسی چهانکه سئامال ویرلسه حسابنی دوشون و چهانکه
 سئادنی عرض اولنسه او لمی ذکر ایله و چهانکه سکابلا کلسه دعا ایله، چهانکه طعام بیگه او تور رایسک
 آچلری دوشون و چهانکه بر گناهه قصد ایلسک جهنمی ذکر ایله و چهان خسته اولسک صدقه ایله علاج
 ایله و چهان غنی اولسک سن دخی خلقی غنی ایله. وتوراندک آخری بودر که حق تبارک و تعالی
 حضرتلىرى ئه بیندی یاموسی مادامکه بنم خزینه لریمی بیلدرک طمعنکی خلقدن کس مادامکه بنم
 ملکمی کوردک قپومن کسلمه مادامکه عدولاری میت کورمدک کوکلک امین او لاماسون مادامکه
 کلکی عیېلدن فارغ او لدک خلقک عیچیله مشغول او لمه اجهماخه کیرمدن بندن امین او لمه عزرا ایيل
 عليه السلام موسی عليه السلام روحون قبض ایتمگه کلکی موسی عليه السلام عزرا ایيل عليه
 السلام یوز بیگرمی سله عمر سوروب آخر دنیادن تشریف ایلدی. معلوم اولسونکه موسی عليه
 السلام ملک خپرلری چوقدر لکن برا خذصار ایلدک و شول خپرلری بارقدکه حق تعالی حضرتلىرى
 آنکا ایله سویلشدى و آنک بخی بعضیسین باردق تا که کتاب مختصر اولسون ایچون والله اعلم

مبعث یوشع بن نون علیه السلام

حضرت وہب بن منبه رضی الله تعالیٰ عنہ ایدر یوشع علیہ السلام موسیٰ علیہ السلام نصّرہ
بیدر ینہ خلیفہ اولوب کافرلر ایله چوک جنک ایلدی حتیٰ کافرلردن اوتوز پارہ شهر آلدی
و شامنی آلدی و نیچہ آطہ لر آلدی و ماللرین جمع ایلیوب کافرلری اسیر ایلدی آندن نصّرہ
جبارین شهر ینہ کلیکہ اول کون جمعه کونی ایدی و کون آفر اولوب شمس طولانیغه آز
قالمش ایدی بنی اسرائیل ناٹ قرمی جبارین شهر ین کور دیلر فرح بولدیلر لکن جمعه
ایرتسی جنک بوقدر دیدیلر یوشع علیہ السلام الن قالدیروب دعا ایلدی ئېتى بارب
بنی اسرائیل پېغمبر او غلمریدر بونلر رحمت ایله دیدی زیرا مؤمنلر ناٹ لشکری کافرنلک
لشکری ققنه بر صحراده بر خلقه کبی ایدی یوشع علیہ السلام ئەيتى الھی کونش طولانیغه
آز قالدی کونشنی طوت طولانیسون متی اریحا اهلیله جنک ایده لم . و بر رايندہ یوشع
علیہ السلام کونشه ئەيتى باشمس طور بیرگىدە سندہ بربیورامش قىلسک و بىلدەن ببورامش
قلەن بس کونش بیروننده طور دی آندن نصّرہ حق تعالیٰ حضرتلىرى بر فرشە کونندردى
فرشە ئەيتى یا یوشع کونشنی طوقدىم طولانیسون و سئا باردم ایده م آنلر ناٹ او زەرینه بس
یوشع علیہ السلام کافرلر ایله جنک ایلدی و کافرلری صدى کونش آندن نصّرہ طوللدى .
ونقلدرکە حق تعالیٰ حضرتلىرى یوشع علیہ السلام ئەيتى یا یوشع سنک قومى دن قرق بڭ
او لولرین و آنلش بڭ شریرلرین هلاک ایده رم یوشع علیہ السلام ئەيتى الھی او لولر
نقدىلرکە هلاک ایدرسن حق تعالیٰ حضرتلىرى ئەيتى بنم ایچون آنلر ایله دشىن او لم دىلر
بیلە بیهەرلر واچىلر بىلدەن آنلرا بىلە هلاک ایده رم دیدی و هلاک ایلدی و یوشع علیہ السلام
موسیٰ علیہ السلام نصّرہ بىلە بىلە میانىدە اولدی آفر دنیادن تشریف ایلدی .

حدیث حز قیل بن نوری علیه السلام

وہب رضی الله تعالیٰ عنہ ایدر حز قبیل علیہ السلام حق تعالیٰ حضرتلىرى ئەيتى هر كېيم بىم
ولیلر یەی خور ایلسه بامله جنک ایامش کبیدر بن اولیامی عزیز ایدوب يارلغاغوچىم
و دشەنلر یەی خور ایدوب مغۇن ایديچىم اگر بىلەن قىللرم آخرت استەسەلر تمام ويرىرم
واگر دنیا اسەسەلر ويرىرم اما آخرتىدە نصىبلىرین کىرم . اگر بىر قىل بىلە سوسمه بىلدەن
آنى سورم واول كىشى بىنم نورملە كورر وايشىدەر و سوپىلر و كۆئى بىنم نورملە ادراك ایلر
و بىلە دعا ایلسه قبول ایدەم و بىلەن نسەتە اسەسە ويرىرم . حق تعالیٰ حضرتلىرى ئەيتى هر
كىم بىنم مېكتىم دعوا سن ایلسه دوفسە او يو سە بالان سوپىلر . حق تبارك و تعالیٰ حضرتلىرى ئەيتى

بر قل بلالره صبر ايلسه كمدي نفسي اولدرمهه اجماخ آشآ درام او لمور. ودخي حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى ئەيندى برقايم بىنى جىنك كونلارندە آئىسىه بن آنلىك كونلارنىڭ صاقلىم تچانكە برقايم بىلدىن قورقىسە جىله خلق اول ڪشىدىن قورقار اي آدم او غلنلىرى اگر بىنم و يېرىدىكم رزقە راضى او لورسەن زىييانى سزە مسخر ايدەرم اگر بىلم و يېرىدىكە راضى او لمزىسىن يەن سزە تقدىرمن زىيادە و يېرمزم اما آنلىچۈن سزى خور و حقير ايدەرم. ودخي حق تعالى حضرتلىرى ئەيندى بىن سزى استرم اما سز بىلدىن چىرسىز بىنم حقىم سزە سزى سومكىر و سزىڭ حىقىز بىنلىك سومكىر اگر بىڭا مطىع او لورسەن رزقىزى زىيادە ايلارم واگر عاصى او لورسەن رزقىزى كىسىزم امام طېعلەرى سورم. ودخي حق تعالى حضرتلىرى ايدىدى اگر و يېرىدىكم نعمتلىرىن فقيرلەر احسان ايدرسەن خېرلەر و اگر احسان ايدەرسەن سزە زياندر زيرا كە صدقە و يېرنلەر يېكىر صدقە اسنەنگانلاردن آنىڭيچۈنکە دىييانى ترك ايلين يېكىر دنيا قبول ايدىنىن رزق فوت اولە ديوۋۇرەڭ مادامكە بىنم خىزىنەم طولودر و سلطانلاردىن قورقىڭ مادامكە بىنم سلطانلۇغۇ باقىيەر. دخى حق تباراك و تعالى حضرتلىرى ئەيندى جەنۇمى چوق چوق بىما ايلەن آلورسز اما اجماخى آزىباهای دخى آلمىزسىز. دخى حق تعالى حضرتلىرى ئەيندى بىلدىن يراق او لمىھەسەن زەنگىزى فقر ايلە والىڭىزى نەعەقلەر ايلە طولدىرىم. دخى الله تعالى حضرتلىرى ئەيندى دىلىرسەن زەنگىزى كە اجماخى حظىرە القىسىدە پىغمەرلار و شەھىدىلار ايلە قوياسز او كسوزلەرى آنالار كېي اسرىكىيچى او لىڭ و طول خاتونلار شەفتەلەر ايلە كېي او لىڭ و بىڭا بىلدىن قورقار قل كېي او لىڭ. حق تعالى حضرتلىرى ئەيندى بىنى ذكر ايلەڭ بىندىخى سزى ذكر ايلەن و نفسىزە انصاف و يېڭى بىن آنلىن غافل دىگلەم.

باب المواقع التي وعظ الله بها عباده

حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى ئەيندى عجبلارم شوپىلە كشىي كە او لوم وار ايدىكىن بېلور فرح او لور و حساب دار ايدىكىن بېلور مال جمع ايلە و قىپار دار ايدىكىن بېلور كولار و آخرت دار ايدىكىن بېلور رامت او لور و دىيماڭ زوالىن بېلور كۆئلى امين او لور. حق تعالى ئەيندى عجبلار بىن شول كشىي كىيم دىلى عالىدر كۆئلى جاھلەر و صوايلە تەندى طاهر ايدر كۆئلى طاھر دىگل و خلقىڭ عىبىدە نظر ايدر كەلى عىبىدە نظر ايتىز و بېلور كە بالغزا او لور و بالغز قىربە ياتور و بالغز آخرتىدە حساب او لىنور نىچە خلقىلە انس طوقە بېلور «لا الله الا أنا حقا وان محمد عبدى ورسولى» يعنى حق تعالى ئەيندى بىن بىڭا طانقلى و يېرىمكە شرىكىم يوقىر و محمد بىلم عبدم ورسولەدر. هر كىيم صباح طورسە دنيا اىچۈن حصە چىكسە بىڭا قاچاش كېيدىر و هر كىيم دىنلىن هر كون زىادە او لمىسە نىڭىلەن دار آشآ او لوم يېكىر دىر يېلىكىن هر كىيم بېلە يېكى عالمە عملە عمل

ایلسه آنابیله بکی علمی او گردهم . حق تعالیٰ ته یقندی ای آدم او غلنان ری سزی بن نمازه صنادم
 کاهلسز و زکاتده صنادم بخیلسز واور جده صنادم ملوسز و علت ایله صنادم شکایتچیسز
 و خیرده صنادم مفع ایدیچیسز و مسجدده صنادم اسیر کبیسز و بازارده صنادم امیر کبیصز
 و نفستده صنادم قویسز و عقلده صنادم ضعیفسز مگر بن کرمدن سره رمهت ایلیم یو خسنه
 بریکز اشبو دیر لکلدر همه لا یق دگلسز . حق تعالیٰ ته یقندی قناعت ایلک غلی اولک و حسدی ترک
 ایلک راحت بولک هر کیم در امدن صافنه دینی پاک اوله هر کیم غیبتی ترک ایلسه محبت الله
 آنکا خالب اوله هر کیم خلقدن کسلسه خلقاش شرتدن امین اوله هر کیم اذ خلقله سوزی آزا ولسه
 عقلی چوق اوله . حق تعالیٰ ته یقندی ای آدم او غلاني دنباعه مللرن ایشلرسن کانه اولمز کبی و دنیا
 جم ایدرسن ایدی قالور کبی ای آدم او غلاني هر کون عمرک اکسلورسن بیلمزسن و هر کون
 رزقانک کاور سن همد ایتمزسن آزننسه یه قناعت ایلمزسن و چوق نسنه ایله طویمzسن هر
 کون بندن سکارزق کاور سندن بکتا قبیح عمل کاور عجب بودر که بنم رزقی بیرسن و بکتعاصی
 او اورسن بن نه کو کچک مولايم و سن نه برا من قلساک بن سندن او تانورم اما سن بندن
 او تانه زسن بندی او نورسن خلقی آنارسن و خلقدن قورقارسن بندن امین اولورسن . حق
 تعالیٰ ته یقندی ای آدم او غلنان ری شونلدن او لملاک که توبه قلمقده تفصیر ایدرلر واوزون
 اندیشه قلورلر و آخرت او نورلر عابدلر سوزن سویلرلر فاسقلر عملن ایشلرلر اگر
 ویرسم قناعت ایلمزلر و اگر ویرسم صیر ایلمزلر خیر ایله بیورلر کندیلری ایشلرلر
 و شردن خلقی مفع ایلرلر کندولری منع اولنمزلر صالحان سوزین سویلرلر اما آنلرden دگلر
 خلقدن و فالسرلر کندولری کیمسه یه و فالیتکلر . حق تعالیٰ ته یقندی بنم طاعته صیر ایلمک
 آساندر سره معصیت ایشانکدن و گناهی ترک ایامک آساندر او دلک همار تندن و دنیازک عن ابی
 آساندر آخرت عن ابندن و جهیعنکز آزغونسز مگر که بن هدایت ایلیم و جهیعنکز هلاک او اوب
 طور رسز مگر که بن قورتارم حق تعالیٰ ته یقندک خلقده لعلت ایتمه یک سره لعنت اولور کوکار هواهه بر
 اسله قائمدر دیر کسز اما کوکلکز بالک نصیحته قائم اولز طانقلف و برسز که قامز دیه نیچون
 عاصی او اورسز اولوم مقدر دیر رسز نیچون اولومی کریه کور رسز و کم سه یه احسان ایلمزسز
 مگر که سره احسان ایلیه و کم سه یه یاردم ایتمرسز مگر که سزی باردم ایده و کیم سه یه سویلر رسز
 مگر که سره سویلیه و کیم سه یه اکرام ایلمزسز مگر که سره اکرام ایلیه کیم سه یه طعام و ویررسز مگر که
 سره طعام ویره بس تمام مؤمن اولدر که الله و رسول الله ایمان کتوره و آنکا ایمزلق ایلینه ایلک ایلیه
 و آنلن کسلنه اولاده و آنکانسنه ویرمیذه نسنه ویره و آنکا خایندر دینه اول امیندر دیه و آنکا خورلق
 ایلزه اکرام ایلیه . حق تعالیٰ ته یقندی شول کیم سه نلک که اویی یو ق دنیا آنک او بیدر و شول
 کم سه نلک که مال یو ق دنیا آنک مالیلدر و دنیایی بر کشی جم ایلر که عقلی او لمیه و دنیا ایله

شول کشی فرح ایدر که فهمی اولیه و دنیاییه شول کشی حریص اولور که معرفتی اولیه حق
 تعالیٰ شهیندی بهم عهد مده و فایلیک بن دخی سزا لاث عهد کزه و فایلیم اجمامه بول بود مر مگر صالح
 عمل ایله اجمامه کیمسه کیمرمز مگر صبر اینه کله و بئلا یقین اولک زافله نماز قلامغله و بنم رضامی
 استیلک مسکینیاری راضی اینه کله و بنم رحمتیه رغبت ایلیک عاه ایله او تور مق ایله بدرستی بنم
 ره منم عالم ادن کوز آچوب بونجه آیرامز هر کیم بر مسکینه کبر ایلسه قیامقده آنی قرنجه صور تنه
 برادریم و هر کیم بر فقیره اکرام ایلسه دنیاده و آخرتده آنی او لوایلرم و هر کیم بر مسکینه
 عیبن آشکاره ایلسه بن آنک بیندیش عیبن آشکاره ایلرم هر کیم بر فقیری خور لاسه بندله جلک ایتمش
 کبیدر. حق تعالیٰ شهیندی نیچه چراغ وارد رکه بیل آنی سوندرر و نیچه عابد وارد رکه عجب
 آنی فساده ویر و نیچه غنی وارد رکه بایلیق آنی فساده ویر و نیچه فقیر وارد رکه یو خسولاق
 آنی فساده ویر و نیچه عالم وارد رکه علم آنی فساده ویر و نیچه جا هل وارد رکه جهل آنی فساده
 ویر. ایندی اگر بیلی بو گلمش اختیارلر اولمسه و بندن قورقار یکیتلر اولمسه و سودامر
 او غانچه قلری اولسیعی اکری کوکلری دمور قیلور ایدم ویرلری توج قیلور ایدم و کوکدن بر قطره
 یغمور ایندرمز ایدم ویردن بر چکردک بقدور مز ایدم و دخی دائم آنله عناب ایدر ایدم.
 حق تعالیٰ حضرتی ایندی بکامطیع اولک حاجتک اولدیغی قدر و بئلا عاصی اولک اوده صبر
 ایندی یکیکنکز قدر و رزق کزی حاضر کورک و اجللر کزی ابراق کورمیک و دیکزی و مالکزی
 و اینکزی اصلاح ایلک تجان دیکزی اصلاح ایلسکز اینکز و قاتکز اصلاح اولور چراغ کیی اولک زیرا
 کندی یغار خلق نوری ایله مدور او اور و دنیا هم بقی کوکلکزدن چیقارک که تحقیقاً دنیا سومک
 ایله بنم محبته بیرده ابدا جمع ایلمزم ورزق جمع ایامکن نفسکزی یوشق ایلک که رزق قسمت
 او لنسندر حریص محروم و بخیل منه مدر واجل واجبدر و حق معلوم در و جمیع حکمتک باشی
 تکریدن قورقمه در و بایلگلک خیرلوسی صاغلقدر و عملک شرلوسی بالان سویامکدر «مار بک بظلام
 للعبد» حق تعالیٰ حضرتی ایندی ای آنلکه ایمان کتوردیکز سویامکدر یشامز سیمفسه
 سزا لاث قاتکزده امامی وار سزا اولمن و برائمه وارد ر اودن اجلکز معلوم در و نفلسر یکار
 معک ومدر و گیز اولر یکز آشکاره در هر کون عمر یکنرا کسیلور قبره یقین اولور سز «فاتق الله
 یا اولی الالب» حق تعالیٰ حضرتی ایندی ای آدم او غلاني صبر و تو ارض ایله سنی عالی ایلیم
 واستغفار ایله سنی یار لغه بیم و بندن استه ویره بیم و بکانوبه ایله قبول ایله بیم و صدقه ویر بر کات
 ویره بیم و قدمکه اولاش عمر کنی زیاده ایلیم و بندن عافیت استه دائم صاغاق ویره بیم و بیلکه سلامت
 او لحق خلوتده در و اخلاص هرامدن صاقنمقده در و رغبت تو بده در و نیچه عبادت استرسین
 طوق لغله و نیچه الله تعالیٰ مضرنلر بینک محبته استرسک دنیا سومک ایله و نیچه کوکل جلاسن استرسک

دا ئما او ية وا يله وچک اللھا ئ رضا سن استرساڭ مسکینلری سومك ايله وچک اللھا ئ رحمتىن استرساڭ
 بخياللھا ئ ايله وچک اجماخ اسقرا ساڭ دنيا سومك ايله وچک سعادت اسقرا ساڭ آز عالم ايله وچک
 قورقا ساڭ درويشلرنى سومك ايله . حق تعالى مضر تلرى ايقىدى تدبیر كېيى معىشت يوق
 خلقى انجىتمەك كېيى ورع يوق توبه كېيى شفاعة نجى يوق علم كېيى عبادت يوق قورقەق كېيى
 سعادت يوق . حق تعالى حضرتلىرى ايقىدى اولوم سزا يېتى كشف ايلار وقيامت ذ رلر يېتى
 ظاھر ايلارا گىر بىر كوچك نىاه ايشلا ساڭ آڭان ئاظر ايماه ولىتن كېيە عاصى اولدىڭ آڭان ئاظر ايله اگر
 سئار زق ويرلسە آڭان ئاظر ايماه بلکە اول رزق ويرگانگە ئاظر ايله وينم مكرمدىن اميىن اولھە كە بنم مكرم
 ئايىت گىرلودر بن سزا ساڭ صورتىلە و مالكىزە ئاظر ايماه زم ولكن عمل كىزە و كۇڭا كىزە ئاظر ايدىرم . حق
 تعالى حضرتلىرى ايقىدى اى آدم او غلنلىرى نفس كىزە توبه ايله اكرا م ايلياڭ و عمل صالح ايله اعزاز
 ايلياڭ واللەدىن قورقاڭ قيامات كونى اولمدىن كە آنڭ مقدارى ايللى ملک يىلدر راول كونلاردىن
 ساقنىڭ ودختى شول قومدىن اولما كە ايشيدىر زدېرلر اما ايشىمىزلىر . حق تعالى حضرتلىرى
 ايقىدى بشارتىمى اولور شول كشىلرە كە ربابىيەر لر رەھمن آنلارە غضب ايدىر ايمىدى ئچان كۈڭلەن
 قساوت بولساڭ و بىنگە ستلىك بولساڭ و رزق كىزە و مالكىزە حرمان وزيان بولساڭ بىلکە مالا يعنى
 سې وله مكىنلىرى دىنلىك قىام اولز دىللىك مستقىيم اولىيچە، دىللىك دىنلىك مستقىيم اولز جىنى رېئەن
 او تاۋامىنچە ئچان خالقىڭ عىبىدە ئاظر ايلساڭ و كەد و عىبىكە ئاظر ايلما ساڭ شيطانى راضى ايلرسىن و رەھمانى
 قاقيدىرسىن . حق تعالى ايقىدى شيطان سزا ساڭ دشە كىزدر آندىن صاقنىڭ صالح عمل ايلياڭ شول كون
 ايچۈن كە آندا جمع اولور سز فوجا فوجا و حق تعالى حضورنىڭ توررسز صفا صفا و كتاپكىزى او قورس
 حرف احرفا و نە كىيم ايشىدىيڭ ايسە صورتلىرى وير يرم و اگر توبه ايلسىدە بىنم عندا بىندىن اميىن
 يوق هر كىيم كوندىز اورچ طوقسە آڭا انواع نعمقلار وير يرم و اگر توبه ايلسىدە بىنم عندا بىندىن اميىن
 او لە و بىن مۇمم بىڭاش كەر ايلياڭ و بىن رەھمەت ايدىچىم بىڭا ستففار ايلياڭ و بىن معبودم بىڭا عبادت ايلياڭ
 و بىن مقصودم بىڭا قصد ايلياڭ و بىن عطا ايدىچىم بىندىن عطالىر اسنه يڭ و بىن عالەم بىندىن علم
 اسنه يڭ . حق تعالى ايقىدى بىن طانقىق و بىر يرم و فرشتە لر طانقىق وير كە بىندىن غىرى ئىڭرى
 يوق بىنم قاتىپدە دىن اسلام دىنيدىر هر كىيم احسان ايلسە اجماخى آڭا بىرم و هر كىيم عاصى اولسە
 او دا ئايله عناب ايدىرم هر كىيم بام رەھمەتلىن اميىدىن كىسر ايسە هلاك ايدىرم هر كىيم اللەمى بىلسە
 و مطیع اولسە بىدرسقى عندا بىدن قورتلىدى هر كىيم شيطانى بىلسە آڭا عاصى او لسە ايمىدىن اولدى
 و سعادت بولدى و هر كىيم آخىرى بىلسە و آنڭ ايچۈن عمل ايلسىدە هدايت بولدى و هر كىيم
 بىلدى ايسە كە رزق بىن وير يرم رزق ايسە زەمت نە، هر كىيم شيطانى بىلدى ايسە آندىن غافل
 او لەق نە، هر كىيم او ددىن قورقا سە رامت نە، هر كىيم اجماغى بىلدى ايسە گفاه ايشلەك نە، هر
 كىيم جەيىع ايشى بىندىن بىلدى ايسە فز بادا يەك نە، هر كىيم بىن جليل لىكىنى بىلدى ايسە خلقە كېر

ایلمک نه. حق تعالیٰ ایقندی آز یغذی چوق ایلیلیک که بیول او زاقدر و کمه گزی یا اسکی ایلیلیک که
 دیگر تیره ندر و بگنا نیچون عاصی اد لور سز چون کلش اسیستن بوله زهمت پکرسز عجب
 بود که جنهم بیدی طبقه در هر طبقه ده بینهش ملک چقور وار و هر چقور ده بینهش ملک مول
 وار و هر عولیکه بینهش ملک تابوت وار و هر تابوت ده بینهش ملک عقرب وار و هر عقرب بیانک ملک
 قویر غی وار هر تابوت بیانک او زه زنده بینهش ملک آغاچ وار رزومدن و هر آغاچه که الند، بینهش
 ملک بوقاغو وار هر بوقاغو ده بینهش ملک فرشته وار هر فرشته بیانک الند، بینهش ملک بیلان وار
 و هر بیلان بیانک او زنل غی بینهش آرشوندر و هر بیلان بیانک آغزی زهر ایله طلودر. حق تعالیٰ ایقندی
 عزتم حق بیچون بن اول جهنه می کافر لر و ماجنلر ایچون برا اندم و مساوی ایلیندلر ایچون و آتا
 آناسنه عاصی اولنلر ایچون و خه رایچنلر و ریا ایله عمل ایلندنلر ایچون وزکات و بیرونیندلر ایچون بن
 وزنا ایلندلر ایچون و رایچنلر ایچون واو کسرلرده ظلم ایلیندلر ایچون برا اندم آندر که بیان
 گنور دیلر و عمل صالح ایشلدیلار آنلر که سیمانته می حسنات قیلورم ایهدی ای بندم قللرم بیان
 ضعیفلر و سفر او زاقدر ویوک آغدر و صراط کو پریسی اینجه در و قاضی رب العالمین در
 حق تعالیٰ ایقندی ای آدم او غلاظنلری دنیا به نیچه رغبت ایدرسز حال بود که فانیدر و نعهنتی
 ایلیلدر و حیان منقطع در بدترستی شونلر که بکام طبیع اولنلیلار و عبادت ایلندیلار اجمانه
 و شونلر که بکام طبیع اولنلیلار و عبادت ایلندی آنلر جهنه که بکار لر و اجمانه بیانک دخی سیکر قاپوسی
 وارد و هر اجمانه بینهش ملک روشه وارد و هر روشه ده بینهش ملک قصر وارد بیاقوتن
 و هر قصر ده بینهش ملک مول وار زمردن و هر حول و ده بینهش ملک او وار قزل آلتوندن و هر او ده
 بینهش ملک مقصوره وار آق کوهشدن و هر مقصوره ده بینهش ملک مائده وار غبردن و هر
 مائده ده بینهش ملک چناع وار جو هر دن و هر چناع ده بینهش در لوا طعام وار و هر مقصوره بیانک
 اطراف لدنه نیچه تخته اوار قزل آلتوندن و هر تخته اوار زنده نیچه دوشکلر وار هر بیدر دن واسه بیدر دن
 و دیبا جدن و هر تخته اوار قزل چوره سنده نیچه ایرما فلر وار آب حیات دن و سود دن وبال دن و سجید دن
 و هر ایرما غنک اور تاسله نیچه در لوبیمیش وار و هر او ده نیچه چادر لر وار قزل هر بیدر دن و هر
 چادر ده نیچه در لوا دوشکلر وار و هر دوشک او زه بینه بیوری وارد و هر دور بیانک
 قر او شلری وارد آق انجولار کی و هر قصر او زه زنده بینهش ملک قبه وار و هر قبه ده بینهش ملک
 هدیه وار جانب رحمان دن کوزلار آنی کورمیش دگل و قولاقلر ایشنه میش دگل و کوئلملر دن کچه میش دگل
 و بیمشلر وار نیچه اختیار ایدر ایسه گز و قولشلر وار نیچه اشتها ایدر ایسه گز اولمک بوق و خسته ایق
 بوق و غصه و نمازو اور دوج و مچ بوق و غذا بوق بکار و عینتلر بوق قاضی و نائب و دعا و اچیلر
 بوق و ایچن دن چیدق ق بوق (جزاء بما کانوا بعملون) حق تعالیٰ ایقندی یا این آدم سنگله بیام
 آرامه او ج نسله وارد ببری بیام ایچوندر و بری سلک ایچوندر و بری بیام ایله سلک آرا کنید در

اما اول که سنّات ایله بنم آرامده در سنّات استمک و بلدن و یومک اما او لکم بنم در جانشیدر واول کیم
سنّت در عمل کندر ایمدی آج اول بنی کور و عبادت ایله بگنا اولاً ش واسمه بنی بول و شویله بلکه
نیچه بکار جهنه کیور لار فسق و ظالم ایشلمک ایله و نیچه عالم لر جهنه کیور لر ریا ایتمک ایله و نیچه
بازر کانلر جهنه کیور لر خیان قلک ایله و نیچه عابدلر جهنه کیور لر بیلان سویلمک ایله عالم که عمل سر
باایلر جهنه کیور لر کبر ایتمک ایله و نیچه در ویتلر جهنه کیور لر بیلان سویلمک ایله عالم که عمل سر
اوله شول بلوته بگزه که یغه ورسز اوله شول علم که عالم سر اوله آخاچه بگزه رکه بیمش سر اوله شول
مال که زکات سر اوله طوز لو بیره نخیل ایکه کبی اوله وجاهل قننده علم اث مثلى هیوان بویننده
اصلمش مجهر لر کبی اولمش کوئلملر اث مثلى صویه دوشمش طاش کبی اوله واعظ اوله رغبت ایله سه لر
قدبلره صاغو صاغمش کبی اوله حرام من صدقه ویرمک بول ایله آبدست آله ق کبی اوله بر مال که
زکات سر اوله اول تذ بگزه رکه جان سر اوله عالم که توبه سر اوله بذیاد سر قپو کبی اوله صدق الله العظیم .

بیعت الیاس عليه السلام

نقذر قزانکه حق تعالیٰ حضرت‌لری حر قیل پیغمبر علیه السلام نک جانی قبض ایلدی بنی اسرائیل آراس‌لر شرک و فساد چوق اولندی حق تعالیٰ حضرت‌لری الیاس علیه السلام آنلرہ پیغمبر ویردی . محمد بن اسحق رحمة الله علیه ایدر الیاس علیه السلام هارون پیغمبر اث او غللر نزد نزد حق تعالیٰ حضرت‌لری موسی علیه السلام نصره تورات او نو دلماسون دیب بری بری آردزیچه پیغمبر اکوندری توراتی صافلر ایلی قزانکه الیاس علیه السلام قرق یاشهه ایردی موسی علیه السلام بگزه ایلی جبرا ایل علیه السلام الیاس علیه السلام کلی الیاس علیه السلام یه یکلی سن کیمسن جبرا ایل علیه السلام یه یکلی جبرا ایل علیه السلام یه یکلی وحدتی کل اث یو خسے عناب ایمه گه می کل اث جبرا ایل علیه السلام یه یکلی سکا پیغمبر لک مژده لمه کلدم تحقیقاً حق تعالیٰ حضرت‌لری سنی بنی اسرائیل کل بکار یعنی دعوت کوندری آفلر صدمه طبار ل آنلر وار الله اث عبادت‌ه دعوت ایله اول بکاره ایت سنّت ایله دعوت بله وار سونلر الیاس علیه السلام یه یکلی بن آنلر نیچه واره که آنلر کل شکری وارد بی بالک ایل علیه السلام یه یکلی قوت و غلبه ایتمک لشکر ایله دگلدر حق تعالیٰ کیمه دیلر ایسه ویرر اگر طاغلر و اولد لر بیور رایسلک سکام طیع اوله لرزیرا که حق تعالیٰ حضرت‌لری سکا ایمه ش پیغمبر چه قوت وبردی قومکه وار یوشق سویله و دینه دعوت ایله بس الیاس علیه السلام وار دی آنلری دعوت ایلدی مطیع اوله دیلر و دعوتی قبول ایله دیلر الیاس علیه السلام ایکی رکعت نماز قیلدی وسیجه ایلدی یه یکلی الهی اشبو قوهی دعوت ایلدم چاره اولندی ایمانه کل دیلر بلکه کفر لری دخی زیاده اولندی بارب بنی دنیادن چیفارمیده سن حقی بلدم حقی آنلردن آلمیدنچه بس حق جل و علام حضرت‌لری یه یکلی بیالیاس سنّت حاج قلکنی قبول ایلدم بلدن اسمه نه دیلر رایسلک ویرم الیاس

عليه السلام ايقدي آنلره قحط وير ويغهور ياغدرمه او تلر بتمسون قحطدن هلاك اولالر
 آندنستره حق جل وعلا حضرت امرى قحط ويردى حق جيفه لربى بيديلار وقوشلار ايتديلار يانبي
 الله حق تعالى حضرتلىرى آنلرڭ رزقى سىڭىچىلىدى ايشته آچلقدن هلاك اولدىلار آنلرى
 اسرى كمزمىسىن الياس عليه السلام ايقدي حق تعالى حضرتلىرى آنلره غضب ايلىدى اگر ايمانه
 كلمزلىر ايسيه هلاك اولورلار حق تعالى حضرتلىرى ايقدي يالىياس كوكار ويرلىر آنلر ايچون
 آغلىرسن آنلرى اسرى كمداڭ بىنم خلقىدىن نىچەمك كشى آچلقي ايله هلاك اولدىلار فرشەلر وقوشلار
 سىدىن عفواستىلار ويرمىڭ انصاص مىدىر بىنم قوللىرىم يالىياس اگر آنلر بىڭا عاصى اولدىلار
 ايسيه بن آنلرڭ رزقى كىسىزم الياس عليه السلام ايقدي يارب بن سىڭىچىلىرىم ايدىر بواشىدىن
 ايىدرم سن قىلىرىنىڭ حالىن بلورسىڭ اگرى بىنم آنلره ايقديكىم يارامز ايسيه توپه ايدىر بواشىدىن
 بىنى اسرىكە يارب. ونقلىركە الياس عليه السلام قومىه كلىدى ويونس عليه السلام اوغلانچىق
 ايلىدى فوت اولدى آناسى ياس ايلىدى الياس عليه السلام ايقدي حق تعالى حضرتلىرى يە بلوار
 واسىته اوعلم يونس يە دىرى اولسۇن بىس الياس عليه السلام دعا ايلىدى اوئى يېش كوندىن صىڭىر
 يونس عليه السلام يە صاغاولدى حق تعالى حضرتلىرىنىڭ قىرقى ايله الياس عليه السلام ئىڭىچىق
 قومى آنى كوردىلار مطىع اوامادىلار انكارلىرى دنى زىادە اولدى الياس عليه السلام ايقدي
 الھى سىڭىچى رسالقىئى بونلىر ايرشىلدەر مطىع اوامادىلار بىنى بونلىرڭ آراسلىدىن چخار وبونلىر
 عذاب ايله. اهل تغمىر ايقدي اول وقىكە يوشۇم عليه السلام شامى فتح ايلىدى بىعلېكە كلىدى
 وآنلۇ بىر بىكى دار ايلىدى اجب دىرىلار ايلىدى آنلۇ بىر خاتونى وارايىدى يېتىم شىك اولتىرمىش
 ايلىدى بىجىي عليه السلامى دخى اول خاتون شەھىد ايلىدى اوئىلە ايسيه حق تعالى حضرتلىرى الياس عليه
 السلامى اول بىك و قومى دعوە كونىرىدى اول قوم ايمانانه كامىلىر حتى اول بىك الياس عليه السلامى
 اولدىرىمك استەدى الياس عليه السلام كوردىكە شەھ باشلادىلار برا اولو طاغە چىدى آنلۇ آدى
 جىبل لىيانىدر بىس يېلىدى يە آنلۇ طوردى آغاچ ويافراق يېلىدى بىر كون اول بىڭىچى اوغلۇ فستە
 اولدى اوئى بىك صەنەھ پۇق بىلواردى وشقايدىدى حق تعالى حضرتلىرى الياس عليه السلام ايقدي
 طاغدىن اين دار اول بىكى ايمانانه دعوت ايله آنلاردىن قورقە بن آنلرڭ شەرنى سەدىن منم ايلىيم
 دىرىي حق تعالى حضرتلىرى اول بىكىڭى كۆئىلە قورقۇ برا قدى آنلىن صىڭىر الياس عليه السلام
 طاغدىن ايلىدى و آنلره ايقدي حق تعالى حضرتلىرى بىلى سزە پېغۇپۇر كونىرىدى ايلىدى ايمانانه
 كلاڭ وحە مطىع اوللۇ وينه ايندىكە الله تبارك و تعالى حضرتلىرى ايقدي يامالك بامزەمىسىكە
 بىنلىن غىرى تىرى يوق و جمیع عالىمى يارانىدم و آنلاره رزق ويردم و آنلارى ترلىقىم وينه اولىرىدم
 وينه ترلىپىرم وسن الله شىرىك كتۇرسىن دا اوغلۇڭە صەدىن شەفا استرسىڭ حال بودرکە اول
 صامىلر نىسە بە مالك اواماپلار غىرى يە نىچە شەفا ويرلىر بىر سوزى ايشىدىلار اول بىڭىچى

ڦومندن ايله کشي حيله و مکر اي لدبلار طاغه چيقديلر اي تديار سنگ ريله ايمان کنور دلک الياس
 عليه السلام ڦيقدى الهى اگر بونلر گرچك ايسه بىدا دستور وير آنلره وارم اگر بونلر يالان
 ايسه اود وير آنلري يافسون حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى بونلره اود ويردى ياقدى
 بو خبر اول اجنب نام پادشاهه دكى اول قوم بر درلو دخى مکر وحيله اي لدبلار حق تعالى
 حضرتلىرى ينه آنلره اوده ويروب يافدى آندن صوکره اول پادشاه الياس عليه السلام
 اهلله ياز و چيسن ڪوندردى الياس عليه السلامه ايمان کنوردم ديو و اول طاشه چيقدى
 بو جماعت ايله آندن صوکره الياس عليه السلام چاغردى خلقه سوپيله دى خلق آزاندن
 بلديار كورمگه مشتاق او لدبلار آندن صوکره اجبنڭ او غلى او لدى الياس عليه السلام طاغدن
 كير و ايندې ينه، كانفه کابى يېدى يل غصەلنىدى او توردى حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى ڦيقدى
 يا الياس بو نه غصە در بنم عزتم مقيچون ديله بىدن نه ديلر ايسڭ ويره زيرا كه بنم رهمتم
 واسىتكر وفضلن عظيمدر الياس عليه السلام ڦيقدى ديلر مكه بىنى او لدبيره سڭ آنامه و آنامه
 قاوشديره سڭ بىنى اسرائيل النان قىلىملىك اول دم حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى ڦيقدى نه ديلر
 ايسڭ ديله الياس عليه السلام ڦيقدى يېدى يل كوكىن يغۇر ياغە ما سون مگر بنم شفاعتم ايله
 ياغە حق تعالى حضرتلىرى ڦيقدى يا الياس بن خلقى اسرى كرم اگر ظالم ايسه دخى ولاكن
 اوچ يل يغۇر خىزىنه سنى سنگ الڭ ايله ويره الياس عليه السلام ڦيقدى يارب يابن نېچە ديرلەك
 ايدەيم اول قحطى ده حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى ڦيقدى قوشلىرى سئام سخىر ايله دم غيرى يېردىن
 سئا آزق كيچور سونلر الياس عليه السلام ڦيقدى يارب راضى اول دم بىس حق تعالى حضرتلىرى
 يغۇردى هبس ايندى حتى شوپيله او لدبلار كه نېچە حيوانلار آچلىقىن هلاك او لدبلار حق تعالى
 حضرتلىرى ڦيقدى يا الياس تحقيقا چوق كشىلىرى هلاك ايلدڭ حال بودر كه آنلر بىدا عاصى
 او لماديماز ايمىدی الياس عليه السلام ڦيقدى يارب بن بىلە آنلره وارهيم ايمانه دعوت ايلهيم
 اوله كەغىرى يە طاپەقىن رجوع ايدە لر حق سبحانه و تعالى حضرتلىرى ڦيقدى وار آنلرى دعوت
 ايله الياس عليه السلام ينه اول قومه واردى و ڦيقدى بن سزى آچلىق ايله هلاك ايلدەم و بونچە
 جانورلىرى و قوشلىرى بىلە هلاك ايلدەم سزى اچلىق زيرا كه سز باطل او زەرىلە سز اگر
 دىنلىزىڭ باطل ايدىكىن بىلە لم دىرسىز صەملەر كىز ايله چيقلەق يغۇر اسنڭ اگر يغۇر ياغەر ايسه
 بلڭ كە صەملەر كىز باطلدار اول قوم صەملەر دىلر يلوار دىلر چاره او لمدى يغۇر
 ياغىمادى اول قوم كور دىلر كە سوزلىرى كچەدى ينه الياس عليه السلام قىنه كىديلر اي تديار سەن اللە
 يلوار كە چاره او له الياس عليه السلام دە ايلدى حق تعالى حضرتلىرى يلواردى حق جل وعلا
 حضرتلىرى كەمى كرمى ايله بونلارنىڭ دعا سەن قبۇل ايلدى كور دىلر كە بىر قىلغان كېي بولوت چىدى
 دىكىگۈز او زەرنىڭ آندن صوکره جەھانى طوتىدى ويغۇردا اغدردى بونلارنىڭ شهرى و كىديلر حيات

بولديلر چانکه اول بلا بونلرنىڭ او زەرنىن كيىدى يىنه اول عەمدى او نوتىلىر عاصى اول دىلىلر چانكە
 الياس عليه السلام بونلرنىڭ مالىن كوردى مۇ تعلى حضرتلىرىنىن دىلىكە بونلرنىڭ آراسىندا
 كيىدەللە تعلى حضرتلىرى ئېيىدى يالىياس رسالتى يېرىنە كەقورڭ چارە او مادى ئىمىدى يىسى
 يېرىكە خليفة قوئى بن آنى بىنى اسرائىلە خليفة قىيلەم نظر اىلە كە آنلەر بن زېچە عناب ايمارم آندىن
 الياس عليه السلام آنلرنىڭ آراسىندا چىدى كيىدى تكىرى تعلى حضرتلىرى ئېيىدى هەرنە كە سەڭا
 كە قورقەءە. راوىلار ئەيدىلىر الياس عليه السلام چۈن آندىن كيىدى بىرىپە واردى آنلە طور
 اىكىن بىر آت كىلى بىر زەن نور وارايىدى وقىنالىرى وارايىدى اول آت الياس عليه السلام
 سوپىلىرى ئېيىدى يابىي الله بىنم او زەرييە من تجىيقا مۇ تعلى حضرتلىرى بىنى سەڭا بىچۈن بىراتىدى
 چۈن الياس عليه السلام بىر سۆزى ايشتىدى اول آنلۇڭ او سەقەھە مەدىيىس عليه السلام ئېيىدى
 يالىياس بىكانە بىوررسن الياس عليه السلام آرقە سەنلىن بىرقەننان چىقاداردى الياس عليه السلام
 كىيىرىدى خليفەسى اول دىيغە بىنى اسرائىلە اول قەننان نشان او لىدى آنلۇن
 جىبرائىيل عليه السلام الياس پىغە بىر كىلەوب ئېيىدى شەنەنلىرى كەن دىلىر ايسڭ اوج اگر
 كوكارىدە واگرىپەر بىر زەن حق سېھانە و تعلى حضرتلىرى آڭا فرشتەلر كېلى لىياس كىيىرىدى
 و آندىن طعام و شراب لىتن كېسىدى الياس عليه السلام شەنەنلىرى حالەن قەنائى دىلىر ايسە اوچار.
 و هېب بىن مەنبە رضى الله تعالى عنە ايدىر الياس عليه السلام قارەدە او لور نەتكەم خضر
 عليه السلام درىادە او لور. و نقللىرى كە قوت القلوبىدە ابو طالب مكى رحمة الله تعالى عليه
 ئېيىدى الياس عليه السلام بىر كۈن او تور ايدى عزرائىيل عليه السلام كلىكە روحىنى
 قېپىش ايدىل الياس عليه السلام غايىت زارياق ايدى حق سېھانە و تعلى حضرتلىرى عزرائىيل
 عليه السلام ئېيىدى ايت بىنم قولماه زېچۈن زارىلىق ايلر بونە آغلەمقدەر دەنیا بىچۈننى آغلىر
 يوخسە بىنلىن قورقوبلەمى آغلىر الياس عليه السلام ئېيىدى بىنم آغلەيغىم او لدرىكە
 او لىدىكەنلىرى بىنلىن حەنلىڭ ذكرى فوت اولە بام بعض قومى المەن ذكر ايدەلر بن ذكردن
 قالىم دىبو آغلىرم حق تعلى حضرتلىرى مالك الموتە ئېيىدى الياسنىڭ روحىنى قېپىش ايدىمە كە
 بىنم ذكرىم اىچۈن دەيات اىستەر كەنلىنى نفسىيچۈن اىستەز براق آنی قىيامە دەكىن بىر يورىسون
 خضر والىياس عليهم السلام مشرقىدە و مغربىدە دىكەنگەزدە و قەرەدە سىر ايدەلر قەنە دەن دەن
 او لور ايسە آنلە جمع او لورلىرى صاوات الله عايهما وسلامه .

مېھىت داود عليه السلام

ابن عباس رضى الله تعالى عنەما ايدىر الياس عليه السلام دىنلىرى بىنى اسرائىل قومى بىلوك بىلوك
 او لىدىلىر حق سېھانە و تعلى حضرتلىرى داود عليه السلام آنلە دەنۋەچى كونىرىدى داود عليه

السلام (ایشا) او غلیدر و ایشا یهودا (وغلیدر و یهودا) یعقوب علیه السلام نئک او غلیدر بس داو دعلیه
 السلام یعقوب علیه السلام نئک اصلاند ندر. چون بنی اسرائیل قومی فساده و شیطان نئک و موسسه سنه
 مشغول اولدیلر حق تعالی مضرتلری داو دعلیه السلام زبوری و پردی یوز ایلی سوره ایدی
 جهیزی دها و ثنا ایدی حلال و حرام و فرائض و حدود یوق ایدی وزبور کا اولنده باز لمش
 ایدی که جمیع حکم متنک باشی مقدم قور قمقدر و آخرنده بویاز لمش ایدی که حق سبحانه و تعالی
 حضرتلری ئیتدی هر عالم که علمی ایله عمل ایله شیطان ایله برابر در و هر درویش کم
 دنیاسی ایچون بایلره تواضع ایلیه کاب ایله برابر در و هر باع که مالکین صدقه و زکات و برمهیه
 خنزیر ایله برابر در نعوذ بالله تعالی. و نقلدر که داو دعلیه السلام نئک طوق سان طوفه زخاتونی وار ایدی
 حق سبحانه و تعالی حضرتلری آثار بر قوت و پردی که بر کیچه ده جه عسنه ایری شر ایدی بر کون بنی
 اسرائیل ایتدیلر دیلر ز که بانبی الله بزه خبر و پرسنگ سنگ فضیل نکن دن داو دعلیه السلام ئیقدی
 بنم فضیلتم او لدار که هنم قرندا شلام آراسنده حق سبحانه و تعالی حضرتلری بنی پیغمبر لکه
 مخصوص قیلدی و بنم الم ایله جالوتی او لمردی و پکنا زبوری کوندردی. بر کون داو علیه
 السلام عمرابه کیردی سجله و رکوع ایلیوب چوق آغلی آندن صدره باشند کوکله ره قالدیر و ب
 ابراهیم علیه السلام نئک و اسحاق علیه السلام نئک و یعقوب علیه السلام نئک کرامه لر بن ذکر ایدوب
 ئیتدی بارب جهیع خیری کور دمکه بندن مقدم آقام و ددهم ایله بیله کتهش الهی ابراهیمی او لو
 ایلدک خانیل اینمک ایله او دی آنکا صخو ق و ملامت ایلدک و آنک دشمنی نهرو دی قهر ایلدک
 آندن صدره اسماعیلی کامل قلدک کر چکلاک ایله و اسحاق علیه السلامی کامل ایلدک بالکلاری ایله
 و یعقوب علیه السلامی او غلفلری ایله و موسی علیه السلامی نبی و کلیم ایلدک و مارون علیه
 السلامی کامل قلدک عالم ایله والیاس علیه السلامی باردهم ایلدک قومی او زه رینه و پیر لرد و کوکله
 قوشلر کبی او چماق ایله آندن صدره ینه ئیتدی الم دیلارم سلمان که سنگ قاندکه گی
 کرامله بنی مخصوص قیله سلک نتکیم آنلری کرامنه مخصوص ایلدک حق تعالی ئیتدی یادا دسنگ
 او اولنگل بودر که سکا اکزه ز هیچ بر پیغمبر پر اتمدکه هم پیغمبر و هم خلیفه او له ههین آنک آدمی
 پر اتمد و دخی طاغلره پوردم قجانکه سن تسبیح ایلسک آنلر تسبیح ایدر لر یادا دا براهمی علیه السلامی اود
 سکا کولگه ایدر لر خانکه سن تسبیح ایلسک آنلر تسبیح ایدر لر یادا دا براهمی علیه السلامی اود
 ایله مبتلا ایلدم کیمسه یه شکایت ایلمدی هر حالنی بکابیلدردی واوغلنی قربان ایله بیوردم
 صبر ایدوب بوجازم غه یاتور دی بن ینه پیرینه قوچ کوندردم و یعقوبی مبتلا ایلدم یوسف نئک
 حزب ایله و کوز سزا نمک ایله صبر ایلدی و موسی پیغمبری کوچک ایکن مبنلا ایلدم آناسی اوده
 براقدی و تابوت ه قویوب در یا یه آن دی صبر ایلدی بن دغی یا قدم آثارم ایلدم یادا دسلی جمیع

بلالردن صاقلم داود عليه السلام چون بوسوزی ایشتدی سجده ایتمدی و چو^ق شکر ایندی
 آندن صو^{گره} باشنى قالدردی ایتمدی يارب شيمدى بلدم ايمدی يارب ديلر مکه کير و قلان
 پيغمبرلر كبي بنى دخى مبنلاقيل كه به دخى صبر ايليم حق تعالى ایتمدی ايمدی يادا ديلاره و فتنه يه
 حاضر اول و صير ايله كه فلان آيده و فلان كونده مبتلا اوله سن فجانكه اول كون اولدی داود عليه
 السلام محابه كيروب قپوي قپايوب و نهاز قپيلوب زبوری او قودی او^ل كون شيطان کاری
 آلتوندن بر كو^{گر} چين صورته کيردی انجودن وز بر جددن گنانلاري وار ايدی همان داود عليه
 السلام ملك او^{گونه} قوندی داود عليه السلام آنڭ حسللى كوروب عجبلىنى ديدىكە آنى طوته و بنى
 اسرائيله كوسنرە حق سبعانه و تعالى حضرتلىرىنىڭ قدرقىنى كوره لر فجانكە طوتق ایستدى
 كو^{گر} چين قاپوب داود عليه السلام آردینه درشكىكە آنى طوته او^ل كو^{گر} چين بر بيره دخى قوندی
 يله ديلدىكە آنى طوته بر بوسنانه قوندی آنڭ ايچملە بـر عورت وار ايدی آنى كوروب درحال
 اختيارسـر آڭـا عاشق او^لوب او^ل خاتونى آلق ایستدى او^ل خاتون او^ر يا آـلـوـبـرـ كـشـىـنـىـخـ خـاتـونـىـ
 ايـدىـ.ـ عـلـمـاـخـقـلـافـ ايـدـرـلـرـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ زـلـهـسـنـدـهـ بـعـضـيـلـرـ اـيـدـرـلـرـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ
 نـامـهـ يـارـدـىـ اـيـوبـ عـلـيـهـ السـلـامـنـاـقـ قـرـنـدـاشـىـ اوـغـلـونـهـ كـهـ اوـرـيـاـيـيـ بـرـ بـيرـهـ كـونـدـرـهـ اوـرـيـاـ تـابـونـڭـ
 اوـكـنـچـهـ يـورـوـيـهـ چـونـ اوـيـلـهـ اـيـقـدـيـلـرـ اوـرـيـاـ آـنـدـهـ شـوـيـدـاـوـلدـىـ اوـلـ خـاتـونـىـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ آـلـوـبـ
 سـلـيـمـانـ عـلـيـهـ السـلـامـ آـنـدـنـ دـنـيـاـيـهـ تـشـرـيفـ اـيـلـىـ قـهـانـكـهـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ اوـلـ خـاتـونـهـ زـفـافـ اـيـتـدىـ
 هـنـزـ يـاـشـهـ دـنـ حقـ سـبـحـانـهـ وـتـعـالـىـ مـضـرـتـلـارـىـ جـبـرـائـيلـ وـمـيـكـائـيلـ عـلـيـهـ مـاـ السـلـامـىـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـهـ
 كـونـدـرـدـىـ اـيـكـىـ اـيـرـ كـشـىـ صـورـتـنـدـهـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ مـحـابـدـهـ عـبـادـتـ اـيـدـرـ اـيـدـىـ كـلـدـيـلـرـ مـحـرابـكـ
 بـرـ يـانـهـ جـبـرـائـيلـ عـلـيـهـ السـلـامـ طـرـوـبـ وـبـرـ يـانـهـ مـيـكـائـيلـ عـلـيـهـ السـلـامـ طـورـدـىـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ
 آـنـلـرـىـ كـورـدـىـ قـورـقـدـىـ بـوـنـلـرـ ئـهـ يـتـدىـلـرـ قـورـقـمـ بـزـمـ دـعـواـمـ وـارـدـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ ئـهـ يـتـدىـ
 نـيـچـهـ دـعـواـڭـ وـارـدـ بـرـ بـرـيـسـىـ ئـهـ يـتـدىـ بـنـمـ بـوـقـنـدـ اـشـمـدـرـ بـوـنـڭـ طـوقـسانـ طـوقـزـ قـوـيـونـىـ وـارـ بـنـمـ بـرـقـ وـيـوـنـمـ
 وـارـ بـوـ دـيـرـ كـهـ اوـلـ بـرـ قـوـيـونـىـ دـخـىـ بـنـاـ وـيرـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ ئـهـ يـتـدىـ سـكـاـظـلـامـ اـيـلـارـ سـنـاـقـ قـوـيـونـكـىـ
 اـيـسـتـمـكـ اـيـلـهـ.ـ عـلـمـاءـ كـرـامـ اـيـقـدـيـلـرـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـنـاـقـ زـلـهـسـىـ بـوـاـيـدـيـكـهـ بـوـنـلـرـ دـنـ شـاهـدـ اـسـتـمـدـ دـيـنـ ظـلـمـ
 اـيـتـدىـ دـيـوـحـكـمـ اـيـتـدىـ.ـ سـلـىـ رـحـمـةـ اللـهـ تـعـالـىـ عـلـيـهـ ئـهـ يـتـدىـ اوـلـ اـيـكـىـ كـشـىـنـڭـ بـرـ بـرـىـ ئـهـ يـتـدىـ بـوـبـنـمـ
 قـرـنـدـ اـشـمـدـرـ اـماـبـنـمـ طـوقـسانـ طـوقـزـ خـاتـونـنـمـ وـارـدـ بـوـنـڭـ بـرـ خـاتـونـىـ وـارـدـ دـيلـرـ مـكـهـ بـنـمـ تمامـ بـوـزـ اوـلـ دـاـودـ
 عـلـيـهـ السـلـامـ ئـهـ يـتـدىـ اوـلـهـ اـيـلـهـ بـوـفـسـهـ سـنـىـ دـوـكـرـمـ اوـلـ كـشـىـ ئـهـ يـتـدىـ يـاسـنـ نـيـچـهـ لـاـيقـ كـورـدـڭـ اوـرـ يـانـڭـ
 بـرـ خـاتـونـىـ وـارـ اـيـدـىـ سـنـاـقـ طـوقـسانـ طـوقـزـ خـاتـونـنـاـقـ وـارـ اـيـدـىـ دـيدـيـلـارـ دـخـىـ غـائـبـ اـلـدـيـلـارـ دـاـودـ عـلـيـهـ
 السـلـامـ كـورـدـيـكـهـ كـمـسـهـ يـوقـ بـلـدـيـكـهـ آـنـارـ فـرـشـتـهـ لـرـدـرـ بـوـنـڭـلـهـ كـنـدـىـ حـالـنـىـ كـنـدـوـيـهـ بـلـدـرـ دـيـلـارـ
 هـمـانـ دـاـودـ عـلـيـهـ السـلـامـ سـجـدـهـ اـيـلـىـ قـرـقـ كـيـچـهـ باـشـنـ قـالـدـرـمـادـىـ هـتـىـ كـوـزـىـ يـاشـنـدـنـ اـوـتـلـرـ
 بـقـدـىـ وـيرـ آـنـڭـ مـبارـكـ بـوـزـيـنـهـ اـثـرـ اـيـقـدـىـ اوـلـ مـالـتـدـهـ يـنـهـ اوـلـ تـسـبـيـحـ وـتـقـدـيـسـ وـفـرـ يـادـ اـيـدـرـ

ایدی و جمیع میوانلر و قوشلر آنکچون بیله آغلرلر ایدی و فرشته لرا سر کیوب ایتدیلر الہی
 داؤ دسنگ پیغہ بدر کدر و خلیفہ کدر آغل مقدن کوزلری چیشمہ لر کبی او لدی حق جل و علام ضرترلری
 آنلرہ ئیقى اپس اولڭ بن ارحم الراحمین پادشاھم بن آنی بیلورم و بنم قپوم آچقدر توبه ایدنلر
 داؤ دعلیه السلام سجعان سندھ ئیقدی الہی بنم گناھمی بکابا غاشله مزايسىڭ بوندن صوڭرە زلم خلقه
 عیان او لور جبرائیل عليه السلام ترق کیچە دنگلر داؤ دعلیه السلام کیلوب ئیقدی يادا دحق
 سبحانه و تعالیٰ حضرتلىرى سنی يارقا دادی نىكم حق تعالیٰ حضرتلىرى کلام قىيمىندا بیورر
 «فَغَفِرْنَا لَهُ وَانَّ لَهُ عَذَابٌ أَنْكَحَنَا كَمَا قَاتَمْنَا إِنَّمَا وَارَ أَوْلَ وَقْتٍ بَنْ
 أَيْتَهُمْ كَمَا وَعْدَنَا بِأَنَّا كَشَى دَيْرَ أَيْسَهَ كَمَ بَنْمَ بَنْدَنَ قَانِمْ وَارَ أَوْلَ وَقْتٍ بَنْ
 نیچە ایده رم يارب دیدی دخى يله سجدە ابلە دی وجبرائیل عليه السلام کیلوب بىزماندىن صوڭرە
 يله کلدى جبرائیل عليه السلام ئیقدی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلىرى سلاسلام ایدر که قیامت
 کونىلە بن آنی بىریره جمع ايلرم داول کشى يە ایدرمکه داوده قانگى باغشله اول ایده يارب
 باغشلادم حق تعالیٰ ایده سنی اجماخە قویدم قىلە ديلر ايسىڭ يورنە کە اشقاها ایدر ايسىڭ
 يی واچق. و نقلدر که ابن عباس رضى الله عنھ ئیقدی تچانکە اول ایکى فرشته لر کىرو كىتىدلر داؤ د
 عليه السلام سجدە ابلە دی اصلاحا شن قالىرىمى تچانکە نماز و قنی اولسە نماز قىلور ایدی ينه
 سجدە يە وار رايدى قرق کون قرق کیچە يىدە دی واو يومى داڭم آغلر ایدی و مىدىن توبه
 اسقرايدى و سجعان سندھ ایدر ایدى الہی بنى قورتار دشمانى اپليس عليه اللعنە دن الہی بنى
 يراتىڭ و تقدیر ايلە دلگ بويله ايلام الہی قلغى کوز ايلە سنانظر ايدى يېم قیامت کونىلە الہی
 بن کونش اسى سندھ طاقت کتورە هزم جەھنم او دينە بن نیچە طاقت کتورە يېم الہی سندھ عدڭ آوازى يە
 طاقت کتورە هزم جەھنم آوازى نیچە طاقت کتورە يېم الہی بنم سرمى و آشكارەمى سى بىلور سىڭ
 بىنم عنرمى قبول ايلە رحمىنىڭ ايلە بنى يارلاقه بنى رحمىنىڭ يراق ايلەم الوي گناھمی اقرار ايلە دم
 بنى خور ايلەم دیدى و هېر رضى الله تعالى عنھ ئیقدی داؤ دعلیه السلام ئیقدی يادا داور يارڭ
 الشأن كىمسە يە ظالم ايلەزىڭ بنم حالم نېچە اولور حق تعالیٰ حضرتلىرى ئیقدی يادا داور يارڭ
 قىرى يە وار سوپىلە بن آڭا ايشتقى دير يرم آنلىن ملاللىق ديله داؤ دعلیه السلام او ريانڭ قېرى يە
 دار دب سوپىلە دی و ئیقدی يادا داور ياهمان او رياڭ يە ئىدى لبىك سى كىمىسىنکە بىنى او يار دلگ
 ولۇتىمى كىسىڭ داؤ دعلیه السلام ئیقدی يادا داور ياه يە ئىدى يانبى الله نېچۈن كىدىڭ داؤ د
 عليه السلام ئیقدی سەمن ملاللىق ديلرم شۇنى كە سڭا ئە يە ئىدم او رياڭ يە ئىدى بکئانىلىڭ داؤ دعلیه
 السلام ئیقدی سنى تابوت اوڭچە يورتىم شەيد او لدڭ او رياڭ يە ئىدى سڭا ماللا او لسون بىنى
 اجماخە قويىد يارحق جل و علام ضرترلری ئیقدی يادا دب سى بىلمىمىسىنکە بىن عادل پادشاھم
 سى او رياڭ يە سىڭ خانوڭى آلمى داؤ دعلیه السلام يە او رياڭ خطاب ايدى دب سوپىلە دى او ريا

شهیدی سن کیمسک داود علیه السلام ئەیتدى بن داود اور یائە یتدى نیچون کارڭىزىن خودعفو
 ایتدى داود علیه السلام ئەیتدى سەنگ خاتونىنى آلدەم اور یاچون بوسوزى ایشىدى يابنى الله
 پېغەبىرلىرى بوبىلەمى ایشىر بن سەنگ اپلە قيامت كۈندە تۈرى تىعاليٰ مضرىتلەرنىڭ حضورنىدە
 سوپىلە شورم دىرى داود علیه السلام چون آنى ایشىدى اوڭىلەن طورى كىلوب باشىھە طېراق صاچىدى
 دىيل داود دىيوب چوق آغلادى نداڭىدىكە ياداود سەنى يارلاقادم و كۆزىنگى ياشنى اسركەم
 و دعاڭىنى قىبول اپلە دم داود علیه السلام ئەیتدى يارب اور یابىنم خطاپامى باغانشىلما مادى حق تىعاليٰ
 مضرىتلەرى ئەیتدى ياداود بن عظيم الشان قيامت كۈندە اور یايدى شول نسنه ويرىمكە كۆزلىر
 كورمىدى و قولقلار ايشقىمى آڭىرا اور یا راضى اوڭور و ايىدر يارب بن بوعملى ايشام دم حق
 سېجانە و تىعاليٰ مضرىتلەرى ايدىرسن اگر داودە اوڭىلەن خطاپاسنى باغانشىر ايسكى بن دەنى آنلىرى سەنگ
 ويرىم آنڭى عوضى اوله داود علیه السلام ئەیتدى المى شەمىي بىلەمكە بىنى يارلاقدەك. وەب راضى
 اللە عنە مضرىتلەرى ئەیتدى داود علیه السلام فىنانكە توبه اپلە دى توبه دەنەنچىرە او تۆز سەنە كېچە
 و كوندر آغلادى خطا ايتدىكى وقت يەقىش ياشىندا يەيدى و خطاپاسىن صوڭىر روزكارن دورت
 قسم اپلە دى بىر كون حكم ايدى بىنى اسرائىل آراسىن و بىر كون خاتونلىرى اپلە اوڭوردى و بىر كون
 طاغىلرە و سوار كىارتىدە آغلار ايدى و بىر كون اوندە يالغۇر اوڭور ايدى دورت بىڭى محىتاب
 وار ايدى دورت ملک عابدو زاھىد جەھەنم داود علیه السلام اوچون بىلە آغلەرلەر ايدى داود
 علیه السلام فىنانكە سېر كونى او لىسە صەھرایە چىقار ايدى خوب آواز و لطيف صوتلە او قور و آغلەر
 ايدى و طاغىلر و طاشلىر و قوشلىر و جانوارلىرى بىلە آغلەرلەر ايدى. اگر جەمیع عالمناڭ كۆزلىرىنىڭ
 ياشنى بىر يە جمع اىلسەلر داود علیه السلامنىڭ كۆزى ياشى آنلىرى بىرابر اوله ايدى فىچان طعام
 يېسە و صوابچىسى كۆزلىرىنىڭ ياشنى او طعامە و شراب بىلە قارشىدیر و بىر آنلىن يېھرايدى واپچەر
 ايدى. و نقلدر كە داود علیه السلام بىر كون و عظ اپلە دى حق جىل دەلەم مضرىتلەرىنىڭ كەرمەنلىن
 و قور قولرىنىڭ سوپىلە دى قرق بىڭىشى اپلە چەقىش ايدى چوق كشى اوڭىن آنڭى و عەتنىدىن
 فوت او لىدىلەر حق تىعاليٰ مضرىتلەرى داود علیه السلامى يارلاقدى و ئەیتدى «ياداود انا بىلەنلاڭ
 خلیفە في الأرض فاماكم بين الناس بالحق ولا تبع الموى فيفضلك عن سبئيل الله» و نقلدر كە بىر كون
 كۆكىن داود علیه السلامە بىر زنجىر ايندى حق سېجانە و تىعاليٰ مضرىتلەرى بىوردىكە ياداود
 خلق آراسىن بىنلەك اپلە حكم اپلە فىچان كېيم بىر كشى دعوى اپلە سە اوڭىزى بىر زنجىرە يابشىسون اگر دەعواسى
 گرچىك اىسە اوڭىزى زنجىرە ايرىشە و اگرى يالان اىسە ايرىشمە بىس بىر كشى بىر كشى يە وافر انجۇ
 امانىت قومش ايدى آنلىن صوڭىرە اوڭىشى امانىت دىلە دى همان اوڭىشى اوڭىلەردى بىر
 عصانىڭ اىچىنە قوبىب گىزلىدى داود علیه السلامە كەلىپلىرى بويىسى ئەیتدى يارسول الله او شېپوكشىلەن
 انجۇ امانىت قويىلم شەمىي انكار ايدىر بن سو زمەدە گرچىك سوپىلەم دىدى كىلوب اوڭىزى

بابشده آنندصکره اول بپرسی دخی کلوب المده کی عصامن انجو صاحبته دیو و پردى آنندصکره بن بوشنا انجرسنی و پردم سوزنه گرچه سویارم دیدی اول زنجیره پابشدی داودعلیه السلام مقیصر قالدی وزنجیر کدرو کوکله کیندی آنندصکره حق جمل وعلا حضرتلىرى داود عليه السلام بپوردىکه قچان ایکی کشی دعوی ایلسه لر شاهدلار ایله حکم بپور يا داود سلطانصکره سئابراوغلان و پرم پریکه خلیفه اولسون ياداود بدرستی حکمت طقسان بلوکدر یقهشنی اوغلان سلیمانه و پردم و یگرمیسنی کیر و قلان خلقه و پردم آنندصکره داود عليه السلام ئەیقىدی ای بنم اوغلان سلیمان سئاوج اوگوت و پرەیم شول نسنه کە الله کیومدی آشنا توكل ایله و شول نسنه کە الله کیردی آشنا راضی اول و شول نسنه کە سئدن کیندی آشنا صبر ایله و هب بن منبه رضی الله تعالى عنه حضرتلىرى ئەیقىدی سلیمان عليه السلام بکرمی پاشله کیر یچك جبراائیل عليه السلام داودعلیه السلام کاری آلتوندن بر صحیفه کنوردی و ئەیندی ياداود حق تعالی حضرتلىرى سئا سلام ایدوب ایدر کە اوغلناریکى بپریره جمع ایله اشبو صحیفه ده نهوار ایسه آنلره اوقو هر کیم آنلره جواب و پرایسە آنی سئانچه بپریکه خلیفه قویاسن بس داودعلیه السلام اویله ایندی ایچلزندن سلیمان عليه السلام جمیع سنه جواب و پردى داودعلیه السلام سلیمان عليه السلام بپرینه خلیفه قودى و نقلانر کە داودعلیه السلام بیتالمالن بەز ایدی حق جمل وعلا حضرتلىرى آشنا تیمورى خەپر کبى ئەیلدی و تیمهوردن کوملک دوزمك اوگرهندى کوندە بپرکوملک دوزوب آلتى بڭىچىچە یە صقار ایدی ایکی بڭىچىچە آچىسنی نفسە و عياللرینە نفقە ایدر ایدی و دورت بڭىچى بىنى اسرائیل فقراسە تصدق ایدر ایدی .

مناجات داود عليه السلام

داودعلیه السلام ئەیقىدی الهى بپرکشى بپرسنەنڭ خاطرنى صورمە وارسە آنلڭ ثوابى ندر حق تعالی حضرتلىرى ئەیقىدی ياداود فرشتە لر آنلڭ ایچون کو کە استغفار ایدرلر و بنم رەممى آنلڭ اوزرینە صاپچىلرینە داودعلیه السلام ئەیقىدی يارب بپرکشى بپرکشى بپرسنەنڭ ثوابى ندر حق تعالی حضرتلىرى ئەیقىدی آنی گناھدن آریدم آناسىدن طوغمش کېی اوله داود عليه السلام ئەیندی الهى بپرکشى جنائزى یە کفن صارسە آنلڭ ثوابى ندر حق سبحانە و تعالی حضرتلىرى ئەیندی بن آشنا اجمىخە سەندىسىن و استېرەقىن خلعتار كېيد بپورم داود عليه السلام ئەیندی المى بپرکشى جنائزى نماز نىمسە آنلڭ ثوابى ندر حق سبحانە و تعالی ئەیندی فرشتە لر آنلڭ جاندە صلاوات و پرەلر و نماز بىن قىلە لر داودعلیه السلام ئەیندی يارب بپرکشى غصەلۇ كشىنلە خاطرىنى صورمە دارسە آنلڭ ثوابى ندر حق سبحانە و تعالی حضرتلىرى ئەیندی آشنا ایمان و تقوى لباسن كېيد بپورم داود عليه السلام ئەیندی الوى بپرکشى سئانچە قورقىلىن آغلسىز آنلڭ اجرى ندر حق تعالی حضرتلىرى ئەیندی آنی فزع اکبردىن وجەمدەن امین ایلرم داودعلیه السلام ئەیندی الهى بپر

کشی به بر مصیبت ایرشنه اول کشی صبر ایلسه آنک اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی
 اول کشی یه او جه آخده او ج بوز درجه ویرم داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی قارا گلوق
 کیچه ده مسجد وارسه آنک اجری ندرحق جل و علاحدضرتlerی ئه یتدی قیامت کوننده آنکابر نور
 ویره مکه آنک ایله قتلده دیلر ایسه بورویه داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی به
 قاقیسه قادر اولسه انتقام ایتمگه دونسه عفو ایلسه آنک اجری ندرحق سبحانه تعالی حضرتlerی
 ئه یتدی کو گلنی ایمان و یقین و رحمه تم ایله طولدرم داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر ظالم بر کشی به
 ظلم ایلسه اول بر کشی حقن او ظالمه بخشلسه آنک اجری ندرحق جل و علاحدضرتlerی ئه یتدی
 قیامت کوننده بن اول کشی به عزت ایلام و صوچن بخشلیم داود علیه السلام ئه یتدی الهی
 بر کشی مسلمانلرک يولن در زنمه اهون اول سون کچمگه دیسه آنک اجری ندرحق تعالی
 حضرتlerی ئه یتدی اول يولن ندکلو طاش دفع ایلکیسه اول طاشلر صاغشچه جهه مدن آنک
 متعلقاتندن بر قل آزاد ایلیم داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی مسلمانلرلک عیین سریلسه
 آنک جراسی ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی اگر توبه ایلر ایسه او جه ادھ جهیع خلقدن صوره
 کیره توبه ایله ز ایسه جهیع خلقدن اول جهنه کیره داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی
 مالانک زکان و پرسه نفسی آری ایتمکیچرن اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی قیامت
 کوننده بیدورم کیده دیلر ایسه شفاعت ایلیه داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی اعفکافه
 او تو رسه آنک اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی جهیع صوچن بارقه یم داود علیه السلام
 ئه یتدی الهی بر کشی کافری ایمانه دعوت ایلسه آنک اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی
 آنک شفت ایلیم داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی آنا و آناسه ایولک ایلسه آنک اجری
 ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی بن اول کشی بی او جه ادھ ساکن ایلیم و شول قدر ثواب
 ویره مکه راضی اوله داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی آنسه و آنسه مطیع او لمسه آنک
 جراسی ندر حق تعالی حضرتاری ئه یتدی آنک بیری جهه مدر داود علیه السلام ئه یتدی الهی
 بر کشی خصه ندن و قوملدن آیری دوشسے بنه آنلره اولا شسه آنک اجری ندر الله تعالی
 حضرتlerی ئه یتدی عمرن اوزون ایلیوب مالنی چوق ایلیم داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر
 کشی دیلی ایله و کوئلی ایله سنی ذکر ایلسه آنک اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی
 قیامت کوننده بنم ایله بیله اوله داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشینک کندی الى التنن
 او لانه کو کچک خلق ایلسه آنک اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی آنک مسنان قبول ایلیم
 و گناهندن کچم و مسابن اهون ایلیم داود علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی گناه ایشلسه دونسه
 توبه ایلسه آنک اجری ندرحق تعالی حضرتlerی ئه یتدی اول گناهی ایشلههش کبی اوله داود
 علیه السلام ئه یتدی الهی بر کشی نافله قیله قابن ایله سکایقین اولسه آنک اجری ندرحق جل و علا

حضرتلىرى اىقىدى اول بىنم محمدىر و آنى خلقه كوكچىك كوسىترم داود عليه السلام اىقىدى الھى
 بىر كشى گناھ ايشلسە توبە ايام سە آنڭ جزاىسى نىدرحق جل و علا حضرتلىرى اىقىدى فۇان دعا
 اياسە قبۈل ايام و قىلىرىيە رەدەت ايپەچك آڭما ايام و بىندىن نىسنه اسقىسى ويرم داود عليه
 السلام اىقىدى الھى بىر كشى رېبايسە توبە ايام سە آنڭ جزاىسى نىدرحق تعالى مضرتلىرى اىقىدى
 قىامت كونىلە آڭما زقۇم يدىرەم داود عليه السلام اىقىدى الھى بىر كشى حرامە نظر ايلسە
 كوزن آندىن كېيدرسە آنڭ جزاىسى نىدرحق تعالى حضرتلىرى اىقىدى آنى آغلەدم اگر ولى ايسە
 دەقى داود عليه السلام اىقىدى الھى بىر كشى بىر كشى يە امانت قوسە و سفر كېيدوب بىلە كلسە
 اوپ امانقۇن ويرسە آنڭ اجرى نىدر حق تعالى اىقىدى بىنم عندا بىمدن امین اوپ قىدر داود عليه
 السلام اىقىدى الھى بىر كشى طاعت اھانە رغبت اياسە و معصىتىن صاقنسە آنڭ اجرى نىدر
 حق تعالى حضرتلىرى اىقىدى بىنم عندا بىمدن امین اوپ و يارىن قىامت كونىلەن مرسىلر ايلە
 قوبارەم داود عليه السلام اىقىدى الھى بىر كشى نماز و قىتىلە گۈزل آبدىت آلسە آنڭ
 اجرى نىدرحق تعالى حضرتلىرى اىقىدى بىلى كورە و بىنم ايلە بىلە اوپ داود عليه السلام اىقىدى
 الھى بىر كشى او روچ طوتسە قىتى صوصاسە آنڭ اجرى نىدرحق تعالى حضرتلىرى اىقىدى يارىن
 قىامت كونىلەن صوسىلەقىن امین اوپ داود عليه السلام اىقىدى الھى بىر كشى (لا إله إلا الله)
 دىسە آنڭ اجرى نىدرحق سېجانە و تعالى حضرتلىرى اىقىدى آڭما شول قدر ثواب ويرمكە
 كوزلار كورمىش اوپىدە داود عليه السلام اىقىدى الھى قىنغي قىلك بېخىلدەرق سېجانە و تعالى مضرتلىرى
 اىقىدى بېخىل اول قىلىركە خلقە سلام ويرم داود عليه السلام اىقىدى الھى قىنغي قىلك سوكلىدىر
 حق جل و علا مضرتلىرى ايدىر اول مۇمن قىلىركە بىنم اېچۈن خلقە تواضع ايلە داود عليه السلام
 اىقىدى الھى بىر قىلىكە سئىا شەرك كەفورمە آنڭ اجرى نىدر حق جل و علا حضرتلىرى اىقىدى
 جەنھى آڭما حرام ايلىرم داود عليه السلام اىقىدى الھى قىنغي قىلك عايمىزدەرق تعالى حضرتلىرى
 اىقىدى بىنم فضلىمدىن نىسنه اسقىمىنلىر داود عليه السلام اىقىدى الھى قىنغي قىلە قىتى عناب ايدىر سئىك
 حق سېجانە و تعالى حضرتلىرى اىقىدى بىنم تقدىرەم راضى او لميانە داود عليه السلام اىقىدى
 الھى قىنغي قىلك عاقدەرق سېجانە و تعالى مضرتلىرى اىقىدى قىنانكە حكم ايلە حق ايلە حكم
 ايلە هەر ایله تابع او لمىيە داود عليه السلام اىقىدى الھى قىنغي قىلك عالىمەرق حق سېجانە
 و تعالى حضرتلىرى اىقىدى بىر كشى ئالىڭ علمى او لىسە دەقى خلقىن علم او كەزئىمك اسقىسى اگر
 عالم ايسە دەقى اوپ عالىمەرق داود عليه السلام اىقىدى الھى قىنغي قىلك قناعت اھلىدىر
 حق تعالى حضرتلىرى اىقىدى شول كىشىگە آزىزىق ويرم آڭما قناعت ايلە داود عليه السلام
 اىقىدى قىنغي قىلك خېلىدىر حق سېجانە و تعالى حضرتلىرى اىقىدى شول قولم كە عمل ايلە
 و خلقى كەلىدىن راضى ايلە اما كەنەن نىفسى راضى ايلە داود عليه السلام اىقىدى

الهی ابراهیم و اسماعیل و اسحاق علیهم السلام در مت ایچون بنم خطالریمی با غسله وینه داد
علیه السلام ایتدی الهی سلما صندورم شول دعا دن که مستجاب او لمیه و شول نماز دنکه قبول او لمیه
و شول گناه دن که یار لقمه دیه حق تعانی حضرت لری ایتدی یا داد آدمی قدرت الم ایله ی را قدم
وروده من نفع ای قدم و فرشته لریمی آنکه سجده ایتدی در دم و کرامتم لباسی کیدرم و او جماده
قویدم و وقار تاجنی آنکه باشه قویدم بکار الغزل قدن شکایت ایلدی حوابی آنکه عورت لکه
ویردم آن دن صوکره بکا عاصی اولدی بنده خی او جماده دن چواردم یاداود بنده ایشت حق
بود که بن ایدرم بکام طیع او لور ایسک بنده خی سکا مطیع او لورم و اگر نسنه ایسکر ایسک
ویررم و اگر عاصی او لور ایسک امان ویررم و اگر توبه یلور ایسک قبول ایدرم.

فصل فی وحی الله تعالیٰ إلی داود علیہ السلام

قال الله تعالى (و آنیننا داود زبورا) ای طالب اسرار الهی شویله بلکه زبور الله تعالى
حضرت لریلک کتاب بیدر الله تعالیٰ حضرت لری داود علیه السلامه ایندردی وقت اولور دیکه بنی
اسراءيل ایله صحرایه چیه و ب او قور ایدی بنی اسرائیل لک علماسی داود علیه السلام لک آردنه
طور لر ایدی و کیرو قلان خلق علما آردنه طور لر ایدی و چنیلر آدمه آردنه طور لر
ایدی و قوشلر کلوب باشی او زه رنده او چارلر ایدی و دکلر لر ایدی و پللر اسه یوب طور لر
دکلر ایدی و صولر آقم یوب دکلر ایدی . و نقلدر که وعب بن الیمانی رضی الله تعالى عنہ
ایتدی حق تعالیٰ حضرت لری داود علیه السلامه و می اید یوب بنی اسرائیل ایتکه تحقیق مین آنلر لک
نماز لر ینه و اور جلر ینه نظر ایلمزم و لکن بر نسنه ده شک ایلسه لر و بنم ایچون آنی ترک ایلسه لر
بنده خی آنلر بینم یاردم اید یوب رحمت ایلرم حق تعالیٰ حضرت لری ایتدی یاداود دخان بر کشی بی
کدر سلک که بنی استرسن آنکه خدمتکار کبی اول یا داود دنیا ایله سرخوش الان عالمه دن
استمه که آنلر بنم محبتمن چیه مشردر و بنم خالص قللریلک یوللرین بملن کسمه مشردر قطاع
طريق آنلر در حق تعالیٰ حضرت لری ایتدی یاداود بنی سو و بنی سونی دھی سو و بنی خلقة سودر
داود علیه السلام ایتدی الهی سلی سورم و سفی سونی دھی سورم و سفی خلقة نیچه سودیره بیم الله
تعانی حضرت لری ایتدی بنی آنلر لک قننه و صاف ایله و بنم نعمت لریمی و احسان لریمی آنلر بیلدر که
بنی غایت جو مرد و رحیم و لطیف بیلسونلر یاداود فقرابینم عیاله دنر بام عزتمن حق یچون اگر بایلر
بنم عیاله احسان ایدر لر ایسه آنلر لک مالن زیاده ایلیم و آنلر دن او جماده قویم اگر بایلر بنم
فقیر قللریم بخیل لک ایدر ایسه ماله دن زیاده ایا هیم و او جماده ساکن ایلمیم یاداود
بو خاق فاجر لر و فاسقلر عملن ایشلر لر ابرار و صالح لر مقامنی استر لر هیهات هیهات لمان و عدون
یاداود بنم ولیار م اصل دنیا ایچون غصه بیلدیر زیرا که هر کم دنیا ایچون غصه بیسے بن آنکه

کو گلدن مناجاتم حلا و تندی کیدریم یاداود بنم ولیلر مروه انبیار در دنیا ایچون غصه پهزار وینه
 حق سپحانه و تعالیٰ حضرت‌لری ۹ یقندی بنم قاپووه کیم کلکه بن آن آنقاپو آچهدم و کیم بندن نسنه
 دیلک یکه بن آنکاویرمدم و کیم دعا ایلک یکه بول ایلمدم و کیم بنی آنکدیکه بن آنی آنکدم. و نقلدر که
 دار دعلیه السلام ۹ یقندی الهی دنیای بر اتمزدن او لبین نه براند اث حق تعالیٰ حضرت‌لری ۹ یقندی
 قرق بلک شهر بر اندم و هر شهرده قرق بلک قصر بر اندم و هر قصرده قرق بلک حلو بر اندم و هر
 حلو بوده قرق بلک او بر اندم و هر او که ایچونه اون سیگربلک خردل خزینه‌سی بر اندم آنکه صکره
 بر قوش بر اندم اون ایکی بلک یکه بر خردل دانه سنی آنکار زق ایقدم حتی اول قوش جمیع‌سی
 یکه آنکه صکره اول قوشه اولومی تقدیر برای قدم اول قوش ۹ یقندی الهی بودنیا بکا ایکی قپولو
 بر او کبی کلکی بر قاپو سندن کیرمدم و بر قاپو سندن چیقدم. کعب الامبار رضی الله تعالیٰ
 عنده ۹ یقندی حق تعالیٰ حضرت‌لری ۹ یقندی یاداود گناهکار لر مشتوله و صالح‌لر قور و دیر داود
 علیه السلام ۹ یقندی الهی فیچه مشتوله بیم و نیچه قور قوده بیم حق تعالیٰ حضرت‌لری ۹ یقندی
 گناهکار لر ۹ بیت توبه ایلسونلر و بیکن امیدلرن کسه‌سونلر و صالح‌لر ۹ بیت عبادت‌لرینه
 مغور او لم‌سونلر یاداود ظالم‌لری بدم ذکر مدن نهی ایله و مسجدیه کلمسونلر تحقیقا هر کیم
 بنی آنکار ایسه بندخی آنی آنکارم و ظالم‌لر تچان بنی آنکه لر بن آنلر لعنت ایدرم و رجه‌تم ایله
 آنکه زم یاداود هر کیم بگام طبع اولور ایسه بن آنی قبول ایدرم و هر کیم بنی سوسه بنی بیلور و هر
 کم بنی بیلسه بکا کامگه قصد ایدر و هر کم بکا قصد ایلسه بنی استر و هر کم بکی اسقسه بنی بلور
 یاداود نه بختنل او کشی که بنم ایچون شهوت آرزوسن ترک ایله هر کم اجمام و نارم ایچون
 بگلاظبار ایسه تحقیقا او کشی کندی نفسه ظالم ایلدی زیرا که آنک عبادتی بنم ایچون او لم‌دی
 یاداود هر کم بنی سو را ایسه بندخی آنی سورم و شولکه بنم ایله بیله در بندخی آنک ایله بیله بیم و شولکه
 بدم ذکر کرم ایله انس طوتار بندخی آنک ایله انس طوتارم و شولکه بنی اختیار ایدر بندخی آنی اختیار
 ایدرم و شولکه بگام طبع اولور بندخی آنکام طبع اولورم و هر کم بنی طلب ایدر بندخی آنی
 طلب ایدرم و هر کم بدم غیریمی طلب ایلدی اصلا بنی بولم‌دی یاداود دوستلر یمنک طپرا غنی
 ابراهیم و موسی و محمد مصطفی اذک طپرا غلدن بر اندم و مشتاق‌لر یمنک کو گلکی بنم نور مدن بر اندم
 یا داود سن صانور سنکه بیکن غیر بیدن کسلد اث و بنم عشقی دعوی قیلورسن اگر گرچک
 ایسک بنم محبتی اختیار ایله زیرا که بدم محبتیم قللریه رو هانیدر یاداود اگر بدم محبتی
 دعوی قیلور ایسک دنیای کو گلکن چیقار که بنم محبتیم ایله دنیا محبتی اصلابر کو گلکه جمع او لم‌از
 یا داود بدم ذکرم ذا کرلر ایچونلر و اجمام خم بکا مطیعلار ایچونلر و بکی زیاده ذکر ایلمک
 مشتاق‌لر ایچونلر و بندخی بکی سونلر ایچون‌کم و هر کم بنم حبیبه‌ملک ایشندن راضی او لدی
 حبیبیم ایله انس طوتی و هر کم حبیبیه مشتاق او لدی آنک آردچه کیتسون .

فصل فی تشویق داود علیه السلام

ونقلدر که قوت القلوبده ابوطالب مکی رحمة الله عليه ایدر حق تعالیٰ حضرتاری داود عليه السلامه ئه یقندی یاداود اجمانی پچک آثارسن و بثامشناق او لمغی او نورسن داود عليه السلام ڈه یقندی یارب سکامشناقلر کیمدر حق تعالیٰ حضرتاری ڈه یقندی بثامشناقلر آنلدر که کوئللری صاف او لمشدرا کدوراتدن و کوئللری یانمشدر بنم محبتمن بنملخی آنلرنک کوئلفری قدرت الم ایله نچک دیلرسم دوندریرم پادا و دمشتاقلمونک کوئلرنی رضامدن یراندم آنلرنک یولنی بدان غیرین کسدم داودعلیه السلام ڈه یقندی الھی عبیت اهلنی بذکا کوستره حق تعالیٰ حضرتاری ڈه یقندی یاداود لبنان طاغنه وار آنده شقلرمن اون دورت کشی داردر بندن آنلره سلام ایله و ڈه یت سرناک ریکز سره سلام ایله دایدر که سز بنام دوستمسز واولیامسز داودعلیه السلام آنلره کلوب کوردیکه کوزلرینک یاشلری چیشمہ لر کبی آفادر داودعلیه السلامی کوردیلر قاچدیلر داودعلیه السلام بونلره ڈه یقندی بن ریکزناک رسولیم حق تعالیٰ حضرتاری سره سلام ایله دایدر هیچ حاجتئز داومیدر خانکه داودعلیه السلامن بوسوزی ایشقدیلر کوزلرینک یاشی یوزلری او زریله روان او لدی بریسی ڈه یتندی سبعانک بز سنک قلک او غلو قلک ز بزم اول کوئلمز که سلک ذکرگدن کسلمش ایدی اول ضایع کچن عمردن او توری بزری یارلة، بریسی دخی ڈه یقندی الھی بزر مدت ایله سنک ایله بزم آرامزدہ کوکچک نظر اینمک ایله و بریسی ڈه یقندی یارب سن بیلورسنکه بزم سندن آرتق هیچ حاجمهزیوق بزری سلک یول-ٹئن داهم ایله و بریسی ڈه یقندی الھی بز سلاک رضا کی استمکن قاصر او لدق بزر کرمکله یاردم ایله و بریسی ڈه یقندی الھی بزری نطفه دن یراندک سکایقین او لهلم و بریسی ڈه یتندی الھی دیامز طولنکی سن او لوپا شاهدن نسنه استمکن و بزری دخی ڈه یتندی بزم یارب کوئلمزه هدايت و بردکسنی ذکر اینمک ایله و شکر کد فقصیر ایک کمزدن او توری بزری یارلة و بزری دخی ڈه یقندی الھی استرز که بزر و بردکسنی ذکر اینمک ایله و شکر کد فقصیر ایک کمزدن او توری بزری بوله لم و بزری دخی ڈه یقندی یارب استرز که بزم دعامزی قبول ایدوب کرمک زیاده ایلیه سین و بزری دخی ڈه یقندی الھی استرز که بزر و بردکسنی ذکر اینمک ایله و شکر کد فقصیر ایک کمزدن او توری بزری دیلر مکه بنی کوزسرا ایلیه سن دنیایه و اهل دنیایه باقیه یم و کوئلمه نور و برمستکه آخرته مشغول اولام و بزری دخی ڈه یقندی یارب او لیمالرنک حقیچون بنم کوئلمنی سملدن غیرین و سکا مشغول ایلیه سین و بزری دخی ڈه یقندی یارب او لیالرنک سرلرندن بذکا کشف ایله و بزری ڈه یقندی یارب انبیا که او لان مکاشفه دن بزری معمور ایامه حق سبعانه و تعالیٰ حضرتاری داود علیه السلامه ڈه یقندی ڈه یت آنلره که سوزیکزی ایشتمد و هر فه کیم استدیکز ایسه قبول ایشتمد بر بیره جمع او لدیکز آنلن کیر و تنهماً والک که بن جعابلری کشف ایدیچیم بنم ایله سرناک آرا کردن آنلن صکرہ بنم جمالمه نظر ایدک و بذک کوکچک ظن ایلک دنیادن و اهل دنیادن کسلک و خلوتده بنم مناجاتمه

مشغول اولک و بدم غیریه نظر ایلمک و بندهن غیری کم سه دن قورقیلک آشنا عجاج اولمیلک که
بن سنه فردوس اعلاده وطن و پریم دائم بنم جمالم ایله مشرف اولک

فصل

بر کون داود عليه السلام مسجهه کردى اما بولده فخر ایله پور رایدی حق تعالی ایندی
یا داود بو رسم صالحه ایله قلائق اوینه می کیدرسن داود عليه السلام آندن صوئره
حقاک هظمه تلهن خوف ایدوب عصایه دوشی. ابن عباس رضی الله تعالى عنہ حضرتlerی
ایدر داود عليه السلام ایتدی الهی سنگ اوکده کیملر ساکن اولور لر حق جل و علامه حضرتlerی
ایندی یا داود آنلر اول کیمسه لر در که بنم عظمتم ایچون خلقه تواضع ایلیه لر و شهونلر
بنم ایچون ترک ایلیه لر و آچلری بنم ایچون طویلر لر و عربان کم سه لر لباس کیدیره لر
و غریبلری خوش طوته لر و بلالر لر او غرامش کیمسه لری اسرکیه لر یاداود بندهن شول عالی
ایسته که دنیا آنی سرخوش ایلمش اوله داود عليه السلام ایتدی یارب هر پادشاهک
خرزینه سی وارد و سنه خرینه که نه نسنه در حق سبحانه و تعالی حضرتlerی ایتدی بد-م
خرزینه عرش اعلادن و کرسیلدن او شعدر و کوکلردن مزیندر و اوجماخدن نعمتلودر داود
علیه السلام ایندی یارب اول قلهه در حق تعالی حضرتlerی ایتدی یاداود بنم خرینه
صنق کوکللرده در حق تبارک و تعالی حضرتlerی ایتدی یاداود نفسه دشمن اول آندن
بنم ایله دوستلک ایله یاداود آنها اول که ایوقللریمک شوق بکا قتی اوزاندی و بندنی
آنلره قتی مشتاقم یاداود بنم ایله فرج اول و بنم ذکر مله قمع ایله یاداود عمل سز دعائی
مثلی شول بلوطه بکزه رکه یغمورسز اوله یاداود دبر کشیلک دورت ساعت عمری اولسه اوله
کرکدرکه بر ساعت مناجانه مشغول اوله و بر ساعت دخی نفسی اصلاح ایتمگه مشغول
اوله و بر ساعت دخی دوستلرینی کورمگه واره و بر ساعت دخی حلال دن قزانوب نفقة ایدینه داود
علیه السلام ایندی الهی میزان بکا کوسته در حق سبحانه و تعالی حضرتlerی کوسته داود عليه السلام
کوردى اول آنلاعقولی کیندی ایتدی الهی کم قادر اولور بونی طولدر مخ الله ذوالجلال حضرتlerی
ایتدی یاد دنیان بن پر قالمدن راضی اولسهم اول میزانی بر خرما ایله طولدیرم داود عليه
السلام ایتدی الهی دیلمکه صراطی کوره م حق تعالی صراطی کوسته داود عليه السلام
ایندی الهی کم قادر اولور صراطدن کچمگه حق تعالی ایتدی یاداود بر کشی عمر زن بگز
«لا اله الا الله محمد رسول الله» دیسه صراطی بر ق خاطف کبی کجه یاداود هر کیم بر قاچم
قلومی قانم که قورسه بن آنی عالم لردن یازارم و هر کمی کم بن عالم لردن یازه م آشنا
عذاب ایلمزم. و نقلدرکه بنی اسرائیل بن هر عالم وار ایدیکه سیکسان صندوق کتاب عام
جمع ایلمشی حق تعالی داود عليه السلام ایتدی اول عالمه سویله اگر بر اولقدر دخی

علم جمیع ایلسه آنها فائدہ ویرمز مادا مکہ اوچ نسنه بی ایشانیه بری بود که اصلا دنیایی و اهلی سومنونکه دنیا مؤمنلرناک اوی دگلدر ایکنچی بود که شیطان ایله مصاحب او لسوونکه شیطان مؤمنلرناک بولداشی دگلدر اوچنچی مؤمنلری رنجه سونکه بو مؤمنلرناک ایشی دگلدر

وفات داود عليه السلام

ابوهریره رضی الله تعالی عنہ حضرت‌لری ایقندی داود عليه السلام بر غیر قلو کشی ایلدی بر کون طشره چینقدی یله اوینه کردی کوردیکه اوینه بر کشی او تور رایقندی سن کیمسن اول کشی ایندی بن اول کشی یم که بلام المدن کیم سه قورتاه ز داود عليه السلام‌ناک بر یوجه بیری وار ایلدی آنها چیقوب نماز قیلوب عبادت ایدر ایلدی ملک الموت کلیدیکه جانن آله داود عليه السلام ایقندی پکامهلت ویر آشاغو بیره یمه مملک الموت مهلمت ویر مندی منبرده داود عليه السلام‌ناک جاننی آلدی. و نقلدر که داود عليه السلام بر کون اوغلانلرینی جمیع ایلدی وایقندی اگر بر کشی صوچلوا لور ایسه چک ایدرسز سلیمان عليه السلام‌دن غیر یسی ایقندیلر صوچنے کورو جزا ایدرز سلیمان عليه السلام ایقندی بن آنلا کشی صوچن عفو ایدرم اگر بر دخی ایدر ایسه چک ایدرسن دیدی سلیمان عليه السلام ایقندی کیرو عفو ایدرم داود عليه السلام ایقندی اگر بر دخی صوچ ایدر ایسه چک ایدرسک سلیمان عليه السلام آنکه شولقدر کرم قیلرمکه آنلن صوکره یمه صوچ ایشلمگه او تانه دیدی داود عليه السلام بس سن لا یقساش تخته سلطان او لهه دیدی حضرت وہب بن منبه رضی الله تعالی عنہ ایدر داود عليه السلام ایندی یا ملک الموت بندن صوکره بنی اسرائیل کیم خانیه او لور ملک الموت ایندی سذاق خلیفه اک او غلک سلیمانلر داود عليه السلام ایقندی شیده‌لی کوکلام راضی او لدی رو حمنی قبض ایله. بس ملک الموت داود عليه السلام‌ناک رونی قبض ایلدی منبردن وفات ایتمش او لدیغی حالان ایندر دیلار بر قضیه باز آینلا بیکرمی آلتنجی کوننے ایدی داود عليه السلام دنیادن آخرتہ تشریف ایلدی قوشلر سلیمان عليه السلام‌خیبر و بردیلار سلیمان عليه السلام کلی غسل ایلدی او جماخ بو زلزندن کفن صاردی و قرق ملک کشی بنی اسرائیل قوم‌مندن داود عليه السلام‌ناک نمازین قیلدیلار ابراهیم عليه السلام‌ناک دغاره سلکه دفن ایلدیلار بیغuber بیز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت‌لری ایقندی داود عليه السلام یوز بیل هر سوروب آنلن صوکره بر جمیع ایرتھی کونی آخرتہ تشریف ایلدی صلوات اللہ تعالی علیه وسلامه

مبعث سلیمان عليه السلام

حضرت وہب بن ملبد رضی الله تعالی ایدر فجانسکه حق تبارک و تعالی حضرت‌لری داود عليه السلام‌ناک

پوهدی قبض ایله‌دی جبرائیل علیه السلام سلیمان علیه السلامه تعزیه ایقه‌گه کلدی و ایندی
 حق تعالیٰ حضرت‌لری سدی بندی اسرائیل آراسنک خلیفه ایله‌دی سلیمان علیه السلام چون بو
 سوزی ایشندی داود علیه السلام‌ذکر قبرزنعن قالقوب کاری آفاسیدلک هرابانه کردی خلیفه لک
 دماغه‌سن باشنه اوردی و موسی علیه السلام‌ذکر عصامی الله‌آل‌دی و یوسف علیه السلام‌ذکر سن‌جاغن
 که دروب و تابوت سکیده‌بی اوئنه‌آل‌دی آندن صدر جبرائیل علیه السلام کیلوب ایندی حق
 تعالیٰ حضرت‌لری سدّا سلام ایله‌ر ایدر پادشاه‌لری کرکر یوخسه عالم‌لکمی کرکر سلیمان
 علیه السلام یوز بندی بدره قویوب سجله‌ایله‌دی و ایندی بکا علم یکندر پادشاه اول‌مقدن حق‌جل
 و علام‌حضرت‌لری ایندی یا سلیمانی‌سن تواضع ایلدک پادشاه‌لری ایسته‌لک و بن‌تواضع ایلنی غایت
 سورم‌چون سن علمی اخقيار ایندک پادشاه‌لر اوزه‌ر یه بندخنی علمی و پادشاه‌لری و عقلانی
 و کو کچک خلقی سدّا ویردم و سفلن کبری و عجیبی کیدردم وجهیع دنیای سدا ویردم سیر ایدوب
 بندم عجاپبلریمی کور سلیمان علیه السلام یه مسجد، ایلدی اول کون اخشم اول‌لچه سجده‌دن
 باشندی قالدرم‌دی حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری جبرائیل علیه السلامه ایندی اجمانه وار خلافت
 یوز کنی که در شلیه‌انه ویر در حال جبرائیل علیه السلام اجمانه وار دی یوز کی آلوب سلیمان
 علیه السلامه کتوردی مسلک کبی قوقوسی وار ایدی و بلدوز کبی نوری وار ایدی و دورت
 نوشہ لر قاشی وار ایدی بزنه یازلمش ایدی‌یکه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ» و بزنه یازلمش
 ایدی‌یکه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كُلُّ شَيْءٍ هَالَكَ الْأَوْجَهُ لِهِ الْحَكْمُ وَ إِلَيْهِ تَرْجِعُ الْعَوْنَ» و بزنه یازلمش ایدی‌یکه
 «لِهِ الْمُلْكُ وَ الْكَبْرِيَّةُ وَ الْعَزَّةُ وَ السُّلْطَانُ» و بزنه «تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» یازلمش ایدی
 و هب بن منبه ایدر اول یوز ک آدم علیه السلام‌ذکر النده ایدی اجمانه ایکن صدره اجمانه‌لر
 چیقده اول یوز ک بار مغلدن اوجدی واردی عرشک بر طوفنده طور دی حق تعالیٰ ایندی
 ای خانم عزت اگر آدم علیه السلام بزم عهد مزی او نوتدی ایسه یوگزندی بر کشی یه و پرمه مکه
 بندم عهدیمی او نو زمیده تچانکه حق تعالیٰ حضرت‌لری سلیمان علیه السلامه نبوّت ویردی جبرائیل علیه
 السلام اول یوز کی عاشورا کونی جهه کونی سلیمان علیه السلامه کتوردی و ایندی حق
 سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری اشبو مبارک یوز کی سدّا آرمغای ویردی سلیمان علیه السلام اول یوز کی
 آلدی بار مغذه طاقدی آندن صدره جبرائیل علیه السلام بسم الله الرحمن الرحيمی ایدر دی و وجهیع
 آدم‌لری و جنیلری و قوشلری جانوار‌لری و جیلی سلیمان علیه السلامه مسخر ایلدی قال الله تعالیٰ
 «وَسَعَرَنَالله الرِّيحُ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رِحْمَةً» اهل تفسیر ایدر لر حق تعالیٰ حضرت‌لری سلیمان علیه
 السلامه قوشلرک دیلن او گرتدی بر کون بندنوس او تدی سلیمان علیه السلام ایندی بیلور می‌سز
 نه دیر ایدر که باغافل لر الله ذکر ایلدک آون صدره بلبل او تدی سلیمان علیه السلام ایندی بلبل
 ایدر که بودنیاده بندخنی یارم خرماییم آندن صدره طاویس او تدی سلیمان علیه السلام ایندی

طاوس ایدر که نیچه دیر بیلور ایسک او بیلا او لور سک آندن صوکره هدهد او تندی سایه مان علیه السلام
 ایتندی هدهد ایدر کیم هر کیم بر مخلوق اسوکمزه آنی دفعی اسر کمیه لر آندن صوکره طوطی او تندی
 خیر ایشلک خیر بولک آندن صوکره او کیک او تندی کاشکی بولخاق بر ادلی بیدی آندن صوکره کوگر چن
 او تندی سبعان رب الاعلی دیدی آندن صوکره قوزغون او تندی ایدر هر کیم سویله مدی قور تبلدی
 آندن صوکره کرکس او تندی ایدر نه دیلر ایسک او شله و نقدر بیشار سک ریشه آفرکشا او لومدر وجهیع
 قوشلر بورسه سویله دیار سلیمان علیه السلام آنلارک دیلن بولخقه بیلر بردی . و نقلدر که
 بر کون سلیمان علیه السلام غزا ایچون حاضر او لان آتلری سیر ایدر ایدی ایکندی و ققی ایدی
 نماز فوت او لدی سلیمان علیه السلام ایقدن بو آتلر زک بیونلارین او رکه بدم نمازی بی قضا به قودی
 در حال بیونلرین او ردیلر . علی کرم الله وجهه ایتندی حق سبحانه و تعالی حضرت اماری کونشه موکل
 او لان فرشته بیبوردی کونشی بله چینار دی سلیمان علیه السلام ایکندی نمازین قیلدی کونشی
 پنه طولندی . و نقلدر که سلیمان علیه السلام بر کون مکده کلدی و ایتندی اشیومل آخر زمان
 پیغمبری محمد صلی الله علیه وسلم نلک دنیا به تشریف ایده هک بیر بیدر بختنلو اول کشی بله که آنها
 ایمان کنوره و بینی کوردی ایچنده صندلرو ارد سلیمان علیه السلام آنکه کرمدی چنان سلیمان علیه
 السلام کرمدی کعبه آغلدی حق تعالی ایندی نیچون آغلر سک کعبه ایتندی نیچه آغلاما یمه که
 سلیمان علیه السلام سلک پیغمبر کلر و قومی سننک ولیار کلر بنم او زهرمن کیچن دیلر بندامز
 قیامدیلر حق تعالی حضرت اماری آغلمه که نیچه بوز لر سننک سجده ایلیه آخر زمان پیغمبری
 محمد مصطفی بی سفله ظهوره کتوره و سنبی طواف ایلمکی فرض ایلیم و سنتا مشناق اوله لر و سلی
 پتلر دن و شیطانه طاب مقدن طاهر ایلیم . ابو هریره رضی الله عنہ پیغمبر صلی الله تعالی علیه
 و سلمدن نقل ایدر قال الله تعالی « ولقد فتن سلیمان والقیمان علی کرسیه جسد ائم اذاب » ایدی
 سایمان علیه السلام منک فتنه سی بو ایدی که سلیمان علیه السلام منک بر او غلی طوغدی شیطانلر
 ایتندیلر اگر سلیمان علیه السلام منک او غلی دیری او لور ایسه بزم سخرا کلدن و ایشلن قور تاهز
 بس بوا غلانی او لدیره لم باغه دمدون ایده لم جیل سلیمان پیغمبره بوجبری کتوردی سلیمان
 علیه السلام جیله بیوردی کوتردی بولوت او زهرینه چیقاردی بر کون اول او غلان بولوت
 ایلهه بیوب بولوت ایچنک صاقلمی گلدن پشیمان او لوب سجده ایلادی واستغفار
 ایتندی اوچ کون خلقه چیقدی حق سبحانه و تعالی حضرت اماری اوچ کولدر خلقه چیقدی و بنم
 قتلر یمنک ایشله نظر ایلمک دیو سلیمان علیه السلام هتاب ایلادی . و نقلدر که سلیمان علیه
 السلام او غلنه غایت ملول او لدی زیرا که آنلن خیری او غلی بوق ایدی بس ایکی فرشته آدم
 صور تهدیه سلیمان پیغمبره کل دیار بریسی ایتندی او شبو کشی بنم اگینم آراسنه کردی اگینه می

بوزدی سلیمان پیغمبر نیچون بوناڭ اگینى آراسنه ڪيردۇڭ اوْل بىرىسى ئەيتنى اشبو
 كشى خلقنىڭ يولى اوْزىر بىلە ئەگىن اكمىش كچەچك يول بولىمدا اوستىدە اوغرادىم سلیمان عليه السلام
 اوْل بىرىسى ئەيتنى نىچەدون يول اوْزىر بىلە ئەگىن اکدۇڭ بىلە زەمىنلىڭ كه خلقنىڭ يولى اوستىدە
 اوْل ئەيتنى ياسلىمماى سەن نىچەدون اوغلان طغور تىڭ اوامك يولى اوْزەرنىدە بىلە زەمىنلىڭ كه خلق
 اوْلوم اوْزەرنىن كچىرلار بويىلە دىوب غائىب اوْلدىلار سلیمان عليه السلام بىلدى استغفار ايلەدى
 و ئەيتنى «رب اغفرى و هبلى مالا لاينېغى لاحف من بعدى اذك انت الراہ» سعید بن جبیر
 ايىر سلیمان عليه السلام ئەيتنى الهى بىلابىر ملك وير كه بىلەن صوڭره كىيمىسىدە ويرلىدە ديدىكى
 بود كە پىغمەبر لىكلە نشان اوْلە ياخودغۇرى كشى حق تىعالي خضرتلىرىنىڭ حكمىنى بشارمۇھىدىو قورقىدى
 اوْيلە دىدى. و نقلدىر كە سلیمان عليه السلام صىدۇن ايلەندە فرنكسقان بىلەنلىرى دىلەرىدى و قىزنى آللە
 خاتون ايدىنى و اوْل خاتون آناسىڭ صورتىنى سلیمان عليه السلامدىن دستور دىلەغوب دوزدى
 كىيزلاو آڭاطپار ايدى بىر كون آنى سلیمان پىغمەر كۈزۈرى آصف بن برخيا ياشتى يانبى الله بىور
 بىركىسى دوزسۇنلار چىقىۋىپ خلقة و عظ ايدىھىم بىس دوزدىلر آصف چىقدى آدم عليه السلامدىن
 سلیمان عليه السلامه كەنچە هەر پىغمەبرنىڭ مالنى صاغلەغىنە و حەين نىوتىنە نىچە ايدىكەن اکدۇ
 سلیمان پىغمەبره كەنچە ئەيتنى سلیمان عليه السلامداڭ دخى كۈچك ايدىكەن مالى خوش ايدى دىدى
 داولولقەنە مالنى اڭىدى جىلسىن قالقىچق سلیمان عليه السلام ئەيتنى نىچەدون بىزى بويىلە اکدۇ
 آصف ئەيتنى آننىچەون كە اوْلەگى مالاڭ شەيدىن يك ايدى سلیمان عليه السلام نىچە دىدى اوْل
 ئەيتنى روامىدر كە اوْلە قرق كۈنلەر كە صەنە طپارلار سلیمان عليه السلام ئەيتنى بىلە دەم بىس فچانكە
 سلیمان پىغمەبر مالى بىلدى حق تىعالي خضرتلىرى ئەيتنى ياسلىمان سەڭا كم دستور ويردىكە صەنە
 طپار خاتونى آله سەن اوْلەن قويمەن ايدى بلايە مااضرا اوْل بىس بىر كون صەنەر آدلۇ بىر جىنى يوزىكلى
 بروجەلە آللەكە سلیمان عليه السلام قضاھاجات اوْيلە كىرىدى يوز كىنى دىلىدى آللە سلیمان پىغمەر لىك
 بىر يەنە كەچدى حكم ايلە دى قرق كون سلیمان عليه السلام تختىن آيرى دوشىلى اصلابىمدى واچەمى
 بىر كون دىئىگەز كەنار زەنە كىدر ايدىن كوردىكە بالقچىلار بالق اوْلار لار آنلەڭ قىنە كەنلى سەن كەمسىڭ
 دىرسؤال ايدىلار اوْدى ئەيتنى بىن سلیمان عليه السلام بىر كشى سلیمان عليه السلام عصا ايلە
 اوردى يالان سوپەرسن ديو سلیمان عليه السلام آغلادى مەتى فرشتەلر بىلە آغلاشدىلەر حق تىعالي
 خضرتلىرى ئەيتنى بىو آڭار مەتىر عذاب دىگلىرى و بن آنلاڭ مەتكى يەنە آڭاوېرىرم سلیمان عليه
 السلام بىوحال ايجىنە ايدىن صەنە جىنى يى بىلدىلار ياكىلاش حكم ايدىكەنلىن طوقمىق استىدىلەر طوپىدى
 اوچىدى قىلغە دىوار يەنە قۇندى و يوز كى دىئىگەرە آنلىدى حق تىعالي خضرتلىرى امر ايلە دى يوز كى بىر
 بالق يوتىدى اوْل بالق طوتانلىرى آغىنە كىرۇب طوردى بالقچىلار چوق بالق طوتىلىلار سلیمان
 عليه السلام بىر بالقى ويردىلار سلیمان عليه السلام بالغڭ قارزىن ياردى يوز كى ايجىلە بولدى

غايت فر حاولدى حستى و حكمى يېرىيە كىلىدى آنلىن بىلە كرسى سەھ كچوب او توردى العهدة على المراوى. و نقللىرى كە سليمان عليه السلام حلال يېمىك ابچون زنبيل دوزوب ايکى آتچە يە صتلار ايدى مسکىنلىر اىلە يېرىدە رى «مسكين جالس مسکىننا» دير ايدى و آق عبا كېرىدى فقا اىلە او تورر ايدى

حل يىش بىناء بيت المقدس

داود عليه السلام دىلىدىكە بيت المقدسى يابەمۇسى عليه السلام كە خىمەسى قدر مۇسى عليه السلام تىجازكە نماز قىلىسە قدسە سەھ بىخە يە توجە ايدر ايدى زىرا كە صخرە فرشتە لە انوارىن كورمىش ايدى داود عليه السلام نىچە كە يابېرى يېقىلىدى داود عليه السلام الله تعالى حضرتلىرى يە شاكىت اىلە دى حق تعالى حضرتلىرى ئەيتىدى يادا دوشولكشى كە قان اىلە دى بىنم او مى اول يابەز داود عليه السلام ئەيتىدى يارب اول كافىلرى كە او لمىردم غزا يولىندە ايدى حق تعالى حضرتلىرى ئەيتىدى بلى فزا يولىندە ايدى اما بىنەم قىلارم دگاميدى داود عليه السلام انصافە كېلارب ئەيتىدى الهى آنى كىيم يابېسىر در ئەيتىدى او غلڭى سليمان قىانكە داود عليه السلام دنيا دان كېتىدى سليمان عليه السلام آنڭى يېرىيە خالىفە او لىدى حق تعالى سليمان عليه السلام مسجدى يابېسىلە امر اىتىدىكە صخرەنىڭ او زەرىيە يابە كە مۇسى عليه السلام مىڭى خىمەسى آنلائىدى بىن سليمان عليه السلام بىوردى آدملىر و جىنلىر دىيولر بىر بىرە جەع او لە دىلىرى ايشى هەبرىيە تەقسىم اىلە دى و جىنلىر و شىطانلىرى كۈنلىرى دى رخام و آق مرمر كە قورمكە كېقىلىر و بيت المقدس ئاشى حرمنى رخام و آق مرمر اىلە يابېدىلر بىگز مسجىدىنى يابېمە بىوردى جىنلىر و شىطانلىرى اوچ بىلوك اىلە دى بىر بىلوكى معنلىرى دىكىزىاردا در آنلىن آلتۇن و كەمش واجو و باقۇت كە قوردىلر و بىر بىلوكى جوهىلر و طاشلار كە توردىلر و بىر بىلوكى مسلك و عبر كە توردىلر آنلىن صوڭرە اسقادرل بىر بىرە جەع او لە دىلىر آق و صارى و يىشل رخام اىلە مسجدى يابېدىلر و سقنى انجولر و جوهىلر اىلە و دىوارلىرىنى ياقۇت واجوا اىلە يابېدىلر و بىر يوزىلە فيروزج دوشە دىلىر نور و بىر ايدى كېچە لىر دە وھىچ يېرىيۇزىنە آچلىپىن لطيف و مشرف مسجد او لمىدى. ابن عباس ايدر حق تعالى حضرتلىرى جىنلىرى بە فرشتە مۇكلى اىلە دى اللە بىرە مچى طوتار ايدى او ددىن قىانكە دىيولر سليمان عليه السلام كەمە ئەرلىرىنىڭ طوقىسى لە راول ئەھى اىلە او روب يقارايىدى سليمان عليه السلام حقدىن اوچ نىسە دىلە دى بىرى بودر كە بىر مەلک استىكە كەلەيدىن نىصلە حق تعالى حضرتلىرى آنى كېمىسە يە و بىرمىھ و بىرى بودر كە حكەت استىكى و بىرى بودر كە هەركم بىت المقدسە ايکى رەكت نماز قىلە حق تبارك و تعالى آنى عفوا اىلەيە حق تعالى جەلە سەنى و بىرىدى بىر بىرام كەونى بيت المقدس تمام او لىدى

قصة بلقيس

مفسرلار ايدرلار قىانكىيم سليمان عليه السلام بيت المقدسى تمام اىلە دى حج ابچون تدارك

کور دیکه کیده بس دجه کیده بس دجه کون بیش ملک او گوز و ییکرمی ملک قریون
 قربان ایلدی آنلن یمنه صنعا یه کنده مکه دن صنعا بر آیلق بول ایدی اویلان صنعا یه کلدى
 کور دی بر لطیف بیر در دیلکه که آنله طعام یه و نماز قیله بر غریب هد هد کور دیکه آدی عیفر
 ایدی اویل هد بلقیس ملکنی سلیمان عليه السلام هد هد ینه وصف ایلدی بلقوس نک الى التمدن
 اویل ایکی بک وار ایدی وهر بکلاش الى التمدن بوز ملک کشی وار ایدی هد هد چون بو خبری
 ایشتندی اویل هد ایله واروب کور دیلار ینه کل دیلار اما اکل دیلار سلیمان عليه السلام هد هد ین
 آراشد برو ب بولام قده قاقیدی فیاض که هد هد کل دی قریر و غن و قناتلارین بیره اور دی
 تواضع ایلدی سلیمان عليه السلام باشندن پا پشوپ چکدی هد هد ایتندی پاسلیمان آفسشوک کونی
 که حق تعالی حضرتلری حضور نده طور یسرسن اول سوزی ایشتندی عفرایلدی. و نقلدر که
 سلیمان عليه السلام زمامه یازدی هد هد ویردی بلقوسه ایلنه که اول سبا شهر ینک پادشاهی
 ایدی اویل نامه بو ایدیکه «انه من سلیمان» اویل بونی یازدی آنلن صوکره «بسم الله الرحمن الرحيم»
 یازدی زیرا که پیغمبر اول الله آدی ایله باشلر ایدی سلیمان عليه السلام ذخی اویله ایندی
 و نامه یه مهر اور دی هد هده ویردی هد هد نامه یی بلقیس که کور دی فیاض که بلقیس هد هدی
 کور دی قپولری یا پادی و سراپلر ینک کل دین باشی التقدی قودی یاتندی هد هد پنجه ردن کیردی
 بله بلقیس نک کوکسله نامه یی بر اقدی بلقیس فیاض که اویاندی اویل مکروب و هری کور دی قور قدی
 قومه ایتندی بکسلیمان عليه السلام نامه کاری غایت عزیل و مکرم نامه در و بیورمش که
 بونامه سلیمان عليه السلام ندر بدان مطیع اول لک مخالفت ایلام که قومی ایندی چریم چو قدر
 اگر بیوره سن جنک ایله ام بلقیس ایتندی ای جماعتم بکشا هاضر اول لک بلدن کسلمه فیاض سلیمان عليه
 السلام کلسه بوبیرلری خراب ایدر و سزی خور ایدر اما بن سلیمان نامه وار مغان کوندر و ب آن لیه لم.
 بس بلقیس سلیمان عليه السلام بشیور او غلان کوندر دیکه الاری قنالو و آن لر عورت قفتانی
 کیدر دی بشیور دخی جاریه کوندر دیکه او غلان صور تمله و ایکی آلقون کیر پچ کوندر دی
 و بر تاج کوندر دی انجو یاقوت ایله دوز لش و دخی بر حقه کوندر دی ایچمله بر شاهد انه
 انجو وار ایدی دلیکی اکری دلنه ش ایدی ایتندی بوانجی به ایلک کچور سونزلر اما انسان ایله
 جنیلر اول مسون غیریلر کچور سونلر و بر طاش دخی کوندر دی ایندیکه آن دخی انس و جن
 دلمسون اماد لفسون و بلقیس ایتندی اگر پیغمبر ایسه بو او غلانلر ایله قزلاری فرق ایلیه اگر
 سزه غصب ایله بقار ایسه پادشاه در پیغمبر دگلر هد هد چون بوسور لری ایشتندی در مال کل دی
 سلیمان عليه السلام خبر ویردی سلیمان عليه السلام چون بوسور لری ایشتندی جنیلر بیور دی
 آلتونکن و کمشدن کیر پچلر دوز دیلر و میدان ایچمله بیکرمی میل قدر بیر دوش دیلر و بیر
 بوز ناند کلوجانور لر وار ایسه اول مید از لک چور سه طور دیلر و جنیلر سلیمان عليه السلام هنک

صاغمله و صولندا ال با غلیوب طور دیلر آندن صوکره سلیمان علیه السلام تختنه چیقدی و چوره سندا کی
 کرسیلوه پیغمبرلر او طور دیلر وجائزه اول کیر پچلرناث او زه رینه تیرسلدیلر شویله اعقبا رسز
 یاتور لر ایدی چون بلقیس نث چماعتی سلیمان علیه السلام مناث بانهه یقین کلوب کورد دیلر که آندن لرناث
 او زه رینه حیوانلر تیرسلدیلر اول کتور دکلر ارمغان کیر پچلری بر مله آتوب کامدیلر سلیمان علیه
 السلام ایله کورش دیلر و نامه بی ویر دیلر سلیمان علیه السلام آنلر نظر ایلدی کو کچک وجه ایله
 و سلیمان علیه السلام ایتدی قنی اول حقه که ایچنلاب رشاہدانه انجووار بلقیس نث ایچیسی آنی
 کتور و ب او شبوا انجویه ایپلک کچور سونلر اما انسان و جنی او ماسون دیدی سلیمان علیه السلام
 آگاچ قور دیله بیور دی او انجویه ایپلک کچور دیوبس قور دچغز آغزینه بر قیل آلدی انجویه
 کیردی و بر طرفندن بینه چقدی آندن صوکره سلیمان علیه السلام بیور دی او ل طاشی بر قوش چغز که
 آگاچ دلر آنی دلکی و بیور دی صوکتور دیلر اول کان او غلانار و قزلر بوزلرین واللرین بیوه لر
 جاریه لر صونی آلوب صاغ الایله صول اللرینه قویدیلر بوزلرین بودیلر وا غلانلر صول الیله
 صاغ الیله قویدیلر بوزلرین بودیلر سلیمان علیه السلام اول ارمغانلری آلمادی و بلقیس نث ایچسیله ایتدی وار پادشاه اذک
 قتنه کیت قاچانکه بلقیس نث ایچیسی کلدی خبر و بردی بلقیس ایتدی پیغمبر در پادشاه دگلدر.
 و نقلدر که سلیمان علیه السلام ایتدی ای بنم لشکرم قلغیکز اوله که بلقیس نث تختنی بونل کتوره
 جنبلردن بر عفریت ایدی بلقیس نث تختنی بن کتوره بیم هنوز سن بیرون دن قالقمادن سلیمان علیه
 السلام ایتدی آندن دخی تیر دیلر آصف بن بر فیاطرفة العین ایچره بن کتوره بیم دیوب کتور دی
 سلیمان علیه السلام چنانکه اول تختنی کور دی ایتدی «هذا من فضل ربی» آندن صوکره بلقیس کلدی
 بعضیار ایدر جبرا ائیل علیه السلام کتور دی وبعضیار ایدر سلیمان علیه السلام کتور دیکه معجزه
 اظمار ایتمک ایچون. و نقلدر که سلیمان علیه السلام بلقیس ایستادیکه جنبلر غایت ملول
 اول دیلر آنکه پیچون که بلقیس جنی قزی ایدی و آناسی انسان ایدی قور قدمیلر که سلیمان علیه
 السلام من برا غلان طوغه انسان اث و چنانکه زیره کلکی آنها اوله بونلری برمکدن برمک که دخی چیقاره
 بس ایتدیلر یا سلیمان بلقیس نث عقلمن ا کسکلک دار در و بالدیری قللودر و آیاغی اشک آیافنه
 بکره بس سلیمان علیه السلام بیور دیکه برصو اوزه رینه صرچه دوش دیلر تا که بلقیس آناث او زه رینه
 او غرایه آیاغنی آچه سلیمان علیه السلام کوره که بلقیس نث آیاغنده قیل وارمی و پچک در چنانکه
 بلقیس کلدی ایتدیلر او شبوا کور دیکث تخت سنت نث تختنیکمیدر بلقیس ایتدی همان آنها بکره بس
 سلیمان علیه السلام بیلدیکه عقلی کاملدر و صودن بیم و کل دیدی صرچه بی صوصانوب آیاغن آجدی
 کیرد کده بله اوتانوب طوننی اور تملکی صرچه او زه رندن کچدی سلیمان علیه السلام کلدی
 دعا اندنا ایدوب طور دی سلیمان علیه السلام بلقیس ایمانه دعون ایلدی بلقیس ایمانه کلوب

مسلمان او لدی و سلیمان علیه السلام کابن قیلوب آلدی سلمیمان علیه السلام باش بلقیسدن بر او غلی او لدی آدینی داد و قدی و نقلدر که صانع عالم حق سبعانه و تعالی حضرتلمی سلیمان علیه السلام او پادشاهلغی ویردیکه آندن اپلار و جوانه آنث کبی نه کلدی و نه آندن صدر کله چکدر بندی آدم و چنلر و شیطانلر و حیوانلر و قوشلر و یللار مشرقدن مغربه وار پچه آنث امرنده محکوم و فرمائید مسخر او لمش ایدی نتکم حق تعالی حضرتلمی بیورر «و حشر لسلیمان جذوده من الجن والانس والطیر فهم یوز عنون» سلیمان علیه السلام آدم او غلنلر بندی امرین آصف بن بربایه تخصیص ایلمش ایدیکه نیچه ملک صاحب علم پهلوان جهان آنث دفترنده ایدی که هر بری نیچه ملک کشی به حکم ایدر ایدی و دیواری دمریاطه اصمارلمش ایدی که کمی آدم صورتداه قپلان گوده لو او گوز باشلو بیلان شکلو و کمی ازدها باشلو طغان پچه لو و کمی مینون یوزلوا یشه ک آیاقلو و کمی آرسلان صورتلو فیل گوده لو و کمی دورت آیاقلو باشی بغریسطنه آغزندن بالک چیفار غداری اسسى بیل و صولاری قینار صوابیدی جمله سی دمریاط او گنده جمع او لورلر ایدی و قوشلره سیمرغی پادشاه ایله دی و کرسی بکلر بکی دیکلی ویرتفجیله آرسلان پادشاه ایله دی و بر جهان پهلوانی ایدی و کیدر قلان حیوانلره فیلنی پادشاه ایله دی و بیلانلره ازدهانی پادشاه ایله دی و آدلر و چنلر و حیوانلر و قوشلر هر لحظه صف خدمته کلورلر ایدی و سلیمان علیه السلام جمله ره بیوردیکه بر دوشک طوقیه لار بر کیک یاز و ده بر ایپلگی آلتون و بر ایپلکی ابر شیده بن ایدی طوفیوب انواع خطاطی (قطابی) درومی اشکال با غلبدیلر که نه زنک و دوزدیلر که بی حساب انواع جواهر آنده تابان ایدی و صاغ یاننده اون ایکی ملک کرسی دوزدیلر آلتونن و کوشدن بیغمبرلر علیهم السلام حضرتلمی و لیلر آنلرها او تورلر ایدی و صول یاننده اون ایکی ملک کرسی دخی دوزدیار عاجمن و صندلدن آنلرده بنی اسرائیل علماسی او تورر ایدی و سلیمان علیه السلام کرسیسی جمله سلسن دورت آرشین بوجه ایدی و اول سریر او زه رنده یقمنش مراب وار ایدی آلتونن و کمشمن هر بر زنده بروی او توور ایدی و اون ایکی ملک مدرسی وار ایدی تورات وزبور ایله مشغوللار ایدی وجه یعسلک آواز بن یل سلیمان علیه السلام دکور ایدی و هم اول تغقی بیل که تورردی کونده بر آیلق بیل کیدر ایدی و سلیمان علیه السلام باش ایکی و بوز نکاملو خانوی وار ایدی و بیدی بوز جاریه سی وار ایدیکه جمله سنه یقینلر ایدی و کرسینکه یاننده ایکی آرسلان تصویر ایلمشلر ایدی کوزلری گوهردن تویی لعل باشلرنده زبر جدن تاج وار ایدی کرسیلر او زه رندا او تورد امشلرا ایدی و تختنکه یقمنش آیاغی وار ایدی هر بر آیاغنده بر آرسلان او توور ایدی قزل آلتونن الیله بری بر بده گوهر صونارلر ایدی و هر آرسلان بر آزدهایه بذر ایدی آنلردن بوقاری آلتونن طاوملر دکرسلر دار ایدی

سليمان عليه السلام هر کاهکه اول کرسی یه بفسه ایدی اول گوهر کوزلو کونش بوزلو مبوب بلر قارشو
 طوروب سليمان عليه السلام نک او زه رینه انجولر صاجرلر ایدی و هم نکلو آدم او تورر ایسه
 هر برینک آردنه بر دیو آیاغی او زه تورر ایدی و هر دیونک آردنه بر یرنچی جانور پنجه سه
 آچوب طور رایدی و هو اوزه زن قوشلر قناد قناده او روب سليمان عليه السلام او زه رینه کولگه
 ایلر لر ایدی و صاغ یاننده بر فرشته بالان قلچ آلب تورر ایدی عاصی دیولره آنی حواله ایلر
 ایدی. کعب الاحبار رضی الله تعالی عنہ ایدرا اول تختنک آدی کو کب الجنة ایدی و بو هیبت و بو
 قوت ایله اجلدن امان بولیوب آلة هش یا شنده دنیادن آخرتہ تشریف ایله دی اما قبرین کے یه سه
 بیله رقنه در حقیقتی ایله بعضیلر ایدر قلزم دیگر نک در بعضیلر ایدر ایلی یا شنده نقل ایله دی
 ایلک یاز آینک یکرمی تو قزخی کونی اون یا شلدن قرقه دکین پادشاه هنر ایله کچور دی بعضیلر
 دیمشلر که ایلی بیش یا شنده ایدی. بیامک کرکر که سليمان عليه السلام چانکه نبوت ایله
 و رسالت و خلافت ایله متصف او لدی ایسه عالم سفلی او زه رینه سلطان او لدی بلکه بعض عالم
 علو او زه رینه دخی سلطان او لدی زیراک عالم سفلی یه حکم ایتمک او لدی ااعالم علوی قوت ایله
 او لور. بس سليمان عليه السلام سلطان او لوب جنه و انسه عناصره حکم ایله دی ایدی حق
 تعالی مضر تلری اسماسی و صفاتی اعتباری ایله علی الدوام تجلیلر ایدی اول اسمانک بعضیسی
 عالمک وجودن اقتضا ایدر موجد و محبی کبی وبع پیسی عالمک عدمن اقتضا ایدر معید
 و میت کبی وقت او لور که حق سبعانه و تعالی مضر تلری اشیایه تعجلی ایدر ایجاده کتورمک ایله
 وقت او لور اشیایه تعجلی ایدر اعدام ایتمک ایله نتکیم بیورر «کل یوم هوف شان» ای کل آن
 هوف شان یعنی هر جزو زمانه حق سبعانه و تعالی مضر تلری ایشان در قادر در که در لواح احوال
 ایجاد ایله که عقول عقول متحیر اوله جل جلاله و عم نواله. و سليمان عليه السلام عالمه حکم
 ایندیکنک سببی او لدر که ملک آنها هبة الله ایدی حق تعالی مضر تلری آن داود عليه السلام
 و بر دی نتکیم حق تعالی مضر تلری قرآن عظیم الشأنه بیورر «ووهبنا لداود سليمان» ایدی
 هبیه و اهینک عطا سیدر بطریق الانعام سليمان عليه السلام نک قلینک جمیعیندن دگل دارواح
 ذلکینک یاردمی ایله دگل بلکه عطاء الله در کسبی دگل اما سليمان عليه السلام مقام جمیعین
 و دخی اشرافات علویه ده قائم او لدی ایسه عالمانک ماده سی آنها مطیع او لدی اما آصف بن
 بر خیاکه بلقیس نک تختنی احضار ایقدی طرفه العین دن دخی تیزده ایدی بونله اهل تفسیر
 ئه ایقدی یر المتنین ایکی آیاک بولدن کنوردی. شیخ می الدین رحمه الله تعالی علیه ئه ایقدی
 بو معلومدر که حرکت زمانیه او لسه کرکدر چون بو کلمک طرفه العین دن بقینده او لیچق بس
 محقق او لدیکه حرکت زمانیه دگل ایمش زیرا که حرکت او لمیچق متحرک دخی او لداز زیرا که
 متعرک آنادیبلر که آنده زمان اوله چون مرکت منتفی او لدی متعرک دخی منتفی او لدی بس

بو تخت اول فتحت دگاهش بلکه آنل آنی اعدام ایندی و بونده بر دخی ایجاد ایندی باز ن
الله تعالی آنل ایچون بلقیسه آنلن صور یعقوب بو سنگ عرشکه بکزرمی دیدیلر ایدی کانه
هو یعنی آنل بکزر دیدی ایدی بواسل عکه من بره معلوم او لدیکه جمیع اشیا طرفه العینک
حق سبحانه و تعالی حضرت لرینگ کمال قدرتیله معلوم او لوب بر وجود دخی بولور ایمشن قال
الله تعالی «بل هم فی لبس من خلق جدید» و دخی بزه برمعلوم او لدیکه جمیع اشیا اثر وجود
ایمشن موجودیتی حقیقی دگلمش زیرا که وجود قابل عدم دگلدر عدم قابل وجود دگلدر
موجود حقیقی الله سبحانه و تعالی حضرت لرینگ که دائم الیقادری زوال اولدر وما سوی الله قابل
زوالدر زیرا حق سبحانه و تعالی حضرت لرینگ اثریدر و اثره حکم عین یوقدر و بو لطیف
اصله خوش رعایت ایتمک واجدر تاکه حق تعالی حضرت لرینگ کمال قدرتی و جلال عظمتی
خاطردن رائل او لهیه ایمان و عرفت غایت قوت بوله.

مبحث لقمان علیه السلام

و هب بن ماده رضی الله تعالی عنہ ایدر لقمان علیه السلام ایوب علیه السلام منگ قز قرانداشی او غلو در
حضرت عکرمہ ایدر لقمان علیه السلام پیغمبر در سدی رضی الله عنہ ایندی لقمان علیه السلام
پیغمبر دگلدر بعضیلر ایندی حق جلا و عالم حضرت لری لقمان علیه السلام ایندی سکا پیغمبر لکمی
کرکدر یاخود حکمه می کرکدر لقمان علیه السلام همان حکمی قبول ایدی دیدیلر که
نیچون حکمی اختمار ایندک ایندی حق تعالی هیچ بر پیغه هری نبوت ویرمک مراد ایندکده
نمیر قیلدی آنل او چون حکمی اختیار قیلدی دیدی نذکیم بیورر «ولقد آتینا لقمان الحکمة
آن اشکر لله ومن يشك فانما يشك ل نفسه» نقلدر که لقمان علیه السلام بر کون دوش کوردی
ایقدیلر والقمان سکا بیدر بوزن پیغمبر و خلیفه او لوب حکم ایندیک کرکیدر لقمان علیه السلام
ایندی بکا عافیت پکدر بلا مردن بن بیلور مکه بستان پیغمبر لک کلیچک بلا ر بیله کلور فرشتلر
ایقدیلر پیغمبری کردمک ندن بلذک که بلا لک کلور لقمان علیه السلام ایندی بن بیلور مکه
حکم ایدن غایت بلا چلده در اگر حکمی راست ایدر ایسے خوش و اگر ظلم ایدر ایسے بولی
خود جو هم در دنیاده خور او لمقدن پکدر شریف او لمقدن و آخر تک عزیز او لمقدن پکدر خور او لمقدن
هر کیم دنیابی افتخار ایدوب آخرتی ترک ایلسه دنیاده فتنه به او غرار و آخر تک مژدم قالور
فرشنه لرسوزن ایشدیلر قنی تعجب ایندیلر چون لقمان علیه السلام او یقون او یاندی حق
تعالی حضرت لری در مال آنل حکمت اعطایا ایدی بعضیلر ایندی پیغمبر دگلدر اماقاضی او لدی
و ملک او لدی عدل ایله خلقو حکم ایدر ایدی. و هب رضی الله عنہ ایدر لقمان علیه السلام بو
مبشی قل ایدی نجار لق ایدر ایدی اما صالح کشی ایدی صوکره حق تعالی حضرت لری آنل آزاد لق
ویردی بر کشی لقمان علیه السلام ایندی سن فلان کشینگ قل ایدلک بومرتبه بی نه ایله بولذک

لقمان عليه السلام ئەيتىدى گرچىك سوزا يلە وامانلىقى صاحبىنە ويرمڭايىلە بولىم. مجاهد رضى الله عنه ايدر حق سبعانە و تعالى مضر تلىرى لقمان عليه السلام حكمت ويردى ديمك تام عقل وعلم بالله وصدق ويردى ديمك دىكىر ايىدى حكمت او لدرى ھەعلم ايىلە عمل ايلىھەلر بعضيلار ايدر حكمت اولكر كە جمیع اشیا زىك حق يقىقىنى واوصافنى وفواصىنى بىلەلر. بىر كۈن لقمان عليه السلام سفره كېدىر ايکن برا او غلان ايىلە بولشىدى لقمان عليه السلام اول او غلان ئەيتىدى بنم آتام و آنام نېچە او لدىلار او غلان ئەيتىدى او لدىلار لقمان عليه السلام ئەيتىدى بنم ايشم تمام او لدى وغىصەم كېقىدى وينە لقمان عليه السلام ئەيتىدى بىق قىزىدا شىرم نېچە او لدى اول او غلان ئەيتىدى او لدى لقمان عليه السلام ئەيتىدى قنادرلرم صندى وينە لقمان عليه السلام ئەيتىدى او غلام نېچە او لدى او لدى او غلان ئەيتىدى او لدى لقمان عليه السلام ئەيتىدى كۆئىلەتكە رامتى كېقىدى. و نقلدر كە لقمان عليه السلام ئەيتىدى هەر كەيم بالان سوپىلە دى يوزىنلەك صوپى كەندى وادب يكىدر نسبىن و عمل يكىدر مالدىن و علم يكىدر جمیع دنيادن واهلىدن و سعادتلىڭ نشانى دورلىرى بىرى گرچىكلىكىرى و بىرى ادبىر و بىرى حلمىر و بىرى امانلىقى ايىھە سىفە ويرمڭىر و لقمان عليه السلام دا داعلىه السلام مۇنىخى وزىرى ايىدى و مەڭ يىل تمام عمر سورى ايىدى حضرت لقمان پىغە بىر در و ياد گىلدر دىوب جىدا ايدىمك يوقىر والله اعلم بعضيلار ايدر هەركىمە حكمت و قرآن ويرلىدى جمیع او لگى كتاباردن آئى افضل ويرلىدى ايىدى هەر كەيمە كە حكمت و قرآن ويرلىدى او بىلە كە كىدر كە نىسلى بىلە دنیا اهلەت را پۇرمۇن ايدىمە دنیا سىيىھ اوچون آنڭ اوچون علمابىه ويريان افضلدر دنیا اهلەت ويردىلاردىن نەتكەم مۇق سبعانە و تعالى «قل مقاع الدنیا قليل» بىور رىعنى حق تعالى مضر تلىرى دنیا ياه مقاع قليل دىر و علمە خىر كېيردىر.

قصة ذى القرنيين

و هب رضى الله عنه ايدر ذى القرنيين روملىن ايىدى وبعض قولىدە ملوك يە مالىن تبايعە دن او لوب اسمى صعبىدر تىجان مۇق تعالى بىر ئاكاغىدايت ايدلە دى بىر صالح كەشى او لدى حق تعالى آئاڭەيتىدى سنى بىر دىللارى مختلف قومە دعوتە كۆنلىرىر م آنلار دورت قومىر بىرى مشرقىدە در آدى ناسكدر و بىرى مغربىدە آدى منسىك در و بىرى جنوبىدە آئاهاوپىل دىپلىر و بىرى شمالىدە آئىتاوابىل دىپلىر واىكى قوم داردىپىرلەك او رتاسىنده بىرى جىنيلدر و بىرى آدملىرى دز و القرنيين ئەيتىدى يارب قىلغى قۆت ايدلە آنلار ايدلە جىنك ايدى بىم و قىنغي دل ايدلە آنلار سوپلىيم مۇق تعالى حضرتلىرى ئەيتىدى نورى و ظلمتى سىامسخىر ايدلە دم اوڭىچە نور يورىسون و آردەڭىچە ظلمت بورىسون سىامطىع او لسونىلار. علما اخلاق ايدلار پىغمېرىلىكىنده بعضىلار ايدر بادشاھىر عادل و صالح كېشىدەر آئاڭاد و القرنيين دىپلىر آئىچۈنلەك ايدى بويىزۇرى وار ايىدى بىرى صاغذان و بىرى صولنىدا ايىدى پىغمېرى علەيە السلام دىر دىلەكە اسكندر پىغمېرىمىدر ياخود دگلىلىر ئەيتىدى بادشاھى ايىدى بىر يوزىن سىر ايدلە دى. بىس ذى القرنيين عليه السلام پىغمېرىدىر ياخود پىغمېرى دگلىرى دىوب بونقىدىنى حىقىدە لقمان عليه السلام كېيى بىجادە ايقىمە لر حق سبعانە و تعالى حضرتلىرى بلىور دىيەلر. مجاهد رضى الله عنه

ایدر بیوریوز ینه تمام دورت کشی پادشاه اولدی ایکیسی مؤمن و ایکیسی کافرا یدی اولکه
 هؤملدر بری سلیمان عليه السلامدر و بری اسکندر در اما آنلر که کافر لر در بری نمرود در و بری
 بخت نصر در و نقلدر که نوح علیه السلام ناچ اوچ او غلی وار ایدی برینلک آدی سام ایدی عرب ناچ
 و عجه ناچ آناسیدر و برینلک آدی حام ایدی حبشنلک و زنجنه ناچ آناسیدر و برینلک آدی یافت ایدی
 تر کلک و صفات البه ناچ و روم ناچ و یا جوج و ماجوج ناچ آناسی ایدی اچ لغنده او دیاللکه دیر لر آنلک
 ایچون بونلر زیان ایته کده او ده بکز لر. حدیفه رضی الله تعالی عنه ایدر یا جوج بر قوم در
 و ماجوج بر قوم در و هر بر بلوکی دورت بوز ملک بلوکدر و بونلردن برار کشی اوله زمی
 ملک او غلی اولما ینچه ایدی آنلر آفر زمانده چیقار لر دنیای خراب ایلمگه قصد ایله لر و جمیع
 عالمی اوچ بیلکه طوقار لر اما دورت پاره شهره کیرمیه لر مکده و مدنیه و قدسه و طور سینایه
 کیره میده لر عاقبت حق تعالی مضرنلری آنلری هلاک ایده ولاشر لرین دیگر دوکه مؤمنلر شاد
 اوله لر. و نقلدر که چانکه ذوالقرنین علیه السلام مشرقه واردی اوراده بر قوم ایتدی یا جوج
 و ماجوج آنلر حالمز دشوار در بزمد ایله بس ذوالقرنین بیوردی تیمور وتوجه و معدنلر
 کثور دیلر وایکی طاغنلک آراسنی که او چیوز میل ایدی قاز دردی تاسو چیقنه آنلر صوکره اول بره
 نیه در پاره لری دوکدیلر و کموردو کدیلر آنلر بیوردی کورا که اور دیلر حقی اول تیمور او ریدی
 او دکبی اولدی اللی آرشین اینی وار ایدی ویرجه لکی اوچ بوز آرشین ایدی و او زنلی اوچ بوز
 میل ایدی ذوالقرنین علیه السلام او شبو رسه تیموردن و با قردن بر سر راپدی یا جوج
 و ماجوج قیامنہ یقین دجال الدن صوکره چیقه لر جهانی خرابه و بره لرو عیسی علیه السلام معاصره
 ایده لر عیسی علیه السلام دعا قیله حق جل و علامه مضرنلری آنلری هلاک ایله بس اول سدی
 یاپدی آنلر ظلمانه کیردی چانکه ظلمانلر چیقدی زور آدلو بر شهر وار ایدی آنی
 کلکی چانکه ذوالقرنین علیه السلام ناچ و فاتی یقین اولدی بر کشی ذوالقرنینه صور دی
 آنا گنیمه چوق سورس بیوه استقاد گنیمه ذوالقرنین ایتدی استادمی چوق سورم زیرا که آقام
 سبیلدر بیم فان حیانه واستادم سبیلدر بام باق حیانه و ذوالقرنین علیه السلام و صیت ایلدیکه
 بنم صاغ المی تابوتلر چیقار سزو الیه بر آلتون طوب ویره سز بو اشارت در که بیعنی الیه آلم
 طوب کبی وصول المی دخی طشره بیه چیقار لک اما بوش اولسون اشارت در که اگر چه جهانه
 حکم ایتمام آخر جهاندن المی بوش آلوب ڪقدم و آنامنه و صیت ایلدیکه بنم ایچون
 آغامی میسان اگر آغلر ایسلک بر کشی بیه آغلیه میسان که آنلک جهاننده بر کشی سی او لمیه دیدی یعنی
 آغلیه میسان دیمک اولور بعضیلر ایدر او توز بر یاشنده وفات ایدی وبغضیلر ایدر ماش
 بدی بوز یاشنده وبغضیلر ایدر او توز آلتی یاشنده دنیادن نقل ایدی اون یدی بیل
 که ایدی وزور شهرنده فوت اولدی آنده دفن ایلدیلر

مبحث شعیا وارمیا علیهم السلام

بغوی تفسیرنده ایله رچانکه بنی اسرائیل آراسنده فساد لر چو ق او لدی حق جل و علا حضرتاری آنلره بر پادشاه ویردی آدی صدیقیا ایدی و آنلره بر پیغمبر ویردی آدی شعیا ایدی ناکه آنلری رب العالمینه ارشاد ایله توراته تابع اولق ایله حق تعالیه ایه ایمان کثوره لر آندن صوگره بونلر لذک آراسنده چو ق واقعات او لدی حق تعالی مضرتاری آنلرنک او زه رینه با پادشاهی سنجار ببنی ویردی آلتی یوز ملک لشکر ایله اول وقت صدیقیا خسته او لدی شعیا ایندی سنجاریب آلتی یوز ملک لشکر ایله او ستوگه کلی صدیقیا ایندی یانبی الله هقدن هیچ و می کلدیمی شعیاعلیه السلام کلمی دیدی آندن صوگره حق تعالی شعیایه و می ایندی بنی اسرائیل لذک ملکه ایت و صدیت ایلسون کم دیلر ایسه یوریده خلیفه قوسون حضرت شعیا صدیقیا به خبر ویردی صدیقیا ایندی یاشعیا سن خلیفه اوله سن رچانکه صدیقیا شعیا علیه السلام اول سوزی ایشتدی قبله دن یگاترجه ایلی نماز قیلدی و چو ق آغلدی و ایندی الهی بنم گیزلامی و آشکاره می سن بیلورسن الهی بنم خلقه کوچک دکم ایندی کمی بنی اسرائیل بیلدر حق تعالی حضرتاری ایندی یاشعیا صدیقیا به خبر ویردعاسن قبول ایلدم و عمرنی او زون ایلدم عدنی ایچون شعیاعلیه السلام صدیقیا به کلی خبر ویردی صدیقیا آنی اینشقی خوش او لدی الله سچه ایله و ایندی الهی سن اول پادشاه سنکه ملکی کیمه دیلر ایسلک ویررسک و کیدن دیلر ایسلک آلو رسک کیمه دیلر ایسلک عزیز ایلرسک و کیمه دیلر ایسلک خور قیلورسک غیبی و شهادتی بیلورسک صوچاری عفو ایدوب دعالری قبول ایدیچی سلطان سنک بلدن بومرضی دفع ایله دیدی حق تعالی حضرتاری شعیاعلیه السلام ایندی آنکه ایت انجیر صوی کثورسن اول زده لذک او سته دو کسون خوش اوله صدیقیا چون اویله ایندی خوش او لدی صدیقیا ایندی یاشعیار بلدن ایسته بره علم و نصرت ویرسون آندن کیرو حق تعالی حضرتاری شعیا علیه السلام ایندی صدیقیا به ایت بن بو صباخ سنجار ییندی کذبو سنی و بیش یازیچی سلی قورتاریرم و کیرو قلانن هلاک ایدرم چون صباح او لدی سنجار ییندی جمیع لشکری هلاک او لدیلر صدیقیا سنجار بینی طو توب زندانه بیوردی حق تعالی حضرتاری ایندی یاشعیا بنی اسرائیل لذک پادشاهنه ایت سنجار بینی و آنلک ایله کیم و ار ایسه بر اقسون و آنلره کرام ایلسون حقی شورلرینه وارسونلر قوملار یعنی قورقوتسونلر شعیاعلیه السلام او ملکه بیلدر دی ملک سنجار بینی قیو ویردی بیدی بیلدن صوگره سنجاریب او لدی بخت نصر آنلک یوریده بک او لدی آندن صوگره صدیقیا فوت او لدی و بنی اسرائیل آراسنده چو ق جذک او لدی حق تبارک و تعالی حضرتاری شعیا علیه السلام و قمنه دعوته کونلر دی و ایندی ایت آنلره حقنک نعمتنی بیده رسن فسکزه طبع او لورسرا گ خسنه او لورسک زین خوش ایدرم و اگر عاصی او لورسک زینه استغفار ایدرسک ز عفو ایدرم نیز

بلم رو بیتمنی انکار ایدرسز و دفی آنلره ایت دنیاپی نیچه کوررسز آنلر ایتدیلر خراب
 برو بیردر رب حکیم آنی عمارت ایلدی اگر خراب ایدر ایسه مانعی یوقدر و بیر یوزنله
 دیکنلر وایرمقنلر آقتندی و انواع یهشلر بنوردی وینه بونلر ایتدیلر بودنیاپه پرامز ملک
 اولور دیریلمز اولور و بنیادلر یهز یقیلور. حق جل و علا حضرتلری شعیا عليه السلامه
 ایتدی ایت آنلره تحقیقا آنلرناک دیوارلری بدم دیهه در و سراپلری شریعته در و ایرماقلری
 بنم کتابمده و قائم اویچیلری بنم نبیلرم ولیلمرد و بکنایقین اولمک تقوا ایله اولور
 آنلر ایتدیلر حق جل و علا حضرتلریه ذکر و تسبیح ایدرسز اما کوئلهمز منور اولماز اورج
 طوتارز و نماز قیلورز اما نفسمنز هزکی اولماز و دعازم قبول اولماز الله تعالی حضرتلری
 ایتفی یا شعیا ایت آنلره بن آنلرناک اوروجن نیچه قبول ایلیم که درام بیهه لر و بالان
 سویلرلر و نمازلرین نیچه قبول ایلیم که بمندن خیریه محبت ایدرلر و صدقه لرن نیچه
 قبول ایلیم که غیری کشیدنک ماله دن صدقه و بیهه لر و دعالرین نیچه قبول ایلیم که سوزلری بر
 درلو واشاری بر درلودر و بنم سوزلرم ایشدیرلر معقول سوزلردر دیرلر و بنم پیغه پیرلریه ناک
 سوزلریه انبیادن میراث اولمش سوزلردر دیرلر اگر سوزلرنسه گرچه ایسه لر غیب
 عالیلردن بلسونلر ایمه دی بنم رضام مسکینلرده و عزتیم خور اولانلرده در و قوسم ضعیفلرده در
 و با یلغم در و یشلرده در و علم جاهل لرده در و بو دنیاپه بر پیغمبر و پیریم که ایدر بالان سویله ز
 و صرقاقلرده گیزمز و خلقه جفا ایله مز کریم النات و رحیم الصفاتیم آنلن سکرہ ساکنلک
 آنلک طبیعتیدر و عفو وامر بالمعروف ایتمک آنلک خلقیدر و عدل آنلک اشیدر و حق آنلک
 شریعتیدر و هدایت آنلک امامیدر و اسلام آنلک ملکیدر و احمد آنلک آدیدر ناسه ضلالقدن
 سکرہ آنلله هدایت ایله رم وجهالقدن سکرہ آنلک ایله بلیدر رم و آزنسته بی آنلک ایله چوق ایله رم
 و یوقسوللاغی آنلک ایله بای ایله رم و طاغلمنش خلقی آنلک ایله جمع ایله رم و مختلف کوئللری آنلک
 ایله ضبط ایله رم و آنلک امتنی جمیع امتردن بیک ایله رم زیرا که امر بالمعروف و نهی عن المکر ایدرلر
 و بکنایمان کتوروب توحید ایدرلر و بکنایخلاص ایله نماز قیلارلر و بنم ایچون غزا ایدرلر و کیچه
 و کوندز عبادت ایدرلر و بن دفی آنلره رهمت ایدرم زیرا بن دوالفضل العظیم پادشاهم تجانه
 شعیا عليه السلام بوسوزلری آنلره دیدی اول قوم آنی اولدرمک استه دیلر شعیا عليه السلام
 قاچی طاغن بر آغاج وار ایدی اول آغاج حق جل و علا حضرتلرینک دستوری ایله بارلدى
 شعیا عليه السلام آشنا کردی شیطان عالمه اللعنه شعیا عليه السلام ناک قفتانه یا بشدی آنلره
 بلدردی آنلر دخی پچقی ایله شعیا عليه السلامی آغاج ایچنل چقیلر شهید اولدی. آنلن سکرہ
 حق سیحانه و تعالی حضرتلری ارمیاپه ایندی وار قومکه خبر ویر و بنم نعمتلریمی آنلره بلدر
 رت ارمیا ایندی الهی بن ضعیفم نیچه قوی اولایم حق تعالی حضرتلری ایندی کوئللر بدم
 نیچه دیلر ایسم دونلر یرم چون بن سلاک ایله بیله یم سکا زیسان یوقدر چون

حضرت ارمیا بون ایشتدی پیورنندن طورو کلدى اما هیچ نسله بلەز ایدیکە آنلره خبر ویره
 حق تعالی حضرتلىرى ارمیا عليه السلام ایقىدى وار خطبه اوقو ارمیا عليه السلام خطبە
 او قور ایکن حق تعالی حضرتلىرى طاعەتكى ثوابن و معصيەتكى عقابن آڭا بلەردى و خطبەنىڭ
 آخوندە ایقىدى حق تعالی حضرتلىرى قسم ایدر كە عزتەم حقى ايچون آنلره بىر فتنە و پېرىمكە
 عالىمە مىڭى اولمەيە اۆل آنلره بىر جبار و كۈڭلى قىقى هيپقىلو كشى ويررم آنڭ آردىچە بىر
 قالا بلۇت كېپى لشىركەر و بىس ایقىدىلر آندىن صىڭرە حق سېجىانە و تعالی حضرتلىرى
 آنلره سوپىلەدى آنى دوكىيلر اولورلار ارمیا عليه السلام حق تعالى نىڭ كلامەن چوتىكم
 بخت نصرى آلتى يوز مڭ لشىركەر اىلە آنلره مسلطا اىلە دى كلدى قدسى يېقىدى خراب اىلە دى
 واكىر خلقنى قىويە قويمى طوفراق اىلە اورتىدى بخت نصر كېرو ويرىنە كلدى سلطان اولدى
 بىر كون دوش كوردى اما يە اونتوتىدى دورت پېغەبىرى اسېر ايدىوب بىلە آلوب كەتمش
 ايدى بىرى دانىيال پېغەبىر ايدى بونلرى چاغىرىدى اول دوشى صوردى اگر بامزىسىز سزنى
 اولدىيرم دىدى بونلر دانىيال عليه السلام اىلە چقىدىلر كېقىدىلر بىر خلوت بىرە واردىلر
 زار ياق اىلە دىلر و دعا ايدىوب آغلادىلر حق سېجىانە و تعالی حضرتلىرى اول دوشى بونلرە
 بلەردى يېنە كلدىلر وايتىدىلر سن بىر عجائب نسنه كوردىڭ آياقلارى واينچكارى باقدىندر
 وقارنى كومشىنىدر و آرقەسى آلتۇنلىن وباشى قىيمى دىندر كوكىن بىر طاش ايانى آنى پارە بارە
 اىلە دى بخت نصر گرچىسىز دىدى بونلرى قويو ويردى، و نقللىرى كەپانىكە بىلى اسرائىيل فساد
 اىلە دىلر حق تعالى بخت نصرى آلتى يوز مڭ لشىركەر اىلە اوزلىرىنە مسلط قىلىدى آنلرى هلاك
 اىلە دى وينە عاصى اولدىلىرى حق تعالى بىر كەررم پادشاھلىرنىدىن بىر پادشاه كونىرىدى كلدى اول
 دخى يوز سېكسان مڭ كشى اولىرىدى و بىت المقدسى يېقىدى و بىت المقدس تاحضرت عمر
 رضى الله عنه مڭ زماننە قدر خراب ايدى و حضرت عمر رضى الله عنه قدسى فتح ايدى كەن صىڭرە
 بىت المقدسى صحابە اىلە بىلە يەنە يابىلىر صاحب كشاف ايندى اىكى كرو قدس قومى فساد
 اىلە دىلر اۆل فسادرلىرى ارمیا عليه السلام شوھىد اىلە دكلىرىدەر و دىگەر زكريا و يحييا عليهما
 السلامى دخى شوھىد اىلە دكلىرىدەر و حضرت مریم اوغلى عيسى عليه السلام شوھىد اىلە مەك
 اسقەد دكلىرىدەر حق سېجىانە و تعالی حضرتلىرى آنلارى بىر آزغۇنلىقلرى ايچون هلاك اىلە دى.

مەدعىت عزير عليه السلام

مفسىرلار ايدىلر قىانىكە حق سېجىانە و تعالى حضرتلىرى بخت نصرى هلاك اىلە دى اما عزير عليه السلام
 تورات ايچون كېچە كونىز آغلادى و خملەك اچمەن چغۇب كىنلىدى بىر كشى عزير عليه
 السلام اېقىدى نىچەون آفلارسىن عزير عليه السلام اېقىدى تورات اوهدى باقدىلىر اول بىر كشى ايتى
 دىلەرمەيسىكە تورات السە كەرە عزير عليه السلام اېقىدى بلى اول كشى اېقىدى وار اور

وقتائی یو تهیز ایله آندنکصره یارین سفاک ایله بوند بولوشدم عزیر علیه السلام او رج
طوتوب قفقازن بودی ینه اول بیدر کلدی برو آزدن اول کشی کلدی اللنه برجایا ف صواری ایدی
مگر اول کشی فرشته، ایدی حق جل و علا هضرتلمی آنی عزیر علیه السلام کوندردی بس عزیر
علیه السلام اول صودن اچدی توراتناک جهله سوره لری خاطرینه کیلدی عزیر علیه السلام قال القوب
بنی اسرائیل کیلدی و تورات او قودی و قلم آلوب یازدی آندنکصره تورات بربیدر د کومولو
بولدیار کور دیلر که تمام قوراتدر عزیر علیه السلام افراط ایله سودیلر حتی شویله اولدی که
عزیر علیه السلام تکریناک او غلو در دیدیلر سبحان الله عما یشرکون . ابن عباس رضی الله
تعالی عنهم ایدر فیانکه بخت نصر هلاک اولی عزیر علیه السلام کلدی برو آغاچنک قتلبله قوندی
وایشه کن اول آغاچه با غلادی و کور دیکه جهیع مملکت خراب او لش ایتدی بو خراب او لش نیچه احیا
او لو بعمور اوله حق تعالی عزیر علیه السلام اندی اراده رون قبض ایدیوب یوزیل آندی یاندی
صلو حق تعالی هضرتلمی ینه دیر گوزدی برو آواز ایشتنکه نیقدر یاندک یاعزیر عزیر
علیه السلام ایتدی برو کون یاخودبیض کون یاتدم حق تعالی هضرتلمی ایتدی بلکه یوزیل
یاندک آندنکثره عزیر علیه السلام ایشه کنه نظر ایلدی کور دیکه او لش و که کاری طاغامش
اول منادی ایتدی ای طاغامش سیها کار بریزه جمع او لش در عقب جمع او لیلر آندنکصره در پی
تمام او لو ب جانی کلدی در حال ایشه ک قالقی آندنکصره حق تعالی آگاتام تورات او گردندی
و پیغمه برو ایلدی . عزیر علیه السلام ایتدی الهی خیری و شری سن تقدير ایتدک شر ایشلیه عقاب
ایدرسن حال بود کهن تقدير ایتدک حق تعالی ایتدی اگر بوسزدن دونه ز ایسلک آدیدنی
پیغمبر لک دفترنک چیقاریرم . و نقلدر که حق جل و علا هضرتلمی ایتدی یاعزیر سن کوچک
گناهه نظر ایله کور که کمه عاصی اولدک آذان نظر ایله و آذاچه رزقه نظر ایله کور که آنی که ویدی
خان سکا بر بلا کسه کمه سیه شکایت ایله و اگر سن شکایت ایدر ایسلک بندخی فرشته لر بمه سنک
معصینکلن شکایت ایدرم دیدی آندنکصره عزیر علیه السلام دنیادن آخرته تشریف ایتدی

مبحمث یونس بن متی علیه السلام

و هب بن مدبہ رضی الله عنہ ایتدی حق تبارک و تعالی هضرتلمی یونس علیه السلام بنی اسرائیل
پیغمه بدلکه کوندردی وایتدی وار آنلری ایمانه دعوت ایله یونس علیه السلام کلدی آنلری ایمانه
دعوت ایدی آنلر انکار ایدریلر یونس علیه السلام آنلره اوچ کوندنکصره سزه عندا کلور
دیدی اذنسز بونلرنک اچنلن چغوب کیتدی تجانکه صباح او لدی کوکدن بر قارا بلوط ایندی
تجانکه آنی کور دیلر بلدیلر که هلاک او لور لر الله تعالی بونلرنک کوئللرینه توبه اعطای ایلدی
بریوجه بیدر چه لار توبه ایتوب ایمانغه کلدیلر وایتدیلر «امنایه اجماع به یونس» حق جل و علا

حضرتلىرى بونلىرى اسر كىدى عذاپلرىن رفع ايتدى ادل كىرى عاشورا كونى ايدى يونس عليه السلام كوردىكە اول قوم هلاك اولمدىلار خلاف چىدمۇن ايدىوب ملول اولوب اول يىردىن كىنىدى بىرىدىكەز كنارىنە كلبى كېمىدە كروب كىتىدى. نىقلەر كە يونس عليه السلام شەردىن كىتىدى خاتونى وايکى اوغلۇ بىلە كىتىدىلەر يولىدە كىلەر ايكن كوجىڭ اوغلۇ دېڭەرە غرق اولدى و بىرۈك اوغلۇنى قورد يىدى و خاتونى دەمى يوزس عليه السلامنى غائب اولدى اوپلە اوپلىسى ايسە يونس عليه السلام قات ملول اولوب آغلىدى حق تەمالى ايتنى يايونس سەن خاتونىنىن زاووغلانىزلىدىن چوق شاكىيت ايلەر ئەشىتە آنلىرى كىندرىم چون يەنە ايسقىر ايسلىك يەنە قومەن بونلارنىڭ آرا سەنلىن چىقۇب كەنگە كەنگە بىر كىمە دە بىنمىش ايدى كىدەچىلىر ايقىدىلىر قىل مېسىن ياخود آزادلىمېسىن كىمە چىلەرنىڭ عادتى بوايدىكە فەمان قىل اولسىھ آفى آلىرىلار ايدى نازاكە كىندرىايكن دېكىزىدە كەنھ توھقىقى ايدىوب طوردى ايدىلىر اىچەزىدە قاپقۇن قىل وار قرغە براقاھ لەم كىمە چقارا ايسە آنى دېڭەرە براقاوب امین اولە لەم بىس قرغە براقادىلار اوچكەرە دەنى يونس عليه السلام چىقىدى حق سېجانە و تەعاليٰ حضرتلىرى بىر اولۇ بالغە و مى ايتنىكە كىمە دە قىصىلە بىلە يە يونس عليه السلام آنى كوردى كندىوي دېڭەرە براقاپى اول بالق بونس عليه السلام يوقىنى آزىن دەنى بىر بىرۈك بالق اول بالغى يۆزىدى حق سېجانە و تەعاليٰ حضرتلىرى اول بالغە ايتنى يونسلىڭ ايتنە و قىلىنە زيان دېكىرە كە يونسلىنى بن سکا رزق ويرمەدم بلکەزىندا براقا قىلمىسىن امانىت طورىن. اين عباس رضى الله تعالى عنده حضرتلىرى ايدىر حق تەعاليٰ اول بالغە ايتنى قارنلىنى يونسە مسجد ايلەم آندا عبادت ايقىسون يونس عليه السلام بالق قارنلىق قرقى ڪون ياتنى و بالق قارنلىدە ايتنى «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سَبَّحَنَاهُ أَنْتَ مِنَ الظَّالَمِينَ» وبعضىلىر ايتنى يىدى ڪون ياتنى و بعضىلىر ايتنى اوچ ڪون وبعضىلىر ايتنى يىكىمى كون ياتنى و بعضىلىر ايتنى صباح يوقىدى كىچە يەنە طشەرە براقادى والله اعلم. نىقلەر كە يونس عليه السلام يوقان بالق دېڭەرە باتوب كندىمى بالكە اول بالق باشنى دېڭەزلىنى دېڭەزلىنى يوقارو قالدىر ووب كىمە يانچە بىلە كىندر ايدى يەنى يونس عليه السلام نفسى آله وهم تسبیح ايلەيەحتى كنارە كلنچە، اول بالق دېڭەرە باتەمى يونس عليه السلام كىدرىدى كنارە چقاردى اول كىمە چىلىر آن ڪوردىلىر جەمیعسى ايمانە كىلىدىلەر. يونس عليه السلام چون ھارىيە چىقىدى بىر قباق بىتەش ايدى آنڭ بېراغى كولگە سەندە اوتوردى زىراوجودى نازاكەت اوللىش ايدى قباق پېراغەسەتك قۇزەز بواجلەن آنڭ التىنە طور رايدى بىر كىيىك كلوب آنلىم زىراوجودى نازاكەت اوللىش ايدى قباق پېراغەسەتك قۇزەز بواجلەن آنڭ التىنە خلعت كەوردى يونس عليه السلام بىرىنى ازار ايدىنور و بىرىنى ردا ايدىنى آنلىم صوڭرە كىنلىنى بىر آغاپلەرى چوق كۈريھ كلوب كوردىكە اول قوم آغاچلىرىن يەشلىرى يەنە دەغۇب ضایع

ایلرلر ایدی یونس علیه السلام ایندی نیچون بویه شارنی هلاک اید رسکز حق بمل و علامضرتلىرى ایقىدى یا یونس اول يەشلىرى شفقت ایدرسن و كەنلى قومكە نیچون شفقت ایدرسڭى یونس علیه السلام آندىن دەخى كېنلى قومكە كەنلى قىانكە یونس علیه السلامنىڭ كەنلىكلى قومى ايشتىلىر چەلەسى قارشىل كلوب شەھرە كوردىلىر آنۇنچىرىكە حق تبارك و تعالى حضرتارى اوغلانىن و خاتونىن و مالان يىنه ويردى . و نقلدىركە بر كون یونس علیه السلامنىڭ اويمە بر جەماعت كلوب آنى كوردىلىكە خانزىنى آنى انجىدىر و آنى قارشىشىسىلىرى یونس علیه السلام آڭانسىسى دېرىز اول جەماعت آنى كور وب عجىبلەندىلىر یونس علیه السلامدىن صورا دىلىر بونى حكىمەتلىكە كور يېرىز یونس علیه السلام ایندى عجىبلەنمڭىن تىڭىدىن اىسلام ايتىم اگر آخر تىدە بىڭامىدا ب ايدلار ايسڭى دنیادە اىلە امر او لىندە كەفلان كشىنلىڭ قزى قان يرامزدر آنى خاتونلۇق، آل دىبو بن دەخى اول قزنى آلمىم شىھىدى عەبابىلر چىرم المىن نى كلور دېلى . خضرت غلى كرم الله وجهه ايدلر دنیا عنابى يرامز عورتىر و آخرت عنابى جەتمەلر دىدى آنۇنچىرى یونس علیه السلام نېتىۋى شەرنىڭ قرار ايلدى تاوفات ايدىچە آنلە او لىدى .

مبەخت زىرىيا ويچى علیيھما السلام

كعب الامبارضى الله عليه حضرتلىرى ايندى سليمان علیه السلامنىڭ ايکى اوغلى وار ايدى بىرىنلىڭ آدى و ربىعىم و بىرىنلىڭ آدى عەران ايدى بىن زكريا علیه السلام و ربىعىم فسلەنلىرىن يىلى سليمان علیه السلامنىڭ اوغلىنىڭ اوغللىنىڭ اوغللىنىڭ زكريا علیه السلامنىڭ خاتوننېنلىڭ آدى يىسخ ايدى و عەران نىڭ عورتىنلىڭ آدى حەنە ايدى وزكريا علیه السلام پېغەبىرلەك كەمەن مەقدىم دولىكىرلەك ايدلر ايدى و بېت المقدىسە عبادت قىلوردى بىن كون جبرائىل علیه السلام زكريا علیه السلام كلوب سلام ويردى زكريا علیه السلام سلامنى آلدى وايقىدى سن كېھىسىڭ جبرائىل علیه السلام ايندى بن جبرائىل من تىڭى تعالي مىڭا سلام ايدرسىڭا ايدر بىرسىتى بىنى اسرا فىل قومكە سنى پېغەبىر قىلوب دعوته كۈزىرىدى وار آنلىرى بىنم عبادتە و ذكر يە دعوت اىلە و بىنى هەرمەذ كەر اىلە او نوتەھەر كەم او فودر ايسە بن دەخى آنى رەھەتەن بىعىك ايدلەم و هەركەم بىنى آڭار ايسە بن دەخى آنى رەھەتەلە آڭارم زكريا علیه السلام چۈن بوسوزى ايشەنلى سېجىھ ايدلدى و چەندى بىنى اسرا ئىلە واردى آنلىرى دېلگە دعوت اىلە دى بعضى ايمانغە كەنلىلىر وزكريا علیه السلام آنلىزلىڭ اچىلە خىلى زمان طوردى . ايمىي بىلەك كر كىر كە عمرانلىڭ اھلى مەندەن مەرىم نېچىك طوغىدى وزكريا علیه السلام حضرت مەرىم كەنلى قەقا نېچىك آلدى اھلە تفسىر ايدرلەز كەر زكريا علیه السلام حضرت مەرىم بىن محارب يابىدە قېرسىن بىر يوجە يە دە قويىلى حضرت مەرىم ھەجرەسەنە كىر وب چەماز ايدى حتى مەيىش كورنچە چۈن مەيىش كوردى زكريا علیه السلام حضرت

مریم مرا بدن آلوب قیدزه سملک اوینه ایلدیکه زکریا علیه السلام خاتونی ایدی مقائل رضی الله تعالى عنه ایدر حضرت مریم چون حیضمن طاهر اولدی غسل ایلدی یعنی همرا به واروب او توردی زکریا علیه السلام فیلان حضرت مریم ناش جهروسته وارمه یازن قش بیمشی و قشن یاز بیشی بولور ایدی برکون زکریا علیه السلام حضرت مریم دن صورا دیکه اشبو بیشلار قایدندندر حضرت مریم رضی الله عنها ایتدی الله تبارک و تعالی حضرتلرندندر کیمه دیلر ایسه بیتعساب رزق ویر نیکم الله تبارک و تعالی حضرتلری بیورر «ان الله يرزق من يشاء بغير حساب» حضرت حسن رضی الله تعالى عنه ایدر زکریا علیه السلام الهی بکنا قوجه لیغم وقتنه براوغلان ویره سن دیمدی واردی همرا به کردی بر آزدن بر فرشته کلوب ایقدی یاز کریا حق جل وعلا حضرتلری ستابر اوغلان مژده لرکه آدی یحیادر نیکم حق تعالی حضرتلری بیورر «ان الله يبشرك بیعیی مصدقۃ بکامہ من الله وسيدا و حصررا و نبیا من الصالحین» بعضیلر ایدر یحیی علیه السلام یحیی دیلکیکی آنکیچون ایلدیکه اولدی زیراکه حق سیحانه و تعالی حضرتلری آنی شوید ایلدی ایدی اولدی باخود حق تعالی حضرتلری آنی طاعت ایله دیری ایلدی اصلا معصیت ایشلمدی واشلمگه دخی قصد ایلدی پیغمبر مر محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایدر یحیی علیه السلام اصلاحگناه ایشلمدی واشلمگه دخی قصد ایتمدی ایدی حصور اولدی آنکیچونکه الندن کل کنچه عورتلردن صاقدور ایدی اما زکریا علیه السلام ایقدی بن پیروم و خاتونم دخی قوچه در بزدن نیچه، اوغلان طوغه دیو تهجب ایلدی اول وقت زکریا علیه السلام طوقسان طوقز یاشنده ایدی و خاتونی طوقسان سیکن یاشنده ایدی، و نقلدرکه ایلیک یاز آیلکیکرمن بیشنهچی کونی یحیی علیه السلام دنیابی تشریف ایلدی او توزیا شده کردی حق تعالی حضرتلری آذان وحی ایدوب ایقدی «یا بیحی خذ الكتاب بتوة» یعنی تورانی قوتکله طوت و داثم آذان مشغول اول «وآتیناه الحکم صبیبا» یعنی یحیی علیه السلام کوچوراک ایکلن آنک دیلنه حکمنی ظاهر و بردک دیمک اولور. حضرت حسن رضی الله تعالی عنه ایدر برکون یحیی علیه السلام حضرت عیسی علیه السلام ایقدی سن بلدن یکسن عیسی علیه السلام ایقدی بلکه سن بلدن یکسن زیراکه حق سیحانه و تعالی حضرتلری سیکلا سلام ویره و بن کندیه سلام ویریم اویله اولدی ایسه سن بلدن یکسن دیدی. و نقامدرکه یحیی علیه السلام شولقدر آغلر دیکه کوزلریناک یاشی یوزیناک او زرنده اثر ایتمش ایدی الله تبارک و تعالی حضرتلرندن اویله قورقار ایدی . و نقلدرکه زکریا علیه السلام فیلان وعظ ایلسه اگر یحیی علیه السلام آنده کورمز ایسه اول وقت جهنه دن سریلار ایدی واگر آنده کورر ایسه اجمافدن سویلار ایدی برکون زکریا علیه السلام وعظ ایدر ایکن خلله نظر ایلدی کوردیکه یحیی علیه السلام آنده دگلدر مگر که

یجیی علیه السلام باشند یفاسی اچه چکوب دکلار ایدی بس زکر یا علیه السلام یجیی علیه السلام آنده کوره دیوب جهاد من خبر ویردی و آغلدی ایتدی چهرا دیل علیه السلام بکلا خبر ویردی که چهنه ده بر طاغ وارد ر آنکاران دیرلار واول طاغلک اچه ده بر دره وارد ر آدیه غضبان دیرلار واول درده بلک قیو وار او دن و هر قیون لثه دیز لگی ایکی یوز یالق یولدر واول قیولرک اچه ده او دن تابوتلار وارد ر اول تابوتلک اپن، او دن قفتازلار وزنجیلار وارد ر یجیی علیه السلام چون بو سوزی ایشقدی یرندن طور و کارب چاگردی واه، ن سکران آه من غضبان دیدی طاغلره کتی زکر یا علیه السلام و خاتونی آردیه، دوش دیلم کوره دیلم که بر کشی قویون کودر ایتدیلار هیچ برویکت کور دگمی که آغلار اویل کشی ایتدی فلان عقبه دده کوردم ایدر که طعام یه زم و صراچه زم تاکه برم جنته دیلر وبخود جه نم میلر بیله یونجه دیوب آغلر ایدی آناسی و آناسی واروب بول دیلار آناسی ایتدی سنی قرنمه کتوردیکم چیهون و سودم اچدیکلک حقیهون اوشبو آر په قرصه سنی بیه سن و بدم ایله بیله او کیله سن تچان یجیی علیه السلام آناسنک سوزین ایشنه بی طور دی آناسی ایله بیله کتمی زکر یا علیه السلام ایتدی بدم دفی دیلکم بودر که اوشبو جبهی کیهی سن یجیی علیه السلام آلبی کیدی و آناسی مرجمکلن طعام پشور دی یجیی علیه السلام یکی و اویودی دوشنه بوسکا ایتدیلار یا یجیی بنم او من یک او می بول دلک و بقم قوم مشول غمن یک قوم مشوی بول دلک بدم عز تم حقیه چون یا یجیی اگر فردوس اجمانه کوره شک ایندک ویا هنک اریر ایکی اشتنیا ق-گلدن و اگر جهنه کورسک ایتدک و یا غلک اریر ایدی کور گلکن یاش بیله قان و صاری صو آغار ایدی یجیی علیه السلام چون او یاندی آغلدی آناسه و آناسه ایتدی بنم خرقه می ویرک جه گزی آلت دیدی تچانکه یجیی علیه السلام کوزی یاشی وزاری لغی چوق او لدی ایسده حق جل و علاحدترلری آنی اسر کیوب ایتدی جهنه سزه هرام ایلدم کو گلداری امین او لوب عبادتی زیاده ایله دیلم و دق زعلی هضرتلر یندک چه لقی مشاهده ایلمک ایچون چوق شکر ایلدیلم. حارت اشعری پیغمبر علیه السلام نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایدر بر کون یجیی علیه السلام شیطان ایله بولشدی یجیی علیه السلام ایتدی یا ابلیس بکلا خبر ویرکه سما سوکار کمدر و غایت دشمنانک کمدر شیطان ایتدی غایت سوکار خلق بکلا اولدکه مؤمن اوله و بخیل اوله و غایت دشمانی اولر که فاسق اوله جو مرد اوله یجیی علیه السلام ایتدی یعنی نیچه شیطان ایندی مومنکه بخیل اوله آنک بخیل لگی بکایترو فاسق که جه مورد اوله قورقار مکه بر کون توبه ایلسه حق سبحانه و تعالی هضرتلری آنی قبول ایلیوب ولی ایلسه و اگرسن دگلمس ایسک بونی کممه به خبر ویرمز ایدم دیدی.

وفات زکریا ویحیی علیہم السلام

بر کون زکریا علیه السلام بودیلاردن قاچدی بودیلار آردینه، دوشدیلار تچانگاهه یه یقین کلدیلار

ز کر باعیله السلام بولمه بر آغاج کوردی ایندی بني گیزله اوول آغاج بارلدی ز کر باعیله السلام
ایچله کروب گیرلندی اما ایقة کنک اوچی گیزانه مدی اویهودیمار کادیمار بواهندیار شیطان آناره
ایقندی اوشبو آغاچه کردی پچقی کنور دیلمار لآل آغاچی باره لمدیار هنی پچقی ز کر باعیله السلام
باشه کلدي ز کر باعیله السلام آه میلدی باره و کوکلار حرکت کلديمار ز کر باعیله السلام اوچون
اوی سامت جبرائیل مایه السلام ایندی یا ز کر باعیله سبحانه و تعالی حضرت ناری ایدر بر کرده ذی
آه ایدر ایسک آدیکی پیغمبر دفتر ندن چغار برم آنلن صکر ز کر باعیله السلام فاتلندی آه
ایتمدی شهید ایندیمار کوز آنلک بیشچی کوننه ز کر باعیله السلام شهید اویلدی

اما وفات یحییی علیه السلام

نقادر که بني اسرائیل آرسنده بر پادشاه وار ایدی آنلک بر خاترنی وار ایدی اویل خاتونلک غیری
ایردن بر قزی وار ایدی دیبلدیکه اویل قزی پادشاه ویره و قورقار ایدیکه غیری بردن قز
آله واردی دوکون ایلدی یحییی علیه السلام دوکرنه چاغردی یحییی ملیه السلام کلدي دستور
دیه میکه قز اول پادشاه و برد بجهی علیه السلام دیدمه بوهرام در بس یحییی علیه السلام اویل
دوکوندن چیقدی کنده اویل خاتون یحییی علیه السلام قاقیدی و آن اولدر مگه حیله ایدوب
ایرینه شراب ایچوردی سرخرش ایلدی پمانکه اویل پادشاه سرخوش اویلدی اویل خاتون قزینی
تر بین ایلدی وایرینه عرض ایلدی ایندی یچبی علیه السلام بوزن کلدي اوشبو قزیه سکا و برد بزم
دیدم اویل ایندی حرامدر سنبلن دیلمار مکه آفی چاغردی اویل دره سن اویل پادشاه یحییی علیه السلام
چاغردی ایندی سن بویله می دیدک یحییی علیه السلام ایندی بای اویل سکا حرامدر اویل پادشاه
بیوردی یحییی علیه السلام قوچ بوغاز از کبی بوغاز دیلمار بای آنلک بیگرمی طقوز پنچی کوفی یحییی
علیه السلام شهید اویلدی اویل کون کو کارلک و بیلر لک فرشنه امری یحییی علیه السلام اوچون آغلش دیلمار
و ایندیمار الھی قنگی گناه بچون یحییی علیه السلام اویلدی دیلمار لآل سبحانه و تعالی حضرت ناری
اینده اصلا یحییی قولمک گناهی بوقدر و گناهه دخی قصد ایله مدی ولکن بقی سور ایلدی بن دخی
آفی سورم آنلکچون اویلدی زیرا که محبه واجبد رحمت اچنک اویل اهل تفسیر ایدر که یحییی پیغمبری
ز کر باعیله السلام دن اوکدین شهید ایلدیلم. و ننذر که یحییی علیه السلام شهید ایلدی عیسی
علیه السلام آنلر لک آرسنده چیقدی کیمی ایله اللہ و الجلال حضرت ناری اویل دمک اوزرینه با بلدن بر
پادشاه ویردی آثاره دوس دیر لار ایدی اویل پادشاه ایندی اگر قدسی آلور ایسم جهیع خلقنی
اویلدیم حقی آنلر لک قانی بام لشکر مک اچندهن صوکبی اویلوب آقه چون قدسی آلدی اما یحییی
علیه السلام اویلدیون پادشاهی بولمه متفول آرسنده گز لوش ایدی اویل کون یحییی علیه
السلام اوچون بندش مک کشی بوغاز لندی یحییی ملیه السلام لک قانی او زرینه آنلک ایله دخی ساکن
اویلدی یدی بوز او غلان کنور دیلمار یحییی علیه السلام لک قانی او زرینه بوغاز دیلمار اما ینه ساکن

اولمدى وقصد ايلدیكه قلانلىرى او ده ياق، اول قوم ايقدىلر يجىئى عليه السلامڭ قانى حقيچىون بىزى عفو ايله هر دوس پادشاھ عفو ايلىيوب مسامان اولمدى ينه بابل ايلنە كىقىدى.

مباحثت عىسى عليه السلام

قال الله تعالى «اذ قال ل امرأة عمران رب انى نذرت لك ما في بطني محررا فتفقىل منى انك انت السميع العليم» مقائل رضى الله تعالى عنه ايدر حضرت مريمڭ آناسى كە هذه در عمرانڭ خاتونى قاۋۇذانڭ قىزى ايدى وحضرت مريم عمران قىزى يدر وعمران ماڭان او غلېيدىر و ماڭان سليمان عليه السلامنىڭ او لا دلرىنىڭ زۇن دەمەنەن كېبە او لدى ايقىدى حق سېحانە و تعالى حضرتلىرى بىنى قارنەن كە ئەللىرى قور تقارار ايسيه آنى محرر قىلە بىم يعنى اصلا دنیا عممان اشىتەيوب بيت المقدس خەلقىچى قىلۇپ محرابە ملازم او لوب عبادت ايلسون پېغەبىر عليه السلام ايدر نىڭ كلاواغلان آناسىن طوغىر جەيىع سەھ شېطان يابشور آزىچى حضرت مريمە و عىسى عليه السلام يابشمدى. و نقللىرى كە بىر كون عمران خاتونىه ايقىدى اگر اول قىزىنەن غى قز او لور ايسيه نىچە ايدرىن حەمە او لىزە ملول او لىزى چۈن حضرت مريم طوغىرى مريم دىب آدقۇيدى يعنى تىڭى تىڭى تىڭى حضرتلىرىنە قىلاق ايمايچى دېمىك او لور قوندانەن صاروب بېت المقدس محرابىنە قويوب كىندى قىسىنىڭ او لولارى بىر يە جمع او لوب هر بىرى بىن تكفل ايىدۇپ ترىيە ايدرم دېرى زكريا عليه السلام ايقىدى بىڭا امىقىدر حالاتىزەسى بىندە بونلىرى ايقىدى قرغە آتىلم كورەلم كىدە چىقار زكريا عليه السلامنىڭ شەرىعىتى بىر ايىكە صوپە بىر قام بىراغورلار ايدى قىغىسىنىڭ كە قىلىمى صوپە باشەسى او لىگىندر دېرىلر ايىدى حکم آنڭ او لور ايىدى بونلىر وزكريا عليه السلام عىين سلوانە واردىلر اردن ايرماغانە قىلم بىرا قدىلر آنلىنڭ قىلىمى باتىدى زكريا عليه السلامنىڭ قىلىمى صوازەرنىڭ قالدى بىلدىلر كە زكريا عليه السلام احقدىر آڭا ويردىلار نىڭم حق تعالى حضرتلىرى بىپور و «فتقىلها رەبها بىقىبول حسن و انبتها نېباتا حستا و كفلمى زكريا» بىس زكريا عليه السلام حضرت مريمى آلدى بىودى كە عبادت ايقەك ايچۈن محرابىنە قودى حق سېحانە و تعالى حضرتلىرى اجماخىن يەمشلىر ويردى بىر كون جىرا ئىليل عليه السلام كارى ايقىدى يامرىم الله مطیع او لىكىچە عبادت ايدر ايکن آياغاڭ او زەرىنە طور نىمازى او زون ايله حضرت مريم چۈن جىرا ئىليل عليه السلامدىن او لى سوزى ايشىدى كىچە او لېچق نە ازدە شول قىدر طور دىكە آياغى زەمت ويروب ورم او لور ايىدى مفسىلر ايدرلىر بىر كون جىرا ئىليل عليه السلام حضرت مريم قىللە كەدى و ايقىدى تىڭى تىڭى حضرتلىرى سەپى طاهر ايقىدى و سەنگ قارنەن كە بىرا غلان باردر كە آتاسز وجودە كلىسەر دې يامرىم حق سېحانە و تعالى حضرتلىرى سەپا بىر كە بىشارت ايدر آدى عىسى در دنیا دە و آخرتىدە مقيبللىرى و بىشىكلە ايکن سوپىلار نىڭم بىوك ايکن سوپىلار دىب كىقىدى آننىڭ كە حضرت مريم بىر كون حىض كوردى و حىضدىن آننى مشرقىدىن باڭا بىر طرفە كىقىوب فسل ايلدى

اول سبک ندر که نصاری قومی حضرت مريم مشرقین بـاـکـاـغـسـلـ اـیـلـدـی دـیـبـ شـرـقـ جـانـبـلـی قـبـلـهـ
 اـیـقـدـیـلـرـ وـعـضـرـتـ مـرـیـمـ غـسـلـ اـیـدـرـ اـیـکـنـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـ برـگـوزـلـ اوـغـلـانـ صـورـتـهـ کـرـوـبـ
 بـیـوزـیـ مـلـوـرـ وـقـاتـیـ لـطـیـفـ هـیـدـتـ اـیـلـهـ کـلـبـیـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ کـوـزـکـیـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ آـنـیـ کـوـرـوـبـ
 قـوـرـقـدـیـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ چـونـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـیـ بـرـاقـنـ کـوـرـدـیـ درـحـالـ سـنـنـ رـحـمـاـهـ صـخـورـمـ
 دـیـدـیـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـ اـیـنـدـیـ بـنـ رـسـوـلـ عـقـ تـعـالـیـ حـضـرـتـلـرـیـ سـکـاـبـرـ اـیـرـ اوـغـلـانـ پـاـغـشـلـادـیـ
 حـضـرـتـ مـرـیـمـ اـیـنـدـیـ بـنـ مـقـقـیـ وـعـقـلـوـ کـشـیـ بـمـ بـنـ کـمـسـهـ دـنـ اـجـرـتـ آـلـوـبـ زـنـ اـیـقـمـدـمـ وـبـکـاـ کـمـسـهـ
 بـیـاـشـمـدـیـ بـنـنـ اـوـغـلـانـ زـیـچـهـ اـلـوـرـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـ اـیـقـدـیـ گـرـچـکـسـنـ وـلـکـنـ حـقـ تـعـالـیـ جـلـ وـعـلـاـ
 حـضـرـتـلـرـیـ اـیـنـدـیـ بـکـاـ آـسـانـدـرـ کـهـ آـثـاـ اوـغـلـانـ وـیرـمـ اوـلـ اوـغـلـانـ خـلـفـهـ عـبـرـتـ وـرـحـمـتـ وـآـیـتـ
 اـیـدـهـ بـعـضـیـلـرـ اـیـدـرـ جـاـئـزـدـ گـلـدـرـ کـهـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـذـکـ نـفـخـنـنـ کـمـسـهـ بـرـادـیـلـهـ آـنـثـ اـیـچـونـکـهـ
 بـعـضـیـسـیـ مـلـکـنـ وـبـعـضـیـسـیـ اـنـسـانـنـ اـوـلـوـرـ وـلـکـنـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـ عـیـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـذـکـ
 بـرـادـلـهـ اـسـنـهـ سـبـبـ اوـلـدـیـ تـخـانـکـهـ حـقـ تـعـالـیـ آـدـمـ عـلـیـهـ السـلـامـیـ بـرـانـدـیـ وـعـهـدـنـ آـلـدـیـ ذـرـ یـقـنـانـ
 بـسـ بـعـضـ صـوـنـ آـنـالـرـیـ بـلـذـهـ قـوـدـیـ وـبـعـضـ صـوـنـ آـنـالـرـیـ رـهـمـلـهـ قـوـدـیـ تـخـانـکـهـ اـیـکـنـ صـوـهـ حـضـرـتـ
 مـرـیـمـلـهـ جـمـعـ اوـلـدـیـ بـعـضـیـسـیـ آـنـاسـنـ وـبـعـضـیـسـیـ آـنـاسـنـ بـسـ جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـ نـفـخـ اـیـنـدـیـ
 جـبـرـاـئـیـلـ عـلـیـهـ السـلـامـذـکـ نـفـخـ اـیـلـهـ حـضـرـتـ مـرـیـهـ لـاـثـشـهـوـقـ حـرـکـنـهـ کـلـبـیـ بـسـ اـیـکـیـ صـوـ جـمـعـ اوـلـوـبـ
 حـضـرـتـ مـرـیـمـ کـبـهـ اوـلـدـیـ. اـبـنـ عـبـاسـ رـضـیـ اللـهـعـنـهـ اـیـنـدـیـ تـخـانـکـهـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ کـبـهـ اوـلـدـیـ قـاـچـوبـ
 بـرـدـرـهـ بـهـ کـرـدـیـ چـونـ وـقـتـ قـهـامـ اوـلـدـیـ عـیـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ طـوـغـدـیـ اوـرـ تـاقـشـذـکـ اوـلـدـهـ حـضـرـتـ
 مـدـبـمـ اوـلـ وـقـتـ اوـنـ یـاشـنـهـ اـیـدـیـ کـبـهـ اوـلـمـاسـیـ اـیـلـهـ طـوـغـرـمـسـیـ بـرـسـاعـتـ اـپـمـدـهـ اوـلـدـیـ. وـنـقلـرـکـهـ
 حـقـ جـلـ وـعـلـاـ حـضـرـتـلـرـیـ حـضـرـتـ مـرـیـهـ استـادـسـرـ حـکـمـتـ وـبـرـدـیـ اـیـشـ اـیـشـلـمـنـ قـسـمـتـ وـبـرـدـیـ
 وـچـرـیـزـ یـارـدـمـ وـبـرـدـیـ وـبـرـسـ اـوـغـلـانـ وـبـرـدـیـ. جـمـاـهـ رـضـیـ اللـهـعـنـهـ اـیـدـرـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ اـیـدـرـ
 عـیـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ بـنـمـ قـارـنـهـ تـسـبـیـحـ اـیـدـرـ اـیـکـنـ بـنـ اـیـشـیدـرـ اـیـلـدـمـ قـچـانـ طـوـغـرـدـمـ بـکـاـسـوـیـلـدـیـ بـنـ
 دـفـیـ آـکـاـسـوـیـلـهـ دـمـ نـفـکـمـ حـقـ تـعـالـیـ بـیـورـرـ «اـنـ اللـهـ بـیـشـرـکـ بـکـلـمـةـ» بـعـضـیـلـرـ اـیـدـرـ حـقـ جـلـ وـعـلـاـ حـضـرـتـلـرـیـ
 خـبرـ وـبـرـدـیـ کـلـامـذـکـ کـهـ بـرـ پـیـغـهـ بـرـ بـرـادـیـرـمـکـهـ آـنـاسـیـ بـوـقـدـرـ بـسـ عـیـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـهـ کـلـمـهـ دـیـدـیـ آـنـثـ
 اـیـچـونـکـهـ حـقـ جـلـ وـعـلـاـ حـضـرـتـلـرـیـلـذـکـ رـعـدـهـسـیـ اـیـلـهـ حـاـصـلـ اوـلـدـیـ بـعـضـیـلـرـ اـیـدـرـلـرـ کـلـمـهـ دـیـدـیـ آـنـثـ
 اـیـچـونـکـهـ کـلـمـهـ کـنـ اـیـلـهـ حـاـصـلـ اوـلـدـیـ تـخـانـکـهـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ طـغـوـرـمـقـ اـسـقـدـیـ صـحـراـدـهـ بـرـ قـوـرـیـ آـغـاـچـ دـارـ
 اـیـدـیـ آـنـهـ وـارـدـیـ اـمـاقـاتـیـ قـشـ اـیـدـیـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ اوـلـ آـغـاـچـ طـایـانـدـیـ وـایـنـدـیـ فـیـ اـوـلـهـ اـیـدـیـ بـنـ
 بـوـنـنـ اوـلـ اوـلـیـدـمـ وـانـوـدـیـلـوـبـ بـلـوـرـسـ اـوـلـیـدـمـ بـوـحـالـ باـشـهـ کـلـهـ بـیـدـیـ تـخـانـکـهـ حـضـرـتـ مـرـیـمـ عـیـسـیـ عـلـیـهـ
 السـلـامـیـ طـوـغـرـدـیـ عـیـسـیـ عـلـیـهـ السـلـامـ حـضـرـتـ مـرـیـمـنـذـکـ آـيـاغـیـ آـلـقـدـانـ وـبـلـهـ دـیـ وـایـنـدـیـ بـنـ عـبـدـ اللـهـ
 هـیـچـ بـلـمـ اوـچـونـ غـصـهـ بـیـهـ کـهـ بـنـ مـقـلـفـ پـیـغـمـبـرـیـ بـیـمـ وـبـوـقـوـرـیـ آـغـاـچـیـ صـالـلـهـ کـهـ آـنـلـاـ یـاشـ خـرـمـالـرـ بـقـسـوـنـ
 وـاوـسـتـکـهـ دـوـگـلـسـوـنـ وـهـضـرـتـ مـرـیـهـ اـیـقـدـیـ اـگـرـ بـرـ کـمـسـهـ بـیـهـ رـاستـ کـلـوـرـسـفـدـیـ کـهـ نـدرـ اـیـقـدـمـکـهـ

خلقه سویلیم الا که اشارت ایله سویلیم زمان او لد عادت بواید یکه نذر ایدر لر ایدی سویله همگه
 * و نقلدر که یوسف نجار دیرلر بر کشی وار ایدی کلای حضرت مریمی و عیسی علیه
 السلامی او ل میلن کیتوردی هر مغاره وار ایدی آنرا ایلندی فرق کون او ل مغاره ده طور دیر
 حتی حضرت مریم طاهر بولایی آنلن صدرگره یوسف نجار حضرت مریمی قومنه کیتوردی قوماری
 آنی کوروب آغلاندیلار بامیریم قاید بولاسخ بآناسرا او غلانی دببلار حضرت مریمیه بیندی
 بکا مولاه بوا او غلانه سویله ایلر نیچه سویله یه لم بر کشی یه که هنوز بیشکله او لوب صین او له
 بز آنکان دیده لم عیسی علیه السلام چون بولنله سویله دی ڈی تی «انی عبد الله» او ل سوزکه
 عیسی علیه السلام دن واقع بولکی عبده الله ورسول الله اب بکه اقرار ڈی بله دی * ابن عباس ایدر
 او ل پیغمبر که پنی اسرائیلله مبعوث او لدی یوسف علیه السلام ایدی و آخر پیغمبر که آنلر
 مبعوث او لدی عیسی علیه السلام او لدی و عیسی علیه السلام ڈی یقدي حق تعالی بدن پیغمبر
 قیلوب کتاب ویردی بکا کتاب کاسی دین کلث مهتمسی بودر که آنام قارنده حن تعالی
 حضرتلری بکا کتاب او لر تی دیدک او لر. حسن رضی الله عنہ ایدر بکا کتاب ویردی
 دین کهانن مراد او لر که آنام قارنده حق تعالی حضرتلری بکا نورات او لر تی دیدک او لر
 و بدن نبی قیلک دیدک او لر که حق تعالی حضرتلری بکا خبر ویردی لوح محفوظ ذکه بدن نبی
 قیلک دیدک او لرور «رجه علی بدارکا» بدن بدارک قیلک دیدک او لر که بدن غلقة معلم قیلکی
 و حق تعالی حضرتلری بکا و صیت ڈیله دیدکه دیری او لد بخچ، نه از قبالم و زکات ویرهیم «ولم يجعلنی
 جهارا شقیما» بعده عاصی وجهار او لمادم و ملامت بدیم او زریمه او لسون دیدی شول کونکه
 طوغغم شیطان یابشمقدن و دخی شول کونکه او لدرم بدن سلامت ڈیلسون شکلن و دخی شول
 کونکه بدن قالدران ڈردن او ل کون قیامت اصلیار زدن صاقلا دیدک او لر عیسی علیه السلام
 چون بوسوزلری سویله دی یذه اپسم او لدی. و نقلدر که عیسی علیه السلام اوچ باشدکه ایکان
 پیغمبری علیه السلام آنی کرجکلکی بدن اسرائیل ڈی عجله ندیلر اما پیغمبری علیه السلام عیسی
 علیه السلام دن اوچ یاش او لایدی بعضیلر ایدر آنک اوچوند که آنرا او غلانچق ایکان انجیل
 کاسی قایچا که حق تعالی عیسی پیغمبری بدن اسرائیلگه دعوتکه کوندر دی عیسی علیه السلام
 آنلر غه تورلی نورلی علامقلر کورسنه تی حقی ڈی یتدی من سرگه بالحقدن بر ذرسه توڑه بیم باذن الله
 دیری او لسون بونلر عناد ڈیله بیوب ڈی یتبلر بزگه بیار اسه قوشی توڑ کوره لم دیدیلر بس بارا سه
 قوشی است، دیلار آنک اوچونکه جانوار اراچک، غایت عجا ایب جانوار در زیرا که دریدر قاندر
 گه کلری بوقدر واوچار قاناتلری بونسزو بادری دغی طرغرر کیدر و قلان هیوانلر کبی و بیوره
 ڈیلر کیدر و قلان قوشلر کبی و مهسی دارد سوتی چغار یاوریسی آنلن امر و کوله انسان کولدیکی
 کبی و حیض کورر عورتلر کوردیکی کبی قایچانک، بونلر عیسی علیه السلام دن یورا سه بی

استه ديلر عيسى عليه السلام بالحقدين بر يراسه توزدى و آغزىدى نفع ايتدى اول يراسه
 ديرى اولوب اوچى نفع ايتمك عيسى عليه السلامدى ويرانق اللهدى نتكمىم حضرت
 مريمە نفع ايتمك جېرىاپيل عليه السلامدى ويرانق اللهدى ايدى . و هب رضى الله عنه
 ايدر آندىن صوڭرىھ عيسى عليه السلام ئىتدى آنسىدى كۈزىز طوغانلىرىلىسون علاج اييم بىم
 خوش اولسون آنلىرى بر كۈزىز ويرابرس كشى كېۋوردىلر عيسى عليه السلام ئىلە مسح
 ايتدى كۈزىز كوردى وابرس خوش اولدى آندىن صوڭرىھ عيسى عليه السلام اينىر اولوي
 ديرى ئەيلەيم بادىن الله واردىلر جالىنوسه ايتدىلر عيسى عليه السلام ايدر اولوي ديرى
 ئەيلەيم دير جالىنوس ئىتدى اولوي علاج ايله كىسى ديرى ئەيلەيم اگر ئەيلە ئىسە
 حق نېيدىر طبىب دىگلىرى بوگز آنلىرى اولوي ديرى ايله كورولم ديدىلار . كشافىدە ايدر
 عيسى عليه السلام بىش كشى بى ديرى ئەيلەدى بىرى بودركە كوكىن عيسى عليه السلامگە
 مايىدە كىلوردى بىرکون بىر پىشىش بالق كىلىدى عيسى عليه السلام دعا ئەيلەدى اول بالف
 ديرى اولنى وبرى دخى عازار ايدى عيسى عليه السلامگە ايمان كېۋوروب طورر ايلى
 و بىرى دخى برخانۇڭ براوغلاچىغا دار ايدى اولماش آنى تابوتقا قويوب اچىلە ياتورىجى
 ايكان عيسى عليه السلام دعا ئەيلەدى اول اوغلانچى ديرى اولوب طورو كىلىمى تابوتى
 كوتوروب آناسىنە كىدى برى دخى بودركە بىر كشىنىڭ قىزلىرى بار ايدى برى اولنى عيسى
 عليه السلام آنما دعا قىلىدى اول قىطورو كىدى بونلىرى ئىتدىلار اگر حق بىخې بىر ايسىڭ
 نوح اوغلى سامى دېرى ئەيلە كورولم عيسى عليه السلام ساماش قېرىنە كىدى دعائى بىلدە
 نوح اوغلى سام طورو كىدى دورت ملک يىدىن زىادە بېردى ياتماش ايدى بعضىلار ايدر نوح اوغلى
 كىنغانى ترى ئەيلەدى و آنما نوح عليه السلامنىڭ كېسىن صوردى كىنغان ئەيتدى طوفان صوڭرىھ
 بىل آلوب كمى بى قاف طاونە براقدى . ايلى قاچانكە عيسى عليه السلام ۋومى كوردىكە آنلىرىدىن
 كفر كىتەدى و ئەيتدى حق اوچون بَايىاردەم كم ايدر حوار بىون ئەيتدىلار بىز سىڭاياردەم ايدر زى
 انصار الله بىز اون ايلى كشى ايدىلر . مقاتىل رضى الله عنه ايدر اول اون ايلى كشى
 قصارلىرى ايدى بى آغار دېرىلر ايدى عيسى بېغەبىر بىر كون آنلىرى ايله يولىدە كېدر ايكان ئەيتدى
 «من انصارى الى الله» بونلىرى ئەيتدىلرنەن انصار الله عيسى عليه السلام بونلىرى ئەيتدى فەصفىت
 اشلەرسى بونلىرى ئەيتدىلار بى آغار دېرىز عيسى عليه السلام ئەيتدى كەڭ نفسەزى آغار تالمىڭ ناهىدىن
 چون بونلىرى بوسوزى عيسى عليه السلامدى ايشىدىلر عيسى بېغەبىرگە تابع بولدىلر . قال الله
 تعالى «ان الله اصطفى آدم ونوما وآل إبراهيم وآل عمران» يعني حق تعالى حضرتلىرى آدم عليه
 السلام بىش نىسنه ايله اختىيار ايتنى بىرى بودوكە آدم عليه السلام غايتاً اهـ من صورتىدە
 ايدى ايڭىچى حق تعالى آدم عليه السلام فرشتە ارى سىجىدە ايتنىرىدى اوچماچى حق تعالى آدم عليه

السلامی اجتبای ایلدی دورنچی حق تعالی آدم علیه السلامی اجمادخده ساکن ایلدی
 بیشنجی حق تعالی حضرتی آدم علیه السلامی ابوالبشر قیلدی . اما حق تعالی حضرتی
 نوح علیه السلامی اختیار ایقندی بیش نسنه ایله اول بودرکه حق تعالی حضرتی
 نوح علیه السلامی ابوالبشر قیلدی زیراکه حق تعالی حضرتی جمیع خلقی صو ایله
 غرق ایلدی نوح علیه السلامی که درینه هلاک ایلدی ایکنچی بو درکه نوح علیه
 السلامی که عمرن او زون ایلدی طوبی لمن طال عمره و حسن عمله او چاچی بو درکه حق
 تعالی حضرتی نوح علیه السلامی دعاسن مؤمنلر و کافرلر او زرینه مستجاب ایلدی
 دورنچی بودرکه حق جل و علا حضرتی جمیع خلقی صو ایله غرق ایلدی نوح علیه
 السلام کمی وہ بنوب خلاص اولدی بیشنجی بودرکه شریعتی اول نوح علیه السلام قودی
 زیراکه اول مرسل نوح علیه السلام ایدی . اما حق تعالی ابراهیم علیه السلامی ابوالانبیاء
 قیلدی و ابراهیم علیه السلام زمانیکن بزم پیغمبر مزمانه کنچدن قدر پیغمبر کلیسه جمله‌سی
 ابراهیم علیه السلامی که صابنین کلی ایکنچی بودرکه حق تعالی حضرتی ابراهیم علیه
 السلام فمرود او زن قورناری واودی بر وسلام ایلدی او چنچی بودرکه حق سبحانه
 و تعالی حضرتی ابراهیم پیغمبری کندویه خلیل قیلدی دورنچی بو درکه حق جل و علا
 حضرتی ابراهیم پیغمبری که ایله مبتلى قیلدی بیشنجی بودرکه حق سبحانه و تعالی حضرتی
 ابراهیم پیغمبری خلقة امام ایلدی ایلدی حق سبحانه و تعالی حضرتی ، «آل ابراهیم
 وآل عمران» دیدیکی بودرکه یعنی بو ایکی آل نسلدر بعضی بعض‌خان مقدم کلی
 ترتیبی بودرکه موسی و هارون علیهم السلام عمران او غلیدر و عمران پیغمبر او غلیدر
 و پیغمبر قاها و غلیدر وقاها لاوی او غلیدر لاوی یعقوب او غلیدر و یعقوب اسحاق
 او غلیدر اچلین ینه عیسی علیه السلام مریم او غلیدر و حضرت مریم عمران قزیدر
 و عمران ماشان او غلیدر و ماشان سلیمان علیه السلامی اول غلیدر او غلیدر و سلیمان علیه
 السلام داود علیه السلام او غلیدر و داود ایشا او غلیدر واشا یهودا نسلنکندر و یهودا
 یعقوب علیه السلام او غلیدر . بس اویله اول سه عیسی پیغمبر ابراهیم پیغمبر نلک آلیدر
 عیسی علیه السلام قزل بکرلو و آق گاوده لو او زون صاپلو ایلدی پلان آیاک پور رایدی
 آلتون کومش اتخاذ ایلدنه‌دی دنیای تمام ترک ایتمش ایدی و مجرد ایدی . و نقلنکر که عیسی
 علیه السلام بروکون سفرده کیلر ایکن بولده بروجه طاغ کوردی او زه زنده برا آق طاش وار ایدی
 عیسی علیه السلام اول طاشک حستنکن تعجب ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتی ایقندی
 دینر میسنکه اول تعجب ایلدیکن نسنه بی سکا بیلدی مردیم عیسی علیه السلام اویتدی نعم بار ب در حال
 اول طاش قدرة الله ایله ایکی پاره اولدی اچنده کو کچک صورتاو بربپر چیقدی اسکی
 عبالو و بیاننده برا او زم آغاجی وار ایدی تازه بتمش عیسی علیه السلام کور دیکه اول پیر

نماز قیلور تجیری دخی زیاده اولی و آنکه ایندی یاشیخ بوآغاج ندر اول شیخ ایندی
 هر کون آنکه اوزم بقر بنم ایچون نفقه ایدیلورم عیسی علیه السلام ایندی نقدر
 زماندرکه بونده عبادت ایدرسن اول شیخ ایندی دورت یوز سنه در که بونده عبادت
 ایدرم عیسی علیه السلام ایندی الهی شوبله ظن ایدرمکه بوندن افضل کیممه یراتریک
 اوله حق سبحانه و تعالی ایندی بو کشی محمد امتنانک بریسی قدر در پناهکه آنلردن بروی
 شعبان آییلک اون بیشنجی کیچه سنه براعت نماز بنی قیلسه بنم قدمه بوکشیدن که دورت
 یوز یل عبادت ابلدی اول یکلر. کعب الامبار رضی الله تعالی عله ایندی حق سبحانه و تعالی
 حضرتلری ایندی یاعیسی «بسم الله» چوک ذکر ایله هر کیم «بسم الله» چوک ذکر ایتسه
 پکنا وفا ایلمش اولور وهر کیمکه و پکنا وفا ایله بن آنکه دیوانه یوز «بسم الله الرحمن الرحيم»
 ثوا بن بازارم و طاموغدن آزاد ایلمام واجماخه قویارم. ونقادرکه عیسی علیه السلام کوکره
 رفع اولیچق یلدی کون کوکره طوری آنکن صرکره حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایندی
 یاعیسی یله یوز ینه این والدک مریم ایله واصحابک ایله بولش مریمک سکا حزفی
 وفرق جمیع عالمن آرنقدر همان عیسی علیه السلام کوکن یوز ینه ایندی الله سبحانه
 و تعالی حضرتلری آنکه فرشتلر قنادی کبی قنادلر وبردی نزوردن خلعتلر کیدری چون
 عیسی علیه السلام یوز یله ایندی حضرت مریم واصحابی ایله بولشی یلدی کون یرده
 طوروب ینه کو که عروج ایلدی. ونقادرکه عیسی علیه السلام اول وقتکه ایکاچی
 کو که چیقدی فرشتلر قانه جمع اولوب زیارت ایدرام ایسی خرقه سنک اوج یوز یزند
 یاما می وار ایدی فرشتلر کوردیلر آغلشیدلر وایتدیلر الهی عیسی قلکه دنیاده ببر کوملک
 دخی ویرمدک حق تبارک و تعالی حضرتلری یه یقدی اگر جمیع دنیایی صاتسه لر عیسی یه
 ببر کوملک بهاسی اولایه اما فرشتلر آنکه ایله برایکنہ بولدیلر حق جل وعلا حضرتلری
 یه یقدی اگر اول ایکنہ دخی اولایه ایدی آنکه سیکرزچی کو که چیقاردم ایکنچی کو که قویانک
 طورسون. ونقادرکه عیسی علیه السلام بر کون مقبره لرها وغرادی فرشتلر برکش یه عناب
 ایدرلر ایدی ببر کون یله اول قبره اوغرادی رحمت فرشتلر لری المزنده نزوردن طباقلار طوتارلر
 عیسی علیه السلام آنکه کوردی تعجب ایلدی حق تعالی حضرتلرینه مناجات ایلدی حق تعالی
 حضرتلری یه یقدی یاعیسی اول کشی برعاصی کشی ایدی قبرده عنابه اوغرادی اما اول
 کشی اولیچک آنکه برکه عورتی قالدی آنکن بر اوغلان طوغنی اول اوغلانچه بیودی آنکه
 معلم ویردیلر معلم آنکه «بسم الله الرحمن الرحيم» دیدی اول اوغلانچه «بسم الله الرحمن الرحيم»
 دیدی بن اول قلمدن اوتاندم عناب ایتمگه زیرا که اوغلی یریوزنده «بسم الله الرحمن الرحيم»
 دیدی بن آنکه آناسنه یر القنده فیچه عناب ایده یم اول کشی ب اوغلنه
 با غسلدم دیدی. کعب الامبار رضی الله تعالی عله حضرتلری ایدر حق تعالی حضرتلری

عیسی علیه السلامه ئه یقندی واقوای شهربینه وار خلقنی اسلامه دعوت ایله بلم رزقمنی بیله رلر
وبندهن غیریه تابدوارلر بن آنلره عذاب ایدردام اما آنلرده بیش خصلت وارد آندهن او توری
عذاب ئه یلامز عیسی علیه السلام ئه یقندی بارب اول بیش خصلت نیدرحق تبارک و تعالی
حضرتلری ئه یقندی بری بود که اخچیارلرینه وقار چقلرینه حرمت ایدرلر ایکنچی بودرکه
تورتلزی ایلرلرینه محبت ایلرلر واوغلانلرینه کوچک تربیه ایدرلر اوچنچی بودرکه قایچانکه
برکشی امانت قویسه خیانت ئه یلله مزلدورنچی بودر که سوزلاری گرچکلریالنان سویله مهسلر
بیشلچی بودرکه بر کونلک رزقه قناعت ایدرلر بارین اوچون نسنه جمع ئه یلله مهسلر هر کم او شبو
بیش خصلتی اشله سهلایق توکلدر که دنیادن ایمانسز کیقه وار آنلاری اسلامه دعوت ئه یلله کم
قابلللدر. قوت القلوبده ایدر عیسی پیغه ببر و بیحیی پیغه ببر علیهم السلام بر کون بر بیرده
بولشدیدر عیسی علیه السلام فرح و بیحیی علیه السلام غهکین ایدی بیحیی علیه السلام ئه یقندی
یاعیسی سن تکری تعالی مضرتلر بناڭ مکرنىن ایدهين اولدڭ اولامى عیسی علیه السلام ئه یقندی
یا بیحیی سین تکری تعالی مضرتلر بناڭ وە مندىن اميدڭ كىسىدڭ اوله‌ی دق سېحانه و تعالی
حضرتلری ئه یقندی ایکیيڭىز دخى ایوسویله رسما احسنسىڭ او لدرکه الله ناڭ كرمى و لطفى چرقىدر
دېه کوچك ظن ئه یلله بىه. قوت القلوبده ایدر حق تبارک و تعالی مضرتلری ئه یقندی یاعیسی
محمد امتنىڭ عالملرى بىنم قاتەن پیغەبىلار كېيىدر زىرا که آزنىنىدې راضى او لورلار و بن دخى
آنلرنىڭ آزىزەندىن راضى او لورم و آنلارنى اوچماخقا قويارم «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ»
دېدلىرى اوچون اوچماخنىڭ اکثرى آنلرنىڭ ایلر ایسەنلىكىن بىلەن قىلۇمىڭ كۆئىلەدە
دنىيا و آخرت سوکىسندىن نسنه بولما سام بن آنلە كۆئىلى محبتم ایله طولقىرورمن.

فصل في أوصاف الانجيل

صاحب کشاف ایدر توراتىدە احکام وار ایدى اما انجييانڭ اکثرى مرعظه ونصائح ايدى تفسير كېيىدە
ایدر انجييلداڭ اۋلۇن يازلىش ایدىكە «بىسە الارممانارىمە» وحق تعالی حضرتلری انجييلدە بىبورر
بر كشىگە ظلم ایتسە لر اول مظلوم كشى استغفار ئه یلله سە تحقىق شىطاننىڭ عسکر يىنى صىدى. قاتادە
رضى الله تعالى عنده حضرتلری ایدر اامت محمدنىڭ مثلىلىرى انجييلدە يازلىمشىر بری بودرکه آخر
زمانىدە بىر قوم كە امر بالمعروف ونھى عن المتراءيدە لر اۋل آز ادلار صوڭرە چوق او لالر
*حق تعالی مضرتلری بیش سوز بىبورر بری بودرکه اگر دعاەدە بىلەر ایسەنڭ اجاابت ایدرم ایکنچى
بودرکه اگر وىرد كم نەھقىلرە شىڭرا ایدر ايسەنڭ زىادە ئه یلله يىم اوچنچى بودرکه اگر صەدە بىرمىك
ایلە بىڭا يقىن او لور ایسەنڭ بىن دخى رەھمەم ایلە سکاياقن او لورم دورتىچى بودرکه اگر توبە ایلە بىڭا
ياقن او لور ایسەنڭ مغفترت ایلە بىن دخى سېئاپايانقن او لورم بىشلچى بودرکه اگر اعتقاد ایلە بىڭا تۈكىل

ئه بيله ايده لک بملخى جمیع حالله میکنایارده مر. و نقلدر که انجیلکه حق تعالیٰ مضرتاری
و بیل شول کشیدگه علم او گردنمک استدیه اول کشی جاھللر ایله بیله تهوغده قوبه و علمی طلب
ایده لک او گردنکه علم سزی سعید ایله ایسنه شقی دخی ایله میه اگرسزی پوجه ایله ایسنه آیاپلر
القنه دخی براقه میه اگرسزی بای ایله ایسنه بوسنول دخی ایله میه اگر سرگه فائده ایله ایسنه
زیان دخی ایله میه و دخی ایقمیه که علم او گردنمکه قورقارز چون عمل ایده مز زبلکه شریله
دییدکه دیلر ز که علمی بیله لم و آنلک ایله عمل ئه بیلله لم. مقاصل بن سلیمان ایده انجیلکه بولدم
حق تعالیٰ ئه بیندی یاعیسی علمایه تعظیم و عزت ایله آنلر لک قدرلرین بلکه پیدغمبرلردن
ومرسلردن صوئره علمادن افضل کمه بار اتماد و علم از لک فضی بوخاق او زه رینه شه سلک فضی
کبیده بولدرلر اوزه بیلله و آخرت فضی کبیده دنیا اوزه بیلله و بلم فضل کبیده و جمیع مخلوقات
اور زه رینه حق تعالیٰ ئه بیندی اول لوله کرکه آنلردن عدل استیانه ظلم ایلیه لر و عالمه
کرکه که آنلردن حلم اسنیانه سفاهت کورسه توپ جاھللک ئه بیلله لر هر کم بر خسته او چون
اور ج طوتسه اول خسته ی صاغ ایلیم و اجرنی عظیم ایلیم و هر کم خلقی اسرکیه بملخی آنی اسر-
کرم. قشیری رحمة الله تعالى عليه ئه بیندی انجیل لک آخرنده يازلمشدادر
«لا اله الا الله الملك الحق المبين».

فصل

ابوسعید الخدری رضی الله عنه الی عنہ ئه بیندی عیسیٰ علیه السلام عبا کیمیه ایدی و کثری آغاز
یافرا غن بیهه رایدی بر کرده آلمش کون زسهنه ییمه دی بر کون فاطرینه، ایکه کخطور ایلدی عبادتندی
لذن بولادی و آناسی عیسیٰ علیه السلام مکتبه ویردی اسنادی ئه بیندی «بسیم الله» دی عیسیٰ
علیه السلام ئه بیندی معهاسی نه در استقادی ئه بیندی ب مرقدالله تعالیٰ لک وحدانیتیه اشارتند
و سین حرفدر یوجه لکه اشارتند و یم حرفدر ملکه اشارتند * و نقلدر که عیسیٰ علیه السلام
ئه بیندی ای دین بولنده ياراماحی عالمه آنی که بیور لمامی ایشامیک و آنی کم بامزه سرویله میک
و حق تعالیٰ مضرتاری ئه بیندی بام قانبه صالحار کوتلی کپی سوکلی بوقدر و پر کشی سزو ظلم ایلسه
آنلن عفرنله لک و شول کمه که سزه کا زسز آنکه وارک و شول لکه سزه احسان ایله ایله ایله احسان
ایله لک و شول کم سزا و تبع ویره زسز آنکه از تبع ویر ای عیسیٰ علیه السلام ئه بیندی پراما ز عالم لکه مثلی
شول طاشقه بکزر که بمر منزکه بولنده طور اول صونی نه او زی اچه رونه قور که خلف اچه لر و دخی
شول قبره بکر که طشی معهود اماما جی چویم کمک اوله. و نقلدر که بور کون هوار یون عیسیٰ
علیه السلام، ئه بیندیلار سن صواوزه زنده بور رسک بز نی ارجون بور بیز من عیسیٰ علیه السلام
ئه بیندی آنکچون که سرز لکه تونکز و کومشکز و بور کز وارد آنکچون صواوزه زنده بور بیز
بلم قاتمه آلتون ابله طاش برا بور در آنکچون بور بیز * عیسیٰ علیه السلام ئه بیندی سز

گناههن قورق همز سر عجب بود که انبیاء علیهم السلام کفردن قورقار کبی گناههن قورقار لار.
 عیسی علیه السلام ڈئیقدی یرامز عالم لاث مثلي که عالم لیله عمل ایله بیه شول عورته بکزر که
 او غور لین زنا ایلدی اما کبه اولوب آشکاره اولدی بس علیه عمل ایله بیه عالم قیامت کونن
 فسقی ظاهر او لوب حق قتنده رسای اوله. عیسی علیه السلام ایقدی یا هوار یون اهل دنیان ایش
 مالله نظر ایاه بیلک که آثارنکه مالنک بر ق سرنک ایه انکر نک نورین کیده رر. بر کون حوار یون
 ایقدیلر یا عیسی بر بوزنده سیکا بیکنزو کمسه و ارمیدر عیسی علیه السلام ایقدی نعم وارد
 شول کمسه که سوزی ذکر اوله و سکوت فکر اوله و نظری عبرت اوله اول دفی بنچلیدر.
 عیسی علیه السلام ایقدی جا هللر لر لک قتنده حکم تی سو بیلک که ظلم ایلسز واگر حکم تی اهل مدن
 منع ایدرسکن اهلله ظلم ایدرسکن. عیسی علیه السلام ایقدی عبادت او ندر طقوزی خلوت در
 پوری باطلدن اپسم او مقدر هر کم که کو گلنده شهوت او لدی اول شهوت آگافنه او لدی.
 پار یون ایندی یا عیسی او لیا کیم لدر عیسی علیه السلام ایقدی خاقی بو دنیان ایش
 ظرا ایدر لار آنلر باطنده نظر ایقدیلر و هر دم حق تعالی حضرت لر ینی و ذکر ینی واولومی ذکر
 ایندیلر دنیای و دیر لکی او نو تدیلر عیسی علیه السلام ایقدی دنیا یه طا بیلک یو خس
 زی قل ایدیه و دنیا یه عبرت ایله نظر ایلیک عمارت ایله نظر ایلیک. و نقدر که عیسی عایه
 ملام دنیای و اهلنی ترک ایلیوب بر طاغه چق بیکه آنلہ عبادت ایله اول طاغه بر کشی
 زردی حق جل و علا حضرت لر ینه عبادت ایدر ایدی عیسی علیه السلام صورا دیکه ند کلو
 ایندیکه بوند عبادت ایدرسن اهل کمسه ایقدی سیکسان سنہ در بوزن عبادت ایدرم اما یا عیسی
 ببر مکه حق سیحانه و تعالی حضرت لر بیان محبتن ویره بس عیسی علیه السلام دعا ایدیوب کیندی
 و ناند نصادر ینه اول پره کاری کور دیکه اول کشی کندش عیسی علیه السلام ایقدی یارب
 ل کشی نیچه او لدی حق جل و علا حضرت لر ایقدی شول کشی که بز آگا محبته زی ویر رز
 ایا باغ و صومی ویر رز اگر آنی ایسته ر ایسه اش شول فلان در ده ایسنه عیسی علیه السلام او ل دره بید
 واردی آدی ایله اوج کره چاغردی اول کشی جراب ویر مه دی حق تعالی حضرت لر ایقدی
 با عیسی اگر قلچ ایله اول کشینی پاره پاره ایله سلک بی قریوب سلسا سویامز عیسی علیه السلام
 آنی کور و ب آغلدی وایقدی یارب دیلم مکه بکنادخی بر ذره کمال محبتن دن ویره سلک حق تعالی
 حضرت لر ایقدی سن قنده ایش کمال محبت قنده در اول کمال محبت بدم حبیبیم محمد مصطفیان ایش
 کو گلملان در دینی آنلر نصادره عیسی علیه السلام بزم پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه وسلم ایش
 که اللہ آنلر مز ده لدی وایقدی «و مبشر ابر سول یا تی من بعده ایمه احمد» عیسی علیه السلام ایدی
 نه بخت تلو اول کشی که قرآن عظیم الشان او ویره زری و آذک ایله عمل ایله دی عیسی علیه السلام آنلر
 ایندی، نیجه بکلر و غافلک اکثری علمی ترک ایقدیلر سر قبول ایلیک و سر دخی دنیایی ترک

ایله‌یک آنلر قبول ایلسونار بالله ای دنیا بده خرور اولنار عیسی علیه السلام ملک حالت نظر ایله‌یک
حق تبارک و تعالیٰ حضرت‌لر ملک قورقوسلدن نیچه دیریار. و نقادر که عیسی علیه السلام
ایتدی دنیانش ملاوت آخترنک هزار زیدر بر کون عیسی علیه السلام کیدر ایکان کوردی
بر کشی طپراق او زرنده بانور عیسی علیه السلام ایتدی قالق حق تعالیٰ حضرت‌لر بده عبادت
ایله اول کشی ایتدی الله عبات ایندم آندن باتدم عیسی علیه السلام ایتدی نیچه عبادت
ایتداش اول کشی ایتدی دنیای اهل‌له قرق ایندم عیسی علیه السلام ایتدی اویله ایسه بیات که
جمیع عبادت ایله‌ش سن. و نقادر که عیسی علیه السلام ایتدی ای دنیا جمع ایلین کشیلر که
آنک ایله ایولک ایله سز آندن بک دخی ایولک بودر که دنیای فرک ایله سز هوار بور
ایتدیلر پارسول الله بزر بیور که بر او بابه ام آنک الله عبادت ایلید لام عیسی علیه السلام ایتدی
صوازه زینه بینیاد ایله‌یک هوار بون ایتدیلر باعیسی صوازه زینه بینیاد قائم او لماز عیسی علیه
السلام ایتدی آنچلین عمارت دخی دنیا او زرنده قائم او لماز.

حلیث نزول المائدة من السماء

ونقادر که عیسی علیه السلام طشره چیقدی بیش ملک کشیدن آرتق بیله چیقدی
او توردیلر آنار ایله نفقه بیوق ایدی آچقدیلر هوار بونه ایتدیلار عیسی علیه السلام دیلک د
ایلسون حقی کوکن بزم مائده ایله شمعون حضرت عیسی قاتنه کلدی بونلوفنک مائده استدیه
بیلادردی حضرت عیسی ایتدی بارب بزه کوکن مائده ایلدر اول کون بزم او لمه
و آخر بزه بیرام اولسون واول کون یوم الاحد ایدی اول کون آنلره عیداولدی حق ته
حضرت‌لری ایتدی هر کم سزدن اشبی معجزاتی کورد کدن‌سکره ینه کافر او لور اسنه بن آ
بر عذاب ایلیم که هیچ اچلین کمه‌یه عذاب ایتماش اولم‌جون هوار بون حضرت عمسی دن
مائده استدیلر حضرت عیسی طوردی و آبدست آلدی وایکی و کعبت نماز قیلدی و ایتدی
الله بزم او زه زینه مائده ایلدر و بزی شاکر لردن ایله و آنی رحہت قیل عقوبت قیله و آغلدن
و ایتدی بسم الله خیر الراز قین کوردیکه کوکن بر نسنه ایلیکه اچاله بروپشم بافق دار
ایتدی باشی طرفه طوز و قویر و غی طرفنده سرکه وار ایدی و بیش چناف بیله کلدی بونه
زینون و بزنده بال و بزنده بساغ و بزنده پیلر و بزنده قوری او زم وار شمعون چون آن
کوردی ایتدی بار وح الله بونیا نعمت‌میدر و باخود آخر نعمت‌میدر حضرت عیسی ایندی
ایکیسدن دخی دگل بلـکـه حق جل و علا حضرت‌لری قدر تدن شهدی بار اندی بیله کرکـهـ
الله شکر ایتمک کرکـهـ دخی زباده ایله هوار بون ایتدیلر بار وح الله دیلار زکه بالق دیری
اوله حضرت عیسی ایندی ای بالق باذن الله دیری اول بالق دیری او لدی آندن‌سکره حضرت

وحق تبارك وتعالى به تصرع ئه بله دى هنئى كوكلرده گى فرشته لر و اجماده گى خورالعين لرمەد
 عليه الصلة والسلام اوچون آغلاشدىلار و ايندىلار المى بىز بىر عېڭىك آوازىن وتضرعن ايشىدىز
 اول كىيەدرەق سېحانە و تعالى مضرتلىرى جبرائىيل عليه السلام ايندى ياجبرائىيل و حىڭىك و امرەك
 و نويىڭ و قىئى اولدى اين بىنم مېبىمە و خلقەڭ خىرلۇسە بىندىن سلام اىلە و بىنم ھەدىمە آكىدا اولاشدەر
 جبرائىيل عليه السلام كوكىن ايدىن اىكان چاغىرى پىغەپىر صلى الله تعالى عليه وسلم مضرتلىرى
 كوردى بىير اىلە كىرك آراسلىڭ بىرىشل طونلۇكشى طورر جبرائىيل عليه السلام كىلىدە اوقدىدى
 پىغەپىر بىزم عليه الصلة والسلام ئەيتىدى او قومق بىلەزم جبرائىيل عليه السلام ئەيتىدى «اقرأت باسم
 ربک الذى خلق خلق الانسان من علقم اقرأ وربك الاكرم الذى علم بالقلم علم الانسان ماله
 يعلم» حضرت عبد الله بن عباس رضى الله تعالى عنه ايدى اول سوره كەنازىل اولدى فاتحه سورهسى نازىل اولدى آننىمىڭىرە
 نازىل اولدى اما كثىر مفسرلار ايدىلار اول سوره كەنازىل اولدى فاتحه سورهسى نازىل اولدى آننىمىڭىرە
 اقرأت سوره سيدر ما لم يعلم آيتىنه دارنچىه و بعضىلار ايدىر فاتحه سورهسى مكەدەنازىل اولدى شول وقت كە
 نماز فرض اولنىدى بىر دەنەي مدەنەي دەنازىل اولدى شول وقتىڭ قبله بىرىڭىدەن دۇندى اصح بودر كە
 فاتحه سورهسى مكەدەنازىل اولدى چون جبرائىيل عليه السلام نازىل اولدى يەنەغاپىل اولدى علما
 ايدىلە پىغەپىر صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرىنە اول وھى اولنىمىڭى و قىتن «يا ايها المدثر
 و يا ايها المزمل» دىنلىدى آننىمىڭىرە «يا ايها الرسول» دېلىدى. و تقلدىر كە پىغەپىر بىزم صلى الله
 تعالى عليه وسلم مضرتلىرى بىر كون اوى اچنەل با تور ايدى جبرائىيل عليه السلام كاوب «يا ايها المدثر»
 دىدى حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم قورقىدى جن ظن ايتىدى خىدېچە رضى الله تعالى
 عنھما ئەيتىدى يامىھىدىلە رەمم ايدرسەڭ او كسوزلۇر شفقت ايدرسەڭ و كوكچىڭ ايشلۈرى سوھرسەڭ
 و فويىڭ لطيفىدر حق سېحانە و تعالى مضرتلىرى سەڭ اىلە يرامز ايشلەمىز او له كە بولۇپ چاغران
 ناموس اكىبردر نىكىليم ساھىر پىغەپىلار كلور ايدى پىغەپىر عليه السلام بىرپاره ياندى جبرائىيل عليه
 السلام يەنە كلىدى و ئەيتىدى «يا ايها المدثر قىم فائىندر» پىغەپىر بىزم عليه الصلة والسلام
 مضرتلىرى ئەيتىدى ياخىدېچە اول چاغران بودر ايشقە كلىدى حضرت خىدېچە رضى الله عنھما
 ئەيتىدى يامىھى صاچىم آچايم اگر شىفطان ايسە بىندىن قاپچىمە اگر فرشته ايسە خائىپ او له خىدېچە
 رضى الله تعالى عنھما تىخانى كە صاچىلى آچىدى جبرائىيل عليه السلام غائب اولدى رسول اكرم صلى الله
 تعالى عليه وسلم حضرتلىرى ئەيتىدى يامىھىچە خائىپ او له حضرت خىدېچە ئەيتىدى يامىھى
 بىذا اسلامى عرض اىلە بىدرستى سىن رسول الله سەڭ و اول كلن روح الامينىدر پىغەپىر بىزم عليه
 الصلة والسلام حضرتلىرى خىدېچە يە اسلامى عرض ئەيلەدى خاتونلىردىن اول مسلمان اولان
 حضرت خىدېچە در و ايدىلردىن اول مسلمان اولان حضرت ابوبىكىر رضى الله تعالى عنھدر
 و اوغانلىردىن اول مسلمان اولان حضرت على رضى الله تعالى عنه در آننىمىڭىرە قرقۇچى مسلمان

ادلان مضرت عمر رضی الله تعالیٰ علیه در قرفلر آنک ایله تمام اولوب اسلام آشکار اولدی
بعضیلر ئەیقى بېغە بېرىم علیه الصلاة والسلام آلتى آى خلقى دوش ایله دعوت ئەیلە دى
زىتكىيم اول حضرت بیورر «الرؤيا الصالحة جزء من ستة واربعين جزءاً من النبوة»
آننىڭچۈنكە يكىرمى اوچ سنە دعوت ایلە دى آلتى آى دوش ایله دعوت ایقى و كىدو
قلانى قرآن عظيم الشأن ایله دعوت ایقى .

فصل في نزول القرآن

قال الله تعالى «شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن هدى للناس وبينات من الهدى والفرقان»
بغوى تفسير نده ايلدر بىدرستى رمضان بىر آينىڭ آيدىرا دلوقت اوچ اسسى وقتە كەمەش ايدى
خلق آنده اوچ طوتارلار ايدى طاشلر مراتىدن قوشى ايدى خلقە زەھەت و پىر ايدى
اوپىلە اولدی ايسە اول آيىڭ آدى رمضان اولدی و قرآنە قرآن دېنلىدى سورەلرى و آيقلرى
و قىصلرى وامرى ونهىي ووعىدى جەم اپىلە دەكتەن اوپۇرى زىرا كە اصل معناىسى
جەم ايتەمكىدر. ابن عباس رضى الله تعالى عنهم حضرتلىرى ئەينىدى قرآن كريم لوح محفوظىن
بۇ دن نازل اولدی رمضان آينىڭ قبار كىچەسەنلە دنقا كۈگۈندە بىت العزّة بىس
آندىن صىڭە جىبر ائىل عليه السلام حاجت اولىنى، آيت آيت اينىرىدى اوپىلە اولدی ايسە
پىغە بېر مىھى مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى يكىرمى اوچ سەھ قرآن اپلە
دعوت ایلە دى . و نقللىرى كە حضرت ابراهيم عليه السلامنىڭ صحفى رمضاننىڭ اولىنى نازل
اولدی و موسى عليه السلامنىڭ توراتى رمضاننىڭ آلتىچى كۈنۈندە نازل اولدی و مضرت
عيسى عليه السلامنىڭ انجىيلى رەمانلىق نازل اولدی و قرآن فخر عالم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلىرىنە رمضاننىڭ يكىرمى دور تىچى كۈنى نازل اولدی . بىلەك كىركىر كە
قرآن صفة اللەدر و كلام اللەدر اجماع امت اپلە و تواترى نقل اپلە ثابت اولدی ايمى
حق جلو علاحدى حضرتلىرى متكلىدر و كلام الله بىر صفتىر كە آنده كىترت يوقىرولكەن امر ونهى
و خبر و تعلقات و اضافات اعتبارى اپلە متكلىر اولور زىرا كە كمال توحيدە بولايقدىر كە
واحد اولە آنلىچۈتكە بعض متاخرىنىڭ يقىنلىرى او لمامغىنەن كىثير در دېرلىر الفاظ و حروف
اعقبارى اپلە لىكن اذبات اپلە زىكىلامدىن مرادنىم اپلە معنادار ايكىسييەن قىدىمىدر امام معترىله
واشاعره و خداپلە بونلىر ئەيتدىلىر كلام اجزادن مرقبىر و هر نسنه كە اجزادن مرتب اولسە
حادىدر دېرلىر حق بودىر كە كلام اطلاق اولىور اىكى معنایيە بىرى كلام نفسى و بىرى كلام لسانى
بىزم مرادىم بونلىن كلام نفسىدىر لفظى و معناىسى قاڭمىدر ذات الله اپلە ايمى كلام الله مكتوبلىرى
مصحىفە و مقرؤّدر دېلىلىرى دە محفوظىر كۈڭلىرىدە اما هىچ بونلىر ئەنچ بىرسىنە حلول اپلە مىز
قرائىت و كتابت و حفظ بونلىر حادىدر زىرا كە مقرۇ ئەنچ غىرى ياسىر مقرۇ قىدىر اسر قرائىت حادىدر .

مضرت مولانا میدر رحمة الله تعالى عليه ایدر پیغه برمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
 حضرتlerی بیورر که «القرآن کلام الله غير مخلوق ومن قال انه مخلوق فهو كافر بالله العظيم صدق
 رسول الله» فخر الاسلام رحمة الله عليه ذه بتی امام ابو بوسف امام ابو حذیفہ ابله رحمة الله تعالى
 عليهما آلتی آی بحث و قفتیش ایله دیلر قرآن عظیم الشأن قدیم میدر و یاحداد میدر دیو آخر
 ابی یوسف ڈہ بینم علمی وابو حذیفہ زک علمی بوئا وار دیکه هر کم قرآن مخلوق دیسے کافر در
 دیو حدیثه موافق جواب ویر دیلر اما بعض محققان ڈہ بتی دیلر کلام الله قدیم معنادر لفظ
 مقابله سندہ تو گلر بلکه دین مقابله سندہ در کیرو قلان صفة الله کبی او شہدو سوز حق کلامدر
 حدیثه واقوال ائمه یہ و تفسیره مطابق ایدی او شہدوا عنقادی صاقنه اعتبار ایله مه شول کشی یہ که
 قرآن نظمدر و نظم مادر دیر و بعض دیلر قرآن آپق معنادر دیلر بدستی بوسوز باطلدر
 زیرا که حق جل و علاحدضرتlerی منکله در کلام ازلی ایله کلام او لمز الانظم ایله و معنا ایله اولوراما
 تقدیمانی و آکنایع او لنلر متوجیر اول دیلر علمی آزا اوله غین و ڈہ بتی دیلر قرآن مقرؤ معناسنه در
 مشکلدر دیو اشکال او زریله قادیلر علمی آزا اوله غین و ڈہ بتی دیلر حاصل کلام قرآن نظم ایله
 مشقرا کدر کلام نفسی ایله کلام لفظی او رتاسه میده دیو فاسد دعوی ایله دیلر حاصل کلام قرآن نظم ایله
 معنائزی اسیدر کلمات مرکبدر ترکیب حاصلدر مطلقا کرسه جبرا ائیل علیه السلام او قوسون
 و لارکسہ پیغه برمز صلی الله علیه وسلم حضرتlerی او قوسون و کرکشہ غیری کوسه لر او قوسون برا بردر
 «ثم الاشكال كل الاشكال في تحقيق معنى الانزال بالنسبة الى كل من يسمى جيل عليه الانتقال» بعض دیلر
 ڈہ بتی قرآن نازل او لدی دیمک نه دیمک در یعنی قرآن ظاهر او لدی دیمک او لور لوح محفوظه
 آنکیچونکه نزول اصله اعلادن حرکت ایتمکدر اسله بونمادرکت معنویه در امام مشهور بین الجمیه
 او لدرکه انساب اولان کتب سه او بیه نازل او لمقدار فرشته لر آنی تلقی روحانی ایله آمش او لر خود
 لوح محفوظه نظیم ایتمش او له لر بعض دیلر ایدر لر حق تعالی حضرتlerی نزولی و صف ایلدی
 دیکم قرآن کریمکه بیورر «نزل به الروح الامین» دیمک ایله یعنی بز قرآنی سلما بر وجهه
 ایندردک که جبرا ائیلی سلما بیندردک قرآنی بیله ایندردک دیمک او لور محققان ایدر لر مرجع بودر که
 حق جل و علاحدضرتlerی قرآنی ظاهر ایتدی لوح محفوظه آنند نصکره ظاهر ایتدی او لگی کوکه
 بیت العزیز آنند نصکره جبرا ائیل علیه السلام بیورر دیکه قرآنی ایندردیه زبیسنه و خلقانی خیر لوسنه که
 خاقان النبیین و سید المرسلین محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم در ایدی پیغه برمز رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم حضرتlerی جبرا ائیل علیه السلام در قرآنی ایکی وجہه آلور ایدی بری بودر که
 حضرت پیغه برمز صلی الله علیه وسلم بشر صورت زدن ملک صورتنه کر رایدی آنند قرآن
 کریمی آلور ایدی و بری بودر که جبرا ائیل علیه السلام ملک صورت زدن چهار ایدی انسان
 صورتله کر رایدی بر صحابه وار ایدی آدینه دمیه دیلر ایدی اکثری آنک صورتنه کر رایدی

زیرا که رسول اکرم صلی الله علیہ وسلم حضرت‌ناری اول کشیخی سورایدی. تفسیر قاضیده ایدر
که آن جبرائیل علیه السلام نافع بابل: ظلمه مفاسی ایله دفعه مهمل او لور ابدی بالله ذوالجلال
حضرت‌ناری آن‌سوسیا یا وبالوح محفوظدن آن‌لوب کلور ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرت‌ناریه او قور ایدی دفعه آن‌ناده قابله مهمل او لور ابدی نظم ایله مفاسی بیانور ایدی
بس سوز آن‌کاواردیکه قرآن نظم ایله معنادن عبارت اوله مذهب صحیح بود و الله اعلم بالصراحت
حاصل کلام وحی ایدی و جهله در بری ظاهردر و بری باطندر اول که ظاهردر اوج نوعله در اول
بود که جبرائیل علیه السلام نافع بابل: ثابت اوله مفاسی و غیری کشیخ نافع بابل: واقع اوله
قوآن: و قبیله مذکور ایکچی بود که ملک اشارتله مقصود محاصل اوله هیچ کلام بیان ایله دن بود و یه
خاطر ملک دیرلر او چاچی بود که وحی باتان ایله اوله وحی باتان او لدر که قیاسدر و اجتماددر.
ایمدى اگر بیلند که ایسه شونی که سکان بیان ایقدم اسرار رسالت‌دن و نزول قرآن‌دن شهدیدنکیدرو
معراج حملی‌شادرین بیان ایلیم تکری تعالی حضرت‌ناریه نافع قدرتی ایله انشاء الله تعالی ایدمی
موضعه اول فرض اولان الله و رسول الله ایمان کثور مکدر ایکنچی فرض نماز قیام‌قدر و نماز
معراج کیچه سننه فرض اولی آندن‌صکره زکات فرض اولی آندن‌صکره اور ح فرض اولی
آندن‌صکره غزا فرض اولی آندن‌صکره حج فرض اولی.

حلیث المراج

قال الله تعالى «سبحان الذي أسرى بيده ليلاً من المسجد الحرام إلى المسجد الأقصى الذي باركنا
حوله لغيره من آياتنا إنه هو السميع البصير» ونقادر که پیغمبر مز علیه الصلوة والسلام حضرت‌ناری
نه یقندی هر کیچه کعبه شریف حرمته هجر اسود و یا خود مطیم قتلده یا ترب اویور ایدم اما کوکام
اویوم ز ایدی کوردم جبرائیل علیه السلام کاری نه یقندی قالق یا عیمد که تکری تعالی حضرت‌ناری
سلی او قور چون آن‌ایشتمد در حال القدم آیدست آدم طشره چقدم برآهه بندم و اول برآق
کوزلوری فرهیه ایر رایسه آیاغن آنده باصار ایدی حتی بیت المقدسه کیلدم دین اسلام برگزرن
بیکمته صورت‌ناری کیلکی میام ایله کورشوب بکاتایام اکرام ایله دی و بکاجه‌اعتلنه نماز قیلدی بیور اولی
بن گهی‌یقدم حضرت ابراهیم امام ایلسون نماز قیله ایم جبرائیل علیه السلام هی بیندی امام او لاما گاه‌حسن
اویه من آندن‌صکره بیهی‌بیلرنکه ارواح‌ماری بیلار بیلیلر ایکی رکعت نماز قیلدم اما امام رازی
و امام شافعی رحمه الله تعالی علیهم ما معراج خلیجه او ندن ایدی دیدیلر. ابواللیث ایدر ابوسعید
الحدیری رضی الله تعالی عنده حضرت‌ناری هی یقندی پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم حضرت‌ناریه سؤال
ایله دم معراج‌له کوردیکنن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت‌ناری نه یقندی کیدر ایکن صاغ
یا زهه دن بر آواز ایشتمد یا عیمد دبو و صرل یا زهه دن بر آواز دخی ایشتمد یا عیمد دبو او گهه دن
بر هورت قارش و کاری توری زینت ایله بکار کیلکوی عرض ایله دی بونارنک هیچ بر سینه اعتبار

ایلدم کچکم کندم آنلن مسوگره قسمه کلام بر این دن ایلدم آنلن بر حلقه وار ایدی پیغمبر لر آشای باشوب
 قالقار لر ایدی بنده خی آشای باشتم آنلن مسوگره مسجعه کیدرم نه از قبیلم جبرا ائیل علیه السلام ایله
 آنلن صکره بن ایتم پیغمبر ائیل صاغه بن بر آوازی شتم اول ندر جبرا ائیل علیه السلام ایقانی پهودیلر
 ایدی سنی چادر دیلر اگر آنلره القفات ایلسک امثا بهو اوور ایدی آنلن صکره بن ایتم صولدن
 بر آواز دخی ایشتم اول ندر جبرا ائیل علیه السلام ایقانی نصرانیلر درا اگر آنلره القفات ایلسک
 امثا نصرانی اولور ایدی آنلن مسوگره بن ایتم اول عورت ندر جبرا ائیل علیه السلام ایقانی
 دنه ادر اگر آشای القفات ایلسک ایدی امثا دنیای قبول ایلیوب آخرت ترک ایدر لر ایدی
 آنلن صکره بکایی کامه کامه بر زنده سود و بر زنده روار ایدی جبرا ائیل علیه السلام ایندی
 فخریستی دیلر ایلسک اچ بن سودی اچم جبرا ائیل ایندی فخری تعالی مضرنلری امته اسلام
 خطایلر ایلر اگر خه ردن ایچ سید امثا آزار لر ایدی آنلن مسوگره معاراج کامی یعنی نردبان کامی
 آشایندم کندم. حضرت انس بن مالک رضی الله تعالی عن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرتلرندن نقل ایدر پیغمبرین رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایندی اول
 معراج سکر المذاق ایدی بدم ایله بیله بیقدی و سکر المذاق از افق القدان دورت ایرماق آفار ایدکیس
 ظاهر دنیاده آفار لر بر زنیل مبارک و بری فرات و ایکسی باطنلر اجماده آفار لر ایده
 ذکر المذاق ادید کاری بر آغاچ در پرا فلری فیل قرلا غنه بیکزروی مشاری فله لر کبی و بکا آنده
 ایللى وقت نه از فرض اولدی بر کون بر کیچی، ده آنلن موسی علیه السلام ایتم ایندی بکا امثا
 طاقت کتو روهر مزلر وار تخفیف ایندی در دیدی بن بر نیچ، کوه واردم کلام حق بر کونه و بر کیچه ده
 بیش وقت نه از فرض اولدی آنلن حق جل و علام حضرتلرندن خطاب ایرشدی «امضیت فریضتی
 و خفت عن عبادی» یعنی قللریه فرضی کچ درم و بونلردن تخفیف ایتم زیرا مقدم
 ایللى وقت ببوردی صکره لطفندن بیش وقت ایندی دری بوند سر بودر که تجان بر کشی بر خیره
 نیت ایلسه اول خیری ایشله آژد دیوانه اون ثواب یاز بیلور نتکم حق تعالی حضرتلری ببورر
 «من جام بالله فله عشر امام الهاء و بر کشی بر شره نیت ایلسه بر گناهدر و اگر ایشله زایسه
 بر شی بوقدر اما کوئلی محجوب اولور. سوال: حکمت ندر که موسی علیه السلام بو تخفیفه واسطه
 اولدی غیری پیغمبر لر اولمادی؟ جواب: بود که چون سید الکائنات حضرت حق ایله مکامه واقع
 اولدی بس بر کشی کر کدر که مظہر کلام اوله ایدی مظہر کلام موسی علیه السلام در آنک اوچون
 اول واسطه اولدی بعض دیلر ایدی مقدم موسی علیه السلام امته ایللى وقت نه از فرض اولدی
 بشقاره مدیلر بس حق جل و علام حضرتلری اوشبو امنی اسر کدی بیش وقت فرض ایدی بس بوبیش
 اول ایلیلی افق اقام مقامی اولدی. و نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم معراج کیچه سی کیدر
 ایکن اولگی کوکن آدم علیه السلام کوردی ایکنچی کوکن عیسی علیه السلام و یحیی علیه السلام
 کوردی اوچنچی کوکن بوسف علیه السلام کوردی دور دنچی کوکن ادر بس علیه السلام کوردی

بیشنجی کوکده هار ون علیه السلام کوردی آلتچی کوکله وسی علیه السلام کوردی پدنچی
 کوکده ابراهیم علیه السلام کوردی. عبدالله بن عباس رضی الله تعالیٰ عنه ایدر سدرة
 المتفقی پدنچی کوکدن یوقاریدر آنلش اوچون آنما منتها دبرلاره نسله که بیدردن عروج ایدر
 وار آنده منقوی او لور هر نسخه که یوقار و دن آشاغه نازل او لور آنده تمام نهایت بولو ر آنلش
 اوچون آنما منتها دیرار پیغه ببر صای الله تعالیٰ علیه وسام ایندی چون آنده واردم بئلا اوچ نسخه
 و برلدى بوری بوش وات نهار ایکنچی بقره سوره سنک آذری اوچنجی امتهان کباورین عفو
 ایام بیار آنده صوئره اجمانه واردم جبرا ئیل علیه السلام ایندی یا رسول الله حق جل و علا حضرتاری
 ذاتی نقدیس ایدر بن ایندم نه دیر جبرا ئیل علیه السلام ایندی حق جل و علا حضرتاری ایدر که
 «بوح قدس رب الملائكة والروح سبقت رحمتی خضبی» چنانکه پیغه ببر صلی الله تعالیٰ علیه
 وسلم کوکلری و سدرة المتفقی واجهانی کچدی جبرا ئیل علیه السلام ایندی یا رسول الله بن
 بمهوضه دن یوقاری کجه زم اگر کچه زم یفارم عوش نورزدن زیرا که سدن زیری یه بوزدن
 ایلر و بول یوقدر بعضايلر ایندی اول مقام اجا مادر بعضيلر ایلدى عرش در امچ بودر که آنده
 یوقار و عالم یوقار جبرا ئیل علیه السلام اشارت ایلدى که رویکه سلام و بور پیغه ببر علیه السلام
 ایندی «التجيات لله والصلوات والطيبات» بس حق تعالیٰ حضرتاری ایندی «السلام عليك ايها
 النبي و رحمة الله و بركاته» پیغه ببر علیه السلام دیام بکه امتهان دخی اول سلام دن «ظی اونه ایندی
 «السلام علينا و علی عباد الله الصالحين» آنده صوکر جبرا ئیل علیه السلام وجهیع فرشته لر ایندی بیار
 «اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد ابده و رسوله». و نقادر ک ابن مه عود رضی الله عنه ایندی
 آنده صوکر رفیع کلدی پیغه ببر صای الله تعالیٰ علیه وسام اول رفوفه بمالی حق تعالیٰ حضرتارینه یقین
 اولدی نمکیم حق سبحة و تعالیٰ حضرتاری بیور «ثم دن فندلی فکان قاب وسین اوادنی» یعای
 قاب وسین مقداری حدقیقین اولدی دیمکدر ایلدى قاب عبارتمندر قدردن و قوس عبارتمندر
 ذراع دن عیون تفاسیرده مفسرلر ایدر بونده دورت درا و قول وارد بوری بودر ک ققاده و دسن
 ایندیار قرسین قدر بیقین واردی دیمکدر و بوری بودر که مجاهد ایندی کرش یایه گه یقین
 اولدی قدر پیغه ببر علیه السلام حق یقین اولدی دیمکدر اوچنجی بودر که عبد الوارث ایندی
 یایه نلش بپنه سدن باشه و ارچا قدر بیقین اولدی دیمکدر دور تچی بودر که سدی ایندی
 ذرا اینن قدر حدقیقین اولدی دیمک او لور آنده صوئره هاما اخلاف ایدوب یقین اولدی دیمک
 له دیمک او لور اوچ وجهله بیان ایلدى بیار بیور که جبرا ئیل علیه السلام حق یقین اولدی دیمک
 او او را ایکنچی بودر که جبرا ئیل علیه السلام محمد علیه السلام یتین اولدی دیمک او لور اوچنچی
 بودر که محمد علیه السلام حق سبعانه و تعالیٰ حضرتارینه یقین اولدی دیمک او لور. کعب الامبار
 ایندی اصح بودر که محمد علیه السلام حق تعالیٰ حضرتارینه یتین اولدی دیمکدر و پیغه ببر علیه السلام
 عرش وار هچ دیام بکه فعلین چیقاره برا آواز ایشتمدی که نعاینلش چیقاره متساکه هرش و کرسی

سنگ تعليينك القنه شرق بوله لربن ايقدم يارب قرنداشم موسى عليه السلام ايتدك نعليه اشك
 چيقار حق تعالى حضرتلىرى ئيتدى يابا القاسم يالاهى سىن بام قىتمەدە موسى عليه السلام كېنى
 دىگلسىن موسى بىنم كايدەدر تحقيقا سىن بىنم خېبىمەن. ونقولرىكە پېغەبىر عليه السلام چون كوكلەرە
 چىقلى قام ئەيتدى مەھى علیه السلام بىنەدر دلواح ئەيتدى محمد علیه السلام بىنەدر عرش ئەيتدى
 محمد علیه السلام بىنەدر كرسى ئەيتدى محمد علیه السلام بىنەدر اجمانخ ئەيتدى محمد علیه
 السلام بىنەدر وحق تعالى حضرتلىرى ئەيتدى يامحمد قىلمى ولۇمى وعرش وكرىمى بى
 واجماڭى سىلا باغشلادم رسول اکرم صلى الله تعالى عليه وسلم ئەيتدى يارب بونلىرى
 اسقەزم باكە سەدىن امتى استرم. ونقولرىكە حق تعالى حضرتلىرى ئەيتدى يامحمد يېر
 يوزىزىن سىن بېيرىڭە كەھى خلیفە قودڭە پېغەبىر عايه السلام ئەيتدى ابوبکرى بېرىمە خلیفە
 قودم. زهرة الرياضىدە ئەيتدى پېغەبىر علیه السلام معراج كېچەسندە بىش درلو نسلەپە
 بىلدى آزىز حضرتە واردى اۆل براقة بىلدى ايكەچى معراجە بىلدى يعنى نردىبانە بىندى
 علماء اختلف ايدىلەر اول نردىبانە كېمى ئەيتدى اول نردىبان نوردىن اينى كەنە ئەيتدى
 آلتۇندىن ايدى و كەنە ئەيتدى انجوون ايدى و كەنە ئەيتدى كوهشدىن ايدى اوچەچى بودرە كە
 اۆلگى كوكدن بېدېچى كوككە وارانچە فرشتەلار قنادىنە بىلدى دورتاقچى بودرە كە يەنچى كوكدن
 سدرة الملةها ياه وارانچە جبرائيل علیه السلامنىڭ قنادىنە بىندى بېشىچى بودرە آلتۇندىن بىر
 دوشىك كىلى آدى ررف ايدى نقكىيم حق تعالى حضرتلىرى بېورر «اذيفشى السدرة ما يغشى»
 سدرة الملةها دن قاب قوسىلە وارانچە آڭابىندى زتكىيم حق تعالى حضرتلىرى بېورر «ثم دنى فقللى»
 يعنى دە ئاقن اولدى و خلقدىن ايراق اولدى دېمكىدر بعضىلر ئەيتدى فرشدىن ايراق اولوب
 عرش، ياقن اولدى دېمكىدر بعضىلر ئەيتدى كعبەدن يراق اولوب قىسىم ياقن اولدى
 دېمكىدر بعضىلر ئەيتدى اشباحدىن يراق اولوب رب الارواحە ياقن اولدى دېمكىدر
 بعضىلر ئەيتدى نفسدىن ايراق اولوب قلبە، ياقن اولدى دېمكىدر مىقلەر ئەيتدى بېغەبىر
 علیه السلام اول كېچەرۇمى ايلە قاب قوسىلە ايرشىدى وسرى ايلە اوادنایه ايرشىدى يعنى نفسى
 ترک ئەيلەدى كوكدە ورۇھلى ترک ئەيلەدى سدرة الملةها دە وقلبىنى ترک ئەيلەدى قاب
 ۋوسىن دە بىس سرقالدى رېيلە آنچىق بىس نفسه حق تبارك و تعالى حضرتلىرى ئەيتدى قنى
 كۈڭلە كۈڭلە ئەيتدى قىلى روح وروحە ئەيتدى قانى سروسرە ئەيتدى قىلى حبىب وئەيتدى
 يازفس نعمت ايلە مغفترت سىلا ياروح ردەت ايلە كرامات سىلا ياكوڭلە محېت سىلا وياسر
 بىن سىلا بىزدىن اوتورى حق جل وعلا حضرتلىرى اوادنى دېدى. ونقولرىكە قايچازكە
 پېغەبىر يېز علیه السلام قاب قوسىلە ايرشىدى حق جل وعلا حضرتلىرى ئەيتدى يامەد
 آياقلارڭا باص پېغەبىر علیه السلام چون آياقلارى باصدى آياقلارىنه بىرنىسە طوقلىدى يە
 كەنە ئەيتدى پېغەبىر علیه السلام ايتدى يارب آياقلارىمە بىرنىسە طوقلىدى يە كەنە ئەيتدى حق سېحانە

وتعالی حضرت‌لری ئەیندی اول عرشدر پیغمبر علیه السلام ئەیندی نیچون عرش بملدن
 اپراق کیتدی حق تعالی حضرت‌لری ئەیندی سلطان اپراق کیتمەدی ولکن سن آندا اپراق
 کیتىڭ آنڭ اوچۇندر كە سەڭ كرامنڭ بىنم قاتىھە چوقىر اگر يوزڭ عرش اولسە سەڭ
 آياغاڭ باصدىغى طپراق بىڭ آنلاردن سوكلودر. ونقىلر كە حق تعالی حضرت‌لری ایندی
 ياعىم بىڭا هدىيە نە كىتىوردىڭ پىغمبر علیه السلام ایندی ايڭى نىزە كىتىوردم بىرى طاعت
 اكسكلەكى و بىرى جفا و معصىت چوقىلغى حق جل و علا حضرت‌لری ئەیندی طاعت اكسكلەكى
 رەھىتم ايله يارلاقادم جفا و معصىت چوقىلغى سەڭ حرمەتى شفاعةڭلە يارلاقادم. ونقىلر كە
 ابوبكر الصديق رضى الله عنہ ئەیندی پىغمبر علیه السلام سؤال ایتقىم حق جل و علا
 حضرت‌لر يېڭى اوشبو قولىنىكە ببورر «فأوْمَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أُوْمِى» نە دىھىكلىر حضرت
 رسول ئەیندی حق جل و علام‌حضرت‌لری امەن بىڭا بىش تورلو شاكىت ایندی بىرى بودر كە
 حق جل و علام‌حضرت‌لری ئەیندی مىن آنلاردن يارىڭى عەلمى شىمەدى استەزام آنلار بىلەن يارىڭى
 رزق شىمەدى استىلار. ايڭىچى بودر كە مىن آنلارنىڭ رزقنى غىرى كشى يە ويرزم زام آنلار
 عمل لرىن مىنلىن غىرى يە نىچون ويرلىر. اوچىچى بودر كە بەز م زۆھىلى يېھىلر بىلەن
 غىرى يە شىركەرلەر و بىڭا خائىن اولوب بىلەن غىرى يە صالح اولورلار. دورتىچى بودر كە
 بن آنلارە عزت ويرزم آنلار بىلەن غىرىدىن عزت استىلار. بىشىچى بودر كە بن جەھەنە
 كافىلر اوچۇن يراتىم آنلار جەن ئەپلەر كە جەھەنە كەندىلەر كىرەلر. ونقىلر كە پىغمەبر يەز
 محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم معراج كىچە سەڭ ئەیندی يارب آدەم اجماخ ويردىڭ
 بىڭا نە ويردىڭ حق تعالی حضرت‌لری ئەیندی آدمى اجماخلىن يە عزل ایتقىم اما سەڭ
 وامنڭ اجماخ ويردم و عزل ایتقىم بن ئەیندی نودە كىيمە ويردىڭ آنندە عبادت ايدى
 ايدى حق تعالی حضرت‌لری ئەیندی جمیع دنهايى سەڭ مسجىق قىلىم قىنده دىلر ايسەڭ
 عبادت ايله وهم قىامت كۈنىڭ مسجدلىڭ اوزەرىلە من كىيە كېمى صراط كۆپرىسىلى كچ
 امنڭ ايله بن ئەیندی عزىز يارب ابراھىم اودى بىر سلام قىلىڭ حق تعالی حضرت‌لری ئەیندی
 امنڭلە جەھىم اودىن بىر سلام قىلىم مىن ئەیندی اسماعىل علیه السلام زەزم ويردىڭ حق
 تعالی حضرت‌لری ئەیندی سەڭ كەۋىر ايرماغان ويردم بن يە ايندۇم اسماعىل علیه السلام
 قۇچ فدا ويردىڭ حق تعالی حضرت‌لری ایندی امنڭ اوچۇن يەودىلەر و نصرانىلەر سەڭ
 فدا ويردم امنڭ آنلارى جەنەم براقسونلار كەندىلەر اجماخە كېتسونلار مىن ايندۇم موسى
 علیه السلام طور ئەھىنە سوپىلەدە حق تعالی حضرت‌لری ایندی سەڭ عرشىن يوقارى
 بساط نور اوزەرنە سوپىلەدە مىن ایندۇم عىسى علیه السلام كۆكىن مائە ويردىڭ حق تعالی
 حضرت‌لری ایندی سەڭ قىامت كۈنىڭ كرامتىن مائە ويرم مىن ایندۇم داود علیه السلام

زبور ويردك هق تعالى حضرتلىرى ايتدى سىّا انعام سوره من ويردم بن ايتمىم بونس
 عليه الاسلامى ادچ درلو ئاماتىن قورتاردك هق تعالى حضرتلىرى ايتدى آنچلىن امنكى ادچ
 درلو ئاماتىن قورتارم بىرى قبر ئولمەتنىن وبرى قيامت ئولمەتنىن وبرى صراط ئولمەتنىن
 بن ايتمىم خضره آپ حييات ويردك هق تعالى ايتدى سىّا سلسبييل ايرماغان ويردم بن
 ايتمىم عيسى عليه السلامه انجىيل ويردك هق تعالى حضرتلىرى ايتدى سىّا اخلاص سوره من
 ويردم بن ايتمىم موسى عليه السلامه تورات ويردك هق سبحانه وتعالى حضرتلىرى ايتدى
 سىّا آية الـکرسى ويردم آنلىن صوڭرە حق تىعائى حضرتلىرى ايتدى يامىد سىّا بىرسوره اىلە
 اىرام اىلەمكە تورانىدە وزبوردە وانجىيلدە وغىرى كىتابلرده آذڭى مىلى يوقىدر بن
 ايتمىم يارب اول نېچە سوره در حق سبحانه وتعالى حضرتلىرى ايتدى فاتحه سوره سيدر
 هر كىم اول سوره يى اوچوسه جەلەم آذڭى تىنە حرامىر وھر كىيم فاتحه سوره من اوچوسه اما
 آناسى وآناسى كافرا اىلسەلر آنلارنىڭ دەن عذا بىن قاتى اىلە مىيم فاتحه خرمەنە يامىد بىڭاسەنلىن
 اكرم بىر خلق يراتمىم. ونقولر كە رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى ايتدى
 اجمامىدە بىر اقلييم كوردم وادول اقلييم بىدى يوز مڭى شهر كوردم وھر شهردە بىدى يوز
 مڭى سرای كوردم وھر سرایدە بىدى يوز مڭى حجرە كوردە وھر حجرە دە يېتىم شىخى دىرىجە
 كوردم وھر درجەدە بىر دوشك كوردم وھر دوشكلىڭ اوزەرۇن بىرەورى كوردم وھر
 خورى نوردىن يېتىم مەلە كېيمەر وباشلارنىدە نوردىن تاجلىرى وارايدى اگر بىرىسى بو دىنیا ياد
 بىرگىز نظر اىلسە شەسىنڭ وقەرنىڭ نورى مۇ او لورايدى واگر بىرى دىڭە توکورسە ايدى
 آچى صوتلىر اولورايدى عجب بىقىغى پېغەپېرىڭىر «فتىباراك الله احسن الحالين» دىلەم
 حق سبحانه وتعالى حضرتلىرى ايتدى يا حبىبى يوز مڭى دەن بونلار كېنى مؤمنلار ادچون
 حاضرلەندىر هر كېلە «اشهدان لا الله الا الله وآشەد ان محمدًا عبده ورسوله» دىيە بو نعمقلەر
 نائل اولە. ونقولر كە پېغەپېرىم مەلە كەنلىڭ عرشە واردى صاغ المى قول
 النڭ اوزەرېنە قويوب قيام ايدىوب حامت دىلەدى حق سبحانه وتعالى حضرتلىرى ايتدى يا
 حبىبى بىنن زە استرسن بىلم ئەتمەدە حاجىتك زىـ پېغەپېرىم مەلە تىعالي عليه وسلم ايتدى
 يارب سەنلىن امنە يېتىللىق استرم حق سبphanه وتعالى حضرتلىرى ايدى عزتىم حقىچەرن امەنە
 ياقۇن او لماغى بىلدەنى ئەسترم كافىلرى اجمامىه قويىزم درەمەقى ونۇعىتىمى مؤمنلار ادچون
 حاضرلەم وھر كىم كە بىلم رضا مامى ايستەم دىلىنى بىنم ذكرمەشغۇل اىلە سۈن و بىلەنى طاعىتە
 خرج اىلسۇن و بىڭى ماھىتك نشانى اولدركە بىنم سۈزىمەن غىرى سوزا يېشىمەسۇن و بىنم سوڭىدىن
 آرتق كۆئىلەندە سوکى او لمۇسۇن المىدە تىكىبىر اولسۇن و آياغىدە قيام او لسۇن و كۆزىندە
 ياش او لسۇن قىان بىر يە اىلسەلر جەمیع عالمىن آنلار ياقۇن او لورم و شىيطانى آنلاردىن بىراق

ایلرم و آناری ابدی راضی اولدیغم خدمت اچنده طوتسارم رسول الله صلی الله
 تعالیٰ علیه وسلم ایتدی یارب امتم ضعیفلر و مسکینلردر بو نسله یه قادر او له زلم کرم
 سلکندر دق تعالیٰ ایندی یا هبیبی بن ارم الرادهین پادشاهم کمسه نلک طاعتندن بگنا
 فائده یوق و عاصیانلک معصیتندن بگنا زبان یوق یا هبیبی مزده شول کمسه یه که «أشهد
 ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدًا رسول الله» دیسه رحهتم آگنا بخششدرور ضام آگاخنعتدر آنلک
 نظری ابدابام نعمته و جماله در ذخیر عالم صای الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتاری ایندی جانم
 شیدی رامت اولدی و کوئلام قرار طوب راضی اولدم یارب دق تبارک و تعالیٰ
 حضرتاری ایندی «ولسوف يعطيك ربك فترضي» و نقله رکه دق سپحانه و تعالیٰ حضرتاری
 معراج کیچه سی ایندی یا هبیبی سن چه یعن پیغمه برلدن بگنا سوکارون و امنلک افضل امقلر
 بضم قتمده بوندن او توریکه جه یعن عبادت ابله بگنا مطبع اولدی رسول الله صلی
 قالم و هر کیم بضم او چون اول نمازی قیلسه جه یعن عبادت ابله بگنا مطبع اولدی رسول الله صلی
 الله تعالیٰ عاید و سلم حضرتار ایندی معراج کیچه سی جه یعن نظر ایلام اکثر رسای پوشولار
 و عورتلار کوردم صحابه لار ایتدی یار رسول الله مالدن پوشولاری دضرت پیغمه بر ایندی
 یوق بلکه عله دن و عله دن پوشولاری ایدی. و نقاله رکه پیغمه بر بهز صلی الله تعالیٰ علیه و سام
 حضرتاری ایندی معراج کیچه سی بدی قات کوکه یوقاری بر آواز ایشندم رعد آرام
 کبی و آنده بر قدم کوردم قارنلاری آیاقلاری او زرینه دوشدش غرما آغاچی کبی بلانار
 وار آناری او شوب بیده لرا ابدی دن ایلام یا جبرائیل بونار کملاردر جبرائیل عاید السلام
 ایندی آنچه رباسی بیده زارد. این فورک رحه الله تعالیٰ علیه ایندی پیغمه بریدز صلی الله
 تعالیٰ علیه وسلم حضرتاری ایندی معراج کیچه سی بر قدم کوردم بر کون اگرلر بر کون
 بیده لر ندکلو پیسه لر ینه بیاغی کبی اولور اکسله ز بن ایندیم یا جبرائیل بونلر کملاردر
 جبرائیل علیه السلام ایندی بونلر غازیلار در سبیل الله ذرا ایلام بیدر دق جل و علاحدضرتاری
 بر اجرلارین جیدی بوز ایلامی یاخود ذفی زیاده ایلامی. و نقاله رکه پیغبر صلی الله علیه
 وسلم معراج کیچه سی بر قبه کور دی نوردن واول چه دن دورت ایروماق کور دی آقار لر
 بریسی «بسم الله الرحمن الرحيم» میهی دلکنلن صوابر ماغی آقار ایدی و بری «بسم الله الرحمن الرحيم» هاسی
 دلکنلن سود ایروماگی آقار ایدی و بری «الرحمن نلک» میهی دلکنلن بمال ایروماگی آقار
 و بری «الرحيم نلک» میهی دلکنلن خهر ایروماگی آقار ایدی دق تعالیٰ ایندی یا همده هر
 کم امتکنلن او شبو اسمار ابله بگنی ذکر ایلسه و خالص کوئل ابله «بسم الله الرحمن الرحيم»
 دیسه قیامت کونلاره بودورت ایدماندن آگنا ایچوره و دق تعالیٰ حضرتاری ایندی بر کشی
 آبدست آلدقدن صوکره «لا اله الا الله» دیسه هزتم حقیچون بن آگنا اون بو دنیا قدر

جلندی پیر ویرم . و نقامار که رسول اکرم صای الله نه ای عایه و سام حضرت ایل و فنکه
قاب قوسینه ایرشدی اول مقامه برا او لو صندوق کوردی نوردن کلیدی و آراییدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه و سام نهیقدی یارب اشبو صندوق نه وارد بونلگ مقنامی قنده در دق
تعالی حضرت ایل آنلگ مقنامی سنده در ثہیت « لا اله الا الله محمد رسول الله »
پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه و سام حضرت ایل آنی سویله دی اول صندوق آچلیدی و اول صملق
اچنل بر هیبنلود دیکنگز کوری هدی و نهایتی یوق واول دیکنگز اچنل بر آغاج کوردی بروطاقلرینک
او زه زنده بر قوش کوردن و پتراغنده بر ذره طپراق کوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرت ایل ڈینکنی یارب بودیکنگز نه در وبو آغاج نه در وبو قوش نه در وبو ذره طپراق نه در
حق جل و علا حضرت ایل ڈینکنی یامحمد اول دیکنگز رهمتم دیکنگز یدر آنکاغایت و نهایت پرقدر
واول آغاجکه کوردک اشیدنیادر وقوشکه بوداغنده کوردک سنک امتنکر و طپراقکه آیاغنده
کوردک آنلر لگنکاهای ایلکه
طپراقدر که دیکنگزه تهه بلوسر اولور بن « ارم المراحمین » پادشاهم .

فَسَلِّلْ فِي رُؤْيَاٰتِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى

بیلهک کره کبر که اصحاب رسول الله رضوان الله تعالی عایهم اجهعن و جهیع ائمه اختلاف ایدرلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت ایل کیچه حق تعالی حضرت ایل کوردیه باخود
کورمدهی دیو ابن عباس و کعب الاخبار رضی الله عنهم حضرت ایل ڈینکنیلر فخر عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم حق تعالی حضرت ایل کیچه جسم کوزی ایله کوردی . و حضرت عائشه
رضی الله تعالی علیها ڈینکنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت ایل کیچه حق جل و علا
حضرت ایل کوزی ایله کورده دی نتکم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر « سبحان
الله آیته بقلبی ولم زه بعینی » اویله اولدی ایسه کوکل کوزی ایلا کورمش او لور شیعی العرب
شرقاً و غرباً مفتیسی امام نووی رحمة الله علیه صحیح مسلم وبخاری شرح ایل کورمده ڈینکنی بنم
قتمن : ویله ثابت اولدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت ایل حق تعالی حضرت ایل کورمده
باش کوزی ایله کوردی فیحانکه اصحاب کوزین رضی الله عنهم حضرت ایل اخلاق ایندیلر این
عداس رضی الله تعالی عنده حضرت ایل کوزنی کوزنی کوزنی کوزنی کوزنی کوزنی کوزنی
تعالی عنهاه ڈینکنی کوزنی
عباس رضی الله تعالی عنده خود اعلم الناس در اول ته کوزنی ایله کوردی حضرت ایندی کورمده
رحمه الله تعالی علیه بخاری و مسلم شرمند دیور که اما ابوایکی ردا ینی بز جمیع ایدوب ایدرلر که
حق جل و علا حضرت ایل چهیع محسوساتی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سلب

ایله دی و نور که گیفیتی گوزنندن گیردی و آنکه نفسی نورانی قیلدی آندن صدره
کوکله نجلى ایله دی حق سبحانه و تعالی مضرتارینی کلی نوریله کوردی و جمیع اعضا سی
ایله کوردی و جمیع طرفدار بنه نظر ایله دی نوردن آرتن نسخه کورمه دی بس حق جل
وعلا مضرتارینی کوردی کیرو حق که نوری ایله نشکم فاغی یضادی تفسیر زندی ئه یندی
موسی عليه السلام جمیع اعضا سی ایله حق سبحانه و تعالی مضرتارینکه کلامی جمیع
طرفدارندن ایشندی تدبیر و تبصر فان هندا دقیق وبالاعتبار حقی .

فصل فی اسرار الوحد

علی کرم الله وجهه رسول علیه السلام نقل ایدر رسول علیه السنم معراج کیچه سفله حق
جل و علام مضرتارینه ئه یندی یارب قازنی عمل سکا افضلدر حق جل و لام مضرتاری ئه یندی یا
امد بنم ققهه توکلن افضل عمل بو قسر و بنم قسمت ایتیکاهه رنس او لمق : یک عمل
یوقدر . یا اهد بنم محبتتم واجبدر شوگاکه بنم ایچون سویشه لر و خی پکانه مسخ ایله لر
وبنم کرچک طالب ارم آنلدر که خلوقه نظر ایله ایله لر و قازنلری بیوش اوله دنیه طعاملرین
زیراکه آنلرنک طعاملری بنم ذکردر و محبتتم در ضامدر . یا اهد اگر دیلر ایشک که
جمیع خلقدن زاهدان زاهد اول و آخرته رغبت ایله . رسول علیه السلام ئه یندی
یارب دنیادن زاهدان اهد اهد ایله راغب او لمق نیچه در حق جل علام مضرتاری ئه یندی
دنیه انعمقلرندن آزال ذخیره جمع ایله و بنم ذکرمه دائم ادل رسول علیه السلام ئه یندی یارب
ذکر یکه دائم او لمق نیچه در حق جل و علام مضرتاری ئه یندی خلقدن کسل خلوت یپر لر ده
پکان عبادت ایله . رسول علیه السلام ئه یندی یارب بندی بر عهه قرلا غوزه که آنکه سببی ایله سکا
با قن او لمق جل و علام مضرتاری ئه یندی کیچه گنی عبادت ایله کچور و کوندر گنی آچلک ایله کچور .
حق جل و علام مضرتاری ئه یندی یا اهد هر کشیکه اوج خصلت اوله بن آنی اجمانه قربیام
رسول علیه السلام ئه یندی اول اوج خصلت نه در حق جل و علام مضرتاری ئه یندی دیلی بنم
ذکر مدن غیری نسخه یه دبر قمیه و کوکلئی شیطان و سوسه سلن صاق زیا و آچلگی کوزنی
نوری بیله حق جل و علام مضرتاری ئه یندی یا اهد اگر آچلک و خلوت وابسم او لمق حلاوتی
طادیدک بونلدرن میراث اولنلری بیلیدک جمیع که لانی بولیدک رسول علیه السلام
ئه یندی یارب آنلدرن میراث نه در حق جل و علام مضرتاری ئه یندی دیلکه دکت
سوزنلری جاری اولور و کوکلکه بنم محبتمن اولور یا اهد اللهم سومک در ویشوری
سومکدر و آنلره یاقن او لمقد رسول علیه السلام ئه یندی یارب در ویشور کیدمادر حق جل
و علام مضرتاری ئه یندی در ویش لر آنلدر که آزنده یه راضی اوله لر و آچلهه صیر ایله ایله لر

ونعتقلره شکر ایلیه ار دیلان سویلهه لر و تئریه عاصی اوامیده لر و شول نسنه که اللرندن
 فوت اولدی آشاملول اوامیده لرو شول نسنه که اللرینه کردی آشافوج ایتلهه لر و جمیع حالده
 بکنا قوکل ایده لر یا احمد درویشلهه یقین اول و بايلردن براق اول و کوچک طعافلر بیده
 و کوچک لباسلر کیمه تجیقا نفس هر شره ماؤادرسن آنی طاعته چکرسن اول سی معصینه چکر
 تجان نفس طوق اول سه عاصی او لور و تجان آچ او سه شکایت ایدر تجان درویش اول سه جزع
 ایدر و اگربای او سه آزوب بنی او نتوور اگرامین او سه غافل او لور . یا احمد دنیایه واهل
 دنیایه غضب ایله واهل آخرت ه محبت ایله رسول الله علیه وسلم ئه بتندی بارب اهل دنیا
 کیمه لر واهل آخرت کمدر حق تعالی حضرتلری ئه بتندی اهل دنیا او لدر که مالی واهلی
 و عیالی و نومی و غضبی چوق اوله آزننه بی راضی اوامیده و بر کمسه بی شری طوقانه آنلک
 عنرن دیلهه و بر کمسه آنلن عنرن دیلسه قبول ایامیده طاعت و قتنده کاهل اوله و معصیت
 و قتنده بهادر اوله و فکری او زون او لوب اجلی یقین اوله و نفسی حسابایه و نعمتلر کلديکی
 وقت شکم ایامیده وبلا للر کلديکی وقت صبر ایامیده و دائم خلقی مساوی ایلیه و کنیدن
 او لوب ایامیده و کنیدن آشاغه بی اعتبار ایلیه و نفس اهلی قتنده عاقل لر در
 و ناقل لر قتنده جا هل لر در . یا احمد اهل آخرت او لدر که بوزلری کوچک اوله و حیدا لو
 اوله و شری آز او لوب فائده سی چوق اوله و سوزلری موزون اوله و نفسن دائم حسابایه
 و کوکللری دائم اویانق اوله و کوزلری دائم بنم محبته مدن آفایه وتللری ذکرمی ایده و نعه مت
 بیسه لر او للن حمد ایده لر و آخرن شکر ایده لر آنلر لک دعالری قتمدیه یوجه در و مناجاتلری
 مقبوللر اصلا بندن غیری بی مشغول اوامیده لرو چوق طعام استمیده لر ولطیف لباسلر کیمه لر
 کنیدلر اولمش کبی بیله لر واولری مشهد کبی اوله و کیدکاری کف کبی اوله و کنیدلر
 بیچان کبی اوله دنیا و آخرت آنلر لک قتنده برابر اوله خلاق بی کره او لورلر ایسه بولنلر
 کوندیه لک کره او لورلر نفلر اولدر مک ایله و شیطانه لک و سوسه سنه اویمامق ایله قایچان نمازه
 طرسه لر برک بنیادلر کبی طورالر و بندن غیری بی مشغول اوامیدلر عزتم حقیچون آنلر
 ابدی حیات و بیره م قایچان روملری جسد ارندن مغارقت اویله ملک الموتی آنلر مسلط ایلمیم
 و آنلر لک رونی بندن غیری کیمه سه آلمیده و مازلرینه کوکل قاپوسنی آجام واجماخه بیوره
 دوریلر و علمانلر و لد اذلر و بیشلر آنلر لک قارشو واره لر و عرشدن آنلر لک رایجه طیبه ایله
 بیلر و بیره م و آنلر ایله بنم آرامه اصلا حجاب اوامیده « وجذات لهم فیهانعیم مقیم خالدین فیه ما
 ابدا ان الله عنده اجر عظیم » یا احمد هیچ بیلور میسنکه زاهد لر بام قندله نه وارد رسول
 علیه السلام ئه بتندی بیلهزم یارب حق سیحانه و تعالی حضرتلری ئه بتندی خلق قیامت کوندیه
 یله یارا دلاچق و حسابد مذاقه اولاچق آنلر امین لر در بنم حسابه مدن واجماخنک مقناعی

آنلر و دیرم قنفی قاپو دن دیلر لر ایسه کیره لر و بنم جهالم پر لجه آنلر دن غایب اولمیه
 واجه اغمدن آنلر دورت قاپو آچام برندن کیچه و کوندز بنم هدیه لرم کله ایکنچیس مدن بگا
 نیچه دیلر لر ایسه نظر ایده لر زده تنس و مجاپسز اوچاچیس مدن جهنه نظر ایده لر کوره لر
 که ظالملره نیچه، عذاب اولور دور تنجیس مدن قزلر واوغلانلر کله لر رسول الله صلی الله تعالی
 علیه وسلم ایقدی یارب آنلر قنفی زاهد لر در که آنلر بیور سه و صرف ایبر سن حق جل و علا
 حضرتلری ایندی آنلر شول کمسه لرد که اولری یوقدر که خراب اولور سه ملول اوله لر
 واوغلانلری یوقدر که اولور سه عزون اوله لر و ماللری یوقدر که الدن کیدر ایسه فصہ لفه لر
 و طعاملری یوقدر که حساب اوله و بومشاق قفتانلری یوقکه کیوب فخر ایده لر و بوزلری
 کیچه عبادت و کوندز اورج طومندن صراهمشدر و دیلری بنم ذکر مدن غیری به
 مشغول اولمیه دن صاحب اوله شدر نه جهنم دن قور قازلر و نه اجماخ اومارلر بالکم بدین
 ایجدن عبادت ایده لر رسول علیه السلام ایندی یارب بنم امقده بوزچالاین زاهدلر و اردیه لر
 حق جل و علا حضرتلری ایندی اوشبیو رسه زاهدلر پیغمبرلر در و شهیدلر در . رسول علیه
 السلام ایندی یارب بنم امتمانلک زاهدلر یهی چوقدر یو خسے بنی اسرائیل قرمینک زاهدلر یهی
 چوقدر حق جل و علام ضریاری ایندی سنک زاهدلر که قنده بنی اسرائیل زاهدلری برآق
 او گوزنک آرقاسنده بر قارا قیل کبیدر رسول علیه السلام ایندی یارب نیچون بنم امتن
 آنلر دن چوقدر حق تعالی ایندی بنی اسرائیل قومه یقین و بردیکه کنکه شک ایندیلر
 و قلبیلری قرار بولدی گلندنکه شک ایکلر و سنک امکنک شکی ترک ایده بوب یقین
 او زه رینه ثابت اولدیلر رسول علیه السلام ایندی هد و شکر ایندم ادل الله که بنم امتمانلک
 زاهدلر دن آنلر دن زیاده قیلی . الهی امده اسر که و رحمت ایله و آنلر کامل ایمان
 و بیر که آنکه نکره شک اولمیه و آنلر خوف و بردیکه کنکه غفلت و بیرمه و علم
 و بردیکه کنکه صکره جهل و بیرمه و عقل و بردیکه کنکه صکره اونوتدره و عصر و بردیکه کنکه
 صکره شکایت و بیرمه و کوکللریه، هیا و بیر آنلری نفس آفاتندن و دنیا و آخرت فتنه لرندن
 امین ایله . حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایندی یاحد شبهه لردن صافه هق دینک اولیدر
 د آفریدر و سنک او زه رینه اولسون صامت اوله ق زیرا که صامقانلک کوکلنی صمت ایله عمارت
 ایلم و متمکلر زک کوکلنی چوق سوبیله مک ایله خراب ایدر . یاحد عبادت اون بولسکدر
 طقوز بولکی حلال یهکدر و بیر بولکی صامت اوله قدر و بیر کشی اورج طوتسه و صامت
 اولسه آذک عرضی نه در بیدورهیسن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی بیده زم حق
 تبار که تعالی حضرتلری ایندی صومانک و صدقانک میراثی حکمه قدر و مکه ندک میراثی معرفتی

معرفتندگ هیدر اشی حق تعالی حضرتار یه بقین او لمقدار. هر کیم یلم رضام ایله عمل ایلسه
 آنکا اوج خصلت ویرم بری بودر که بر علم او گردمکه اصلاح جهله او لبیده و بر ذکر او گردمکه
 اصلاح انسیان او لبیده و بر محبت او گردمکه اصلاح غیری بی سومیه فجان بنی خوسه بن دخی آنی
 سورم و خلفه دخی سودیرم و آنکه کوئلدن بر قاپو آچارم دائم بدم جماله نظر ابلر
 و یام کلامی و فرشته ریه نک کلامنی ایشتیرم و آنکا سرلردن نسنه او گردمکه
 خلق آنی بیلدرلر و آنکا حیا لباسن کیدیرم جمیع خلق آندهن حیا ایدرلر و کوئلنه
 معرفت خزینه سی ایلم رم واجماخ و طاموغ سرلرین آنکا بیلدرم و قیامت کوننه
 حساب ایلم زم و قبرنده مذکر و نکیده آنکا سؤال ایقدیرم زم آنکه ایله بدم آرامان ترجمان
 ایلم زم جهیع خبرلری بدم ایله سویلشه لر و صراط کوپریسن کچه لر چهاهی کورمیه لر
 آندهن صدکه اجماغی زین ایلیم نبیلر و شهیدلر ایله اجماغه کیده لر هر کیم او شبو
 رسه عبادت ایتمک اسسه اصلا دنیایی سومسون و دنیا اهلی ایله اوتورمسون و المک
 الون کورمگه مشتاق اولسون نتکیم اجماغی کورمگه مشتاق اولور و روحي جسدندن
 یقه بر قیل یاغدن چیقارکی چیقه و فرشته لر باشی او زرنده طوره لر ایکی کاسه کدوره لر
 باشی کوثر صوبی اوله و پرنده جذت شرابی اوله رومه ایچوره لر الوم آچیسی آندهن کیله
 عرشک صاغ یازنده اوتوره فرشته لر ایده لر دنیانی نیچه قویوب کندگ اول کشی ایده
 بدم زم اول وقتکه حق تعالی حضرتلری بدنی یرانندی آنبدنبر و حقدن قورقام دنیایه نظر
 ایلم زم محبت ایله و دنیا اهلی ایله اصلا اوتورملام حق سبحانه و تعالی حضرتلری این قلوم
 گرچه سویلر قلمک جسمی آنده دنیادها بدی وجانی بدلله بیله ایدی ای بدم قلام دیله بلدن
 نه دیلر ایسک ویرهیم اول کشی ایده اگربنی کوننه یقمنش کره پاره پاره ایلسه لر سنک
 خلاک اوچون راضی اولیم الهی بن خورم اگر سن اکرام ایلمز ایسک و بن مغبونم
 اگر سن باردم ایامز ایسک و بن ضعیفم اگر قوت ویرم ایسک و بن اولویم اگر
 ذکرگ ایله دبری کورمز ایسک. رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یه یقندی یارب سدک
 رضاگی نیچه استیدم حق تعالی حضرتلری یه یقندی سنک ایله بدم آرامده حجاب یوقدر قنگی
 وقت بکا کاک اسقرا ایسک کل بدم دوستلرم آنلدر که خلدن فجارلر دار الفنادین دار البقا یه
 انتقال ایدرلر دار الشیطان دن دار الرحمانه کاورلر. یا اهد هیچ بیلور میسکه سنی
 غیری پیغمبرلردن نیچون افضل یراندم رسول علیه الصلا والسلام یه یقندی بیلهم زم یارب
 حق تعالی حضرتلری یه یقندی بکا یقین کو کچککرو حسن خلک وارد و نفسکنک سخاوتی
 وارد خلقی اسر کلک وارد اگر دیلر ایسک سکا ایمان لذتن بیلدرم نفسگی آج ایله
 دیلکن ابسم ایله و کوئلک ایله دیلک بر اولسون و بلدن قورق اگر بولله اید ایسک

اوله که امین اوله سن اگر بوله ایمهز ایسک هلاک اولنلردن اوله سن. یا احمد عز تم
 حفیچون عابدلرڭ اول عبادتی و اول توبه سی آچلقدر و صامقاڭدر و خلقدن کساماڭدر
 و اول گناھی عابدلرڭ قارنى طوق او لمقدر دیلی مالا يعنی سویلمىڭدر و خلقه قارشمقدر
 تچان بول قل او لسه دیلنى صاقلسه بن آڭما حکمت کامه لار بن بېلدیرم اگر کافر دھى
 او لور ایسه اما اول حکمنى آڭما حجت قیلم واگر اول قاوم مؤمن او لسه آڭما حکمت سورىلرن
 بېلدیرم او اول حکملى آڭما نور درهمت و شفا قیالم و شۇنىكە بېلماز ایدى بېلدیرم و شۇنى
 كە كورمز ایدى كۆسترم داڭم كەندى نفسلەك عىيىنى كوره حتى غىرى كېشىلەك عىيىندىن فارغ
 او لە وشىطان آڭما يول بولەيە و نفسى آنڭ ايلە خىلە ایادىيە . یا احمد بىڭا آچلقدن و صامت
 او لمقدن يك عبادت يوقدر بول کشى آچ او لسه ديلنى صاقلسه آڭما عابدلار ثوابن و برم
 و گرچىك عابد او لىرکه آنلا يدى نسلە او لە بىرى شىپە لولىدۇن صاقنە و بىرى صامت او لە
 مالا يعنىلىن و بىرى هردم بىلدىن قورقە و بىرى خلوتىدە بىلدىن او تانە و بىرى آزىيە و بىرى
 دنیا يە و اهل دنیا يە دشمان او لە يەنچى او لىرکه بىلە اوچون خاڭ ايلە دشمان او لە . یا احمد
 بول کشى بىنى سوسە بىلە ئىنى سۈرم او لە و قەتكە عبادتى قوى ايلە و آز بىمالۇ نىسە كېيىھ
 و سجدەسى دائم او لە و نىمازىدە چوق طورە واڭىر مالىدە صامت او لە و بىڭا توكل ايلەيە چوقى
 آغلىيە و آز كولە و نفسى دنالت ايلەيە و علم اهلى او لە و زەھد و طاعت صاصى او لە علما يە دوست
 او لە و درو يىشلىر يواناش او لە و بىنم رضامى استېيە و خشىمەن قاچە و خلقدىن قاچە و گناھىن
 قاچە و دائم بىنم ذكرە مشغول او لە و دائم تسبیح ایدە و وعده سە صادق او لە و كۆئلى طاهر
 او لە و نىمارىنە بىلدىن قورقە . یا احمد بول کشى بىرلەر و كۆكلەر اهلى قدر عبادت ایلسە و بىلەنچلىرى
 لباس كېدرىسى و آچلەر طعام يدرىسى آنلىن صورىگە بن آنڭ كۆكلىدە ذرە قدر دنیا محبتىن كورىم
 بن آنلى قومشى ايدىنۈز و بىنم محبىتى آنڭ كۆكلىدەن چىقارىزىم و آنڭ كۆكلىنى ظلمانىدە
 بىراغورىم ایدى اسرار وى او توز كەمە در آنلى بىر بىران ايندەك . تىت اسرار الوى
 بىنضل الله تعالى فبعد هذا نشرع في الكلمات القدسية والاحاديث النبوية التي أخبر بها النبي
 عليه السلام عن الله تعالى .

كلمات قل سير

انس رضى الله تعالى عنه پىغەپىرىمىز عليه الصلاة والسلام حضرتلارنىدىن نقل ايدر زرسول
 ا كرم حضرتلارى ئىتلىدى حق تعالى بىدور رقچانىكە بولقاوم بىنم محبقىم ايلە مېنلا او لسه او لە بلايە
 صبر ایلسە آنلىن عرض آڭما اجماخ و بىرم . ابو ھوپىرە رضى الله تعالى عنه حضرتلارى
 پىغەپىرىمىز صلى الله تعالى عليه و سام حضرتلارنىدىن نقل ايدر رسول ا كرم علید السلام حضرتلارى

ذهیندی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتlerی بیورر قایچانکه بر قل بقم لقامتی سوسه بندهی آنلش
 لفاسی سوره م قایچانکه بر قل مینم لقامتی کوریه کورسه بندهی آنلش لفاسی کوریه کوریم . و مضرت
 رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایتدی الله قبارک و تعالیٰ حضرتlerی بیورر که پارین
 قیامت کوننده اوج کشی ایله بنم دعوام دارد بری شول کشیدر که برنسهه بی مینم اوچون
 ویره آندن صکره عنز ایده و بری شول کشی در که بر آزادلو کشی بی صاده به مسن بیهه
 و بری شول کشیدر که بر کسیه ایشلده حقنی ویرمیه . پیغمبریه ز صلی الله تعالیٰ علیه
 وسلام حضرتlerی ایتدی حق جل و علا حضرتlerی بیورر که ای آدم او غلناناری بن خسته اولدم
 بنی صورا باغه کلمه دیگز پیغمبریه ز علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایتدی الهی نیچه سنی
 سوره لم سب رب العالمین سب الله تعالیٰ حضرتlerی ایتدی فلان قلم خسته اولی اگرسز
 نسی سورا ماءه رهارسکز بندی آنده بولور دیگز یعنی بنی رضامی آنده بولور دیگز . پیغمبر
 اسلام ایتدی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتlerی ایتدی ای بقم قلارم چهی عکز
 بن هدایات ایدم اویله اولی ایسه بندن هدایت استهیلک که ویره بیم
 چهی عکز آچدر مگر که بن طوییره م اویله اولی ایسه بندن طعام استهیلک که ویره بیم
 چهی عکز یالازغاچدره مگر که بن نسنه ویره بیم کبیه سز بس بندن کبیه چک امتهیلک ویره بیم
 چهی کوندز خطالر اشله رسر و بن جمیع گناهگزی یارلقارم و بکا استغفار ایدلک سزی یارلقایم
 اسلام او لکز و آخر دیگز وجذکز و اندکز منقی او لسه کز بنم ملکمهه برونسه زیاده
 زلز و اگر عاصی او لسه کز بلم ملکمن اصلاح نسنه اسلامز . رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه
 سلم حضرتlerی ذهیندی حق تعالیٰ حضرتlerی بیورر که صالح قللرم اوچون اجمامده
 مستدلر حاضر ایتمشم که کوزار کورمه دی و قولاقلر ایشته دی و کوتللردن دخی کچه دی
 (ایمدى اشبو آرایه کلچه مشارق الانوار سوزلریدر آنلشکیر و کقب مشهور زلک سوزلرین
 بیان ایتیه لم ان شاء الله تعالیٰ) بیلمک کرکر که پیغمبریه ز رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه
 وسلام حضرتlerی ذهیندی تیکچی تعالیٰ حضرتاری ایدر که یاممد دنیاده اوج نسله بکا
 سوکلودر بری غصه لسو کوئل و بوکیه صیدر و بنی وبری الی دنیادن بوش اولان یا
 گمک دنیاده اوج نسنه بی سومزم بری شاد اولان کوئل و بری صاغ بدی و بری الی دنیادن
 نولو اولانی . و حق جل و علا حضرتlerی ذهیندی بنم ولی قللرم شونلردر که بندی ذکر
 لده لار بنم ذکرم ایله و مین دخی آنلرای ذکر ایدرم آنلرلک ذکر لاری ایله . حق جل
 و علا حضرتlerی ذهیندی ای آدم او غلناناری امگر جمیع خلقدن کیسلوب بنم عبادت هه مشغول
 اولورسه کز کوتلکزی بایلار طولدیرم یو غسول لف سزه یول بولمز اگر بنم عبادت هه
 ادب خلقه مشغول اولورسکز الکزی ذنیما ایله طولدیرم اما او زه ریکزه یو خسوزلائی

قپوسن آچارم دائم احتیاجلدن قورتلاهزسر. حق تبارک و تعالیٰ حضرتاری ایقندی «وَرَكِيم
 بَنَّا وَذَكْرِيهِ مشغول اولسه بندن نسه، استه سه بندن نسه، استه ملردن آخا آرتق نسله ویر فم
 حق تعالیٰ حضرتاری ایقندی اخلاص بنم سرلرمدن برسردر قل لرمدن کمی سوهرسم آذانی
 کوکلند، اول سریبی، قورم حق جل و للا حضرتاری ایقندی اگر قل لرم اخلاص ابله
 چشم وجدا نیمه «لا اله الا الله» دیو طانه اف ویر مسیبی جهونهی دنیا، اهلیه اش اوزه رینه
 مسلط ایدرب هلاک اید، ایدم. رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتاری ایقندی حق تعالیٰ
 حضرتاری بیدور رکه هر کم بنه بله بنی استه و هر کم بنه استه سه بنه بولور و هر کم
 بنه بولسه بنی سور و هر کم بنه سوسه بن آن اولنیرزم و هر کمی که بن اولنیم دهنی
 بنم او زه رینه در هر کیده اش که دیقی بنم او زه رینه در آنکه دینی بنم. پیغمبر یهودی ملی الله
 علیه وسلم حضرقلری ایقندی حق جل و علام حضرتاری بیدور رکه فمازی بنم ایله لرم آیه
 ایکی قسم ایلدم و بنم قل ایله زده دیا. ایسه دیله سون قایچانکه بیر قلی «الحمد لله
 دیسه حق جل و علام حضرتاری ایدر بنم قل ایه دی ایله دی قایچانکه «الحمد
 بیوم الدین» دیسه حق تعالیٰ حضرتاری ایدر قل درم بگانه ایقندی، قایچانکه «ایمالک نه
 نسقین» دیسه حق تعالیٰ حضرتاری ایدر اشبو سوز بغم ایله قلوم آراسنک در قل
 نه دیلر ایسه آنکه قایچان قلوم «اَهَدْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الظَّالِمِينَ
 علیهیم ولا الصالین» دیسه حق تعالیٰ حضرتاری ایدر بودغا قلوم اوچوندر قلوم نا
 نه دیلر ایسه دیله سون. و حق تعالیٰ حضرتاری ایدر جو مرد کشی بندنکه و بندنخی آه
 قیا، تلک عن ایند و قبرلک عن ایند امین ایلم رانلر بندن راضیکه بنه نی آنلردن راضی
 حق تعالیٰ حضرقلری ایقندی یادنیها هر کم بگا خدمت ایله سه سندخی آخی خدمت ایله و هر
 سکا خدمت ایله سه بن آن قولان. پیغمبر یهودی مسیح ایله علیه وسلم حضرتاری
 ایقندی حق تعالیٰ حضرتاری توبه ایدنک آوازندن بیک آواز یرق قایچانکه بركشی تربه دیله سه و ایتس
 یارب بنی اسرکه حق تعالیٰ حضرتاری کرمندن لبیک یاعبدی سیله بندن ده دیلر ایسکه، و من
 بنم ققدله بعض فرشته لرم کبیسن و بن سلک کوکلندن سکایقیم طانق اولکه ای بنم فرشته لرمکه
 اول کشی به یارلاقا دیر. پیغمبر یهودی علیه الصلوة والسلام ایقندی حق تعالیٰ حضرتاری ایقندی
 بنم ولیلم رم وارد قبه لرم اچنده کیز لیدر بندن غیری کیمه سه آنلری بیله زم. حق تعالیٰ
 حضرتاری ایقندی بن بور قلوم او زه رنک ایکی ادور قوی و ایکی امین لکی بزیرده چه ایلم زم
 هر کم دنباده بندن قورقسه آخر تله قور قودن امین اوله و هر کم دنباده امین اولسه آخر تله
 قور قودن امین اولمادی. حق تعالیٰ ایقندی هر کم بندن غیرین بن نسنه اوسه بنه بلده دی
 و هر کم بنه بامه دی بگانه طاپه مادی و هر کم بگانه طاپه ادی بنم عن ایم آخی واجب اولمادی

بملدن غیر بدی قورقدن بدم عن دابم آنها حلال او لابی. پیغمبر مز رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم حضرتاری ایندی معراج کیچه سی فایچانکه بیدرها نمک ایستادم بن ایقدام بارب هر کشی که
 سفردن کادر یارانلرینه ارمغان کتورر بنم امده ارمغانم قنی حق تعالی حضرتاری ایندی
 یا محمد امک دیری اولدچه بدم حفظ آنلردر اگر او لور لر ایسه بدم بشارتم آنلردر اگر قدره
 کیدر لر ایسه قبرلرن کشله ک آنلردر اگر مشره حاضر او لور لر ایسه وهم آنلردر اگر
 نظر این لر ایسه جهالم آنلردر. و نقلکر که تکری تعالی حضرتاری دیلکیه عالم لر که رهه قدری
 کیدر کوزدره ننکم حق تعالی حضرتاری بیورر « و مارسلناک الاره، للعالمهین » بس ررف
 دوندی ینه کاری پیغمبر مز علیه الصلاة والسلام حضرتاری بیله کاری جبرائیل و یکائیل علیه‌ها
 الصلاة والسلام قارشو واردیلر معراج ایشون دیلکه و ایشون دیلکه ایشون دیلکه ایشون دیلکه
 و ارمیکر رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتاری ایندی آلتی نسنه ارمغان کتوردم بری
 بودر که حق جل وعلا حضرتاری ایندی ایت آنلر اگر بر کشی بی سوب احسان او مرلر
 ایسه بن آنلن افضلیم بی سوسنلر غیری فی سوسنلر ایکنچی بودر که ایت آنلر اگر کوکار
 و بیلر اهللدن قورقارلر ایسه بن آنلردن دخی قادرم بذن قورقسونلر اوچنچی بودر که
 ایت آنلر بر کشیدن نسله او مارلر ایسه بن اون کشیدن قلاریه دخی چومرد بملدن
 دیلسونلر دور تاچی بودر که اگر بر کشی آنلر جفا [یلسون دیو آنلن اوتانورلر ایسه بن
 اول کشیدن دخی یکم آنکیچونکه جفاسزدن و فایدن بیشندی بودر که ایت آنلر اگر بر کشی
 بر کشی یه مالی ایچون قل لق ایدر ایسه بن اول کشیدن یکم آنکیچونکه بن سزنک معبد کن
 و راز قلزم آلتیچی بودر که ایت آنلر بر کشی یه امین او لورسز اگر وعده سی گرچک او لور
 ایسه بن اول کشیدن دخی یکم زیرا که شوفی که سره وعده ایقدام رزقدن و اجماخدن و ثوابدن
 و دیداردن البته ویرم بیوردی. این عبادی رضی الله تعالی عنهم حضرتاری ایندی پیغمبر مز
 رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتاری معراجدن دونیچک چین اقامه مه او غرادي آنده بر
 قوم کور دی موسی علیه السلام ایشون زمان او لبه بیلر یاریاهش اول قوم بیویدن کیقه شلر
 آنده و ارشلر ایدی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتاری آنلر سویله دی و آنلر
 دخی پیغمبر مز علیه الصلاة والسلامه سویله دیلر جبرائیل علیه السلام آنلر غهه یه بیلر ویردی میسر
 بوسویله شد یکم کیم بر بونلر ئه یتبیلر یا بهرائیل حق تعالی حضرتاری آنها پیغمبهار لک ویردی می
 جبرائیل علیه السلام ئه بقدی فهم بس آنلر ایهان کیتوردیلر وئه یتیلر یار رسول الله موسی بن عهان
 علیه السلام بزه وصیه ایلک یکه قدمکز اول پیغمبره ایرشور سگز بندن آنها سلام ایلک سز دیلی رسول علیه
 السلام موسی علیه السلام ایشون دیلر و آنلر ایشون دیلر و آنلر ایشون دیلر و آنلر ایشون دیلر
 در بر زدن آرتق وا کسلک توگل آنلر ایندیلر یار رسول الله بز بزم که او لولق ایله آرامده آزغونلر

او لم از رسول عليه الصلوة والسلام ايتدی او لر کز نلث پولاری نیچون بوقدر ايقدیلر کیمسه کیمه سه به زیان ايامز رسول عليه الصلوة والسلام ايتدی هیچ سری کولر کورمدم آنلار ايتدیلر بیار رسول الله عق تبارک و تعالی مضرتلری بزه کنابله خبر و بردی جوهه می جنیلر ابله و آدمیلر ابله طول مدیر برم او بله ایسہ بزه نه کولمک رسول عليه السلام ايتدی هیچ اولور یکن ایچون آغلومیسز ايقدیلر حق جل و علا حضرتلری جان و بردی منه اول آاور بز نیچون آغایه لم رسول عليه السلام ايتدی هیچ صیر و او لور میسز ايقدیلر بیانبی الله بر کشی گناه اشله سه اول صیر و اولور بز اصلاح گناه اشله مز زبس صیر و اوامز ز رسول الله عليه السلام ايتدی چون صیر و اوامز سز بانجه اولور سز ايقدیلر قایچان برمز نلث رزق دوکنه ملک الموت جانن آلور رسول عليه السلام ايتدی قایچان سزدن بر بکار برق طوغدرسه هیچ غصه لو او لور میسز ايقدیلر بر آی شکر اورجن طوتارز ویده پیغمبر صلی الله علیه وسلم ايقدی اگر سزدن بر یکن نلث بر او غلی طوغار ایسہ نیچه ایلمرسز ايقدیلر ایکی آی شکر اورجن طوتارز پیغمبر عليه السلام ايقدی آلمق و صانوق ایلسکن هیچ میزان و کیله طوتار میسز ايقدیلر بز اصلاحات و بازار نده ایلمز پیغمبر عليه السلام ايقدی هیچ آلتون و کوش صاقلا رمیسز آنلار ايقدیلر آنی اول کشی صاقلا رکه اللهم نلث و عذنبه اینانه بیه بز الله اینانه بز کوش زدن رزق هزی اول و برو خزینه بی نیچون جمع ایده لم چون رسول عليه الصلوة والسلام آنلر دن بوسوزلری ایشقدی آنلره اون سوره او گره قدی نماز و زکات فرض او لمش ایدی نمازو زکات او گره توب آندن کیچدی، تفسیر ابواللیثده بویله در اما صاحب کشاف ايقدی اول و قته بندی اسرائیل قومی پیغمبر امرین او لدر دیلر و کافر او لدیلر اون ایکی بلوك او لدیلر بر بلوکی مسلمانلر ایدی بونلر دن قاچدیلر و حقدن دیلکلر که بونلر دن ایراق اوله لر حق تعالی مضرتلری بیری آچدی بونلر کیر دیلر بر پیچ یل کیفتیلر حقی چین او لکاسه واردیلر اول قوم آنلر در و مسلمانلر در هز کیرو سوزی بزه کله لم تحقیقا اول کیچه حق تعالی مضرتلری پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه وسلم ابله شریعتدن و حقیقتدن چو ق کلام ایلکی آنلر نلث بعضیستی رسول علیه الاسلامدن غیری کیمسه بلامز بعضیلر ايتدی رسول عليه السلام معراجه واروب کلمسی ایکی ساعتده او لدی شویله بیلماک کرکدر اشبی خدر لر که معراج مقلده ذکر او اندی کمی تفسیر دندر و کمی حدیث دندر اهل لاشک بوقدر الا بوقدر وارد که بعضیستی معراج جسمانیلر وبغضیستی معراج روحانیلر و دیر لر که ایکی کرمه معراجه چیقدی بروی مکده و بپرسی مکینه ده ایکی آنلر دندر که معراجدن چو ق نسنه لر ر وايت ايقدیار که کمی تفسیر لرده کاور و کیهی غرایب حدیث ارد کاور و اول معراج که مصایح ده و مشارقه کاور منتصرا لر در ضبط اینمگه آسان او لسون دیو اهل حدیث اول قدر بیاد ايقدیلر کیرو و قلانی مطولا قده کاور آنلاری تصدیق ایتدیک بزه و اجدادر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مضرتلرینه اول

قدر کمالات چون دگلدر و موق نعالی حضرت‌لر یزدگش که بال قدر تذکن بعید دگلدر والله علی کل
 شی ۴ سایر والله اعلم بالصواب شیخ صدر الدین القزوی رحمة الله علیه ذکر ایدر پیغه‌بر
 علیه السلام او توز اوج کره معراج ایلدی بریسی معراج جسم‌انپیر و کیرو قلانی معراج
 رو مانپیر اما اهل ظاهر قتنده تواتر اخبار ایله و تتابع آثار ایله مشهور اولی لیکن علم‌انقل
 ایلار این دخی تبرک اوچون کتابه‌ده یازدم هیچ آنلره الله تبارک و تعالی حضرت‌لر بیتلور که
 افترا ایلدم اگر سؤال ایلسه‌لر حکمت نکر که پیغه‌بر علیه السلام قدسدن معراج ایلدی
 کعبه‌دن ایله‌ی دیوار بودر که پیغه‌بر اشامده و قدسده اولر لر ایسی رسی کافرلار عار
 ایلدیلار رایه‌دیلار اگر پیغه‌بر اولسه قدسده اولر ایلدی اویله اولسه کمده‌ده طوغنی کابی
 قدسدن معراج ایلدی بر جواب دخی بر در که قدس محسن‌بیور یور بس پیغه‌بر علیه السلام آنلن
 معراج ایلدی تاکه قدسی بر کان قدس‌هایرش امکنه حساب آسان اویله بر جواب دخی بودر که
 دیلکیکه پیغه‌بر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت‌لر طی زمان و طی مکان ایلیه بیتلورده و کوکارده
 بس آنلک ارجون قدسدن معراج ایلدی اگر سؤال ایلسه‌لر که موسی علیه السلام طور طاغنه
 چیقدی وینه دونیچک یوزینه نقاب طوتی زیرا که کمه‌زکی طاقتی یوق ایلکه موسی علیه
 اسلام‌لک جماله نظر ایلیه‌ی محمد علیه السلام اویله ایله‌ی حال بوکه محمد علیه السلام
 افضل ایسی موسی علیه السلام من جواب بودر که نور ایکی در لودر بری ظاهر و بری
 باطن نور یور ظاهر نوری عوام اوچونزد و باطن نوری خواص اوچونزد بس پیغه‌بر علیه
 السلام یوزن اورته‌ی آنلک اوچونزکه شهس السکونین ایدی بس شهس داهم ظاهر کرکدر
 اگر سؤال ایلسه‌لر که حق تعالی حضرت‌لری محمد علیه السلام بیور یوزینه کوندردی
 عیسی علیه السلامی کوندردی جواب بودر که عیسی علیه السلام‌لک قومی عیسی
 علیه السلام‌لک کوکه چیقدیغی کورمیلار و قبرن دخی کورمیلار آنلن صوکره اول قدم
 عیسی علیه السلام تلریزک اولیه‌ی دیوکافر اولدیلار بس حق سبعانه و تعالی حضرت‌لری محمد
 علیه السلام‌ی بیور یوزینه کوندردی تاکه محمد علیه السلام‌لک شریعتی خلقه کجه و قبرن
 بیور یوزینه قیلکی تاکه محمد علیه السلام‌لک امنی زیاده مأجور اوله لر زیارت ایلمک ایله نتکیم
 پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت‌لری بیورر «من زارنی میقا فکاهه‌ی زارنی حیدا» اما علما
 اختلاف ایدر معراج نه وقت اولی صاحب کشاف ایتدی مکه‌دن مدینه به هجرت ایتمزدن
 بیش یل اول اولی وجیه‌الدین ایدر پیغمبر صلی الله علیه وسلم بر کیچه دوشنه کوردی
 پیغه‌بر لکه کوندرلدن آنلن صوکره پیغه‌بر لک ویرلیدیکمدن بر بچق یل صوکره جسم‌یله معراج
 ایلدی رجب‌لک یگرمی یلچنی کیچه سنه تفسیر بخوبیده ۷ یقندی نبوتلدن بریل صوکره معراج
 ایلدی حاصل کلام چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم معراج‌دن ایندی مسجد حرامه کابی

او توردى اول ابو جهل کلدى آن دن صوکره آشنا بى قريش کلدى حضرت رسول و عز جهان خبر
و پردى ابو جهل و سائر امار معراجى انکار ايلدیار ئېيتدىيار بى بىلار زكىسى قدسى كوزمىڭ
اگرمىسجىد اقاصا يه واردىڭ ايسه آنىڭ نشانارندن خبر و بى حقى ايله وزكى كوردىڭ سوزىكە
اینانه وز حضرت رسول بى آز ترقى ايلدى درمال حق تعالى حضرتاري قدسلىك آراسلىدەگى
مجاپىلىرى كېيدىرىدى رسول الله صلى الله عليه وسلم ياه قدسى كوردى بونلىرى خبر و پردى
مسلمانلار گۈچكلىدىار و بىچە كافرلار اول كون مسامان اوالدىار . و نغىلدركە بعضىلار اينانمىدىلر
ابوبكر الصديق كلىدىار ئېيتدىيار محمد بو كيچە قدسە واردام آن دن كوكلاره عروج ايتىم دير
ابوبكر الصديق حضرتاري ئېيتدى بويىلە دېرىپەي ئېيتدىلار بىي دېرىپىسى ئېيتدى اول حضرت
بوندىن دخى ايراق بېرىدە راردم دېرىپەي ئېيتدىلار بىر كيچە دېرىپەي بىس آنىڭ اوچون آشنا بىكىر الصديق
دېرىپەي بىغە بىر عليه السلام گۈچكلىدىكى اوچۇن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ئېيتدى
بۇ صباح شامدىن بىر قازالە كلور كونش طوغرا ياكى واوچە كلان دوه آق اوله اوزەزىنە آلاچە
غىرار اوله بىس آن ده بىر طاغە چىقدىلار قىزانكە ه باح اوالدى كوردىلىرى كە اول قازالە كلىدى
بىر عرب ئېيتدى اشقا والله اول آق دوه کلدى و بىر عرب دخى والله اشقا كونش طوغىدى دېرىپەي
بغۇرى تفسىر زىنە بوبىلە روایت ايلدى حضرت رسولى دخى زىادە كەرچكلىدىار .

فصل في الحديث الالهي

بعضىلار ئېيتدى محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسام دى كاه زدن اول عيسى ملئيه السلام ئېيتدى
شر يعىتلەدە ايىدى بعضىلار ئېيتدى موسى عليه السلام ئېيتدىلەدە ايىدى بعضىلار ئېيتدى ابراھيم
عليه السلام ئېيتدى شر يعىتلەدە ايىدى امع بودر كە ابراھيم عليه السلام منڭىز شەرىعىتنەدە ايىدى . پىغە بىر
عليه السلام ايتدى جبرائيل مايد السلام بىكى كلدى ئېيتدى حق تعالى حضرتاري ئېيتدى بىكى قىچان بىر
كىشى اسلام اچىلە صاچى آغا راش اواسە بن آشنا دىتاب ايتىگە اونا نورم . پىغە بىر صلى
الله تعالى عليه وسام ئېيتدى تىلىرى تعالى حضرتاري بىور كە قىچان بىر قىلمى بېتلا ايلاسم اول قىلوم
صېرى ايلسە بىندىن خلقەشكايىت ايلامسىسى ئېتقاندىن بىك ات و قاناندىن بىك قان و بىر روم و گناهن عفو ايىدرم
اگرا دىلور آيسە بام و دەتىمە او لاشور . سهل بن سعد رضى الله عنده پىغە بىر عليه السلام دن نقل
ايىدر پىغە بىر عليه السلام ئېيتدى جبرائيل عليه السلام كلدى بىڭائە يېتدى يامەن قىدر دىلار ايسىڭ
دىرى اول صوڭ اوچى اولور سن و نىچە دېلىرى ايسىڭ عمل ايله آنىڭ ايله مجازات او لور سن و كەىى
دېلىرى ايسىڭ سو آن خ مفارقت ايلار سن و مۇمنىڭ شرف كيچە لىرده عبادت ئېيتدى كېيدىر و عزى
خلقىدىن مسقىنى او لەيغىدىر . رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتاري ئېيتدى يارب بىنم
خاچىلىرى يېقىنلىق قىبول ايلە حق تبارك و تعالى حضرتاري ئېيتدى يامەن دىغانلىكى حلالدىن ايله دەماشى

قبول ایلیم . رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه و سام حضرتاری ایتی حق تعالیٰ حضرتاری بپور رکه هر کم بنم و ایلر می خور لار ایسه بنم ایله جنک ایتمش کبیدر و قللر بگنا فریضه نماز لری ایله یقн اولدیغی کبی هیچ بر فسنه ایله یقن اولمزلر و قولم بکن نافله عبادت و طاعت ایله یقن اولور حتی بن آنی سوره رم قایچانکه بن بر قلموی سوم آنلاش معی وبصری اولورم قایچان که بندن نسله زله سه و دعا ایله سه قبول ایلرم و مؤمن ایتمکه ترد ایتیکم کبی هیچ بر نسله ده ترد ایته زم و مؤمن قللر مدن کیمه سه لر وارد رکه ایمانی کامل اولماز اگر فقیر ایله زم زیرا که اگر بای اوله چق اولور ایسه فساد اشلر عاصی اولور و مؤمن قللر مدن آدم وارد رکه ایمانی کامل اولماز اگر آنی بای ایته مز ایسم زیرا که اگر فقیر اوله چق اولور ایسه صبر ایلرم فساد اشلر عاصی اولور و مؤمن قللر مدن آدم وارد رکه ایمانی صالح اوامز اگر بن آنی صالح ایتمز ایسم خسته اولسه فساد اشلر عاصی اولور و مؤمن قللر مدن آدم وارد رکه ایمانی صالح اوامز اگر بن آنی خسته ایتمز ایسم اگر صالح اولسه فساد اشلر عاصی اولور بدرستی بن قللر منک کوئلله گن بیلورم . نفسیر کبیرده اینکی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتاری بر کون الهم امعنی دیدی و امتنی ایچون آغلادی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری ایتی یا جبرائیل محمد وار صور که نیچون آغلار جبرائیل علیه السلام کلی ایتی یا مهندنیچون آغلار سن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتاری ایتی ایچون آغلار که آخر ترده آنلرنک هالی نیچه اوله جبرائیل علیه السلام ینه کلوب حضور حضرت رب العالمینده طور و ب ایتی یا رب من عالم تکریسن و سولنک ام تیچون آغلابور حق تعالیٰ حضرتاری ایتی یا جبرائیل ینه محمد وار ایتکه بن سنی تاراضی ایلینچه ام تکنی ستاباغشلادم . و پیغمبر مز علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایتی حق تعالیٰ حضرتاری بپور رکه هدایت بنم او مر « لا اله الا الله » کلمه سی بنم قلعه مدر هر کم بنم قلعه مه کیردی عن ابمدن امین اولی . و نقلدر که حق تعالیٰ حضرتاری ایتی ای آدم او غلندری سزنک رزق کن بنم کته مده در و بنم فرضلر مسزنک قتلزده در اگر بنم فرضلر یه سر خلاف ایله رسه کن بدرستی بن سزنک رزق کن زده غلاف ایلرم و اگر بکن مطیع اولور سه کن رزق کنی چوق ویورم واجمه اهه قویارم و اگر بکن مطیع اوامزه کن بن سزدن غذی پادشاهم و سزه عذاب ایدرم . و نقلدر که حق تعالیٰ حضرتاری ایتی یا مهد هر کم قدرو کیچه سفی احیا ایله سه آنک جمیع گناهی عفو ایلرم ملک گناجتنی قبول ایلرم اگر شفاقت ایچنده ایسه سعید ایدرم . و نقلدر که اهن عباس رضی الله تعالیٰ عنہ روایت ایدر پیغمبر مز علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایتی بر کون جبرائیل علیه السلام کلی یوزی غبار اوامش یوزن دن غبارین سیلکی بن ایقدم یا جبرائیل ہونه غبار در جبرائیل علیه السلام ئه یتکی گرو بیون مقدن دستور دیلکیل رکه کعبه بی زیارت ایلیه لر ہو غبار آنلر که یا مهد ام تک ایچون دعا ایله که کرو بیون بیله دعا ایلار

پیغمبر مسلم صلی الله تعالیٰ علیه و سلم حضرت‌لری امتحنون دعا ایله‌دی کرو بیوون بیله در پایا بدوب
 کندیلر در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی یا رسول الله حق تعالیٰ حضرت‌لری سکا سلام
 ایام ایدر که سنک امتنان هر کم کعبه‌ی زیارت ایلسه بی‌یاد قات بی‌یار و بی‌یاد قات کوکار
 فرشته‌لرینک ژوابن آشنا و بر رم و کعبه‌دن کید بچک یار لغنه‌ش کید. رسول الله صلی الله علیه
 و سلم حضرت‌لری ایتدی بر کون جبرائیل علیه السلام کلدی بکتا ایتدی حق جل و علام حضرت‌لری
 ایتدی یا محمد هر کم سکا سلام و بر ایسے بندخی آشنا سلام و بر رم و هر کم سکا صلووات کتورسه
 بندخی آشنا صلووات کتورسه بر کم سکی اکسه سکا صلووات کتورسه بدرستی بن آن اوده
 یقارم . جابر بن عبد الله رضی الله تعالیٰ عنہ حضرت‌لری ایتدی بر کشی پیغمبر مسلم
 محمد علیه الصلاة والسلام حضرت‌لرینه کلدی ایتدی یا محمد بر کشی او غلانلرینه قرآن و گره تسه
 آنک ثوابی نه در پیغمبر مسلم علیه الصلاة والسلام حضرت‌لری ایتدی قرآن کلام اللهم آنک ژوابن
 نهایت یوقدر در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ذخیر عالم صلی الله تعالیٰ علیه و سلم حضرت‌لری
 آشنا قرآن عظیم الشأنک ژوابنی سؤال ایله‌دی اول دخی جواب و بر دی پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه
 و سلم حضرت‌لرینک جواب و بر دیکی کبی آنک نصّاره جبرائیل علیه السلام کوکار چینه‌کلی بوسوائی
 اسرافیل علیه السلام صورادی اسرافیل علیه السلام الله تعالیٰ بیلور دیدی حق تعالیٰ حضرت‌لری
 جبرائیل علیه السلام و هی ایله‌دی در حال جبرائیل علیه السلام رسول اکرم صلی الله علیه و سام
 حضرت‌لرینه کارب ایتدی حق جل و علام حضرت‌لری سکا سلام ایلر ایدر که عزیزم دقیچون هر کم
 او غلاظنلرینه قرآن او گره تسه بنم تقدمه ملک کره مجده و ارم شجه و ملک کره غزا به و ارم شجه
 و ملک آج طیور شجه و ملک عربان طون قمشجه و اسماعیل علیه السلام اذکر او غلاظنلرینه ملک قول
 آزاد ایله مشچه مزدی وارد و هر حرفه اون حسنات و بر رم واون گناهن عفوایلیوب یار لفaram.
 شیخ ابوطالب مکی قوت القلوبده ایتدی الله تعالیٰ حضرت‌لری محمد مصطفیٰ صلی الله تعالیٰ علیه
 و سلم حضرت‌لرینه ایتدی دیار می‌سکنه امتنانک حسابن سنک الکده قیلا یم پیغمبر مسلم علیه السلام
 ایتدی یارب سن آنلاره بلن خیرلوس حق جل و علام حضرت‌لری ایتدی شفاعت مقامنی سکا
 و بر دم کیمه دیلر ایسک شفاعت ایله . پیغمبر مسلم علیه الصلاة والسلام حضرت‌لری ایتدی
 یارب دیلم سنک نکه امتنانک حسابن بنم المده قبله سن بلن غیری کوسه بلمیه الله تعالیٰ
 حضرت‌لری ایتدی یا محمد بن سلن مرحمت‌لی پادشاهم دیلمکه آنلر زک حسابن بن ایمه هیچ
 کوسه بلمیه سنک نظر ایله یه سن زیرا که بونلر زک گناهن بله چک او لور ایسک امتنان
 چوک کشی بی قبول ایتمزن . و نقلک رکه حق تعالیٰ حضرت‌لری پیغمبر مسلم صلی الله تعالیٰ علیه
 و سلم حضرت‌لرینه ایتدی رجب بلم آیدر هر کم رجدیه گذاه اشله سه کیرو تو به ایله سه بن
 آنک گناهن عفوایلر دم و شعبان زک آیدر هر کم شعبانه گذاه اشله سک شفاعتک ایله

آنرا رحمت ایدوب عفرایدربم و رمضان سذق امنکار اگر رمضان توبه ایدر لایسه عفو
 ایدوب رمضان حرمته بارلقارم یامه صدیقلاره خبر ویرکه بن غیرنلو پادشاهم دگناهکارلره
 خبر ویرکه بن غفرن پادشاهم. یامه دورت نسنه بدندار هر کم آنها بنده منازعه یه بله به بن آنی
 ته وغلقدر دیویازارم بیغه بیریز مه مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی یارب اول دورت
 ندر حق سپاهانه و تعالی حضرتاری ایتدی «کبریا وعظت و فخر و قدرت» بونلر بنم سرمهدر
 کیسه بونلارده منازعه یه بله مسؤولیت یوهش جهله براغوب اوده یفارم. عهربن الخطاب رضی
 الله تعالی عنده حضرتاری پیغمبر بهز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتارنین نقل ایدر فخر عالم
 صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی جبرائیل علیه السلام بکافیر ویروب ایتدی حق تعالی حضرتاری
 ایتدیکه اگر قل لرمدن بر قلام الله بر قلچ آلسه جهیع دنیا اعلنی او لدرسه آنندنکه
 توبه یه بله و بندن یارلقاتنق ایسته سه توبه سفی قبول ایدوب صوجنی عفو ایدربم. رسول الله
 صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی الهی دیلمکه امته دنیاده عناب ویرمیه سن حق جل و علا
 حضرتاری اول سوزی قبول یه دلیه دنیاده کیمه سه یه مؤمنلاردن عناب ایله مهدی. و نقلدر که
 بر صالح کشی وار ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایله او تور رایدی در حال
 آنل ملک الهوت حاضر کلوب اول کشیدنکه بوزینه دیک دیک باقی اول کشی قرقی
 رسول الله حضرتاری اول ملک الموتین آنل عمرنی صورادی ملک الموت ایتدی بر ساعت قالبی
 ایکنی و ققی ایدی پیغمبر بهز علیه الصلاة والسلام حضرتاری اول کشی یه خبر ویردی اول
 قبول ایله یه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتاری ایتدی وار عله مشغول ادل راوی ایتدی
 اگر عالمن افضل عمل اولیدی پیغمبر علیه السلام آنلا دلالت ایدر ایدی. و نقلدر که
 ابوهریره رضی الله تعالی علیه حضرتاری پیغمبر علیه السلام حضرتارنین نقل ایدر رسول علیه
 السلام حضرتاری ایتدی اجماخ ایله تهوغ بری بری ایله ماججه ایله دیلمه توغ ایتدی بکاجبارلر
 و مکابرلر کر اجماخ ایتدی بکا ضعیفلر و مسکیلر کر دیوفخر ایلدیلر حق تعالی
 حضرتاری ایتدی توغ بام عندا بیدر که دیلمه آنلا دلیل ایدربم اجماخ بنم رمه مهدر
 کمه دیلمه آنلا ایله رحمت ایدربم. رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی رمضان ایل
 اول کیچه سلطانلاری و ملیلاری با غلرلار و توغ زلک قبوسی قپارلار و اجماخ قپولرینی
 آچارلر حق جل و علام حضرتاری ایتدی هیچ کیمه واره بیدر که بلدن نسنه ایسته یه ویره بیم و توبه
 ایدنلاری قبول ایله بیم واستغفار ایدنلاری یارلقاتم. ابوسعید الخنری رضی الله تعالی عنده
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتارنین نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایتدی جبرائیل
 و میکائیل علیهم السلام ویتمش بک فرشته ایله بکاجبر ویردیلر حق تعالی حضرتاری ایتدی هر

کم نمازی قصد ایله ترک ایله سه یا هر دانکار ایله سه فرضیتنه وجه اعتدلن مفارقت ایله سه اتفاق
 بهودیار بدر تورانک وز بورده و آنجهان و قرآن کربلا ماعوندر و اجمام رایجنه سنی اصل
 بولاهایه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لاری آشنا عدو اولاد فرشته او و جهیع خلاق آشنا عدو اولاد یا یا
 اتفاق غایبیت پرامزی آنلدر اگر خسته ایلورار ایسه صور امغه و ارمه واو لرینه قوناق اوله
 و آنلردن کسه قز آلماسون ویره سون و اگر او لسه چنانزه سنی و اوه رسول الله صلی الله تعالیٰ
 علیه وسلام حضوزنلری ایتدی یاجبو ایبل بیور یورزن آنلردن شو بورداره بدر جبرا ایبل علیه السلام
 ایتدی یا رسول الله هر کم نمازی قصد ایله ترک ایله سه ملعوندر و خمر اچنلردن و قسان
 ایدنلردن وربا آنچه سین ویملردن وبلان بیدر طانقاق ویره طانقاق و زنا ایدنلردن گناهی آرتقدار.
 پیغه ببر بهز صلی الله علیه وسلم حضرت‌لاری ایتدی حق تبارک و تعالیٰ حضرت‌لاری بیور رکه یاممه مسنه اتفاق
 اتفاقه بو نسته ویره مکه هیچ بر پیغه ببر کثا اتفاقه ویره دم بن ایتمد یار ب اولندر حق سبحانه و تعالیٰ
 حضرت‌لاری ایتدی «فاذکرونی اذکر کم» بشارت‌بدر پیغه ببر صلی الله علیه وسلم ایتدی
 حق تعالیٰ حضرت‌لاری بیور رکه هر کم بینی را سه که جمیع اشیاهیه ایرشه گه و گناه با غشاماغه قادرم
 بدروستی اول کشی بیار لفاصادم. عور بن الخطاب رضی الله عنہ حضرت‌لاری ایتدی برکون
 پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایله سفره برابر ایدک ایوبکار الصدقی و عنمان رضی الله تعالیٰ
 عنهمه او بعض اصحاب کز بن رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین بیله ایدی بر کیچه صباح یقین ایدی
 بر دره دن بر آزار ایشند که یامه د بندر یکنال دیو پیغه ببر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم اول دره بیه
 واردی بر آزدن کوله کوله کاری هز ایتدک بشارت‌بدر جبرا ایبل علیه السلام ایتدی
 جبرا ایبل علیه السلام ویکائیل علیه السلام و رمانیلر بام قتمد کلد بدلر هر بربیلک اوچر بک فرشته
 بولداشی وار ایدی اینه دلر یا عهد حق تعالیٰ حضرت‌لاری سکاسلام ایلر و سکا بر هدیه ویردیکه
 سندن خاور وسته ویره دم بن ایتمد یاجبرا ایبل اول هدیه ندر جبرا ایبل علیه السلام ایتدی «انا
 انزلناه» سوره سیدر رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لاری ایتدی یاجبرا ایبل آنکه
 ثوابی نه کلودر جبرا ایبل علیه السلام ایتدی یامه د هر کم انا انزلناه سوره سن او قوسه حق تعالیٰ
 حضرت‌لاری اول کشی به رهضار آینی اوچ طوئمشچه ثواب ویره بلك گناهی عفو ایدوب یار لفاصیه
 هر کم دوشنبه کیچه سی بیش کره انا انزلناه سوره سن او قوسه حق جل و علام حضرت‌لاری جهیع
 گناهن یار لفاصیه و هر کم جمهه کیچه سی اوچ کره او قوسه الله سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لاری اول
 کشی ببلدر زار صاغشچه و آغاچلر بک جبرا اماری صاغشاجه و جمیع جانورار صاغشاجه اجر ویره
 و هر کم پاجشنبه کیچه سنی او قوسه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لاری آشنا ته و غدن آزادلری بر اتن
 ویره و هر کم که محبوس اول سه و جمیع کونی نماز دنکره یوز کره انا انزلناه سوره سن
 او قوسه آزاد اوله. پیغه ببر بهز صلی الله علیه وسلم حضرت‌لاری ایندی حق بدل و علام حضرت‌لاری

بیورر که عزتمن حقبچون بن شول قلوبدن اوتانور مکه صاپن و صقالان اسلام اجلده آغارتمش
 اوله آشاعذاب ایامگه زبرا که قوچه لق بنم نوره در و بن نوریه اوده باه مزم رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلم مضرتاری ادل سوزی حقدن ایشادی آغلدی اصحاب گز بن ابتدیلر بارسل
 الله نیچون آغمرسن رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مضرتاری ایقندی آنکیچون
 آغلر مکه حق جل وعلا حضرتاری آشادا عذاب ایتمگه اوتانور اول کشی گناه ایشامگه اوتانز.
 ونقادرکه حق جل وعلا حضرتاری پیغمبر صلی الله علیه وسلم مضرتارینه ایقندی یا محمد
 بدرستی سکا بدی نسته ابله مدت ایامکه هیچ کمه لره اول رسنه مدت ایامدم. بری بودرکه
 بیردہ و کوکده سالدن اکرم خلق یرانهدم. ایکنچی بودرکه جهیع پیغمبرلرسنی و امنکی
 کورمگه مشتقاقلدر. اوچنچی بودرکه امتكه چوق دنیا ویرمدمکه یار بن حسابلری
 چوق اولمسون اوچون. دورتنچی بودرکه عه رارینی چوق ایلمکه گناهله ری چوق اولمسون
 اوچون. بیشنچی بودرکه آتلره چرق قوت ویرمدمکه تکریلک دعواسن ایلمسونلر اوچون.
 آلتنچی بودرکه هر گناههن اوتوری آتلرلک اوزرینه عذاب کرندردم مقدمگی خلقله کبی
 پیچنچی بودرکه آتلری آخرا زمانده کتوردم تاکبم برتنده چوق یاتمهه ار. رسول الله اکرم صلی
 الله تعالی علیه وسلم حضرتاری یه بیتی حق تعالی حضرتاری بیورر که بن او او پادشاهم و پادشاه
 لرلک کوئلی بنم البد در فجان بکابر قوم مطیع اولمه لر اول پادشاهلرلک کوئلی آتلره رحمت ابله
 نظر ایلدیرم واگر بکا مطیع اولمه لر پادشاهلرلک کوئلی آتلره خشم ابله نظر ایلدیرم.
 پیغمبر علیه السلام یه بیتی حق تعالی حضرتاری بکایه بیتی یا محمد بن سزی او دن اهین ایلم
 اما او دن قوره وب آلمقنى فرک ایله لک. پیغمبر علیه السلام یه بیتی یا جبرائیل بکا طاموغنی
 وصف ابله جبرائیل علیه السلام یه بیتی یا رسول الله حق تعالی حضرتاری طاموغنی برازندی و ملک
 بیل بیتی حتی قزل اولدی و ملک بیل دخی یا قدمی حتی آق اولدی و ملک بیل دخی یا قدمی حتی
 قابقار اولدی اگر او دا هلنلک بر قفتانن بیر یوزینه برا قسمه ار ایدی جهیع غلقی هلاک ایلر ایدی
 پیغمبر علیه السلام آنی ایش بچک آغلدی جبرائیل علیه السلام بیله آغلدی پیغمبر علیه الصلاة
 والسلام یه بیتی یا جبرائیل سن نیچون آغارسن سن روح الامین سن جبرائیل علیه السلام یه بیتی
 قورقارکه هاروت وماروت کبی مبتلا اولم دیو آغلام. ونقادرکه بر کون پیغمبر علیه السلام
 وفاطمه وعلی ومسن ومسین رضی الله عنهم وریبره واردیلر پیغمبر علیه السلام یه بیتی بو کیچه بگا
 یاردهم ایلک یه بیتی بارسل الله بزنه ایشله لم که سزه یاردم او له پیغمبر علیه السلام یه بیتی
 آبدست آللک وزمار قیلک و باشکزی بیره قوبک ایلکثبارب آنامز محمده رحمت ابله آتلر دخی
 آبدست آلوب نماز قیلوب باشلرن بیره قوبک اوبله دیدبیلر در حال جبرائیل علیه السلام کلکی
 یه بیتی یا مهند فجان سن باشکنی بیره قوبک سجده ایلک و بدی قات کوکارلک فرشته لری سجده

ایلیوب آغلدیار حق تعالیٰ حضرت‌لری ئەیندی یامه‌ن بندن دیله‌نہ استرنگ پیغامبر علیه السلام ئەیندی دیلمک، بیله‌م امته‌لہ او داچا، نه ایشلار سن تکری تعالیٰ حضرت‌لری او دی ابراھیم علیه السلام، گلستان ایقدم امتداد، دخی گلستان ایدم دبدي. وزنلر کە پیغمبر صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم بر آئی خدن دیلکیکە دھیه‌اسلامه کلە جبرائیل علیه السلام بر کون صباح نمازندن صوڭرە رسول اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم کابى ئەیندی یامه‌ن حق جل و علا حضرت‌لری سکا سلام ایدوب ئەیندیکە دھیه، ایه انه کامك اوچون شیهدی سکا کار آندن صوڭرە دھیه کابى سلام و پردی ئەیندی بن بربک ایدم عرب بکلار زدن بىز قزم وار ایدی ایوه ویرمگە عار ایقدم جەیعسنى اولىرىم بکلار دەت وار میدىر بار سول الله دیدى پیغمبر علیه السلام بىز زمان متحبب اولىدى درهال جبرائیل علیه السلام کابى ئەیندی یامه‌ن حق جل و علا حضرت‌لری ئەیندی ئەیندی اول کشى يەبنم عزّتم حقيچىن اولوقتكە «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ» دیدى يەنەش يللۇ كفرنى عفوا ایقدم اول قىزلى خود آنڭ ایدى آنلىرا اوچون عفرايىتيمى دیدى رسول صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم آغلدى ئەیندی الهى دھیه بىرگز «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ» دیدى اېمان كىتوردى يەنەش يللۇ كفرنى باغشلىڭ امته‌ن نىچە، كشىلار اولە كە دا ئىم «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ» دىه آنلىرى بااغشلەز مېسىن دیدى. ونقلىرى كە حق سبجانە و تعالیٰ حضرت‌لری ئەیندی یامه‌ن رقان بىشكىنلڭ اویله قوناق كاسه آنڭ ايلەمڭىز و ملک برکات بىلە كلور و اول اوصادىنىڭ چەمع گناهن يارلقارام اگر آنڭ گناھى دىكىزلىر موجىن و آغاچلىرى يا پراغانىن چوق اولور ايسە دخى و آنڭ ملک شوپىدا جىرن و ييرم و هر لقە كە اول قوناق بىر بىر حرج اجرن و ييرم واجه‌اخىدە آنڭ اوچون بىر شهر دوزدەم آلتۇنىن وهر كىيم بىر مسافرە كرام ايلسە آلتەش پیغمبرە كرام ايلەشچە اجر و ييرم. رسول علیه الصلاة والسلام ئەیندی جبرائیل علیه السلام کابى بىدا ئەیندی یامه‌ن حق سبجانە و تعالیٰ حضرت‌لارى سکا سلام ايلر ئەیندی هر كىيم او لمۇنىن بىريل اىلدىن توبه ايلسە آنڭ توبه سېن قبول ايدرم بىغەمپۈر علیه السلام ئەیندی ياجبرائیل بىريل مەنم امته چوقدىر جبرائیل علیه السلام كىنى يەنە كلوب ئەیندی حق سبجانە و تعالیٰ حضرت‌لری سکا سلام ايلر ئەیندی هر كىيم او لمۇنىن بىر آى اوڭدىن توبه ايلسە توبه سەنى قبول ايدرم بىغەمپۈر علیه الصلاة والسلام ئەیندی ياجبرائیل بىر آى بىنم امته چوقدىر جبرائیل علیه السلام كىنى يەنە كاوب ئەیندی حق تعالیٰ حضرت‌لری بىورى كە هر كىيم او لمۇنىن بىر هفتە دخى بىنم امته چوقدىر جبرائیل علیه السلام كىنى يەنە كابى ئەیندی حق سبجانە و تعالیٰ حضرت‌لری سکا سلام ايدوب ئەیندی هر كىيم او لمۇنىن بىر كون اوڭدىن توبه ايلسە قبول ايدرم بىغەمپۈر علیه الصلاة والسلام ئەیندی ياجبرائیل بىر كون امته چوقدىر جبرائیل علیه السلام بىدلى ئەیندی حق جل و علا حضرت‌لری هر كىيم او لمۇنىن بىر ساعت اوڭدىن

توبه ایله سه آنلش تو به من قبول ایدرم پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایقندی با جبرائیل بر ساعت
 بنم امنه چوقدر جبرائیل علیه السلام کیندی بنه کلدی شه یتدی حق تعالیٰ حضرتاری سُلَام
 ایلر و بیور رکه اگر بریل و بر آی و بر هفتنه و بر کون و بر ساعت چوق ایسه چانلری حلقه
 کلیچک تربه ایله سه لر قبول ایدرم اگر دیای ایله مکن او هیوب کوئلی ایله پشمیمان او اور ایسه
 دخی قبول ایدرم و بار اقامه رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتاری بر کون اصحاب
 یکتا واردی کو رو دیکه فرح اولوب کولرلار آنلره ایقندی اول اندناری بوزیچی و جماعتاری
 طاغدیچی او اومی چرق ذکر ایله لاث آندن صکره اصحاب قرق دیلر و آغل دیلر در حال جبرائیل
 علیه السلام کلدی ایقندی حق جل و علا حضرتاری سُلَام ایلر ایقندی قللرینه بندن
 امیدلرین کیسمه بن آنلر نلث گناهملرین دنیاده سیندن غیر بدن گیزله دم بویله می قیاس
 ایلر سن که بارین قیامت کوننده اعدا آراسنده گناهملر ظاهر ایلیم آندن صکره بر آیت نازل
 اولدی «نبی عبادی انى انالغفور الرحيم و ان عنابي هوالعذاب الاليم» بر کون اصحاب
 رسول علیه السلام دن صورا دیلر که حق جل و علام حضرتی حضرت یوسف قصه سنه زیچون احسن
 القائلین در خبر ویردیکی کشی احسن الماسدر جهال بوزنلن تحقیقاً یوسف علیه السلام کبی
 بجهانه گوزه لم کلدی عائشه ایقندی یار رسول الله یوسف علیه السلام گوزه لدر یوضسه سهی
 گوزه لسن رسول علیه الصلاة والسلام ایقندی یوسف علیه السلام بدن گوزه لدر خلقتنه بن آندن
 گوزه لم خلقده عائشه ایقندی یار رسول الله بو خبری خلله ویردم میسн رسول علیه الصلاة والسلام
 ایقندی اگر بن خبر ویرمن ایسهم حق جل و علا حضرتاری بنم حقدمه بیور رکه «وانک لعلی
 خلق عظیم» در حال جبرائیل علیه السلام کاری ایقندی یار رسول الله خلله، خبر ویرکه سنث
 نور لاث و یوسف علیه السلام نلث نوری آدم علیه السلام نلث صلبنده قرعه آندیلر حسنه و جهالی
 یوسف علیه السلام ویردیلر شرف و نوری و عفوی و همنی و رفعی و علمی و حلمی در همتی
 ووفای وعدی و بشارت و شفاعتی و دعوتی و صبری و قناعتی و شکری و شریعنی و احکامی
 و نمازی و حجی و بیت معظمی و مقامی و مشعر المرامی و قرآن حکیمی و خلق عظیمی و برآق
 و معراجی و مقام محمدی و حوض مورودی و افق اعلایی و مقام اواندی و سلام الله الاعلای
 سُلَام ویردیلر اشبونلر نلث کاسی سنتلر یار رسول الله جبرائیل علیه السلام اشبی سوزلری سویله مدنی
 الا الله دستور ریله سویله دی . و نقلدر که بر کون حسن و حسین رضی الله عنہما کور دیلر که
 ابو جهله اوجلی دوهی بتهش انواع بیزه کلار ایله گندر ایـمـدـی بونلر بیان بورلر ایدی
 کل دیلر پیغمبر علیه الصلاة والسلام ایقندیلر یار رسول الله بزم بهنگه نسنه مز یوق پیغمبر علیه
 الصلاة والسلام ایقندی کلث بنم آرقا مه بندل کار دیلر پیغمبر علیه الصلاة والسلام نلث آرقا سنه بندل

واينديل آنڭ دوهسى صاغىه وصولنه ميل ايدر عفو عفو دير عليه الصلاة والسلام صاغىه ميل
 ايلدى عفو ديدى وصولنه ميل ايله دى عفو ديدى قص ايله ديكه بىرىز دنى عفو دىي
 درمال جبرائيل عليه السلام كابى ايقىدى يا رسول الله حق جل وعلا حضرتلىرى سىما سلا
 ايلر ايدر چون كىنى نفسىنى آلچق كوروب دوه يې بىزەندىك وېر كىره عفو ديرك عاصى
 امئىندىك يارىسى عفو ايقىدم وېر دخى ديرك امئىندىك جەيىھىسى عفو ايقىدم اگر بىركە دخى
 عفو ديسك جميع كافىلرى عفو ايدر ايتم عليه الصلاة والسلام آنى ايشىدى ساكت اولىدى
 واللەھە خەدیم ايقىدى . ونقلىركە بىر كون حضرت عثمان رضى الله عنہ رسول الله واصحابى
 اوينه دعوت ايله دى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلىرى يولىدە كىيىر ايكن قاچ آدم
 آتسە حضرت عثمان صىيار ايدى رسول عليه الصلاة والسلام ايقىدى ياعثمان بونه صايىھ تىرى
 حضرت عثمان ايقىدى يارسول الله هر قىمىڭ پرقل آزاد ايله دم چون خلق دعوتىن طاغىلىرى
 حضرت على رضى الله عنھ مهزون اوينه كابى حضرت فاطمه حضرت على يى موزون كوردى
 حضرت فاطمه ايقىدى بونه حزىنلىرى كىورىم حضرت فاطمه ايقىدى اگر بزم دخى
 دنياماز اولسە حضرت بېغمىرى اويمىزه چاغىردىق نىڭ حضرت عثمان ايقىدى حضرت
 فاطمه ايقىدى بز دخى حضرت رسولى اويمىزه چاغىرەلم حضرت على ايقىدى نه ايله اكرام
 ايدرسىن وقىنۇي طعامى يېرىرسىن حضرت فاطمه ايقىدى اول حبىب اللەھەر الله اكرام
 ايلىدە وطعام وېرى بىس حضرت على رسول عليه السلام كابى ايقىدى ياس رسول الله فاطمه
 سزى اوينه دعوت ايلر پىۋەپر عليه السلام ايىندى ياللىز بىنمى يوخسە اصحاب بىلەمى خە
 على ايقىدى اصحاب بىلە كلسونلار پىغمىبر عليه الصلاة والسلام واصحاب فاطمه نىڭ اويا
 كابىلار حضرت فاطمه ايقىدى يارب تحقيقا سانڭ مېبىدەك بىر كون مسکىن قراوشىڭ اوينه كابى
 سن آنلاره اكرام ايله ونعمتلىر وېرى بن قېيرم آنلاره اكرام ايله مگە قادر دگلىم دىوب بىرچو مىلىكى
 وار ايدى آنى اواد اوزىزىدە قودى اول چومىك ايجىندە حق تعالى طعام يارا تىرى حضرت فاطمه
 اول طعامى رسول عليه الصلاة والسلامنىڭ اوكتەن كىتىردى رسول عليه السلام واصحاب
 اول طعامدىن يېلىر حضرت رسول ايقىدى اشپۇر طعام اجمامخ طعاملىرىنىزىنلىرى آنلىزىنلىرى
 حضرت فاطمه يىلە اوينه كىرى وسجىدە ايله دى وايندى يارب بىن قلۇم يوقىركە آزاد ايدىم
 ولكن آنڭ گناھكار امقللىزىن كرمىدىن آزاد ايله درمال جبرائيل عليه السلام كابى ايقىدى
 يارسول الله سانڭ قىزك فاطمه گناھكار امئىيچىن مئاجات ايلدى حق جل وعلا حضرتلىرى
 ايقىدى هر آياق كە باصلادىك حضرت فاطمه زانڭ اوينه وار نىچە هر بىر قىمىڭ يوز مىڭ اردى
 يوز مىڭ خاتونلىنىن تىمۇغ عنابىنىن آزاد ايله دم دىيلى . ونقلىركە حق تعالى حضرتلىرى
 ايقىدى يامىھە ئۇمن قلۇم دنیا ياي ترک ايله مەكتىن يىك نىسنه ايله بىڭايقىن ئاولماز وفرىض، لرى

قلمه قلن يك زسنه ايله بگا قل اق ايامز. و هر کم لا الله الا الله ديسه قبر نده يولداش اوله
 و قبر ندن چېبېچق يرلداش اوله دير زارى آق اوله وباشلرن-دن طپراقلارى كيدروب
 «لا الا الله محمد رسول الله والحمد لله رب العالمين» ديه لر. و نقلدر كه ابوالليلت تفسير ندان
 ايتدى برکون پېغەبىر عليه الصلاة والسلام امقيچون غايت ملول اولدى درمال جبرائيل عليه
 السلام كابى ايتدى يامىن مقىجل و علامضرتارى سلاسلام ايلر ايذر كه دائم سنى مىزون
 كوررم رسول عليه السلام ايتسى ياجبرائيل امتمانڭ حالى نېچك اوله ديو آنى فكر ايبرم آمكىچون
 ملول اولورم جبرائيل عليه السلام ايتنى مقىملەن دارەلم رسول عليه الصلاة والسلام واصحابى
 جبرائيل عليه السلام ايله مقىبلە كابىلە جبرائيل عليه السلام ايتدى يار رسول الله بىر مسلمان
 ئېرىن كومىتىرسول عليه الصلاة والسلام كومىتىرى جبرائيل عليه السلام صاغ قىنادىن اول قىدرە
 اوردى طور باذن الله دىرى اول قىردىن برا آق يوزلۇكشى طورو كابى «لا الا الله محمد
 رسول الله الحمد لله رب العالمين، رب العالمين» دىرى جبرائيل عليه السلام ايتدى يېقىرى دار اول كشى
 كىرى و قىرىدە واردى آننىمىتىرىھ صول قىنادى ايله برقىرى دخى اوردى برقارا يوزلۇكشى
 چىقىدى واصستاھ واندامتاھ دىرى جبرائيل عليه السلام ايتدى يامىن كىرى و قىدرە وار اول كشى
 كىرىز قىدرە واردى آننىمىتىرىھ جبرائيل عليه السلام ايتدى يامىن قيامت كۈنلىك خلقى
 قىرىنىن قوبىچق نە اعتقاد اوزەرىدە اولدى ايسە اویله قوبار. ابوسعید الخدري پېغەبىر
 عليه السلامدىن روايت ايسبوب ايتدى حق تعالى حضرتلىرى بىوروكه بنم عزتىم مقيچون قايچان
 لومە رەمت ايتمىك دىلسىم اول قىلومى دنيا دن چىقازىم حقى ئىكلاو خطايىتى ايسى اول
 بومە باغشلارم آڭا اوج نسنه ايته ك ايله برى بودركه بىنن خسنه ايلامك ايتكەنچى بودركه
 زۇن آزا يامك ايله اوچنچى اولومن قاتى ايلامك ايله حتى بنم قاتەھ كلور آناسىدىن طوغەمش
 كېي و قايچانكە بر قىلومە عذاب ايتمىك دىلسىم ئىكلاو حسنات قىيلدى ايسيه دخى آزارى كىدر بىرم
 آڭا اوج نسنه ويرىرم ايله برى بودركه بىننە صاغلىق ويرىرم اولومن آسان ايلرم
 دېرىقىن چوق ويرىرم حقى بنم قاتەھ حسفاتىز كلور. پېغەبىر عليه الصلاة والسلام ايتدى
 حق جل و علامضرتلىرى بىورز قايچان بىرىشى حرام مال ايله كېبىدە وارسە وادرامدە لبىك و سعدىك
 ديسە حق جل و علامضرتلىرى آڭا لابىك ولا سعدىك دېر و حق جل و علام ايتدى اى
 مرسىلىرنىڭ و بېغەبىرلىرنىڭ قىنداشلىرى قايچان بىرمۇنىڭ يانە، كىرسىز صاغ كۈكل ايله كېرڭىز
 و گرچىك دىل ايله زجومرد ال ايله و طامرا اعضا ايله كېرڭىز اگر اویله ايىدر ايسەڭز
 اولىيارمىدىن اولە سز و يارىن پېغەبىلەر و صىدقىلەر قومشو اولە سز پېغەبىر صلى الله عليه وسلم
 ايلىدى حق تعالى بىڭادىمى ايلدى قايچان بىرىشى به حدث اىرىشىسى اېلىست آلماسە تحقىقىباڭما
 اىدرى اگر اېلىست آلسە نماز قىلما سە بىڭابقا اىدرى و نماز قىلىسە دعا ايلە مسە بىڭا جىغا اىدرى و نماز

قىلوب دعا ايلسە اگر بن قبول ايل مسم آغا جفا ايتمىش او لورم و بن جفا ايدر رب دگام. رسول عليه السلام ايتدى جبرائيل عليه السلام بكتا و صيت ايلدى ايتدى خانونلاركە كوكچىك ديرل بن او يله صاندماكە طلاق ويرمك حرامىر و ايتدى قلوڭى و قراوشىڭى خوش طوت بن او يله صاندماكە البقه آزاد ايتمىك كركىر و ايتدى قومشولرىڭ ايله كوكچىك ديرل بن صاندماكە بىلەن ميراث بىهرلىر و ايتدى مساواك ايله نماز قىل بن او يله صاندماكە فرييشه در و ايتدى نمازى جماعت ايله قىل بن او يله صاندماكە يالكىز قليچق قبول او لاماز و ايتدى كىچە لرده نماز قىل بن او يله صاندماكە كىچە او بومق يوقىر و ايتدى ذكر بىهي چوق ايت بن او يله صاندماكە آيت قرآنڭ نفعى يوقىر ايدى بو آخر مديث قىسىمەرنىقل او لندى باذن الله تعالى. و نقللىرى كە بغۇي تىۋىزىنە ايدر ابن عباس رضى الله تعالى عنهما حضرتارى ايتدى بر كون پىغىبر صلى الله عليه وسلم او تورر ايلى جبرائيل عليه السلام آنده بىلە ايدى كوكىن بر قۇپ آچىلىدى جبرائيل عليه السلام كوكىن باقىسى ايتدى يارسول الله اشبو قپوشىمى يەدك آچلمەش دىكلىرى درمال بر فرشته كلىدى ايتدى بشارت او لسون سىّا ايلى نور كىوردم سەدىن اۆلگى پىغىبرلىرى كەمەش دىكلىرى برى فاتحة الكتابىدر و برى بقره سورە سنك آخىرىدر دىدى

ھجرة النبي عليه السلام من مكة إلى المدينة

قال الله تعالى «وَادِي مِكْرَبَةَ الْمُكَرَّبِينَ» نقللىرى كە اكتىر مفسرلار ايدرلىر پىغىبر صلى الله تعالى عليه وسلم بىر كون مکەدە او تورر ايدى امامكەدە براو وار ايدى آڭادار الفتوه دىكلىرى ايدى مشركىرىن دورت كشى پىغىبر عليه السلام مەكر ايلمك قصد ايلكىلىرى اول او كىردىلىرى كە محمد عليه السلام هلاك ايليه لە ابلىيس آنلىنىڭ او زەرىنە كىردى ابو جهل ايتدى بىزم آرامىزدىن چىق كىيت ابلىيس ايتدى بن نجدى يېكەزىجىدى ايلاندىن كۈرمىن چوق زمان كوردم و جەمیع تىدىپىلىرى بىلورم دىلەمكە سىنلىڭ ايله بىلە او لەيم بونلىرى ايدىيار چون نجد اھلىسەن قايپىزما او تورر دىدىلىرى اۆل عنبه ايتدى او لۇم حقدر بىر زمان سىبر ايلك او لە كە محمد او لە شەرنىدىن اميدىن او لە سزا بىلەس ايدى بوراىي صواب دىكلىرى آندىنىڭىزه شىبيه ايتدى بن ايدر مەكە محمدى طوتوب حبس ايل وزتا كە آج او لە ابلىيس ايتدى بودخى صواب دىكلىرى آندىنىڭىزه عاصىن وائل ايقىدى محمدى بر دوزنلىڭ او زەرىنە باغلەيم بىر يەجاچىدە قويە لم كىيدە لم آنده هلاك او لسون ابلىيس ايتدى بودخى صواب دىكلىرى آندىنىڭىزه ابو جهل ايتدى قېبىلە دن خاص يېكلىرى جمع ايلىھە لم بىكىچە محمدنىڭ او سقنه وارە لم بىر بىردىن قاچ او شور ووب او لەدىرىە لم حتى هېچ كىمسە بىلەسونكە كىيم او لەردى اگر اقر بىاسى دىيت ايسقىرلىرى ايسە مال جمع ايدىوب آنلىرى و بىرە لم شەرنىدىن اميدىن او لە لم ابلىيس ايتدى ايپوسىلە دىڭ بىس اتفاق ايتدىلىرى كە پىغىبر صلى الله عليه وسلم حضورلىرىنى اردىرىهار بىس اول او دن كىقىدىلىرى درمال جبرائيل عليه السلام كىلوب

ایقندی یامهند حق تعالیٰ مضرنلری ایقندی مکه‌دن چخوب کیم سون مدینه گه و اراسن بلدم بونل
 گیزلاو اشم وارد و بیدور که بو کیچه دوشہ کلله یاتوب او بیموسون دیدی قایچانکه کیچه آلدی
 هبیر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم اصحاب ابله طاوشدی ایقندی قنخیذز بلم ابله مدینه یه بیله کیلر
 ابو بکر الصدیق حضرتلری ایقندی یارسول الله سن قنکه کیلر ایسلک بن بیله کیدرم آندنصلدره
 پیغامبر علیه السلام ینه اصحابه باقی و ایقندی قنخیذز بو کیچه بنم دوشہ کمده یانور ایسه بن آشما
 ضامن اولهم اجهاده کره حضرت علی رضی الله عنہ ہنم جانم یولکه فدا اولسون بن بو کیچه
 دوشہ کلله یانا یام دیدی بس حضرت علی کلنه دوشہ کلنه یاتندی آندنصلدره جمیع کافرلر پیغمبر
 یه السلام نک اوبینی چویروب او تور دیلر ابلیس بونلر ابله بیله وارمش ایدی حق سبحانه
 ائی حضرتلری بونلر اول کیچه اویقدودیردی او بیودیلر حقی ابلیس دخی او بیودی پیغامبر علیه
 السلام ابو بکر الصدیق ابله چخوب کیقندی و بیدرن بر اوج طپراق آلدی بونلر نک او زرینه
 صاحدی و بس سوره سن او قودی کیچدی کیتندی پیغمبر علیه السلام و ابو بکر الصدیق شهره یقین
 طاغل بر مغاره وار ایدی آشما مغاره ثور دیلر ایدی آنده واروب کردیلر بس پیغامبر صلی
 الله تعالیٰ علیه وسلم کیچدی ابلیس او یاندی و آنلر فی دخی او یاتندی و ایقندی محمد کیقندی ایقندیلر
 ندن بلدک ایقندی عمرم اویودیغم یوق ایدی او زریده طپراق صاحمش او بیومش و سز
 او بیودیلر اول وقت چخوب کیتندیش کور دیلر که باشلری او زرفندہ طپراق وار بلدیلر که محمد
 کیقندیش دوشہ کنه وار دیلر کور دیلر که حضرت علی یانار ایقندیلر قانی یولک اشک حضرت علی ایقندی
 بلدم آندن کیتندیلر ایزین ایز لیو مغاره بیه کل دیلر اور مچک قابو او زرینه یو و یا بامش و بر
 کو گه و چین یو هور طه لهش ایندیلر اگر بیو گامد کرسه اور مچک و قوش بوندہ او لماز ایدی دیوب
 مغاره زنک چوره سندہ واو سندہ یور لر ایدی ابو بکر الصدیق قور قدی رسول علیه السلام
 ایقندی قور قمه که حق جل وعلا حضرتلری بزم ابله بیله در نقكم حق تعالیٰ حضرتلری بیور
 « اذ یقول لصاحبه لانجعن ان الله معطا و شاهنامه ده کوردم ایدر اول و قنکه ابو بکر الصدیق
 رضی الله عنہ کافرلردن قور قدی رسول علیه السلام ایقندی یا ابابکر بیو یا کتاباق ابو بکر الصدیق
 باقی بردیکه گز کور دیکه کفار نک بر کیمہ ماضر طور و ایقندی اگر قاپو دن کلور لر ایسه بز بیو
 کیم یه بذر ز بو طرف دن کیم رز دیدی بس کافرلر استیو کور دیلر آنی کور دیلر کوزلری کور
 اولدی مردود او لدیلر کیتندیلر آندنصلدره مدینه یه کل دیلر و نقللر که حق جل وعلا حضرتلری
 جبرا ائیل علیه الصلوۃ والسلامه و میکائیل علیه السلامه و می ایدوب سزی قرنداش ایلر م و بر یکنڑا
 عه رینی بر یکندرن اوزون ایلر م و بر یکنڑ عور فی بر رینه ویرسون ایکیسی دخی میات استه دیلر
 حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ایقندی سز علی کبی اوله ادکن علی و محمد قرنداش اولدیلر و علی
 محمد زنک در شه کله یاتندی محمد زنک یولنه جانن فدا ابله دی ایدی بیور یوز رینه ایلک علی بی عدل و لردن

صاقليڭ جبراڭيل و ميكائيل عليهما السلام يردايندىيلر جبراڭيل عليهما السلام دضرت عليهنڭ باشى
 اوچنده او توردى و ميكائيل عليهما السلام آياغى اوچنده او توردى . و نقلارك قايدانكە كافىلر محمد
 عليهما السلام بولمدىيلر اوج كون طانشدىلر آندىزىلەر استىو كەدىيلر سراقة بن مالك دىرىلر
 بىر بىادر كشى وارايدى آنى مديله دن ياساڭا كونمىرىدىلر اول آدم بۇزلىزىڭ آرتىدىن كلوب اېرىشى
 ابوبكر الصديق حضرتارى آنى كوردى ايقىدى يارسول الله سراقة كىدى اېرىشى ھەنئىغايىت
 بىهادر يىلر بېغەپلىرى عليهما السلام ايندى غصە يە، قايدان سراقا، ياقان اولدى چاغرۇب اېتنى يامەد بۇ
 كون سىنى بنى المدى كەم آلور بېغەپلىرى عليهما الصلاة والسلام ايقىدى مالك بىبار واحد قەھار آلور درحال
 جبراڭيل عليهما السلام كىدى ايقىدى يامەد حق جل و علا حضرتارى ايقىدى پېرىي مىڭا مطیع
 ايتنىم نەتلەر ايسەڭ بىدور اشلەسون رسول الله صلى ئىللە تىعالي عليهما وسلم اېتنى ياربىر سراقا يە
 طوت درحال بېر يارلىدى سراقا زىڭ آپاگى تىزىنە قدر بېرگە باندى سراقا امان تەلەدى
 حضرت بېغەپلىرى دعا ايلەدى بېر قىيىر ويردى يىدى كە امان نىلەدى خلاص اولدى يەن قىصى
 ايلەدى سىكىزچى او لېچىق تام اخلاقى ايلە توبە ايلەدى وايقىدى يامەد بن بىلەمكە سىڭىچى امرىڭ
 عالملەرە بىرىسىدىرسول الله آنذاك اسلام عرض ايقىدى اول ايقىدى بىندىن بۇنى طلب ايلەمەرسول الله
 صلى الله عليه وسلم ايقىدى ياسراقا بنم حاجتىم او لىرى كە قريش لشىرىن كىدو دۇنلىرىسىن
 سراقا قبۇل ايلەمەرسول الله آنذاك ايشتەنلىرى يەن دۇنلىلىرى مەكە يە كېتىپلىلر . كشاۋىدە
 اول ايقىدى يوق بولما دام آنلارچون بىرسۈزى ايشتەنلىلىرى يەن دۇنلىلىرى مەكە يە كېتىپلىلر .
 انس بن مالك ايدىرقى جل و علا حضرتارى اول كىچە بىر آغاچە امرا ايلەدى مقارە زىڭ اوچنده
 بىتىسى و بىر اورەچىك كلوب درحال بىوه بابىدى اوچ آغاچە اىكى كۈگۈچىن كەدىيلر اورەچىك
 آغاچى آراسىنە يووه يادپىلىلر آندىزىلەر اىكى يىكىت قربىشىن مغارە يە ياقان كەدىيلر
 قىلغۇزلىرى ايتىدىلر اشبو مقارە يە نظر ايلەك شايد بونىدە اولە آنلىرى ايقىدى بىرنىدە دگار
 دىوب قىتلاندىار حتى صباح او لىدى اول قوم مغارە يە ياقان كەدىيلر كوردىلىرى كە اىكى كۈگۈچىن
 يووه يادپىشلار كۈگۈر چىلار آنلىرى كوردىلىار اوچدىلىرى دېدىلىرى كە بۇزىدە دگلىرى ايمى بىلەك
 كرکىر كە قايدانكە رسول الله صلى الله عليه وسلم بېغەپلىرىڭ كەلىق قرق يەندىزىلەر شول قىدر
 ھېجزات ئاظهار ايلەدىكە حسابە كامز ئاظھەر معجزات باھرات نىرات ئاظھار ايقىدى اوچنە
 ايسە حضرت رسالەتكە كمالى ثابت او لىدى دلائل و حجت قاطعات ايلە بىس اصحاب ايمان
 كىتىرۇپ علماء اخيار او لىدىلىر .

فصل في تزول النبي عليهما السلام بالهدىنة

قايدانكە رسول صلى الله عليه وسلم حضرتلىرى دوشنبە كۇنى مەكىنە يە واردى جومە كۇنى او لېچىق
 مسجد يابىدى و كەلىق خطبە او قودى جەمعەنە مازن قىلىدى اول جەمعە كە قىلىملىكى مەدەنە قىلىنلىدى .

واهل سیرايدرلر پیانـکه مدینه قومی ایشقدیکه رسول عالیه الصلاة والسلام مدینه ده کلور
 شاداولدیلر جهیعسی حضرت رسیل دعوت ایقدیلر جبرائیل علیه السلام ایقندی یار رسول
 الله ده نک اویانن بن یده یم تجان مدینه قومی سنی اولرینه دعوت ایلسه ام آنلره ایکه ده وهم
 قنده چوکر ایسه آنده اولورم چون مدینه قومی حضرت رسول ایله بولشدیلر هر برى
 او لرینه دعوت ایلدیلر حضرت رسول ایقندی دهوم قلغی اوه وار ایسه آنک اولورم بونلار
 سوندیلر اولری اوکنه کیمی خرما و کیمی آربه دوكدیلر تاکه حضرت رسول نک دهوسی میل
 اولیه آنکه چوکه دره کاری هیچ بریسنه النفات ایامدی ونکلاوشهرده قوم وار ایسه قارشو
 چیقدیلرکه حبیب الامانلک بدیع جمالی و کریم لفاسنی کوره ارنگاه دهوه برویزه کلوب چوکای
 درمال ینه طورو کلی بربه دهی واردی خالد بن زید الانصاری حضرت ایمانلک چپوسی
 اوکنه چوکی اوله و کدیکی بیور حضرت رسول نک روپهسی اولیه رسول علیه السلام حضرت
 خالد ایمه نه قوزنی و حضرت جابریل بر کوزنی آناسی وار ایسی اول خافون کلوب ڈه یقندی
 نه اولیه کوزلرم کوریدی حضرت رسول نک دولتشو جمالی کوره ایدم حضرت رسول
 مبارک بارمغی ایله کوزلرین سیدلی درمال کوزلری آچلمدی رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم حضرت ایمه نک مبارک جمالی کوردی و چمیخ خاق پیغه بعلیه السلام نک عالمدن استفا -
 ایقدیلر زیرا که اکرم خاق ایسی فسب یونلدن و افضل manus ایدی حسب یونلدن و اسرار
 ربانیه نک اینه چک بیری و تجلیات سبعانیه نک قونه چق بیری ایدی . عبد الله بن سلام کلوب
 حضرت رسول نک یوزینه نظر ایلدی بلدیکه پیغمبر در یوزنکه هیچ بر وجهه یلانچیاف
 نشانی یوقدر تعقیق بلدیکه حق رسولدر و ایندی سئا بر قاج نسنه صوره یم بروی بودر که
 قیامتلک اول نشانی ندر اجماخ اهلی اجماخ کریچک اوله یه رلر رسول عالیه السلام ڈه یتدی
 قیاما، نک اول نشانی برادر مشرقین چیقار خلائقی مغربه جمع ایدر و اجماخنک اول طعامی
 بالق چکریدر عبد الله بن سلام چون اول سوزی ایشندی ایمانه کلوب «اشهد ان لا اله الا الله
 وانک رسول الله حق» دیدی آنلن صوئه ڈه یقندی یار رسول الله یمود قومی بنم اسلامه کلیکمی
 بلوور ایسه آنلر ایله نیچه ایدم آنی گیزلری بر آزدن یهودیلر کلدیلر حضرت رسول آنلره
 ڈه یقندی سرزلک آرا کزده عبد الله بن سلام نیچه کشیدر آنلر ڈه یقندیلر غایت اولو کشیدر ڈه یقندی
 آن مسلمان کور رسکن نیچه ایدر سر زونلر ڈه یقندیلر نعوذ بالله من ذلك عبد الله بن سلام یهودیلر
 قاننه چیقدی ینه «اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد رسول الله» دیدی . بلدک کرکدر که
 اول مدینه نک آدی بیتراب ایدی زبرا که آغر هو الوبیر ایدی و چوق فساد دهی اولور ایدی
 آنلن صدّره حضرت رسول اول شهده کیر یچک اول طیب و طاهر اولیه بس آدیمی طیبه
 و مدینه قودی آنده ساکن اولیه بر زماندن صوکره اصحاب مکه دن کلمگه باشدلر اول

حضرت رسالقه عمر بن الخطاب یکرمی آنلرایله کلدى و کیری قلان صحابه‌لر کلدىلار اسلام
 دینی وقت طوتب مدنیه‌ده طور ديلار آندىصىرە حضرت رسول بیور دیكە مکەدن ھائشەي
 وفاطمەي كتوردە حضرت علی آنلارى كتوردى بس حضرت رسول حضرت علی فى كندويه
 قرنداش ايندى آندىصىرە ابو بکر الصديقى حضرت عمر ايله قرنداش ايندى وکير و
 قالان أصحاب بربرى ايله قرنداش اول ديلار آندىصىرە رسول عليه السلام واصحاب ديلار كە
 مؤمنلار نماز وقتن بيلدىلر بعضايسى ايندى بوينوز چالەلم خلق ايشلوب لاسونلار
 بعض مؤمنلار ايندى يهودىلره بىكىزەمش او لور زبھاضىسى ايندى چاڭ وناقوس چالەلم
 بعضايسى ايندى نصرانيلر بىكىزەمش او لور زبھاضىسى ايندى چاڭ وناقوس چالەلم
 اول ديلار كوره‌لر كە حق تعالى حضرتلر زدن نە اشارت او لور ناگاه عبد الله الانصارى
 كلدى ايندى يارسول الله او يقو ايله او يانقلق آراسلىد بىركشى كوردم كوكدن ايندى
 بر دیوار او سنه قرندى و قبله يه قارشو طوردى و ايندى الله اكبير تا اذانى آخر يە
 دكىن او قودى بر آز طوردى يەقاھت كتوردى صىرە ايندى كرە قد قامت الصلاة ديدى
 و آندىصىرە حضرت عمر ايندى يارسول الله اول تىرى حق يۈزۈنكە سەنى پېغەبىرىكە ويردى بن
 دخى بونچىلىن كوردم. و نقللىر كە ابوالنېيث تفسيرلەنە ضحاكىن روايت ايدى حضرت رسول
 جبرايل عليه السلام صورادى مؤمن كىمىي ايدى يەيم ديوچېرا ئىل عليه السلام ايندى ياخىد
 برقارچە قل واردى كە آدى بلالىر فرشەلر اچىدە آنلاڭ صوتى كو كېڭىلر و مؤذنارڭ
 تئرى تعالى حضرتلر يە غايىت سو كاسىلدار رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
 حضرت بلالى چاغردى اذان او گرەتلىي و بیوردى مسجدلاڭ او زەرييە چىدى اذان او قودى
 او بىلە و قىنداھ ايندى آندىصىرە اذان سەت اولدى قايچانكە اذان او قوندى اهل نفاق و اهل
 شرك اذانى ورکوعى و سجودى كوردىلار كولشىلار حق تعالى آنلارى رد ايدى بوبۇ آيت
 كرييەي كوندردى «و اذا ناديتم الى الصلاة اتحذوا هزوا و لعبا» و نقللىر كە پېغەبىر عليه السلام
 مدنىنەيە كىل كەن بيت المقدس طرفە، اون آلتى آى نماز قىلدى آندىصىرە پېغەبىر صلى الله تىمالى
 عليه وسلم حضرتلرى ايندى ياجبرا ئىل دىلرمكە حق تعالى بىنى يهودىلار قبله سنلىن كىبەيە دوندە
 زيرا كە كىبە ابراهيم عليه الصلاة والملائكة قبله سى ايندى جبرايل عليه السلام ايندى يارسول
 الله بىندىنى ساچلىن بىر قىلوم هېچ بىر نىستە يە مالك دگلىر بىلەن اىستە پېغەبىر عليه الصلاة والسلام
 حضرتلرى بىركە كوزلارىن كوكە طوتى درحال حق شېغانە و تعالى حضرتلرى بوبۇ آيتى
 كوندردى «قدنرى تقلب وجهك فى السهاع فى لينك قبلة ترضيهافول وجهك شطر المسجد المرام
 و حيث ما كنتم فولرا وجوهكم شطرون» بعضلار ايدى بادر غزا سلسلىن اينكى آى مقلم و جىلە كون
 ز واله كەن كىن دىصىرە قبله كىبەيە دوزىي بىنى سامە مسجدنى حضرت پېغەبىر أصحاب گزىن

رضوان الله تعالى عليهم أجمعين ايله بليله او يله نمازین قیمار ایکن ایکی رکھنی قالیچن اوشبو آیت
کلندی حضرت رسول عليه السلام نمازده ایکن دوندی ایلار هور تار مکاننہ دوندی و عورتلر
ایلار مکاننہ دوندی بس اول مسجد مسجد قبیلین دیدیلار آنلن صدر اصحاب کرین ایقدیلار پار سول
الله بزم قرنداشلر یه ز نماز لرینی بیت المقدس طرفه قیمار لر ایدی آنارزناڭ نماز لری نیچە اولدى
در حال حق جل و علام حضرت لری بو آیتی کوندردی «وما كان الله ليضيع ايماز کم» بعنى نماز یکن
قلدین طرفه اولمۇ ایله نماز یکن باطل اولمۇ زیرا که ایکیسى دخى بىنم بیورىغىم ایله در.

فصل في جهاد النبي عليه السلام

فیما ذکر که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت لری اسلام دیننی عزیز و منصور ایلدی نصر عزیز و قدر رفیع
ایله بس حضرت رسول عليه السلام بیور دیکە غرزاً ایلیدی حضرت رسول عليه السلام مکه دن هجرت
ایلک یکنناڭ ایکلچى یللەد. ایمدى جهاد سبب اولدرکه بر کون ھەزەر ضى الله تعالیٰ علە حضرت لری
مکیلەد ده کلندی مصلحة نەن کیلر ایکن اوچ کافر حضرت ھەزەنڭ دیننی سوکدیلار حضرت ھەزە
دەن قلیچن چیقاروب آنلاری اولدردی کافرلار بونی ایشقدیلار دشمان اولوب مسلمانلر ایله
عداوت ایلديلار بس پیغمبر عليه الصلاة والسلام حضرت لری مؤمنلره غرزا ایله امر ایلدی «لا إله
إلا الله» كەم سەنی یوجلنمك و اظهار ایتمك اوچون ایقدا غرزا کە فرض اولدى بدر غراسى ایدى
قصه سى تفسیرلەرە من کوردر لەن بىز کتابمەزدە پیغمبر بەز عاپيە الصلاة والسلام حضرت لریناڭ
دورت غراسىنى تېرىڭ اوچون بیيان ایقىدك ایندا بىلار غراسىلار بس اول شویلەدرکه برگز مکه دن
قریش اولوارى تجارت ایتەگە شامە كەنار كېر و دۈنچىڭ جبرا ائیل عليه السلام پیغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرت لرینە خبر ويردى مسلمانلار حاضرلۇب قارشو چقدیلار و مکە اھلەنە
خېرى اولدى لشکر جمع اولوب بونلەر قارشو كلدىلار ابو جهل كعبەنڭ اوزىرىنە چىدى چاغروب
ایتىدى اى اهل كعبە الاجا النجام الملىكىزى مەنەنڭ اصحابلاری آلدیلار آنلن صدر سەننەڭ اوچون
جهاندە ديرلەك قالا بى دىدى بس رسول اکرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت لری جبرا ائیل
عليه الصلاة والسلام دىن چون بوغىرى ایشلىدى اوچ يوزاون اوچ كشى ایله مهاجرىلەن
وانصار دن مرسىللىر صاغشىچە غرزا يە چقدیلار بونلەنڭ آراسىنە آنچىق ایکى آتلۇوار ایدى جبرا ائیل
عليه السلام کلندی پیغمبر بەز عليه الصلاة والسلام حضرت لرینە خېرى ويردى مشۋىلەر مکه دن تجارت
دەۋەلرینە قارشو كېتىلىلار ديو و دخى ئەيتىدى يامەنەن حق تعالى حضرت لری سەنە و عدە ایلدی
و ایقىدى ایکى طائفة نەن قازغىسى دىنلار ایسائى قبۇل ایله بازار كانلىرىمى وار رسز يوخسە لشکرەمى
و ارسز رسول اکرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت لری اصحاب گزىن رضوان الله تعالى عليهم
اجەعىنە خېرى ويردى اصحاب گزىن ایکى بولك اولدىلار ابو بکر الصدیق و حضرت عمر
و حضرت علی رضوان الله تعالى عليهم اچەعىن لشکرە وار مغە راضى اولدىلار و انصار ياردەن

سعد بن معاذ رضي الله تعالى عنه ابتدى يارسول الله سنه فازنيسن ديار ايسلك دار يرز والله اگر بیوره سن که دیکنہ او غرایک او غرار زیارسول الله بز بنی اسرائیل کبی ایتمز زموسى علیه السلام که ایقدیلر «اذهب انت و ربک فقانلا ازاه هنا قاعدون» بس ابو جهل مکه دن طفوز یوز ایلمی کشی ابله کاری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری آنلری کور و ب نهاد قیلدی المربن قالدیروب ڈھی یقندی یارب اگرسن برقومی هلاک ایدر ایسلک یدر یوزنده ابدی بر کوهه قالماز که سنا عبادت ایلیه شوقدر کو کدن یا سنا توجه ایلک یکه ردامی اکملدن دوشی ابوبکر الصدیق رضی الله عنہ آلبی ینه اکنہ وردی و ایتدی یارسول الله نیچون غصه یقه رسن حق تعالی ایکیسنلن بر یسفی سنا ویرمگه وعده ایلکی آنلن صوکره حق جل و علام ضریلری بونلر بک فرشته کوندر دی جبرائیل و میکائیل علیهم السلام بیله کاریلر سؤال ایدر لرسه که ہر فرشته دخی یدر ایدی بیکنہ نه ماجت جواب بود که بودینی تعظیم ایتمک اوچون دا سلام لشکر بن چوق کوسترمک اوچون بک فرشته کلکی ابوجهل چون بونلری کور و ب ایتدی الهم سکانی دین که سوکلود آغا یاردهم ابله چون ایکی لشکر بر یپر و جمع اولدیلر صغار با غامدی هر طائفہ جاس جنس اولوب جلکه کیرمگه باشدیلر حضرت همزه رضی الله تعالی عنه و حضرت علی کرم الله وجہه بونلر ایلر و کاوب میدانه دپدیلر حضرت علی ایتدی بن قنارینک و رسولناک آرسلانیم دیبو کفار اوزرینه آت دیدی آنلردن ابوجهل میدانه کیردی مؤمنلردن ایکی یکت فارشو وار دیلر ابوجهلی ایکیسی دخی بیله قلیچلہ جالدیلر همان ابوجهلی یوزی اوزرینه دوشور دیلار آنلن صوکره پیدہ بپر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری یکه کاریلر قلیچارین کوسترم و بھر برلری بن چالدم دیلر ایدی پینچہ بپر صلی الله علیه وسلم حضرتاری قلیچارینہ نظر ایلکی کور دیکه ایکیسنلنہ دخی قان وار ایندی ایکنکز بیله اولدر دیکن آنلن صوکره رسول علیه السلام ایقدی ابوجھملنک خبر بن کیم اوله که بزه بیلدریه عبد الله بن مسعود رضی الله عنہ میدانه کلکی کور دیکه قان اچنده یاتور ابوجهل ایقدی بزی سزمی صدیکن عبد الله ایقدی یا کیم صدی ابوجهل ایقدی فرشته لر صدی عبد الله ایقدی سن فرعون دن اشد ایمانه کلمز سن فرشته لری کور رسنکه ھمد علیه السلام باردهم کلدیلر دخی اینمانه زسن بس سکانامان ویرمک نہ اولور دیدی همان آیاغنی ابوجھملک بونلله قودی باشین کیسوب رسول علیه السلام کنور دی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتاری کور و ب حقه سجدہ ایلار ایمی بدر غراسنکه اون دورت اصحاب شویک اولدی و کافرلردن بیقهش کشی اولدر دیلار و بیقهش کشی اسیر ایقدیلر . و نقاذر که مقاصل بن سلیمان ایقدی دنیا بر ابله لیدن بیدرو بدر غراسنکه گی جمع اولان خلق کبی هیچ خاق جمع اولدیلر زیرا کھا اول بود که رسول علیه السلام ملک مبارک وجودی آنلہ بیله ایدی واچ یوز اون اوچ مؤمنلر بیله ایدی وبک فرشته

بیله ایدی و شیطان لعین و کافر لشکری طقوز بوز ایللى مشرکلر آنده بیله ایدی اویله او لدی
 ایسه بورسمه جمعیت نه او لدی و نه او لدی هقدر آندىشکرە حضرت رسول عليه السلام اسیمرلر
 ایله دوندى و غذەیت مالیلە مکبیله يە تشریف ایلدی شاد و خرم او توردى نعمت و احسان ایله
 و کافرلار هلاک او لدیلار نهمت و حسران ایله ﴿ ایکنچى احمد غزا سیمر ﴾ روایت شویله دركە
 چون مؤمنلار کافرلاری بوزوب هلاک او لدیلار ابوسفیانکە مکەنڭ بکى ایدی مال تجارى آلوب
 دیگىز طرفىن قاچوب مکەنە دوشى اولولرىنە ایقىدى محمد او لولرىگىزى او لدردى
 و ماللار يگىزى آلدى و قىسى بود رکە مال ایله قوت طوته قريش قومى چون بوسوزى ايشقىلر
 درحال بلك سلاحلو ايرجهع ايدوب خالى بن ولید و عمرو بن العاص و عكرمة ابن ابي جهل چرى
 جمع ایقىدىلر رسول اکرم صلی الله تعالى علیه وسلم حضرت امیرينڭ او زهرىنە يورىدىلر رسول
 عليه السلام بىر خېرى ايشتەنلى مۇئمنلەر خېرى و يېرىدى مۇئمنلار احمد طاغنە واردىلر عبد الله بن سلول
 مەۋافىلەرڭ او لوسى ایدی جەاعتىپەلە كىرۋىھ قاچىدى رسول عليه السلام بلك كشى ایله جەعە كونى
 ایدی جەعە نماز يىن قىلىدىلر نماز دىنچىقۇب اھىطاڭى دېپەواردى جمعه ايرتەسى
 جڭ واقع او لدی جەيىھ مۇئمنلەر اوچ بلوڭ او لدی بىر بلوڭى يارەلو او لدیلر و بىر بلوڭى شەھىد
 او لدیلر و بىر بلوڭى قاچىدىلار. و فەقلەركە قاچىچانکە مسلمانلار صۇب طاغلىدىلر رسول عليه
 الصلاة والسلام ایله يىدى كشى قالدى انصاردن و ایكى كشى قالدى مهاجرلەرنەن ھەرگاھ كە کافرلار
 حمله ايدى ايدى رسول عليه السلام بلك او زهرىنە رسول عليه السلام ايدى دىكەھەر كم بونلارى منع
 ايدى ايدى اجماخ آنلار يىدى كره بوبەلە دىرىدى مەنى يىدى كشى شەھىد او لدیلر و حضرت طلحە
 رضى الله عنه او ئىللە ايدى يېرىمى يېرىنىن يارەلو او لارى ناگاھ بىر كافر محمدى او لدردم ديو
 چاغىرىدى بعضىلار ايدى اول چاغران اېلىس ایدى مۇئمنلار ايشقىلار قاچىدىلر اېلىس مدینە يە
 كابى چاغىرىدىكە محمد، او لدی محمد بن مالك عسکرڭ اچىلە كردى پېغەمبەرىمز عليه السلامى
 آرادى كوردىكە قان اچنالا ياتور يارەلەوا لمىش مۇئمنلەر چاغىرىدى قات آواز ایله بشارت او سونكە
 رسول عليه السلام ديرىدى ديرى رسول عليه السلام اشارت ايلدىكە ابسم اول ديو * حضرت
 انس بن مالك رضى الله عنە ايدى چون رسول عليه السلام يارەلەوا لدی بوزى او زهرىنە قان آقار
 ایدى الى ایله سىلەر ایدى وايدى دىاشبو قوم ضلالىنىن نېچە قورتىلە كە بن آنلىرى دىنە دعوت
 ايدىرم و آنلار بىن ایله جڭ ايدىلار دەخى ايدىدى الھى بىن قومەھە ھەدايت ويركە بونلار بىنى
 بىلەمىزلىر اصحاب گزىن رضى الله تعالى عەم اجمەعىن بىر بىرە جمع او لدی بىلەمىزلىر يارسول الله سن
 بونلار دعا ايدىرسن بونلار سىئا كور نە ايلدىلار بىغەمبەرىمز عليه الصلاة والسلام ایقىدى بىن
 داڭە لەعتى ايدىچى دىگلم بلەكە الھى آنلارە رەھت ایله ديرىم زىرا كەبىي بىلەمىزلىر. غرافىب اخباردە
 ايدىر اول كون حەزە رضى الله عنە كافرلارى يېقۇب و نېچە كافرلارى او لدردى بىر طرفىدە و مىشى

آدلو بر قل بر طاش آردنده گیزلنندی حضرت همزه کلوب اوغرادی آکسردن حربه ایله اور دب حضرت همزه نی شویلد ایلدی و یتمش پاره ایلدیلر پیغه بور عاید السلامه خبر او لدی رسول علیه السلام کلندی حضرت همزه نلک هر پاره سنه بر زماز قیلوب دفن ایلدیلر آنلند صدره پیغه بور یمز صلی الله تعالی عاید و سلم حضرتلری حمله ایاندی الم زرهدن چیقاردی و مؤمنلر بیله جنکه کردیلر حقی شویله اول بیکه کافرلری هب صدیلر و بوز دیلر و نقلدر که سعد بن ابی و قاص رضی الله عنہ حضرتلری ایدراول کون رسول اکرم صلی الله عاید و سام حضرتلری نلک یانندہ ایکی کشی و ار ایدی غایت جنک ایدرلر ایدی آق طوزلر کیبیه لر ایدی بوری جهرا ایل علیه السلام و هری میکا ایل علیه السلام ایدی و مسلمانلردن بیته مش کشی اول کون شویلد اول دیلر دورت کشی مهاجراردن و آلقمش آلتی کشی انصاردن اما کافرلردن اون بیکی کشی دوشندی یاخود دخی زیاده وبعضاً ایدر آنلند صدره آرنق کافرلر و مملکتی صیدیلر و آنار که شویلد اول دیلر بیغمبر علیه السلام ایقدی آنلری بومایلک قانلری ایله دفن ایدک اما آنلر اول وقتکه باره لو اول دیلر حق تعالی حضرتلرینلک قتلل مرتیه من زیاده اولسون دیو طعام بیمه دیلر و صرا اچه دیلر و سویله مه دیار شویله صودزا اول دیلری حالت شویلد اول دیلر رضوان الله تعالی علیهم اچه عین

قصص فتح مکہ

ونقلدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دوشند کور دیکه حق تعالی حضرتلری آثا مکه بی فتح ایدر چون پیغه بور یمز علیه السلام حد بیهی غزا سمن کلندی صحابه دن اون بلک کشی جم ایلدی مکه بیه کیقدی مکه نلک خلقی لشکر ایلیوب رسول علیه السلامه قارشو چقدیلر و جنک ایتدیلر حق جل و علا آناری صدی مکه نلک بکی ابوسفیان کلندی دؤمن اول دی صباح نهازی اول دی صحابه لر رسول علیه السلام نلک آبدست صوین آلوب اچرار ایدی و بوز لر ینه سور رلر ایدی ابوسفیان حضرت عمره محمد بک اوله ش دیدی حضرت عمر آثا محمد بکلاک ایه ز بلا کد حق پیغه بور آنکیچون تعظیم ایدرلر دیدی و ابوسفیان رسول علیه السلام مکه ده ایکن قنی رعایت ایدر ایدی و جملکه ده ایه ایدوب خانه سمن قنی حرمت ایدر ایدی بس رسول علیه السلام ایقدی هر کیم ابوسفیان نلک اوینه کیره باخود پوسنی قپایه باخود سلان براغه آثا ماندرو و نقلدر قایچانکه حضرت رسول مکه بی فتح ایدیچک اصحاب گزین رضوان الله عایدهم اجمعین حضرتلری حضرت رسول اللری نلک او زه رنده کیقور دیلر کعبه نلک قپوسنے چقدی قپونلک ایکی طرفه پاپشی قریش ایقدی بنی نیجه بلورسز قریش ایقدی سن بزم کریم قرند اشہزسن بس حضرت پیغمبر ایندی ایدی یوسف پیغمبر قرنداشلر ینه نه دیدی ایسہ بن دخی سره آنی دیرم «لانشریب علیکم الیوم» یعنی سره بو کون سرزنش و تعییب یوقدر دیوب کعبه قپوسنلر کیر و ایندی دیلر که عباس ابوسفیانه ایقدی قایچانکه حضرت رسول کله آثا «لانشریب علیکم

اليوم» آیتن نذ کر ایندرهان ابوسفیان اویله ایله دی حضرت رسول علیه السلام آیندی حق جل و علا حضرتاری سنی یارلاقاون و سکا دخی او گردن یارلاقاون ایه دی بو غرا هجرتندن سیکن سده صکره ایدی.

قصص حنین

نقادرکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری بر زمان مکده طوری آندن صکره رمضان حنین فراسنه کیندی اون ایکی ملک کشی ایله که اون مکی مدینه ده ایدی وایکی مکی مکه دن ایدی بركشی بو کره بزه کمه غالب اوله مز بزه نه فصه چون رسول الله حضرتاری بزم آرامزده بیله در دیدی رسول صای الله تعالی علیه وسلم حضرتاری آیندی یارامز سویله گز مق تعالی بونلره یول دیرمی رضاندن شواله کنچه آنده یاتدیلر کیده مدیلر کافرلر زک اولوسی مالک بن عوف ایدی یارانلرینه آیندی بوکون دورت ملک کشیسز دورت بولک اولکن خانکه بونلر ایله بولشور آیشه گز بر او غوردن همه ایدک چون ایکی لشکر بولشدیلر کافرلر مسلمان لر او زدربنده همه ایله دیلار اول کون غایت جک اولدی و نیچه آدم تو شوب دیرلری اما مسامان لردن عباس وابی سفیان و انصاردن بر قاج کشی رسول اکرمک یانده قالدی کیرو قلانی قاچدی. و نقادرکه بر کشی وار ایدی آنکه شیوه دیرلر ایدی کوردیکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سام بالکن قالدی شمدی اول دیده دیم پیغمبر صلی الله تعالی علیه و سام حضرتاری آنکه کلی بلکی ایله کوکسنه اوردی یاشیده سنتن حق طپراف آلدی کافرلر زک او سنه صاچدی در حال کافرلر صنوب قاچدیلر مالک بن عوف اول قوملک اولوسی ایدی کلی مسلمان اولدی آندن صکره حق جل و علا حضرتاری بو آیت کریمه بی کوندردی «لقد نصر کم الله فی مواطن كثيرة يوم هذیں» تاکه آنکه دکین که «ثم يقوب الله من بعد ذلك على من يشاء والله هفرون حبیم» آندن صکره پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه وسلم کیرو مدینه بکلی بصنوف الفتوحات و انواع الغذاه والکرامات سالمین من الافات غانمین بالمضاعفات. و نقادرکه تفسیر قرطباک ابی بکر احمد بن ابی علی الخطیب وابی محفوظ عمر بن شاهین رحمة الله علیهم کلیچک دوهن آشاغه ایندی آغلادی بندشی بیله آغلادم بر زمان کیندی رسول علیه السلام مجونه کلیچک دوهن آشاغه ایندی آغلادی بندشی بیله آغلادم بر زمان کیندی آندن صکره بندهن یا ایکی کلی فرح اولوب کولدی بون ایقدم یار رسول آنام و آنام سکا فدا اولسونلر بنم قتمک آغلادک وینه کلیچک فرح اولوب کوله رسن حکمت نه در حضرت رسول آیندی آنام و آنام ایچون آغلادم و دعا ایله دم آنام حق تعالی حضرتاری کیرو قرلتندی بکلی

ایمان کیتوردی و یه آخربه کندی آذارح اولدم دیدی قرطی ایدر آندنکه مکه ایله
میلده آراسنه کلیچک آناسی قبرینه واردی آنی دخی دعوت ایتدی حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری
آنی دخی تراندی اولندی ایهانه کلدی کیرو غائب اولدی ایشتمدکه همیسی ابوطالب
دخی تری اولوب ایمان کیتوردی. بعض اهل سیر بوسورلار صحیح دگلدر دیدی اماشویله
بلمک کرکدره امام قرطی بالغان سویله مز در رسول الله تعالیٰ صلی الله علیه وسلمه دخی لارقدر که
رحمه للعالمهین اولیچق آناو آناسی کیرو و ممن اوله لر. و انس رضی الله عنہ ایدر رسول علیه
السلام برکشی کلدی ایندی قانی بنم آقام و سذلک آتالک رسول علیه السلام ته وغده در دیدی
اویله ایس، نیچه ایمان کیتورمش اولورلار (جراب) بودر که رسول علیه السلام اذک که‌النلن
عجب دگل اگر صکره آناسنی و آناسنی مقدن نله. تراندرب ایمان کیتورو ب یه ٹولمش
اوله ارزیبرا که نیچه پیغمبرلر ٹولگانلرنی تراندیلر یونس علیه السلام ٹولهش ایکان حضرت
الیاس تری ایله‌دی و حضرت عیسی بیش کشی نی تری ایله‌دی حضرت محمد مصطفی خود
آنلردن افضل در وردادگلدر که آنلک کبی سلطان‌لک آناسنی و آناسنی حق سبحانه و تعالیٰ حضرت
لری کافرلره و مملکه قارشی جهاده براغه. بلمک کرکدر که چون حضرت رسول عالمه کلدی
رسالت کبری و نبوت عظیم ایله خصوصا که هجرت‌نکرده چوق معجزات ظاهر و قرآن نازل
اولدی و مقلمگی پیغمبرلر بر قاج معجزات ظاهر ایله‌دی اما بزم پیغمبر مز علیه السلام اوچ
ملک معجزات ظاهر ایله‌دی جبرائیل علیه السلام او تو زملک کره ییز بوزیله ایندی یکرمی
بیدی ملک کره حضرت رسول علیه السلام ایله‌ی و اوچ ملک کره کیرو قلان پیغمبرلر ایله‌ی
اگر تله ایسه کن حضرت رسول‌لک جهیع کمالاتن نفصیل ایله بله سرتفسیر کتابلرین مطالعه
ایله‌ک اشبو کتابه جهیعی صغماز نتمکم هر بیرده عذر ایتمکه العذر عند کرام الناس
مقبول و ما رقمنه الا بالاحراق القاوب والارواح ولا رسنه الا بافرق المفوس والاشباح
اللهم لاتحرمنا من لقاءه السریم واجزه عنا بفضلک العظیم.

وفات رسول الله علیه السلام

مسرلر ایدر رسول علیه السلام اول و فکه مکده ایدی آنچه نماز فرض او اهش ایدی قایچانکه
مدینه‌یه کلدی حق تعالیٰ حضرت‌لاری حرام و حلال آیتن ایلدیردی وجهیع شرائع و احکامی
بلدیردی و رسول علیه السلام اوزرینه آیات بینات ایله نیچه ملک معجزات ظاهر ایله‌دی
قاچان حضرت رسول‌لک رسالتی کماله ایرشدی و وحی تمام اولدی آندنکه آخر جهنم
مدینه‌دن مکه‌یه کیتدری و مکه‌یه کیردیلک ایرقه‌سی عرفانه چقدی آنده چه کونی خطیه
اوقدی شول که اهم معلومات و احسن عبادات ایدی خلقه بیلدیردی وایتدری سرمه دینکری
واحکام عبادت بلدرده‌ی آنلر ایتدی بلی بلدیردک الهی سن برکتا طانق اول دیدی

و خلائقه دعا ایلدى چهه دن صوگره ایلدى وقتلده و قفده به طوردى ده دا ز دنده اول كون حمه
 و خلقه مقرجه اولدى. ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايذر اول كون بيش بيرام بر بيره جمع
 اولدى برى جمهه و برى عرفه و برى يهوديلر و برى نصرانيلر و برى اووه طپانلار بيرامى
 ايلى آنڭ شېرى بىرىدەن اولمادى و اولماز آن دن صوگره مدينه يه كابى چون شهره كابى
 بو آيت نازل اولدى « واتقوا يوماً ترجعون فيه الى الله ثم توف كل نفس ما كسبت و دم لا
 ينظرون » بو آيت كريمه نڭ معناسي بودر كه حق تعالى مضرتلىرى بيدور كه قېرىڭىش شول
 كونىنىڭ كە اول كون الله وار رسز آن دن صوگره بىلەك كە هر جان نە ايلى آيسە آنى بولور
 ھېچ سەھىي ظلام اولماز ايلى آخراً آيت كە حضرت رسوله نازل اولدى بو آيت در
 و بىر آيتلىن صوگره پىغەپىر صلى الله تعالى عليه وسلم يکرىئى بىر كون محمر اولدى صحىح بوزركە
 پىغەپىر عليه الصلاة والسلام اورچى ئەلمىش اورچى بىلدۈر پىغەپىرىزى صلى الله تعالى عليه
 و سامچۇن بىيلدىكە اجلى يقىيەپىر بىوردىكە خلقى چاغىرە لە حضرت بلال طام اوستۇنە چىقدى ابتدى
 يامعشر المسلمين رسول عليه الصلاة والسلام قاتانە جمع اوللۇچى هە طرفىن خاقى مسجىدە كابىلەر
 حضرت رسول طور و كابى منبرە چىقدى الله هەم و ئەملىدى و كابى نفسلى اكىدى آن دن صوگره
 بلىغ خطبه اوقدى وجەيىع كۆئىللەر مركتە كلوب كۆز لرنىن ياش بىر يە قان آقەپىلەر واجماخ
 نۇھە ئەلەرىزى مشتاق ايالى و طام و غدن قورقۇنى و غزا يە وار مە قازىدرى ئەلە خلاق وار
 آيسە قاتى آغلشىدىلەر و ايدىلەر يار رسول الله بونە خطبه در كە بزم يوركىلىرىزى ياقدى حضرت
 رسول ايلى بىخطبه و داع خطبه سيدر ايلى اىيبارانلىر اگر بىلەن دوست طوفە ايىدم أبو بكر
 الصديق مضرتلىرىنى طونار ايىدم ولەن بىلەم دوستم حق سېبعانە و تعالى مضرتلىرىدر و دەنگى بالڭ
 كە بىلەم موتم ياقەلەر تەقىيەتلىق تعالى مضرتلىرى او لمى جەيىع خلقە حكم ايلىنى نەمەلەك مقرب و نە
 نبى مرسى قالورەھەين باقى حق تعالى مضرتلىرى قالور و دەنگى كە بىلەن صوگره پىغەپىر كامز
 خاتم النبيين و سيد المسلمين بىنم و سز جەيىع امقلارنىڭ خىرلىسى سز حق تعالى مضرتلىرىنىن قورقۇب
 عبادتە مشغۇل اولە شەھەر كەيم حق تعالى مضرتلىرى قالور و دەنگى كە ئەلە خلاق و علاج مضرتلىرى آڭا
 صادىمىغى بىردىن رزق و يەر و شەھات كەمە سن داڭىم كە تو رسز و نەماز ئەلە سز و زكەت و يەرسز
 و كۆچكىرى قىرايسە حجه وار رسز و رمضان آبن او روچ طوقتەسز و ئەنۋىكە حق جىل و علاج مضرتلىرى
 ملال ايلىدى حلال بىلە سز و شۇنىكە حرام ايلىدى حرام بىلە سز و قىانىكە قىزداشلىرى كور رسز
 بىنم سلامى آنلارە ايىرشىدىرى سز سلەمان فارسى ايتنى يار رسول الله بىز سلەڭ قىزداشلىڭ دەلمىيىز
 حضرت رسول ايلىدى سزلىرى بىنم اصحاب و انصار مسز تەقىيەتلىق قىزداشلىرم آنلار در كە بىلەن صوگره
 كەلە لە بىنى كورمىن بىلە ايمان كەتىرەلە دىدى و بىر آيت كريمه يى اوقدى « اولئك الذين
 امتحن الله فلو يهم للتفوى واستغفر والله ان الله غفور رحيم » او شبو خطبه يى فوتلىنى بىش كون اول

اوقودی آنلن ملبردن آشاغه ایندی لونی مقغير و کوزی یا شلو اول دیغی حالت حضرت عائشه زنگ او بینه کلی و دو شکه یا زندی حضرت عائشه ایندی یار رسول الله بنم آقام و آنام سکا فدا او سون نه او لر لک بویله یانورس حضرت عائشه به چواب ویرمی امادیز بله سویکلماهی حق جل و علا حضرت لری ملک الموت و می ایلدی وایقدی یامالک امارت بنم هبیبیم محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمه این بیان سلام ایله و آگاخبر ویر اول بنم هبیبیم و غفاره منک خیرلو سیدر تحقیقا آن مشنا قم آنک او زرینه کیرمه الاسدور ایله کیف و جانن آله الاسدور بله آل چون یاری قات کوک اهلی عرشی کنورنلر حضرت رسولنک و فان ایشتندیلر چه یعنی آغلشیدیار آنلن صوکره ملک الموت بپریز زده ایندی و چوق فرشته لر بیله ایندیلر حضرت عائشه زنگ او بینه کلیلر ملک الموت ایندی یا جبرائیل حق تبارک و تعالی حضرت لر بکا ایدر محمد علیه السلام لک او زرینه کیرمه ور و منی دستور سرقبض ایاهه چون جبرائیل علیه السلام بوسزوی ایشندی آغلدی وایقدی «کل نفس ذاته الموت» آنلن صوکره حضرت رسول لک او زرینه کیردی آغلیه رق حضرت رسول ایندی یا جبرائیل سنی آغلر کوررم جبرائیل علیه السلام ایقدی یا هبیب الله یا محمد نیچه آغلمه بیمه ملک الموت قاپوده طور دستور اشتر که او زرینه کیرمه پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرت لری آغلدی و ملک الموت کیرمه دستور ویردی آنلن صوکره ملک امارت ایچرو کردی وایقدی السلام علیک یا احمد السلام علیک یا احمد السلام علیک یا خیر خلف الله رسول علیه الصلوة والسلام حضرت لری ایقدی وعلیک السلام و رحمة الله و برکاته یا قرنداشم عزرا ایل زیارت ایلمگه می کل لک پیغمه قبض روح ایلمگه می کل لک عزرا ایل علیه السلام ایقدی یا محمد اگر دیلر ایسلک زیارت ایلرم واگرد دیلر ایسلک قبض روح ایدر پیغمبر صلی الله علیه وسلم آغازدی وایقدی صدق الله العظیم «کل نفس ذاته الموت» عزرا ایل علیه السلام ایقدی یا محمد آغازه والله حق سبحانه و تعالی حضرت لری که سنی پیغمبر لکه ویردی سکابن آنلن او غلانه شفتقاویم اگر حق تعالی حضرت لری بکا دستور ویر ایسه که جمیع عالم لک جانن آل بکا آسان او لیدی که سلک شریف و مکن قبض ایلمدن. رسول علیه الصلوة والسلام حضرت لری ایقدی یامالک الموت خوش کل لک ولکن بکامه ملت ویر احبابه و انصاره نظر ایله بیم و کوزارم نوری حضرت علی به نظر ایله بیم و بنم قزم فاطمه الزهرایه نظر ایله بیم او غلانلر مضرت حسنی و مسینی کوره بیم ملک الموت ایقدی والله یار رسول الله سکا مطیعیم آنلن صوکره حضرت علی و مضرت فاطمه و مضرت حسن و مسین بر پیره کل دیلر چوق آغلشیدیار فجان که رسول علیه الصلوة والسلام حضرت لری آثاره نظر ایلدی و آغلدی حضرت فاطمه ایقدی یار رسول الله نیچون آغلر من رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایقدی نیچه آغلمه بیمه که او شیخ طوران ملک الموت در سلک آنا کا کاریکه رومن قبض ایله زیرا که جهانده کم سه باق قالماز الا الله باق قالور حضرت فاطمه ایقدی یار رسول

الله حق تعالى حضرت ملزدن دیارمکه بدی یاقدنه سکا اولا شدیده رسول عالیه السلام ایندی
 یافاطهه بکنایاقدنه کارسن بس اهل بیت ایله واصحاب ایله وداع ایدر ایکن نماز و قی اولدی
 حضرت بلال قپویه کلدی ایندی السلام علیک یارسول الله الصلاة یمره ک الله رسول علیه الصلاة
 والسلام ایندی یا بلال حق تعالی حضرت ایله رحمت ایله سون تحقیقا سک پیغه برگ کندی به
 مشغولدر رسول علیه السلام ایندی یا بلال ابو بکر الصدیق ؟ بتخلقه امام او لسون نماز قیلسونار
 حضرت بلال واردی خلقی مسجدی چاقردی ئهیتی یامعاشر المسلمين تحقیقا رسول اکرم بو
 کون کندی نفسنه مشغولدر و بیوردیکه ابو بکر الصدیق بنم بیر ومه امام او لسون خلقه نماز
 قیلیرو ورسون مسلمانلر چون بوسوزی ایشتدیلر غایت ملول اولوب قات آغلشدیلر ابو بکر
 الصدیق رسول علیه السلام ناش سوزینه مطیع اولوب محرابه کردی وصفار بغلانوب ابو بکر
 الصدیق او دیلر نماز قیلر ایکن ابو بکر الصدیق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ناش
 سجده سی بیرینه با قدی رسول علیه السلام آنده کورمه دی آغلادی و ایندی شهدن کیرو وحی
 بزدن منقطع اولدی مسلمانلر آنی کوردیلر بیله آغلادیلر رسول علیه السلام بونلرگ آوازین
 ایشندی حضرت علیه ایندی بونه آغلشه قدر حضرت علی ایندی یارسول الله اصحاب سزی
 نماز بیرونلر بولما دیلر آنکچون آغلادیلر رسول علیه السلام ایندی یارب بنی بر آزخفیف
 آیله نماز قیله بیم مسلمانلر ایله «انک علی کل شی قدر» بس رسول علیه السلام بر آزمبارک
 بدنلله راحت بولدی آثار احت الموت دیرار فضل بن عباس ناش و حضرت علیندگ او موژلرینه
 سویکندی طور و کاری مسجدی واردی ابو بکر الصدیق نمازی تأخیر ایله دی حضرت
 رسول علیه السلام ایلر و کلوب محرابه کچدی خلقه نماز قیلیرو ویردی و اوتوردی بوزین
 آنلره چویروب ایندی یامعاشر المسلمين در ویشله و مسکینلره و یتیملره و غزایه کیدنلره
 احسان ایله اک آنک نصکره ایندی سزه نصیحت ایله دهی و رسالتی سزه ابرشد ردمهی و حق
 بولنده تمام غزا ابر له دهی و قرآنی سزه او قودمهی و سزه نهازی و اوروجی و مجی و غزالی
 بیلدردهمی ایندیلر یارسول الله بلی بیلدر داک حق سبحانه و تعالی حضرت ایله سلطنه خشنود
 او لسون سن شفقتلو پیغه برسن دیدیلر آندهن صدره رسول علیه السلام ئهیتی یا معاشر
 المساهین حق سبجه انه و تعالی حضرت ایندین قورقلک تحقیقا بن سزی مفارقت ایفرم یقیللر
 زیرا دنیاده طور مگه کاهم بلکه حق جل و علا حضرت ایندی قل لرینه حقه دعوت ایلمگه
 کلام دیدی آنک نصکره مسجدن قالقدی حضرت علی وفضل بن عباس ناش او موژلرینه
 سویکندی کیرو و حضرت عائشہ ناش اویله تشریف ایله دی حق جل و علا حضرت ایله ملک الموته
 وحی ایله دی ایندی یامملک الموت این بنم «حبیبمه بمن سلام ایله و آنی خوش طوت اول بنم
 جمیع خلقه هاش خیرلید سیدر. ابن عباس ایندی ملک الموت احسن صورت ایله و لطیف رایحه

ایله ییره ایلدی بر گوزه ل آدم صورتالده رسول علیه الصلوٰة والسلام کلی او بیله کلی و یه یندی
 السلام علیکم ای نبّوت اهله کلی او بی و رسالت معدنلش اهلی دستور ویر ایچر و کیره یم فاطمه
 حضرت‌لری یه یندی حق جل و علام‌حضرت‌لری سُنّا رهت ایله سون ای عرب قرنداش رسول الله
 حضرت‌لری کلادی نفسنه مشغولدر رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه و سام عزرا ائیل علیه السلام
 سورزندن بلدی و ایقدی یافاطمه که سوبله رسن حضرت فاطمه رضی الله عنها ایقدی بر
 عرب کلی دستور ایستارکه اوه کره رسول علیه السلام ایقدی اول عرب دگلدر بلکه
 لذتلر بوزوچی و جماعت‌لر آبریچی واولر خراب ایلایوب قبرلری همارت ایلیچیدر اول
 ملک المترکه کلی بندی دنبادن آفرته آله کیم یافاطمه قپوی آج کیرسون حضرت فاطمه
 قپوی آجدی عزرا ائیل علیه السلام ایچر و کیردی و ایقدی السلام علیک یارسول الله رسول علیه
 السلام و علیک السلام یاعزرا ائیل دیدی زیارت ایقمه‌می کلادک یوضسه قبض ایله مگه‌می
 کلادک عزرا ائیل علیه السلام ایقدی یارسول الله قبض ایله مگه کلام الله تعالیٰ بکان بیور دیکه سداق
 شرب فرمکی قبض ایلیم غایت آساناق ایله پیغمبر علیه السلام ایقدی یاعزرا ائیل قانی قرنداش
 جبرا ائیل علیه السلام عزرا ائیل علیه السلام ایقدی دنبادکوگنده قالدی سنتیچون فرشته‌لر
 آگانعزیه ایدرلر پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم آغلادی و کوئلی ماول اولدی عزرا ائیل ایقدی
 یارسول الله حق تعالیٰ حضرت‌لری بیور رکه اگر تله ایسه‌ک روکنی قبض ایلیم واگر تله
 ایس، لخنی قدر کرکسه یاشه رسول علیه السلام ایقدی آندز صکره امر و حال نه در عزرا ائیل علیه السلام
 ایقدی او لمکر رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایدر بکانه‌لت ویر جبرا ائیل
 کلسون شول که کوکلمه در آگا صوره یم عزرا ائیل علیه السلام ایقدی سمعاً طاعة در حال جبرا ائیل
 علیه السلام کلی سلام ویردی و ایقدی یارسول الله شریف نفسکن نیچه در رسول الله صلی الله
 تعالیٰ علیه وسلم ایقدی یا اخی جبرا ائیل اشبوطوران هزرا ائیلدر کلیکم بنم مانه قبض ایلیه
 سن نیچون بندن آبری اول رسن جبرا ائیل علیه السلام ایقدی یارسول الله بن طاقت کفور مزم
 سدی بود الله کورمگه دیو عندر ایقدی رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایقدی خبر
 ویر بکانکه ربم بکانه و عده ایله دی جبرا ائیل علیه السلام ایقدی یامحمد کو کلرناک قپوشن
 آجدیلر واجه‌ماهی بیدزه دیار و دور العینی تزیین ایندی‌لر و سن اول شفاعت ایدر سن و اول
 اجماخ، کرسن ولواء الحمد سنکالکه اوله چقدر و آنکه آدم پیغمبر سنک سنجاغاف التندیه
 اوله چقدر ذخر عالم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایقدی اول دگلدر صور دیغم شودر
 بلیم که مسکین امکار ملکه حالی نه در آنی صور ارم جبرا ائیل علیه السلام ایقدی آنلار ایچون هیچ
 غصه چکه، سائر امکه اجماخ حرامدر ناکه سلک امک اجماخه کرم اینچه و حق تعالیٰ ایتدی
 چهیع موجوداتی سنتیچون یارانم و جبرا ائیل علیه السلام ایقدی یامحمد سدی فردوس اعلاده می

ویاسدرا المذکومه دفن اید، لم پیغهبر صلی الله علیه و سام ایقندی بدم امقدی قاننه دفن
 ایارسز جبرائیل علیه السلام ایقندی بیر یوزنله حضرت رسول ایقندی بخی بیر یوزنله
 دفن ایلک آنلن صوکره ابویکار یارسول الله سری کم غسل ایلسون دیدی رسول حضرتلری
 ایندی هم اوغلی علی غسل ایلسون و عباس اوغلی فضل صود و کسون و فخازیکه کفنه صاره سر
 قیرم اوزه ریله قویلک بر زمان طورسون اول بیام نمازمی ریم قیلار یعطی حق سبحانه و تعالی
 بکاره مت ایلر آنلن صوکره فرشته لر قیلار آنلن صوکره بنم اهال بیتم قلسون آنلن صوکره مسلمان
 لر قلسون لر چون بوسوزلری فاطمه رضی الله تعالی عنها ایشندی چاغردی وا اهتاہ بو فراهم
 تلاقيسی قیان اوله و هنی قیامت کوننه قاننه بولم دیدی آغلدی پیغهبر علیه الصلة والسلام
 ایشندی یا فاطمه یارین بنی میزان قاتنه بوله سن زیرا که آنده امقدک عمل لرین کوزلر م
 فاطمه حضرتلری ایقندی اگر آنده بوله هزسم نیچه ایده یم پیغهبر صلی الله علیه و سام
 حضرتلری ایقندی بدی هوپ قاتنه بوله سن زیرا که آنده صوسز امنه صو ابپورم
 حضرت فاطمه ایقندی اگر آنده دخی بوله زسم نیچه ایده یم پیغهبر صلی الله تعالی علیه و سام
 حضرتلری ایقندی بنی صرات قاتنه بوله سن اکثری بن آنده اولورم وايدرم یارب
 اعنى یعنی یارب امقدی او ددن صاقله عذایت ایله دیرم چون بو سوزلر تمام اوله
 عزرائیل علیه السلام اجماخ قوقسن پیغهبر علیه السلامه قوقندی و بو آیتی او قودی
 «یا ایتها المفس المطمئنة ارجعی الى رب راضیة» تجازکه پیغهبر علیه السلامه روحی
 آیاه لریه کلی «بسم الله» دیدی و خان انجکارینه کلی او شبوالهاف و علامه بدر دیدی قیان
 دیز لریه کلی «lahoul ولا قوه الا بالله العلی العظیم» دیدی پیغهبر علیه السلام ایقندی
 یاعزرائیل او شبو سکرات موتیکه بکارا یپور دلک نعجیب زده تی دار عزرائیل علیه السلام ایقندی
 ما رسول الله اولوم شلتی بیتمش برق دردن آرنقدر و هر بریسی ملک کره قلچ ایله او ره مقدن
 آرنقدر رسول اکرم حضرتلری ایقندی الهی اولومی بکارا و امهه آسان ایله واوکنه بر چنان
 صود ایدی واول صوابله یوزینه مسح ایدر ایدی و حضرت علی رضی الله تعالی عنده ایقندی
 حضرت رسوله نظر ایقدم کوردمکه دوداقلاری دپره نور قولاغم اوردم دکلدم کوردمکه
 امتنی دیر آنلن صوکره پیغهبر علیه السلام حضرتلرینک نفسی دوکندی مطهر رومی
 چیه رب کندی اما لونی مقنیز اولمکی بلکه بدر او لمش آی کبی نور ویر ایدی
 عزرائیل علیه السلام پیغهبر صلی الله علیه و سام حضرتلرینک مطهر و روحی قبض
 ایادی آلب کاره کندی و ملک صف فرشته لر قارشو کاروب آلب کندی لر می
 القیدم قاتنه . ایه می حضرت رسول اون سیکز کون خسته او لمی ربیع الاول لف
 بکرمی او چنچی کونی آفرنه تشریف ایلکی آنلن صوکره حضرت علی کرم الله وجهه

غسل ایلدى وحضرت فضل بن عباس حجباً آرذىن صو دوكى مضرت عائشه رضى الله عنها زانڭ اوئىدە غسل ایلدى يارحضرت على كرم الله وجهه ايقىدى غسل ايىدر ايکن نوره غرق اولىم وبر آواز ايشقىلم اينلى بېغەپەرىڭىزى اوئر زانڭ حق تعلى حضرتلىرى سزى اورتسون ابى عباس رضى الله تعالى عنه حضرتلىرى ايتىسى جېرا ئىيل عليه السلام اجمامىدىن كفن كتوردى وپېغەپەر عليه السلام ئىلچىن بىلە كتوردى قېرىيە بىلە واردى حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم وسلاةڭ اوچ كون فرشتە لرنمازىن قىلىدى وجميع مسلمانلىرىقاتى بامى ايندى يار وچوق آغلشىدىلار حضرت فاطمه كېچە كۈنىز آغلدى حتى دورت آى ياخود آلقى آى تاوفات اينچە آغلدى واپوبكر الصديق رضى الله تعالى عنه قىانكە رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرىڭىز اويىنه كىرىدى نماز قىلوب دعا ايدى اوتوردى وآغلدى بر كشى قۇردن ايندى «السلام عايمك يا اهل البيت كل نفس ذاته الموت» حضرت ابو بكر الصديق ايتىسى بو خضر عليه السلام دەن پېغەپەر اوچون بىزى تعزىزى ايلدى. ايا مغۇر ور عىجىمىدىر بوايش بوفانى دىنيادە قافى انبىاء وأولغا خصوصىكە اول مىبوب يېزاد آغۇقا نەيدىلار دورت سەنە كە طولدى اول آغۇظاھر اولىدى آنلىن شەھىپ دىنيادەنە ايندىلار قوزرىيە آغۇقا نەيدىلار دورت سەنە كە طولدى اول آغۇظاھر اولىدى آنلىن شەھىپ اولىدى ايمىدى عىجىپەيدىر بوسنڭ حالتى بىر كون بوجان قوشى بوبىدىن قىفسىلىن آزا داولە ياعانى ادواهه واره ياخود عالم ئىلماكتە قالە نعروز بالله من ذلك. ابواللبيث تفسير زائد ايندى قىانكە رسول عليه الصلوة والسلام ئىلچى روحى قىبض اولىدى مەناقلەر كفرلىرىن ئاظھار ايدىلوب نېچە كەسە لە مرقد اولىدىلار اصحاب گزىن آنلىرى كۈرۈب متىزىلار اولىدىلار درحال عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه حضرتلىرى رسول عليه السلام ئىلچى مەيدىر يېغەپەر عليه الصلوة والسلام حضرتلىرى دىرىپەر ابو بكر الصديق ايسە آنى پاره باره ايىدرم بلەكە پېغەپەر عليه الصلوة والسلام حضرتلىرى دىرىپەر ابو بكر الصديق حضرتلىرى آزىن بوسوزى ايشقىلى كلوب اينلى ياعەرمەيدىر دىن عەر رضى الله تعالى عنه مەيدىن ايلدى حضرت ابو بكر رضى الله تعالى عنه منىدەر چىقىوب ايندى هر كىيم محمدە طپار ايسە تحقىقى محمدى اولىدى وھر كىيم الله تعالى يە طپار ايسە الله تعالى اوەزى وابدىپەر وھر كىيم بىز دېلىم زىن چقار ايسە آنسىلە بزم آرامىزدە قاچىدىن غىرى نىسەنە يېقدىر دىدى وبو آيى اوقدۇد «ازىك مىت وانهم مېتقۇن» مەناقلەر چون بوسوزى ايشقىلىلار قورقۇلىلار. بعضىلار ايندى بىز كشى حضرت عەر رضى الله تعالى عنه دىن صوردىكە محمد دىرىپەيدىر عەر رضى الله تعالى عنه ايندى قېرىنلە دىرىپەيدىر وعەر رضى الله تعالى عنه صون كشى كلىدى ابو بكر رضى الله تعالى عنه ايندى محمد دىرىپەيدىر ياخود اولومىدىر ابو بكر رضى الله تعالى عنه ايندى اولىدى اوپ كشى ايندى عەر دىرپەيدىر دىرىپەيدىر دىرىپەيدىر اينا دىنيادەن كەنلىدى ابو بكر رضى الله تعالى آنسىلېچۈن اولىدى محمد قېرىنلە دىرىپەيدىر كورر وايشقىلىرى اما دىنيادەن كەنلىدى ابو بكر رضى الله تعالى آنسىلېچۈن اولىدى دىرىپەيدىكە

تعالیٰ عنہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم حضرت لرندن نقل ایدر ایتدی هر آدمذگ پیش فرشته سی
دار در بری صاغ یانندہ حستاقن یازار و بری صول یانندہ سیناتن یازار و بری اوکندر داوم
خیراته قولاغز لر و بری آرتندہ در داوم یارامزدن مفع ایدر و بری آلدندہ در هر قایچان صلوات
و بیو سه آنی یازار واول صلواتی رسول علیہ الصلاۃ والسلامہ بیلدریور . و نقلدر که بر کشی
معاذ ابن جبل کن نصیحت استه دی معاد بن جبل آغلایوب دوشی کیو و عقلی باشد کلی ایتدی
بنکفی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم حضرت لرندن نصیحت استه دم بیور دیکه حق جل و علا
حضرت لری کوکلرنی یارا ته اسکن اویل یکی فرشته یاراندی کوکارده مؤکل قودی قایچان که آدم
اوغلان لرندن بری برکشیدگی غیبتون سویله سه آنک عه لین او لگی کوکه ایلدر لر آنلاغی فرشته
ایندر آنک عملنی کیرو یوزینه اور لک حق سبجهانه و تعالیٰ حضرت لری بکنا بیور و ب طور رک
غیبت سویله گاندگی عملن قبول ایتھ زم کنور لر یوزینه اور لر اگر اهل دنیا اول سه آنک
عملن یا یکنچی کوکه گی فرشته ردایدر اگر مقکبر او لسه آنک عملن او چنچی کوکه گی دوندر ر
اگر نفسنی معجب او لسه دور تنجی کوکه گی دوندر ر اگر حسد ایله سه بیشنجی کوکه گی دوندر ر
اگر خلقی اسرکه زایسہ آلتنجی کوکه گی دوندر ر اگر خلقی قاتنه عزت و حرمت تله سه
پدچی کوکه گی دوندر ر اگر بوندر اول مازایسہ بلکه نماز و زکاہ و ادروج و حج و خلقه کوکچک
خلقی ایله سه واپس اوله حق و ذکر اللہ مشغول او له حق و نہ که بوندر و بیزه ر صالح عمل وار ایسہ
آلر لر حق جل و علام حضرت لری قاتنه کنور لر و طانقلق و یور لر آنک اخلاقه و صالح عمله
حق جل و علام حضرت لری ایدر سزا ر حفظه لر سزا بقیم قلم ملک عملنہ ولکن بن آنک نفسنین بیلورم
اول عملی بنم ایچون ایشامدی ریا ایدر ایسی دامن ایزه رینه اول سون
پدم لعنتم آنک اوزه رینه اول سون اول فرشته لر ایدر لر بزم دھی آنک اوزه رینه اول سون
آنک نصلکه معاد ایتدی یار رسول اللہ اگر بنم عملنہ تقصیرات وار ایسہ بندی خیره قولاغز له
رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم حضرت لری ایتھی یامحاذ دیلکی صاقلا بیلدا شلر لک آراسنده
و گناهکی سن کنور غیری کشی یہ کقرتہ و خلقی ذم ایلیوب کندی نفسکنی بیزه و بجل سکدہ
مقکبر اوله که سذاق یارامز خلقندن او تری سملن اعراض ایدر لر خلقی زیاده قوتہ که خیر دن
کسیده رسن حق جل و علام حضرت لری سنه تو غز بانیلر ینه کو متقرر سکا ز بانیلر عذاب ایدر لر
معاذ ایتدی یار رسول اللہ کم بوكا طاقت کنور بیلور و کم تو غز دن قورتلور رسول اکرم صلی اللہ
علیہ وسلم حضرت لری ایتدی حق تعالیٰ حضرت لری آسان کنور چک یامعاذ آسان اولور .

فصل فی مسائل شئی

بغوی رحمة اللہ علیہ، تفسیر زید ایدر حضرت علی کرم اللہ وجہه رسول علیہ الصلاۃ والسلامدن
نقل ایدر رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم حضرت لری ایتدی فاتحة الکتاب و آیة الکرسی وآل

عمراندن ایکی آیتکه بربی شهدالله و بربی قل اللهم آیتاریدر حق تعالیٰ حضرتلری دیلمدیکه
 بونلری بیبریوزینه ایمک بیبره بونلری عرشده معلق آصد قویدی بونلر ایتمدیلری ایلر بزی بیبره می
 ایندیررسن و عاصی اولنلره کوندیررسن حق جل و علا حضرتلری ایتمدی هر کم نماز آخزندہ
 سزی او قوسه بن آنلن راضی اولورم و آنی اجمادنہ ساکن ایلارم و آئٹا هر کوندہ بیتمش کرہ نظر
 ایلارم ویتمش حاجتلى قبول ایلارم ادناسی ہواوله که آئٹا رہمت ایلیوب یار لقارم و نقلدر که
 مشارقہ کلبی رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم حضرتلری ایتمدی حق تعالیٰ حضرتلری
 بیبری و طاغلری یار اتدی یوم الاحدہ و آغاچلری یار اتدی دوشنبه کونی و کوکلری یار اتدی
 سه شنبه کونی و نوری یار اتدی چھارشنبه کونی وجانورلری یار اتدی پنجمشنبه کونی و آدمی یار اتدی
 جمعہ کونی ایکنڈیدن صدر زیرا کہ آخر مخلوق در و آینٹ آخزندہ یار اتدی حق جل و علا حضرتلری
 ایندی هر کم بنم دو سقول یہی خور لاسه تحقیقاً اول کشی بنم ایله جنک ایله شدر و درویشلک بنم
 زنداندر و خسنه لق بنم حبسه لر سودیکم قلومی اول خسته لق ایله حبس ایدرم و نقلدر که حق
 سبحانہ و تعالیٰ حضرتلری ایتمدی خیری و شری یار اقدم نہ بختلو اول کشی کہ آنی خیر ایچون یار اتدی
 ویل اول کشی یہ کہ آنی شر ایچون یار اقدم دخی ویل شول کشی یہ کہ بنم ایشمنہ نیچون بویل
 ایشلی دیه و رسول علیہ الصلوٰۃ والسلام ایتمدی حق جل و علا حضرتلرینٹ بیبریوزنلرہ اوچیز
 قای وارد کوئلری آدم علیہ السلام نٹ کوئلی اوzer بیقدر و قرق قلی وارد کوئلر
 موسی علیہ السلام نٹ کوئلی اوzer بیه درویدی قلی وارد ابراہیم علیہ السلام نٹ کوئلی
 اوzer بیه و اوج قلی دخی وارد میکائیل علیہ السلام نٹ کوئلی اوzer بیه و بر قلی دخی وارد
 اسرا فیل علیہ السلام نٹ کوئلی اوzer بیه اول قطبدر قایچان قطب اول سہ اوچلردن برویسی آنٹ
 بیبریوزنلر ویدیارنٹ بین اوچلر و قنارلر و قرقنٹ بروینی یدیلر قنارلر واچیوزنلر زنٹ
 برویسی قرقاره قنارلر حق جل و علا حضرتلری بیبریوزین بونلر ایله صاقلار بونلر طیفان
 اهلی دیولر وابدال دیولر و سیاملر دیولر و اوتاد دیولر و قطب دیولر ایله ترقیب
 بوبیه در که اوچیوزلر مصروف اولورلر و قرقلر قدس شریفه اولورلر ویدیار مدینه د
 اولورلر و اوچلر و قطب کعبه ده اولورلر رحمة الله تعالیٰ علیهم اجهیین ابودہر بیه رضی الله تعالیٰ
 عنہ حضرتلری رسول الله صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم حضرتلردن نقل ایدر پیغمبر علیہ الصلا
 والسلام ایتمدی قایچان که حق جل و علا حضرتلری خلقی یار اتدی و جمیع حالتی تقدير ایلکی فوق
 العرش یازوب کنکی قاتندہ قودی و بونی یار دیکه «ان رحمقی سبقت غضبی» قایچا زکه جهادی
 یار اتدی جهاد حركت ایتمدی حق جل و علا حضرتلری ایتمدی یانار ساکن اول بلدم هر زم حقیقت
 سلٹا ایله عناب ایله میم شول کمسه بیه ک «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ» دیه رسول الله صلی الله تعالیٰ علی
 وسلم حضرتلری ایتمدی هر کم «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ» دیسے اول کشینٹ آخزندہ بیز

والمع

قوش چیقار ایکی قهادلری واردانجودن و باقوتدن اول قوش کوکه چیقار آری آوازی کهی
 آواز ویراول قوش ایدر لوساکن اول قوش ایدر ساکن اول هزم همی «لا اله الا الله محمد رسول الله»
 دیگان بارگاه چه حق تعالی حضرتler ایدر اول کشی بی یارلقدم بعده حق جل و علامحضرتler
 اول قوشه یمیتمش دیل ویرر قیامته دکین اول قل اوچون اول قوش استغفار ایلار و قیامت کوننی
 اول قلنگ ان آلب اجماخه قولاغوز اولور. محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسام حضرتler
 ایقندی اجماخ ایله جهون چکشدیلر جهدم ایقندی بن متکبرلر اوچون وجبارلر ایچونم اجماخ
 ایتدی بن ضعیفلر و مسکینلر ایچونم حق جل و علامحضرتler اجماخه ایقندی سن بنم رهمتمن
 کمه دیلر ایسم سنگله ردهت ایلرم وجهنه ایقندی سن بدم عنایمیں کمه دیلر سنمک ایله
 عناب ایلرم. این عباس رضی الله تعالی عنه رسول علیه الصلاة والسلام من نقل ایدر رسول
 الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتler ایقندی علمی اوگره نگانلر اوچون استغفار ایدر لر حق جل
 پدپنی قات کو کده فرشته لری وارد فقر اوچون وعلم اوگره نگانلر اوچون استغفار ایدر لر حق جل
 و علامحضرتler علم اوگره نوب او قویاناره هر درفه اوون ثواب ویرر و هر کون ملک کعبه طواف
 شوایشی ویرر و ملک شهید عملن ویرر. و نقلدرکه حق جل و علامحضرتler ایقندی هر کیم
 بنم محبتمن دعواستنی ایلسه دونسه کیچه لرد او بوسه اول کشی دعواستنده بیلان سویلر.
 و نقلدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتler ایقندی حق سبحانه و تعالی حضرتler
 طه و پیش سوره سن او قودی خلقی برازه زدن ملک سنه مقدم پیانکه فرشته لر ایشتدیلر ایقندیلر
 نه بختلو اول امت که بوسوره لر آنلک او زه بینه ایله و آنلک کوکلنکه دلنده اوله. و نقلدرکه حق
 تعالی حضرتler ولیلر زدن بریسنه ایقندی بنم گیز لو لطفه بیلوز بیره کلک لطفه بیل که بن
 آنی سوره اول ولی ایقندی یارب زیره کلک لطفه زدن حق سبحانه و تعالی حضرتler ایقندی
 فجا، کما پرسنک قونسه بندن بیل و بندن استه بینه بن کیدررم اول ولی ایقندی یارب گیز لو
 لطفه زدن حق سبحانه و تعالی حضرتler ایقندی فجا برصائب ایشنسک بندن بلکه آنی خلق
 ایقندی و بکاشکر ایله که سمنن کیدررم. و نقلدرکه پیغمبره بیل حق تعالی حضرتler بینه شکایت
 ایلدى آجلدن و صغودن و بقىدن حق سبحانه و تعالی حضرتler اول پیغمبره ایقندی راضی
 دیگمیسن که سکلا اسلام و بیدم و سمنک کوکلنکی کافر او لمدن صاقلا دم ایمدى بکلومسلمان اول لقمنی
 بکدر بیخسه بقىسز کافر او لمقى بکدر اول پیغمبره باشنه طپراق قویوب ایقندی یارب حالمه
 راضی اولدم بی صاکلا کفردن. ابوهربه رضی الله تعالی عنه حضرتاری ایقندی حق جل و علا
 در بایه سویلدی و ایقندی بادیگز سلی چوق صویار اندم و بدم قللرم سمنک او زه کده بکدا تسبیح
 ایدر لر من بونلر ایله نیچه ایدر، ن در بایا ایقندی غرق ایده رم حق جل و علامحضرتler ایقندی
 بن آنلری کمیلر او زه بینه آلم غرق ایده میده سن. عبد الله بن عمر رضی الله عنه رسول الله صلی

اللہ تعالیٰ علیہ وسلم حضرت امدادن نقل ایدز رسول علیہ الصلوٰۃ والسلام ایتدی هر کیم دیکڑ کنارزندہ
 بر کرہ اللہ اکبر دیسہ حق جل وعلا مضرتاری ایدراول کشی بندن هیچ بر نسنه دیامسہ ھوین
 مقصودی بن اول سم بارین قیامت کوننکه آنک ثوابنی میزانہ قویہ لر یدی قات بیوردن وکوکن
 آغره کله و نقلدر که بر پیغہ بر علیہ السلام رزق اوچون حق جل وعلا مضرتاری دیکٹے شکایت ایلسی
 حق جل وعلا مضرتاری ایتدی دیکڑہ کر آنلن بر طاش چقار اول پیغہ بر علیہ السلام دیکڑہ
 کردی بر طاش چقاردی واول طاشی بارڈی اچلن بر قور چخز چیدی آغزندہ بر بیشل
 بپراق طوزار اپسی حق جل وعلا مضرتاری ایتدی بدرستی اوشبو قور چخزی بن آچلک ایله
 ضایع ایلمام پیغہ بر ارمی ضایعی ایلمام رزق اوچون غصہ بیده پوختہ پیغہ بر لک دفتر زدن
 آدبیگی چقار یرم و سکا بر عذاب ایدر مکہ هیچ کمسدیہ آنچیلن عذاب ایلمام و نقلدر که فجاز که
 مبارک رجب آی تمام اول سه کوکه چیقار حق جل وعلا مضرتاری ایدر بنم قللرم سائی
 تعظیم ایلیوب درمت ایلک بیله و جب سکوت ایدوب سویاہز آنلن صوڑکه ایدر الهم
 بنی یاراندک و بکا بیوردک که قللرم ماک گناہنی ستر ایله و بکا پیغہ بر لک اصم دیو آد
 قویک بیلو و بن اصم یعنی صاغرم آنلرنک طاعننی ایشتم و گناہلرن ایشتم بوندن او توری
 آکا اصم دیبلر کعب الاخبار رضی اللہ تعالیٰ عنہ ایتدی و جب شریفناک هر کیچہ سناکه
 حق جل وعلا مضرتاری ایدر و جب بنم شهرمند و قللرم بام قلوعمند و ردهت بنمند و الجما خ
 بنم فضلمند و فضل بنم المدد در و دخی حق جل وعلا آنک آذر کیچہ سناکه ایدر هیچ تر
 ایدر وارمیدر قبول ایده یم و هیچ دعا ایدر وارمیدر مستجاب ایده یم و هیچ استغفار ایدر
 وارمیدر یارلکه یم حضرت علی کرم اللہ وجہه و رضی اللہ عنہ ایتدی شعبانلک یاری سناکه
 کیچہ لر قالقوب عبادت ایدک و کوندن اور ج طوزلک که حق تعالیٰ حضرتاری آنک هیچ
 استغفار ایدر وارمیدر یارلکه یم و هیچ بندن رزق استر وارمیدر ویره بم دیر تاصبان ا لنجه
 و نقلدر که ابلیس علیہ اللعنة زلک فجائکه اولومی یاقن اوله بر کوننکه یدی کرہ مشرقدن مغربی
 واره و ایده عجب بندن قوئلو و شر ایله کنکه ملن شریدر و نقلدر که پیغہ بر علیہ الصلوٰۃ
 عورت سملن قوئلو و شر ایله کنکه ملن شریدر و نقلدر که پیغہ بر علیہ الصلوٰۃ
 والسلام مضرتاری ایدر ابلیس ایتدی یارب بن ایدک که « ان عبادی ليس لک
 علیهم سلطان » ایدی بکا بلدر آنلر کملدر که بن آنلر یاقن اولمیم حق تعالیٰ
 مضرتاری ایتدی یاملعون اول کمسه لر آنلدر که یوزلر ینلک نوری عرشلندر و طوپراغی
 ابراهیم ایله محمد طوپراغندندر و کوٹلی بنم خز پلہ مندر اول بنمندر سن آکا مسلط اولمیم
 ابلیس ایتدی یارب آنلرنک مالی ندر حق تعالیٰ ایدی یاملعون آنلر اول کشیلردر که
 کچہ مش گناہلرینه پشیمان اولورلر و آخر الدین ڈور قارلر و یوزلری منور در بام عرشم نوری

ایله و طعام یدر لار و خلقی اسلار لار آناره سخاوت ایدر لار آنارنک طپراغی ابراهیم ایله محمد
 طپراغملدندر و هر کم بنم حکمه راضی اولسه و قسمت ایندیکاه قانع اولسه و بنم رضامی
 ایستادگه بجذب اولسه آنک کوکلی بنم خزینه مدر شیطان ایندی هر کم بویله او لماسه اول بنم
 او لسون حق جل و علا مضرتاری ایندی سنه اولسون یاملعون . پیغه بر صلی الله تعالی
 علیه وسلم حضرتاری ایندی قایچانکه رضازنک اول کیچه سی او لسنه حق جل و علامضرناری ایدر
 هر کم بندی سره رسه بندخی آنی سورم و هر کم بندی استر ایسه بندخی آنی استرم و هر کم استخفار
 ایدر ایسه بار لقارم . و نقلدر که قایچان رمضان کیچه سی او لسه حق جل و علامضرناری محمد
 امنقی یار لقا سه اجماننک نعمه قاری وجبرا شیل عليه السلام حرکه کلور لار آنند نصیره فردوس
 اجهانی وعدن اجهانی و عرش و کرسی حرکه کلور لار و ایدر لار یاجبرا شیل بونه حرکتدر
 جبرا شیل عليه السلام ایدر قنکری تعالی حضرتاری محمد امنقی یار لقادی حق تعالی حضرتاری
 ایدر جبرا شیل عليه السلام گرچک ایدر و سدرة المعنیه ساده ساکن اولان فرشته گرچک ایدر لار
 و چلنک نعمتی و فردوس اجمانی و عرش و کرسی گرچک ایله لار و من محمد
 امنقی یار لقادم و بام قاتمه محمد امنیچون نسنه لار وارد که کوزلر آنی سوره دی
 و قلاقلر آنی ایشنه دی و انساننک کوکلندن کچه دی . و نقل در که معرفت ایندی یار ب دنیا یه
 آیندی لاق و برویه هی حق جل و علامضرناری ایندی بوق و بدم و بده ایندی آیندی لاق و برویم یه
 توحه و قله و عرضه و کرسی به الله تعالی حضرتاری ایندی بوق و بدم و بده ایندی یار ب
 یا که آیدنک و برویم حق جل و علامضرناری ایندی مومنلر نک کوکلندن آیدنلک و برویم
 ایندی مومنلر نک کوکلی ضعیفدر حق جل و علا ایندی مومنلر نک کوکلی بنم نظر گاهه در آنها
 نظر ایله و آنی منور ایله معرفت دخی مومنلر نظر ایلیوب و کوکل لار بندی منور ایدی .
 و نقلدر که حضرت رسول عليه الصلاه والسلام ایندی قایچانکه حق جل و علامضرناری ایمانی
 یار اندی مبارک ایمانی ایندی الهم بنی قوتلندر حق جل و علامضرناری ایندی قوتلندر دی
 کرکچک خاف ایله سخاوت ایله قایچانکم کفری یار اندی کفر ایندی الهم بنی قوتلندر حق جل
 و علامضرناری کفری قوتلندر دی بخیل لک ایله و یار امزه لاق ایله و فساد ایله . و نقلدر که
 حق جل و علامضرناری ایندی بن پادشاهیم پادشاهیم و پادشاهلر نک کوکلی بنم المهد در
 قایچان بر قدمدن بن راضی او لسام پادشاهلر نک کوکلی آنلره یوه شاق ایلیوب کرم لو و لطفار
 ایدر و قایچان بر قدمدن بن راضی او لسام پادشاهلر نک کوکلی آنلره یانی ایلیوب زجه قلر
 ایلم م کالی نفس لر بند مشغول او لمازلر پادشاهلر قل لانه مشغول او لور لر ایمه دی ای بنم
 قل لرم بکالاک آنارنک کوکلی سنه اوزه ریکره شفقه لر ایلیه دیم . این عباس رضی الله تعالی عمه
 ایندی پیغه بر ذیشاندن و بری تکری تعالی حضرتار بند ایندی یار ب بر مؤمن قل بیکدا مطیع
 او لور گناهden صاقلانور دنیا یی نیچون آنلن بر ایلیوب آنلک باشهه بلار کنور رسن و بر

کافر سیگامطیع او لماز و گناه دخی ایشلر آگادنیا و بررسن و بلاگئی آندن کیدررسن حق جل
 و علاحدترلری ایقدی قل بنم قلومدر و بلادخی بدادر مؤمن قل گناه ایشار دنیای آندن
 کیدررم و آتابلالر و بررم گناهار ینه کفارت او لسون او چون هتی بگاگدیکی و قان آگامسات
 و بررم و کافر قل حسنات اشلر رزق او چون آگا دنیاده رزق و بررم و بلاجی آندن کیدررم
 و حسناتن آگادنیاده و بررم هتی بگا او لشیچق آگا عناب ایدرم سیمائیچون. نقلدر کابن
 عباس رضی الله تعالی عنهم حضرتلری ایقدی یهودیلر بیغهبر صلی الله علیه وسلم حضرتلر ینه
 سؤال ایلدیلر رعددن ایتدیلر رعد نسلر پیغهبر صلی الله علیه وسلم حضرتلری
 ایتدی بر فرشته در بلوتلره مؤکل النده بر قامچی وارد اوددن اول قامچی ایله باوتلری
 سورر بو آواز که کلور اول قامچیلک آوازیدر. اکثر مفسرلر ایتدیلر رعد بر فرشته زلک
 آدیدر بوباوتلری سورر آواز که ایشیدر بیلور اول فرشته زلک آوازیدر. حق جل و علا حضرتلری
 ایقدی اگر بنم قللرم بگا مطیع او لسه لر کیچ یغمور یا گدیررم و کوندز کون طوغار
 ایدی کیمه رعد آوازینی ایشنهز ایدی. ابن مالک رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی
 قایچانکه بریکت توبه ایلسه حق جل و علا حضرتلری ایدر ای بنم فرشته لرم اول یکت بلنم او چون
 شهون ترک ایله دی اول یکت بقم قاتمه بعض فرشته لرم کیدر قایچان برکشی پیراعلمین
 حق سبجانه و تعالی حضرتلری آنلک یوز ینه صباح ده کیچه ده نظر ایلر وایدر ای پیریاشاڭ
 چوق اولىدی و سگوكلارڭ ضعیف اولىدی و بگا کلمک یاقن اولىدی بن عظیم الشائدن او تان و بن
 سلک آق صقالىلدن او تانورم سگا او دایله عناب ایلمگەسن دخی بن عظیم الشائدن او تان آق
 صقال ایله گناه ایشەگە، ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی بر کون رسول الله صلی الله علیه
 وسلم حضرتلری ام سله او نده او تورو ایدی بن رسول علیه الصلاة والسلام کورمگە وارد
 ایدی کوردم حضرت علی ایله او تور حضرت بلال کلدى رسول علیه الصلاة والسلام آغلا دیز
 دخی بوله آغلا دق حضرت علی کرم الله وجھه ایتدی یار رسول الله نیچون آغلا دیز رسول الله
 صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی اگر بنم ام تم بلسە که مؤذنلر نه دیزلر ایشىچك اصلا
 بیرلر نده قرار ایلمزلر مسجدە کلورلار ایدی حضرت علی ایتدی یار رسول الله مؤذنلر نه
 دیزلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی قایچان مؤذن «الله اکبر الله اکبر» دیسە حق
 جل و علا حضرتلری نماز واجبدر ای دنیا یه مشغول او نلدر سرلر ایشلر یکزدن فارغ اول لک
 نمازه کلک قایچان «اشهد ان لا اله الا الله» دیسە حق تعالی حضرتلری ایدر کوکلر و بیرلر
 طانقلىق و بیرلر که بن بوكامدی اختیار ایقتم قایچان مؤذن «اشهد ان محمد رسول الله» دیسە
 حق سبجانه و تعالی مفترتلری ایدر بیغهبلر و مرسل لر طانقلىق و بیرلر که محمد خاتم النبین در
 قایچان مؤذن «هی علی الصلاة» دیسە حق سبجانه و تعالی حضرتلری ایدر شریعتی حق جل

وعلماء حضرتاری قائم اینتدی سز دخی قائم ایدلک فچان مؤذن «می عالی الفلاح» دیسندق
جل وعلا حضرتاری ایدر بلم رحمهه کرک و دیردکم ثواباری کورک فچان مؤذن
«الله اکبر الله اکبر» دیسنه حق سبحانه و تعالی حضرتاری ایدر ایشکار حرام اولدی فچان
مؤذن «لا اله الا الله» دیسنه الله تعالی حضرتاری ایدر بوامانتی کوکلر و پیرلر قبول ایلدیار
سز دخی قبول ایلدیکز ایدی بدم قللرم طورک نهازی قائم ایدلک.

فصل في ملائكة الموت

بغوي تفسیرنده ایدر ابن عباس رضی الله تعالی عله اینتدی هر آدمک ایکی نفسی وارد برینه
نفس الحیات دیرلر اول اولدرک او لوم وقتنه بدن دن آیریلور فچان اول کیقسنه حیات آنک
ایله بیله کیدر و پرسنه نفس النہیف دیرلر اول اولدرکه فچان آدم او بوسه اول وقت آن دن
آیریلور او بیقدوه اول آدم نفس و پرسنه اول آدم نفس وار روحی وار
فچان او بوسه نفس چغار کیدر و روح بدنده قالور. حضرت علی کرم الله وجهه اینتدی
فچان آدم او بوسه روح چغار کیدر و روحک شعاعی پیرنده قالور بوندن او توریدر دوش
کوردیکی فچان او بانسه روح یه جسدنه کلور. و نقلدرک ابواللیث تفسیرنده ایدر رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایندی فچان آدم او بوسه و هنده حرکت چکیلور اول
آنده بیدر یا نور آنچهین جاندن دخی بر شعاع چکیلور کوکه کیدر اما صیح بودر که روحک حقیقتی
الله هنین غیری کمese بیلهز دیدی. اما علماء راسخین ایندیلر نفس حیوانیه ئولر روح
انسانیه چیغار کیر اول ما ز. امام رازی اینتدی حق تعالی حضرتاری بیورر که «کل نفس ذاته
الموت» بونده نفسن مراد بدندر و حق جل وعلا حضرتاری بیورر که «الله
یترف الانفس حين موتها والتي لم تمت في مذاهها» بونفسن مراد رو خدر والله اعلم بحقيقة
الحال و دقیقة المقال. امام غزالی رحمة الله عليه اینتدی مونک حقیقتنده اختلاف ایدرلر بعضیلر
ایندی فچان بر کشی او لسه معذوم او لدی آنکا حشر و نشر بوقدر حیوانلر و اوتلر کیدر بولیه
دیانلر کافرلر در والله اینانمینلر در وبعضیلر اینتدی فچان بر کشی او لسه معذوم او لور
قبده عناب کورمز تا مشر بیدرینه و ارمیلچه بو سوز دخی ضعیقدر وبعضیلر اینتدی جان او لز
عقاب و ثواب جانه در بدن نسله بوقدر بدن کیری یارا دلمز همان معذوم او لدی بو دخی باطل در
وکفرد اما صیح بودر که او لدک دیمک او لدرکه جمیع اعضالر بیرون دن آیری دوشمکار و انسانی
حقیقی رو خدر و نفسندر بونلر باقیدر یا معذبدر و یا منعهدر بو کشا اخبار قاطعه و آیات
ساطعه وارد ایندی هر کیم حیانی بلدمی مونی بلدمی و میانی بلدمک رو عی بلدمکدر
و ماهیتندی ادرالک ایلمکدر حق جل وعلا حضرتاری رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری
دستور ویرملیکه روحی سویلیه زیرا که حق جل وعلا حضرتاری بیورر «قل الروح من امر ربی»
او لدک او لسه علاماء دین سر و می کشف ایلمدیلر اگرچه روحه مطلع او لدیلر اما حقیقتن بیان ایلمدیلر

فصل فی مقام الارواح

ابو بکر الرازیدن سؤال ایلکبلر که ارواح دنیادن کیدیچک نیچه او لور جواب ویدیکه سیکز
بیره وارلر بری بود که رسول اکرم علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایقندی پیغامبرلر زنگ
ومرسل لرنگ جانی عدن اجمانخه وار ایکنچی بود که علمانگ واولیانگ جانی فردوس اجمانخه
وارر اوجنچی بود که سعیدلر زنگ جانی علیین مقامه وارر دورنچی بود که شهیدلر زنگ جانی
اجمانخه اوچار قوللار کبی آندنگر کلورلار عرشنگ الفناه آلنون قلدللر لر وارد
آنده معلق آصیلو آکاکلوب قنوارلار آنده او لورلار بیدنچی بود که گذاهکار مؤمنلر زنگ جانی هواده
معاق طورر شویله قیامنده دکین آلاقچی بود که مؤمنلر زنگ او غلاظنچلاری اجمانخه مسکن
بر طاغ وارد آنده او لورلار یدنچی بود که هنافقلر زنگ جانی تنبی ایله قبرد عذاب او لور قیامنده
دکین سیکز پنی بود که کافرلر زنگ جانی تنبی ایله سجنه ایلکتورلار و آنده عذاب ایلدرلر قیامنده
دکین مراد بود که کافرلر زنگ تای قبرده در وجانلاری جهنه در تنبی جاننده او لاشقدر نه کیم
مؤمنلر زنگ تنبی قبرده در وجانلاری نور ایله خنوارلر در اما اول نور جسمه لرینه او لاشقدر کونش
کبی که شعاعی بیره او لاشقدر. و نقلدر که قایچان بر مؤمن او لسه طپراق الفناه دفن ایلسه لر
حق تعالی حضرتاری ایدر ای بنم قلوم سنی بالکلز قویوب کیندلیلر قورقه که بن منگ ایله
بیله بنم دخی بنم ایله سن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایقندی قایچان بر
مؤمن تائب او لسه او لم حالله ایرشسے حق جل وعلا حضرتاری فرشته لر ببوره اینگ بنم
قلوهنگ باشی اوچلله او تورلک و بنم رده نهان آنگ او زه رینه صاچگ و مغفرت دوشہ کن دوشہ بیلک
و باشی الفناه رهدت یاصدیقی او لسون والتنده مغفرت دوشہ کی او لسون وباشی او سقنه
کرامت ناجی او لسون والمهنی گناهنه کفارت قیالک بن آثاره دکین سر شاهدا ولک پیغامبر
علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایدر قایچان بر کشی خسته او لسه اجمانخه یاخوده و غده بیرون
کورمینچه او لمیه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایقندی قایچان بر کشی حق تعالی
حضرتلر زدن شوید او لمیه استه سه صادق کوئل ایله حق تعالی حضرتاری آکاشهیدلر مرتبه سن
ویرر کرسه کافر الفناه او لسون کرسه کندی او نده او لسون شهید او لور چون قصی شهید
او لمیه ایدی رسول علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایقندی قایچان بر کشی او لسه آنگ کفنه
او لمیه تکری تعالی حضرتاری ایدر وار اکاجمانخن بربه ز آنگ اول کشی به کفن صارک و آنی
کافور وزنجیل و سلسیل صوی ایله یووک. و نقلدر که زهره الریاضه قایچان بر کشی غریب
او لسه ونزع حالله ایرشسے حق جل وعلا حضرتاری ایدر ای بنم فرشته لرم او شبو کشی
غریب و مسافردر او غلاظنچلارینی واهلنی و آنسانی و آنسانی غریبه قدرک ایلدی شمدی
خسته او لسی کمسهنه بیوقدر که بونی صوری کله اگرا او لور ایسه کمسه سی بیوقدر که او زه رینه

آغلا يه آن دنگره حق سپاهانه و تعالیٰ حضرت‌لر اول فرشته لرنگ بر سیدی‌ای آناسی صورت‌نه دوندیره
و برسن آناسی صورت‌نه دوندیره و بربن او غلناچقی صورت‌نه دوندیره آن‌لر کله لر اول غریب‌لک
اوزه‌رینه کره لر اول غریب کوزلرین آچه کوره که آناسی و آناسی وجهیم قدمی کامشلر اول غریب
آن‌لری کورر کوئلی خوش اوله و جانی فرح و سرور ابله چهافایچان جنازه‌سی کوره‌لر آردخه بیله
وارک و نهازین بیله قیلک و تبری او زه‌رینه او تور لثاق‌تاقی‌یامه دکین اول غریبه دعا ایدلک‌قاچان
قیرویله قوسه لمر اول غریبه بر فرشته کونسله اول فرشته ایدر حق تعالیٰ حضرت‌لری ایدر که ای
بام قلوم قورقه‌قاچانکه‌سن دنیاده ایکان او غلانچق ایدلک سن بنم قوزاغم ایدلک آنکه آنکه‌الله
قاچان بالاخ اولدلک‌ینه سن بدم قوزاغه‌سلخ بندلک‌قاچان اجم‌ماذه اول سالک‌ضراولک قوزاغیس شیهدی
ینه بنم قوزاغه‌سن دوست‌لرک‌دن ایراق دوشلک سکا اکرام ایلام بدم کرامق ابله قایچان اول
غریب‌کشی اول کرامتلری کورسه ایده یارب نه اولیدی بنم قوم بله‌لر ایدی بنم بمن بمنی
یارلقدی‌خشی . ابو امامه الباهی رضی الله تعالیٰ عنہ ایقدی رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه
و سام حضرت‌لری بیور دیکه قایچان بر کشی خسنه او لسه حق سپه‌ها و تعالیٰ حضرت‌لری فرشته‌لر
کشی خسنه او لسه حق جل و علا حضرت‌لری اول کشی به دورت فرشته کونسلر برینه بیور رکه
اول کشی نلک قوتن آله اول کشی ضعیف اوله و بربن دخی بیور رکه اول کشی نلک آغزندن طعام
لنلن آله و بربن دخی بیور رکه یوزینه دخی آله بیلکزی صاری اوله و بربن دخی بیور رکه
جهیم گناهن آله آن‌لری دخی آلور لر قایچان حق جل و علا حضرت‌لری اول قلی بنه خوش ایله مک‌تله سه
اوله فرشته که قوتن آلدی بنه و بیور اول فرشته که یوزینه دخی نورن آلدی بنه و بیور اول که
آغزندن طعام لنلن آلدی بنه و بیور واول که گناهن آلدی ایدی حق جل و علا حضرت‌لری
گناهن ارجاع ایدمیه اول فرشته حق جل و علا حضرت‌لرینه سجده ایله بیور ایده بز دورت فرشته
ایدلک بونلر آلدی‌قلرین بنه کیوری و بیور و بیور ایکان گناهن آلدی‌یغی بنه و بیور مدم حق جل و علا حضرت‌لری
ایدر بنم شازده دوشزکه آنلک گناهن کیدرمش ایکان بنه و بیور مس اول فرشته ایدر یارب اول
آلدی‌یغی نیچه ایده‌یم الله تعالیٰ حضرت‌لری ایدر دیلک‌لرده براق اول فرشته دیلک‌لرده براجه
الله تعالیٰ حضرت‌لری اول گناه‌من ته ساخ یارادر دیلک‌گرده بیور را گر اول کشی او لسه دنیادن طاهر
چه‌اصلاً گناهی قاله‌ایه . و نقلدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت‌لری ایقدی حق تعالیٰ
حضرت‌لری عز رائیل علیه السلامه ایقدی هیچ بام قل لمدن کمسه‌ی اسرک‌که‌می عز رائیل
علیه السلام ایقدی ایکی کشی فی اسرکم بری بر کوچک او غلناچق ایدی آناسی و آناسی
بری‌دها ولدیلر اول او غلناچق باللئز واکسوز قالدی و بری دخ اولدر که بر عادل پادشاه
وار ایدی قایچان که آنلک بان قبض ایقدم آنی اسرکم عدلی ایچون مقی جل و علام‌حضرت‌لری ایقدی

اول پادشاهکه عادلدر دیرسن اول کوچک او غلنچقدر که بر یهده اوکسوز قالمش ایدی بن آنی
اسمر کدم آندن صوکره پادشاه قیلدم. ابن عباس رضی الله تعالیٰ هنوها حضرت‌لری ایتدی حق
جل و علام‌حضرت‌لری اولومی یاراًتی کوکچک قوش صور تند و هر کیمه کیم قوقویی ایرشنه در مال
اولور و مق جل و علام‌حضرت‌لری خیات یاراًتی آت صور تند هر که که قوقویی ایرشنه
در حال حیات بولور جیراًتیل علیه السلام اول آتی بدر انبیاء عاییهم السلام حضرت‌لری آثابنهر لر
اول آنه فرس الحیات دیرلر. اگر سؤال ایلسه‌لر که مذکور و نکیر ایکی فرشته‌لر در جمیع خانه
نیجه ایرشور لر برب آنده جواب بود که حضرت جیراًتیل بحضرت میکائیل و عزراًتیل علیه‌هم السلام
بر آنده بوز مک بیره ایرشور لر در لو صورت‌لر ایله منکر و نکیر دفی آنچلیدلر.
ونقل در که حق جل و علام‌حضرت‌لری بر فرشته یاراًتی عرشی طراف ایدر عالم یاراد لشیخه‌شن
بیرو «لا اله» دیدی چندی اولر قندن بیرو و چکرچانکه «لا اله» دیسه قیامت قرپار بس
معلوم اول مدیکه اول و آخر دنیا زک عه‌ری بر فرشته نلث برب نفسی ایمیش آنچق والباقي هوا لله تعالیٰ

الباب الرابع في خطابات الله يوم القيمة

قال الله تعالیٰ «لا اقسام بيوم القيمة ولا اقسام بالنفس الملوامة» ای طالب اسرار الهی شویله بیله ک
کرکدر که نفس لواهه شولدر که قیامت کوننده کندی تقدیرانه بله و ایشیله پشیه‌ان اوله اگر
اسانه دفی سعی ایدرسه پشیه‌مانلق کنند و دن که هیه نیچون زیاده معی ایله مهدم دایحسب
الانسان ان ان نجمع عظامه» معنی بود که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری بو خلقی نوله‌ر و ب
اعضال‌رین متفرق ایتدیکنند نصکره و طپراگه قارشد ردند نصکره و بیل لر اول طپراگی آلوب
صره‌ر صاور دقدن صکره و نه برمیره جمع ایله که جمله‌سی کله لر هیچ نقصان اوله هیه. ایدمی
قایچانکه بونی بلکذا ایسه بلامک کرکدر که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری قادر در ایجاد و اعدامه
اماوه و احیا ایتمگه و حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لری پیوه بیلری تلدن خبر و بردیکه بو خلقی
یله یارادر قیامت کوننده بر بیره جمع ایله راول کونه يوم الجمعة و يوم العزا دیرلر و يوم المساب
و يوم العرصات دیرلر حق جل و علام‌حضرت‌لری نتکم ایتقاده خلقی یاراًتی اول دیردیکنند
صکره آنچلاین بردخی یارادر نتکم حق جل و علام‌حضرت‌لری بیور رکه «کما بدآنا اول خلق
نعيده وعدا علينا انا كنا فاعلين» بس حاصل کلام کامل اولدر که بوعزیز هری ضایع
کیچرمیوب کمالات کسب ایلیوب عام نافع و عمل صالح ایله موصوف اولمی کرکدر ایدمی
علم نافع اساسدر و عمل صالح بنادر ایکیسی بحسب الوجود متلار زماندر یعنی قنده که علم
نافع اوله آنک عمل صالحی وارد و کملک که همل صالحی وارد علم نافعی وارد بدرسی
شیدمیز کیرو سلما تقریر ایله بم قیامت عظمه‌ده و طامه کبرا ده سلامت ایله ثواب نیچه،

اولور و ملامت ایله عقاب نیچه اولور و کیدلره مساب اولور نهه قلن و کیدلر نجات
 بولور عنابدن ایمی اوشبوحالاتی تصدیق ایه و ب واشبو مقالانی قصور ایقداک ایسه
 بس حقی سومگه مجاهده ایله حق چهاد ایله تاکمال بوله سن مبدآده و معادده سعد اصالحین
 اوله سن اشقیای هائکیلان او لمیه سن نقکیم حق سبحانه و تعالی حضرتلری بیدور
 «والذین جاهدوا فینا لهم ينهم مبلنا و ان الله اعلم بالحسين» با که اوشبو قیامت
 بابن ترتیب ایتمام ایکی قسم او زرینه بری احکام عالمیه در که حیات آنده در و بری احکام
 عملیه در که نجات آنده در ااما احکام عله یه قسمی اولدر که یعنی انسانه علم حاصل او لماز حق جل و علا
 حضرتلرینش هدایتی او لماز ایسه زیرا که ایت نتیجه علمدار و عمل او لمز الاهدایت ایله اولور
 آنچه بس سعی ایله کرکدر مجاهدات مقامند و جسمی ترک ایامک کرکدر عبادات منزله
 و نفسی اولدرمک کرکدر مرادات میدانند و قلبی اهیا ایمه کرکدر مشاهدات ایله و روحی
 ایشار ایمه کرکدر مواصلات ایله و مفیقی فانی ایمه کرکدر صفاتی و ذاتی حمایه مک کرکدر
 ذاتی بس سعادت ایله و بزم حاصل او لماز ماد امکنه دنیاده بین نکیم حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 بیدور «فلاتعلم نفس ما اخفی لهم من قرۃ العین» بس آخرت لذت اولدر که آنی نفس بلز الاعقل
 بلو را کفری خلفش عقای آخرت ادرا کلدن عاجز از در مگر که ایکی نفسه ایله بیلدور بری بود که
 جان او شبوهیکلدن مفارقت ایله آلسن صوکره دونه او شبومنزلی کوره ایکلچی بود که امراض نفسانیه دن
 داعراض شهو ازیه دن قورتلمش اوله بدرستی انسان او شبو عالمه مسافر در شفر کا اولی اجماغذندر
 و آخری پنه اجهاخه در با خود جهنه در و عمر مسافة سفر در آبله و بیللر که کهر فر سخاردر کیچه
 و کوندز که کلور کیدر میللر در و نفسله ویرلار و آلور لار قدملر در او غلابناق ویکنلک و قوجه لاف
 قوناقدر در سفردن فائده ایمه ک حق جل و علا حضرتلریه ایر شهکدر و سفردن زیان ایمه ک حق
 جل و علا حضرتلری دن ایراق دوشکدر نعوذ بالله من ذلك ایمه اول سفره بیش ملزل وارد
 بری آناسی بیلند ظاهر او لمقدار و بری آناسی قارنده ظاهر او لمقدار و بری بیز زی ظاهر
 او لمقدار و بری عالم پرزخه ظاهر او لمقدار و بری عرصات بیز زنده ظاهر او لمقدار بس انسازش
 ایکی حالی وارد بری امانه او تور مقدر دار الغرور ده و بری ابدی او لمقدار دار القرار ده بس
 او لوم بر کوپر بیدر که دوستی دوسته او لاشدیر. حضرت انس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرتلر زدن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایقانی اوچ نسنه ذنوبه کفار تدر و اوچ
 نسله در جاندر و اوچ نسله نجات ویر و چیدر و اوچ نسنه هلاک ایله گوچیدر اما اوچ که کفار تدر
 بری آبدست آلمقدار قاتی صوقلار ده و بری نمازدن صوکره نمازه منتظر او لمقدار و بری جماعته
 وار مقدار اس سیده و صوقله اما اوچ که در جاندر بری طعام بیز رمکدر و بری سلام و برمکدر
 و بری خلق او بور ایکن نماز قیله مقدر اما اوچ اوچ که نجات ویره چکدی بری عدل ایمه کلدر غضب

کار کده و بری صبر ایمه کدر فقرده و غناده و بری حق جل و علامض و قارنلن قورقەقدر گیزلاوده
 و آشکارده اما اول اوچ کده للاک ایلیچیکر بری حرام سویله کدر و حرام بیله کدر و بری دنیاسومکدر
 و بری ریا ایله دیرله کدر. رسول عالیه الصلاة والسلام خطبه سنه ایقندی نه بختی اول کشی به
 که کندی عیبی ایله مشغول اوله خلقنک عیین کوزتیه و ملال مالمن نتفه و بری و علم اهلی ایله او توره
 و کندی نفسی خور طوفه و غله خلق حسن ایله و کندی نفسنک شرنی خاقدن براق ایله و عالمیله
 عمل ایله و دیلمی صاقلیه. ابن عباس رضی الله تعالی عنده رسول عالیه الصلاة والسلام من نقل ایدر
 رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایقندی آخری ترک ایلیوب دنیایه مشغول اوله للاک
 و عبادن ترک ایلیوب نفسه اویه للاک و ایمانکزی گناه ایله او رته اشون نفسکزی محاسبه ایلک حساب
 اولنمزدن اوکدین و هدایته کلک عناب اولنمزدن اوکدین ویله رسول عالیه الصلاة والسلام
 حضرتلىری ایقندی دنیازک مثلى شول آنلریه بیگزره که بر آغاچ کولگه سنه بر آزا او توردیکه دیکله
 آنلن صوکره در حال ینه آنة بندوب کندی اول کشی برساعتد هنقدر راعت ایله ش اوله. و نقلدر که
 علام ادن بر کشی رسول عالیه الصلاة والسلام دوشغله کوردى ایقندی يار رسول الله سز بیورد بیگزکه
 هود سوره سی بنم صاچمی آغارندی رسول عالیه الصلاة والسلام حضرتلىری ایقندی اول سوره ده
 حق سبحانه و تعالی حضرتاری ایقندی «فاصقم كما امرت ومن تاب معك ولا انطغوا انه بما نعملون
 بصير» فخانکه اجماخ اهلک نشانلردن ایشکل ایسے بامک کدر که بوصغلر سکا حاصل اولم ز
 استقامات او لمینچه واستقامات او لدرکه جمیع اعضالراثک شریعت او زه ریله ثابت اوله. رسول عالیه
 الصلاة والسلام حضرتلىری ایقندی سرزک ایمانکز مسقیم او لز تا کوکلکز مسقیم او لمینچه و کوکلکز
 مسقیم او له زنادیا کز مسقیم او لمینچه و دیلکز مسقیم او له زناعملکز مسقیم او لمینچه عیب الله
 ایقندی بن ایقندم يار رسول الله استقاماتک نشانی ندر رسول عالیه الصلاة والسلام حضرتلىری ایندی
 دار الغروردن ال چکمکر دار الخلود اوچون واولوم کلزدن اوکدین اوچون تدارک
 کورمکدر دخی بو آیتی او قودی «فویل للناسية قلوبهم عن ذكر الله اولئک فضل مهین»
 و نقلدر که بوقور قودن او تری ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنده بر بالوک قولشلر کوردیکه
 هواهه او چارلر ایدی نولیدی بن بو قولشلردن او لیدم بلی آدمدن او لمیندیم دیدی حضرت
 عمر رضی الله تعالی عنده فجان قرآن او قوسه قورقو ندن دوشوب عقلی کیدر ایدی و ایدر ایدی
 نه او لیدی بن بر کیدر پچ او لیدم يپانده ياته ایلام کوسه بلی اکمیندی و عه زنک یوزنک کوزنلری
 ياشنلن ایکی قارایول او لمش ایدی آذلن ياش آقار ایدی و حضرت عثمان رضی الله تعالی عنده
 ایقندی نه او لیدی بن او لیدم ینه يرا دله قیلدم شویله قالیدم و حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله
 عنده ایقندی نه او لیدی آنام بندی طوغور مبیدی رسول عالیه الصلاة والسلام حضرتاری ایندی «بالیت
 رب مهدلم بخلق محمد» یعنی نولیدی محمدنک رب محمدی برآنده بیهیکی دیدی ایدی بورسنه

هقدن ذوره حق عالم را حاليه در نذكير حق سبحانه وتعالى حضرت ااري بدورر « إنما يخشى الله
 من عباده العلماء » بس بور قوردن او ترى افضل الانبياء واعلم العماماء دنيا لذلترين دن
 الچگوب طور رايى. بيملك كركره كشيدن عاقبتى خير او لدېغى حق جل وعلام ضررت
 لريده ايها نکوروب رسول عليه السلامهتابع اوله قابيله او لور ودى كشيدن عاقبتى خير
 او لعاديغى ايکي نسنه دندر بری بودر كه اول دن ايها ضعيفدر دنيا سومك ايله شيطان آغا
 شبهه لر عرض ايدر اول اعتبار ايله ايها ضعيف او لور ايکنچى بودر كه باطل اعتقاد ايدر قايچان
 سكرات موت کاسه آغا شبهه لر وارد او لور اول سبدين ايها ضعيف او لور اگرسؤال ايلسه لر كه
 بس نجات نه ايله او لور جواب بودر كه حق سبحانه وتعالى حضرت ايري ببور « ولولا فضل
 الله عليك ورحمة مازكى منكم من احده لکن ظاهرا سبب اوچدر بری عقل کاملدر وبری علم
 نافعدر وبری معرفت تامه در اماعقل ذور اصلیه انسان حقایق اشیای آنلش ايله ادرالک ايدر
 امام علم نافع او لدر كه حق تعالی مضرتارينه کنه ناشي یولنى بله زيرا كه الله تعالی حضرت قولينه کشي
 علم ايله یاقن او لور اگر علم او لماسه عمل او لمز اما تمام معرفت او لدر كه کوکل سر زدن عالم
 ملکوته بر قبوا آچيله که اول معرفت دن ايها صحيح وکشف صريح حاصل او لور و گيزلى کفر دن
 خلاص بولنور و گيزلى کفر او لدر كه قيامت کوننه اعتقادی ضعيف اوله کمالنچه اعتقاد او لدر كه
 خسبيس دنيانش لذلترين دن کسيلوپ او باق عالم اذلترينه مشغول او له زيرا كه حق تبارك
 و تعالی حضرت ايري قللر بين عبث يارا تهادى بلکه عبادت اوچون ودى معرفت اوچون و توحيد
 اوچون يارا تهادى نذكير حق چل وعلا حضرت ايري ببور « افحسبتم انها خلقناك عيشا » يعنى
 دنياده سز عبث يرادله ديز بلکه حکمت اوچون يرادلر يگر بس علوم او لدېكه حق جل وعلا
 حضرت اينش رضائي قللر يداش آغا عبادت ايتسيله در . بلکه كركره خلق گذاهه جرأت
 ايتدى يكى لذات نفسيه دندر و آخر زمانش علام قدرى او لدر كه خلق دنيا ياه مشغول او لوب دينى
 دنيا ياه خرج ايده لر واول ريا به لر پادشاهلر او بارى كبي اکثر خلق فاسق و ظالم او له لر آنلر كه
 عبادت ايليه لر ريا ايده لر و مشاريغه و علمایه حرمت قيله ياه لر مبتدع لر چوق او له و فاسق
 رسول عليه الصلاة والسلام حضرت ايري آخر زمانه عابد جاهل لر چوق او له و فاسق
 عالم ار چوق او له آنلش كبي زمانه در و يشارك و مسکينلر لر و صالح را حالي نيقه او له رسول
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت ايري ايهدی عماء رسیدن شور زلر سفی مغرو رايده سوقى كه
 يارامز عالم را آنلر در كه لطيف قفقانلر كيهه لر و لذيد طعاملر ييه لر يوجه او بىلدە او توره لر
 صانكە كسرى و قىصر پادشاهلر يدر و آنلر ايش كبي عالم را ايده او توره ميه لر بلکه شوزلش كبي
 عالم را ايده او توره لر كه سفی ييدى نسنه دن ييدى نسنه ياه چاغره بری شىكىن يقيقىه چاغره
 و بری ريان خلاصه چاغره و بری دنيا سومكىن ترکىه چاغره و بری كېردىن قواضعه چاغره

آزگونلردر آزدر و چیلدر در رسول علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری آنلر نک حمله بیدور رکه «لاتجتمع
امقی علی الضلاله» یعنی بنم اتم آزگونلاق او زه رینه جمع او اهیه لر قایچان آزگونلاق او زه رینه
جهع او لسه لر بدم اتم دگلدر. اما کارک امرا و سلطانیه قایچان که نظر ایندیلار ایسه بعض مشابخت
طمهعلو ینه و عالمانش دزیایه هر یص اول قلرینه بس آنلر دنیا جمع ایال بیلار خلقه ظلم ایله
واللرین صدقه دن وزکاتدن منع ایامک ایله رسول علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری آنلر نک حمله
ایندی «لیا تینکم بعدی دنیا تاکل ایمانکم کما تاکل المغار الطب» یعنی بلند نصیره سره دنیا
کاه اول دزیایه سرناش ایمانکزی بیه ذکرکم او دادونی بیهه کبی اما جا هملر او لعرکه کندیلرن مال
وزینت ایله بیز رلر دزیایه و طیباته مشغول اولورلر و عزیز عمری ضایع کچور و ب اولومی
او ذوقور لرسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایندی آنلر سلام و برمک و خسته
او لسه لر حاللرن صورمه و ارمک ڈولسه لرجذازه لرینه حاضر او لمک سبحان الله او شبو ایشه
عاجز قالبق اگر دنیا اهلنه تابع اولورسه و زحق سبحانه و تعالی حضرتاری بز عناد ایلدرا و د
ایله اگر بونلودن صافنورسه و ز او زه رینه اشرار مسلط او لور بس یارب نیچک ایده لم بوندن
در که علما ایندیلو هر کم حق تعالی حضرتارینی طلب ایله سه بالغز علم کلام ایله زندیق
اولور و بالغز زهد ایله طلب ایله سه مبتدع اولور و بالغز فقه ایله طلب ایله سه فاسق اولور و هر
کم چیخ علومی کوردی و آنلر ایله طلب ایله دی او شبو ذهن لردن امین او لدی ایندی نیچه مرشد
واردر که کنی ازدی و خلقی دخی آزدردی و نیچه عالم وارد رکه جمیع علمی دنیایه مشغول
قیلکی آن باهز که آخرتنه جمیع علوم کبیر آنچ علوم ربانیه و معارف الهیه قالور
هر کم دنیایی کو کچک تامل ایندوب و آخرتی لطیف تعقل ایندی ایسه عزیز عنده شمس
نافع و همل صالح ایله کو کچک تامل ایندوب و آخرتی لطیف تعقل ایندی ایسه عزیز عنده شمس
و قدر قدم هر کم اول شمس و قدر ایله بوریمی هلاک او لدی صحابه دن بر سی ایندی یار رسول الله اول شمس
شمس و قدر ایله بوریمی کتاب الاله در شمس کتاب الاله در و قدر بنم حدیثلر مدر و سنته مدر دیدی و حضرت علی کرم الله
وجهه ایندی رسول صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتارینه سنقردن صوردم رسول رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتاری ایندی شریعت بنم اقوالمدر و طریقت بنم افعالمدر و حقیقت
بلنم اچوالمدر و معرفت بنم رأس المادر و عقل بنم دینه ک اصلیدر و حقی سومک بنم بنیادمدر
وشوق بنم مرکبهدر و ذکر الله بنم انسیس مدر و حق جل و علا حضرتارینه اعتماد ایتمک بنم خزینه مدر
و حشیفت بنم بولد اشمدر و علم بنم سلامه مدر و صبر بنم آزیغم در و رضا بنم غلبه مدر و در ویشلک
بنم فخر مدر و زهد بنم صلح مدر و یقین بنم قوت مدر و گرچک ایله بنم قلبه مدر و طاعت عمر بملک
حاصلیدر و غزا بنم خلقة مدر و کوزینه ک نوری نماز در دیدی .

فصل في الاعتقادات المختلفة

رسول الله صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم حضرتlerی بیورر «ستفترق امّی ثلاثا و سبعین فرقہ کلمہ
فی النار الا واحده قالوا من هم قال ما اناعلیه واصحابی» رسول الله صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم
حضرتlerی ایتفی بنی اسرائیل قومی ییدهش ایکی بلوک او لمدیلر و ہنم امتم یتھش اوج بلوک
او لورار ییدهش ایکیسی تھو غنہ لا یقدرا کر اللہدن عنایت او لمز ایسے اما ابھی قالا یا یلر
وبریسی اجھا مخلقد ایقدیلر یا رسول اللہ آنلر کیمادر ر رسول علیہ الصلوٰۃ والسلام حضرتlerی
ایتدی بن واصحابم اول بلوکندزدر ایمدی اھلی اھوا اهل بدعت توری توری اما اصل لری
آلنی در بری خارجیه در وبری راضیه در وبری قماریه در وبری چہریه در وبری چھوٹیه در
آلناچی مرجمہ در بوزلرناٹ ھر بریسی ایکی بلوکدر بس چھیسی تھو غلقدر الامگر کہ حق
تعالیٰ حضرتlerی رحمت ایلیه تو دید برکاتیله و شرنلر کہ تمودلن نجات بولدیلر آنلر اهل سنت
و ہماغندر آنلر دھی بر بلوکدر ایمدی کلذک بونلرناٹ اعتقاد لرینه خارجیه بلوکندز سوری
بودر کہ حضرت علی کرم اللہ وجہه یہ حضرت حسنہ و حضرت حسینہ هاشما کافرلردو دیرلر
بز ابوبکر و عمرہ او بارز عثماندن و علیین دگاهز دیرلر راضیه نلک سوزلری بودر کہ
حضرت ابو بکر الصدیق و حضرت عمرہ رضی اللہ عنہو احشا کافرلردر بز آنلردن دگاهز دیرلر
قدر یہ نلک سوزلری بودر کہ قدر الالہی نفی ایدرلر جهیع فعل بلوکدر اگرچہ حق جل و علا
حضرنلری یاراندی اما فعل قلوکدر دیرلر جبریل نلک سوزلری بودر کہ اصلاً بلوک قدرتی
یوقدر فعالدہ مجبوردر بلکہ بونلرناٹ فعلی حق تعالیٰ حضورنلری یارادر بونلرناٹ فعلی یوقدر
دیرلر جو یہ نلک سوزلری بودر کہ قرآن ملاؤقدر و رحہ نانلک صفحی معطلدر و اسم اللہ حداث
او لہ غلہ سوزی دھی مادڈر دیرلر مرجمہ نلک سوزلری بودر کہ قل حق جل و علا حضرتlerی
ایمان کتو ردیکندن ماعدا قل او زہریہ غیر فرض یوقدر همان فرض قلہ ایمان کتو رمکدر
دیرلر ایمدی بونلر اهل ہوانلک اصلیدر حق جل و علا حضرتlerنلن دیلر زکہ ہز فی دین
الاسلام او زہ ثابت ایلیه وہ زنی شونلردن قیلا کہ دارالسلامہ چاگردی اما اول بر بلوک کہ
نجات بولمشدر کفردن و ضلائیں و بدعتن حضرت رسول علیہ الصلوٰۃ والسلام ایتدی
اول بر بلوک بند و دھی اصحابم در ایمدی آنلرہ اشاعرہ دیرلر و محدڈر دیرلر آنلرناٹ مذہبی
بدعندن امیندر آنلر ایقدیلر عالم مادڈر عالم نالقی بودر آنلن آرتق خالق یوقدر
ضدی یوق صہبیکدھ مثلى یوق احمدیتھ وباقیدر جهیع اشیا فانی اول قد نصکرہ ھمید
مجید در فعال لمایر بیددر موصوفدر صفات کمال ایله و ملعوتدر نہوت جمال و جلال ایله از لی
الذاندر و ابدی الصفاتدر جوہر دگل عرض دگل محدود دگل محدود دگل واجب الوجود در و بدع
ماہیاندر و مفید کمالاتدر ایشلده غرضی یوق جوری و خیفی و ظلمی یوق و جهیع اشیا آنلک
فضلنلرکہ رسول اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ضرترلریناٹ واسطہ سیلہ سودیکی قللرینه
طوغری یول هدایت ایدوب شول نسنه کہ مقصود بالذاندر آئی ایرش دیرر.

فصل في الأحكام العلمية

قال الله تعالى «الم ذلك الكتاب لاريب فيه هدى للمتقين» الى قوله «اولئك هم المفلحون» الم فاتحة در اشبو سوره کيرو قلان حروف مقطعات کبي اعرابدين ملي وارد شول کيهسه قتنده که اسم سوره در کيرو قلان اسمه کبي ديو اگر سؤال ايلسے لر که اعرابدين ملي نه در جراب بودر که اوچ وجهه اعراب وارد در بری بودر که اعرابدين ملي مرفو عمل ابتدا یعنی اما منصب وجر اولديغى ايچوندر قوله «ذلك الكتاب» يعني اشبو كتاب شول کنابدر که سکا وعده ايلك عالم ارواحده ويامنzel كتابلرده موسى عليه السلامه داده عليه السلامه وعيسي عليه السلامه بيلدر مشدك که سدا بركتاب ايلدرمه کر کدر که آنله جهیع علموی رامکامی بيان ايلسے کر کدر ايمى بوكتاب اول کتابدر يعني شاك يوقدر بوندە کە حق جل وعلا حضرتلرندندر «هدى للمتقين» ديدى للضالين ديدى آنکيچونكە هدى معنایي صابرلر ايچوندر يعني قرآن بيان وهايتر اهل تقویه اویله اولى ايشه مراد زباده طلب ايتىك اولى دى ومتقينڭ معنایي لغىدە اتقانىدە اماشىر يعىدە نفسى تميز اوله شونڭ اویله کە عقوبته مستحق اوله آننىڭ كە تقوی سبىي اویله اول عقوبىن قورزلا عبد الله بن عباس رضى الله تعالى عنه حضرتلرى ايقدى منقى اولدر کە بىاپىردىن وصفاپىردىن صاقنه آننىڭ كە حق جل وعلا حضرتلرى متفىلىرى بيان اویله دى بونڭ اویله کە «الذين يؤمدون بالغيب» اما ايمان زياوه ونفصان او لمماز زيرا ايمان شول شىئى تصدقى ايقى كدر که رسول اکرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آنڭ اویله بىلە كىدى ايمان واسلام پىدر حق جل وعلام حضرتلرى ايتىسى «زادتهم ايمان» بوندىن مراد اعتقاد زباده او لمقلر اگر سؤال اویله سەلر که بركشى ايتىسى حق تعالى ببورىغى او زره ايمان نه وجھە زباده او املى مکن او لدر جواب بودر که ايمان اگرچە زياوه ونفصان قابل دگلىرى لكن قوت و ضعفى قابىلدر بىن خلقنىڭ ايمانى رسول الله كە ايمان نسبتله ضعيفىر و آنڭ ايمانى كمال قوتلدر کە قطعا قابل الزوال دگلىرى «نعبد بالله من زوال الايمان» ونقلدر که ايقدىلار ايمان مآخذودر امانلىن بىن مؤمنه و حق جل وعلا حضرتلرى ينه مؤمن دېيدىلر مۇمن قىللرىنى ابدى عذابدىن ايمىن اویله دى كىچون بىن ايمان كفره مقابل اولى دى . ايمى دى كفر دى دورت بىلدە بىلە دور بىرینە كفر انكارى ديرلار و بىرینە كفر جعودى ديرلار و بىرینە كفر عنادى ديرلار و بىرینە كفر نفاق ديرلار . اما كفر انكارى اولىدە اصلا حق جل وعلا حضرتلرى ينى بىلە بىلە واعتقاد دخى اویله يە و كفر جعودى اولىدە كوتلى اویله حق جل وعلا حضرتلرى ينى بىلە دىلى اویله اقرار اویله فرعونڭ كفرى کبي . و كفر عنادى اولىدە الله تعالى حضرتلرى ينى بىلە كوتلى اویله و اقرار دخى اویله دىلى اویله امادىغە كىرمىز بىس كافر در ابوطالب کبي . اما كفر نفاق اولىدە دىليل ، اقرار اویله و كوتلىلە اعتقاد اویله . عمر

رضی‌الله تعالیٰ عنہ مضرنلری ایتىدی بىرکون حضرت رسول علیه الصلوٰۃ والسلام افندىبىز
 ایلە بىلە او تور رايدم پىغەپىر صلی‌الله‌تعالیٰ علیه وسلم حضرنلری ایتىدی قۇلغى كشىنىڭ ايمانى
 اعجوب ايمانلىرىن اينىدم فرشەلرنىڭ رسول اکرم صلی‌الله‌علیه وسلم حضرنلری ایتىدی دگل
 زىرا قرآن عظيم الشأن ومى او لىدىغىنى بىلولرلر نىچە اعجوب اولە بن اينىدم پىغەپىر لرنىڭ رسول
 الله صلی‌الله‌تعالیٰ علیه وسلم اینىدی دگل زىرا آنلار كەنديلارى پىغەپىر ايدىكىنى بىلولرلر بن
 اینىدم يارسول الله بىس با كىيىدر رسول علیه الصلوٰۃ والسلام ایتىدی اعجوب خلق ايمان يوزىنلىن
 شونلردر كەندا ايمان كىدرەلر امايانى كورمۇن اولە آنلار ايمان يوزىنلىن اعجوبىدر قال الله تعالیٰ
 «الذين مؤمنون بالغيب ويقدون الصلاة ويؤتون الزكوة» عبادتىڭ اصلى ايكىيدر بىرى عبادت
 بىنئىھ و بىرى عبادت «الىيەدر» قوله تعالیٰ وبالآخرة هم يوقون او لىئك على هىدى من و بهم
 او لىئك هم المفلحون» يعنى دخى آنلار يوم قيامته ايمان ايدوب ايقان ايدىلر بىس بونلار فوز
 بولەشلاردر اجماخە ونجات بولەشلاردر تەوغىن و بقاپولەشلاردر نعيم مقىيم ايلە تىخانىكە بىلەڭ
 ايسە او صاف مۇمنىنىكە حق جل و علا حضرنلرلار ينه ايمان كىدرەلر و نەماز قىلەقدەر و رىكتا و بىرەك در
 و دخى ايمان كىدرەلر كىقب ربانية يە و آخرتە ايمىدى بىوعبادت تفضيل ايلە لەم تاكە
 زىادە فائە اولە ان شاء الله تعالیٰ. رسول الله صلی‌الله‌تعالیٰ علیه وسلم حضرنلری ایتىدی «من
 ترك الصلاة عاماً مفعداً فقد كفر» امام شافعى قىنمەدە بىر كشى قصد ايلە بروقت نمازى
 ترك ايلسە كافر او لور آنى او لىقىركى كرك ايت او لىدىر كېيىكە جزاى او لىدر دىر شىيخ
 اكمل الدین دخى او بىلە دىدى مشارق شەرقىدا اما بىز مقتىزىدە كە امام ابو حىفيفدر كافر او لىماز
 لەكىن كفره يقىندر و فرضيتىنى انكار ايلسە كافر او لور. حضرت على كرم الله وجهه ایتىدی بىرکون
 رسول صلی‌الله‌تعالیٰ علیه وسلم حضرنلری ایتىدی بىش وقت نماز نىڭ فرضە و سلۇقە و آدا بىنە غایت
 رعايت ابتەك كىدر. انصار ياردەن بىر كشى ایتىدی يا رسول الله بى نماز نەدرىكە بىزگە
 بىورىز بىنلىك كرامتى و هرمىتى و ثوابى نەدر بىورىڭ ايشىدە لەم رسول علیه الصلوٰۃ والسلام
 حضرنلری ایتىدی ادل بودر ك، نماز حق جل و علا حضرنلرلەنلىك خىنۇدلىغىدر و فرشەلرنىڭ سوكلىسىدر
 و پىغەپىر لرنىڭ سەنلىكىر و معرفقىنلىك نورىدەر وايمارڭ اصلىدەر و دعا ئاشقى قبوليىدەر
 و عەللرنىڭ افضلىدەر و رىزقلىك بىر كانىدەر و تەننەنلىك قۇتىدەر و جانلىك نورىدەر و مەتكەنەت آراسەدە
 شفاعت ايدىچىدر و قىردەچىرا غادر و مەتكەنەتكىدە جوابىدر و قيامت كۈننەدە اوستىدا ساييانلىر
 واجماخانلىغاناجىدر و تەوغ ايلە سنلىك آراكىدە پىرددەر و صراتلىڭ كچەسىدىر واجماخانلىك مفتاحى در
 هر كىيم قصد ايلە نمازى ترك و فرضيتىن انكار ايلە سە كافر او لور دىدى ايمىدى نە بغىتلۇ اول
 كشى كە حق جل و علا حضرنلرلارى ذكر ايلەك آنلىك غداسى اولە و اولوم آنلىك شرائى اولە وانس
 آنلىك راحتى اولە و قرآن آنلىك بىضاھەسى اولە و كېچە آنلىك بارازى اولە و دنیا آنلىك اىگەلەكى

اوله و قیامت آنلش خرمگاهی اوله و اجر آنلش حاصلی اوله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت‌لری
 ایتدی هر کم نمازی قصد ایله ترک ایلسه حق تعالی حضرت‌لری اول کشی بی سیکسان سله طاموغانه مبسو
 ایلیه نعم الین دایه تفسیر نهایتی نه از آنلش هیئتی کشیده ایشان عالم سفلی قلعه‌لدن کسلمه‌کدر
 و رومی عالم علوی به چیق‌قدر وجه بمع مرتبه انسانیه دن و حیوانیه دن و دنیاویدن کسلمه‌کدر بس
 عبادت اول کشیده‌کدر که علم اليقینی اوله و عبودیت آنکدر که عیین اليقینی اوله و عبودیت آنکدر که
 حق اليقینی اوله اهل تحقیق ایتی «الصلة معراج للشهود لأنوار الفرد الودود» بس فرد
 و دو دلش زورن مشاهده ایله ک معراج اولسی تجازکه حق سبحانه و تعالی حضرت‌لری بدی آدمی
 در اندی نمازی آنلره فرض ایلدی تاکیم اول نهاده حق جل و علا حضرت‌لرینه مفاجات واقع
 اوله بس پیغمه‌پر لره مرتبه لری قدری مشاهده حاصل اولدی تجازکیم سید المرسلین رسول
 اکرم علیه الصلة والسلام حضرت‌لری کابی آنلش از زریله قرآن عظیم الشأن نازل اولدی
 عزیز حکیمه‌دن او آنرا خطاب ایلدی «اذهموا الصلة» دیوبس مق‌جل و علا حضرت‌لری نماز آنلش
 هیئتی بیان ایلدی اوله ایلدی ایسنه نهار مؤمن‌لری مراجی و محل مناجات اولدی رب تعالی
 حضرت‌لری ایله بی‌لملک کرکر که بدستی نمازی جماعت ایله قیله‌ق سنت مؤکده در
 نشکم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت‌لری بیورر «الجماعۃ من سنن الهدی لا يتخلص
 منها الا مذاقق» خصوصا بر جماعتکه عالم و مدقی امام ایله اوله رسول الله صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرت‌لری ایتدی هر کیم بر متفق عالم‌لش آردنده نماز قیلسه پیغمه‌پر آردنده نماز
 قیله‌ق کبیر و هر کیم ترک ایلسه مبنی در اگر پیرلرو کوکار علم‌چه عمل ایله چک اولور
 ایسنه دخی علی مردو در و آنرا آفر و قتلان قورقووار در العیاد بالله تعالی. رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلم حضرت‌لری ایتدی جبرائیل علیه السلام بذلک ایتدیکه یا عمده حق تعالی
 حضرت‌لری سکن سلام ایلدی و ایتدیکه هر کیم جماعیتی ترک ایلسه ایجا‌فنه‌لش قوقسین دخی
 طوبیه و جماعتی ترک ایلین دنیاده و آخرتده ملعوندر و هر کیم جماعتی ترک ایلی‌زار لش
 یوز بیله کوله رکب باقسه بیت‌الهه‌موری یوچه‌ش و گناهی وارد و هر کیم جماعت ایله نماز
 قیله‌غی سوشه حق تعالی حضرت‌لری ملک‌الدوله آنرا کونلریچک پیغمه‌پر لره کونلر دیکی کبی
 لطف و رفقه کوندره و قبرن اجماخ با غچه لرندن بر با غچه قیله و قبر بیله ایکی قپو آجه
 اجماخ‌لدن و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت‌لری ایتدی هر کیم بیش وقت نمازی جماعت
 ایله قیله حق سبحانه و تعالی حضرت‌لری آنرا شهید ثوابنی ویره. و مکیث صحیح‌لعن نمازی
 جماعت ایله قیله‌ق افضل در یکرمی بیک کره‌ی‌الظر باشنه قیله‌ق‌لدن رسول علیه الصلة والسلام
 حضرت‌لری ایتدی تجازکه بر کشی نهاده «الله اکبر» دیسه جهیع گناه‌لدن قورقلور
 تیجان «اعزذ بالله ن الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحيم» دیسه جهیع کوده سلیمان کی قیل ار

صافشچه حق جل و علامحضرتاری آنکا ثواب و برهنجان فاتحه او قوسه کعبه یه و ارمشچه حق جل
 و علا حضرتلىرى آنکا ثواب و بره فیان رکوعه وارسه نیچه ملک آلتون صدقه ایله شچه ثواب
 و بره «سبحان رب العظیم» دیسه کوکن ایلگان کتابلرچه ثواب الله کپرە فیان «سمع الله
 لمن همده» دیسه حق تعالی حضرتلىرى آنکا رحمت فظرن ایلیه فیان سجدە یه وارسه «سبحان
 رب الاعلی» دیسه حق سبحانه و تعالی حضرتلىرى آنکا بن و انس صاغشچه حسنات و بره
 وجیع گناهن عفو ایلیه فیان تجیاته او تورسە اول کشی یه حق جل و علامحضرتلىرى صابرلار ثوابن
 و بره فیان سلام و برسه اجمادن آنکا قبول آچه لار قلخی قپودان دیلسه کپرە
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایقندی نمازنڭ اۆل وقتی رضوان الله در دا اورتا
 وقتی رحمە الله در آخر وقتی عفو الله در شافعی قىنمى صباح نمازىدە اۆل وقتی افضلدر
 زيرا رضوان الله در دیربزم قىزىدە آخر وقتی افضلدر زيرا غفران الله در رضوان الله
 دخى بولدور زيرا ھر امته بو آساندر عجلە ایتمىھە لر. انس ابن مالك پېغەبىر عليه الصلحة
 والسلام حضرتلىرىنى نقل ايدى رسول علیه الصلحة والسلام حضرتلىرى ایقندی هر كم ایكەندى
 نمازن جماعت ايلە قىلسە و برساعت مسجدىدا او تورسە و عامىن بىرمسەلە او گۈرنىسى حق تعالی
 حضرتلىرى اول کشىنىڭ جمیع گناهن عفو ایلیه واجمادن آنکا بىر شهر و بره بىدى كرە بودنىجاچە
 اول شەرنىڭ بېركلە ئولە. رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلىرى ایقندی ديربزم
 صباح نمازن جماعت ايلە قبلە صرات كوبىرىسىن يلدىرىم كېيى كچە و هر كىيم او بىلە نمازىن
 جماعت ايلە قبلە قىرنىن قالقىچق يوزى بىرا او لمش آى كېيى ملۇر اولە و هر كم ایكەندى نمازن
 صىڭە اولە وهو كم اخشام نمازن جماعتله قىلسە قىرنىن قالقىچق باشى او سىنە ملک صق
 فرشتلر اول کشى يى عزت ايلە آللەر حق تعالی حضرتلىرىنى ايلەلر و هر كم يىستۇ نمازن
 جماعت ايلە قىلسە قىامت كونىنى عرش كولگەسى ئىنلىدە پېغەبىلار و شەھىلار و صالحلار ايلە
 بىلە جمع اولە و بىر و جوھە بىر و اىقىدە دخى هر كىيم صباح نمازن جماعت ايلە قىلسە آنلىن چۈرگە
 مسجدىدا او تورسە كون طوغنچە ذكر اىقسە حق سبحانه و تعالی حضرتلىرى اول کشى یە جمادىن
 يېمىش درجه و بره و بىر درجه دن بىر درجه يې يوکرک آت سکرتمىسەلە ايللى يىلاق يول اولە
 و هر كىيم او بىلە نمازن جماعت ايلە قىلسە حق جل و علامحضرتلىرى آنکا عدن اجمادن ايللى درجه
 و بره بىر درجه دن بىر درجه يې يېمىش يىلاق يول اولە و هر كىيم ایكەندى نمازن جماعت ايلە قىلسە
 حق تعالی حضرتلىرى اول کشى یە اسەمەيل علیه السلامنىڭ او غلنلەرنىن سېيىكىز كشى آزاد ايلەشچە
 ثواب و بره و هر كم اخشام نمازن جماعت ايلە قىلسە حق جل و علامحضرتلىرى مقبول او لمش حج
 ثوابي و بره و هر كم يىستۇ نمازن جماعت ايلە قىلسە حق جل و علامحضرتلىرى اول کشى یە لىلە

قدره ایرمشجهه ثواب ویره . ابو سعید الحنفی رضی الله تعالی عمه حضرتاری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتارندن نقل ایدر رسول علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایقندی مؤذن حق جل وعلا حضرتارینه چاقروچیدر وامام نوراللهدر وارکانلر صفات اللهم وقرآن کلام الباهر قایچان مؤذن حق جل وعلا حضرتاریده چاغرسه وارک نوراللهه کيرك وصفات الله او زرینه اول لک وکلام الله او گرهنک وهر کم مسجده ییان وا رسه هر آدینه اون حسنات ویریله و اون گناهی مو اوله واجمادخه اون درجه ویریله وهر کم جماعت ایله نماز قیلمغه مداوم او لسه صراطی بیلکیرم کبی کچه ویوزی بدراولمش آی کبی منور اوله وهر کون دیوانه شهیدلر ثوابی بازیله وهر کم اول صفحه واره کمسه بی اینجتمدن حق تعالی حضرتاری اول کشی بیه مؤذنلر نک ثوابین ویره وهر کمکه اعتقادی بتدرن اولاره قایشلسه حقه یقین اولار رسول علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایقندی حق جل وعلا حضرتاری وفرشته لر اول صفحه یقین اولانه صلووات بیلکیرلر وزنوار جماعت ایله نماز قیلمغی ترک ایله کمک بدرستی جماعت ایله نماز قیلمق اون باقی کره يالغز قیلمق دن یکدر دیدی .

فصل

این طلاق اسرار الهی بس قنگی درجه اعلادر اشبو درجه اندن وقلغی مرتبه اولاد مرقبه جملاتدن بیلکیسه کلک عمل صالح ابواللیث رحمة الله ایقندی عمل صالح دورت نسمه ایله اولور بری نیت وبری عالم نافعدر وبری ورعدر وبری اخلاصدر اما شرك اوچ تورلیدر بری شرک جملیدر اول کفردر وبری شرك غفی درکه اول گناه ایشلمکدر وبری دخی شرك اخفی در اول ریادر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایندی «الریاء یفسد الاعمال» ودختی ینه رسول علیه الصلاة والسلام حضرتاری ایندی ریا یتمش باذر ادناسی شرکدر وینه ایقندی شرک اصغردن قوره ایندیلر یارسول الله شرك اصغر نسنه در رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایقندی ریادر وبر کشی خلق ایچون عمل ایله سه شرکدر وخلق ایچون عملی نزک ایله سه ریادر بس ریا مفسد احوال و مبطل اعمال اول لدی . امام رازی رحمة الله علیه نفسیدر کبیرنده ایقندی قایچان بر کشی عبادت ایله سه و عبادنندن ثواب طلب ایله سه یاخود نوغدن قورقوب عبادت ایله مه آنک عبادت درست دگلدر آنکیچونکه قیکری تعالی حضرتارینه تعظیم ایچون اولمادی و نیت خالص اولمادی . و نقلدر که کشافه وحدیشنه واحیا کتابنده بر کشی کبائردن و صغائردن توبه ایله مه سه دونسه عبادت ایله سه علی وجه المشرع بدرستی نماز قیلمدی فرضی اوته دی امائیابی یرقدر کوکاره چیقمن صغائر و کبائر توبه ایله یارلقارنور زیاده توبه نصیب اول دی ایسه اما نصیب اوامیوب آخرته قالوب توبه سز اولور ایسه ذرفنده الله تعالی حضرتارینک مشیتفنده در دیلر ایسه عفو ایدر دیلر ایسه عنذاب ایلر

نتکم حق تعالیٰ حضرت‌لری بیورر «فیغفر لمن یشاء و بعذب من یشاء و هو علی کل شیء قادر»
 اما برکشی کبائیدن توبه‌ای مسنه صغاور گناهی بار لقانور عبادت ایتمک ایله نتکم رسول الله صلی
 اللہ علیہ وسلم حضرت‌لری بیور بدر بدرستی بیش وقت فماز قیامق و برجه‌ده دن برجه‌ده یه وارچه
 و بروی مساندن بر روضانه وارچه بو آرا لقده اولان صغاور کفات او اور کبائیدن توبه‌ایتمک ایله.
 بیلمک کر کدر بدرستی توبه‌ی نصوح فرض لازمر اهل کبائرد و صغاور و نصوح توبه‌سی آثا
 دیرارکه هر گناهی چونکه ایشلکی آندن توبه‌ایمیه که آرتق اوی گناهی ایشلکیه بس توبه‌واجب‌بر
 زیرا که عقاب جائزدر کبائرد و صغاوره نتکم حق تعالیٰ حضرت‌لری بیورر «وکل صنیع و کبیر مستطر»
 علماء کلام ایقدیلر علی کرم الله وجهه حضرت‌لرینکه روابیقدیه کبائرد اون ایکیدر بری حق جل
 و علا حضرت‌لرینه شرک کتورمکدر و بری حقسر آدم اویلدر مکدر و بری مستوره عورت‌لری
 سوکمکدر و بری زنا ایله مکدر و بری بر مسلمان بر وایکی کافردن قاچه‌قدر و بری ملحد
 ایله مکدر و بری اوکسوز مالنی یمکدر و بری آنسنه آنسنه عاصی اویله مکدر و بری ملحد
 اویله مکدر و بری ربا یمکدر و بری اوغریلی ایله مکدر و بری خمر ایله مکدر . وغیری
 روابیقدیه کامشدکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت‌لری کبائرد بیان ایلمشدکه وعلاء‌الله‌ین
 ترکستان آنلاری بر پیغمبر گه جمع ایله مکدر بری حق تعالیٰ حضرت‌لرینه شریک کتورمکدر
 ایلمکدر و آنایه و آنایه عاصی اویله مکدر و ربا یمکدر و یتیم مالن یمکدر و خلقه ظالم ایله مکدر و غیبیت
 سویله مکدر شو وجہله که اول سویله دیکی کشی ایشنسه بدان سوکمشن و بهنان ایندشن سکا
 حل اویمه واجب‌در دیه و علم او قوه‌مکدر و حق تعالیٰ حضرت‌لرینک مکرندن امین اویله مکدر
 و مقدن امیدن کیسمکدر و مقدن قورقا مقدر و عهدینه و فا ایله مکدر و مؤمنله خاذنلک
 ایله مکدر و کافره دوستلک ایله مکدر و اورجی ترک ایله مکدر و زکان ترک ایله مکدر و طانقلی
 بدلوب گیزاله مک ویلان بیله طانقلی ویرمکدر و اوقودیغین اویوت‌مکدر ویلان آند ایچه مکدر
 و کوچی یندوب کعبه‌یه وار مامقدن و خلقه سجده ایله مکدر و جمعیت ترک ایله مکدر و اون‌لی لق
 ایله مکدر و ظالم بکلرنک یلاننه گرچکسن دیدکدر و زنا ایله مکدر و لواطه ایله مکدر و حیوانه جماع
 ایله مکدر و خاتونه هیض حالت‌ده جماع ایله مکدر و چال‌الی دکل‌له‌قدر و چال‌القدار و صاغه‌قدار
 و طعامی برمکدر و شطرنج و نرد و یمامقدن و دنیانی سومکدر و درام بیکدر و آدمکدر خورلامقدن
 و عاملره و در و یشله حرمت ایله مکدر ایمه بونلزلف جمیعیت کبائدر اهل الله ایقدی بیار
 کبائدر اشله گان کشی یه قورقد واردکه آخری کفره ایبریشه فعزد بالله من ذلك . ابوطالب
 مکی وقت القاویده ایتدی کبائدر اون بیدیدر دوردی کوکل‌هه درکه بری حق سبحانه و تعالیٰ
 حضرت‌لرینه شرک کتورمکدر و بری معصیت او زه‌رینه داشم اویله مکدر و بری حق جل و علا
 حضرت‌لریندن امیدن کیسمکدر و بری حق سبحانه و تعالیٰ حضرت‌لرینک مکرندن امین اویله مکدر

و دور دی دخی دلنه در بربی یلان طانقاق و برمکدر و بربی مستوره خاتونلری سوکمکدر و بربی
 یلان بیره آندایچه مکدر و بربی سحر ایامکدر واوچی دخی قارنده در بربی سچی اچمکدر و بربی
 یقیم مالن ظلم ایله برمکدر و بربی ربايه مکدر وایکیسی دخی فرجهادر بربی زنا ایله مکدر و بربی
 لواطه ایله مکدر وایکیسی دخی اللردده در بربی نادق بیرده آدم ولدرمکدر و بربی اوغریاقي
 ایله مکدر وایکیسی دخی آیاقاند در بربی برکشی برویا ایکی کافردن قاچمکدر و بربی آناسنه
 و آناسنه عاصی اولمهقدار رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتلری ایندی چبرائیل علیه
 السلام بئلا کلدی ایندی حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ایدی عزتم حقیچون بنم قتهان دنیما
 سوکدن اولو گناه یوقدر نشکم رسول علیه الصلوة والسلام ایندی «حب الدنیا رأس كل خطیمة»
 اما صغائر جائز اولمکدی بیره باقه مقدار و مسلمانلارنىڭ غېپقىن سویله مکدر كە آڭاشرعىم حدواجىب
 او لهىيە و خلقى مسغۇره لەه آلمقدار و خلقە سؤظن ایله مکدر و عبىت بيره كولمکدر وقارنى آچقەدىن
 نسى، يەمکدر یلان سویله مکدر و چالغى دئله مقدار و جنب حالفاندە مسجدىدە او تورمقدار
 و دسقورىمىز كيمەز زانڭ او يىنه باقه مقدار و مسلمانلاره كىن طوتوب اوچ كوندىن زىيادە كوسەمکدر
 و مصىبىت و قىقىدە آغلامقدار شاكىت ایله مك ایله و فاسقلار ایله او تورمقدار و مکروه و قتلارده
 نافلە زىياز قىيلە مقدار مسجدىدە صاتو بازار ایله مکدر واوغلازچىلىرى دليللىرى مسجىل قويە مقدار
 و مسجىل دە ضایع او لان مالن آرامقدار و مسجد او سقنه ويول او سقنه بول ایله مکدر و عورت بيرىن
 آچوب كوستىرمکدر و آيقات ایكىن بول ایله مکدر واوغلۇ و قزى ایله يىدى ياشىزىچىرە دوشكىدە
 بىلە ياتە مقدار وجىاب ایكان قرآن او قومقدار و امثال ذلك من المكر و هات رسول اکرم صلی
 الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتلری ایندی «لا صغيرة مع الاصرار ولا كبيرة مع الاستغفار»

فصل في الجمعة

قول الله تعالى « يا أيها الذين آمنوا إذا نوى المصلوة من يوم الجمعة فاصنعوا إلى ذكر الله وذرروا
 البيع ذلكم خيرا لكم إن كنتم تعلمون » حضرت جابر رضي الله تعالى عنه حضرتلری رسول عليه
 الصلاة والسلام دن نقل ايدر رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتلری ایندی اي آدم
 او غلانلارى توبه ايلك او لمزدن او تىدىن حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری سزنىڭ او زىم يىڭىزه
 جىھەنمي فرض ایله دى ناقىماتە دكىن هر كم جمعا يى ترك ایله سه بنم ميانىمە و بىندىن سىڭرە حق
 تەلى حضرتلری آنڭ عمر يىنه و مالقى بىر كت و بىرمىز حتى توبه ایله مېلچە دىدى « انه كان توابا »
 رسول علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایندی سزنىڭ او زىم يىڭىزه او لسون جمعا يىه و جماعىتە حاضر
 اولىق تحقيقابونلار سىئاتىڭ كىدەرر و بركات كىرر و تموجدىن نجات و بىر درجاتە ايرشىپىرر
 و جەمعنىڭ سەقلەرنىڭ دىر غسل اينىمك ولطيف قولار سورتنىمك. سلمان فارسى رضي الله تعالى
 عنە حضرتلری رسول علیه الصلاة والسلام حضرتلارنىڭ نقل ايدر رسول الله صلی الله تعالیٰ

علیه و سلم حضرتلىرى اىتدى هر كم جهه كونى غسل ايله سه ولطيف قوقولار سورتفسه آنلىنىڭىزه
ييان مسجىدە وارسە و امامە يقين او تورسە و خطبە دىئلسە حق سېجانە و تعالى حضرتلىرى هر
آدمەن بىريل اورچ طوتوب و كىچە عبادت ايلەمشچە ثواب و بىرە و بىرنەلە يكەمىي يىل
عبادت ايلەمشچە اجرى واردە. حضرت رسول عليه السلام اىتنى جمعە كونى سيد الایامىدر
وچ المساكىندر و سعى كونىدر ويوم و صلتىر و مۇق تعاىلى مضرتلىرى آدم عليه السلام و حضرت
خواىي جمعە كونى يياراتىدى ويوم نكاحىدر آدم عليه السلام ايلە حضرت خواجمە كونى نكاح اولنى
و سليمان عليه السلام ايلە بلقىس جمعە كونى نكاح اولنى و موسى عليه السلام ايلە حضرت صافورە
و رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت خديجه رضى الله تعالى عنها ايلە جمعە كونى نكاح اولنى
و آدم عليه السلام دنيا ياه جمعە كونى كلدى واجماخە جمعە كونى كىرىدى و يىلە جمعە كونى اجماخىن
چىدى و قىياتىت كونى جمعە كونىدر و مۇق تعاىلى حضرتارىنى جمعە كونى كورىلر و جمعە كونى
آنلىۋۆز بىڭ كشى تموغان آزاد او لورلار و هر كم جمعە كونى او لىسە شەھىدلەر ئۇابن بولۇر
و قىبرە أمىن او لور. رسول عليه الصلاة والسلام حضرتلىرى اىتدى قابچان جمعە كونى
او لىسە فرشەلەر كاولار جامع قپۇسىدە او تورلار للر زىن كەوشىن صحىفەلەر او لە و آلقۇنىن
قىلىرى واردە اۆل كىنى و آغىر كىنى يازارلار و عالما دىرلەر كەخطىپ خطبە او قورىكىن دىن با
سوزى حرامىدر رسول عليه الصلاة والسلام حضرتلىرى اىتدى هر كم جمعە نازىن قىلىسە آشى
يوز شەھىد ئۇابى واردە. حضرت معاد بن جبل رضى الله تعالى عنه پېغەبىرىيەز عليه الصلاة
والسلام حضرتلىنىن نقل ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلىرى بر كون اصحاب گزىن
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين مضرتلىرىنه اىتقىدى مۇق جل و علام حضرتلىرى تحت العرش بىر شهر
يياراتىدى يەشل زېر جىدىن بىرقىزلى ياقوت دىركا او زەزەنلە او لىشەنلە يىدى يوز شرفەسى واردە
قابچان قىياتىت كونى او لىسە جىبرائىيل عليه السلام او لىشەنلە لىزىڭ بىرىسىدەك او زەزەنلە چىقەندى ايلەي
و ايدە اى محمد املى حف جل و علام حضرتلىرى سزە سلام ايلەر و سزە اجماخى و رضوانى مىزەلەر
ايتدىلەر يارسول الله بىرمىتى كىدەلگەدر بىغەبىر علىه الصلاة والسلام حضرتلىرى اىتدى شول
كىشىڭىلەر كە سلام و بىرە و طعام دىرىۋە كۈچك سوزسوپىلە و خلق او بىر كەن او لى نماز قىلا و دورت
يوز شەھىذىڭ نمازىن قىيلە و بىنم جەيىع امته قۇناقلەيە وجە جمعە كىچەسى ياخود جمعە كونى قورانى
و زېبۈرى و انجىلى و قرآن عظيم الشان او قويە معاد بن جبل رضى الله تعالى عنه حضرتلىرى
آياغا قالقۇب اىتدى يارسول الله بىونلار كىيم طاعت كىدورە بلىر بىغەبىر يېمىز صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلىرى اىتدى هر كم جمعە كونى يىدى كشى يە سلام بىرسە جەيىع خلققۇ سلام و يېرىشچە ثواب
واردە و هر كم جمعە كونى اوج كشى قۇناقلەسە جەيىع خلە ئەطعام بىلەر مىشچە ثواب واردە و جمعە
كونى بىر مسلمانە نىچە من دىسە خاطر بىن صوراسە جەيىع خلققۇ كۈچك سوپىلەشچە ثواب واردە

وهر کیم جهه کیچه سی یاسقو نهازین چه اعات ایله قیلسه خلق او بور کن اول نماز قلمشچ، ثواب
 وارد و هر کیم جهه کونی «اللهم اغفر لى لالمؤمنين والمؤمنات» دیسه دورت بوز شهید نهازین
 قلمشچ، ثواب وارد و هر کیم جهه کونی او غلناچه لار یه برسنه و برسه بنم چهیع امته قونا
 قلمشچ، ثواب وارد و هر کیم جهه کونی ذاته، وقل اعوذ برب الناس وقل اعوذ برب الفلق؛ قل
 هو الله احد او قوسه تواری وزبوری رانجیلی وقرآن عظیم الشأن او قدمشچ، ثواب وارد دیدی.
 مفسرین ن امام ثعلبی رحمة الله تعالى عليه تفسیر ند، ایقندی رسول الله علی الله تعالیٰ علیه وسلم
 حضرت لر ایقندی هر کیم جهه کونی نهازدن فارغ اول سه و بذنای بوز کره صلوات و برسه بوز سمه
 عبادت ایلمشچ، ثوابی وارد. رسول علیه الصلوة والسلام حضرت لر ایقندی معراج کیچه سی
 عرش اعلانی آیاغذه یه شهر کوردم هر بریلک بیو کلکی بودنیاچه وار ایدی هر برینک
 ایچی فرشته لر ایله طرپطلوا ایدی تسبیح و تقدیس ایدر ایدی و تسبیح حملزنده ایدر لر ایدی
 الہی پار لة مه شول کشی که جماعه حاضر اولی و جهه کونی غسل ایلدی. رسول اکرم صلی الله
 تعالیٰ علیه وسلم حضرت لر ایقندی هر کیم جهه کیچه سی ایکی رکعت نهاز قیلسه اولگی رکعت
 بر فاتحه، وقل بایها الکافرون او قوسه و ایکنچی رکعتان بر فاتحه، واذاج اعذر الله او قوسه حق جل
 وعلام حضرت لر اول کشی یه بیش نسنه و برد ایل بود که چهیع کتابلر که کوکن ایدی آنلری
 او قدمشچ، ثواب و برد ایکنچی بود که سیکسان بیل عبادت ایلمشچ، ثواب و برد او نچانکه اول سه
 جهیع گوده سنگی قیللر صاغشنچه، اجماعیل شهرستانلر و برد دور نچی بود که نچانکه اول سه
 شهید اوله بیشچی بود که حق سیحانه و تعالیٰ حضرت لر جهیع گذاهه بیدی پار لقیده و اجه اخه کیرد
 بغیر حساب. ونقملر که پلچند بیده کوننکه بیده یتش ملک فرشته ایند وجهه کونی یه بوز ملک
 فرشته ایند جمله سی ایمان اهلله بشارت ایدر لر غفران ایله و امسان ایله. ونقملر که رسول
 اکرم علیه الصلوة والسلام حضرت لر ایقندی هر کیم جهه کونی او بیله ایله ایکنده ایکی
 رکعت نهاز قیلسه اول رکعتان بر فاتحه و بر آیة الکرسی و یکرمی بیش کره قل اعوذ برب الفلق
 او قوسه و ایکنچی رکعته بر فاتحه و بر قل هر الله و یکرمی بیش کره قل اعوذ برب الناس او قوسه
 نهازدن فارغ او لیچ ایل لی کره «لاحد ولاقوه الابالله العلی المظیم» دیس؛ حق تعالیٰ حضرت لرینی
 دوشنک کوره. رسول علیه الصلوة والسلام حضرت لر ایقندی هر کیم جهه کیچه سی ایکی رکعت
 نهاز قیلسه و هر برینکه بر فاتحه و بر آیة الکرسی و اون بیش کره قل هو الله احد او قوسه و نهازدن
 فارغ او لیچ ملک کرو صلوات کنور سه بدرستی اول کیچه بنی دوشنک کوره اگر برد کشی جهه
 نهاز بیدی ترک ایلسه مق جل وعلام حضرت لر اول کشی اون بیش در لو بلا ایله متبلا ایله
 آلتیسی دنیاده اولا وادچ ادلدم و قتنانه اولا وادچ قبرده اولا وادچی قیامت کوننکه اولا اما
 اول آلتی که دنیاده اولا بری بود که حق تعالیٰ حضرت لر اول کشیدنک روز قذک برگاتن کوتاهه

ایکنچی عہر نلگ بر کازن کوفه ره اوچنچی بوزندن صالحون شان کونه ره دور ننچی اسلام دن نصیبین
کوتھه بیدشنجی ند کاو عمل ایدرسه ئوابی او امیه آلتانچی بود رکه دعاسی کوکه چیتھه بیوب بوزینه
اورالر. اما اولوم وقتنه اولان بلا که او پدر ببری بود رکه خاق آجنکه ذور لقله اولا ایکنچی
انواع طعام امار کدور سه ام هیچ طویمه آچاق ابله اولا. اما اول اوج بلا که قبرده در ببری قبری
قرا کغ او لوب نوری او لمیه ایکنچی قبری طار اوله کمکلارین بربوریاه کپوره اوچنچی بود رکه
بر فرشته قیام قه دکین اول قبرده آگانه اب ایله. اما اول اوج که قیام ته اولاد ببری بر فرشته آگانه
مؤکل اوله بوزی اوزه رینه سوریوب جهنه کفوره ایکنچی بود رکه حسابی اوزون اولا اوچنچی
بود رکه حق سیحانه و تعالیٰ حضرت لری آگانه رحمت نظرینی ایله. رسول الله صلی الله تعالیٰ عالیه
وسلم حضرت لری ایتدی هر کم صباح نمازین جماعت ابله قیلسه ملک گز آدم علیه السلام ابله هج
ایتمش قدر ثوابی وارد و هر کم او بله نمازین جماعت ابله قیلسه ایکی ملک کرہ ابراھیم علیه
السلام ابله هج ایتمش هدر ثوابی وارد و هر کم ایکنکی نمازین جماعت ابله قیلسه اوج ملک کرہ
یونس علیه السلام ابله هج ایتمش کبیدر و هر کم اخشم نمازین جماعت ابله قیلسه دورت ملک
کرہ موسی علیه السلام ابله هج ایتمش کبیدر و هر کم یستقون نمازین جماعت ابله قیلسه ییش ملک
کرہ عیسی علیه السلام ابله هج ایتمش کبیدر. ویله رسول علیه الصلاة والسلام حضرت لری ایتدی
بر ساعت وارد جمعه کونی ایکنک بدن صوکره نا کون طولانچه ادل ساعت نما ماجقرار قبول اولور.
رسول علیه الصلاة والسلام حضرت لری ایتدی هر کیم عندر سز جمهونی ترک ایلسه منافقدر.

فصل

کیچه نمازه طورمک عبادتلر لگ افضلندندر رسول علیه الصلاة والسلام حضرت لری ایتدی فرض
نماز لردن صوکره افضل نماز کیچه قالقوب عبادت ایلمکدر هر کم توجه نمازین قیلسه کوندز بن
بوزی منور اوله. رسول علیه الصلاة والسلام حضرت لری ایتدی هر کم صباح نمازان ترک ایلسه
قصدا ابله ایمان آندن بیزه ر و هر کم او بله نمازان ترک ایلسه قرآن آندن بیزه ر و هر کم او بله
و ایکنکی نمازان ترک ایسا به پیغمبرلر و مرسللر آندن بیزه ر و هر کم اخشم نمازان ترک ایلسه
فرشته لر آندن بازه ر و هر کم یستقون نمازان ترک ایلسه ره ن آندن بیزه ر ایدرسن بملدن بیزه رسن
بلندخی سلن دن بیزه رم ایمدی او بله کرکدر که تچان آبدست آلسه اعضا سنی صو ابله آرتدي غی
کبی اچنی توبه ابله آر بده و مسجده وار چف کعبه بی ایکی قاشن لگ آراسنده قیله اجمادی صاغ
پازن دیله و طاموغی صول بانان دیله و مالک الموت اولان عزرا ایبل علیه السلام ایکس سلطنه
بیله و حق تعالیٰ حضرت لری بیل ایلشیبیه قارشو سلنه بیله عظمت ابله تکبیر ایدوب ال باagliه
و خوف ابله طوری طوره وهیبت ابله قرآن ادقه و تضرع ابله رکوع ایله دزار یاق ابله

تعییات او قویه و شکر ایله سلام ویره و رجا ایله مفاجات ایلیه امیدرکه حق سبحانه و تعالی
حضرتاری کرمدن قبول ایلسه بلا حساب ولا عذاب اجمانه قویه الهی محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرتار بیان حرمتیچون بزی دخی آنلردن ایله .

فصل فی المساجد

قال الله تعالى « إنما يعمر مساجد الله من آمن بالله واليوم الآخر » انس رضي الله تعالى عنه
حضرتاری رسول عليه الصلة والسلام حضرتارندن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسام حضرتاری اینتدی مسجد عمارت ایدنلر اهل الله در حق جل وعلا حضرتاری اینتدی با م
بیمر یوزنده او ارم مسجدلردر و آنی عمارت ایندوچیار زیارت ایدنلاردر . ابن عباس رضی
الله تعالی عده حضرتاری رسول اکرم عليه الصلة والسلام حضرتارندن روایت ایدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری اینتدی هر کم حلال مالدن مسجد یا پسه حق جل وعلا
حضرتاری اول کشی یه اجمانه ملک شهر ویره آلتوندن و کومشن وانجودن و یاقوتندن و هر
شهر اینچنده قرق ملک قصر اوله و هر قصرنک اینچنده بر حلو اوله و هر حلو زنک اینچنده
قرق ملک او اوله و هر اونک اینچنده بر تخت اوله واول تختنک اوزه زنده بر حوری او توہری حور
العیندن و هر اونک اینچنده قرق ملک چنان اوله و هر چنانگ اینچنده بر توری طعام اوله و مق
تعالی حضرتاری اول کشی یه شولقدر قوت ویره که اول حوریله واول طعامله و شرابله
قوت ایریشه و هر کم یکی کدن مسجده چراغ یا پسه حق سبحانه و تعالی حضرتاری طامونگنک
پیوسن آشام رام ایلیه و قبرین نور ایله مذوق ایلیه و قیامت کوننده اول نور ایله یوریمه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری بیورکه هر کم مسجد ایله بیاشسه حق جل
وعلا حضرتاری آشام بیاشالک ویره .

فصل فی الزکوة

قال الله تعالى « وما امرنا بالا يعبدوا الله مخلصين له الدين حملفاء ويقيموا الصلة ويؤتوا الزكوة
وذلك دين القيمه » رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری اینتدی هر کم آلتون و کومشن
جمع ایلسه و آنک زکان چیقارمه یارین قیامت کوننده اول آلتون ، و کومشنی تخته تخته ایلیله لر
آنک گوده سنه یا پشدیره لر و آنک ایله عناد ایده لر . و نفلکه رسول الله صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرتاری اینتدی حق جل وعلا حضرتاری با کشیدنک ایمانن قبول ایامز مگر که زکات
ویرمک ایله قبول ایلیه زیرا که زکات ویرمک گناهه لر کیدر . و نفلکه رسول علیه
الصلة والسلام حضرتاری اینتدی آلتی توری طامونگه لا یقدر بری شول اهل منصبدر که
رشوت خوار اوله و بری شول اهل دنیادر که علمایه و فقایه خور نظر ایلیه و بری شول بکدر که

ظالم اوله وبرى شول عالمرکه حسود اوله وبرى شول درويشدرکه کندی مالتندن شکایت ایلیه وبوی شول بازارکاندرکه زکات ویرمیه. ونقادرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایقندی خبر ویرمیه سره خلقهڭ خاپت شرلیسدن ایقدیلر بلى يا رسول الله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایقندی خلقهڭ شرلیسی اولدرکه حق جل وعلا حضرتلری ایچون آنلن نسنه استیدلر اول ویرمیه قال الله تعالی «لأنفقوا باربيكم الى التهلكة» حضرت مقابل رضی الله تعالی عنہ ایندی اللو يگز ایله مال لر يگز طوتماڭ يعنی صدقه ویرلە يوخسە هلاك اولورسز دېمکدر. اما زکات فرضلر شول كېيەسە يە كە بالغ او لمش اوله آزادلو اوله واصلوا ولا آڭا ایکى يوز دره مدن بېش درهم ويرمك كركدر اگر بوايکى يوز درهم كەوش كە واردر كر كلو حاجقلرنىن آرتق ايسە بعده قرق درهم آرتىقچە بىر درهم ويرمك كركدر آلتۇن يكىرىمى مەقالە يېچەپچە زکات ئىرض اولماز ويکرىمى مەقالە يارم مەقال آلتۇن زکات ويره واگر برقماشكە صاتەق ایچون اولا آنلن دھى زکات ويرمك كركدر اما زکات اول وقت فرض اولوركە بىريل او زىدىن كچە وبنىلە طوارلە زکات ويرمیه ودوه وصفير وقويون زكانلری معلومدر ويرمك كركدر اگر بىر كشى نماز قىلسە زکات ويرمە نمازى قىدل اولماز زکات ويرمە نماز قىلماسا زکان قىدل اولماز.

فصل في الصوم

قال الله تعالى «شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن» صاحب كشاف ایندی رمض يانمەش طاشە دىرلەر بىس بو آپەرمىن دىنلىدى آڭا ایچونكە اول وقت اسىي يە كامش ايدى ققى اسىيىدە اورج طوقتارلار ايدى اول كۈنلەدە طاشلار ينار ايدى اسىيىدەن حضرت انس رضى الله عنه رسول عليه الصلة والسلام نقل ايدى رسول عليه الصلة والسلام حضرتلری ایقندی بىلور ميسزكە بىر رمضانە نېچون رمضان دىنلىدى ایقندىلر حق جل وعلام حضرتلری بىلور درسولى بىلور رسول عليه الصلة والسلام حضرتلری ایقندی آڭا ایچون رمضان دىرلەرکه اول آيدى حق جل وعلا حضرتلری كېيىنلەك گناھ ياقر. اهل تفسير ايدىلر رمضانى حق جل وعلا حضرتلری جمیع امته عرض ايدى اما هيچ بىری طوتىمادى بىرامقە نصيپ ايندىكە خىرلى استىدر. ابوذر رضى الله تعالى عنە حضرتلری رسول عليه الصلة والسلام نقل ايدى بېغمىر عليه الصلة والسلام حضرتلری ایقندى ابراهيم عليه السلام ئىنلەك صحفي رمضاننىڭ اوچۇچى كېچە سىنە نازل اولدى وانجىل عبسى عليه السلام رمضاننىڭ اون اوچۇچى كېچە سىنە نازل اولدى و زبور داود عليه السلام رمضاننىڭ اون سىكىر ئىچى كېچە سىنە نازل اولدى و قرآن عظيم الشأن محمد مصطفى صلی الله عليه وسلم حضرتلرینە رمضاننىڭ يكىرىدى دور دېچى كېچە سىنە نازل اولدى وبغضيلر ایقندى قدر دھى يكىرىدى دور دېچى كېچە سىنە در. ابوهر بىر رضى الله تعالى عنە حضرتلری رسول عليه الصلة والسلام

والسلام حضرت‌لرندن روایت ایدر رسول علیه‌الصلوٰة والسلام حضرت‌لر ایمه‌ی قایچانکه
 اولکی کیچه‌سی اولسه فرشته‌لر شیطانی و جنلری با غلار و طامونغ قپوسنی قپارلر واجماخ
 قیوسنی آچارلر و برفشته چاغر ایدر خیر ایشلین کلسون شر ایشلین کتسون حق جل و علا
 حضرت‌لر یناڭ ھو آپدە اوددن آزادلی قللاری واردە و رمضان چىقەمچە، هر کیچه اوبلە دیزلار، ابن
 مسعود رضی الله تعالیٰ عنہ حضرت‌لر ایغەمیر علیه‌الصلوٰة والسلام حضرت‌لرندن روایت ایدر که
 رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلام حضرت‌لر ایتدی اگر قللرم بىلە لر ایدیکە رمضان‌نده نه
 کمال واردە حق جل و علام‌حضرت‌لرندن دیلە لر ایدی ھر کون رمضان اولیدی ایت‌دیلار بارسول الله
 رمضان‌نده نه کمال واردە بیغەمیر علیه‌الصلوٰة والسلام حضرت‌لر ایتدی رمضان کندوی بىر
 يىلدىن بىر يەلە وارچە تزیین ایلەر قچانکە رمضان‌نڭ اول کیچه‌سی اولسە عرشنەڭ القىدىن بىر بىل کلور
 جەمیع اجمادخانەڭ يېراغىن دېرىدە دور‌العين آڭانظر ایدلرلر و بارب بزى اوشبو آپدە اورج
 طورتن قللار يكە زوجە قىل دېلىر «بیچ بىر کشى يوقىدر كەرمىانى طوقە حق جل و علا آڭابىر حورى
 و بىرمىكە آخوتىدە آنڭ اىلە مشرف اولە و ھر حورىنىڭ اوزه‌رنىدە يېتمىش حلە اولە و ھر بىرىستىدە بىر
 درلورڭ اولە و ھر حورىنىڭ بىر تختى اولە قىزلى ياقوتىدىن و ھر تختىڭ اوزه‌رنىدە يېتمىش دوشىڭ اولە
 باطنى است بىر قىدىن و ظاهرى نوردىن اولە، و نقللىرى كەقچان قىامت كۇنى اولسە شهر رمضان بىر گۈزەل
 حمورىتىدە كلوب سجادە ایلەيە حق سبحانە و تعالیٰ حضرت‌لر ایلە حاجىنىڭ دىلە ھر كىمەدە كە حق ئار
 ایسە رمضان ایدە بىارب و قاتابىن دېلىرم حق جل و علام‌حضرت‌لر ایڭى بىرتاج و بىر آندىن صوڭرە
 يېتمىش مڭ كباڭرا هللىك شفاعت ایلەيە آندىن صوڭرە ھر كشى يە بڭ حورى و بىرەلر آندىن صوڭرە حق
 سبحانە و تعالیٰ حضرت‌لر ایدە دخى نه دېلىرسىن رمضان ایدە بىل پیغەمیر علیه‌السلام، قومشو
 اىلە حق جل و علام‌حضرت‌لر رمضانى فردوس اعلایه ایندېرە آندىن صوڭرە حق جل و علام‌حضرت‌لر
 يىنە ایدە دىلە بىلدىن نە دېلىر ایسائىڭ رمضان ایدە بىارب ماچقى و بىرداڭقانى اورج طوقانلىرىنىڭ ثوابى
 و كرامىتى حق جل و علا حضرت‌لر رمضانى طوقانلىرى يوز مڭ شهر و بىر قىزلى ياقوتىدىن و بىھشىل
 ز بىر جىدىن و ھر شورىدە مڭ قصر اولە اورج طوقىغە صبر ایتىدەلارنىڭ اۋقورى نىتكىيم حق تعالى
 حضرت‌لر اپىرر «ازما يېرىف الصابر ون اجرهم بېغىر حساب» و رمضان‌نڭ ادبلىزندىندر يلان
 سوپىلەمك و مساوى ايلەمك و خلقى خورلماق و بىلەن بىرە آندا بچەمك و دراما يېمك و مرام نظر
 ايلەمك، ابۇھر بىرە رضی الله تعالیٰ عنہ حضرت‌لر ایتدی قچانکە رمضان‌نڭ اول کیچه‌سی اولسە
 حق جل و علام‌حضرت‌لر ایلەر بىلە نظر ایدر و آنە عذاب ايلەز و رمضان‌نڭ ھر کون اوچون حق
 تعالىٰ حضرت‌لر زىيچە مڭ قىل آزاد ایدر طامونغىن و قچان رەضان‌نڭ يىكىمى طوغز نچى كیچه‌سی
 اولسە رەضان‌نڭ جەمیع كۆزلىزىز نەن كلو قىل آزاد اولىي ایسە آنلىزىڭ جەمیع سىنجە طامونغىن قىل آزاد
 ايلەر قچان بېرام كیچه‌سی اولسە فرشته‌لر حق تعالىٰ حضرت‌لر يەنە و اورلار حق سبحانە و تعالىٰ

حضرت‌لری بونلره ایدر یارین آنلرلک بیرام‌لریدر آنلرلک ثوابی نقدردر فرشنده‌لر ایدر لر
 یارب آنلرلک جراسی آنلره عطا اولندی الله تعالیٰ حضرت‌لری ایدرسز شاهد اوللک که آنلری
 بار لقادم الا دورت کشی دگل بری خه اچنلری و توبه‌ایتمینلری و بری آنانسه و آنانسه عاصی
 اولنلری و بری خصم‌لرندن کسلنلری و بری کین طونانلری فیان فطره کیچه‌سی اولسه‌حق
 تبارک و تعالیٰ حضرت‌لری فرشته‌لر کونلره هر شهر لره داول فرشته‌لر بیده‌ایله لر وايده لر ای مهدامتی
 حق جل و علام‌حضرت‌لرینک قوناق‌لغنه چیق‌لک سزه عطالار ویره و گناه‌لر بیزی عفو ایلیه قیان مؤمنلر
 مصلایه وارسه لرم حق جل و علام‌حضرت‌لری فرشته‌لره ایده سز شاهد اوللک که بن آنلری بار لقادم
 قال الله تعالیٰ «بَا اِبْرَاهِيمَ أَمْلَأْتُكَ كَتْبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامَ كَمَا كَتَبَ عَلَى النَّاسِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ» رسول
 اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایقندی حق سبعانه و تعالیٰ حضرت‌لری بنم امته‌اوتوز
 کون اورج طوتهق فرمان ایلدی و کیبر و قلان امته‌آرتق یاخود ا کسک فرض ایلدی آنکیچون
 اوتوز اولدیکه فیان آدم علیه السلام اجماغد، بخدای بدی اوتوز کون اول بخدای قارن‌نده
 قالبدی بس حق جل و علام‌حضرت‌لری بکا وامه‌ه کوندز اورج فرض ایلدی و کیچه بیلک دیدی
 و حق سبعانه و تعالیٰ حضرت‌لرینک فصلنندن ایدیکه کیچه بیلک دیدی. و نقلدر که رسول الله صلی
 الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایندیکه حق جل و علام‌حضرت‌لری بیورر «الصوم لی وانا اجزی
 به» یعنی اورج بنم اوچونلر آنلک عوضن بن ویر پرم بوندہ علما سؤال ایدر لر که وجه تخصیدن
 ندر بوندہ که اوبله بیدری آشما جواب بودر که او رجه ریاصیغه ز کیرو قلان عملک خلاذنچه که
 آنلره ریاصیغه بس اورج طوتهق صمدانیت سزه‌اوللین عوضن آنچق حق جل و علام‌حضرت‌لری
 ایدر که مقرب فرشته‌لر دخی بیلمز لر که نیچه عوض اولنور بلی معقوله هر بری ذوق مقداری
 آنکلادیلر والله اعلم. و نقلدر که رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایقندی اورج
 و قرآن یارین قیامت کونلده قل لره شفاعت ایلیه لر اورج ایده یارب بن اول قلی طعامدن
 و آرزولردن کوندز منع ایلدم بثا دستور ویر اول کشی یه شفاعت ایلیه‌یم و قرآن عظیم
 الشأن ایده یارب بن آنی کیچه اویوه‌قین منع ایلر ایدم قرآن او قور ایدی بیکادستور ویر اول
 کشی یه شفاعت ایلیه‌یم حق سبعانه و تعالیٰ حضرت‌لری آنلره دستور ویره شفاعت ایلیه‌لر.
 و نقلدر که رسول علیه الصلة والسلام حضرت‌لری ایقندی نوح علیه السلام هر کون اورج تونار
 ایدی آنچق بیرام کونی بیرام ایدی داود علیه السلام بر کون طوتار و بر کون بیده ایدی و عیسی
 علیه السلام کوندز اورج طوتار ایدی و کیچه عبادت ایدر ایدی اویومز ایدی و ابراھیم علیه
 الصلة والسلام هر آیدی اوج کدن اورج طوتار ایدی و محمد مصطفیٰ صلی الله تعالیٰ علیه وسلم
 دوشه به کونی اورج طوتار ایدی و ایام بیضده اورج طوتار ایدی و هر کیم آیدی اوج کون
 اورج طوتار ایام بیضده بیریل اورج طوتوش کبی ثواب وارد. حضرت انس رضی الله تعالیٰ

عنه رسول عليه الصلاة والسلام حضرت لرندن نقل ابدر رسول الله صلی الله تعالى عليه وسلم حضرت لرنی ایتدی حق جل وعلا حضرت لرنی رمضان آیدی حرمتلو یاراتدی و هر کم اول آیده بر آنچه صدقه ایلسه حق سبحانه و تعالی مضرت لرنی اول کشی یه جمیع خلقه صدقه ایله مشجه ثواب ویرر و هر کم رمضانده بر رکعت نماز قیلسه سائر آیده یوز ملک رکعت نماز قیله مشجه ثواب ویرر و هر کیم بر بالازغاجه بر قفتان کیدرسه حق جل وعلا مضرت لرنی اول کشی یه یلدی یوز خلعت کیوره شول کونده که جمیع خلق آنده بالازغاج اولاد چقدر و هر کم رمضانده بر قل آزاد ایلسه یوی یوز قل آزاد ایلمش کبیدر رمضانده اولی رمه قدر و اورتاسی مغفرتدر و آخری طاموغدن آزاد اوله قدر دیدی. ابو بکر الصدیق رضی الله تعالى عنہ حضرت لرنی ایتدی کمکه بر گون و بر کیچه رمضانده اعتکافه او تورسه جمیع گناه لرندن چیغار و رمضانده اعتکافه کیرمک ساقی اگر برساعت دخی اولور ایلسه.

فصل فی لیلة القدر

بیلهک کرکر که قدر کیچه سی اکثر سنه لرده رمضانده یکرمی پلچی کیچه سی بولنور قال الله تعالی «انا از لنه فی لیلة القدر» صاحب کشاف ایتدی قدر کیچه سی دینکنث معناسی او لدر که جمیع اشلر اول کیچه تقدیر اولنور دیده کدر نتکم حق مل و علا حضرت لرنی بیورر «فیها یفرق کل امر حکیم» بعضیلر ایندی اول کیچه یه قدر کیچه سی دینکنث آنکیچه و زکه اول کیچه نلک شرفدن او توری کیرو قلان کیچه لر او زه رینه «وما ادریك مالیلة القدر» یعنی یامه دسن آنکه فضلنه شایته و قدریه نک یوجه لکنه ایرشمک اما بز سلما قدری بیان ایده لم دیدی و بیور دیده «لیلة القدر خیر من الف شهر تذلل الملائكة والروح فیها» بس رسول الله صلی الله تعالى عليه وسلم ایتدی بنی اسرائیلده بر کشی یه عابد دیمزلر ایدی تامک آی عبادت ایتمیده اصحاب گزین رضوان الله تعالى علیهم اجهعن حضرت لرنی ایشیدروب ملول اول دیلر بون کم ایلر دیدبلر بس مق جل و علا حضرت لرنی انا از لنه سوره سلی کوندروب اول کیچه نک قدرینه بیلدردی بس مق جل و علا حضرت لرنی محمد امته اول ملک آیدن خیرلو نسله و بردی واول کیچه ده فرشته لر روح اینر که بوندیه رومدن مراد جید ایل علیه السلامدر بعضیلر ایتدی روحدن مراد بر خلقدر که آنکا روح دیرلر فرشته لر اول روحی قدر کیچه سی کورلر آپق «بادن رهیم من کل امر سلام هی حقی مطام الفجر» من کل امردن مراد جمیع ایشلر و عمل لر در که قتل لر او زه رینه برسنه یه تقدیر اولنور سلام دیده ک او لدر که فرشته لر اول کیچه ائمه ایل غرار اسلام ویرلر. سید المرسلین رسول اکرم علیه الصلاة والسلام حضرت لرنی ایل سیوره سی ارقسه حق جل و علا حضرت لرنی ادل کشی یه رمضان آیدی اورج

طوتهش چه و قدر کیچه سلی احیا ایامش کبی ثواب ویره . بغوی تفسیر نسله ایتدی حق
 سیحانه و تعالیٰ حضرت‌لری قدر کیچه سنی گیزلمدی محمد امتنان اوزریله تاکم جهاد ایله‌ار
 چهیع زمانده عبادت ایامگه و طمع ایله‌لر قدری بولماگه نتمکم دعالر جمعه کونی بر ساعت‌ده
 قبول اول از اول ساعتی گیزلمدی تاکم قل لر صبامدن اخشم اول لعنه عایله مشغول اوله‌لر
 واورنا نهانی که آنکه صلوات‌سطی دیرلر آن گیزلمدی نهان ایچنده تاکم هر کون جمیع
 نهان‌لری قیله‌لر داسم اعظمی قرآن عظیم الشأن ایچنده گیزلمدی ناکه جمیع قرآنی او قوبه‌لر
 و رضامن طاعتار اچله‌گیزلمدی تاکه جمیع طاعتلری ایله‌لر و قیامت کونلر اچنده
 گیزلمدی تاکه جمیع کونلر بای عبادت‌ه خرج ایده‌لر و دخی ولیلری بوخاق اچله‌گیزلمدی
 تاکه جمیع خانه حرمت ایله‌لر . ابوه ریه رضی الله تعالیٰ عمه حضرت‌لری حضرت رسول علیه
 الصلاة والسلامدن نقل ایدر رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت‌لری ایتدی قیازکم
 قدر کیچه‌سی او لسه سدرة المنشاده ساکن اولان فرشته‌لر و پیرا ایل علیه السلام اول کیچه بیره
 اینه‌لر واللر ننه دورت سفجاع اوله بیرین بنم قبریه دیکار و برسنی قدسیه دیکارلر
 و بربیتی سکجه‌یه دیکارلر و بربیتی طور سینایه دیکارلر آنکه نصگه جمیع مؤمنلره اودن اوه
 سلام ویرلر امامه ایچنله‌ه و اقر بالرندن کسیلنه‌ه سلام ویرمیه‌لر قایچان صباح او لسه جبرا ایل
 علیه السلام و فرشته‌لر یله بیرلرینه واره‌لر و سدرة المنشاده فرشته‌لره ایده بوکیچه قنده
 واردیکه فرشته‌لر ایده‌لر بروز نده محمد امتنانه وارد ف سدرة المنشاده ایده حق تعالیٰ حضرت‌لری
 آنلره نه احسان ایلدی فرشته‌لر ایده‌لر جهیعنی یارلاقادی سدرة المنشاده ایشیده حرکه
 کله و شکر ایله عنن اجمانی و فردوس اجمانی و کرسی حرکت کله‌لر عرش کرسی به ایده
 نیچون حرکت ایده‌رسن کرسی ایده آنکه چونکه حق جل و علا حضرت‌لری محمد امتنانه رحمت ایامش
 چهیعنی یارلاقامش چون عرش اعلا بوسوزی ایشیده اول دخی حرکت ایله حق جل و علا
 حضرت‌لری ایده ای بنم عرش نیچون حرکت ایده‌رسن عرش اعلا ایده کرسی واجهه ایله
 و پیرا ایل علیه السلام هنکه خبر و پر دیکاره سن محمد امتنانی یارلاقامش سن حق جل و علا حضرت‌لری
 ایده گرچه که ایده‌لر یاعرش محمد امتنانی یارلاقادم و بنم قتمده محمد امتنانون نسله‌لر وارد رکه
 «مالا عین رأت ولا دن سمعت ولا فطر علی قلب بشر» رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم اینه‌ی
 حق سیحانه و تعالیٰ حضرت‌لری اجمانه‌لری قزل یاقوت‌دن یاراندی آلتون و جواهر ایله مرصل‌لر در
 اول اجمانه‌ه باقیه‌لر وارد رکه هر باقیه‌نک طولی بوز یل لق یوللر و هر باقیه‌ده ملک
 وارد رکه سرا ایده برقبه وان کومشدن دیر کلری یه‌شل یاقوت‌دن اول باقیه‌نک آغا
 آلتون و پیرا قلری یه‌شل یاقوت‌دن چیچکلری کومشدن و هر بیر آغا‌چده ملک توزنی دش
 و هر بربینک صورتی ولنی بر قور لیدر وارل آغا‌چلرنک اوزر نده آلتون و کوه

دل عليه الصلاة والسلام حضرت لرندن نقل ايدر رسول الله صلی الله تعالى علیه وسلم
رندر ایتدی حق مل وعلا حضرت لرنی رمضان آینی درملو یاراتدی و هر کم اول آیده
بر آنچه صدقه ایلسه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت لرنی اول کشی به جهیع خلقه صدقه ایله مشجه ثواب
ویرر و هر کم رمضانده بر رکعت نماز قیلسه سائز آیده یوز ملک رکعت نماز قیلمشجه
ثواب ویرر و هر کیم بر بالانغاجه بر قفتان کیدرسه حق جل وعلا حضرت لرنی اول کشی به
یلدی یوز خلعت کیدوره شول کونده که جهیع خلق آنده بالانجاج او لاقدر و هر کم رمضانده
بر قل آزاد ایلسه یعنی یوز قل آزاد ایلمش کبیدر رمضانده اولی رهد تدر و اورتاسی
محضر قاری ایتدی کمکه بر کون ویر کیچه، رمضانده اعتکافه او تورسه جهیع گناه لرندن
چیغار و رمضانده اعتکافه کیرمک سایندر اگر برساعت دخی اولور ایلسه.

فصل فی لیلة القدر

بیله ای کر کر که قبر کیچه سی اکثر سنه لردہ رمضانده یکرمی و بخی کیچه، سی بولنور قال الله
غفاری «انا انزلناه فی لیلة القدر» صاحب کشاف ایتدی قدر کیچه سی دیمه کندی معذاسی اولدر که
جهیع اشر اول کیچه تقدیر اولنور دیدکدر نتکم حق مل وعلا حضرت لرنی بپورر «فبها یفرق کل
امر حکیم» بعضیلر ایتدی اول کیچه یه قدر کیچه سی دیفلدی آنلیچزنه اول کیچه نلک شرفدن
وقوری کیدر و قلان کیچه لر او زهربیه «وما دریک مالیلة القدر» یعنی یامه دسن آنلک فضلنه
فایتنه و قدر یلکه یوجه لکنه ایرشمدک اما باز سکا قدری بیان ایده لم دیدی وبپور دیدکه
لیلة القدر خیر من الف شهر تنزیل الملائكة والروح فیهما» بس رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه
 وسلم ایتدی بنی اسرائیلده بر کشی به عابد دیمزلر ایدی تامک آی عبادت ایتدی کیچه اصحاب
ازین رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین حضرت لرنی ایشیدوب ملول اول دیلر بونی کم ایدر
دیدیلر بس مق جل وعلا حضرت لرنی ایلکه سنه کوندر ووب اول کیچه نلک قدر یتی
پیلدر دی بس مق مل وعلا حضرت لرنی محمد امتنه اول ملک آیدن خیرلو نسله ویردی و اول
کیچه، یه فرشته لر روح اینر که بونله رومدن مراد جبرائیل علیه السلام در بعضیلر ایتدی
رومدن مراد بر خلقدر که آنکا روح دیرلر فرشته لر اول روحی قدر کیچه سی کورلر آنچه
دیباذن ربهم من کل امر سلام هی هئی مطاع الفجر» من کل امردن مراد جهیع ایشلر و عمل لادر که
آل لر او زهربیه برسنه دن برسنه یه تقدیر اولنور سلام دیدک اولدر که فرشته لر اول کیچه
زمدلره او غرار لر سلام ویرلر. سید الدرسلین رسول اکرم علیه الصلاة والسلام حضرت لرنی
ایتدی هر کم قدر سوره سن ادقوه حق مل وعلا حضرت لرنی ادل کشی به رمضان آیدی اورج

طوتهش چه و قدر کیچه سنی امیا ایمهش کبی ثواب ویره . بفوی تفسیر نسده ای
 سبحانه و تعالیٰ حضرتاری قدر کیچه سنی گیزلدی محمد امتنان او زرینه تاکم جهاد ایله
 جمیع رمضانیه عبادت ایامگه و طبع ایامه لر قدری بولماگه نتکم دعالر جمعه کونی بر ساعتند
 قبول اول روز اول ساعتی گیزلدی تاکم قل لر صباحدن اغشام اولنچه دعا یه مشغول اوله لر
 داورنا نماز بینی که آنها صلوٰة و سطی دیرلار آن گیزلدی نماز ایچنده تاکم هر کون جمیع
 نماز لری قیله لر داسم اعظمی قرآن عظیم الشأن ایچنده گیزلدی تاکه جمیع قرآنی او قویه لر
 و رضاسن طاعتلار اچنده گیزلدی تاکه جمیع طاعتلاری ایله لر و قیامت کونلار ایچنده
 گیزلدی تاکه جمیع کونلربنی عبادت ه خرج ایده لر دخی ولیاری بوخانی ایچنده گیزلدی
 تاکه جمیع خاقه مرمت ایله لر . ابو هریره رضی الله تعالیٰ عنہ حضرتاری حضرت رسول عالیه
 الصلاة والسلامدن نقل ایدر رسول اکوم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتاری ایتدی فیحانکم
 قدر کیچه سی او لسه سدرة المنشاده ساکن او لان فرشته لر وجبرا ایل علیه السلام اول کیچه بیره
 اینه لر واللر زنده دورت سنجاق اوله بربن بنم قبریه» دیکرلار و بریسنی قدسیه دیکرلر
 و بریلنی ڪعبه یه دیکرلار و بریسنی طور سینایه دیکرلار آنکن ڪنگره جمیع مؤمنلر بودن اد
 سلام و بر لار اما خهر ایچنلره و اقر بالر زدن کسیلنلره سلام و بریمه لر قایچان صباح او لسه جبرا ایل
 علیه السلام و فرشته لر یه بیکر لرینه واره لار و سدرة المنشادی فرشته لر ایده بو کیچه قند
 واردیگر فرشته لر ایده لر بیکر لرینه محمد امتنه واردق سدرة المنشادی ایده حق تعالیٰ حضرتاری
 آنلرنه نه احسان ایله فرشته لر ایده لر جمیع سی یار لقادی سدرة المنشادی ایشیده حرکت
 کله و شکر ایله عدن اجمانی و فردوس اجمانی و کرسی حرکت کله لر عرش کرسی یه اید
 نیچون حرکت ایده رسن کرسی ایده آنکی چونکه حق جل و علا حضرتاری محمد امتنه رحمت ایامش
 جمیع سی یار لقامش چون عرش اعلا بوسوزی ایشیده اول دخی حرکت ایده حق جل و علا
 حضرتاری ایده ای بنم عرش نیچون حرکت ایده رسن عرش اعلا ایده کرسی واجه ایه
 وجبرا ایل علیه السلام پندا خبر و بر دیکر کسن محمد امتنی یار لقامش سن حق جل و علا حضرتاری
 ایده گرچک ایده لر یاعرش محمد امتنی یار لقادم و بنم قتمده محمد امتنی چون نسله لر وارد که
 «مالا عین رأت ولا ذن سمعت ولا خطر على قلب بشر» رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم اینندی
 حق سبحانه و تعالیٰ حضرتاری اجمانلری قزل باقوتدن یار اندی آلتون و جواهر ایله مرصعادر
 واول اجمانلده باقیه لر وارد هر باقیه نک طولی بوز یل لق یولدر و هر باقیه ده ملک سرای
 وارد در و هر سرای ایده بر قبه وار کومشدن دیر کلری یه شل یاقوتدن واول باقیه نک آغاچلری
 آلتون و یپراقلری یه شل یاقوتدن چیچکلری کومشدن و هر بر آغاچه ملک توپلی یه شن وارد
 و هر برینه نک صورتی ولنک بر توپلر ایده واول آغاچلر زنک او زرینه آلتوندن کومشدن و جو هر دن

ت ایله آواز ایدرلر و اول آغاچلارنىڭ دوبىدىن ايدىماقلەر آقار ايدى
دېرىلىكە رەمضان آيى اورج طوته. رۇقىلر كە رسول الله صلى الله
مۇنۇرى ايتىدى هەركم بىيرام كېچەسىنى اميدا ايلسە جومىع كۆئىلەر اولدىكى
رسى اولىيە بۇنچە كەمالات رەمضانه آنڭ ايجونكە قرآن عظيم الشأن اول شەھىدە
نازىل اولىي واگر شىيطان آدم اوغلۇنلار يىلۇنى سەدىرىنە و سوسە ايتەيىبىدى مالكوت سمواتى
كۈررائىدى بىس مەعلوم اولىيکە قرآن و اورج ايكىسى غايىت مەناسىبلەردر. «تىكمەلەن الصيام».
انس رضى الله عنہ حضرتلىرى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلىرىنىن روايت ايدى رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم اينىدى رجب شەھىر اللەمەر و شعبان آپى يام شەھىرلەر و رەمضان امەقىڭ
شەھىرلەر واصحاب گۈزىن روضان الله تعالى عليهم اجهىدىن حضرتلىرى ايتىدىيار يار رسول الله
شەھىر دېرىك نەديمكەر رسول عليه الصلحة والسلام ايتىدى رەمضان مغفترت آيىدىر تڭى تىعالي
حضرتلىرى انبىيانڭ توبەسىنى اول آيىدە قبول ايلدى ابوبكر و راق رحمة الله تعالى عليه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرىنىن فەقل ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى
ايتىدى رجبىڭ مثلى جىيل كېيدىر و شەبە ئانىڭ مثلى بىلۇت كېيدىر و رەمضانىڭ مثلى يېھور كېيدىر
كېيدر و قلان آيلردا اولان حسنه زىڭ بىرىنە اونىڭ رجبى بىرىنە يەتىشىر شعباندا بىرىنە شەيىكسانىدر
و رەمضانىندە بىرىنە مەڭىر رجب كېشىنە ئىندى بىدنى پاكايلر و شەن كۆئىلى پاكايلر و رەمضان
بائىن پاكايلر و شعباننىڭ فضلى كېيدر و قلان شەھىرلەر اوزەر بىرىنە بنم فضل كېيدىر كېيدر و قلان
پېغىيدىلەر اوزەر بىرىنە و رەمضانىڭ فضلى كېيدر و قلان آيلر اوزەر بىرىنە الله تعالى حضرتلىرىنىڭ فضلى
كېيدىر خلق اوزەر بىرىنە، رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى ايتىدى هەركىم اورج
طوقىسى وغىمىت سوپىلسە و يىلان سوپىلسە و يىلان بىرە آنڭ ايقىسى و شەھىرت ايلە تىلە پايسە بەندىرىتى
اورج طوقىدى اما ئوابى يوقىدر اصلا نەزەر بالله تىعالي من ذلك.

فصل في الحج

قال الله تعالى «ولله على الناس حج البيت من استقطاع اليه سبيلا» رسول عليه الصلحة والسلام
حضرتلىرى ايتىدى هەركم زەزم صۇونىدىن اچسە طاموغ آڭا هىرام اولىي و هەركم كعبەن طواف
ايلسە هەر آدۇمە يۈزەڭىزىنەن واردە وەر كم كعبەن طواف ايلسە حق جل و علام حضرتلىرى
آنڭ اوغلۇچقىلارنىدىن بىر كان كسمىيە و هەركم حج اوچون اونىدىن چىقسە كېيدىر اىكىن ياخود
كلاور اىكىن اولسە حق جل و علام حضرتلىرى اول كشى بە هەر بىل يېمىش حج مىزدىن و بىرە. امام
فخرالدین رازى تفسىر كېيدىزنىدە ايتىدى حق جل و علام حضرتلىرى بىورور كە «لارفت ملافسوق
ولاجدال في الحج» حكىت نىدر كە حق جل و علام حضرتلىرى بواوج لفظى ذكر ايتىدى چواب بودى كە
مقصود عبادتلىن بواوج قوتى مەھور ايدە كەر كە بىرىسى شەۋانىيە و بىرىسى غضبىيە و بىرىسى

و همیه در دلار قوت دیمک اشارت در قوت شوالیه بی قهرایتگاه ولفسو
غصبیه بی قهرایتگاه ولجنال دیمک اشارت ند قوت و همیه بی قهرایتگاه ایده بی
الله حاصل قیده قصد ایلی بواوج صفت دن صفت دن کر کرد. نقلدر که فتاوی
و دیندن نفر صادر اول سه هجی باطل او لورینه واریق کرد. و نقلدر که رسول علیه السلام
والسلام حضرت ایتی بیت حرام دینلدی هر کم مچ یولنده اوچ کون اوچ طوتسه حق جل و علا حضرت ایتی
اول کشی به اجه اخده یوز سرای و برو آق انجدون و هرسرا یانلش بیوکلکی یتمش بودنیا په اوله
و کعبه بیت حرام دینلدی آنستیچونکه حق جل و علام حضرت ایتی آنی مرمقبلی اوبله اولدی ایسه
بیت حرام اولدی قال الله تعالی «جعل الله الكعبة البيت الحرام قياماً ل manus» بس معلوم
اولدیکه کعبه افضلدر قدسدن وغیر یسندن. و دخی رسول علیه الصلاة والسلام حضرت ایتی
بیور رکه دورت پاره شهر اجماده در بری مکه وبری مدریه وبری قدس وبری دمشق
ایمی کعبه افضلدر میله دن و مدبنه افضلدر قدسدن و قدس افضلدر دمشق دن و دمشق
افضلدر جهیع شهر لردن کعبه مظہر جمالدر و مدبنه مظہر جمالدر و قدس مظہر کمالدر و دخی
حق جل و علا حضرت ایتی بیور رکه کیه ملک اول بوله کوچی یتمه کلوسون اگر کوچی یتمه ایسه
کلدوبی تهلکه بیه یورا قمیون ایدی کوچی یتمک اوبلر که کیلوب کلچه بیه قدر نفه سی اوبله
واجیدر حجه کتمک. رسول اکرم علیه الصلاة والسلام ایدی کیمکه مسجد دمشقه بیه وقت
نمایز قیلسه یوز و قنه کچر کیمکه قیلسه بیه وقت نماز قیلسه ملک و قنه کچر کیمکه ملیله ده
بر وقت نماز قیلسه ایلی ملک و قنه کچر کیمکه کعبه ده بر وقت نماز قیلسه یوز ملک و قنه کچر حضرت
رسول علیه السلام ایدی دجال اوچ پاره شهر کیرمیه بری قبه و بری مدبنه بیه و بری مکه بیه.

فصل

چون کعبه ناچ ڈوابلر بن بلکبیس اعکامن دخی بلکه کر کن رکه فجان احرام با غلسه دیده ایس
قفقان کیه بیه امادیکلهمش قفقان عادتچه کیمه جائز در مثلا کواه کلمی بایینه طوتسه و دیز طونی
اکنده آلسه قربان لازم از لمیه بشمانی کیمک و مصحف کفور مک و کهربن یانلکه کتور مک
جائز در اگر قفقان کبیر ایسه قربان لازم ریله کیمکه کعبه ده بر وقت نماز قیلسه یوز ملک و قنه کچر بیه بود رکه
بیرام کونی اولان طوا فدر و بری عرفات ده عرفه کونی و قنه بیه طور مقدر و بری احرام کیه کلدر
و واپلری مزدلفه ده طور مقدر و دخی صفا ایله مر و آراسند همی ایتمکندر و طاش آزمقدر و باش
یولندکندر و میقات دن احرام ایله کچه کندر و عرفات ده کون طولانیچه طور مقدر و طراف قدویلر
و میلین اخضر بین آراسنده یلمکندر و میماده کیچ لکندر و ترتیبه رعا یکندر بواولندر که اول طاش
آنده آندن صوکره قربان ایده آندن صوکره باشین یولوده آندن صوکره واره کعبه بیه یاف ایده
برکشی درم شریقه کرسه اول واروب کعبه بی طواف ایده آندن صوکره هجر الاسودی اردپه

امکه هجر الاسود او بسه قیامت کوننده هجر الاسود آن طانقلق ویره کلی بنبی او بندی دیه
و آنکاشفاعت ایله آن دن صدره بندی کرده کعبه بی طوف ایله هر کم کعبه بی بندی کرده طوف ایلسه
هر طوف اند اسماعیل علیه السلام نک اوغلانلر زدن اون قل آزاد ایله شچ حق تعالی حضرتلری
آنکا ثواب ویره آن دن صدره صفا ایله مروه آرسلنه بندیگز سعی ایلسه حق تعالی حضرتلری
آنکه بمع گناهنی عفو ایله و قدمه صراط او زه رنده ثابت قبلا رسول علیه الصلوة والسلام حضرت
لری ایتدی کمک کعبه بیه قارشوار او تورسه ایمان ایله نظر ایلسه حق جل و علام حضرتلری جهی گناهن
عفو ایله ایشلندیکن واشلیه چکین. و حجات ار کارنده و قوف عرفه اعظم رکذندر آنکه ایچرنکه
قاچان بر کشی هرفه بیه ایرسه هجی درست اولور قایچان عرفه بیه ایرسه هجی درست اولمار
و کعبه بی بندیگره و داع طوافن ایلمک واجبدر اگر طراف ایتمدن کیفسه قربان واجب اولور
رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی کمکه بنم قدریمی زیارت ایلسه بنبی زیارت
ایلمش کبیدر و بیگل اسلام ویرسه بن آنی اشیدیرم. ایهدی تهشیل بوندہ بودرکه ای طالب اسرار
بی هجه قصد ایتمه که لاث مثالي کشی اولوب جنائز آغاچه بنوش کبیدرکه دوه بندیچک صانکه قبرنده
بدر قایچان چوله کیرسه قبره کیرمش کبیدر و چول عرباری کراما کانبینه بیکنده رلر قایچان اهرام
غلانسنه کفن کلیوب قبرنده چیقمش حق جل و علام حضرتلری بیه کبیدر کبیدر منی بازار نده طوره
جل و علام حضرتلری بیه سویلر کبیدر قایچان وقفه طورسه صراط ارزنده طورمش کبیدر منی بازار نده طوره
نه بیکنده رقایچان مزدلفه ده طورمه کعبه بیکنده طوره ایتمک عرشی و بیت المعموری
ماخ ایله ندوغ آرسلنه اعرافاده طورمه کعبه بیکنده طراف ایتمک عرشی و بیت المعموری
واف ایتمگه بیکنده صفا ایله مروه آرسلنه سعی ایلمک میزانده ایکی کفه نک آرسلنه سعی ایلمگه
بیکنده رقایچان بوقصدا ایله کعبه زیارت اول نقصان ایله اولان هجی حق جل
و علام حضرتلری کمال کرمذن قبول ایله.

فصل فی القرآن

رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی حق تعالی حضرتلری بیورکه هر کم قرآن
ار قدمه مشغول اولسه و سدن نسنه نله سه بیان نسنه استینلر زدن آرتق آنلاسنه ویربرم
کلام الماٹ فضلی کیرو قلان کلام او زمر بیه بدم فضلیم کبیدر خلق او زه بیه دیدی. و نقلدرکه
قرآن اجماخه بیکنده اجهاده کوکار و در جانلر وار قرآنده سوره و آیات وار اجماخ ده
انجع و انها وار قرآنده اغبار و اعقیار وار. و نقلدرکه بارین قیامت کوننده قل لر ایده لر
الهنا و مولینا دنیاده قرآن او قودق و ختم ایله دک حق تعالی حضرتلری ایده ای بدم قللر مسز
او قوئز بی ایشندم ایدی سزا توک پنم جه الله نظر ایلک بندی خی قرآنی او قویا یم سز دخی
دیکنی بس طه و پس سوره سن ادقه بیه . پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی حق

تعالی طه و پس سوره من پیرلر فی کوکلر فی باراتمادن ملک یل اول او قودی فیانکه فرشتہ
 آیشیدوب ایتدیلر نه بخفاو اول کشی که آنلک کوئلندہ قرآن اولا و نه بخت محمد امتنہ که قرآن
 آثاره نازل اولدی رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتاری ایتدی باعی سیدالبیش آدمدر
 و سیدالعرب محمد علیه السلامدر و سیدالفرس سلامان فارسیدر و سیدالروم صهیب رضی الله
 تعالی عله در و سیدالجیش بلاذر و سیدالجبل طوردر و سیدالایام جهودر و سیدالکلام قرآن
 عظیم الشأندر و سید القرآن بقره سوره سیدر و سیدالبقره آیةالکرسیدر . و نقادرکه رسول
 علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتاری ایندی هر کم قرآنی او قویه و دکلایه آخرتده محروم قالدم دبو
 گمان ایلیه اوی کیمسه قرآنی مسخره لغه آلمش کبی اولا . و نقادرکه قرآن عظیم الشأن آلقی ملک
 آلتی بوز آلمش آلتی آیندر و دخی یتمش یدی ملک دورت یوز طقوز کامهدر واوج یوز ملک
 دخی آلتمن ملک دخی یکرمی ملک بیش حرفردر ایمدی قرآنلک قلان سورلر اوزه ریه
 فضیلی وارد آنچلاین قرآن اهلنک دخی قلان خاچ او زمرینه فضیلی شویله در و هر کمکه ق
 ویرلدی پیغمبر لکنک اوج بلوکلدن بر بلوکی آثار ویرلدی هر کم قرآنی تخلیم ایلمسم
 عظیم الشأندن محرومدر هر کم قرآن او قویه شویله درکه نبوت نشانی پیر زاده بالوره
 او قومقلن هرادمعناستی بیهادکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایتدی
 او نمن طشہ چقسہ آیةالکرسی او قویه حق جل و علا حضرتارن دن اسقیه لروینه اوینه کل
 آنلک ایچون استغفار ایلیه لر اوی کشی فی حق جل و علا حضرتارن دن اسقیه لروینه اوینه کل
 آیةالکرسی او قویه حق جل و علا حضرتاری آنلن یوسف وللاغی کیره . پیغمبر علیه الص
 والسلام حضورتاری ایتدی قابچان برمؤمن آیةالکرسی او قویه و ثوارن قهر اهلنه با غسله حق
 جل و علا حضرتاری مشرقین مغربیه وار پچه نه قدر قبو وار ایسه جدیعنه نور و بیره و قبرلری
 کیلک ایلیه واول آیةالکرسی او قویانه اجر عظیم و بیره و هر حرفه بر فرشته بیاراده قیاده قدر
 اوی کشی ایچون استغفار ایلیه لر . رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتاری ایندی هر
 زعفران ایله آیةالکرسی فی صاغ الیله صول الی او زمرینه بیارسے وینی کره بیلاسے او نوته
 وایشتدیکی اصلاحاطرذن دن کدهیه رسول علیه الصلوٰۃ والسلام بیوردی هر کم آیةالکرسی فی
 او قویه دنیاده جنته کیفر ایسی ولکن او لمیچه جنته کیفرلہز . رسول علیه الصلوٰۃ والسلام
 حضرتاری ایتدی قرآنی زین ایلک لطیف صوت ایله یعنی صوتلر گزی کو کچک ایلک قرآن ایله
 دیمکدر . رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتاری ایتدی کوئلدر پاسلنور دنیا سومک ایله زنکم
 تیهور پاسلنور کوئل دخی آنچلاین پاسلنور گناه اشله مک ایله ایتدیلر بیارسول الله آنلک جلاسی
 نه در رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایندی آنلک جلاسی اذوی چرق اکمقدار
 و قرآنی چرق او قومقدر هر کم قرآنی او قویه مصطفی ملک اجر و بیرلار و مصفدن او قویه

کمکه حجر الاسود او بسه قیامت کوننده حجر الاسود آنها طانقاف ویره کاره بدنی او بدی دید
و آنکه شفاعت ایله آنکه نصراویه یلدی کرده کعبه بی طواف ایله هر کم کعبه بی یلدی کرده طواف ایلسه
هر طوافنه اسماعیل علیه السلام بگ اوغلانلر زدن اون قل آزادایله مشچه حق تعالی مضرتلزی
آنکه زواب ویره آنکه نصراویه صفا ایله مرود آراسنده یدیگز سعی ایلسه حق تعالی مضرتلزی
آنکه جمیع گناهنی عفو ایله و قد من صراط او زه زند ثابت قیلا رسول علیه الصلوة والسلام حضرت
لری ایتدی کمکه کعبه بیه قارشو او تورسه ایمان ایله نظر ایلسه حق جمل و علاحدضرتلزی جمیع گناهن
عفو ایله ایشلیدیکن واشلیدیچکین. و مجاش ارکاننده و قوف عرفه اعظم رکانندر آنکه ایچ زنکه
قاپچان بر کشی هرفه بی ایرشنه هجی درست اولور قاپچان عرفه بی ایرشنه هجی درست اولماز
و کعبه بی یدیگر و داع طوافن ایلمک واجبدر اگر طواف ایتمدن کیقسه قربان واجب اولور
رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلزی ایتدی کمکه بنم قبریمی زیارت ایلسه بنی زیارت
ایلامش کبیدر و بستان اسلام ویرسه بن آنی اشیدیرم. ایه بی تمهیل بوندیه بودرکه ای طالب اسرار
الهی هجه قصد ایتدی که آنکه مثالی کشی اولوب جذاره آغاچه بندهش کبیدرکه دوه بندیچک صانکه قبرنده
کیدر قاپچان چوله کیدر قبره کیدر مش کبیدر و چدل عربلری کراما کانبینه بیکنده رلر قاپچان اهرا م
با غلانسه کفن کبیدر بیکنده طوره کیدر کبیدر قاپچان لبیک دیسه
حق جل و علاحدضرتلزیه سویلر کبیدر قاپچان وقه بی طوره حق جل و علاحدضرنده حسابه
طور مقه بیکنده رقابچان مزدلفه ده طوره صراط او زنده طورمش کبیدر منی بازارنده طوره
اجماخ ایله تموج آراسنک اعرافاده طوره بیکنده و کعبه بی طراف ایتمک عرشی و بیت المعموری
طواف ایتمگه بیکنده رصفا ایله مرود آراسنده سعی ایلمک میزاننده ایکی کفه زنک آراسنده سعی ایلمگه
بیکنده رقابچان بوقص را ایله کعبه زیارت اولنده امیدرکه اولن نقصان ایله اولان هجی حق جل
علاحدضرتلزی کمال کرمدن قبول ایله .

فصل فی القرآن

رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلزی ایتدی حق تعالی مضرتلزی بیوررکه هر کم قرآن
او قومه مشغول او لسه و نلن نسنه نله سه بدلن نسنه استبدلردن آرق آنکه مسلمه ویربرم
کلام اللهک فضلى کیر و قلان کلام او زه زند بدم فضلهم کبیدر خلق او زه زند دیدی. و نقلدرکه
قرآن اجماخه بیکنده اجماده کو-کار و در جانلر وار قرآنده سوره و آیات وار اجماخ ده
اشجار و انها وار قرآنده اخبار و اعقبار وار. و نقلدرکه بارین قیامت کوننکه قل لر ایده لر
الهنا و مولینا دنیاده قرآن او قودق وختم ایله دک حق تعالی مضرتلزی ایده ای بنم قللرم سز
او قو-کن بن ایشتلدم ایدی سزا تو رث بدم هه الله نظر ایله بندخی قرآنی او قو-بایم سزدخی
دیکنک بس طه ویس سوره سن او قریه . پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلزی ایتدی حق

تعالی طه و پس سوره سن بیدلر فی کوکلرنی یاراتما سدن ملک یل اول او قودی فیانکه فرشته لر
 ایشیدوب ایتدیلر نه بخفاو اول کشی که آنلگ کوکلنده قرآن اولا و نه بخت محمد امتنه که قرآن
 آنلره نازل اول لدی رسول علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری ایتدی یاعلی سیدالبشر آدمدر
 و سیدالعرب محمد علیه السلامدر و سیدالفرس سلمان فارسیدر و سیدالروم صهیب رضی الله
 تعالی علیه در و سیدالجیش بلادر و سیدالجیال طوردر و سیدالایام جمهودر و سیدالسلام قرآن
 هظیم الشأندر و سید القرآن بقره سوره سیدر و سیدالبقره آیةالکرسیدر . و نقادر که رسول
 علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری ایندی هر کم قرآنی او قویه و دکلایه آفرنده همروم قالدم دیو
 گمان ایله اول کیمسه قرآنی مسخره لغه آلمش کبی اولا . و نقادر که قرآن عظیم الشأن آلتی ملک
 آلتی یوز آلتنه آلتی آیندر دخی یتدش یلدی ملک دورت یوز طوز کله در واچ یوز ملک
 دخی آلتنه ملک دخی یکرمی ملک بیش هرفدر ایمدی قرآنلگ قلان سوزلر او زه رینه نیچه
 فضیلیقی وارد آچلاین قرآن اهلذک دخی قلان خاق او زه رینه فضیلیتی شویله در و هر کمگه قرآن
 ویرلدی پیغمبر اسکنک اوچ بلوکلدن بر بلوکی آثار ویرلدی هر کم قرآنی تعظیم ایله مسه قرآن
 عظیم الشأندن همروهدر هر کم قرآن او قوسه شویله در که نبوت نشانی یوزنده بلووه قرآن
 او قومقلن مراد معناسفی بیا همکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایتدی کیمکه
 او ندن طشره چقسه آیةالکرسی او قوسه حق جل و علام حضرتاری یتدش ملک فرشته ویره
 آنلگ ایچون استغفار ایله لر واول کشی فی حق جل و علام حضرتارنین استیله لر ویره اوینه کلسه
 آیةالکرسی او قوسه حق جل و علام حضرتاری آنلن یوخسوللگی کیده ره . پیغمبر علیه الصلوٰة
 والسلام حضرتاری ایتدی قایچان بر هؤمن آیةالکرسی او قوسه و ثوابن قبر اهلله با غسل اساه حق
 جل و علام حضرتاری مشرقین مغربه وارنچه نه قدر قبر وار ایسه جهیعنی نور ویره و قبرلرین
 کیلک ایله واول آیةالکرسی او قوبانه اجر عظیم ویره و هر حرفه بر فرشته یاراده قیدامه قدر
 اول کشی ایچون استغفار ایله لر . رسول علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری ایندی هر کم
 زعفران ایله آیةالکرسی فی صاغ الیله صول الی او زه رینه یارسه ویدی کره یلاسه او فوچیه
 واشتدیکی اصلاح اخاطر ندن کته یه و رسول علیه الصلوٰة والسلام بیوردی هر کم آیةالکرسی فی
 او قوسه دنیاده جنته کیدر ایدی ولکن او لمیچه جننه کیرله ز . رسول علیه الصلوٰة والسلام
 حضرتاری ایتدی قرآنی زین ایلک لطیف صوت ایله یعنی صوتلر گزئی کوکچک ایلک قرآن ایله
 دیمکدر . رسول علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری ایتدی کوکللر پاسلور دنیا سومک ایله نتکم
 نیه در پاسلور کوکل دخی آچلاین پاسلور گناه اشله مک ایله ایتدیلر یار رسول الله آنلگ جلاسی
 نه در رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایتدی آنلگ جلاسی اولومی چدق اکمقدار
 و قرآنی چدق او قومکدر هر کم قرآنی او قوسه مصحف سز ملک اجر ویریاور و مصحف دن او قوسه

ایکی ملک اجر و بریلور اصحاب ایت دیلر بارسول الله قنفی سوره اعظم در رسول اکرم صلی الله تعالی عایه وسلم حضرت لاری ایت دی «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَمْدُ» وینه ایت دیلر قنفی آیت اعظم در رسول الشفایین صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لاری ایت دی آیة الکرسی وینه ایت دیلر قنفی آیه ولشوفی سورسن رسول علیه الصلاة والسلام حضرت لاری ایت دی بفره سوره سک آخرن سوره زیرا که رحمت خزینه لرندن بر خزینه در پیغه بر علیه السلام ایت دی هر نرسه نلک بیشی وارد در قرآن ذلک بیشی «انا انزلناه» سوره سیدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لاری ایت دی اسم اعظم او شبو ایکی آیت دی در که بریسی «وَالْهَكْمُ الْوَاحِدُ لِلَّهِ الْاَهْرَارِ الرَّحِيمُ» و بریسی آل عوران سوره سنت اول آیت دی «إِنَّمَا اللَّهُ الْأَهْرَارُ الْحَمِيمُ» بر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لاری ایت دی هیچ بریکرذلک کوجی بترمیکه کونن ملک آیت قرآن اوقویه ایت دیلر بارسول الله کذلک کوچی بقر رسول علیه الصلاة والسلام ایت دی هر کم کونن بر کره الیکم التکاثر سوره سن اوقویه ملک آیت اور مشچه اجری وارد رسول علیه السلام ایت دی هر نرسه نلک کوکلی وارد قرآن عظیم الشائلک کوکلی یس سوره سیدر هر کم یس سوره سن اوقویه حق جل و علام حضرت لاری آنی بار لقا یه و بکرمی نعم ایله شچ، اجری وارد فخان بر کشی خسنه اوسنده یس اوقویه ملک الموت کل دیکی و بت اول یس شریف نلک هر مرذه ارج فرشته کلور بر صرف او لور لر آنلک اوچون صلوات و بر لار واستغفار اید لار و غسله، حاضر او لور لار و نهازن بیله قیلور لار و قبرنے بیله قور لار و بر کشی کذی اولومی حالفه یس اوقویه واجه اذلک خزینه دار لاری اجماخ شرابلکن کتو روپ اول کشی بیه ایچور میدیچه ملک الموت اول کشیدلک جانن آلمیه.

فاتحة الكتاب

ببله ک کر کر که فاتحة سوره سک ارج مشهور اسمی وارد بری فاتحة الکتاب بدر و بری ام القرآن در و بری سبع المثانيه ایمی فاتحة الكتاب دیدیلر قرآن آنلک ایله فتح او لذیغیچرن وام القرآن دیدیلر قرآن اصلی او لوپ قرآن بوندن صرکرہ ایت دی اولنديغیچون و سبع المثاني دیدیلر یدی آیت او لذیغیچون بالاتفاق. بعضیلر مکیدر دیدیلر بعضیلر مدنیدر دیدیلر وبغضیلر ایت دی بود که مکه ده نازل او لدی و بر کره مدنیده ده نازل او لدی اما قول اصح بود که مکه ده نازل او لدی بسم الله نلک باسی هرف مردم من و عن کبی متعلقاتی مخدو فدر تقدیری بود که ایت دی بسم الله دیمه کدر بس الف ساقطا او لدی خفت اوچون و کثرت استعمالی اوچون وبغضیلر ایت دی اسمدن مراد مسی دیکه عین ذات الله را امام خلیل ایت دی الله اسمی جامد در حق جل و علام حضرت لار بله مخصوص دندر اسم الذان در ستجهم جميع الصفاندر بعضیلر قتلکه مشتق دندر وبغضیلر قتلکه غیر مشتق دندر سیدلر بیف جرجانی رحمة الله علیه کشاف ما شیه سلده ایدر زنجه که حق سبحانه و تعالی حضرت لار بله جهیع خلق تجییر لرد راسم ذات دنده که

الله اسیدر آنده دخی متختیلدر تفسیر گاپیده ایدر لله اسید عالم دگلدر والافساد لازم کاور
 نتکیم قرآن عظیم الشاندہ گلدی «وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ» اگر بواسم عالم اوله چق
 او لور ایسه سموات وارض آگذازه اوله لازم کاور بو خود گمالدر بس معلوم اوله یکه الله
 اسید صفتمند معنای حق چل و علاحده ضریلری موصوفدر الوهیت ابله سواتنده وارضه دیمکدر
 بوبابدۀ خبرلر چو قدر برا اختصار ایدر زکه بیلندسی آسان اوله بوقدر چاشنی یتر «الرحمن الرحيم»
 ابن عباس رضی الله تعالی عنہ حضرتاری ایدر بو ایکی اسدر بربرندن ایجری و مبرد
 ایندی الرحمن عالم کافرلره و مؤمنلره رزاق معنایته در الرحیم غافر معاشره در آخرتند
 مفترت خود مؤمنلره در او بله ایسه الرحمن عام المعنی و خاص اللفظدر الرحیم عام المفظدر
 خاص المعنی در امام بسیم الله ده اختلاف ایدر لرا هل مدینه ایندی ایندی بیار فاتحه دن دگلدر وغیری
 سوره دن دخی دگلدر بس بسم الله ابله باشندی بیار تبرک او چون دید بیار اهل مکه ایندی بیار فاتحه دن در
 سائر سوره ده فصل او چون یازلندی آنلر که فاتحه دن در دید بیار اول آبیت بسم الله الرحمن الرحیم در
 آخر آبیت صراط النذین دن آخر بنه وارنجه در اما آنلر که فاتحه دن دگلدر دیرلر
 آنلر رزاق قاندی اوئل آبیت الحمد لله رب العالمین در آخر آبیت غیر المضروب عالیهم در آخر بنه
 دگین ایندی «الحمد لله» دیمک بو بله دیمک او لور که حق سبحانه و تعالی حضرتاری مستحبه دندر
 ھمکه بوندہ خلقه تعالیم وارد تعریفی بودر که الحمد لله دیمک او لور «رب العالمین»
 رب مالک معنایته در یاخود تربیه علامندن در بس مالک العالمیندر و دخی عالمداری تربیه
 ایدیچیدر ایندی عالمیلک اشتقاچ علامندن در یعنی اثر صانع ظاهر او لردندن او تری.
 سعید بن المسيب رضی الله عنه حضرتاری ایندی حق سبحانه و تعالی حضرتارینک ملک عالی
 وارد آلتی بوزی دیکگزد و دورت بوزی قاره ده در مقائل رضی الله تعالی عنده ایندی حق چل
 و علا حضرتارینک سیکسان ملک عالی وارد قرق بئی دیکگزد و قرق بئی قاره ده در.
 حضرت وہب رضی الله عنه ایندی حق چل و علا حضرتارینک اون سیکز ملک عالی وارد
 دنیا اول عالمدرن بر عالمدر. حضرت کعب الامبار رضی الله تعالی عنده ایندی عالم رزک
 هدنی حق تعالی حضرتاری بیلور آنچه نتکیم بیلور و مایعلم جذور بک الاہو «مالك يوم
 الْدِيْن» عاصم و کسانی مالک یوم الدین او قورار وغیر بیلر ملک یوم الدین او قورلر مالک
 قادر معنایته در زبردا عالی عالمدن وجوده کثور مگه قادر در ملک پادشاه معنایته اماماک
 او قومده بحرف آرنقدر بس ثوابی آرنقدر «ایاک نعبد» یعنی سلی تو میدایدر ز دخی سکا
 مطیع او لور ز عبادت ایندیک ابله «وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» سندن باردم دیلر ز عبادت ایندیگه «اهدنا
 الصراط المستقیم» یعنی بزی ارشاد ابله طوغری یوله. حضرت علی کرم الله وجهه ایندی
 طوغری پرلده ثابت ابله دیمکدر صراط و سراط و دراط دیمک درستدر اوچی دخی لغتدر.

ابن عباس رضى الله عنه ايقى صراط مستقيم من مراد اسلام دينيدر. ابن مسعود رضى الله تعالى عنه ايقى صراطدين مراد قرآندر. سعيد بن جبير رضى الله عنه ايقى صراطدين مراد اجمام بوليدر. سهل بن عبد الله ايقى صراط الدين انعمت عليهم آنلرنڭ يولنى ايقى صراطلك لغت معناسى طريق واضح ديمكدر «صراط الذين انعمت عليهم» آنلرنڭ يولنى بره ويركه آثاره انعام ايقى هدایت و توفيق ايله. حضرت عكرمه ايقى آنلره كم انعام ايقى ايمان او زهرينه ثابت و مستقيم او لمقله ديمكدر «غير المغضوب عليهم» يعني آنلره غضب او لنهماشىر او زهرينه غضب اولنان يهوديلدر ايهدى غضب كافرلاره انتقام ايقى مكدر بس حق تعالى حضرتلار ينڭ غضبى مؤملره لا يقى دىكلر «ولا إلسالين» دنى آنلر هدا يقىدن آزمىبلر طريق مستقيم او زهرينه ثابت او لىيلر ايهدى ضلالك غايىچى هلاك او لمقدره هلاك اولىق كافره لا يقدر بونلىرىن مراد نصارادر «آمين» معناسى الهم بىنم ماجاتىمى ايشت و قبول يوقىدر. رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلارى ايقى اول نىڭى حقيچىرنكه بىنم نفس آنلش قدرت المدد در فاتحه سورهسى كېي توراتىدە وزبورده وانجىلدە و قرآنده يوقىدر. رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلارى ايقى «فاتحة الكتاب شفاء من كل داعه» ابن عباس رضى الله تعالى عنهمَا حضرتلارى ايقى رسول عليه الصلاة والسلام حضرتلارى بىورك هر كم قرآن عظيم الشأنه كىدى بىللو سبله معنى ويرسى بىر ينى جهنمده حاضرلەسون الحمد لله اول پادشاه كە منزهدر شركادن و مقدسدر امثالدىن و نظيرىن رسول اكرم عليه الصلاة والسلام حضرتلارى بىوركە سىزىڭ خىرىلىكىز اولىدر كە قرآن او گەزى نىڭى نىكتىم بىورر «خىرىكم من تعلم القرآن و عاهه» و نقللىرىكە قرآنلۇق، شىلى بىر او زهرينه آفان سو يې بىكىزىر عجيب بودر كە صوده مىيات نفس دار قرآنده مىيات قاب وار صوا گر كوكىن برا او غوردن كىدى كەدىكى بىرلىر هلاك اولىدى قرآن دى كوكىن برا او غوردن كىدى عرش اعلاو كرسى و كوكىلر طاقت كە قورمز ايهدى ايهدى مادا مكەجان تىنەدرىن صودن طويىز روح دخى علمدىن طويىز بىس نعمت ايكىدر بىرى نعەت ظاهره و بىرى نعمت باطىئه نعمت ظاهره مال و مملك و رزق و صاغلىقدىر نعمت باسطە معرفت و مكەت و علم و دادىت و محبىقدىر. رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلارى ايقى هر كم «عم يتساولون» سوره سن او قوسه زوال ايماندىن اميدن اولا و حق سبعانه و تعالى حضرتلارى رزقنى كىلە ايلىدە دنيانڭ جەمیع طاغار ئىچە ئىواب و بىر او لمدىن اجمامىدە بىرىن كوره و هر كم «اذا وقعت» سوره سنى او قوسه زىھار بىخسولاق كورمە و هر كم «تبارك» سوره سنى او قوسه قدر كېچە سنى اميدا ايتمىش كېي ئىواب المە كىدرە و هر كم «قياما» سوره سنى او قوسه بن و جبراائىل عليه السلام اول كشى ايچۈن قىامىدە طانقلىق وير بىز كە مؤمنىز زەمى دولت اول قله كە آنلۇق طانقى محمد عليه السلام حضرتلارى وجبراائىل عليه السلام حضرتلارى اولا «و قل يا عيه الکافرون»

سوره‌سی قرآنک دورت بخشیدن بر بخشیدن «قل هو الله» اوج بخشیدن بر بخشیدن و «فاتحه» سوره‌سی بدی آیندیر ویکرمی دورت کله‌در ویوز یکرمی مرقدیر و هر کم بر گز فاتحه سوره‌سی او قوسه حق جل و علا مضرتاری ایدر یافریشته لرم سز طائف اوللک که اول کشی فی یارلاقادم و عذاب قبردن امین اینددم و هر کم بیش وقت نمازده هر رکعته بر «فاتحه» و بر گز «قل هو الله احمد» او قوسه، اول کشی هر کونده قرق کره ختم ایله‌ش کبی ثواب بولا زیرا که کیچه‌ده و کونزدزه بیش وقت نماز فریضه‌لری و سنتلری و وتر واجب ایله قرق رکعت نمازدر بر کشیکه بورسه نمازین قیلسه قرآنی قرق کره ختم ایله‌ش کبی ثواب بولور زیرا «قل هو الله»، «قرآنک بر بخشیدن و فاتحه، ایکی بخشیدن بر ختم اوللور. رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرت‌لری ایقندی امنه‌نک عبادت‌یانک افضلی قرآن او قوه‌قدر اما قرآنک ظاهر ادب‌لری اوچدر. بری شوبله که آبدست ایله قبله‌یه قارشو تز چو گوب استاد اوکنده او تور رکشی تعظیمه‌له او توره‌ق و حرفلارینی آیتلرینی دانه دانه او قومق کیره‌ک ایکنچی ادی اولدرکه حکمه‌نه نظر ایله. اوچنچی ادی بودرکه آدی، بر گز ختم ایله‌یه یاخود اوج کونده بر گز ختم ایله‌یه ایدی ثواب بودرکه نماز ایچنده قیامده قرآن او قویانه یوز حسنات‌در او تور رکن او قوبانه ایلکی حسنات‌در و نمازدن طشره‌ده او قویسانه ادن حسنات‌در و قرآنک باطن ادب‌لری بودرکه قرآنک عظمتی و حق سبحانه و تعالی مضرت‌لرینک عظه‌تمنی تصور ایدوب او قویه اگر کوتلکنی قرآن یوز بله قارشو ایله ایسلک و آرادن شهوندار دجانبی و گناه‌لر پرده‌سی کیده‌ر ایسلک قرآنک نوری ایله کوتلک نذوراً ولوب ظاهرگدۀ عبادت گل‌لری ایله و باطنکده معروف یمشلری بنه او بله او لئی ایسه دنیاده و آخرت‌ده قرآنک سعادتی ایله مسعود اولورسن. جعفر بن محمد رضی الله تعالی عنهمما حضرت‌لری ایقندی قرآن دورت اعتبار او زه‌رینه در بری بودرکه عبارت‌در و بری اشارت‌در و بری لطائف‌در و بری مقایقدر ایدی عبارت‌عوام ایچوندر اشارت خواص ایچوندر اطائف اولیاً ایچوندر حقایق ازیواعلیهم السلام ایچوندر بعضی‌لر ایتدیلر عبارت سمع ایچون اشارت عقل ایچون لطائف مشاهد ایچون حقایق معاینه ایچون در الحمد لله اول بادشاهه که بزی اهل قرآن ایلکی و صلوٰات اول رسول الله او زه‌رینه او لسونکه خاتم الانبیاء و امام الانقیاد.

فصل فی الذکر

قال الله تعالى «يَا عِبَادِيْنَ أَنْذِرُوكُمْ ذِكْرَ رَبِّكُمْ إِنَّ رَبَّكُمْ عَلِيٌّ وَسَلِيمٌ حضرت‌لری ایندی ایمانگز فی بکایکز اصحاب‌لر ایتدیلر یا رسول الله ایمانگز نیچه بکایه‌لم رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرت‌لری ایندی «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» کامه‌سی چوق ذکر ایدلک. و حضرت رسول ایندی خبر و بره‌یمه‌ی سزه غایت غیر لی عمل‌لزدن و حق تعالی حضرت‌لرینک قتنده افضل

عملدن وآلتون وکوش صدقه ویرمکدن وکافر ایله بگ ایلەمکدن یک اولاندن ایندیلر بلی
 یارسول الله خبر و بر رسول عایه الصلاة والسلام حضرتلىرى ایقىدى ذكرالله چوق ایدىڭ .
 و دھى رسول عليه الصلاة والسلام ایندی هر كم اجماخ باچە لەزىن دې بېباچى، بىه كرمك
 اسقرايسە حلقة ذكره كېرسون . بىلەك كر كىركە، محبت الله قاپچازىكە ايمانڭ بنىيادى اولدى
 ايسە آنڭ نشانى ذكرالله چوق ايدىڭ اولدى نەتكىم رسول عليه الصلاة والسلام حضرتلىرى
 بىبورر «علامة حب الله حب ذكره» شىخ امام غزالى رحمة الله تعالى عليه ايندى حق جل وعلا
 حضرتلىرى ينه سلوك ايدىنلىڭ اوچ مۇزلى واردر بىر عالم فنادار و بىرى عالم چىبەدر و بىرى
 عالم قىبىذر ايدى قاپچازىكە عالم فنادار اولسىڭ «لا إله إلا الله» دېمگە چوق مشغۇل اول قاپچازىكە جىف بەدە
 او لىسىڭ «الله إلا الله» دېمگە چوق مشغۇل اول قاپچازىكە عالم قىبىذر او لىسىڭ «هر هو» دېمگە چوق
 مشغۇل او لىقايچازىكە او شېبۈعالە، واصل او لىسىڭ صفات مىلىيە ك سوراتى سەلمىن كىدر و صفات
 فضلىيەنىڭ نورى سىڭ او زىرىيەن كادر و حقىقى تصرف سىتا واسطە سز اولا شورگا، معسۇم او لور
 سىنا اضافت ايلەمك ايلە و گا، موجود او لورسن حە، اضافت ايلەمك ايلە و ۋانى او لورسن
 سىنا اضافت ايتەكدىن و باقى او لورسن حە، اضافت ايلەمك ايلە . جىنپى بىغدادى رحمة الله تعالى
 عليه حضرتلىرى ايندى اسم جلال محرقىر و هر كم بىرخلوت بىرده اوچ كون ذكرالله مشغۇل
 او لىسى آڭما اولىيا كرامىتلەرنىن كرامت حاصل او له اگر صوراسە لر كە ذكرمى افضللىرى يوپسە
 تلاوت قرآن عظيم الشأنى جواب بودر كە «لا إله إلا الله» كامەسى قرآنلىرى اما قرآنڭ
 مەناسىنى بىلنلەر قرآن عظيم الشأن او قومق افضللىرى و دھى مەناسىنى بىلەمەنلىرە ذكرى چوق ايدىڭ
 افضللىرى اگر صوراسە لر كە ذكرى جەر ايلە ايتەك مى افضللىرى يوپسە اخفا ايلە مى جواب بودر كە
 قرآنى آشكارە او قومق باشلو باشە بىرۇبادىندر اماذ كرى جەر ايلە ايلە كلەك ئاڭرى آرتقىدر
 آنلىچۈنکە حق جل و علا حضرتلىرى بعض كۆئىللەرى طاشە بېكىزە تەشىر معصىت ايشەمکدىن بىس بۇ
 كۆئى طاشىنى قىروب اچىلدىن معرفت چىشە لرىنى و دەكمەت بېكارلىرىنى آقتەغە قوت ايلە ضرب
 ذكر كر كىركە، و نقللىرى كە بېغە بىر صلى الله تعالى عليه و سلم حضرتلىرى جەر ايلە ذكر ايندى و اول
 زمازىن بوزمازە كانچە اسلام شەھولىزىنە عاملە هەم ايلەچى و ارشىلە مسجدلارنىدە و مدرسه، لەزىن
 و خانقاھلەرنىدە جەر ايلە ذكر ايدىلار و جمیع الفتاوا داده ايدىر ذكرى جەر ايلەمك سەنلىرى . اگر
 سؤال ايدىلر ايسە كە قاضىخان فتواسىدە و جمیع شەھەللە جەر ايلە ذكر حرامىر دېرلىر جواب بودر كە
 قاضىخانلىڭ مرادى غایت قاتى چاغرمىقىر و جمیع شەرمىنڭ مىلى فرشە ئاوغلى جمیع الفتاوا دەمەلүү
 او لمادىن دەنيادىن كىتىدى اما افضللىنىن سوپەندى بىضىلەر اخفا ايلە ذكر ايلەمك افضللىرى دېدلىر
 ايدى ذكر خفى بېغە بىر لە عايمەن السلام حضرتلىرى ينه و آنلىڭ سەنلىرى ينه تابع اولان خواص او ایا يە
 مەخصوصىر بىلەمك كە كىر بىر كېشىلەن حقيقة شەرىعتە كورە در و كۆئىللەرى كىشىف ايلەن «لا إله إلا الله»

دیمکدر و جاناری کشف ایلیز (للہ اللہ) دیمکدر و سرلری کشف ایلیز (ھوھو) دیمکدر بس عالم
 اسراراً کبردر عالم اروادمن و عالم ارداح اکبردر عالم قلبدن و عالم قلب اکبردر عالم اجسامدن
 ایمدی جوہ ایله که عالم نفسدن چیق عالم قابه وار عالم بشریندن چیق عالم ارواده وار
 و عالم طبیعتدن چیق عالم سره وار و وجودک ظلماتندن چیق حق تعالیٰ حضرتلىرىذلک وجودی
 نورنه واصل اول بدرستی عالم قاب توا بملک معراجیدر عالم ارداح محبلىک معراجیدر
 و عالم سرعارفلرک معراجیدر قابچاکه بشریندن ترق ایلیه سین حق جل و علا حضرت ریلک
 تصرف سنی استغبال ایدر اویله اولدی ایسه کوئلک انقال ایدر بقادن فنایه و صعودن محوه
 و عکسنه دنی انتقال ایدر تنوع تاون سائک حالىل رحقاک تصرفندن بدرستی حق تعالیٰ حضرتلری
 مازهدر تغیردن و انقلابدن قابچاکه عالم سره واصل اول سک اسرار غیب سکا کشف اولور اویله
 اولور ایسلک غیبدن ایشدرسن و غیبدن کوررسن بس غیب عن اویلر و خیر سکا معایله
 اولور عارفلرلک جانی جلالیة قدسیا در آنکبچون حق سبعهان و تعالیٰ حضرتلىرىذلک جم الله دشناق
 اولورلر و عابدارلرلک جانی روحا نیه در آنک اوچون اجماخه مشقاک اولورلر و غافلارلرلک جانی هوائیه در
 آنک اوچون دنیا یه مشغول اولورلر. عقفلر ایقدیار کیمکه نظری نعمت و قتنده فعمنه
 اولمادی بلکه منعنه اولدی نتکیم آنلک نظری بلا و قتند بلاه اولمادی بلکه بلا ایدبچی یه
 اولدی اویله ایسه اول کشی هر حالله معرفة الله غرق او اور بوندن او تور بدرکه حق جل
 و علام حضرتلری موسی علیه السلام آنک امته ایتدی «بابنی اسرائیل اذکروا نعمتی التي انعمت
 علیکم» محمد مصطفیٰ صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتلرینک امته ایتدی «فاذکرونی اذکر کم»
 ایمدی بو آیقده بر قاج معنی وارد بری بودرکه حق جل و علام حضرتلری ایقدی اگربنی
 طاعت ایله آثارسے گز بندخی سری رحتم ایله آثارم ایکنچی بودرکه اگربنی دعا ایله آثارسے گز
 بندخی سری قبول ایتمک ایله آثارم اوچنجی بودرکه اگر - ز بنی نعمتندن او توری ثنا ایله
 آثارسے گز بندخی سری عذایمه له آثارم دور تاچی بودرکه سر ز بنی دنیاده آثارسے گز بندخی
 سری آخوندکه آثارم بیشنجی اگرسز بنی خاوتده آثارسے گز بندخی سری جه عیتم آثارم
 آلنچی اگرسز بنی فدا ادلوب آثارسے گز بندخی سری بقا ایله آثارم سیکر نچی اگر - ز بندخی
 مجاهده ایله آثارسے گز بندخی سری مشاهده ایله آثارم طقوز نچی اگر سر ز بنی اخلاص ایله
 آثار ایسه گز بندخی سری خلاص ایله آثارم او نچی بودرکه اگرسز بنی حکمت و ربو بیت
 ایله آثار ایسه گز بندخی سری رحمت و عبودیت ایله آثارم و اذکر الله اکبر. ایمدی الاهی ذکر
 ایتمک یدی قسم او زه بیادر بری کوز ذکر بیدر آفلادق ایله و بری قولاق ذکر بیدر حلق
 احکامن ایشتمک ایله و بری دیل ذکر بیدر حمد و ثنا ایله و بری ال ذکر بیدر عطا و سخا الله

و بری آیاقدکریدر جهد وسعت ایله و بری کوئل ذکریدر خوف و رجا الله یلدنچیسی جان
 ذکریدر تسلیم و رضا ایله وبعضیلار ایدر ذکر دورت تو زکریدر بری قل ذکری در و بری کوئل
 ذکریدر و بری روح ذکریدر و بری سر ذکریدر روح ذکریدلگ آفتی سر آنما مطاع اولمقدار
 و سر ذکریدلگ آفتی کوئل آنما مطاع اولمقدار و کوئل ذکریدلگ آفتی نفس آنما مطاع اولمقدار و نفس
 ذکریدلگ آفتی بکلدوی کورمکدر . بعضیلار ایقدي ظاهر و باطن ذکری مبتدیلار کدر
 و کوئل و سر ذکری منوططرکلدر روح و خفی ذکری منتهیلار کدر ذکر قلب ذکر افعالدر
 و ذکر سر ذکر صفاتدر و ذکر روح ذکر ذاتدر . بعضیلار ایقديلار «لا اله الا الله» کلههسی بر
 معجونه بیکزه مرکبدر نفی ایله اثباتدن و نفی ایله مراد فاسد زائل اولور داول مواد فاسد دن
 هرچند قلب حاصل اولور دقیدر روح و اخلاق نفاسانیه و اذات شهوانیه و تمیعت حیوانیه و تعلقات
 کوئین بوجههسی مواد فاسد دن حاصل اولور و اثبات طرفمن کوئل منور اولور نور الله ایله
 واول نور سبیلله صحت قلب و تصفیه روح و تزکیه نفس و تجلی عاسم و صفات حاصل اولور حق
 سبحانه و تعالی حضرتیار بیور رکه «لا اله الا الله حصنی ومن دخل حصنی امن من عن دابی» شیخ
 اکبر قدس الله سره ایتدی حقیقت ذکر عبارتدر حق جل و علام حضرتیاری تجلی ایتمکدن ذاته
 اسم متکلم ایله زیرا که صفات کمالی اظهار ایتمکدر مقام جمعان و تفصیله مرتبه لر اعتباری ایله
 و ذکر زنگ اعلاسی مقام جمده در حق جل و علا حضرتیاری کندوی ذکر ایلدی اولا
 آنکه نصّرته رسول علیه الصلاة والسلام حضرتیارینی ذکر ایتدی آنکه نصّرته انبیاء و مرسللری
 ذکر ایتدی آنکه نصّرته مقرب فرشته لری ذکر ایتدی آنکه نصّرته ارواح مجردهی ذکر
 ایتدی آنکه نصّرته نفوس منطبقه بی ذکر ایتدی آنکه نصّرته ابدانی ذکر ایتدی اوبله
 ایسنه ذکر الله افضلدر غزادن و جمیع عباداتدن آنکه ایچونکه آنلرنگ ثوابی اجمافادر وذا کرنگ
 ثوابی حقدر ننکم حق جل و علام حضرتیار بیور «اناجلیس من ذکرنی و تعالی الله تعالی ولذکر الله
 اکبر» بعلی ذکر الله جمیع نسنه دن افضل داعظمه در السلام .

فصل في الصبر

قال الله تعالى «ان الله مع الصابرين» شیخ امام غزالی رحمة الله عليه ایتدی بلاله صبر ایتمک خداص
 انسانندکر که حیوانه و فرشته ده صبر او لماز امام حیوانه آنک اوچون صبر او امز که شهوت
 غالب او اهشدر و عفای یوقدر که او شهوته صبر ایلیه اما فرشته لر مشتاق اولمشلدر حق
 تعالی حضرتیار یلگ چهاله اوبله او لسه آنلره شهوت غالب او له شدر که حضرت جمال الدن آنلری
 مفع ایلیه . امام فخر رازی رحمة الله علیه ایدر صبر ایتمک او لدر که حق تعالی حضرتیار یلگ
 قضاسه راضی اولمقدار قایچان کوئل بر فسنیه به میل ایلسه او لوقت کوئل عالم اعلادن بوزنی
 دوندر ننکم آدم علیه السلام کوئلی اجمافه منعاف اولدی حق سبحانه و تعالی حضرتیار

اول اجمانی آنکه مدت قیلکی رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتler بیورر که «الصبر زادی» صبردن مراد تقوادر نتکم حق جل وعلا حضرتler بیورر «فان خیر الزاد التقوی وانتقون یا اولی الالباب» و تقوادرن مراد صافنیقدر رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتler بیورر که قل تقوی در چه سنه ایرشیده تاکه شبهاتدن قاجهینچه تاکه حرامه دوشرم دیو. جعفر صادق رحمة الله عليه ایقندی «التفوی ان لاتری ف قبلک شیئاً سوی الله تعالیٰ» ایمدی علامت تقوی اوچ قسمدر بری هر حالک حق جل وعلا حضرتler بنه نظر ایتمکدر و بری هر اشده حق سبیحانه و تعالیٰ حضرتler یقه رموع ایتمکدر و بری هر حالده استقامتدر و حق تعالیٰ حضرتler بیورر که «یا ایها الذين آمنوا اصبروا وصابروا ورابطوا وانقوا الله لعلکم تفلعون» اصبروا دیدیکی اشارتدر بلازره صبره بو عوام ایچوندر وصابروا دیدیکی اشارتدر موصیتی ترك ایلهگه بو خواص ایچوندر ورابطرا دیدیکی اشارتدر طاعت ایشلهگه قاتلهنه بوغاصن الخاص ایچوندر بس کشیدک راحقلغی یقینلادر و شرف تواضعه در و دولتی اسلامه در و عصمهتی تركله در وزیره کلگی دینه در و عزی ذنیبا تركنه در و هلاکی گناهه جرأت ایتمکله در و پیشیمانلی ایومکله در و شفاوتی جهله در و سعادتی علمه در و کمالی عشقه در و محیات جاودانی صبرده در و صبر خلق قتنک شهورات نفسنه صبر ایتمکدر و عاشقلر قتنکه صبر اویندر که اگر جهیع عالمک بلاسی آنک اوزه ریقه کلور ایسه آه دیده و دخی وفادن و چنان رنجین و کجین مصیبین و نعمتین منغير و مغرو را و بیوب بوجهه سی آنک قتنک، برابر او لا بلک، کندینی ملاما جلغنه قویه و قضادیکزیده آته و هیچ صوکن اندیشه قیله میه و هر کم جانندن او شهیده جانانه قننه بول بولا.

فصل في الصدقات

قال الله تعالى «الذين ينفقون اموالهم بالليل والنهار سرا وعلانية فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون» رسول علیه الصلوٰۃ والسلام حضرتler ایقندی صدقه ویرمک قبر حسرتني سوندرر و قیامت کوننده کشی صدقه سی کوله گه مسنه اولور رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتler ایقندی اول زنگی حقیچونکه بکایدیه برالک ویردی هر کم برویقیده صدقه ویرسنه حق جل وعلا حضرتler قیامت کوننده آنک عناب ایتمیده و هر کم کندی خصلتلرینه صدقه ویرمسه غیری کشیلره ویرس، حق جل وعلا حضرتler اول کشی به قیامت کوننده نظر ایلمیه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتler یقه صور دیلر صدقه ویرمک قنگی کشی به افضلدر رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتler ایندی آناسه آنک ز صدره آنسه آنک ز صدره اقر بامنه ویرمک کرکنر دیدی. ابو هریره رضی الله تعالیٰ عنہ حضرتler رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتلنندن نقل ابدر رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرتler

ایتدی اجماده غرفه لر وارد نوردن ایتدیلر بارسول الله اول غرفه لر کمکر رسول
 علیه السلام حضرتلىرى ایندى شول کشیدندرکه خلقه صدقه و پرە و کوچك
 سوپىلەھ و طعام يدىرىه و خلق اوپور ایکن اول دون نمازن قىلە و پەھ رسول عليه الصلاة
 و السلام ایتدى عمللارڭ افضلى حق جل و علام حضرتلىرى قىتلە اولدرکه آچاقدىن يورەگى
 ياممىش اوله آنڭ قارقىن طيورە . و نقلدر کە رسول عليه الصلاة و السلام ایتدى سۈز
 اوزەرىڭىزه اولسونكە صدقه و پرمىك آنده آلتى تورلو خصلت وارد اوچى دنيا دەدر
 و اوچى آخرتىدە در اولكە دنيا دەدر بىرى بودرکه صدقه و پەھن کشى زىڭ تىڭى تعالى
 حضرتلىرى رزقىن زىيادە ايلەيە و عەرۇفە بىر كەت و پەھ بىرى بودرکه حق جل و علا حضرتلىرى
 مالىدە بىر كەت و پەھ و بىرى بودرکه اولرن عمارت ايلەيە و اول اوچكە آخرتىدە در بىرى بودرکه
 يارىن قىياتت ڪوننەدە يالنچق اوچكە و بىرى بودرکه باشى اوستىلە ڪولگە اوله
 و بىرى بودرکه طاموغ ايلە آنڭ آراسلىك پىرە اوله . رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
 حضرتلىرى ایندى اجمانخ پوسنە يازلىش ڪوردمكە هر كېيم صدقه و پرسە حق جل و علا
 حضرتلىرى آنڭ بىرىنە اون و پەھ هر كېيم اوذنج و پرسە بىرياه اون سىكىز و پەھ رسول الله صلى
 الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى ایتدى بىر كشى كندى الى ايلە بىر آچقە صدقه ايلەك
 بىكىر كەنديمن صوڭرە مڭىز دينار و صيت ايلەكىن .

فصل

شيخ الإسلام عبد الله انصارى منازل السائرين آدلۇ بىر كتاب دوزدى و آنى اون قسم ایتدى
 تاکە سالكار بىلەلرکە نىچە سلىك ایقمىك كىركىر بن آنى ترجمە ایقۇم بوشكىلدە ياردە:

کندی نفسی و مسلمانلاری دھی اصلاح ایلمک ایچون اولسە و غرضی دنیا او لمسه بون اول کشى يه
 كفیل او لورمکه اول کشى اجماخلقىر. رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتارینه صورا ديلاركە علم
 نەدر پىغەپر عايىه السلام ايندى علم هەل ايندە دليل در ايندىيلر عقل نە در رسول عليه الصلاة
 والسلام حضرتلىرى ايقىدى خېرە ۋو لا گۈزلىچىدىر ايندىيلر ھوانىدر رسول عليه السلام ايقىدى
 گناھلاره مرکىدىر وينه ايندىيلر مال نە در حضرت رسول عليه السلام ايندى مەتكىپلر زانى
 ردا سېيدر وينه ايندىيلر دنیا نە در رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلىرى ايقىدى
 آخىرتئڭ طريقيدىر آننىڭ نىڭىر رسول عليه السلام ايقىدى ھر كم تلەر ايسە حق جل و علا
 حضرتلىرى يېڭى آزادلولرى يېڭى يوزىنە باوه عالىلر زانى بىزىنە باقه وھر كم بىر عالمىنىڭ قىرسەنە وارسەھر
 آدىمەنە بىرسە عبادت ايلەمچە ئواب واردە وھر كم بىر عالمەنۇققە ويرسە اول کشى اجماخلىدە بىنم
 يولىڭاشمىر. ونقلىدىركە رسول الله صلی الله تعالى علیه وسلم حضرتلىرى ايندى ھر كم او لولۇنىق
 ایچون علم او قوسە اولسە جاھل اولدى وھر كم بحث وغرض نفس ایچون علم او قوسە اولسە
 منافق اولدى وھر كم دنیا ایچون علم او قوسە اولسە فاسق اولدى وھر كم خلقە كېرى ايندىك
 ایچون علم او قوسە داولسە كافر اولدى وھر كم عمل ايلەمك ایچون علم او قوسە داولسە بىدرسەتى
 اول کشى مؤمن اولدى. رسول عليه السلام حضرتلىرى ايقىدى ھر كم بىر عالىه اكرام ايلەسە بىڭا
 اكرام ايلەدى ھر كم بىڭا اكرام ايلەي حق جل و علا حضرتلىرى يېڭى اكرام ايلدى وھر كم الله عظيم
 الشاذە اكرام ايلەي بىدرسەتى آڭا جاماخ واجب اولدى وھر كم بىر عالىي خورلاسە بىنى خورلادى
 وھر كم بىنى خورلادى الله تعالى حضرتلىرى يېڭى خورلادى
 بىدرسەتى تەوغۇغ آڭا واجب اولدى وھر كم عالما ايلە او تورسە بىنم ايلە او توردى وھر كم علم ايانى
 زيارت ايلەدى تەحقىق بىنى زيارت ايلەدى وھر كم عالما ايلە مەرمبىا ايلسە بىنم ايلە مەرمبىا ايلدى
 وھر كم بىڭامەمبا ايقىدى وىنم ايلە او توردى الله تعالى حضرتلىرى اول کشى يى قىامت كونقىدە
 بىنم ايلە قوبارە رسول عليه الصلاة والسلام حضرتلىرى ايقىدى «العلماء ورثة الأنبياء» يېڭى علما
 پىغەپرلر زانى وارتلەيدر وپىغەپرلار آلتقون و كومش مېراڭ قۇمدىلار اما علەمى مېرات قۇدىلار ھر كم
 اول مېراڭىن نصىب آلدى مظوا فر آلدى. سيد المرسلين رسول اکرم حضرتلىرى ايندىي «من
 قال انى عالىم فھو جاھل» يېڭى ھر كم علم دعواسى ايلە اول جاھللىر بىس عالىه، او ايلە كردىركە
 كندىي نفسى خالقىن يېڭى كورمې زىرا دقت او لور كە كندىيڭ او زەرىيە بىر عالىم دخى بولۇر اول
 عالىم كندۇدن افضل او لور آڭان ئاظار ايلە كەدىي جاھل اولور. رسول الله صلی الله تعالى علیه وسلم
 حضرتلىرى ايقىدى ھر كييە كم مقى جل و علام حضرتلىرى علم و يېرىدى اوچ نىسلە بىلە و يېرىدى يېرى
 حلاوت و يېرى هيپىت و يېرى هيپىت قاچانىكە عالىلر دنیا يە مىل ايلەسە لەر مقى قىعالى حضرتلىرى آنلىرى دن
 حلاوت كىدىر روقاچان گېرلۇ گناھ اشلى سەلەر حق سېحانە و تعالى حضرتلىرى هيپىتى آنلىرى دن كىلىر

و قایچان خلقناڭ مالنەطعم ایلسەلر حق سېھازە و تىغلى حضرتلىرى آنلاردىن مېتى كىلار ر. رسول
 الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى ایقىدى قايچان بىر عالم استاد بىر كويه اوغراسە حق تبارك
 و تىغلى حضرتلىرى اول كويك مشهورلارنىڭ قرق كون عذاب كۆزىر. رسول عليه السلام
 حضرتلىرى ایقىدى قايچان بىر كشى بىر عالمىڭ قىتلەدە اوئورسە حق جل و علا حضرتلىرى اول كشى يە
 اجمادى ملک شەر و يەر وھر شەردىن يەتمەش قاپو آچە و مف جل و علا حضرتلىرى هر حەزە
 بىر شەھىد ئواپىن و يەر و آنئىچۈن اچا خالماڭ شەر ياپە وھر شەرنىڭ بىدوكلىكى اون بودنىجاھە اولا.
 امام فخر را زى رحمة الله تعالى عليه حضرتلىرى تفسير كېپىزىلە ایقىدى حق جل و علا حضرتلىرى
 بىبوركە «أطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَأوْلَى الْأَمْرِ مَذْكُومٍ» ایمەىدى اولى الاءمىن مزاد علمدار
 صحىح قول بودر آنئىچۈن بىكلە واجبدر كە علماء مطيم اولا لار. محمد مصطفى صلى الله تعالى
 عليه وسلم حضرتلىرى ایقىدى امەتكەنلا كىلىگى ايكىلىر بىرى فاسق عالم ايلەدر و بىرى جاھل
 عابد ايلەدر اگرسز تام مەقى بىلەسە ئىز ايدى حق جل و علا حضرتلىرى سەرشۇل عامي و بىر كە اصلا
 آنلا جەمل اولمازدى و اگر قىماق حەقىن قورقىسى ئىز ايدى دېكىزلىردە بور دېكىز و طاغلۇر سىزنىڭ دعا ئىز
 ايلە عمر كەنلەر ايدى. ابى عباس رضى الله تعالى عنه حضرتلىرى رسول اکرم صلى الله تعالى عليه
 وسلم حضرتىلارنىڭ نقل ايندر رسول عليه الصلاة والسلام ایندى علماء ازاك اميلىر او زەرىيە بىر
 درجه متىپسى دارد بىر درجه دن بىر درجه يە بېشىۋەز سەلەلك بولىدر. ابوحنىفە رحمة الله تعالى
 عليه حضرتلىرى ایقىدى «أفضل العلم عالم الحال وأفضل الحال حفظ الحال» بىضىلىر ايكىلىر اشبو
 خاقى دورت تورلى در بىر كە بېلۇر و بىلدىكىلى دخى بېلۇر اول كشى عالمىلەر آڭا او يەق
 كر كىدر و بىرى بودر كە بېلۇر و لىكىن بىلدىكىلى بېلەز اول كشى او بىر آنى او يارمۇ كر كىدر
 و بىرى بېلەز و بېلۇر كە كىدى بېلەز اول كشى جاھلەر آنى او گرەتمەك كر كىدر و بىرى دخى بودر كە
 بېلەز و بىلدىكىلى دخى بېلەز اما كەلەپى بېلۇر صانور اول شەيطانلار آنلىن قاچەق كر كىدر و علم
 دخى دورت تورلى در بىر كە بېلۇر و سوبىلۇر شريعت علمى كېي و بىرى بودر كە بېلەز
 و سوبىلەز حق جل و علا حضرتلىرىنىڭ گىزى او عالملىرى كېي نە بېلۇر و نە سوبىلۇر و بىرى بودر كە
 بېلۇر و لىكىن سوبىلەز ئارفلەزنىڭ حال كېي دوستلەرنىڭ عىيى كېي و بىرى بودر كە بېلەز و لىكىن
 سوبىلۇر مشايخناڭ اسرارى كېي كە بېلەز اما بعض خلق اچىندە سوبىلۇر. حضرت
 امام رازى رحمة الله تعالى عليه ایقىدى قىان علماء ملال بىسەلر جاھللىرى شېھەلر بىسەلر و تىۋاڭىكە عالملىرى
 شېھەلر بىسەلر جاھللىرى حرام بىسەلر و تىغان عالملىرى حرام بىسەلر جاھللىرى آزارلار. و نقلەر كە
 رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى ایقىدى جىرا ئىپل علية السلام صوردم حق جل
 و علا حضرتلىرىنىڭ قىندە علمامى افضلدر يوخسە شەھىدلەرى جىرا ئىپل علية السلام ایندى
 بىر عالم تىڭى تىغلى حضرتلىرىنىڭ قىندە اون ملک شەھىدلەن افضلدر. بېلەك كر كىدر

که حق سبحانه و تعالیٰ حضرتlerی انسانی ایکی قسم او زرینه یاراندی بروی جاہل و بروی عالم
 بس معاویلalo عالم اولدرکه عقلی امام ایلدیوب «ان ربی علی صراط مستقیم» صحابه فنی مطالعه
 قیلوب احکام شرعدن اعراض ایقیمه و گرچه عالم اولدرکه ایشتدیکنی آونوچه اولا
 تاجی و خفی سردن آگاه اولوب کنایات و اشارات و دلالات و اقتصادی معانی سلطان خبردار او لا
 و دخی مفسر و مجمل و متشابه و مستعار و استعاره قسم‌لدن آگلامش اولا و دخی یارانلرینه بارد
 سوال ایلمیه و قبل القیم دخل ایلمیه و کیمیه زلک پرده سن یرتمه و بختمن مقصودی اظهار
 فضیلت اولمیه بلکه اظهار ثواب اولا خصوصاکه زمان اولله مشتعال‌لردن بر نیچه‌سی
 ذهنلرینه اعتماد ایدیوب استادلرینه خدمت ایقیمه و بجاده ایلدیلر استادلرندن رجوع
 ایلدیلر عاقبت شرف نظردن دور و خیر دعا دن هر روم اولدیلر بس طالبه او بله کرکدکه بر قایع
 معرفت مهدنی و نصایح مذهبی محبوب روی و مرغوب خوی فصاحت دریاسی و بلاغت صحراسی
 متفنن و قدین رازلر محفظا ایلدیچی عالم‌لر بولوب بر نیچه سی عن صهیم القلب دوست ایدینوب
 باق عمرینی آنک ایله کچوره او بله کرکدکه بی هیا و لان آدمی آدم یرینه صایحیه و بی اصل
 کشی بی آدمدن صایحوب همذینین ایدینمیه چهک ایلیه که علم ایله عمل ایدیچی عالم‌لر ایله
 او توره زیرا که آنلر نک علمی و حکمتی آز زمانده آگاده اثر ایلمیه مثلا شیر و رون بر نیچه
 کون کل ایله مصاحب او لاقع اولسه آرتق آکتا شیر و رون دیه‌لر بلکه کل یاغی دیرلر
 آچلاین بودخی بر نیچه کون عالم ایله او توره آرتق آگاجاہل دیه‌لر بلکه اهل علم دیرلر.
 و نقلدرکه بر وجهه دخی عالم ایکی قسم او زرینه در بری عالم دنیاوی و بروی اخروی
 عالم دنیاوی اولدرکه تلی عالم و کوئلی جاہل‌لر و عالم اخروی اوچ قسم‌در بری ربانیدر آنک
 کوئلی حق جل و علا حضرت‌لرندن غیری نسله‌ده دگلدر و بروی جنانیدر آنک مقصودی
 جنتدر و بروی رهابیدر آنک مقصودی طاموغدن قوره قدر. اللهم اجعلنا من زمرة العالمین
 و صل بجلالک علی سید العالمین و علی آله و صحبه اجمعین.

فصل فی الامر بالمعروف والنهی عن المنكر

قال الله تعالى «ولتكن منكم امة يدعون الى الخير ويأمرون بالمعروف وينهون عن المنكر
 واولئک هم المفلعون» بعضیلر ایتمکی ملکم ده کی من تبعیض ایچوندر آز کیچونکه امر بالمعروف
 ایتمک فرض کفایه‌دندر زیرا امر بالمعروف ایتمک عله او بیور جاہل خوداول کلکی نفسی
 بله ز خلقی نیچه ارشاد ایده بیلور وبعضاپلر ایلکی من بیان ایچوندر یعنی امر بالمعروف
 و نهی عن المذکر ایتمک او شهو امت ایچوندر. رسول علیه السلام حضرت‌لری ایلکی
 هر کم امر بالمعروف و نهی عن المذکر ایلسه اول کشی یوریوزنده خلیفة الله و خلیفة رسول الله

وخلیفه کتاب الاله در قایچان جماعت امر بالمعروف ونهي عن المکری ترك ايسله امر قرآن عظیم الشأن فهم ايتمک آنلر و مرام او لور . ابویکر الصدیق رضی الله تعالی عنده حضرتler ایتنی دنیا رسول الله کافرلر ایله فرا اینه کدن آرتق غزا و ارمیدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایتمک نعم حق سبحانه و تعالی حضرتler بذک غازیلر وارد و بدر بورنده شویدلردن افضل در بن ایتمد رسول الله آنلر کملردر رسول علیه الصلاة والسلام حضرتler ایتمک امر بالمعروف ونھی عن المکر ایلندلردر واول تکری تعالی حقیچونکه بدلم نفسم آنک قدرت الذنه در اجما خدھ غرفه لر وارد که شویدلار غرفه سلطان یوجه در قزل یاقوت دن یه شل ز مرجل دن در و هر غرفه نک اوچیوز قاپوسی وار و هر بر کشی یه اوچیوز خوری و بورلر واول خور یلره ایده لر بیلور میسکن دنیاده امر بالمعروف ونھی عن المکر ایتمک کلر بکزی اوشبو عطالار آنک ایچوندر دیه لر کیر و قلان عمل لرین آنکیه لر . صاحب کشاف تفسیر زده ایدر که حدیفه رضی الله تعالی علیه حضرتاری خلق ایل او زه رینه بر زمان کله که آنلر اشنای او لوسی سوکلو اولا امر بالمعروف ونھی عن المکر ایلدن مؤمنلعن و سوزنلعن نعوذ بالله من شر ذلك الزمان .

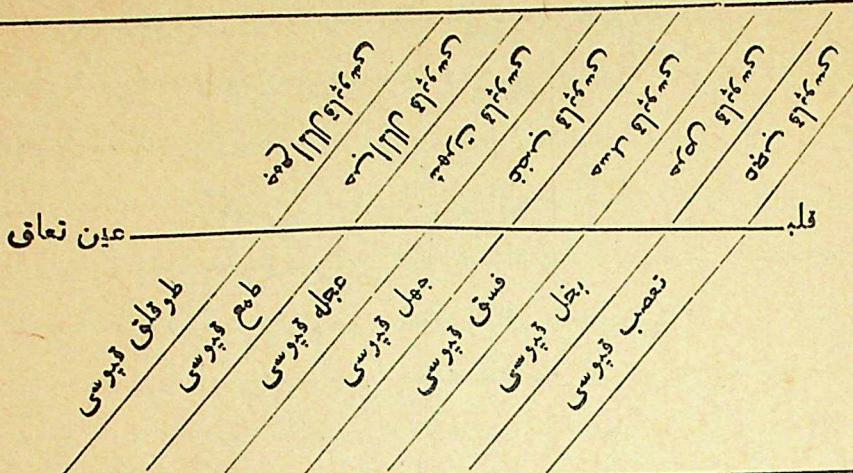
فصل في الفقر

قال الله تعالی «والله الغنى وانتم الفقراء» وقال النبي عليه السلام «الفقر فخری وبه افتخار» يعني حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتمک فقر بنم فخرلدر یعنی بنم عزتم کیر و قلان خلق او زرینه فقر ایله در زیرا که صابر اولان در و یشلر حق سبحانه و تعالی حضرتler بذک قدمده شاکر ز تکیدلردن سوکلودرن تکم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتler بیورر «فضل الفقراء على الاغنياء كفضلي على جميع خلق الله» و هر نسنه نک بر مفاتیعه وارد راجه ایل مفاتیعه فقرابی سوکلدر نتکم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتler بیورر «اکل شیء مفتاح و مفتاح الجنة حب القراء والمساكين» بن در و یشلری سومک مرسل بیغمهر لر زک خلق لرندندر در و یشلر ایله او تورمی صالحلر خلق لرندندر در و یشلردن قاچهق منافقان خلق لرندندر در و یشلر طعن اینمک انبیا علیهم السلام طعن اینمک و هر کم بر در و یشی کورمگه وارمه هر آدینه حق جل و علا حضرتاری اول کشی یه مقبول مج ثوابن و بیره زیرا که حق جل و علا حضرتler کوننده اوج کره در و یشلره رحمت نظرین ایلر و دخی بر کشی دنیا جمع ایلسه ایولک ایلمک ایچون دنیایی ترك ایتمک خیر لور دنیا جمع ایلوب خیر ایلمکدن نتکم حضرت عیسی علیه السلام بیورر «یاطالب الدنیا الابر و ترک لها ابر» و رسول علیه الصلاة والسلام حضرتler ایتمک یاعایشه در و یشلر و مسکینه ایله او تورب قالق که دنیاده بونلر ایله او تورمی آخر تله آنلر ایله بیلر

او تو مرقد بر بدرستی در ویشارنگ دنیاده دعا سی مستجابه و آفرتن با پلردن بیش بوز سله مقدم
 اجمانه کیرلر ریاعا شه قیام قدبه بقم ایله بولشکه بن آخترنم در ویشرلر ایله بیله اولورم. و نقلدر که
 ابوسعید رضی الله تعالی عنده حضرت لر ایقندی بر کشی پیغمبر علیه الصلو و السلامه کلوب ایندی
 یار رسول الله بنی بر عمله قولاغوزله که قایچان آنی ایشله سه تکری تعالی حضرت لر بمنی سوه و خلق
 دخی سوه پیغمبر علیه الصلو و السلام حضرت لر ایقندی دنیایی ترک ایله که هق جل و علا حضرت لر
 سنه سوه و خلق دخی سوه یله رسول الله صلی الله تعالی علیه و سام ایندی بر صابر در ویشنگ ایکی
 رکعت نمازی حق جل و علا حضرت لر بذک قننه خیرلودر شاکر زنکین کشیلر نگه دیمهش
 رکعنه بن وینه بیورمشدر که اگر بای اگر بخسول ایکیسی بر عمل ایشله سه لر بای کشی عمل نگه
 بیانله اون بذک درهم کومش بیله و برسونکه اول فقیر نگه عملی ایله برابر اولا. رسول علیه السلام
 ایندی حق تعالی حضرت لر بیش کمسه ایله فرشته لره فخر ایدر بری شول غازیارد رکه
 حق اوچون جنک ایدر لر و بری شول یکلتر رکه الله اوچون خلقه تواضع ایدر لر و بری دخی
 شول کشیدر که حق جل و علا حضرت لر بذک قورقوسن دن خاوتلرده آغله و بری شول بایدر رکه
 در ویشره عط لر ایله و بری شول در ویشدرا که بلاره صبر ایله و کمسه یه شکایت ایله
 رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت لر ایقندی صمعنار نگه افضلی اوچدر که بری زهد
 و بری علم و بری در ویشلک در ویشلک بر کشی حضرت رسول علیه السلامه صورا دیکه در ویشلک زندر
 رسول علیه السلام ایندی حق سبحانه و تعالی حضرت لر بذک خزینه لرندن بر غزینه در حق تعالی
 حضرت لر اول خزینه مرسل پیغمبر لره و کریم قللره ویر. رسول علیه السلام حضرت لر
 ایندی حق سبحانه و تعالی حضرت لر با کشیدر دنیا طپراغن دن یراتدی در ویشره
 اجمان طپراغن دن یراتدی هر کم حق جل و علا حضرت لر بذک عولدقده اوله استهه ایسه
 در ویشره اکرام ایلسون رسول علیه الصلو و الملام حضرت لر ایقندی هر کم بر در ویشی
 نامق بیرو سوکه و بیان بحقه اون کره کعبه و بیت المعموری یه مشجه گناهی وارد و بذک
 فرشته اولدر مشجه گناهی وارد رسول علیه الصلو و السلام حضرت لر ایقندی اجمانه کسیکن
 قپوسی وارد و تهونگ نگه بیهی قپوسی وارد اجمانه کشیدر کیرلر
 و بر قپوسن دن صبری اولمیان در ویشلر کیرلر و بای کشیدر کیرلر ایمی
 معلوم اولسونکه در ویش دیدکاری اولدر که اهل سنت وجه اعتقاد اوله و فقرینه راضی
 او لوب سیدالکونین رسول علیه الصلو و السلام حضرت لر بیه واصحاب رضوان الله علیهم
 اجمعن حضرت لر بیه تابع اوله قولا و فعلانی اوله والابو دگلدر که دنیایی ترک ایده دخی مبقتع
 و اهل ضلالت اوله نقکم اون طائفه مبتدع اولدیلر بونلرنگ سبلدن بونچه خلق دخی بیله
 آزخونلردن او لوب دینلرین و دنیالرین افساده و بردیلر. اول طائفه زنگ بری هبیبیه در

آنلرنىڭ اعتقادى اولىرىكە ايقىدىلار قايچانىڭ مۇھىم جىل و علاھىضرتلىرى بىرقانى سوھە آنى مېكتىلىن
كىسر و عبادت تىكلىيەنلىن قۇتقارار اىيدى اشبوسوز كفردر. ايکنچى او اياشىيەدەر آنلار ايقىدىلار
قايچان بوركىشى ولايىتە اپىرىشىسى امر و نە ئانلاردىن كىتۇر بىلەر و خلق آنلار بىلەلەر دىرسىندر
دىرىلار بوسوز دەخى كفردر. اوچنچى شەراخىيەدەر آنلار ايقىدىلار عورت و اوغلان انسازىڭ
رىيھانىيەر تصرف ايتىمك درستىندر بوسوز دەخى كفردر. دوردىنچى فرقە اباھىيەدەر آنلار ايقىدىلار
بىز كىلىي نفسمىزى فىسىلىن مەلمع اىلە زىز زيراكە مولى بىزى فاسق ياراتىدى بىز بىزە توۋىقى
و بىرە مەزز دىرىلار بوسوز دەخى كفردر. بېشىنچى حلالىيەدەر آنلار ايقىدىلار كە اصلاً گىناھ يوقۇدر جەمیع
مكاروهات حلاللىرى بوسوز دەخى كفردر. آلتىنچى جلولىيەدەر آنلار ايقىدىلار رقص و سماع مالىئە
بىزدىن دجايابرلار كۆتۈر بىلۇر اول وقت نە اشلەر ايسىڭ درستىندر دىيدىلار بوسوز دەخى كفردر.
بېندىنچى مورىيەدەر آنلار ايقىدىلار مراقبە حالىدە اجماخىلىن بىزە مورىلار كلۇرلار بىز دەخى آنلار
ايلە جماع اىدىرز دىرىلار مراقبە دىنلىك طورلار غىسل اىدىرىلار بوسوز دەخى بىدۇقىندر و كفردر
كفردىن آشاغە گىناھ بىدۇقىندر. سېكىزىچى واقفييەدەر آنلار ايقىدىلار مۇھىم جىل و علاھىضرتلىرى يېنىڭ معرفتى
كۆسەيە معلوم دىكلىرى مېھەول مطاڭقىر بۇنىمى دەخى مېقىدىلىرىدا اما بركىشى سؤال اىيىسە كە معرفة الله
كۆسەيە معلوم دىگانىر زىرا رسول عليه السلام بىور ركە «سبحانك ما عرفه لا كحق معرفتك» يېنى
اللهى سىنى كمال معرفتلى بىلەك دىدى. جواب: اهل سنتىڭ معرفة الله بىلوب اعتقاد اينىڭ كارى
حق معرفتىله حقى بىلەك فرضىر. طقىزىچى مەتجاهىلەدەر آنلار كىسىپى ترك اىدىرىلار خلقة مەتاج
اولورلار بوسوز دەخى بىدۇقىندر. اوئىنچى الهايىيەدەر آنلار ايقىدىلار قرآن و علم و عمل دجايابرلار
اما اشاعرە و حكىما كتايابرلىرىنە مشغۇل اولورلار بوسوز دەخى كفردر. اما اولىكە اهل حقى بۇنىلى
آنلاردىكە حق جىل و علاھىضرتلىرىنە مطىع اولوب رسول الله تابع اولورلار نماز قىيلار روزگات
و يېرىلار و غزايى دارلار دەچ اىدىرىلار و حرام بىمەزلىرى بالان سوپىلە مېزلىر و صالحار صورتىلەدا اولورلار
آنلار بىر قومىدەر كە حق او زەرىيەدەر حق سبحانە و تىعالى حضرتلىرى آنلارنىڭ مەقنى ئىقىدى «اولىك
الذين امتحن الله قلوبهم للتفوى لهم مغفرة واجر عظيم» ايمىدى فقرنىڭ اصللى پېغەبىرە تابع اولەمقدىر
نەتىم حق تىعالى حضرتلىرى بىور «قل ان كەلەم تەھىون الله فاتبعون يحبكم الله» يعطى حق تىعالى
حضرتلىرى ايتىماسى بايەمدى ايت اەقئە لە ئەر اللهى سوھەر سكىز بىكىنانابع اوللۇڭ تا كە حق تىعالى حضرتلىرى
سزى سزو و زدن راضى اولە بىس بى آيتىن معلمىم اولەدىكە قىل اللهى سو دىكلىڭ علامتى و حكىمنە
راضى اولوب مطىع اولەدىغىنىڭ نشانى اولىرىكە بېغەبىرە مقابىت قىيل اىيدى دىنيدە و آخىر ئەمەق
جىل و علاھىضرتلىرىنى شومكىن وەقى جىل و علاھىضرتلىرى قىتلە مىبوب اولەمقدىن يك سعادت بىۋەلر
و پېغەبىرە منابعىت قىيام قىدە طاققىلار دو كوب و جانلىرى ارىتىمك كردى تاسكە كمال اقىدا ماصل
اولوب دىلە سعادت قېپولارى آچىلە و مىبلەك ايلە مىبوبلىق هەرتىبەسى ماصىل اولە ايمىدى بىلەك

کشته کرده محبت کوکلده اولور کوکلنه او ن بیش فساده آچیلور قپوسی وارد شیطان اول قپولردن
کیدروب جانه یول بولور دجانی آزدیروب هلاک ایدر اول قپولار او شبو رسیدر:

هر کم بوقپولری بیلدی ایسه سعی ایله ک کرکنر قلباه شیطانه و بویرامز صقلره یول ویرمیده
تاسکه رهمان او بیلی شیطان اونی ایله بیه. بیلمک کرکلر که چون عشق کوکلده اولور و عشق
بر نسله در که هر لحظه ده معشوق آرزوسیله عاشقه پرده براغور و هر نفس عاشق یولندن
پردی کنور رو عشق سلطانی چون وجود صحراسنه خیه قردن جهیم خراشی آشکاره ایلدی
عاشقه شهود لذاتی حاصل اولدی کندی وجودی ذوقندهن ال چکدی عشق میخانه سفله رقص
اور مغه باشدی و معشوق دخی هر یوزدن هر لحظه ده عاشقت تجلی ایلدی و عاشق هر کوز ایله
هر یوزدن معشوق مشاهده ایلدی حجاب و کثرت هیچ مانع اولمدی بس ظهور علی الدوام
مشهولک صفات اولدی وجفاعلی الدوام عاشقک صفات اولدی بس فناز صفتی مشهولک اولدی
ونیاز صفتی عاشقک اولدی عاشقه واجب بودر که هرنزه که معشوقدن کلور جفادن و فادن راضی
اولوب مطبع اوله رنج و کنج عطا و بلا نعمت وزحمت بو جله سی آنها برابر اوله وقت اولور که
عاشقدن خوف و رجا صفتی کنور یلور زیرا که خوف و رجایا ماضیله در و یامستقبلده در
عاشق بحر احادیقه غرق اولمشدر ماضی و مسقیل قیغوسی آنکافالمشدر علی الدوام حال
اچمله در بس اوبله اولسه (و من هوف المار کیف یعترف) آنک حالی اولدی.

فصل في الدنيا

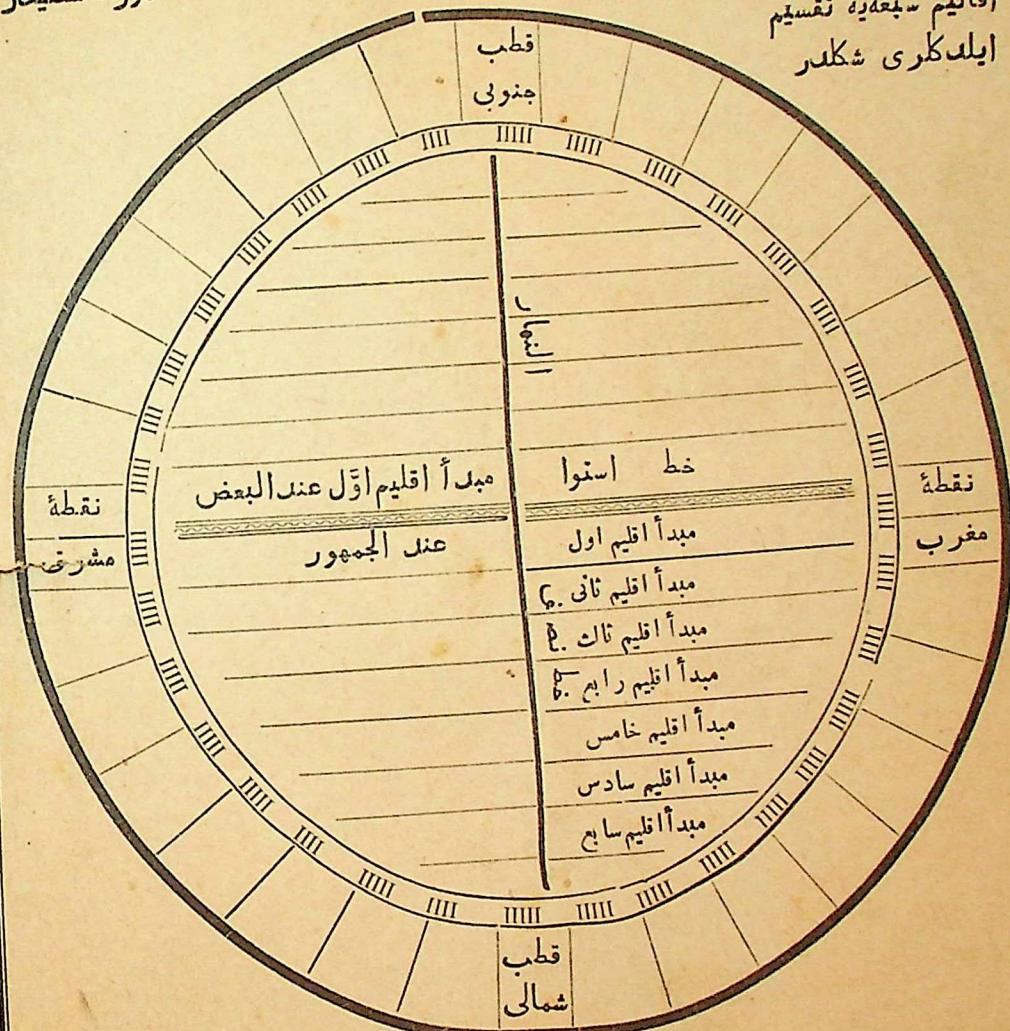
ای طالب اسرار الهی حق سبعانه و تعالیٰ حضرتیلری بیورر که «الرَّحْمَةُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى»
بو عالم اصغردر «قلب المؤمن عرش الله» بو عالم اکبردر ایلدی بوسوزلرلک اصلی بودز که حق تعالیٰ
حضرتیلری انسانک مقامن بیدی طبقه پراندی دور دین نوردن و اوچنی ظلمتیلن پراندی اما اولکه

نور دندر بری محمد صطفی ارشاد مقامیدر و بری کیرو قالان پیغمبر ارشاد مقامیدر و بری اولیان ارشاد
 و مطیع اولنار ارشاد مقامیدر و بری محمد امین ارشاد و کیرو قالان پیغمبر ارشاد امین ارشاد مقامیدر و اولنار
 ظلم قندز در اوج در حق جل و علامحضرتler بریسونی جو سیلر مقامی قیلدی و بریسونی یهودیلر
 و نصرانیلر مقامی قیلدی و بریسونی شکر یالک دعوا سونی ایلینار ارشاد مقامی قیلدی اما اولنار
 ان بیهاد رفق سبحانه و تعالیٰ حضرتler آنی بیدی طور قیلدی اولنگی طوره صدر دیرلر اول
 مقام اسلام معدنیدر ایلنهچی طورینه قلب دیرلر اول مقام ایمان معدنیدر اوجنهچی طورینه
 شفیع دیرلر اول شفقت معدنیدر دور زنهچی طورینه فؤاد دیرلر اول مقام مشاهد معدنیدر بیشنهچی
 طورینه حبۃ القلب دیرلر اول مقام حق سبحانه و تعالیٰ حضرتler بینک محبت معدنیدر آلتنهچی
 طورینه سویدا دیرلر اول مقام علوم و مکافات معدنیدر بیدنهچی طورینه هجهة القلب دیرلر
 اول مقام حق جل و علامحضرتler بینک انواری معدنیدر اول قطب عالم روحا نی ابویزید بسطامی
 رحمة الله عليه ایتدی کوئل چیز اول دیغی نفس بسط اول دیغندندر و حیا علمدر و راحت
 معرفتدر و رزق ذکردر و شوق عاشقلر ارشاد دارالملکیدر و معرفت نوری کوئل اچنک در نخان
 عاشق ذکر و دشغول اول سه کوئلی مذکور اولوب روش اولور قایچان دنیا سویله کوئلی قاره لور.
 و نقلدر که بیش نسنه کوئلی اول دیرر اول طعامی چوک یملک ایلنهچی خلق ارشاد سن کتور مرک
 اوچنهچی فیاضی و امسز قیلدی دور زنهچی طعامی صول ایله بیدیک بیشنهچی و لان سویله ک بونلر
 کوئلی اول دیرر و بیش نسنه کوئلی بینه دیر گوزر بری عمالر ایله اوتوره ایلنهچی بیشمه شفقت
 ایلمک اوچنهچی اور جنتو تهق دور زنهچی آز یملک بیشنهچی دنیان سو مکدر. قیان مقی ذکر ایلین کشی
 دنیاغه میل ایلسه طریق مقلدن معزول اولوب جویع عمری غصه ایله کچرو خلق ارشاد عزیز قللری
 بیشدز بری شول عالمدر که زهدی اوله ایلنهچی شول بادشاهدر که عدلی اوله اوچنهچی شول اوغلاندر که
 حیاسی اوله دور زنهچی شول بایدر که آپن کوئلی اوله بیشنهچی شول در ویشدز که صبری اوله
 وجهیع مجاہدی او اوسی کوئل اول مکدر و کوئل اول ملک دنیا سو مک ایله اولور نه کیم حق سبحانه و تعالیٰ
 حضرتler حديث قدسیه بیور رای آدم او غلافی قناعت ایله بای اول و مسدی ترک ایله راحت
 اول و دنیانی ترک ایله دینک خالص او لسوون. و هر کم غیبتی ترک ایلسه عشقی زیاده اوله
 و هر کم خلق دن عزلت ایلسه خلاک شرندن امین اوله و هر کیم آز ولطیف سویله عقلی
 کمالده اوله و هر کم آز نسنه بیده قانع اول سه تحقیقاً حق جل و علامحضرتler بینک عهدنی ایناندی
 و هر کم دنیا اوچون غصه بیسسه حق تعالیٰ حضرتler بینک ایراق اوله. حق تعالیٰ حضرتler
 ایتدی عجلبرم کشی بینی که آفرت حسابه اینانور نیچه دنیا جم ایده بیلور رای آدم او غلافی
 هر کون عمر اکسیلور سن بیده زسن و هر کون رز قلک سلما کلور سن شکر ایله زسن و خلق دن
 قور قارسون بندن قور قه مسن و بن سندن ارتانورم سن بندن اوتانه زسن و بنم رز قمی بیرسن

شیطان بیدور دیغون طوتارسن عابدار سوزن سویلرسن منافقنر عملن ایشلارسن داولوم
 حقنر دیرسن ینه کریه کوررسن وهر کم دنیا جمع ایدر آنک عقلی بوقدر وهر کم دنیا به
 فرح اولور آنک فوهی بوقلنر وهر کم دنیانک آرز و لر بله سعی ایدر آنک معرفتی بوقدر.
 حق جل و علامحضرتاری موسی علیه السلامه ایندی هر کم بر درویشه کبرا ایلسه قیامت کوننام
 اول کشی بی قارچه صورتنده پرادرم وهر کم بر درویشه تواضع ایلسه دنیاده و آخرتله بن
 آنی بوجه ایلیم وهر کم بر درویشك کوکلن بیقسه اول کشی بنم ایله جذک اینمش کبیدر.
 حق جل و علامحضرتاری ایندی نیچه بای دارد رکه بایاق آنی فساده و برمشدرا و نیچه درویش
 وارد رکه درویشمالک آنی فساده و برمشدرا و نیچه صاغ وارد رکه صاغلیق آنی فساده و برمشدرا
 نیچه عالم وارد رکه علم آنی فساده و برمشدرا و نیچه جاهل وارد رکه جهل آنی فساده و برمشدرا
 و دنیا هم بقئی کوکلکردن چهارک که دنیا هم بقئی ایله بدم محبتم بر کوکلکه اصلاح جمع اولمن. و نقلنر رکه
 بیش درلو کشی غایت اسر کاجیدر بری شول او صلودر رکه شریرک حکمی التنده اوله ایکنچی
 شول جومردر رکه ناکسلک حکمی التنده اوله اوچنچی شول عادلدر رکه ظالملک حکمی التنده اوله
 دور تندی شول عالمدر رکه جاهلک حکمی التنده اوله بیشنهچی شول درویشدرا رکه بایک حکمی
 التنده اوله، رسول الغلینین صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری ایندی دنیانک چمی عسطن
 اجمانک بر قچی قدر بیری یکدر و دنیا دیدکاری که آدم اوغلنلر ای آنی ترک ایامگه قدرتی اوله
 بیز یوز بیدر درلو اقلیمه فی سکا بیان ایلیه بیلوب ترک ایلمک آسان اوله و صورتی
 او شبو رسملر و بیدی اقلیم وربع مسکون او شبو دائزه نک اچمله در.

ملقبه یهالث زعده کوره رب
معهوره شکلیدر

حدماهی قدمازک ربع معهوری
اکالیم سبعده ده تقسیم
ایلدکاری شکلدر

ایمدی او شبو دائزه که بازدم بر طوب کبیدر نصفی صو اچنله ونصفی صو اوزه زنده در

بروجهه دخی بلملک کرکر که دنیادورت بلوکدر آنلک بر بلوکنه رباع
 شمالی دیرلر عراقدن شامه واراچه آندن رومه ترکستانه واراچه معهور در ایلنچی بلوکنه رباع
 شرق دیرلرا هوازدن خراسانه واراچه آندن چیله آندن وقواف شرقیه یه واراچه معهور در اوچنچی
 بلوکنه رباع جلوی دیرلر بلاد مصریه دن بلاد محشیه واراچه آندن زوبه یه واراچه آندن سودانه
 وبربره واراچه معهور در دور تاچی بلوکله رباع غربی دیرلر سجه بوغاز بهه وفاس ملکه
 وانگلکره آطه سنه واراچه در وربع جلو بینک چوق بیرینی صوبهاصوب قاره ده دخی نیچه بیری
 خرابدر. ای طالب دنیا اول اشیو دنیانک اولوغه نظر ابله وکوکارنک حركنه وصورتلریه
 نظر ابله کمی قزل باقدن وکمی کومشلن وکمی آلتوندن وکمی جوهدن وکمی یاقوندن وکمی
 انجردند وشم دنیانک کوکده در اوچیوز آلتنه ش درجه در وربع وشم در عام هندسه ده
 برویله در وقه راولگی کوکده در بینکه برق بلوکدن بر بلوکچه در توپلی یلاره نظر ابله
 اذاع نباته واصناف فوا که واختلاف اشکاله والوان وطعمه ورأیه اره نظر ابله. حق جل وعلا
 حضرتلری ملک توپلی خلائق یارا ته شدر آلتی یوزی دیکنگزه در ودورت یوزی قرده در اول خلائق
 بیرونیه معادندر آندن صدره نباتاتدر آندن صدره میواناندر آندن صدره آدمدر قایچان حق جل
 وعلامه سرتلری دنیای بوز مقن تله سه اول آدمدری کیدر و آندن صدره معادن کیدر نتکم حق جل
 وعلا. سرتلری بیور و «کل من علیه افان» ایه مدی بودنیانک مثلی شول چوق روزکار کهور مس
 فده و پلاری بر عجوزه بیکنزر که ظاهرین کلاچکار کبی لباسه بیزه یوب خلق آرا آنک ناز ایلر تاکم
 اهل دنیا آنلک مکری دوزاغنه گرفتار او لار و دخی بر ظالم پادشاه، بیکنزر که خلقه نسنه باشلار
 ولکن دوستلغی بوق چهیعنی اولدمرک استه بس عاقلدار قیشك تدارکن یازین کورلر
 وارلوم قیدین قری ایکان کورلر و دخی دنیانک مثلی شول دیکنگزه بیکنزر که ایچی طوبطلو
 جواهر اوله اما بر نیچه کشی اول دیکنر کرلر گوهر چیقارلر و بر نیچه کشی کرلر غرق
 اولدولر حاصل کلام پیغمبر علیه السلام ایتدی دنیا فتله وبایه در و هر جماعتیک بر توپلی
 فتله سی وارد بنم اممه ذلک فتنه سی دنیایه محبت ایدوب مال جمع ایتمکدر نتکم حق تعالی بیور
 «انما اموالکم واولادکم فتنه» بس آخرت سراینک یولی تکرینک طاعتیدر پیغمبر علیه
 السلام ایتدی امنه ملک اولی قورتلدی یقین و صدق سببی ابله و آخری هلاک اولدی دنیا و طول
 امل ابله حق تعالی ایتمدی ای بنم قللرم نفلسر بیکزی اسر که بیکنر بیکنر ضعیفر
 وسفر بیکنر اوزاکلر و گناهکن آغدر و صراط کوپرسی اینجه در وجان آلان عز رائیلدر و صوری
 او فوران اسرائیلدر و قاضی رب العالمینلدر «طوبی لمن کان فقیرا ف الدنیا عزیزا ف الاغرة»

فصل فی القبر والاموات

ونقلدر که صحاح مسلمه پیغمبر علیه السلام ایندی قایچان برکشی بی قبره قوسه لر منکر و تکیر

کلوب سؤال ایدرلار ربک کمکر و دینلگ نه دیملر پیغمبرلک کمکر دیو جواب بود که ایده
 « اشهدان لا اله الا الله و اشهد ان محمد رسول الله و ديني الاسلام » پیغمبر عليه السلام ایتدی
 قبر دنیانلگ آخرین در آخرين دنیا هر کم قبردن قورتلدی کمکر قالان عناباردن دخی
 قورتلدی و پیغمبر عليه السلام ایتدی برکشیدنک ایلمی شدتلو اولسه آنلگ ایچون غصه یملک که
 آنلگ جمیع خطالری اولوم زحمتی ایله کیتدی و آنکله اجماخ آراسنده آنچق او لوم قالدی.
 و نقلدرکه امام غزالی رحمة الله تعالى عليه ایقدی قایچان بر مؤمن او لسه او لذرلزگ چانلری آنکله
 بولشورلار ایدرلار فلان کشیدنک مالی نیچه در اول کشی ایدر خوشدر و ایدرلار یافلان کشی
 نیچه در اول کشی ایدر یاسره کامدیمی ایدرلر یوق بونده کامدی معلوم او لدیکه اول کشی
 مؤمن دگاهش غیری بوله کیتدی دیه لر. پیغمبر عليه الصلاة والسلام ایقدی هر کم چهه کونی
 آناسنلگ و آناسنلگ قبرلارن زیارت ایلسه حق تعالی آنلرلگ گناهن یارلماهه و کندونلگ گناهن دفی
 یارلماهه پیغمبر عليه الصلاة والسلام ایتدی موئی قبرینه قودقلری وقت بر یه شل باقیه ده
 او توررکه اول باقیه نلگ بیمهش آشون او زونلگی او لا اگر کافر او لورسه تموج دره لرندن بر
 دره یه برا غورلار و طوقسان طوقز ازدها قیامته دکین آگاذاب ایله لر طوقسان طرق زاژدها
 او لدی آنکبچونکه حق تعالی نلگ طوقسان طوغز اسمی انسکار ایلدیلر حق تعالی اول اسلمر صاغشاچه
 آگاذدها مسلط ایله. و مؤمنلر قبرن زیارت ایله ک سندلر اماجهه کونی ایکنیدن نصکه
 زیارت ایله ک مسجد بدر و بیه ایرته سی صباخه دکین و دوشنبه کونی و پنجشنبه کونی و عربه
 و بیهار کونی و عاشورا کونی زیارت ایله ک کرکدر زیرا که اول کونلرده او راح قبرلر بی
 زیارت ایدنلره نظر ایدرلر و قبر اهلی شویله تعظیم ایلیه لر کم تر ایکان اول قدر تعظیم
 ایندهش او لا یوزینی والیه قبره سورمه لر کم نصاری او لیه ایدرلر آفلره بیکزه میه لر. و نقلدرکه
 اولوم آجیسی ملگ گز قلچ ایله او رمقدن آرنقدر بعض رو ایتداه او چیوز گز قلچ ایله او رمقدن آرنقدر
 و او لرمدن نصکه اجماخه واراچه یوز بلا وارد. و مؤمن عناب قبردن قورتلمز مگر دورت نسنه
 ایله قورتله بری بالغان سویله ک و بری بخیل لک ایله ک و بری کممه یه بیارامز ظن ایله ک و بری
 شک کتوره مک و قبر عنابنلگ اکثری بولین او لورکه گوده شنه دکمش او لوب یومیه
 و نقلدرکه پیغمبر عليه الصلاة والسلام ایتدی قایچان برکشی او لوا یچون آیه الکرسی او قوهه ثوابن
 اول قبر اهلله باغشلاسه حق تعالی اول کشی یه پیغمبرلار ثوابن ویره و هر در فنه بر فرشته یاراده
 قیامته قدر اول کشی ایچون دعا ایده لر.

فصل في الدعاء

قال الله تعالى « ادعوني استجب لكم » پیغمبر عليه الصلاة والسلام ایتدی قایچان بر قل اللارین
 قالدرسه دعا ایلسه حق تعالی اول قلی شویله اللری بوش کوندرمگه او تانور. اگر سؤال

ایدر لر ایسه که دعا ایدر ز وقت اولور قبول اولور وقت اولور قبول اولماز سبب نه در جواب
 بودر که دعا از شرطی وارد شرطه موقوف نمکیم پیغمبر علیه الصلوٰة والسلام بیور رکه «للدعاء
 جناحان اکل الحلال وصدق المقال» یعنی دعائیک ایکی قنادی وارد بری حلال بیمک و بری طوغری
 سویلمک بر جواب دخی بودر که پیغمبر علیه الصلوٰة والسلام ایتدی قایچان بر مؤمن دعا ایله سه حق
 تعالی اول قلنک دعائین قبول ایدر یا بودر که دنیاده ویر یا بودر که آخر تده ویر. بعضیلر
 ایتدی دعائیک اصلاح ایتدی یوقنیزیرا که اگر طلب ایتدیک نسنه الله تعالی قتنده واقع
 ایسه اولوسی واجبتر دعا نه کر کن و اگر طلب ایتدیک نسنه الله تعالی قتنده واقع دگل ایمه
 کامی داچب دگلدر دیرلر. بعضیلر ایتدی عقل و حدیث بوگنا طانقلی ویور که کر چکار مقام ایک
 اولوسی واعلاسی الله نک قضا سنه و قدرینه راضی اوله قدر و دعا ایدوب نسنه دیلمک کند و مرادن
 الله نک مرادینه قریح ایدکمکر وبعضیلر ایتدی هر کشی که بلند نسنه دیرلر
 دیا یینه آرتق ویرم بس معلوم اولدیکه دعا ایدوب نسنه دیلمکدن دعا ایتمه ک یکلدر دیرلر
 جواب بودر که دعا عبادت مقام رینک غایت اعلاسیدر آنک اوچونک دعا ایدن کشی اگر
 کوکلی دعا ایدر کن مقلدن غیری بیردہ اولور ایسه دعاسی دعا اولهزا گر کوکلن جمیع عاله من
 ویور ویور معرفة الله ده مستخر ق اوله چق اولور ایسه حقه قربت حاصل اولور و مادامکه قل
 کلدی نفسه مشغول اوله حق جل و علامحضرتارینه یقین اولمز آنک اوچونکه نفس غرضی آنی
 مجبوب ایلار بس ثابت اولدیکه دعائی علیه دونمکدر و مسکینلک و خور لف اظهار
 دعا اعظم عبادتدر زیرا که دعادن مقصد قل حقه دونمکدر ایله مکدن مراد اولدر که حلقه قل
 ایتمکمکر. امام فخر رازی رحمة الله علیه حضرتاری ایدر لر دعا ایله مکدن مراد اولدر که حلقه قل
 آراسنی مطاسبت ثابت اوله والامعلومدر که حق جل و علامحضرتاری زه دیلر ایسه اویله او اولور.
 و شیخ می الدین عربی رحمة الله تعالی علیه ایدر که دعا ایله مک آنکیچونکر که حق ایلر بیور بیغنى
 طوندلر زیرا حق جل و علامحضرتاری قرآن عظیم الشأنده بیور دیکه «ادعوني است جب لكم»
 بس بوقول شریفه امثال ایدوب دعا ایله مک کر کدر که قبول و غیر قبولی اول بیلار دیدی
 وینه حق تعالی دعا ایدنلری مدح ایدوب «ربنا آتنا فی المدینا حسنة و فی الآخرة حسنة و قدما
 عناب النار» دیرلر بیور دی امام فخر رازی ایتدی او شبو دعا جامع در جمیع دنیانک و آخر تک
 مقصودلرینی زیرا رسول علیه الصلوٰة والسلام حضرتاری اکثری اول دعای وهم بود دعای
 او قور ایدی «اللهم احسن خلقی و خلقی» ابو هریره رضی الله تعالی علیه حضرتاری پیغمبر
 علیه الصلوٰة والسلام حضرتاریند نقل ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتاری
 ایتدی دعا عبادت ایکی ایدر حق سبعانه و تعالی حضرتاری میله ک قتلده دعادن اکرم نسنه بیور
 و دعا قاضی مانع ایدر کر کسه اول قضا ایندهش اولسون کر کسه اینه ماش اولسون و عهودی زیاده

ایندر هر کم مقلد نسله دیله مسنه حق جل و علام حضرت‌لاری آنکه اخشم ایدر. رسول عليه الصلو
والسلام حضرت‌لاری ایندی شک یوقدر که حق سبعانه و تعالی حضرت‌لاری اوچ کشیدنگ دعائی
قبول ایدر بری آنرازگ آنرازگ اوغلانلاری اوzerینه و بری مسافرنگ ییدرلو اوzerینه و بری کوچ
کوره‌ش کشیلرنگ ظالم‌لار اوzerینه دعاسی قبول اولنور. رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت‌لاری ایندی «لا حول ولا قوّة الا بالله العظيم» هر کم کونده یوز کره بودعانی
او قوّه اصلاح و خوش‌الافق کوره‌یه زیرا که بودعا اجمان خزینه‌لرندن برخزینه‌در. و نقلدره
تر غمیده و تر هیبده رسول علیه الصلو والسلام حضرت‌لاری ایندی هر کم اون ایکن رکعت‌نمای
قیلسه کیچه‌ده و کوزن‌زده ایکیله برسلام ویرسه قعله اغیره‌ده حق جل و علا حضرت‌نه ژدا
ایله‌سه و پندا صلوات کیبورسه و سچاده‌یه واروب بیدی کره آیه الکرسی واون کره «لله الا
الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد» دیسه آنندصکره «اللهم اني اسألك به عاقب العزمن
عرشك و عنقهي الرمهه من كتابك واسمك الاعظم وجدك الاعلى وكلمازنك التمامات» دیسه آنند
صکره هرنه حاجتی وارایسه دیله آنندصکره باشین قالدره سلام ویره اما وصیت بودرکه
بونی جاهللره اوگر تمهیلر که دعاسی مستجاب اولور البتله. علی کرم الله وجهه ایندی قایچان
دعا ایله‌سه گز اول پیغه‌بره صلوات ویراک حق تعالی اول صلوات قبول ایدر قایچان صلواتی قبدل
اولسه امیدر که کیرو قالان دعاسی قبول او لازیرا که برکشی برکشیدنگ اول سوزنی قبول
ایله‌سه صکره‌غی سوزنی دخی قبول ایدر. اهل حدیث ایندی قایچان دعادر فارغ اولسه گز اللریکری
یوز بکرہ سیلک اهل تحقیق ایندیلار صاغ النی یوزینه اورمک اشارتدر قلواک باطنله وصول
النی یوزینه اورمک اشارتدر قلواک ظاهرینه و دیل بونلردن ترجه‌اندر ویوزی سیلک
اشارتدر حققتله یعنی ظاهردن وبالطندن الله دوندی دیمکلر زیراکه آدملاک یوزی
مرآندر حق نورینه.

فصل في الاستغفار

قال الله تعالى «واستغفره انه كان تواباً» پيغهبر عليه السلام اييتدى اول تكرى حقيقونكه بلم نقسم آنڭ قدرنىڭدرا گرسزگناه اشلەم سىڭز و صىڭرە توبه ايلەمسەئز ايدى حق تعالى برقۇم يرادوب آنلارگناه اشلەرلار ايدى وينه توبه ايدرلار ايدى حق تعالى آنلارى يارلىقايدوب رەھەت ايدر ايدى وبوسوزدن مراد الله تعالى زىڭ قىلمارىيە رەھەتكىڭ كىۋەن بلەرمىكىر وھر كم توبه واستغفار ايلە سە حق تعالى آنڭ رۆزىنى زىيادە ايلەر غەصەسى كىدەررە. اگر سؤال ايدرلارايىسە پيغهبر خودگناه اشلەمىي بىس نېچۈن استغفار ايدر بۇنىڭ جوابى دورت وجەلە در بىرى بودر كە قايچان پيغهبر ئىكىلە بىر بارە حچاب واقع بولسە امتىچۈن اول وقت استغفار ايدردى ايلىچى بودر كە دا ئىرقييەن ايدى قايچان بىر حالدىن بىر حالله انقا قال ايلە سە او لەكىي حالله استغفار ايدردى

از چلچی بودر که هجای عبارت در سکردن اول سکر محبت یولنده پیغمبر کور دی حق پیغمبر
کلمی نفسنگن فانی اولور دی ینه صحره کلسه استغفار ایدردی اول صعودن ایه دی ارباب حقیقتگ
تاویلاتی بودر دور تپچی بودر که اهل ظاهر ایتدی کرکله چوق نسنه کاور دی خطراتدن و انواع
میلن بس اوبله اولسه اول خواطیر دفع ایلمکدن اوترا الله استغفار ایدردی و نقلدر که
علی کرم الله وجهه بر کون مسجد ده اوتور دی بر اعرابی کلدی استغفار ایلدی علی ایتدی
با اعرابی بوبالغایپیلر توبه سیدر اعرابی ایتدی یا امیر المؤمنین یا گرچکارنگ توبه سی زدر
دیدنی علی ایتدی گرچکارنگ توبه سی آلتی نسله در اول بودر که کچش گناهه توبه ایلیه
ایکنچی بودر که شمیدیکی حاله اول گناهی ایشامیه اوچنجی بودر که قصد بن بوکا ایلیه کم
کله چک رمانده گناه ایله دی دور تپچی بودر که خلق ذکر حقی که آنگ اوزرنده در ویره بیشنچی بودر که
شول حلاوت کم نفسه طادر دی کیر و آذاعبادت آچیسن دخ طاندره آلتپچی بودر که حرام مال
ایل سیده هن ایتمی و قانعی الله یولنده اریم «ربنا اغفر لمن اذنو بناو کفر عن اسی آتنا و تو فنام الابرار»

فصل فی التوبۃ

قال الله تعالى «ياعبادهالذين امنوا توبوا الى الله توبه نصوح» يعني توبه قیلان شول رسه
کل اول توبه صاحبی داشم نصیحة ایله توبه اوزرینه ثابت اولمه. پیغمبر علیه السلام
ایتدی «القائب من الذنب کن لاذنب له وینه پیغمبر علیه السلام ایتدی حق تعالی قللک
توبه سفی قبول ایلر حقی فرغه حالمه وارنجه وبن دخی کونده بوز کره توبه ایدرم. بیلمک
کرکدر که انسان من وجهه دورت یارامز صفتلردن مرکبدر بری بھیه ده آنلن شرلو شهوتلر
ظاهر او لور و بری سبعیه در آنلن غصب و حسد وعداوت صادر او لور و بری شیطانیه در
آنلن مکروهیه صادر او لور دور تپچی رو بیقدیر آنلن کبر و عزت و عجب صادر او لور مادامه
کشیلک توبه سی او لمیه نفسی کامل او لمز ظالم او لور نهکم حق تعالی بیورر «ومن لم يتب
فاولئک هم الظالمون» شیخ امام غزالی ایتدی توبه اوج نسله ایله ثابت او لور بری عمله
و بری حال ایله و بری عمل ایله. عبد الله الانصاری ایتدی توبه اوج مرقبه در بری عوام
توبه سیدر اول طاعنی چوق ایلمکدر و بری خواص توبه سیدر اول گناهی آزا شلمکدر و بری
خاص الا خاص توبه سیدر اول هر وقت ضایع ایله مکدر. نعم الدین کبری ایتدی توبه اوج
مقام اوزرینه در بری عوامکدر آنگ توبه سی گناهden دونه مکدر و بری خواصلکدر آنگ توبه سی
کریزندن دونه کدر و بری خاص الخاصلکدر آنگ توبه سی فناعف الله در که ماسوی الله den
دونه مکدر بوندن او تری بعضیلر ایتدی توبه استغفار دنکرده در نهکم حق تعالی بیورر
استغفر وار بکنم توبه را الیه آنکی وزنکه بالکلیه خلقden کسلمک واللهه توجه ایلمک مغفرتندن
مکدر و عارفلار ایتدیلر توبه بیش قسمه در بری عوام توبه سیدر آنلر نگ توبه سی ظاهر

گناهندار و بریسی صالح توبه سیدر آنلر نک تو بھسی یار اماز گیز لو خلق امدادندر و بری مققبیل
توبه سیدر آنلر نک تو بھسی شکلن صاقنه قدر و بری مبدل توبه سیدر آنک تو بھسی خلق دن
صاقنه قدر که ذکر الله دن غافل او لمیه و بری عارفلر توبه سیدر بر مقامه او لشمه قذلر که آنده
مقبیم او لا زیرا که مقاماتک فهایتی یوق او بله او لسه عارفلر توبه سندک فهایتی یوق «ربنا
تفقیل مذا انک انت السمع العلیم وتب علینا انک انت التواب الرحیم».

فصل فی التقوی

قال الله تعالی «یاعیهاالذین آدمنوا اتقواالله ولقنتظرنفس ماقدمت لغدواتقاواالله ان الله خبیر
بماتعملون» پیغمبر علیه السلام ایقندی متفقی او لدرکه کرکه زدن قور قوب کرکلوی تراک ایلیه
ابن عمر ایتدی تکریدن ڈور ڈق او لدرکه کنکوی هیچ یک دن یک کورمیه بعض ایلر
ایقندیلر تقوی او لدرکه پیغمبر علیه السلام کو کچک مقابعت ایلیه عارفلر ایقندیلر تقوی
دورت نوادر بری شریعت منع ایلدیکی نسله لردن صاقنه قدر و بری کنلولی حق دن
غیری به نسبت ایتمکلن صاقنه قدر و بری صفات حقیقی حق دن غیری به نسبت ایتمکلن
صاقنه قدر و بری وجود حقیقی بی حق دن غیری به نسبت ایتمکلن صاقنه قدر او شبو قسمی
هیچ کوسه بیله ز مگر که کشف حقانیسی و سر رہانیسی او لا آنچه اول بیلور ایمی آثار صدیقلر
دان بیا او لیدار آنکیچونکه بونلر نک تقواسی کماله در امامق تعالی اهل تقوافی بیان ایدر نتکم
بیورر «تلاک الدار الآخرة فجعلنا اللذین لا يریدون علوا فی الارض ولا فسادا والعاقبة للامتنعین»
یعنی او شبو آفرت او بینی شول کشیلر ایچون قیلکه دنیاده اولو لاق استهیه لر و دخی فساد
ایلمیه لر. و نقلدرکه پیغمبر علیه السلام ایتدی کمال تصرفیق او لدرکه اخبار الهیه دن را خبار
نیویه دن هرن که کلی آنی صاقنه قدر ویقین او زرینه او لمقدار پیغمبر علیه السلام ایتدی علم
الیقین او گره نک یعنی اهل یقینله او توراک دیمک او لور. بیله ک کرکرکه ارباب ویقین ارباب
شارتدر ارباب اشارت ارباب قلوبدرکه آنلر و قت او لورکه اسرار ملکوت کشف او لور
علی سبیل الالهام حق نوری بونلر نک کوکله نازل او لمقله وقت او لورکه حقابق اسراره مطلع
او لور لر رؤیای صادقه ایله وقت او لورکه عالم مثالی مشاهده ایلر لر او بیانله نتکم دوشده
مشاهده ایلدیلر فچانکم بویله او لدیسہ اشبو آیه نظر ایله ای بنم کوز منک نوری وای کوئنلماک
سروری بن سنی سودیکملن او تری نه که ز بلده اسرار و خلاصه انتظار وار ایسه بیان ایدرم.

فصل فی خروج الدجال

آنند صکره دجال چیقه شمیکی حماله بحر عهانده بر آطه ده محبوسدر. اهن کثیر ایتدی

حق جل و علام حضرت ائمہ شیطان آدم لر اوں فتنه قیلندی دجالی آخ رفقه قیانکم دجال
 چه جهانی بلر تار قاپلیه و کندو بیل اوئنچه بولوت کبی یورو ویه شام ایله عراق آراسنگ، گره
 اصفهان نین بیدقش ملک طیاسان لوبیه و دیلار آثار ویه لر تمام دنیا پی گره نجان مدینه شهرینه که مک
 است سه ملکار ملع ایله لر شهره کیرمده ایندیلار یار رسول الله دنیاده ند کلوا گلنور ایقدی قرق کون
 طوره او لگی کونی بر یلچه اوله ایکلچی کونی بر هفته چه اوله
 و کیرو قالان کونلار بیاغی کونلار کبی اوله بر قومه کله دجاله ایمان کتوره دجال اول قومه ایق
 حاجقلرین روا ایله آن دن صرگره بر قومه دخی کله دجال آنلاری دعوت ایله اما اول قوم
 اویمه ایله لر پیان برو برازدیه ایرسه امر ایله جهیع مالنی طشره چقاره و قبرستاده او غرایه موتالله
 قالقلاش دیه شیطان آنلار نک صورت نده طور و کله بر یانده اوداوله هر کم اویماز ایسه اوده
 براغه اول اود آشاص اووله و هر کم اویور ایسه صویه براغه اول صو آشاده اوله و دجال نک
 الن، کافر دیو یازلیمش اووله و کوزی اعور اووله.

فصل

آن دن صوکره عیسی علیه السلام بر قومه اجماخ خبرلرین بلدیره آنلار دخی آنرا تابع اوله لر
 آن دن صوکره حق تعالی عیسی ویه ویه ایله که کله ایله قوم ایله طور طاغنه چیق عیسی اول قومی
 ایله طور سینایه چیقه آن دن صوکره حق تعالی یاجوج و ماجوج چیقاره یاجوج و ماجوج بیرون زن
 قتی فساده مشغول اوله لر حتی قلسه کله لر ایله لر بیز بور زنده ند کلو آدم وار ایسه
 اولد ردک شیوه دن صوکره کوکل اولانلاری اولدیره لم دیه لر او قلرین کو کله آنالر آن دن صوکره حق
 تعالی قور تچغزر لر کوندیره دوه بور زنده کی قور تچغزر کبی بونلاری بر دفعه ده هلاک ایله
 آن دن صوکره حضرت عیسی و قومی بیز بیله ایله لر آنلار نک لاشه لرن دن متاذی اوله لر عیسی
 علیه السلام دعا ایله حق تعالی قول شلر کوندیره دوه بیونلاری کبی آنلار نک لاشه لرن دن آلوب
 در یاه آنالر بیز بیز ایله اولن آغاچلر بقوب پیمه شلر ویره لر این کنیه ایقدی قیانکم عیسی
 علیه السلام دجال اولدیره بیز بیز این دن ایله ایله ایله ایله ایله ایله ایله ایله ایله
 شهر لرینه معدور اوله لر پیغمبر علیه السلام ایتدی قیانکم عیسی علیه السلام کردن بیزه ایله
 عدل ایله بقوب لطیف حکم ایله حقی ند کلو صندلر و خاچلر وار ایسه قیله آن دن صوکره عیسی
 علیه الصلاة والسلام حضرت مهدی ایله بولشه و نهان و قنی اوله عیسی علیه السلام این کل یامه دی
 سن امام اول نماز قیله لم مهدی ایله یا یا میسی سن پیغمبر سن امام اول مقت سکلا ایقدر حضرت عیسی
 ایله یا مهدی کل سن امام اول غل که حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام نک او غلیسن امام اول غله
 سن لا یقسن دیه آن دن صوکره حضرت مهدی امام اولوب نماز قیله لر و عیسی علیه السلام سلطان
 اولوب بیدی یل خلقه حکم ایله. محمد بن کعب رضی الله تعالى عنہ ایقدی کنایه شویله

کوردمکه اصحاب کهف کلوب عیسی علیه السلام معین اوله لر و عیسی علیه السلام ایله
حج ایده لر آنلن عیسی علیه السلام یلدی بیل صوکره کعبه یه کیده.

فصل فی خروج دابة الأرض

پیغمبر علیه السلام ایتدی دابة الأرض دارت آیاغی وارد درد و آیاغی کبی و قوش کبی قنادری
واردر وباشی او گوز باشنه بکزر و کوزی خندزیر کوزیله بکزر و قولانی فیل قولاغنه بکزر
و بینوزی کرکان بینوز بنه بکزر و بینی دوه بیننه بکزر و کوسی آرسلان کوسنه بکزر
ونگی قیلان رنگله بکزر و قویروغی قوش قویروغنه بکزر والحاصل جمیع رسلدن گوده سند
رنگ وارد و اوج کونله تمام آنچق یپردن چیقه باشی بلوده ایرشه و خلق ایکی بلوك اوله لر
بربلوکی قاچه لربربلوکی تفرج ایده لر و عربچه سویلیوب «الاعنة لله على الظالمين» دیده
یعنی حق تعالی لعدت ایلسون اول کشی یه که کل و نفسنه ظلم ایلیه فسقله و فجروله و مهملی
دھی چین ایلله کیده آنده و اریچق اوله آنلن بر او غلی طرغه اول او غلان آخر او غلان اولا
آنلن صوکره عاله قسرلی بایله آیرق او غلان طوغه یه خلق قبریله ایه ان اهلی دوکمه.

فصل فی طلوع الشمس من مغرب بها

عیسی علیه السلام زماننده کونش مغربدن طوغه قیازکه کونش مغربدن طوغه جمیع
خلف آنی کوره لر توبه الیوب ایمانه کله لر اما ایمانلاری فائده ویرمیه مگر که کونش
مغربدن طوغه دن اول ایمانه کامش اوله پیغمه بر علیه السلام ایتدی قیانکم کونش طولانه
عرشلش آیاغنه و ارر سجدہ ایلور دستور دیلر کم مغربدن طوغه حق تعالی دستور ویرمز که بده
مشرقدن طوغه قیازکم مغربدن طوغه نشانی بو اوله کم اوچ کون مقداری کونش طوغه یه آثار که
عابدلر در کیچه عبادته طوره لر عبادت ایلله لر اما صباح او لیه بیله لر که اول دید کلاری کون
کامشدتر توبه واستغفار ایده لر اوچ کونلن صوکره کونش مغربدن طوغه اویله یرینه کله
آنلن صوکره آی طوغه اول دھی اویله یرینه کله ایکیسی بر بیرددجه اوله لر و حق تعالی
بونلر لش نورین کیبروب قپقره اوله لر و بر زمان کوکده طوره لر آنلن صوکره یله مغربدن
طوانه لر آنلن صوکره کونش مشرقدن طوغه آنلن صوکره توبه قپوسی قیانه.

فصل

آنلن صوکره اوچ بیر اشاغه کچ بری مشرقده اوله و بری مغربده اوله بری عرب جز بزه لرنده
اوله آنلن صوکره قرآن مصحمندن کوتربیله چون قرآن کوتربیله آری آوازی کبی آوازویه

حق تعالی ایده نیچون بویله ایدرسن قرآن ایده یارب کیمه بی اوقوز ادلدی و آنلر که
بنی ارقورلر امابن ایله عمل ایدرلر. سجاوندی رایتنده یارب سندن ظاهر اولدم وینه
سّنَا واریرم و سمله عفی اولورم دیه. و نقلنرکه کشافده حق تعالی جهانی قلچ ایله هلاک
ایله، ویرلر دپزنه کله واوده یانهق ایله وغرق اولمی ایله و خسته لک ایله امامکه خراب اوله
ه بشن برقوم کله مکه بی و کعبه بی خراب ایله رمدیه هلاک اوله آچاق و قحطلق ایله وبصره
هلاک اوله غرق اواهق ایله و کوفه هلاک اوله یلدرم اینمکه و طاغلر یقلمغله و درسان هلاک اوله
خراب اواهق ایله وجه پیغمبر شهرلر بورسه هلاک اوله لر آندن صدره حق تعالی بر لطیف بیل ویره
هر کیه لث کوئلنده مثقال ذره قدر ایهانی اوله آنلر اوله لر. ابوسعید الحدری پیغمبردن نقل
ایدر پیغمبر عليه الصلوة والسلام ایقدی قیامت قوپه بیه ناکم حیوانلری انسانلر سویلیه لر
و کشیدن لث آیاغنلگی و باشندگی اول کشی بیه سویلیه لر شیخ می الدین عربی رحمة الله علیه
ایقدی اوغلانکه طوغار آنلث ایله بر قز بیله ایگیزچه طوغار لر اول اوغلان لث باشی اول
قز لث آیاقلر زنده اوله شویله اولاد شویله اولاد شویله اولد شویله اولد شویله اولد شویله اولد
غیری کمسه دن نسل کله بیه اولاد طوغه بیه اول اوغلان مهندی نسلندن اوله. ابو عالیه ایقدی
آنلندن صدره صواعق چوق اوله و کونشلث نوری کیله ویلکلر دوکیله و جنیلر انسانه و انسان
جنیلر دن بیشه لر هیچ بنی آدمن لث اشلری حیوانلر سچله بیه و جنلر ایله لر دیکلز لر واره لم کوره لم
در کوره لرکه دیکلز لر اود اولمش بیله لر که قیامت یقین کامشد لکه لر انسانه خبر ویره لر.

فصل

قایچانکم مؤمنلر استقامت او زره اوله لر امتک عمری بکیل اوله ننکم پیغمبر صلی الله علیه
و سلم حضرتلری ایقدی «ان استقامت امّتی فلما يوم و ان لم تستقم فلما منصف يوم» ایمه بی یومدن
مراد بک یلدرا. شیخ می الدین روح القدس نام کتابنده بویلچه بیور مشدر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتلری «انا وال الساعة كهانین» یعنی بن و قیامت ایکیمیز
دھی برابر شویله کلک دیوب ایکی بار مقلارین کوستردی الابن بر آز آندن مقدم کلدم دیدی
ایمه بی قایچانکم بیرون زنده اهل ایهانلر کیمه قالمه بیرون یوزی کافر ایله طوبطلو اوله اول وقت
صور او فریله .

فصل في نفح الصور

قال الله تعالى « ويَرِمْ يَنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزَعَ مَنْ فِي السُّمُوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ جَلَّ
وَعَلَّمْ حَضُورَلری اسرافیله بیوره صوری چال دیوار اسرافیله اول صوری چاله جمیع جانلر هلاک

اوله لر محقق تعالی آندن صدّره ملک الموقه بپروره صاغ الیله عرش آیاغده یابشه و صدرالیله کرسیدنگ آیاغده یابشه جه بع ارواحی بر آنده قبض ایلیه . و نقلدرکه اول نفخه دن صدّره کوسه قالهایه الادورت فرشته قالاکه جبرائل و میکائیل و عزرائیل و اسرافیل علیهم السلام در آندن صدّره حق تعالی عزرائیله بپوره اسرافیلندنگ جانن آل اول دخی آلا آندن صدّره حق تعالی ایده یاعزرائیل میکائیلنگ جانن آل آنی دخی آلا آندن صدّره حق تعالی ایده یاعزرائیل سمندختی جانلنگی آل عزرائیل دخی آلا آندن صدّره حق تعالی ایده یاعزرائیل کم قالدی جبرائیل ایده سن باق و دادم قالدک وجبرائیل میتوفانی قالدی صحیح بودو که صدّره عزرائیل قالورا بکیسی دخی نقلدر آندن صدّره حق تعالی ایده یاعزرائیل سدادخی اوله ک لابدر بس عزرائیل دخی سجدنه ایلیه قنادرین براغه اوله نتکم حق تعالی بپورر «کل شی هالک الاوجهه له الحکم والیه تر جون » و نقلدرکه عبدالعلام بعر السلام ایتدی بیدی نسنه هلاک اولیه ببری قلم و ببری لوح و ببری عرش و ببری کرسی و ببری اجماخ و ببری طامو و بیدنچی ارواح باق قالالر . قاضی بیضاوی ایتمدی جائزدرکه حق تعالی بونلری طرفه العین اچره اعدام ایدوب آنلری ینه ایجاد ایلیه کیرو قالان خاق هلاک اولالر بونلر اولیه لر

فصل

امام غزالی رحمة الله عليه دره فاخره نام کتابنده ایتدی اول اسرافیل صور او فورده که طاغلر پاره پاره اولوب هواوه اوجه لر و دیکلز لرنگ بعضی ببعضیسته قاتیله و کونش و آی شویله قبقره اولوب طوره لر و بیکلز لردو کیله و کوکلر دکرمن کبی تیز تیز دور ایده لر و بیکلز مرکت ایدوب دپره نه گاه او زانه و گاه قیصه له و خلق هلاک اولوب کند کند صدّره بیبریوزی قرق یل خراب اولوب قالا . و نقلدرکه جهانگ عهری بینهش بلک یل اولا آلمش ایکی بلک طقوز یوز آلمش بیل اولدنه آدم بپرها ایتمدی بیدی بلک یل آدم او غلانلرینگ حکمی اولدی و قرق یل دخی جه بیم انسان جهاندن کند کده اولور بس بوجهه له بینهش بلک یل تمام اولور چون بینهش بلک یل تهلم اولاینه فانی اولسه کرکدر آندن صدّره حق تعالی ایده « لمن المللک الیوم » هیچ کوسه بولنمیمه که ایده بن قادر پادشاهم قافی آنلرکه بذن غیریه طبارلر و بکا شریک کنور لردی آندن صدّره جواب و بیره و بنه کلد و کنلویه جواب و بیروب ایده « لله الواحد الفهار » آندن صدّره حق تعالی سفر ته وغشندن بر قپو آچه اول قپو دن اودیالکنی چیه: بیکلز و کوکلر آراسی طوبطلو نار اولا آندن صدّره حق تعالی عرش خزینه لرندن بر خزینه آچه اول خزینه دن بذهور کبی بیبریوزینه بعر الحیاتدن صویاغه آدم مذیسی کبی اولا اول صویبردن یوقاری قرق آرشین قدر طوله آندن صدّره حق تعالی اجسماء بپوره قبر لرنلک کیرو و بیانگی بذنلری پرادیله روحلاری کلنجه قبره کردیکی کبی اولالر بر کدو کچک وارد انسانده اصلاحور یه زاول سکردانده او و محقق تعالی

جهیع آدم او غلاظلرینی اول کوکدن يده ياراده بس آندن صدره حق تعالی بیله بیوره عرش الذنون
ایسه ندکلوبیرده گیزلو نسنه وار ایسه آشکاره او لا آندن صدره حق تعالی اسرافیلی واراده و صور الذنه
او لا او ل صور زنگ جهیع ار داح صاغ شمچه، دلکری او لا او ل صوری اسرافیل بر گزینه چاله جهیع
ار داح بدلنلرینه کیره لر. مقاتل رضی الله تعالی عنہ ایندی اسرافیل صور فی قدسه صخره
طاشینگ اوزرینه چیده چالا و آندن صدره ایده ای چوریمش سوکلر وای طاغلمش ایتلر
وای کیسلامش طامنلر جسمه لرگزه کر اثایتلر دخی ینه بایاغی کبی جسم او لار دروح کله جسمی
حاضر او لمش بولا. پیغه پر صلی الله عليه وسلم ایقدی او ل صور زنگ دورت بو تاغی وار در
بریسی مشرقله و بریسی هنر بله و بریسی بیدی قات بیردن آشاغه و بریسی بیدی قات کوکدن
یوقاری او لا دخی او ل صور آلقی مرتبه او لا پیغه بدلنلر زنگ جانی بریسنه او لا و فرشته لر زنگ
جانی بر زنگ او لا وجینه لر زنگ جانی بر زنگ او لا و انسانلر زنگ جانی بر زنگ او لا و شیطانلر زنگ جانی
بر زنگ او لا و میوانلر زنگ جانی بر زنگ او لا و اسرافیل زنگ بر فختدن بر فختنه وار اچه قرق سمه
کیچه و بعضی لر ایندی شیطان نفخه او لایه دک قاله ملک الموت شیطان زنگ جانی آلامتیش عذاب
فرشته سی ایله آندن صدره آدم عليه السلام و حضرت حوا یه کاه لر شیطان او لسی دیو آدم و دوا
غايت فرح او ل لر شیطان زنگ هلاک او ل دیغله.

فصل في الحشر

چونکم عالم خلقی دوبکوز فنا بولا حضرت هی قیوم آنلری ینه احیا ایا یه نفلکر که حق تعالی
خلقی حشر ایندیک دیلیچک اسرافیلی وجبرا ئیلی و میکائیلی و عزرائیلی بیاراده برو رایند او ل
حق سبیحه و تعالی حضرتلری مهد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمی بیاراده زیرا که او ل
یارادله مقدم محمد مصطفی بیاراقلمی ایکنچیلده ینه او ل مقدم بیارادلا ایمدی حق تعالی اسرافیلی
وجبرا ئیلی بیاراده و آنلری اجماخه کوندره واروب رضوانه ایده لر اجمافی تزیین ایله محمد
علیه السلام بیچون و امتلری ایچون آندن صدره جبرا ئیل علیه السلام اجماخدن بر براق ولواء
الحمدی وایکی حله آلوب حضرت پیغه برعه علیه الصلاة والسلام کاه او ل بر اتفک ایکی قنادی او ل
بیر ایله کوکلار آراسنه اوچه بیزی آدم بیزی کبی او لا و عربچه سوپلیه حق تعالی امر بیوره که
بیاجبرا ئیل براق ایبه و لر قزیل آلتوندن برا ایبه را و که او بیانی و دش زمر جدن او ل داوزنگیلری
آلuron او لا جبرا ئیل ایده بیارضوان بو کون براق کونیکر وتلاق کونیکر مؤمنلر و فراق
کونیکر کافرلر آندن صدره بیر بیزی کاه لر بر نور کوره لر که بیوردن کوکه وار اچه دیرک کبی
طور بیله لر که محمد مصطفی علیه السلام زنگ قبری او لدر اسرافیل علیه السلام کلوب ایه ای آری
جان طور یوقاری بو کون سؤال و مساب کونیکر آندن صدره بیر بیاریله پیغه بیر علیه السلام
قبزندن طور و کله نقکم بیورر «انا اول من تنشق عنة الأرض يوم القيمة» حضرت رسول علیه

السلام قبر شریف‌گذن قالقوب قبر اوستنده او ترره طپراگی باشند و صفات‌گذن کیدره
 آندن‌صتره جبرائیل علیه السلام براق و دله کتوره رسول علیه السلام ایده یا جبرائیل بو کون
 نه کوندر جبرائیل علیه السلام ایده بو کون قیامت کونیدر حسرت و ندامت کونیدر کافر لره
 وصلت و سعادت کونیدر مؤمن‌لره رسول علیه السلام ایده یا جبرائیل بگتابشارت ایله جبرائیل
 علیه السلام ایده یا مه لواه‌الحمد و تاج بنمله در رسول علیه السلام ایده آنی صوره‌زم سلم‌ن
 جبرائیل علیه السلام ایده اجماخ زین‌قلندی و تموج حاضر‌لندی پیغمبر علیه السلام ایده آنی
 دفعی صوره‌زم سفن بلکه اول گناهکار امته‌ن سؤال ایدر مکه آنلر نه حالد در اسرافیل علیه
 السلام ایده تکری عقیدون حلاصه‌ری او فوره‌دم پیغمبر علیه السلام ایده ایشنه‌شیده‌نی کوکلام
 خوش‌الدی و کوزم آچلی آندن‌صتره تاجی و دله‌نی آلوب کیده و برآقه بنه و سجده ایله بر
 آواز کله که سجده‌ایله باشکی قالدر بوکرن رکوع و سجود کونی دگلدر بلکه هساب و عذاب
 کونیدر باشکی قالدر حاجتک ایسته پیغمبر علیه السلام ایده الهی بنا و عده ایله دلک که امته‌نی
 با غشایه‌سن حق تعالی ایده ناسن راضی او انجه با غسل‌کم آندن‌صتره الله تعالی امر ببوره
 یا اسرافیل صورتی چال اسرافیل علیه السلام صورنی ینه چاله فرشته‌لر و انسان‌لر و حیوان‌لر و جنی‌لر
 و جان‌قومی الله تعالی نک امریله ینه تریلوب قبرلر زدن قالله‌لر نقکم حق تعالی ببورر «فاذ»
 هم قیام بینظرون «اول و قهقهه قبرلر زدن طورالر عربان طورالر مؤمن‌لر نک بیزی آن و کافرلر زدن
 بیزی قاره‌اولا نقکم حق تعالی ببورر «بوم تبیض وجه و قسود وجوه» و مؤمن‌لر زدن بعضی‌لر زنک
 بیزی‌لری چراغ کبی ملکه اوله قبرلری او زر زنکه ملک بیل طورالر آندن‌صتره مغری‌لرین بر
 او ط ظاهر او لا اول او ط آواز ویره آری آوازی کبی آندن‌صتره بوخاق محشر بیزه‌لر کله دلک
 عملی نور کبی اوله و کمنک عملی حیوان صورتنده اوله بدرستی خلقدنک نوری عمله کدره
 او لا و آیا قلری بیزه‌لری دخی عمله کوره بیزه‌لری، و مؤمن‌لر زنک عملی کوچک ولطیف رایه،
 ایده کله صاحب‌جهه ایده بخی بیلور میسن اول کشی ایده بیکار میز اول عملی ایده بن سنک اوزه‌ریکه
 دنیاده بقدم ایده بوکون سن بنم او زه‌ریه بن دیه نقکم حق تعالی ببورر «بوم نحشر
 الْمُتَقِّيِنَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدَا» یعنی مقیمه‌لر آتله و دوه ایله کله‌لر آلقون و باقوت ایله ایده لوا لا لر
 و نوردن ایکیشہر قاناطلری اولا. و کافرلر زنک عملی چرکین صورتنده و بیارامز ورقه ایله صاحب‌جهه
 ایده بخی بیلور میسن اول کشی ایده بیکار میز اول عملی ایده بن سنک یارامز عملکم دنیاده
 سن بنم او زه‌ریه بذر دلک بوکون بن سنک اوزه‌ریکه بذرم دیه نقکم حق تعالی ببورر «وهم
 بیحملون او زاره‌م علی ظهورهم الاساء ما بیزرون» خبرده کله‌شدر که قابچان قیامت کونی اول سه
 حق تعالی ارواهی قبرلر ینه کوندر فرشته لر مؤمن‌لر زنک قبری او زه‌ریه کله لر باشلر زدن طپراقلری
 کیدره‌لر همان‌لندن‌گی و بوزنله‌گی طپراق قالا فرشته‌لر اول طپراگی دفعی کیدره‌مک

دیلیه لر اول طپراق کنه یه حق تعالی ایده ای بند فرشته لرم اول یه زلرنده گئی طپراق بیان
 طپraqی دگلدر بلکه هم را بدل طپraqایدیر اول طپraqا غله صراطی کچه لر اجماده کیره لر حتی که هر کم
 کور رسه بیله که اشبو کشی تکرینگ مؤمن قلایدیر . و نقلدر که عائشه رضی الله تعالی عنها
 پیغهبر علیه السلامه ایتدی یا رسول الله خلق قیدامدنه نیچه همشرا او لورلر پیغمبر علیه السلام
 ایتدی باشی قباق وبالانعاج وبالان آیاق قوبه لر عائشه رضی الله تعالی عنها ایتدی یا رسول الله
 بن او تانورم پیغمبر علیه السلام ایتدی ایش ققی دشوار در سن دیدیکندن زیرا خلق قور و دن
 و دهشتمن پر بر یله نظر ایله یه لر کوزارین کوکه دیکه لر قرق یل شویله طورالر که
 یهدیه لر وا بچه دیه لر آن دن صدره حق تعالی بونلر فی اسرکیه مقرب فرشته لره بیوره عرش اعلانی
 همشر یپرینه کتوره لر بر آق بیوره قویه لر که اصلا آنده قان او لمامش و خطا بیشنه امش او له وا دل
 یپر بر آق کومش کبی او له آن دن صدره عرشی کفورن فرشته لر چاغره لر جن و انس ایشیده لر
 ایده لر قانی فلان او غلی فلان او دخی بند دیده آن فرشته لر اهل موقعه بیلدیره لر اگر هستنی
 وار ایسه وینه ایده لر ظالم کاسونلر ظالم لر دخی کله لر آیاقلری او زرینه طورالر اول کون
 آن دن رنگ اللری و آیاقلری وتلاری طانقلاق ویره شونی کم ایشاندیلر اگر حستنی وار ایسه
 آلوپ اول ظالم ایقدیکی کشی یه دیره ار وا گر بولنده زایسه اول ظلم ایلدیکی کشینگ ایشان
 اول ظالمه ویره لر واول کوننده هبیج کیمه سه یه ظلم او له یه نتکم حق تعالی بیورر « لاظام الیوم
 یعنی الله سریع الحساب » و نقلدر که ابن عباس ایتدی رسول اکرمدن اول ابراهیم پیغمبر
 خلعت کیه مغللر ایده لر آن کیچونکه آن نمرود بالانعاج او ده آتشندی چونکم الله یولنده
 بالنچق او ده آن دن اول خلعت کیدی خلق عربان هشره وارالر آن دن صدره اجمادن خلعتن
 کله کیمه لر . و نقلدر که ابن کثیر ایتدی قایچان بوجمل قبرلرندن طورالر طاغلری آتلمنش یون
 کبی کوره لر و صولری چکه مس و آغاچلری قور و مش و دیکنلر صقولمش و بیدر دوبذوا او لمش
 و شهرلر و عمارتلر ویران او لمش آی و کونش و بیلز لر قابقاره او لمش کوره لر صحیح بود کم
 قبدرن قالقدن نصدره بونلری اویله کوره لر اهل فتشیر ایقدی قیامت کوننده جمیع خلقه
 باشی قایغوسی او لا کم سه کم سه یه با قمیه . ابن عباس ایقدی مؤمنلر بر ساعت کنکن لرین
 بله یه لر آن دن صدره بیله لر اما کافرلر اصلا کندولرین بله لر ایقیام حق تعالی بیورر
 « فلا انساب بینهم يومئذ ولا يتتساعلون »

فصل في تبدل الأرض والسموات

قال الله تعالى «يرم تبدل الأرض غير الأرض والسموات» صاحب کشاف ایده بیدر بیدر و کوکلر
 نیچه قبديل او لاصفنده اخلاق وارد بعضیلر ایقدی بیدر لرنگ و کوکلر زنگ صفتلری تبدل اولور
 یعنی طاغلر بیرون زنگ سیر ایلیه و دیکنلر آقرب بیرون زنگ کیله لر بیدر بوزی دوبذوا او لا .

ابن عباس ایندی کوکار تبدیل اولا دیه ک یعنی یامزlar و آی و کونش طوله قابقارا او لالر
 و کوکلر پاره پاره او لالر بع ضیلر ایندی الله تعالی بر غیری بیدر یاراده قیامت ابچون والله اعلم
 حضرت علی کرم الله وجهه ایندی بو بیدر تبدیل اولا یعنی بو بیدر آق کوشدن اولا و کوکار
 آلتوندن اولا دیه مکدر قدس اهلی ایدر حق تعالی قیامت کوننده صخره طاشنی آق مر جاندن
 ایله آندن صدره اسرافیله و فرشته لره بیوره عرشی واجماخی و طاموغی و مؤمناری و کافرلری
 و میزانی و صراطی آنده کثورو لر حق تعالی قللرینه آنده مکم ایله آندن صدره بو خلق ایکی بلوک
 او لالر بر بلوکی طاموغه کید لر و بر بلوکی اجماخه کیده لر. ابوسعید الخدیری پیغه بردن
 نقل ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی حق تعالی بیدر یوزین هر ایکه ک ایله بود خلق
 اجماخه کیروچک اول اول ایکمکی بیه لر آندن اجماخ طعاملرین بیه لر اول بالق چکری بیه لر.
 عائشه رضی الله تعالی عنها ایندی یار رسول الله قیامت کوننده هیچ اهل کی آثار میسن پیغه بردن
 تعالی علیه وسلم ایندی اوچ بیدرده آسلاماز سن بری صراط اوزه زرنده و بری میزانده و بری عمل
 دفترلری او قنور کن عائشه ایندی یار رسول الله بیوره بر غیری بیدر تبدیل او لنجه بو خلق قذای
 او لور لر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی یاعائشه بر نسنه صورا دلکه سفندن مقدم کمه
 بیونی صورمدی یاعائشه اول کون بیوره تبدیل او لیچق بو خلق صراط او زه زرنده او لالر. عبد
 الله بن عمر رایت ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی حق تعالی قیامت کوننده کوکاری
 دوره صاغ الله آله قدرت الیه وا بدہ قانی آنلر که مقکبرلر و جبارلر ایدی آندن صدره بیدر لری دوره
 قبضه قدرت الله آله وا بدہ قانی آنلر که مقکبرلر و جبارلر ایدی نذکم حق تعالی قرآنی بیورر «وما
 قدر والله حقدره والارض جهیعا بقضه يوم القيمة والسموات مطوبات بیهمیه سبحانه و تعالی عما
 یشر کون». امام فخر رازی رحمة الله علیه تفسیر کبیر زنده ایندی حق تعالی صاغ الیله طوتی
 دیمک او لدر که یعنی تمام احاطه سی وارد دیمکدر. و نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
 ایندی قرآن او قویانلر قبرنین چیزی قرآن کله ایده هیچ بدی بیلور میسن اول کشی ایده
 برق بیلمزم قرآن این سن بدی کیچه و کوننده او قور دلکه بن اول قرآن دیه باشنه تاج او روب
 خلعتلر کیدیره. پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی قابچان قیامت کون او لسه خلق صدقه لرینه
 کوله گه سنه او لالر هر کم صدقه و درسه قیامت قور قوسنده امین او لا قابچان مؤمن قبرنین چیزه
 صدقه سی کله برق به کبی او زه زن طورا اول کونلک اسیسی آندن منع ایله. ابوهریره پیغمبر دن
 نقل ایدر پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایندی قیامت کوننده خلاق اوچ بلوک او لوب هشر بیدرینه
 کله لر بر بلوکی بند کلوکله و بر بلوکی بیان بور بیوب کله و بر بلوکی بور لری او زه زنده
 بور بیوب کله لر ایندیلر یار رسول الله بیور لری او زه زنده نیچه بور لر پیغمبر صلی الله تعالی علیه
 وسلم ایندی آیاقلاری او زه زنده بیور دن قادر در که بیور لری او زه زنده دفی بیور وده. و نقلدر که

پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایندی اول کون ایمان اهلی بوزیدگرمی صف اوله سیکسان صفائی
محمدامتی اوله و قرق صفائی کیرو قالان امنلردن اوله هر صفت اوزنلغی مشرقدن مغربه قدر
اوله و مؤمنلرذک نشانی اول اوله که بوزلاری واللری آیاقلری آبدست صویلدن آق اوله.

فصل فی المواقف

عبدالله بن مسعود ایتمدی بورکون بن حضرت علیه السلام قاتنه او توردم علی ایتمدی پیغمبر علیه
الصلة والسلام ایندی قیامده ایلی موقف وارد هر موقفه ملک یل طوره لر اول موقف خلق
قبیر زندن قالقیچق ملک یل قبیر لری او زرنده طوره لر باشی قباق و بالان آیاق آج و صوسز
وشول کمکه کم الله و پیغمبره و تقابله واجهه و طامون غفه و قیامت کوننه و تکریریلک تقدیرینه
و قضاسته اینلاری قبر زندن چقیچق سعادت بولدی و شول کمکه کم بونلره اینانمدی و شک
کتوردی ملک یل آج و صوسز قبیری او زرنده حق تعالی آگاهیچه دیار ایسه حکم ایله آنلن صوکره
فرشته لر بولاقی محشر بیله کتوردی لر اول وقت هیچ کولگه اوله همه همین عرش کولگه سی
اوله و صدقه کولگه سی اوله آنلن صوکره فرشته لر بولاقی نوره و ظلمته سوره لر هر کم الله شرک
کتورمش اولمیه و کولگه نفاقدن نسله اولمیه والهنه که قضاسته راضی اوله و حق تعالی و بر دیکه
قانع اوله اول کشی کوز آچوب بدمچه ظاهر نوره چیقه قور قودن قرتله و هر کم الله خالفت
ایله ایله ایله ایله ایله آج و صوسز شویله طوره حق تعالی آنلره نیچه دیلر ایسه ایشلیه
آنلن صوکره فرشته لر بولاقی حساب بیله سوره لر و حسابلرین کوره حساب بیلر لری اون
بیده در اول حرامدن صوره لر اگر حرامدن نسنه بولنمید ایکاچی بیده کجه آنله حرام آرزولر زدن
و بد عقلردن صوره لر اگر حرام آرزویی بوق ایسه او چاچی بیده کجه اگر آنله آنله
عاصی اولمی ایسه کجه اگر عاصی اولمی ایسه ملک یل طوره دور تنجی بیده فرضلردن و قرآن
او قودی غلامن و دین ایشلر زدن و ادب زندن صوره لر اگر بولنور ایسه کجه اگر بولنور ایسه ملک
یل طوره بیشنجی بیده قللرینه و قراو شلر بیله احسانلدن صوره لر اگر وار ایسه کجه و اگر بوق
ایسه ملک یل طوره آلتنجی بیده خصله حقطلن صوره لر اگر رعایت ایله دیسه کجه و اگر ایتمدیسه
ملک یل طوره سیکنچی بیده حسدلر اگر حسد ایله دیسه کجه و اگر ایله دیسه ملک
یل طوره طقوزنجی بیده مکردن و حیله دن صوره لر اگر ایله دیسه کجه اگر ایله دیسه ملک
یل طوره اوننجی بیده خلقی آلدادیمی بیخسه آلدامدیمی آنلن صوره لر اگر آلدامدیسه
کجه عرش کولگه سده ایلته لر کوئلی شاد اوله آلدادیسه ملک یل آنله طوره او شبو صفتلردن آنلن
نسنه بولنمیه هر مقامده ملک یل آج و صوسز طوره هیچ کمسنه نک شفاعتی آگاهی ایله
آنلن صوکره بولاقی بقیارین او قومه چاغره لر کمنک بتیسنی صاغ الله و بره لر کمنک بتیسنی

صول الله ويره لراون بيش ييرده حساب ايده لراو لگي موقفده حق تعالی آزاره ويرديکي مالانك
 صدقه سلدن وزکاندن صوره لر اگر صدقه و رزکات ويرديسه کچه ايکنچي موقفده حق سور
 سويلمکدن و خلقاً صوچن عفوا يتمکدن صوره لر اگر عفو ايلديسه کچه اوچنچي موقفده امر
 بالعروفدين صوره لر اگر ايکدیسه کچه دورتنچي موقفده نهي عن المذکردن صوره لر اگر خلقى
 نهي ايتدیسه کچه بيشنچي موقفده کوکچك خلقden صوره لر اگر کوکچك خلق ايتدیسه کچه
 آلتندچي موقفده الحب لله والبغض لله den صوره لر ايتدیسه کچه يلچي موقفده حرام مالان
 صوره لر اگر حرام مال افدا يتهمش اولور ايشه کچه سيدزنچي موقفده سبعي ايچد يکمدين صوره لر
 اگر ايچه ديسه کچه ياخودا يچمش يله توبه ايدهش ايشه کچه طوغز نچي موقفده زنادن صوره لر
 اگر ايده ديسه کچه اونچي موقفده هرزه و مالا يعني سوزلردن صوره لر اگر بونلردن نسنه
 سويلمکدیسه کچه اون برچي موقفده يالان ييره آندايچمکدن صوره لر اگر يالان ييره آندايچمکدیسه
 کچه اون ايکنچي موقفده آچه ربا مالden صوره لر اگر آچه ربا سي يهدیسه کچه اون اوچنچي
 موقفده مسقوره عورتلره اورسيبي ديو سوكه تمي ديو صوره لر اگر سوكه تمي ديسه کچه اون
 دورتنچي موقفده يالان بيره طانلاق ويرديکمدين صوره لر اگر ويرمديسه کچه اون بيشنچي موقفده
 خلقه بهتان ايتدیکمدين صوره لر اگر بهتان ايتمدیسه لوا الحمد الله تهنه کتوره لر و يقيسى صاغ
 الله ويره لر قيامت حسابلرندن اهون قورتلها گراوشبو صفدلردن آنده اوله چق اولور ايشه
 ياخودن يادن توب سز كيلچك او لور ايشه اول اون بيش موقفده آچ وصوسز و يالمجاج وغصه لو
 هر بونله ملک يل قدر طوره حق تعالی صوکره اول کشي يهنه ديلار ايشه ايسله آندن صوکره خلقى
 ميزانه سوره لر چون خلق ميزانه واره لر اگر ثوابي آرنق کلور ايشه گناهden طرفه العين اچنده
 ميزاندن قورتلها اگر گذاهی آغر کلوره ثوابلدن ملک يل ميزان قفلده طوره آچ صوسز
 ويالنفاج حق تعالی اول کشي يهنه دير ايشه ايسله آندن صوکره بو خلقى حق تعالیه لاث درگاهه
 چاغره لر اولدىفي اون ايکي موقفدر اول موقفده قل آزاد ايکدبي ميزان صوره لر اگر ھر قل
 آزاد ايدهش ايشه حق تعالی اول کشي ي طامونقدن آزاد ايده و اول مقامden کچه ايکنچي موقفده
 قرآن اوقو مقدر صوره لر و بپوري ین طوته قدن صوره لر اگر قرآن ل تمام حقني يير ينه کفور ديسه
 داوقیوب عمل ايتدیسه اول موقفدن کچه اوچنچي موقفده غزادن صوره لر اگر شرطی ايله
 غزا ايکدیسه اول ييردن کچه دورتنچي موقفده مساویدن صوره ابر اگر معاوى وغيبت
 ايامدیسه کچه بيشنچي موقفده غماز لقدن صوره لر اگر غماز لق ايتمد يسد کچه آلتندچي موقفده
 بالاتچيلقدن صوره لر اگر ايتمد يسه کچه ييلچي موقفده علم طلب ايتمد يمي ديو آندن صوره لر
 اگر ايتمد يسه کچه سيدزنچي موقفده عجبين صوره لر اگر کمسه يه عجب ايتمد يسه کچه
 طوغز نچي موقفده کبردن صوره لر اگر کمه يه کبر ايتمد يسه اول ييردن کچه اوچنچي موقفده

اللهم امين اميدن كسمه مكن صوره لر اگر اميدن كسمه ايسه كچه اون بر پنجي موقفه الله لك
مکر زدن امين او لهما قدن صوره لر اگر اميدن او لماديسه كچه اون ايکنچي موقفه قومشی حفلدن
صوره لر اگر قومشی حقن يير ينه كقوردي ايسه حضور باريده آف يوز لو و کوکاي فرج
او لوب حقه شکر اي ليه اگراوشبو صفقلدن آنده او لميچق او لور ايسه و توبه سر او لور ايسه
هر موقفه باش ييل طوره آچ و صوسز و غصه لو و حق تعالى آشنا نه ديلار ايسه اشليه.

فصل في الفزع الاكبر

هذا سمعت هذا فاستمع لايقانى علىك من تفاصيل ذلك باذن الله تعالى» كعب الاحرار بيده بدر نقل ايذر بيده بغير عليه الصلاة والسلام ايذر قيامت كوفى اولسه حق تعالى جميعاً ولئن
وآخر ينى بريده جمع ايذر كوكارده كى فرشته لر اينه لر صف بغایوب طوره لر آندن صدره حق
تعالي جبرايله ببورجهاهى كفوره جبرايل دخى واره ييدهش باش زنجير ايله جهادى ملاكى لر
عشر بير ينه كيتوره لر محشر بير ينه بلقيلىق يول قالب اچق بروگر هبيتله جهاده چاغره جهاده مقرب
مرسللر ديزارى او زهرينه دوشە لر ابراهيم خليل الله ايده الهى نفسمن غيرى نسله كر كه ز
وموسى كليم الله ايده نفسمن غيرى نسله كر كه ز وعيسى روح الله ايده نفسمن غيرى نسله
كر كمز الماصل جميع انبیا و اولیا نفسی دیه اول كونه فزع اکبر دیزلر جميع عالم الله باشی
قیغوسی او لا محمد مصطفی عليه الصلاة والسلام ايده الهى نفسمن نفسی استهزم ولكن ضعیف
امثله بيهی استرم دیه حق تعالی ايده ای مدیدم سلطان اذنك اچلنده ولیار وارد که آنلره قورقو
وعصه يوقدر. امام غزالی رحمة الله عليه ايذر حق تعالی جبرايله امرايانه جبرايل دخی جهنه کله
ایده مالک و مالک سنبی استر جهانم ايده بی عناب ايتمانه چاغرر جبرايل ايده
شول قللر که عاصی او لدیلر آنلره عناب ايتمانه او چون استر. دیشادر که جهندنک صورتی
صوصفر ينه بکزه ر و فرشته لر جهنه ييدهش باش زنجير طاقه لر و هرز زنجيره ييتمش باش علاقه او لا
اگر دنيانک جمیع دیه و لرین جمع ايده لر اول زنجیره بر حلقه او له میدی واگر بر حلقه سنبی
کوکدن برا قسه لر بیدی قات بپورلری آشاغه كچور ايده و هر حلقه سندن ييتمش باش زبانی ياضبه
جهنه کچه چکه قيامت بير ينه كيتوره لر و بقین کاچک بونلزنک المدن چکنه بوشهه موقف اهلنک
آراسله کيده جمیع خلق آذنك قورقو سندن ديزاری او زهرينه دوشە لر نفسی نفسی دیه لر
آنلنك صدره جهانم بروگر دخی چاغره و قاچیه و قاچیدنک ایکی باره او لا ينه يتون او لاننکم
حق تعالی ببورر «تكاد تويز من الغيط» بیغمبر بیز عليه الصلاة والسلام ايذری بور بیه
زنجير ينه ياضبه دون کيده بير يکه وارسنک اهلك سکا كلور دیه جهانم سن بکنا حرام من بولمن
کيت يار رسول الله دیه عرشدن بر آواز ايشان کم ياجهانم بقم حبیبینک سوزی دیه ایشت و آنکه مطیع
اول چون جهانم او لسرزی ايشان کيده عرشنک صول يانمه طوره اهل موقف آذنك شر زدن امين او له لر
محمد مصطفی سایه سنده که عالم لاره رحه قادر ننکم حق تعالی ببورر و ما رسنناك الارمهه للعالمين»

فصل في لواء الحمد

لِوَادِ الْحَمْدٍ

عَمَرٌ
(صَفِيُ اللَّهُ عَنْهُ)

أَبُو بَكْرٌ
(صَفِيُ اللَّهُ عَنْهُ)

مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ

اللَّهُ جَلَ جَلَالَهُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ

اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

عَلَيْهِ
اللَّهُ عَنْهُ

عَتَيْسَانٌ
(صَفِيُ اللَّهُ عَنْهُ)

پیغهپر علیه الصلوة والسلام ایتى جهیع آدم لرنگ سیدی بیم زیرا که اول غلوق اولان بنم و اول
یله پردن قالقان بن اولام و اول گناهکارله شفاعت ایلین بنم ولواء الحد بنم المدهدر و جهیع
پیغپرلر واولیالر بنم سنجاغم دینکه قوبه چقدر و سنجاغه نک او زونلغی بلکی ملق یولدر
وایلی بیش بوز ملک یولدر باشی قزل یاقوتلندنر و قبضه سی آق کوشندنر ادچ قنادی وارد
بری مشرقه و بری مغربه و بری دنیا کوکنده بکنادر ولکن فخرم ہونلر ل دکلدر اول سنجاغه اوج
سطر اولا برند «بسم الله الرحمن الرحيم» و برند «الحمد لله رب العالمين» و برند «لا إله إلا الله
محمد رسول الله» یازیلو اولا و هر سطر نک او زونلغی بیش بوز ملک یول اولا ولواء الحمد
سنجاغه نک دینکه بیتمش سنجاق اوله و هر سنجاغه نک التنده بیتمش بلکی صفائحه لر اوله لر
حق تعالی به تسبیح و تقدیس ایله اار. و نقلکر که احمد جرجانی رحمة الله عليه ایدر ولواء الحمد
اجهادن چخاره لر پیغهپر نک او شکه کنورب دیکه لر وجهیع مؤمنلار اول سنجاغه نک دینکه جهیع
اوله لر و نقلکر که ایلک اول قیامت بیه بنه غازیلر سنجاقلری ایله کا، لر.

فصل في الشفاعة

بلمک کرکدر که قایچانکیم حق تعالی مضرتلری جهیع آدم او غلانلر بیشی آپق و بالان آیاق آج
وصوس بیهوده جمع ایلیه کافرلاری دورت درلو آدا ایله چاغره لر یا گادر یا کافر و یافاجر و یاخاڻن
دیومؤمنلاری دخی دورت درلو آدا ایله چاغره لر یاعارف یا صادق یا فائزی یامؤمن دیو آندن صکره
حق تعالی حضرتلری بیوره عرشی و کرسی بی آنده هاضر ایده لر حکم اینمک او چون و اول کون
بو خلق قیامت قورقو سلدن طاغله مش چکر که کبی دورت بکنار که لر و فرشته لر جهیع خلقی قاپلیه لر
و حق تعالی ذکار دنیاده جانور براتدی ایسه آنلری بنه براوه و بریهوده جمع ایلیه بلکی آیاق بر
آیاق او زه بینه اوله و بو خلقه غایت قورقو دوش خصوصا که تو غمک هیبتی و مالک نک خشمی
و تکرینک قورقوسی شویله اوله که بو خلق سرخوش کبی اوله هر کشی کملدی ایرمیدر
و پیاهور تهیدر بله بیه زار و سرگردان و حیران اولوب آغلشه لر و فریاد ایلیه لر چاره اولمه
بر زمان شویله طوره لر آندن صکره عرصات قومی بیهوده جمع اولالر آدم پیغهپر علیه السلام قاتنه
واره لر و ایلیه لر ای بزم جلدیه زبره شفاعت ایله حق تعالییدن بزی دیله هنک سوزنک حضرتده بو
کون کچر زیرا که سنی قدرت ایله براتدی و کنکور و حملدن سکانه خایقدی و بیوردی فرشته لر
سکاسجه ایتکیلر ایلیه کل بزه چاره ایله محنت جانه زه کچدی آج و صوسزو آیاق او زره طور مقدم
دیه لر و دخی آغلشه لر آدم پیغهپر علیه السلام دخی آغا یه و ایده بکنار کنمدو قیغومدر کیمسه نک
بکنایه وسی بوق زیرا که بن حق ایلک بیور دینن صیدم بوزم بوقدر که کنمدو نفسی دخی دیلیم لکن
مز حضرت نوحه وارث مرسللر لر ایلر آندن کیده لر بو خلق نوحه کله لر آنکادخی بوبله دیله لر
نوح علیه السلام ایده بکنار گناهکم یقر که «هذا نک قیغوسی یوق ولکن ابراھیم علیه السلامه وارث که

خالیل الله در حق تعالی آنکه سوزین طوئر آندن صکره بونداق ابراهیم علیه السلام ناشی قاتنه جمع او له لر فریاد ایده لر ابراهیم علیه السلام ایده بگذاشت و غصه می ترول لکن موسی پیغمبره وارث که کلیم الله رحمت تعالی آنکه سوبله شوب توراتی آنکا کوندر مشدر آنکا وارث سزا شفاعت ایله سون آندن کیده لز بونداق موسی پیغمبر علیه السلام کله لر فریاد ایله بوب آغلاشه لر موسی علیه السلام ایده بگذاشت و غصه موسی بوق سز عیسی علیه السلام وارث که حق تعالی حضرتlerی آنکا روح دیری و انجیل شریفی آنکا کوندر دی بونداق آندن کیده لر عیسی علیه السلام قاتنه کله لر عیسی علیه السلام من شفاعت استیه لر حضرت عیسی ایده بنم قیغوم بگدا یقسرز حضرت محمد مصطفایه وارث. اگر کممه بده شفاعت اولور ایسه آندن اولور زیرا که حق جل و علا آنکه جمیع گناهن یار لقادی نتکم حق تعالی بیور. «انافتختنالک فتحامبینا لیغفرلک الله ماتقدم من ذنبک و مانآخر» آندن صکره بونداق محمد مصطفی صلی الله تعالی عاجه و شله ناشی قاتنه واره لر زاری قیلووب آغلاشه لر فریاد ایده لر و ایده لر یار. ول الله بهزه مدد ابله بزی الله من دیله معدت جانه زه کچلی کند و زدن اولندق اول فخر عالم چون بوسوزلری دگلیه در حال سجده بده واروب ایده یارب نفسی و اهلمن و عیال آمی فدا قلدم قللرک اوزرندن بوبلای کوتور صدقه لرین عفر قیلووب رحمت ابله دیده ذی کرم نه ذی مر و تکه کنی اهلنه و نفسته قیمه حق تعالی ایده یامبیبی باشکی سجده دن قالدرکه بو کون سجله کونی دگلدر جمیع امتنگی سکا با غسلادم و دهی نه دیلر ایسک و برویم دیده چون حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برسوزی ایشنه باشند سپتامبر دن قالدیره. ایده اول دیلک کچه ک مقامه مقام مهدود دیرلر نتکم حق تعالی حضرتاری بیور «عیسی ان بیعنیک ربک مقاما مهدود» و نقلاب کدامام غزالی رحمة الله علیه ایدر مرسللری یوجه منبرلر او زرنده اولاعما آنلردن آشاغه منبرلرده اولالر هر کشیده کنیه مقدار یله کوره اولا امامالملکه عامله عمل ایده لر نوردن کرسیلر او زرنده اولالر و شوبدلر و صالح لر قرآن او قور **کبی او نوره لر.**

فصل فی الکعبۃ

ونقلاب که زهرة الاریاضه و هب بن ملبه رضی الله تعالی عنده ایدر توانده کلممشدرکه حق تعالی حضرتاری قیامت کونندہ بیدهش باش فرشته کوندره عرشدن هو فرشته ناشی المدہ ببر زنجبیر او لا آلتوندن کعبه بده کله لر سندخی محشر ببر بده کل دیده لر کعبه و ارمزم حاجتم قبول اولمادفعه دیده فرشته لر ایده لر نه اسسه رسین کعبه ایده یارب شول کمسه لر که کاوب بدنی زیارت ایده بوب اطرافه دفن او اندکی آندری بگدا با غسله حق تعالی ایده با غسلادم و ایده شول کمسه لر که کلدی سنی زیارت ایده دی آندری فزع اکبردن امین قیلدم آندن صکره مهادی ندایم یا کعبه محشر ببر بده کل کعبه دخ محشر ببر بده کله و ایده یاره شول که بدنی زیارت ایده مدنی آنکاسن شفیع اول و شول که بدنی

زیارت ایلدی آذابن شفیع اوله بیم. و نقلدر کدوف القاوبه بیغهبر بیز صای الله علیه وسلم ایدر
 حق تعالی حضرتلری و عده ایلدیکه هر یل آلتی یوز مڭ کشی کعبه بی طراف ایلمه لرا اگرا کسک
 او لور ایسه حق تعالی حضرتلری فرشنه لر کوننله تمام آلتی یوز مڭ اوله لر و قیامت کوننله
 جهیع حاجیلر کعبه زلگ چوره سندھ خلقه سنه باشله لرحتی کعبه صراطی کچه واجه اخه کره حاجیلر
 دخی کعبه ایله اجماخه بیله کیرو لر. مجاهد رضی الله تعالی عاه ایدر قیامت کوننله حق تعالی
 محمد مصطفی صای الله تعالی علیه وسلم کوننله عرشک او زینه چیق، او توره کیرو قالان
 خلاقو جمیع سی عرشلک التقدیه اوله لر نتکم پیغه بر بیز صلی الله تعالی علیه وسلم بیوره « اذا
 سید الناس بدم القياعه اقوم مقام لا يقرؤم فيه احد غيري » الحمد لله رب العالمين كه آنکه بدم مقام
 ویردیکه دنیاده آخرتله هیچ کم سه يه ویرمکی حقی جهیع عالم خلقی ظاهرا کوره لر که رسول الله
 بدم مقامه چیمهش که کیرو قالان خلوقات آنلگ آیاغی التقدیه طوره لر الهی بیزی آنلگ بیزی
 صوینه با غسله. و نقلدر که نصیر الدین طوسی حضرت علیمن نقل ایدر رضی الله عنہ او لایدر که
 تچان قیامت کونی اولسه دورت کشی او لیندن دورت کشی آخرین دن عرشک او زه زمان او لر
 اما آنلر که اولین دن بدم و برم ابراهیم علیه السلامدر و برم ابراهیم علیه السلامدر و برم موسی
 علیه السلامدر و برم عیسی علیه السلامدر آنلر که آخرین دن برم مصطفی صلی الله
 تعالی علیه وسلم و برم حضرت علیدر و برم حضرت مسن در و برم حضرت مسین در امامه
 مصطفی جمیع سفلن بوقاری او توره آنلن صوڭه خلقه شفاعت ایتمکیچون خشر بیرینه اینه
 زبر اک شفاعت عظمی و مکانت زافی آنلر آنلن صوڭه اجه اخدن مڭ غامان كله بیغهبر علیه
 السلامه خدمت ایتمکیچون آق کوشە بیگزیه لر ياخود طاغلەش انجولو بیگزیه لر. و نقلدر که
 صالح بن کیسان ایدر حق تعالی حضرتلری پیغه بر صلی الله تعالی علیه و سام ایده یامه بدم
 دقی سنگ قاتلکه برحاجتم و ازدر پیغه بر بیز صلی الله علیه وسلم در حال سچدیه و ازوب ایده
 بارب رب اک قولنه نه حاجتی او له حق تعالی حضرتلری ایده یامه برحاجتم بودر که بندن نقلدر
 دیلیه بیلور ایسک دیله که ویره بیم زیرا که کریم پادشاهم شولقدر و بیره بیمکه حقی بندن راضی
 او له سن عزتم حقیچون اگر جهیع خلقی بىلدن استر ایسک ویرم. و نقلدر که ابوالمرداء
 رضی الله عنہ ایدر پیغهبر علیه الصلاة والسلام ایتقدیکه قیامت کوننله امته کوره ایسم بیلورم
 ایدیلار بارسول الله عنده بیلورسن خواجه عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتقدی بدم
 امته نکللری و آیاقلری آبدست صریلدن آق او لیسردر کیرو قالان پیغه بر اک امقلری او له دکلدر.

فصل . في الاستغفار

و نقلدر کشاقده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایدر « شفاعتی لاهل الكباير من
 امتی » بعضیلار ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اهل کبايره شفاعت ایلیه

واهل صغاره فرشته لر شفاعت ايليه اما محمد مصطفى صلي الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى
 بعضيسه شفاعت ايليه حسابىز اجماخه كرمك اوچون وبعضايسه شفاعت ايليه طاموغه كرمك
 اوچون وبعضايسه شفاعت ايليه تموغلن چهق اوچون وبعضايسه شفاعت ايليه اجماخه در جانى
 زياده اوله ق اوچون وبعضايسه شفاعت ايليه حق سبحانه وتعالى حضرتلىرى قىظىه حرمتى اوله
 اوچون بياهك كركدر كه پىغەبرىيز عليه الصلة والسلام حضرتلىرى ياتش شفاعتى يىرىدەر
 اولابوركە فخر عالم حضرتلىرى ياتش شفاعتى عامدە حتى مرسللرە وپىغەبرىلرە شفاعت قېرسىن
 آچەچقىس ايكىچى بىرىشىڭ خىرى وشرى برابر اولسى آڭا شفاعت ايدوب اجماخه قويەلر
 اوچۇچى بودر كە حق تعالى بىرىشى بىدورسە فخر عالم صلي الله تعالى عليه وسلم
 حضرتلىرى آڭاشفاعت ايليموب آنى تەوغىن آلى قويەدور تۈچى ابن عباس رايت ايدى پىغەبرىيز
 عليه السلام حضرتلىرى ايندى قىامت كۈننەن آلتۇننىڭ مەبىرلر اوله پىغەبرىلر اول مەبىرلار
 اوچۇرىندا اوتورمايم شۇرۇلە تورەم زيراقورقار مىكە بن اجماخه كەرم دخى بىنم اعمىم
 كېرىقالوب تەوغۇغە قويەلر حق تعالى حضرتلىرى بىدوره ياخىد امقلەنە معاملە ايدەيم بن
 ايدىم بارب آنلىرىڭ حسابلىرىن آمان ايلە حق جىل و علاج حضرتلىرى آنلىرىڭ كىمنى كەمىرى حەممىلە
 و كىنەنى بىدم شفاعتىلە اجماخه قويە بىشىچى بىرىشى بى اجماخه بىدورلار اما اول كىشىنىڭ مرتبەسى
 آزاول بىغەبر عاليه السلام آڭا شفاعت ايليه مرتبەسى زياده اوله آلتۇچى بودر كە جەمیع مۇئىنلار كە
 اجماخه كەرلەر پىغەبرىيز عليه الصلة والسلام حضرتلىرى ياتش حق تعالىيدىن دستورى ايلە
 كېرىه يىدىچى شفاعت بودر كە كىباڭ اھلەنە شفاعت ايليه الھى بىزى اول شفاعتىدىن مەروم اياھە
 حېبىيە باغشىلە و نەتلەر كە كشافىدە معادىن جىبل رضى الله عنە بىرگۈن پىغەبرىيز عليه الصلة
 والسلام حضرتلىرى يە صوردىكە حق تعالى بىدوركە «يوم ينخن فى الصرور فتأتون افواجا» بىر آينىڭ
 معناسى نىڭر فخر عالم حضرتلىرى ايندى يامعاد بوسؤالى سەنلىن اوڭىدىن كەسە صورمىدى
 و آغلىيوب ايقىدى بى خلق قىامت كۈننەن اون بلوڭ قوپەلر مېھۋون صورتىنى
 قوپەلر وبعضايسى خىزىر صورتىنى قوپەلر و بعضايسى باشى آشاغى آياقلارى يوقارى
 قوپەلر و بعضايسى كۈزىز قوپەلر و بعضايسى دلسز و صاغر قوپەلر و بعضايسىڭ دىلى كوكسە
 صار قوب آغزىدىن قان وايرىن آقه وبعضايسى اللرى و آياقلارى كىسلامش قوپەلر و بعضايسىنى
 تەوغىن اولىدىن آغاچلاردى آصە قويەلە و بعضايسى غايىت چىرىن قوقولو اوله حقى شەرل رسە
 اوله كە عرصات قومى آنلىدىن انجىلە وبعضايسى قطراندىن جىبهلر كىبهلر كىدەلر ياهشەش
 اوله اما آنلىر كە خازىر صورتىنى قوپەلر بىنلىر آنلىرى كە خام يىھەلر و قوبەسز اوله لر اما آنلىر كە
 باشلىرى آشاغى و آياقلارى يوقارى و قوپەلر بۇنلىر آنلىرى كە رېبایيەلر و آنلىر كە كۈزىز قوپەلر
 بۇنلىر آنلىرى كە حەكمىدە خلقە كوج ايليهلر اما آنلىر كە دلسز و صاغر قوپەلر بۇنلىر آنلىرى كە

عمللارىله عجب ايليه لر اما آنلاركە تىللىرى كوكسەه صارقە آنلارشول عالملدرى كە عمللارى سوز لرىنه مختلف او لا اما آنلاركە اللرى و آياقلرى كيسلامش قوبەلر بونلار آنلاردرى كە قوهشىلارين انجىدە لر اما آنلاركە او ددن آغاچلىرى آصە قويەلر بونلار آنلاردرى كە بر كمسەن بكاره و ظالملاره توغلەيەلر اما آنلاركە يارامز قوقولرى او لا بونلار آنلاردرى كە لىنتلىرى و شەھوئلىرى يەملى زنايە عشرتە مشغۇل ادارلار و ماللىنىن زكات و صدقە ويرمىيەلر اما آنلاركە قطرانىن جىدە كېيىھ بونلار سلدرى كە خلقە كېر ايدىب فخر ايىدلار نعوذ بالله من ذلك. و نقلدرى كە پېغىمېر عليه السلام ايىدى قايچان قيامت كۇنى بولسە اخلاص ايلە شرك برا بىر حق تعالى حضرتلىرى يەنە كە حق تعالى حضرتلىرى اهلاصە ايىدە سن اهلىڭ ايلە اجهاخ، كېروشىرى كە ايىدە سن اهلىڭ ايلە وارطا، ورغە كېردىيە

فصل في الحساب

بامڭ كرکىدرى كە حق تعالى قيامت كۈنىلە بوجىلىقى بىر بىرە جمع ايلە عمللارى دفترلىرىن او قوب حساب ويرەلر آنلارنىڭ مېزانى او رتەيە كقورەلر عمللارىن مېزانە قويەلر حق تعالى ايىدە لا ئاظلم اليوم ان الله سريع الحساب « بعضيلر ايىدى حق تعالى بوجەيىخ خلقى بىرسايت اپچىلە حساب ايلە وبغضيلر دخى ايىدر تيزحساب اوللە هر كشىگە حساب او لنور شوپىلە صناناكە هنوز كەلکۈيە حساب او لىنى. پېغىمېر عليه السلام ايىدر دنیا اهلىڭ آخر كەنلىرنىن ز وقىسايت كۈنىلە اۆل حساب او لفانلىرىنىز. و نقلدرى كە حق تعالى حضرتلىرى قيامت كۈنىلە منادىيە ايىدە محمدى چاغرڭى امتنە ياقن او لسون حساب ايىدرم جبرا ئىيل عليه السلام ايىدە يامحمد امنىڭ ياقن او ل حساب ايىدلار چون حساب ايقىمگە باشلىيەلر بىرلار آنى كورەلر دېزلىرى او زەرىنە چوکەلر ويكتىلر يوزلارى او زەرىنە دوشەلر و احمدىاه ويا احمدىاه محمد مصطفى ايىدە يارب بنم امقم ضعييفلاردر آنلارى اسرىكە عنابىڭ فاتايىدر طاقت كقورەمزلار آنلار بىندىنلىرى او كسوز او لوب سەنی كورمگە مشقاڭ او لدىيلار طپراق بونلارنىڭ ايقلرىن يېدى و دريلرى چوربىدى و كوكلىرى آيرلىدى و قللرى طاغلىدى شىمدى آنلارى يارب حسابه دعوت ايىرسىن فاطمة الزهرى و خديجە السکبرى و عائشە الرضا و حضرت حسن و حضرت حسین امتهه فدا او لسونلىرى چون حضرت محمد مصطفى او يە دىھ عرش و كرسى و فرشتەلر آغلشەلر و رسول اكرم ايىدە يارب سندىن اجماخى و براق و حوضى و مقام محمدى امتسىز دىلەز زم اگر آنلاره عذاب ايىدر اىسلە بن طاعتى آنلاره ويردم حق تعالى حضرتلىرى بىورە يامحمد سن نە دىيلار اىسلە امتنە بن آنى ايشلارم آنلارنىڭ پېغىمېر يەنە صلى الله تعالى عليه وسلم كلوب مېزانە يا پىشە آنلارنىڭ حق تعالى حضرتلىرى رەھت خزىنە سندىن بىر قىعە چىقارە اول رقעה دە نور ايىدە « لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ » يازىمش او لا پېغىمېر يەنە علەيە الصلاة والسلام اول رقעה يى امتنەڭ مېزانە قويە حستانى آغر كە سەئانلىن آنلارنىڭ نېچە دىيلار ايسە امتنە شفاعت ايلەيە

نقشم حق تعالیٰ حضرت‌لری بیورر «ولسوف یعطییک ربک فقرضی» و نقلدر که قوت القلوبده
پیغمبر علیه‌الصلوٰة والسلام ایتدی تچان قیامت کونی او لسنه حق تعالیٰ پیغمبرلره بیوره‌که
امتلریله حساب‌اولله‌لر اما یا مهد سن امکله حساب‌اولله‌بن آنلری حساب‌لدن قورقاره‌یم دیه
پیغمبر علیه‌الصلوٰة والسلام ایده‌یارب امته‌نڭ حساب‌ابن بنی‌المدّه قیل آنلارنىڭ یاراما ز فعللرینه
بلدن غیری کمسه مطلع او لمسونلر حق تعالیٰ حضرت‌لری ایده یا مهد سن دیلرسنکه امکله
حساب‌ابن سلطان غیری کمسه بیلەیه و بن دیلرم که امکله حساب‌ابن سندخی بلەیه‌من بن آنلاره
حساب ایلیم و عفو ایلیم، و نقلدر که پیغمبر علیه‌الصلوٰة والسلام ایتدی تچان قیامت کونی
او لسنه حق تعالیٰ ایده قنی آنلارکه هر حال بىڭاشکر ایدرلردى برقوم طوره آنلار اجماخه
کیمەلر حساب‌سز وینه‌ندا اولله که قنی آنلارکه ذکر الله ایدرلوب آلمغه و صانعه مشغول او لمزاردى
بر قوم طورا کله حساب‌سز اجماخه کیمەلر آنلارنىڭ بىنه ندا اولله وایده که قنی آنلارکه
کیمەلر لرده خالق یاتور کون آنلار طوروب عبادت ایدرلردى برقوم طورا کله آنلار دخنی اجماخه
کیمەلر حساب‌سز آنلارنىڭ کیمەلر لرده خلقه حساب اولله .

فصل في الحساب

پیغمبر علیه‌الصلوٰة والسلام ایندی قایچان قیامت کونی او لسنه حق تعالیٰ قللاریله حکم ایتك
ایچون امر قضا کر سیسته اینه خلقه حکم ایلیه و خلقه سوئیلیه فرد افرادا و حساب ایلیه حرفا حرفان
معان بن جبدل حضرت پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر علیه‌الصلوٰة والسلام ایتدی دیلر میلسنکه
خبر ویره‌یم حق تعالیٰ اول مؤملاره نه سوئیلر و مؤمنلار حق تعالیٰ حضرت‌لر نه سوئیلر نعم
یارسول الله پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایتدی حق تعالیٰ مؤملاره ایده هیچ بام جمالی
کورمک استرمی ایدیگن ایده‌لر نعم یار بنا استردک حق جل و علا حضرت‌لری ایده چون بنم
جمالی کورمک استردیگن بس نیچون گناه ایشلار دیگن مؤمنلار ایده‌لر سلک عفوڭ و مغفرتىڭ
او ماردق حق تعالیٰ ایده او بله ایسە بىنم مفترم سزه واجب اولدى چون بىلدەن رهت او مار دیگن
دارك اجماخه کیرڭ دیه . ابر ھر بله پیغمبر صلی الله علیه و سوئیلدن نقل ایده
پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایندی اول ریا ایله غزا ایدرلوب شوید او لمىلردن
حق تعالیٰ سؤال ایلیه و ند کلو نعمت ویردی ایسە آتا بىلدیره اول دخن بىلە
حق تعالیٰ ایده او لغزاده نه اشله دڭ اول كشى ایده یارب سەڭ یولىڭدە بن کافر ئولقدىم
آنلارنىڭ کافرلر دخن بىلە ئولقدىلار حق تعالیٰ ایده يالغان سوئیلرسن ولكن سن آنلارچون
جڭ ایتدىڭ که ایده‌لر فلان کشى غایت بهادر در او بىلچە دزیاده سگادىللىدى بیوره اول كشى بى
بوز بىڭ او سقا تەوغۇغە بىراگە لر و بىر کشى نى دەنی كتۇرەلر علم و قرآن او گەزەزىش و خلقە او گەزەتىش
ریا ایله حق تعالیٰ حضرت‌لری اول كشى يە ند كلو نسلە ویردی ایسە بىلدیره اول كشى دەن

بیله حق تعالی ایده نه ایشلاردک اول کشی ایده علم او گرنهندم و خلقه او گرنهندم سنثک ایچون حق تعالی مضرتلری ایده بالغان سوپلارسن ولکن علمی آنکیچون او گرنهندکه عالمدر و قرآن او چیزی دیه لر بولجه دنیاده سدادیملکی بیوره آنی دخی یوزی او زرینه تموجه براغه لر و بر کشی بی دخی کتوهه لرم حق تعالی آنکادنیاده مال و پوش او لاند کلومال و پردی ایسه اول کشی به بیلدیره ایده ادل مالله بنم ایچون نه اشلک اول کشی اید: سنثک یولکه نفقه و پردم حق تعالی مضرتلری ایده بالغان سوپله رسک و لکن مقصودک چومرد کشی ایمیش دیسونلر دیو ایشلک بنم ابچون دگل ایدی اول آد دنیاده سلما دیملکی بیوره طامو غفه آنی دخی براغه لر. جاهمه رضی الله تعالی عنہ پیغمبر صلی الله تعالی علیہ وسلم و سامدن نقل ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیہ وسلم ایقندی حق تعالی مضرتلری قیامت کوننده قللرندن دورت نس-هه دن صورا اول عهندن صورا که نه بیوره خرج ایدی ایکنچی عالمدن صورا که اول عمله نیچه عمل ایلدی او چنچی بلندلدن صورا که ندکاو بلالره مبنلا او لدی دورنچی مالتندن صورا که نردهن قزاندی و نه بیوره خرج ایلسی . و نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیہ وسلم مضرتلری ایقندی قیامت کوننده بر کشی بی کتوهه لرم حرام مال جمع ایامش وینه حرام بیوره خرج ایامش بیوره طامو غفه براغه لر . و بر کشی بی دخی کتوهه لرم حلال مال جمع ایامش وینه حلال بیوره خرج ایامش حق تعالی مضرتلری آنکایدیه اول مالی قزاندز کون او لا که نمازی ترک ایلدک اول کشی ایده یارب فرضدن نسله ترک ایله دم حلالدن قزاندیم وینه حلال بیوره خرج ایلم و فقرایه اتفاق ایتم زکات و صدقه و پردم حق تعالی بیوره اجه اخه قویه لر . امام حسن حضرت پیغمبر علیہ السلام نقل ایدر پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه وسلم ایقندی قایچان قیامت کونی او لسه بر فیچه کشی بی کتوهه لرم حق تعالی مضرتلری آنلره عنر ایلیه و ایده عز تم حقچون سره دنیاده نسله و پردم کن سرنک ایچون آفرتن کرامنلر حاضر لدم ایهدی شول قل که دنیاده سرگه طعام و کیه چک و پردى بدم ابچون دارک اراره شفاعت ایدک بوکون آلارنی سرگه با غشلام دیه . و نقلدر که پیغمبر مز صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی قایچان قیامت کونی او لسه بر کشینی کتوهه لرم حق تعالی مضرتلری آنکاید بندن او تاندمن بکاعاصی او لدکز بانیلر ره بیورا آلار آنی او ده بر اقاماعه کتوهه لرم اول قل آغزن آجا که سوپلیه زبانیلر آغزن طوته لر که سوپلیه حق تعالی مضرتلری ایله ایچون آفرنک آجدک ای بدم قلوم اول ایده یارب سن بیلورسن بدم کوکنده گن بندی رسواي ایده حق تعالی مضرتلری ایده سوپله بنم فرشته لرم ایشنسونلر اول قل ایده یارب دنیاده او غلانلر و یارانلر م بکاموق جفالار ایقدیلر واللوم هالنده اهلم بکاجفا ایلدی و نزع هالنده ملک الموت بکاجفا ایلدی و قبرده منکرو نکیر بکاجفا ایلدی و شیهدی قیامت کوننده زبانیلر بکاجفا ایقدیلر بن آفرتن و بم بکاره مت ایلیوب عفر ایلیه دیردم چانکم بندی او ده بیوردک

بلدم که شیده‌دی هلاک او لورم بس آنکه چون آن‌زم آچدم سویلیم حق تعالیٰ مضرتاری ایده‌ای
بنم قلمون «اناع‌الظن عبدي بـ فـليـظـنـ بـ خـيـرـاـ» بن سـفـى يـارـقـادـمـ وـارـاجـماـخـهـ کـيرـ دـيهـ،ـ هـنـيفـهـ
رضـىـ اللـهـ تـعـالـىـ عـنـهـ حـضـرـتـ پـيـغـهـ بـرـصـلـىـ اللـهـ تـعـالـىـ عـلـيـهـ وـسـامـ اـيـتـدـىـ قـيـامـتـ
کـوزـامـ بـرـقـومـ کـتـورـهـ لـرـ آـنـلـزـكـ مـسـنـاتـلـرـ طـاغـلـارـ چـهـ اوـلـاـحـقـ نـعـالـىـ مـضـرـتـلـرـیـ آـنـلـزـكـ مـسـنـاتـلـرـنـ
قبـولـ اـيـلـمـيـوبـ اوـدـهـ بـيـورـاـ سـلـمانـ فـارـسـيـ رـضـىـ اللـهـ تـعـالـىـ عـنـهـ اـيـتـدـىـ يـارـسـولـ اللـهـ آـنـلـزـكـ صـوـچـلـارـ
نهـ اـيـدـىـ رـسـولـ اللـهـ صـلـىـ اللـهـ تـعـالـىـ عـلـيـهـ وـسـامـ اـيـتـدـىـ نـمـازـ قـيـلـارـلـارـ وـاـوـرـجـ طـوـتـارـلـارـ وـزـكـاتـ
وـبـرـلـارـ اـيـدـىـ وـلـكـنـ قـاـيـچـانـ بـرـعـارـ كـوـرـسـهـ لـرـ آـلـوـلـرـدـيـ وـبـيـرـلـرـدـيـ اـمـامـ غـرـالـىـ رـحـمـةـ اللـهـ عـلـيـهـ
تـنـبـيـهـ الـغـافـلـيـنـ اـيـدـهـ حقـ تعالـىـ مـضـرـتـارـيـ دـورـتـ طـائـفـهـ دـيـهـ دـورـتـ پـيـغـهـ بـرـلـهـ مـجـتـ اـيـلـيـهـ أـوـلـ بـايـلـرـغـهـ
اـيـلـهـ زـيـچـونـ عـبـادـتـ اـيـلـهـ دـيـكـ سـرـگـهـ چـوـقـ مـالـ وـبـرـدـ اـوـلـ مـالـ اـيـلـهـ بـكـنـاـعـاصـيـ اـوـلـ دـيـكـ بـايـلـارـ اـيـلـهـ
يـارـبـ بـزـگـهـ چـوـقـ مـالـ وـبـرـدـ اـوـلـ مـالـ بـيـزـمـ کـوـثـامـزـيـ آـلـدـيـ سـكـاـقـلـاقـ اـيـلـمـدـكـ حقـ تعالـىـ مـضـرـتـلـارـ
اـيـلـهـ کـوـرـمـ مـيـسـكـهـ سـلـيمـانـ پـيـغـهـ بـرـهـ مـالـ وـبـرـدـ بـكـنـاـعـاصـيـ اـوـلـمـادـيـ دـائـمـ عـبـادـتـ اـيـلـدـىـ سـرـ مـالـ
اـيـلـهـ زـيـچـونـ بـكـنـاـعـاصـيـ اـيـلـهـ دـيـكـ جـهـنـمـهـ بـيـورـاـ وـبـرـىـ قـلـلـرـغـهـ مـجـتـ اـيـلـيـهـ قـلـلـارـ اـيـلـهـ لـرـ يـارـبـ بـزـ
قلـ اـيـدـكـ سـكـاـ عـبـادـتـ اـيـلـمـدـكـ بـزـىـ قـلـلـاقـ منـعـ اـيـلـدـىـ حقـ تعالـىـ مـضـرـتـلـارـ اـيـدـهـ ياـ يـوسـفـيـ
قلـ قـيـلـادـمـ هـمـيـچـ قـلـلـاغـنـ تـرـكـ اـيـلـمـدـىـ سـرـ زـيـچـونـ تـرـكـ اـيـلـدـيـكـ دـيـهـ آـنـلـرـىـ جـهـنـمـهـ بـيـورـاـ وـبـرـىـ
فـقـيـلـرـگـهـ اـيـلـهـ زـيـچـونـ بـكـنـاـعـاصـيـ اـيـلـهـ دـيـكـ فـقـيـلـرـ لـرـ اـيـلـهـ يـارـبـ بـزـىـ مـخـتـاجـ قـيـلـادـكـ اـجـتـيـاجـنـ سـكـاـ
عـبـادـتـ اـيـلـمـدـكـ حقـ تعالـىـ مـضـرـتـلـارـ اـيـلـهـ سـرـمـىـ قـاتـ آـچـلـقـ چـيـگـرـدـيـكـزـ بـوـخـسـهـ عـيـسـىـهـ زـيـادـهـ
آـچـلـقـ چـيـگـرـدـيـ هـيـچـ عـيـسـىـهـ لـكـ فـقـرـىـ آـنـ بـنـمـ عـبـادـتـ مـدـنـ مـخـ اـيـلـمـدـىـ بـسـ زـيـچـونـ عـبـادـتـ تـرـكـ اـيـلـدـيـكـ
وـبـرـىـ خـسـقـهـ لـرـگـهـ مـجـتـ اـيـلـيـهـ اـيـلـهـ يـارـبـ بـزـخـسـقـهـ اـوـلـقـ خـسـتـهـ لـقـ بـزـىـ عـبـادـتـنـ منـعـ اـيـلـمـدـىـ
حقـ تعالـىـ مـضـرـتـلـارـ اـيـلـهـ سـرـنـلـكـ خـسـقـهـ اـفـكـرـمـىـ قـاتـ اـيـلـدـىـ بـوـخـسـهـ اـيـوـبـكـمـىـ قـاتـ اـيـلـدـىـ هـيـچـ
ابـوـبـلـ خـسـتـهـ لـغـىـ اـيـوـبـ عـبـادـتـنـ منـعـ اـيـلـمـدـىـ سـرـ زـيـچـونـ عـبـادـتـ تـرـكـ اـيـلـدـيـكـزـ دـيـهـ بـودـورـتـ
طـائـفـهـ عـاصـيـلـرـيـنـ تـهـوـغـهـ بـيـورـاـ .

فصل فیمن دخل الجنة بغیر حساب

بو فصل حساب سـرـ اـجـمـاـخـهـ کـيـرـنـلـارـ بـيـلـدـيـرـ .ـ نـقـلـدـيـرـکـ صـحـاحـ مـسـاـمـدـهـ پـيـغـهـ بـيـرـمـزـ عـلـيـهـ
الـصـلاـةـ وـالـسـلـامـ اـيـقـدـىـ بـنـمـ اـمـةـهـلـنـ يـتـهـشـ مـلـکـ کـشـیـ حـسـابـسـرـ اـجـمـاـخـهـ کـرـهـلـرـ وـهـرـ بـرـکـشـیـلـهـ
يـتـهـشـ دـخـیـ اـجـمـاـخـهـ کـرـهـلـرـ سـيـدـشـرـیـفـ جـرمـانـ رـحـمـهـ اللـهـ اـيـقـدـىـ يـتـهـشـ اـيـلـهـ مـرـادـ يـتـهـشـ مـلـکـ
دـيـمـکـ دـگـلـلـرـ چـوـقـلـقـ مـرـادـدـرـ بـلـکـهـ مـحـمـدـ اـمـتـنـکـ چـوـغـیـ حـسـابـسـرـ وـعـذـابـسـرـ اـجـمـاـخـهـ کـرـهـلـرـ نـقـلـمـ
پـيـغـهـ بـيـرـمـزـ صـلـىـ اللـهـ تـعـالـىـ عـلـيـهـ وـسـلـامـ وـدـاعـ مـجـنـنـ اـيـقـدـىـ اـيـ آـدـمـ اوـ غـلـانـلـارـیـ بـيـشـ وـقـتـ نـمـازـکـزـیـ
قـيـلـاـكـ وـرمـضـانـ آـيـدـیـ اوـرـجـ طـوـنـلـكـ وـمـجـهـ دـارـلـکـ وـمـالـکـنـلـكـ زـکـانـنـیـ وـبـرـکـ نـفـسـکـزـ آـرـزـهـ خـيـچـونـ کـوـثـلـ
خـوـشـلـغـلـهـ آـنـنـ وـارـلـخـرـ بـکـرـنـلـكـ اـجـمـاـخـهـ کـيـرـلـکـ بـلـاـحـسـابـ وـلـاعـذـابـ دـيـدـىـ .ـ وـنـقـلـمـرـکـهـ قـاـيـچـانـ

قیامت کونی اولسنه مهادی زدا ایله سه قنی رمضان آبده اورج طوتانلر دیه برقوم طوره کلدلر
 عرشنلک دولیسنه او توره لر اجماخنلک خزینه داری اجماخن دن نعهتلر کتوره لر اورج
 طوتانلاره ویره لر چهیع خلق هسابدہ اوله لر آنلار ییده کمکه و اچه کمکه اوله لر. و نقلدر که قایچان
 قیامت کونی اولسنه حق تعالیٰ حضرتلری ایده قنی وجده اورج طوتانلار جهابدن بر فور
 چیقه جبرا ایشل و میکاشیل و اسرافیل اول نوره تابع اوله لر حق رجب آینده و شعبانده اورج
 طوتانلره اول نور کله و حق تعالیٰ حضرتلرینه سجده ایا یه لر آنلارده اورج طوتانلاری شفاعت
 ایله حق تعالیٰ ایده سجهن دنیاده تمام اوله دارکش شهندکیر و عزت منزانه کیرک آنلر دھی
 اجه اخه کیره لر. و نقلدر که قایچان قیامت کونی اولسنه حق تعالیٰ حضرتلری ایده یارضوان
 اورج طوتانلاری قبرزنهن پیغاردم آچ و صویز ایده بونلر اجماخن دن هرنکم آرزوا یکرلر
 یسنه قارشو کیتو رک، ضوان بر گز ایده ای اجه اخ اوغلانلاری تیز اجه اخ دنیاده کیرک آنلر دھی
 کیتو رک کله مر هر برینلکه نوردن بر طباق اوله و اول طباق اچنده انواعله بیده شلر و درلو
 درلو نعهتلر و شرابلر کیتو رک و اورج نوتانلر اول طعاملردن بیده لر و شرابلردن اچه لر
 ور ضوان آنلاره ایده «کلوا و اشربوا هنیئا بهما ملتفتم فی الايام الحالیة» و نقلدر که قایچان قیامت
 کونی السنه حق جل و علام حضرتلری بیدوره نیچه قوملری محش بیرینه کیتو رک بوزلاری نور کبی
 اونه آنچو دون مظبدلر اوزه ریفه او توره لر پیغه بدلر و شهیدلر آنلاره غبطه ایده لر صحابه لردن
 بر سی ایقی بیار سول الله آنلار کیملردر پیغه بیریزه صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم ایقی بیار
 آنلدر که یراق شهر لردن کلمش اوله لر حق یولنده بروی بر سیله دوستلی ایلیه لر کیچه
 و کوندز ذکر الله مشغول اوله لر. عبد الله بن مبارک پیغه بمر صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم
 نقل ایده پیغه بیریز علیه الصلاة والسلام ایتدی بیارین قیامت کوننکه بر قدم کله لر بیل کبی
 خلق لک اوز زین کچه لر اجه اخه کیده لر ایقی دلار بیار سول الله آنلار کیملردر پیغه بیریز علیه
 الصلاة والسلام ایقی بیارنکه هر زمان اولملرینه ملتظر ایده لر ننکم اجه اخه
 ملتظر ایده لر نه وقت اجل کاه آفرته کیده ز دیر لردی. ابو هریره پیغه بردن نقل ایده
 پیغه بیریز صلی اللہ علیه وسلم ایتدی نه بختنلو اول کشمیلر کم بند امتمدن اوله و دخی دیکن
 کنارنکه اولمش اوله لر قایچان قیامت کونی اولسنه قبر لر زن دن طوره لر عرش القنة واره لر حق
 تعالیٰ حضرتلری ایده بونلر در یا کنارنکه ساکن اولملرمیدر فرشته لر ایده لر نعم بار ب
 آنلدر حق تعالیٰ حضرتلری ایده بونلر هساب یوقدر وارک اجه اخه کیرک و بکر لر قرچک
 و انواعله تلعم ایلک الحمد لله که حق تعالیٰ حضرتلری مسکین احمد بیچانی دیکن کنارنکه غازی لر
 شهری کایپولیده بیارندی امید در که هساب سبز اجه اخه کیره بفضل اللہ تعالیٰ و شفاعت نبیه علیه
 السلام. و نقلدر که پیغه بیریز صلی اللہ تعالیٰ علیه وسلم ایقی قیامت نده انواعله حضرتلر

واهواللر داردر ايقديلر يارسول الله اول حسرتلوردن قورتامه چاره ندر پيغه بيريمز صلى الله عليه وسلم ايقدى عاما ايته كنه يايپاشك كه حق تعالى مضرقلارى عالملىرى وزاهدلرى بىريمه جمع ايليه مسكن بويير او زهرينه او توره لر آندىنلىرى منادى ندا ايلىه زاهدلر ايده وارڭاچه كيرڭى زاهدلر واره لرا جماخه كره لر عالملىرى قاله لر آندىنلىرى منادى ندا ايلىه اى عالملىرى بن سزى هبس ايتىه دم ولكن زاهدلرى نفسلرى يىنه مشغول ايلىه دم كىرو نفسلرى زىن قونقارىم وسز خالقە مشغول او لىدىكىز آنلاره علم او گرە تىدىكىز دارڭاچ دوسنلىرى يىكىز اچماخه قويىڭى عالملىرى دخى دوستلىرىن آله لر اچماخه كره لر باذن الله تعالى . ونقولدر كه امام فخر الرازى رحمة الله عليه ايىدر حق تعالى حضرقلارى قيامت كونىدە ايىدە اى عالم جماعى سز ربىكىز نېچە ظن ايىدر دېكىز آنلار ايىدە لر كه بىزه رحمت ايىدوب بىزى يارلاقاسن حق تعالى حضرقلارى ايىدە گناھلىزى باغشلا دم سزدە بىم علمى آنگىچون امانت قويىدم كه سزه خىر ايليم ايىدى وارڭاچه اچماخه كيرڭى بىنم رەھبەلە . ونقايدىر كه قوت الغلوبىدە پيغە بير عاليه السلام ايقدى قايچان قيامت كونى او لىسە بىر قوه قېرىلىنىن چىقارە لر آنلاره آتلىر كله بىنە لر اچماخه واره لر قايچان فرشە لە بونلىرى كوره لر بعضىسى بعضىسىنە ايىدە بونلىرى كملدر بعضايسى ايىدە بىلەزز اولە كە محمد امىتى اولە لر بعض فرشە لر ايىدە لرسز كىلسز و كەملەت امقيسز هيچ حساب او لىنىدەن ون ايىدە لر اولنمادق فرشە لر ايىدە لر دونڭى يىنه حساب بىرىيە وارڭاچ حساب ويرڭى آنلار ايىدە لر هىچ بىزه نسە ويردىكىزى دنيادە كە صوررسز فرشە لر نسە دىيە لر آنلار اچماخه كروب تىنعم ايلىيەلر . ابوالليث رحمة الله عليه تفسيرنىدە ايىدر فرشە لر قيامت كونىدە كوكىن اينەلر بوخلقە ايىدە لر هىچ بىزى بىلۈرمىسىز بونلىرى يىرۇق بىلەزز اول فرشە لر ايىدە لر بى آنلارز كە دنيادە سزڭى عمللىزى ياردق شىمدى بشارت اولسون سزه وارڭاچه كيرڭى نىڭىم حق تعالى حضرقلارى بىورر « وابشروا بالجنة التي كنتم توعدون » ونقولدر كه زىكىن بن اسلام ايىدر بشارت اوچ بىرددەر بىرى اولوم حالىنە وبرى قىىرددە وبرى مىشر بىرنىدە در . بعضىلار ايىدر بشارت بىش بىرددەر تاڭىم مؤمنلار امين اولە لر عز ابدىن وفرح اولە لر قورقۇدىن اول بشارت عامىر مؤمنلەر فرشە لر ايىدە لر قورقماڭ عن ابدىن پيغە بىلەر وصالحلە سز شفاعت ايىدرلەر و قصە لىنىڭ ثوابلىز فوت اولە ديو آخر وارچىق بىرگىز اچماخدر . ايكلەچى بشارت اخلاصلە عمل اپىنلىرە در فرشە لر آنلاره ايىدە لر قورقماڭ عمللىرى يىكىز رد اولەز بلە قبول اولنور ودختى غصە لىنىڭ ثوابلىز فوت اولنەز بىدرستى سزڭى ثوابلىز ايىكى او لىگىچە در . ادچىجي بشارت قوبە ايدىنلىرە در قورقماڭ گناھلىز دن يارلغىنى يىكىز وغصە لىنىڭ ثوابلىز او لىدىن اشە دېكىز حمللىرى يىكىز بىدرستى سزڭى ثوابلىز ايىكى او لىگىچە در . دورتنچى بشارت زاهدلرە در فرشە لر آنلاره ايىدە لر قورقماڭ عىشردىن ومسابىدىن ودختى غصە لىاهىڭ ثوابلىز

فوت اوهه ز واکسله ز حساب سر و عندا بسز وارڭ اجماخه كرڭ. بېشىچى بشارت شول عالملره
 دركە خلقه خىرا او گرەدرلاردى وعلملىرى لە عمل ايىدلار ايىدى فرشته لر آنلار ايىدلار قورقماڭ
 قيامات احوالارنىڭن وغصەلەمك عمللىرىزنىڭ ثوابى ايىسى او لىگىچەدر واجماخى مىزدەلىپەلر
 عالملوه آنلاره او يانلاره ايىدى نە بېغقاواول كشىكە آغا بشارت اوله بشارت اول كشىلەرەدركە
 عملى كۈركەچك اوله. معاذبن جىبل رضى الله تعالى عنه پېغەبىردن نقل ايىدر پېغەبىرىمىز عليه الصلاة
 والسلام ايىتىدى حق تعالى حضرتلىرى عرشنىڭ القىناده يەشل زېر جىدن وقىزلى ياقۇتنىن بىردىك
 يېرائىكى او زەرنىدە يېيدى يوز شرفەسى واردە قىجان قيامات كونى اولسە جېبرائىيل اول شرفەلرنىڭ
 بىر سەنلە طوره ايىدە يامەك امتى رېڭىز سزە سلام ايىلر ديو اجماخ ورضوانى مىزدەلىدە.
 پېغەبىرىمىز عليه الصلاة والسلام ايىتىدى قيامات كونىنىدە بىنم امەنلىڭ فقيرلار يېنلىڭ يوزلىرى آى
 كېن او لوب قيامات يېرىيە كله او لارنىدە نوردىن قىدىلار اوله ونوردىن مېنلىر اوزەرىلە
 او طوره لەر كۆئىلىرى فرح او لوب خلق حسابىدە اوللەر وبو خلق آنلاره نظر ايلىوب ايىلەر
 بۇنلار فرشتەلەرمىدلەر ياخود پېغەبىرلەرمىدلەر اول فقيرلار ايىدلار بىز محمد امەنلىڭ فقيرلەرى بىز
 فرشتەلەر ايىدلەر قىناغى عمل ايىلە حق تعالى حضرتلىرى بودرجاتى سزە و يەروب ارزانى قىلىدى
 فقيرلار ايىدلەر بىزم عمللىرىمىز چوق دگلىنى بلکە بېش وقت نمازى كۈزەدرايىك هېچ ترک
 ايىتمەزدەك و دەنى قىجان محمد مصطفانىڭ آدین ايشقىسىڭ آنلەك عېتىندەن آغلىمۇدق والله شەكر ايىلوب
 فقرە صبر ايىردىك و هەرنە كەم حق تعالى حضرتلىرى بىز و يەردى بىرى
 دنیا يە قىركەيىكمەز اوچون و بىرى محمد مصطفى عليه السلامى سودىكىمەز اوچونلار. و نقلەر كە
 پېغەبىرىمىز صلى الله عليه وسلم ايىتىدى قىجان مۇئەملەر فرشتەلەرلەر ايىلەر
 دنیا يە وارميسز مۇئەملەر ايىلەر بلا وغصە او بىيەنە وارمەمز بلکە الله تعالى قاتىيە واررمەز
 دىدەلاراما كافىلار بىزى دنیا يە كونىدەك دىدەلاراما چاره اولىيە. و نقلەر كە پېغەبىرىمىز صلى الله
 عليه وسلم ايىتىدى قىجان قيامات كونى اولسە مۇئەملەرنىڭ او غلنچقىلەرى موقۇدە جمع او له لە حق
 تعالى حضرتلىرى فرشتەلەر ايىدلەر بوا غلنچقىلەرى اجماخە ئېلەنلىڭ او غلنچقىلەر وارمەلەر اجماخە ئېلەنلىڭ
 قۇرسىلە طوره لەر فرشتەلەر ايىدلەر مەرمىبا اى مسلمانلەرنىڭ او غلنچقىلەرى اجماخە كرڭ سەنلە
 او زەرىيگە حساب يوقىر اول او غلنچقىلەر ايىدلەر بىزم آنالار يەز و آنالار يەز قانى فرشتەلەر ايىلەر
 آتاڭىز و آناڭىز سەنلە ئېلى دىكلىلەر آنلەرنىڭ گناھلەرى واردە آنلەر حساب اولنورلار اول او غلنچقىلەر
 آغا شەلەر و فرياد ايلەلر و ايىدلەر بىزە آناسىز اجماخ كىكمەز دىدەلەر حق تعالى حضرتلىرى
 فرشتەلەر ايىدە او غلنچقىلەر نېچەون آغلىرلار فرشتەلەر ايىدلەر يار بىنا مسلمانلەرنىڭ او غلنچقىلەرى
 ايىدلەر آنامز و آنامز بىلە او لهز ايىسە بىزە اجماخ كىكمەز حق تعالى حضرتلىرى ايىدە دارڭ
 آناڭىزى آناڭىزى بولڭى آنلارلە بىلە اجماخە كرڭ دىدە آنلەر دەنى وارەلەر آنالارين و آنالارين

قیامت بیوزن، بوله لر آنلاره بیله اجماخه کره لر . و نقلدر که پیغه بریه ز صلی الله تعالی عاید
 و سام ایقدی فچان قیامت کونی اولسه حق تعالی هضرتler اهل بلایه شول قدر کرمدر ابلیه که
 حسابی اولمایه بوخاق چون آنلاری اویله کوره لر دنیاده صاغ اولملار ایده لر نولیدی دنیاده بزم
 دبریلر بیزی پاره پاره ایده لردی بزدھی بونلر کبی مرتبه لر بولیدق . و نقلدر که پیغه بریه ز
 صلی الله تعالی عاید و سلم ایقدی فچان قیامت کونی اولسه دورت دور لو قوم مسلکن بر لطیف تپه
 او زرنده اوله لر آنلاره حساب و عناب اولمیه بری شول کشیدر که قرآن او قریه حفاظ رضاسی پھون
 و بری شول امی در که خالص اعتقادی اوله و بری شول مؤذن در که اذان او قور خلقی
 مسجدیه دعوت ایدر حفاظ رضاسی چون و بری دخی شول مبتلا در که دنیاده خسته اولدی و صبر
 آیندی . و نقلدر که پیغه بریه ز صلی الله علیه و سلم ایقدی فچان قیامت کونی اولسه حق تعالی
 خضرتلاری بو خلقی بر یوره جم ایله حساب ایتم کیچون بعض مؤمنلار کوره لر که گناهه لری
 و معصیتلاری زیاده چو قدر ایده لر یار بنا بزی طامون غفعه بیور بز بوعمل ایله اجماخه لا بی دگار
 حق تعالی هضرتلاری ایده ای بنم ڈل لرم بندن امیدگزی کسرمه میسز بدرستی گناه ایشلدی یئز
 بنم تقدیرمله ایشلدی یئز ایدی دنیاده ایکن بنم تقدیرمدن قاچمز دیکز شیه می قله فخارسز
 دیه اصر کیه اجماخه بیوره . و نقلدر که پیغمبر علیه السلام ایقدی فچان قیامت کونی اولسه
 منادی ندا ایلیه وایده قنی آنارکه اهل فضلدر بر قوم طور و کاه لر ایده لر بیز اهل فضلز
 فرشته لر ایده لرسز که فرشته لر ایده لر اجماخه کیرکش که «فلم اجر العاملین» .
 وجاهل لک ایلسه تجهل ایدر دک فرشته لر ایده لر اجماخه کیرکش که «فلم اجر العاملین» .
 و نقل در که پیغمبر علیه الصلة والسلام ایقدی اول تکری حقی ایچون که بنم نفس آنک قدرتی
 المدد در تحقیق شهیدلار قیامت کونلاره قاج لرین اموزلرینه قویوب عرصات بیورینه کله لر
 اگر ابراهیم خلیل الله و موسی کلیم الله علیهم ما السلام هضرتلارینه و غراسه لر بیول و بره لر ایدی
 مشر قومی ایده ار عجب بونلر کملدر ندا کله که بونلر آنلاردر که فی شبیل الله غزا مید انلاره
 باشار بن اوینادوب قانلردن دو کدیلار . قوت القلوب دن منقولدر که هر بولک طائفه اجماخه
 قبر لرندن اوچوب کره لر فرشته لر کوره لر ایده لرسز که امتنیسز که خلقدن اول اجماخه
 که در سر هیچ حساب و عناب کور دیکزی ایده لر که کور مدک ایده لر نه سبیدن اجماخه
 که دیکز ایده لر الله تعالی زلک فضل و کرمیله اما آنی سبب بیلورز که ایکن نسنه دنلر بری
 بود رکم دنیاده آز نسله یه قانع ایدک و بری دخی بود رکم گیزلو گناه ایقه گه حق تعالی دن
 قور قاردق و اد نانوردق فرشته لر ایده لر سره لا یقدر کم جانقه کردی یئز الهی بزری
 بونلاردن ایله بفضلک یارب العالمین .

فصل فی المیزان

قال الله تعالى «والوزن يومئذ الحق» يعني عمل لرزک وزن اول دون عدل وفضل ایله در «فهن ثقلات موازية» يعني كهناک حسنات آغر کله چک اولورسه سیناندن «فاولئک هم المفلحون» آنلر نجات بولاهش لدر عنابدن «ومن خفت موازيته» كهناک سینانی آغر کله چک اولورسه حسنات میدن «فاولئک الذين خسروا انفسهم بما كانوا بآياتنا يظلمون». ونقيلر که اول میزان دنیا میدانندك عكسيلر يعني اگر آغر کلورسه ديمک اولور که آغر بانی بوقاری فالقه تاعرش اعلاه يقین او لا زیرا که آنلر هر مقدار عرش يقین اولانلر در واگر يعني کلورسه اشاغه اینه اسفله يقينند آنلر هر مقدار خفیق اولور. امام غزالی رحمة الله عليه ايدر میدانندك ایکی کهنه سی وارد بر کفه سی نوردن و برو کفه سی ظلمتندز قطبی ایدر میدانندك اگر بر کفه سله بیدر لری و کوکلری قویه لر ایدی اول کفه آنلردن بیوک کلیدی اول کفه لرزک بری نوردند اول حسنات کفه سيلر و برو ظلمتندز اول سینيات کفه سيلر و میزان عرش اعلانندك اوکنده آصلودر جبرا ایل عایه السلامندك اللہ در عرش اعلانندك صاغهه اجماخدر و نور کفه سی آنک قانندز در عرش اعلانندك صوانندك طاموغدر و ظلمت کفه سی آنک قانندز در. ابو هر بره رضی الله عنه پیغه ببر علیه السلامدن نقل ایدر پیغه ببر علیه السلام ایندی حق تعانی قیامت کوننده هضرت آدمه اوچ کره عندر ایله اول بودر که حق تعالی ایده بن یالغاجیلره لعنت ایتمشیدم جمیع اوغلانلریکه رحمت ایدردم قال الله تعالى «از هم لو وعدهم اجمعین» ایکنچی بودر که حق تعالی هضرتلىری این یا آدم سذک اوغلانلرگدن هیچ بربسله عذاب ایتمسم اما بلورم که آنلری ینه دنیا یا کونندر سم یله شر اشارلر دی اصلا بني آگه زلردی اوچنچی بودر که یا آدم سنی بهم ایله اوغلانلرندك آراسنده حاکم قیلدم میدان قانمه وار اوطرر کیدندك خیری شرندن ذره قدر آغر کله چک اولورسه اجماخانی آنلر غره ویربرم حتی بیله سن که بن کمسه نی کوچله ناموغخه قویمازم ولكن آنلر ظالمدر و عاصيلر در آنک ایچون اوده يقارم که آشلا یقدر. بلا جبشي رضی الله تعالی عنده پیغه ببر علیه السلامدن نقل ایدر پیغه ببر علیه السلام ایقدی قیامت کوننده میدان جبرا ایل علیه السلامندك اللہ اولا حق جل وعلا هضرتلىری ایده یاجبرا ایل بولاهز عمللرین وزن ایله مظلوملری ظالم رغه کوندر وارسونلر حقلرن طلب ایلسونلار اگر ظالم لرزک حسناتن بلورلار ایسه مظلوملر آلسونلار اگر حسنات میدن نسله بولاهز ایسه مظلومندك گناهه اول ظالمگه ویر بس ظالم لرزک او زر ینه طاغلر کبی گناهه جمع اولا. ونقيلر که امام ترمذی رحمة الله عليه پیغه ببر علیه السلامدن نقل ایدر پیغه ببر علیه السلام ایقی با امتهمدن بر کشی کله طوقسان طوقز دفتری اولا که گناهه ایل یاز لمش اولا وهر دفتر لرزک او زونلغی کوز ایرونچه اولا آنک نصیره حق تعالی هضرتلىری آشلا ایده بیلور میسن

شونلارى كە دنیادە اشله دىك و ظلم ايدىڭ اوڭ كىشى ايدى بلورم يارب حق تعالى ايدى بوكون
 كىمسە يە ظلم يوقىن سىلاھسنات وارد بولوچ اوچىلما كە اوڭ لۇمۇن «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَسْرُولُ اللَّهِ» پارلىش
 او لا حق تعالى حضرتلىرى اوڭ كىشى يە ايدى مىزازە حاضر اوڭ واول دىخى حاضر او لا اوڭ دفترلىرى
 مىزازە قويىھە لە بىر يانە اوڭ لۇمۇن قويىھە لەر آنلاردىن آغىر كە زىرا كە اللە تعالى حضرتلىرىنىڭ اىم
 شەرىغى اوڭ لۇمۇن بىلە يازلەشدەر. و نقللىرى كە قيامت كۈنىڭىدە بىر كىشى يى كىۋوھە لەر گناھى آغىر كە
 حسناندىن حق تعالى آنى او دە بىبورە اوڭ كىشىنىڭ كەپكىن بىر قىيل حق تعالى حضرتلىرىنى دىيان
 ايدىلە ايدى بارب سىڭ پېغىمىرىڭ ايدى يە هەر كەم اللە قورقۇسىدىن آغلاسە او د اوڭ كۈزىھەرامىدر
 سىڭ اىچۇن بىز چۈق آغلادق حق تعالى حضرتلىرى اوڭ كىشى يە اوڭ بىر قىيلدىن او ترى عفوا يەلە
 جىبرائىل عليه السلام جەبع عرصات قومىنە ايدى فلان او غلى فلان حق تعالى حضرتلىرى بىر قىيل
 اىچۇن عفوا يەلدى. و نقللىرى كە قيامت كۈنىڭىدە بىر كىشىنىڭ گناھى حسناندىن آغىر كە بىر دوستىدىن
 حسنان استىھە اوڭ كىشى دىخى جەمع حسنانقىن اوڭ كىشى يە اللە تعالى حضرتلىرىنىڭ رضاسى اوچۇن
 و بىرە حق تعالى ايدى بىلەزمىسىن اىي بنى قالم حسنانقى او لمىيازە او دايىلە عنادىلار ايدىلەر اوڭ كىشى
 ايدى بارب بلورم ولەن اوڭ كىشى بنى سىڭ رضاع شەرىفەڭ اىچۇن سورا يەدى و بىلە بوكون
 كەنلى نىفسى آڭاڭدا قىيلرم سىڭ رضاع شەرىفەڭ اىچۇن دىيە حق تعالى حضرتلىرى ايدى بىن ارەم
 الراھىينم ايكىيىزى بىلە يارلەقادم واجماخى سزە ويردم. و نقللىرى كە قايدان قيامت كۈنى او لىسە محمد
 عليه السلام املىرىنىڭ عمللىرىن وزن ايدىلە لەر بىر كەنعت نمازى بىلى اسرائىل قۇمىنىڭ مىڭ
 رەكتەندىن زىيادە كە بنى اسرائىل قومى ايدىلەر يارب محمد عليه السلامنىڭ امەننىڭ بىر كەننىدە نە
 وارد كە بىز رەكتەندىن زىيادە كە حق تعالى حضرتلىرى ايدى آننىڭ اىچۇن زىيادە نەزەر نمازلىرىنى
 «بسم اللە الرحمن الرحيم» دېرىلار ايدى. و نقللىرى كە قايدان بىر كىشىنىڭ مىزازى بىرابىر كىسى حق
 تعالى ايدى بوكىشى اجماخ اھلەندىن دىگەر درحال بىر فرشەق بىر صحىفە كۈنورە اىچەنلە يازلەمش
 او لا كە بوكىشى آناسىنە ويا آناسىنە قىسى سوپەلەش وانجىتمەش دىۋاول صحىفە بى اوڭ مىزازنىڭ كەنەسە
 قويىھە گناھى آغىر كە حسناندىن حق تعالى حضرتلىرى اوڭ كىشى يى او دە بىبورە اوڭ كىشى اللە تعالى نىڭ
 حضورنىڭ كەلەك استىھە اللە تعالى ايدى اى عاصى قىلىچۇن يىنە قاتە كەلەك استىرسن اوڭلارەن الەى
 بىلە آتامى او دايىچەندە كوردمىنار ايدى بىن دنیادە آتامە عاصى او لە شەشم آننىڭ عنابن بىلە وير آنى
 آزادايىلە دىۋو بولكارم حق تعالى يە خوش كە آتسى ايدىلە اوڭ كىشى يى اجماخ بىبورە. حضرت على
 رضى الله عنه پېغىمىرىز نقل ايدىر پېغىمىرىز صائى الله تعالى عليه وسلم ايدى عەھد ايدى بىش وقت
 نمازى جماعتلە قىلىمە كە قيامت كۈنى او لىسە حق تعالى حضرتلىرى يەدى قات كۆكلەرى و بىرارى
 و دىڭىزلىرى و كېچەپى و كونىذى شەمىسى و قەرى عوشى و كەسى بى اجماخى و قەوشى
 و بىلەزلىرى مىزازنىڭ بىر يانە قويىھە و مۇئمىنىڭ بىر وقت نمازان كە آنى جماعتلە قاتەش او لا مىزازنىڭ

بریانه قریه اول بروقت نماز جهید سندن آفرکاه الهی محمد مصطفی حقیقون بزری نهاره
موفق ایلوب جماعتله قیتلندردن ایله.

فصل فی المخاصمات والمحاكمات

قال الله تعالى «يُوْمَ يَفْرُّ الْرَّؤْمُ مِنْ أَخْيَهُ وَأَبْيَهُ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنْدِهِ لَكُلُّ امْرٍ مُذْفُومٍ بِوْمَئِنْ شَأْنٍ يَغْنِيهِ»
یعنی قیامت کونی اول کوندرکه کممه کممه یه اعبار والغفات ایله یه هر کشی کندونفسنه
مشغول اولوب بری برندن تخارلر بلدن نسنه استیه دیو قرنداش قرنداشنه ایله دنیاده
مالکین و ملکیکین بثنا نیچون نسنه ویرمدلک و عورت ایله ایله بثنا حرام پیدرده اوغلانلار
آتاالریهه ایلهه بکانیچون علم اوگرهه مدلک وبهی حقه ارشاد ایلهه مدلک اول قرنداشنه که قرنداشدن
قاچه قابیل هابیلدن قاچه را براهم علیه السلام آتسندن ولوط علیه السلام عورتلهن قاچه و زوح
علیه السلام اوغلدن قاچه. امام بشوی تفسیر زنده ایله پیده بدلر دخی امقلوندن قاچه
آنده صوکره حق تعالی حضرتله عظمتلهن ذاتی کوستره جمیع مؤمنلار آشاعظیم ایلیوب
سجده ایلهه لر اما کافرلر لک شوزلری کو که دیکلوب کوکلر زنده هرها اولوب متھیر و بافلو
طوره لر نتکم حق تعالی حضرتله بپور «یوْمَ يَكْشِفُ عَنْ سَاقِ وَيَدِ عَوْنَى إِلَى السَّجْدَةِ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ» اول وقت حق تعالی حضرتله زندا ایلهه بقین ویراق کم دار ایسه ایشده لر
ایله که بن ظالمه لک ظالمدن کیچه زم البقة انتقام ایدرم اگر بن ظلمدن کیچه رس مظالم بن اولش
اولورم دیه آنده صوکره جمیع خلق فرد افرد احساب اوله هر کشی شویله صانه که حساب بالقرآن
اوله. و نقلدرکه بر کشی بر کشی بی اوله رمن اوله ایکسی بیله حق تعالی لک قاتیله کله لر
حق تعالی اوله یوهن کشی بی ایلهه ای آدم اوغلانی بن سکانه ظلم ایله مکه بثنا شریک اوله رمن
بو آدمی بن دیری قیلورم سن اوله بیرون بنده اشکاره جکمی ایدرسن اگر اول دعواچی حقن
با غسله ایسه کلد و باور اول دعواچی ایلهه بارب سالک عشقه بغسله مدقی حق تعالی حضرتله
ایله بهم کرم سلف کرمکن چوقدر ایمهه وارک ایکیکز بیله اجه اخه کرک. انس رضی الله تعالی
عنه ایدر پیغمبر یه ز صلی الله تعالی علیه وسلم بر کون بزم ایله بیله اطهور ایدنی ناگاه کولدی
حقی مبارک دیشلری کوزکی حضرت عمر ایندی یارسول الله نیه کولدی کیکز پیغمبر یه ز صلی الله
تعالی علیه وسلم ایقدی قیامت کونله ایکی کشی کله لر حق تعالی لکه اوله دعوی ایلهه
برسی ایلهه بارب بنم بوندن حقیقی المیویر حق تعالی حضرتله ایلهه قرنداشله حقیقی با غسله
اول کشی ایلهه بارب هیچ مسناتم قاله می حق تعالی حضرتله اول بریسه ایلهه نیچه ایدرسن
اول کشی لکه سنانی قاله می اول کشی ایده بهم گناهه آشنا ویر کوترسون حق تعالی حضرتله ایلهه
باشکی یوقاری قاله اجمانه نظر ایله اول کشی باشکی قاله دیره اجمانه نظر ایله که اول کشی
ایله بارب کوشدن شهرلر آلتوندن سرایلر کوریم انجولر ایله تزیین اولنمش بارب اول

سرایلر قلغی نبیمکنر و یانهیدنکنر دق تعالی ایده هر کیدنک بر کشیده مقی اول سه اول حقن
با غسلسه او شبوکور دکلر آنک عوضیدر در حال اول کشی ایده یارب حقی اول کشی ید باغسلدم
حق تعالی حضرتلىری ایده ایده دار اول کشی ایله اجماده کر. و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله تعالی
علیه وسلم ایندی مفاس کمدر هیچ بلور میسز ایندیلار یارسول الله بزم قاتم زده مفاس
اول در که مالی و ملکی اولمیه پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلىری ایندی مفاس
او در که قیامت کوننده جمیع عملن آله لر حقن وارد دیو اول کشی شویله مفاس قاله آندن
تموغ غلبیوره لر قال الله تعالی «یوم تائی کل نفس تجادل عن نفسها» پیغمبر یمز صلی الله تعالی
علیه وسلم ایندی خلقه ایشانه کلک بر زمان رازیل اولمه یه هنی جان ایله تن چگنهه ای
جان ایده یارب بنم الم یوچ که آنکله یابشم و آیاغم بوچ که آنکله بوریم و کوزم یروچ که آنکله کوره
و هر نکم اشله دیسه تن اشلدی بنم صوچم یوقدر تن ایده یارب بنه بر آغاج کبی یرازدک
بنم الم و آیاغم طوماز ایدیکه آنکله گناه اشلم او شبوچان پتا بر زور کبی کلکی آنکله سویلم
و آنکله کوردم بنم اصلا گناهم یوقدر دیه حق تعالی ایده سر زنک مثل کن کوزسز ایله آیاقسزه
پیکره که اول کوزلوب بر بیرده بر باغ اچنده چوق ییمنش کوردم اویله اول سه آیاقسزی کوزسز
کتور دی اول با غذه کردیلر نسنه او غور لدیلر اویله اول سه ایکسینه بیله عناب اینه کر کدر
کیروقلان اعضال دخی بویله در یعنی کوز قولاق ال آیاق آنلره دخی سؤال اولنه نفکم حق
تعالی حضرتلىری بیورر «ان السمع والبصر والرؤا کل ایله کان عنده مسئولا» آندن صوکره
جمیع جانورلره سؤال ایله لر هر بیره، ذلك حقن آخرندن آلیویره لر و صاحبی حیوانن بوق بیره
دو کمش ایسه حفلی آلیویره لر آندن صوکره حق تعالی بیوره حیوانلر طوبراق اوله لرا گر
بر گشی دنیاده بر جانوری یابر قوشچغزی سوسه حقدن دیلیه حق تعالی حضرتلىری بیوره
اول قوش آنکله اجماده بیله اوله. حضرت عکره پیغمبردن نقل ایده پیغمبر یمز صلی الله
تعالی علیه وسلم ایندی اول وقت جانورلر و قوشلر آدم او غلظلار بیکه حالتی کوره لر ایده لر
الحمد لله که حق تعالی حضرتلىری بزی آدم یرازه دی بزه اجماده ذه کر کدر همین حقنک رضاسی
بزه یقر دیه لر حقنک دستور بیله ینه تراب اوله لر.

فصل فی سائر الامور الغریبة فی یوم القيمة

ابو هریره رسول الله حضرتلىرندن نقل ایدر که پیغمبر یمز علیه الصلوة والسلام حضرتلىری
ایندی جمیع عمللر قیامت کوننده صوت بولوب سویله لرنماز کله لر ایده یارب بن نمازم
حق تعالی حضرتلىری بیوره سن خیر او زه رینه سن آندن صوکره صدقه کله ایده یارب بن صدقه یم
حق تعالی مبشرتلىری بیوره سن خیر او زه رینه سن آندن صوکره اورج کله ایده یارب بن اور چم
حق سبحانه و تعالی حضرتلىری بیوره سن خیر او زه رینه سن آندن صوکره اسلام کله ایده یارب

انت‌الاسلام وانا‌الاسلام حق تعالیٰ مضرتاری ببوره ن خیر او زه‌رینه سن بوکون ستلله آلام
 و سنه ایله ویره اویله اولسه اسلام هر کمی دیلر ایسه اجماده قوبه آندن‌صکره قرآن‌کله بر
 کوکچک صورتنه محشر خلقی قرآنی کوره‌لر ایله‌لر پیغمبردر چون پیغمبرلردن کچه‌ایله‌لر
 ملک در چون ملکاردن کچه بیله‌ار که قرآن عظیم‌لر و هر که شفاعت ایدر ایسه‌آلا اجماده
 بیله کیله آندن‌صکره چهعه کله بر کوکچک صورتنه حسنی و خلقی کوکچک و مسلک کبی فقوسی
 او لا اول دخی کمی دیلر ایسه‌آلا اجماده بیله کیله . و نقلدر که پیغمبر‌بیز صلی‌الله‌تعالیٰ علیه
 و سلم ایتدی قیامت کوننده بر کشی‌بی کثواره‌لر آدی‌محمد او لا حق تعالیٰ مضرتاری ایله‌سن
 او تانه‌لث بذاعاصی اولدلکشیمه‌مدی بن سکاعذاب ایته‌گه او تانورم چون سنه‌لث آدک بازم‌دبیه‌بمنه
 آدیدر بوکون سکا عذاب ایته‌زم دیوب عفو‌ایلیه . و نقلدر که پیغمبر‌مز صلی‌الله‌تعالیٰ علیه
 و سلم ایتدی قیامت کوننده دنیایی بر قره قندیل کبی آصا قویه‌لر واوَل و قندنبر و که حق
 تعالیٰ مضرتاری دنیایی پاراتدی دخی رهت نظر بله نظر ایتمه‌مشدر قیامت کونه‌هه دنیا
 این یارب سنه‌لث امرلک کلدی بنم صولایمی دوکتی آغاچ‌لریمی قورتاری و سرا‌ایلمیریمی
 پیقدی و سلطان‌لغم کندی‌ایمی بنه بوکون برادنی و لیلاریله نصیب ایله حق تعالیٰ مضرتاری
 این ای دنیا هیچ ولیارم دنیاده سنه‌لث نسله‌لریکه راضی اولمادیلر بوکون بدم قاته‌کلیلر
 سکای راضی اولرلر عز تم حقیچون اگر سنه‌لث بنم قانمیل بر سنه‌لث قنادی قدر حرمک او لمش
 او لیلی دنیاده کافره بر ایچم صو ویرمز ایمکه ایچی . و نقلدر که بغای تغمیرنک ابو
 هریره‌دن نقل اید پیغمبر‌مز علیه الصلاة والسلام ایتدی قیامت کوننه ابراهیم پیغمبر
 عالیه‌السلام آنسی آزر ایله بولشه آزرنک بوزی طپراوه بولشمیش او لا ابراهیم آنی کوره‌ایله
 بن سکا دیمدم میدی‌الله‌ه عاصی او لمه آزر این بوکون‌الله‌ه مطیع اولدم بکاجاره‌ایله ابراهیم
 علیه‌السلام این یارب سن بکلا و مه ایله‌لث که قیامت کوننه بنه رسوای ایله‌میه‌سن بوندین
 دخی قتی رسوایلیق نه او لا که آتمی اوده براگورلر حق تعالیٰ حضرتاری این اجماده
 کافرلره درام ایله دم آندن‌صکره اوراهیم پیرگه باقه کوره که آنسی بر صرتلان او لمش آیاغنه
 یا بشوب اوده براگه‌لر قال‌الله‌تعالیٰ «من جاء بالمحسنة فله عشر امثالها» بونه حسن‌دن مراد
 «لا‌الله‌آله‌آله» کله‌سیدر بو خیردن یک آنکه خیر وارد این عباس ایدر «لا‌الله‌آله‌آله»
 خیرنکن یک غیر دیمک او لدرکه بوکله ایله توری توری خیرلره‌او لشورلر زیرا بر حسته‌یه
 اوون حسته واردیمک او لور ایمی دیریسی «لا‌الله‌آله‌آله» دیه‌مکن افضل حسته حقتانک جمالن
 مشاهد ایتمه‌کنر دیمک او لور .

فصل في مخاطبات الله تعالى مع الملائكة الكرام

قایچان مؤمنلر قیامت بیرون‌ده کله لر جمیع اعضال‌لری حق تعالیٰ حضرتارینه سویلیه‌ه الى این صدقه

ویردم قنی بنم ثوابم آیاغی این عبادته طوردم قنی بنم حاصلم اشبو رسهه جمیع اعضالری
 ثراب استیله لر حق تعالی حضرتلری آنلره دخی اجرلرن ویره آندن صدر کوزی این یارب
 قنی بنم ثوابم حق تعالی حضرتلری این فرشنه لره مجاپلری کتو رک ناکم بنم نیته لسکر جمالی
 کوره و نقلدر که پیغمه برمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی قایچان قیامت کونی اولسه جمیع
 عاله اری ویره جم ایله لر حق تعالی حضرتلری این بن سرمه علمی و حکمتی آنکیچون ویردمکه
 سردن خیر دبلردم ای بنم فرشقه لرم سز طانق او لک بن عالم قلوماک حسناتن قبول ایقدم
 و گناهن عفوا ایقدم و نقلدر که پیغمه برمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی حق تعالی حضرتلری
 قیامت کوننل این «این صفوی من خلقی» فرشته لر این ای بزم ربم ربه آنلر که ملدر
 حق تعالی اید اول در ویشلدر که قانع و راضی اولورلر بنم تقدیرمه ایندی آنلری اجماخه
 قویک آنلر دخی اجماخه کره لر یه لر واچه لر بو خلق محشر بیرزنه حسابده او لالر نقلدر که
 پیغمه برمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی قایچان قیامت کونی اولس، مدادی ندا این که قانی
 بنم عدو لرم جبرائیل علیه السلام این یارب سنگ همولرک چوق قلغی هدوکی استرسن
 دق تعالی حضرتلری این قانی خمر ایچنلر و چالغی دیکلینلر و سرخوش ایکن او لنلر وزن ایدنلر
 فرشته لر آنلری بر بیره بده این لرمق جل و علاحدضرتاری آنلری شیطان ایله بیله طاموغه براوه
 اگر دنیاده تویه سر او لمش او لولر ایسه و نقلدر که قیامت کوننل بر کشی بی کتو ره لر
 بویننل زنجیر و آیاغنل بو قاغو اوله طاموغه قویه قیامت که حق تعالی حضرتلری این اول
 قلومنی بکل کتو رک بنم قلومدن نه استرسن یو خسنه سزی یارا تذکر سزی رزق ویرد کزای
 بنم قلوم لسانکه باق بنم خیرمدن نسنه واره بیدر اول کشی کوره کم آق خطله «بسم الله الرحمن
 الرحيم» یازمیش اول کشی این یارب بن هر کیچه بو یانهدن بر یانه دونر ایکن بونی
 او قوردم الهی بنی بسم الله در عقنه با غسله دیه حق تعالی این ای قلوم سنی یار لقادم وار اجماخه
 کیدر بنم رهندله و نقلدر که قایچان قیامت کونی اولس حق تعالی حضرتلری بر کشی یه حساب
 ایله گناهی آغر کله حسناتن حق تعالی حضرتاری اول قلی او ده بیوره وجبرائیل علیه
 السلامه این اول قله صور هیچ دنیاده بر عالمه بر بیدرها او تور دیغی دارمیدر اگر او تور دیغی
 دار ایسه عفو این یم جبرائیل علیه السلام اول قله صورا اول قل این او تور دیغی یو ده
 حق تعالی حضرتلری این هیچ دنیاده بر عالمی سو رهیمی جبرائیل علیه السلام صورا اول کشی
 یو دیه حق تعالی حضرتلری این یا جبرائیل صور هیچ بر عالم ایله طعام دیدیکی دارمیدر
 جبرائیل علیه السلام صورا اول کشی این یو حق تعالی حضرتلری این یا جبرائیل صورا اول
 قلوم رک آدی هیچ بر عالم رک آدینه موافقیدر جبرائیل صورا که موافق دگلدر حق تعالی حضرتلری
 این یا جبرائیل اول قلی اجماخه توی بن بیمارم که اول قلوم بر عالمی سو هن کشی بی سو ردی

بن اول عالم حرمته بتوه رحمت ایلدم . ونقذر که حق تعالیٰ حضرتاری قیامت کوننده فرشته ارینه ایده بو کون مؤمن قل لری بی اجماخنه ایلداش و آنلره سرایلرین و موریلرین کوئترک فرشته ار ایده لر بو اولو کرامتلر حق تعالیٰ حضرتاری ایده عزتم حقیچون اگر جهیع اجماخنه برمؤمن قلمو ویرسم آنک عرضی دگلدر که شول و تکه آنلره ایده ایقند «الست بر بکم» آنلر ایقندیلر «بای» ایمه‌ی آنارک اقراری اوچون اجماخی آنلره ویردم بلکه دخی زیاده بقیم جمالی مشاهدہ ایلسونلر . ونقذر که قیامت کوننده بروکشی فی کفوفه لر حق تعالیٰ حضرتاری ایده ای بنم فرشته ارم هیچ بنم بوقاوم بنی کمسه وہ شریک قوشمیمی فرشته لر ایده اریوق یارب حق تعالیٰ ایده ای بنم فرشته ارم اول کشی بونچه یللر در دنیاده اولی دلار در لولار چکدی آذن صوکره اولی بونچه یللرینه قبرده قارا گفولقده یاتندی بندخی آگار خست ایلدم وارسون اجماخه کیرسون . ونقذر که پیغمبریم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایشی خپان قیامت کونی اولسه حق تعالیٰ حضرتاری ایده قنی بنم قوشولرم آنلر در یارب سذل قومشولرک کملر حق تعالیٰ حضرتاری ایده بنم قوشولرم آنلر در که بنم مسجدلریمی عمارت اینلر دی آنلر بنم دوستلرم و قوشولرم وزوارمدر . عائشه رضی الله عنها پیغمبردن نقل ایده پیغمبریم علیه الصلوٰة والسلام ایشی خپان قیامت کونی اولسه حق تعالیٰ حضرتاری ایده ای بنم فرشته ارم جمیع عبادتلر یکزی محمد امکنه باغشلک آنلر ایده لر یارب بونا هکمت نه در بون کون ثوابه بردخی محتاجلر زحق تعالیٰ حضرتاری ایده آدم اوغلانلری بو کون ثوابه سزدن ققی محتاجلردر . ایمه‌ی ای مؤمن قرنداشلر حق تعالیٰ ناش کمال کرمه نظر ایلک آدم اوغلانلرینه بذل مؤمنلرینه نیچه رحمت ایدر .

فصل في احوال اهل الجنة

اجماع اهلداش حالی نیچه ارلور و پیغمبرک حوضیان نیچه ایچرلر و صراط کوپریسنلن نیچه کوئرلر . نقلر که بخوبی تفسیرنده سعید بن جبیر رضی الله عنده دن روایت ایدر حق تعالیٰ حضرتاری قیامت کوننده بیوره شول کمسه لر که آنلر پوتھپارلر ایده وارک پوتلر یکز ایله جهنه کرک آنلر کیرمیه لر زیرا بیلار لر که جهنه لک عنای ابدیدر آذن صوکره حق تعالیٰ حضرتاری مؤمنلر بیوره که اگر بنم دوستلرم ایسه گز وارک جهنه کیرک مؤمنلر دخی کیرمک ایستدیه لر عرشک القنلن برند اکله که «والذین آمنوا اشد حبا لله» یعنی آنلر که مؤمنلر در آنلرک محبتی الله تعالیٰ به آرتقدر کیر و قلانلن آنکیچون حق تعالیٰ حضرتاری اول آناری سودی آذن صوکره بونلر دخی آنی سودی . ونقذر که پیغمبریم علیه الصلوٰة والسلام ایشی قیامت کوننده مقادی ندا ایده که قنی الله فی سودان برقوم طوره کله لر فرشته لر ایده لر سبحان الله تکری فی سودانلر سزمیسن بونلر ایده لر نعم حق تعالیٰ حضرتاری

گروچ سویلرسز بضم دوستلرسز و بنی زیارت ایدنلرسز و بنین قورقانلرسز و بنم لقامه
 مشتاق اولنلرسز ایدمی هرنه حاجتلر دارایسه بلدن ایستیلک بونلر ایده لراله و سیدی
 حاجنه رسنک وجهکدر حق تعالی مضرتلری ایده دوستلار یهندک ایوسی سز و ماجقلر کایوسی
 سرلک حاجتلر در و سرلک حاجتلر هر ساعت بضم قتمده وارد بلکه دخی زیاده کلک اجهامخه
 کیلک دای بدم درستلام قل لرمدن هر کیمی دیلرسکل سرکله بیله اجهامخه کیرسونلر
 آنلن صوئه پیغه بریز علیه الصلاة والسلام بو آیتی تلاوت ایتدی «وانابرا الى الله له
 البشري» ابن عباس ایدر قیان قیامت کونی اولس مفادی ندا ایده که اهل الله طوره کلسونلر
 ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق و عثمان ذی المورین و علی بن ابی طالب رضی الله
 عنهم طوره کله لر حضرت ابو بکره ایده لر اجهامخنک قاپوسنده طور کیمی دیلر ایسلک الهاک
 رحمقی ایله اجهامخه قوی و کیمی دیاهز ایسلک قوبیه حضرت عمره ایده لر میران قاتنده
 سن طور کیمی دیلر ایسلک ثوابن آغر ایله گناهندن الهاک رحمتی ایله و کیمی دیلر ایسلک
 آغر ایله و حضرت عثمانه ایده لرکه کیمی دیلر ایسلک حوضدن صوایچز رگل الهاک رحمتی
 ایله و کیمی دیاهز ایسلک ایچورمه حضرت علیه ایده لر کیمی دیلر ایسلک اجهامخمله لرین
 کیدر الهاک رده قیله و کیمی دیاهز ایسلک کیدرمه بقدره الله تعالى .

فصل في الحوض

قال الله تعالى «انا اعطيك الكوثر» پیغه بریز صلی الله تعالى علیه وسلم ایتدی بیلوره میسز
 کوثر نهدر ایندیلر الله بیلور پیغمبریز علیه الصلاة والسلام ایتدی کوثر اجهامخه بر
 ایده ماقدر حق تعالی مضرتلری آنی بکنآ وعدایله شدر آنده خیرلر زیاده چوئدر اول حوضک
 چورسنده برداقلر وارد پالنلردن چوئدر قیامت کوننده آنلن امتم ایچه لر . و نقللرکه
 پیغه بریز صلی الله تعالى علیه وسلم ایتدی مشهور بیرونلار پیغه برلک در حوضی اوله امقللری آنلن
 ایچه لر و بدم حوضیک بیوکلکی بر آیاق يول اوله و صووبنک رنگی سوددن آق اوله و رایحه سی
 مسکنن لطیف وبالدن طالنلودر و بدم امقللریمه آنلن صوویرم ایچه لر اصحاب ایتدیلر پارسول
 الله اول کوننک امقللک بیاواره میسز پیغه بریز صلی الله علیه وسلم ایتدی نعم بیلورم نشانلریکن
 وارد رکه کیدر و قالان امقللردن آنکله بیلور اولورس اصحاب ایتدیلار پارسول الله اول نشانلردنه در
 پیغه بریز صلی الله تعالى علیه وسلم ایتدی اللریکن و آیاقلریکن آبدست صووبنلن آق اوله
 آنلن بیلور اوله سز و دخی بضم ملدوام اول حوضک او زمنی اوله ااما حوض عرصات بیروننده اوله
 و کوثر اجهامخه اوله آنلن چیقوب آقه عرصات بیروننده حوضه دوکیله .

فصل فی ذبح الموت

پیغمبر بیه ز علیه الصلوٰة والسلام ایقانی قایچان اجماخ اهلی اجماده کرولر وجهنم اهلی جهنه
کرهار آندنگره او لومی ڪنورهار اجماخله جهنم آراسنای بوغاز ایهه لر آندنگره مهادی
ندا ایلیه که ای اجماخ اهلی اجماده ابدی قالدگر بوندنگره او لوم یوق و صاغلقدر
وای جهنم اهلی جهنده قالدگر بوندن بویله او لوم یوق و چیقهق یوق اجماخ وجهنم اهلی
اول سوزی ایشندگه اجماخ اهلنگ فرحی و سروری زیاده اولا وجهنم اهلنگ حزی
و غصه‌سی زیاده اولا.

فصل فی شجرة الطوبی

بلهک کرکدر که اجماخ سیکزدر و عن اجمافی اعلی الجماندر دارالرمماندر زیرا رؤیۃ الله
آندر و اول عن اجماخنگ اعلاسی بزم پیغمبر بیه مقامیدر اول مقامه و سیله دیرلر زیرا
پیغمبر بیه صلی اللہ علیہ وسلم افضل موجوداتدر و اکلاائق بر مقام کرکدر که اکمل درجات اولا
ایمی اول اجماخ و سیله اجهادهار و طوبی آغاپی عن اجماخنگدار اما کوکی پیغمبر بیه
حاجی اللہ تعالیٰ علیه و سله نگ اجماخنده در و آنگ اوگدن ایکی چیشهه چیقار بربی کافور و بربی
سچیاندر علی کرم الله وجهه ایدر طوبی آغاچنگ بوداقلنندن حلہ لر چیقار و آنگ او زی
انجودنفر و بوداقلری زبرجدندندر و بوداقلری غایت یوج سی عرش آیاغه ایدریشور
والچقلری اجماخ ایچنگه در هر کشنگنگ کوشکلهه بر دالی وارد هرنه حاجت دیلرلرایسه
اول دالن چیقار باذن اللہ تعالیٰ واورد کنندن دوه لر و آتلار و براقلر چیقار ایهه لری آلتوندن
واوبانی انبعوند و بیاوتندندر بیملدن تیز بورلار و آدم باشلو و قدش قنادلو و عربچه سویلرلار

فصل فی الحور

ایمی حوریلر جهت قزاریدر بخایت لطیف محبوبلدر حور حور انگ جمعیدر یوزی آق
نوردندر صاچی وزلفی و کوزلری قاه نوردندر قایچان مؤمنلر اجماخه کرولر واولرینه
دارالر و هر اوکایچنده یینتمش تخت اولا و هر تختگا او زرنده یینتمش دوشک اولا و هر دوشک
او زرنده بر حوری اولا و هر حورینگ او زرنده یینهش حلہ اولا و اول حلہ لر نگ ایچنده آنلرنگ
ایلکلری کوزگه او ل دوریلرنگ بریسنگ مقرمه سی قهود نیادن یکدر اگر سؤل ایلسه لر که چون
حوریلار نوردندر بر کشی نوری نیچه او به و قوچه جواب بودر که تفسیر کبیرده کاور که
حوریلار نوردندر ولکن نور جامدندندر او بلور و قوچلور «والله علی کل شی عقیدیر» و هر
کشنگنگ یینتمش در لوحه سی اولا و هر جله بر ساعت ایچنده یینتمش در لولونله کوزگه ایدر لار
یوزلرینی عورتلرینگ یوزنگه کوره لار و عورتلر دخی یوزلرینگ ایدرینگ یوزنگه کوره لار

ایزلرده و عورتلرده اصول اوله یه همین صاعملری و قاشلری و کربکاری اوله قال الله تعالی «ثیبات
 وابکارا» ابواللیث رحمة الله عليه ایدر حق تعالی مضرتلری بزم پیغمبر یمزه و علما ایله شد رکه
 آنلری اجماندگه ویراما ثیبدن مراد فرعون عورق آسیه خانووندر و بکردن مراد عیسی پیغمبر
 علیه السلام اذک آنسی مریم خانووندر بوایکیسی رسول الله علیه السلام جاندنه یفسردر
 پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایقدی اجماخ اهلنک هر بریسنه بیش یوزهوری ویره امر
 بونلرک هر بریسی نجان ایزلرینه معانقه ایلسه لرا ایزلرک دنیاده گی عمری قدر بونلند
 طوره لر و دخی اجماندگه آغاچلره طوقله آغاچلره حرکته کله لر واول چنقراقلر وارد حق تعالی مضرتلری
 عرش آلتمنن بریبل ویره اول آغاچلره کوشدن چنقراقلر آواز ویره لر
 اگر اول آوازدن دنیا اهلی برگز ایشته لر ایدی ذوقنلن چه عیسی بیهوده اوله لردی.
 امام بغوی تفسیرنده ایدر اجماندگه آغاچلار وارد ر اگر برکشی آواز ایشتمک دیلسه اول
 آغاچلره بیوره کیمی سازچاله و مرکت ایدوب اوینیه اول کشی آنکله مشرف اوله پیغمبر
 صلی الله تعالی علیه وسلم ایقدی اجماندگه ایرماقلار وارد ر واول ایرماقلرک کنارنده قراوشلر
 وارد حق تعالی مضرتلری آنلری زعفراندن برآتهدن بیتمش درلو صوت و مقام ایله تسبیح
 ایدرلر و هر بر حورینک صوت داود علیه السلام اذک دنیاده گی صوتلن لطیفلر بعضیه
 بعضیه ایده من کیده سین اول ایده بن اول کشینه که صباح نهان جهاعتله قیله. پیغمبر
 صلی الله تعالی علیه وسلم ایقدی حق تعالی مضرتلری اجماندگه قزل یاقوتلن بیدهش ملک شهر
 براندی و هر شهرک ایچنده بیتمش ملک او براندی آق انجوون و هر اونک ایچنده بیدهش تخت
 وارد یهش زبرجدن و هر نختک اوزه زنده بر قزاوتور حور العیندن ایقدیلر بارسول الله
 اول شهرلر کیمکلر پیغمبر علیه السلام ایقدی بیش وقت نهانی جهاعتله قلانلرکدر. و نقلدر که
 اجماندگه حوریلر وارد باریسنلن یوقاریسی اوغلان صورتنده در باریسنلن آشاغیسی
 قز صورتلنده در اجماخ ایچنده جهاعده آنلردن لننلو یوقدر پیغمبر علیه السلام ایقدی اوچ نسنه دن براندی
 حق تعالی مضرتلری حور العینی ندن براندی پیغمبر علیه السلام ایقدی اوچ نسنه دن براندی
 آیاقلنلن دیزمه وارنچه مسلکلن دیزندن قارننه وارنچه علبردن وقارنلن باشهه وارنچه
 کافوردن براندی و کربکارین قاره نوردن قال الله تعالی «اوئلک لهم الحیرات» پیغمبر علیه السلام
 ایقدی هر مسامان خیرلری وارد ر خیر اوچون اجماندگه بر خیده وارد ر و هر خیده زنک
 ایچنده حور العین وارد باقتله مر جانه بکزه و هر خیده زنک دورت قیوسی وارد ر هر قپودن هر
 ساعته حق تعالی مضرتلرلن آرمغانلار و کرامقلار و هدیدلر کلور. و نقلدر که پیغمبر علیه
 السلام ایقدی اجماندگه قزلر وارد ر آنکا حور العین دیزلن فیضان بوریسه لر صاغنده بیتمش
 ملک جاریه بور رصولنده دغی بینهش ملک جاریه بور اول حوریلر زنک هر بری ایدرلر بن
 اول کشیلر گمکه دنیاده امر بالمعروف و نهى عن المنکر ایدرلر ایدی. و نقلدر که اجماخ اهلنک

اوزه ریله بربلوط کاب یغهور کبی حوریلاری یاغدیره نتکم حق تعالی بیورر « ولدیدامزید »

فصل فی الولان

قال الله تعالى « ويطوف عليهم ولدان مخلدون اذار أيتهم حسبتهم لؤلؤة منثوراً » يعني حق تعالی اول اوغلانلری صاحلهش انجولره بکزه در حسنه وصفاء لونده مجلسله بیورلار گویا طاغلهش انجولره بکزه لر عبد الله بن عمر رضی الله تعالی عندهما ایدر اجماخ اهلنڭ غایت ادناسلاڭ مڭ غلمانى اوله انجولره کبی هر بیرسی بر قللقدا اوله ابواللایث رحمة الله عليه ایدر تچان مؤمنلر اجماخه کره لر دوشکلر اوزه زنده اوتوره لر ببر فرشته قپویه کلوب دسقور دیلیه کە اچرو كره قپوده اوغلان کوره اول اوغلانه دیه اوغلانه دیه اوغلانه دیه مۇنى اول سوز كە مؤمنه واصل اوله اول مؤمن دخى دسقور ویره اوغلان اول برينه دیه اوغلانى اول برينه دیه حتى ينه اول فرشته يه کلوب آندىن صوگره قپوی آچه لر اول فوشىه اچرو ویه کيده سلام و بيره آڭدارلار دىرلۈھضرت المهن ارمغانلر كتورو وايدىه سلام اولسون شول سېبىتكە دنيادە صبر ایدر دیكز و بوڭلار دىكىز مقامانه كوكچىڭ مقامىدر نتكم حق تعالی حضرتلرى بیورر « والملائكة يدخلون عليهم من كل باب سلام عليكم بما صبرتم فنعم عقبى الدار .

فصل فی الغلمان

قال الله تعالى « ويطوف عليهم غلمان لهم كانواهم لؤلؤة مكنون » يعني جنگىه غلامانلر وارد کلوب مؤمنلارى كوره آنلىرنڭ قىللرى اوله آنلىر شول قىللدر كە در مكنونه بکزه رلار گىزلا اوچولره بکزه دىدىيکى آنکىچىزونىر كە تچان انجو صىفلە مستقور اوله غایت لطيف واحسن اولور ايەدى اول غلامانلر بويىلە لطيف واحسن اولىچق قىاس ايله اجماخ نىچە اوله مىسىدە . وكشافىن نقللىر كە حضرت على كرم الله وجهه ایدر كافرا اوغلۇچقلارى كم بالغ اوله امش اوله لر ايركىك واگر قز يارىن اجماخىدە آنلىر مؤمنلۈنىڭ خەتكارلارى اوله لر .

فصل فی انهاز الجنة

قال الله تعالى « مثل الجنة التي وعد المتقون فيها انها من ماء غير آسن وانها من لبن لم يتغير طعمه وانها من خمر لذة لشار بين وانها من عسل مصفي ولهم فيهامن كل الثمرات ومغفرة من ربهم » صاحب كشاف ايدر حق تعالی حضرتلرى اجماخى وصف ایدر وايدر كە اچماخى ايماقلىر وارد اول بودر كە صوايرماقى وارد طور مغلە صورى ولۇنى مقىغىر اوله ز آندىن صوڭرە سودايرماقى وارد طعىن ورايىھىسى مقىغىر اوله ز آندىن صوڭرە ايرماقى وارد اچنلرە غایت لىت تلودر عقلى كيىدر مزخمارى وآفتى يوق آندىن صوڭرە بال ايرماقى وارد رغایت، صفى در آڭىز نىسە قارشە امش فساددىن صافىيلر قال الله تعالى « ان الابرار يشربون من كأس كان مزاجها كاذب اعينا يشرب بها »

عبدالله يفجر ونها تفجيرها ابرار بربك جمهيدر نتمكم ارباب ربک جمهيدر يعني ابرار بر
شرايدن ايچرلر که اول شرابك طبیعتی کافوره بگزور کافور بر چيشمه در اجماءخده آثار بیاض
و صغوقدر و رایحه سی لطیقدر و دخی قنده دیلسک مسلکه بدل کیدر آپانه و یوکسکه اصلا
امتناع ایلمز و دخی اجماءخده بر چيشمه وارد طبیعتی زنجبله بگزور اجماءخده بر چيشمه دخی
واردر سلسیل دیرلر يعني سلاستلن اوتری ولطیف آقديغلدن اوتری مقانل ایدر شراب
ظهور اجماءخان بر چيشمه در هر کم اول چيشمه دن ایچسه کرگلده مسلدن و کبردن نسنه قاله
و دخی اجماءخده بر شراب وارد آدی رحیقدر قزل ولطیف و صاف شرابدر وختامی مسلکندر
و دخی اجه اخده بر در لوشراب وارد تسنیم دیرلر بوئا تسنیم دیمکه سبب یابودر که قبان آنک
قدمی ایچنده گین ایچسه لر هادن ینه طوبطلوا ولورندکلر ایچسه لر هادن ینه طولر بعضیلر
ایدر تسنیم شرابی اولدر که مقر بلر آنلن ایچرلر صرف شرابدر و کیر و قالان خلق صو ایله
قارشلر و بایچرلر اما کوثر صوی قال الله تعالى «إنا أطيفناك الكوثر» پیغمبر صلی الله
علیه وسلم ایقدی کوثر اجماءخده بر ایرماقدر حق تعالی حضرتلى آنی بوئا دعائ ایلدی آنده
فائده لر یوقدر بالدين طقلادر وقاردن آقدر و کوشدن بر داclarی وارد میلز لر صاغشه
قراءعهاجرین اول آنلن ایچرلر هر کم آنلن ایچرسه ابدی صوصایه و نقلدر که اجماءخده بر
ایرماق وارد آدی ایحدر آنلن راوشلر وارد حق تعالی حضرتلى آنلری زغزاندن یارا تمشلر
انجولر و باقتلار ایله اوینارلر و حق تعالی خضرن تسپیح ایدرلر بیتهش در لوصوت ابله و هر
برینک صوی داود عليه السلام آوازن دخی لطیقدر اول قراوشلرنک بعضی سی بعضی سنه
ایده سن کیمکس اول بريسي ایده بن اول کشینکیکه یستو نمازن چه اعلته قیله حق تعالی
حضرتلى ایده اول نمازی جماعتله قیلانی وسنی بنم اومنه ساکن ایلم.

فصل في مراتب اهل الجنة و در جاتهم العلية

ایلدی عشرة مبشره پیغمبر یمز عليه الصلاه والسلام بونلر نک حمله ایلدی بونلر اجماءخقدر
يعنى ابوبکر و عمر و عثمان و علی و طلحه و زبیر و عبد الرحمن بن عوف و سعی بن ابی و قاص
وسعید بن زید و ابوالعبیده بن الجراح بونلر اجه اخقدر و فاطمة الزهراء رضی الله تعالى عنها
اجماع خاتونلرینک سیدلر حضرت حسن و حضرت حسین اجه اخ یکملرینک سیدلر بیدر
بونلر پیغمبر عليه السلام قومشلر بیدر اما کیر و قالان مؤمنلر نک قدر نچه مرتبه لری وارد
پیغمبر یهز صلی الله تعالی عليه وسلم ایندی اجماع اهلی یوز یکرمی صدر سیکسان صفری بنم
امهک و قرق صفری کیر و قالان پیغمبر لرنک امنلر بیدر قال الله تعالی «يطاف عليهم بصحاف من
ذهب» مفسرلار ایدرلر خان مؤمنلر اجماءخده صحبت ایلسه لر آلتزدن طباقلر کاوب و هر
طباغان اچنل بیتهش در لوطعام اوله نیان مؤمنلر اول طعاملردن ییسه لر هادن قوشلر ایدلوب
ایدلر ای تکرینک ولیلر اجماءخی گیزدم ساسیلدن و کافوردن ایچدم و اجماع باچجه لرنده

بسلالم چون مؤمنلار اول سوزی ایشیده لر اول قوشلاری بیمه که مشتاق اوله لر حق تعالیٰ هضرت‌نامه
 اول قوشلاره بیوره ماٹدە او زه رینه ایله لر قناغی در لودیلرلر ایسه پیشه لر مؤمنلار اول قوشلاردن
 بیمه لر آندىن‌صەرە حق تعالیٰ حضرت‌نامه اول قوشلره حیات و پرە بىدە اوچوب كىدە لر زيرا
 جىنگىدە اولوم يوقىر. و نقللىرى كە پېغەبىرىمەز صلى الله تعالىٰ عليه وسلم ایقىدى اجماخ‌اھلەڭ
 غایيت ادناسە سېكسان بلۇ خەمتکار و پرەلر و يەش بلۇمۇرى و پرەلر و آئىما بىر قەبە و پرەلر
 انجوردن و ياقوتىن و بر دخى تاج و پرەلر اگر اول تاجىن بىر بوز بىنە بر انجوردو شىسى مشرق
 اىلە مغرب آراسى نورىلە طوپطلۇ اولوردى. پېغەبىرىمەز صلى الله تعالىٰ عليه وسلم ایقىدى
 اجماخ‌اھلە مؤمنلار اوچون چادرلار واردە بىر دانه انجوردن بىردن كۆچەبىي كىسلەكى اولە و آلمەش
 مىيل ھەر ايىنى اولە آلقۇزىن دورت بلۇ قىپسى او لە پېغەبىرىمەز صلى الله تعالىٰ عليه وسلم ایقىدى
 اجماخ‌اھلە بر طاغ واردە آئىما جىبل الرحمة دىرلار و اول طاغىلە او زەرنە بىر قصر داردر آئىما
 اسلام دىرلار و اول قىزىل اچىدە بىراوطە واردە آئىتابىت الجلال دىرلار اول قىزىل اون بلۇ
 قىپسى واردە بىر قپودن بىر قپرىيە بىش يوز يىللەق يولىلار و اول قپۇچىلەز بسم الله الرحمن الرحيم
 دېمىيەچە. ابوھەریرە رضى الله تعالىٰ عنه ايدر اجماخ‌اھلەڭ غایيت ادناسە بىكى درجه و پرەلر
 كىندىسى آلتىنچى درجه ده اولە و اول كشى كە اوچىبوز خەمتکار و پرەلر و آئىما اوچىبوز در لوطعام
 كېتۈرەلر هەر بىر طعامىدە بىر لىنت اولە و اوچىبوز طولۇ قەمەلر كېتۈرەلر هەر بىر لارىنىڭ لەنلى
 بىر دىلە اول كشى بودوللىرى نظر اين دەيى اپىم كە يارب بىلدا دستور و پور گل بىيىج اجماخ
 خەلقە ضيافت ايدىب دىلە شرابلىر اچرى بىم دىرپ ضيافت ايدى طعاملەن نىسە ئىسلامىدە.
 ابوھەریرە ايدر اجماخ‌اھلى اجماخ‌قە كىرەمەن تەوغىدە بىر بىن كورە آندىن‌صەرە اجماخ‌قە كىرە
 تاشكىرى زىادە اولسون اوچون و تەوەغ اھلى تەوغىفە كىرەمەن اجماخ‌قە بىر بىن كورە آندىن‌صەرە
 تەوغىفە كىرىھ تاھسىرى زىادە اولسون اوچون. ابوسعید الخدري رضى الله تعالىٰ عنه
 پېغەبىرىمەن نقل ايدىر پېغەبىرىمەز علیه الصلاة والسلام ایقىدى اجماخ‌اھلى كىندولەنەن
 يوقار و غرفەلر يەنى كوشلار كورەلر نىڭكم سازار يولىزلىرى كوررسز ایتلىلر يارسول الله اول
 غرفەلر پېغەبىلىرىڭمەن پېغەبىرىمەز صلى الله تعالىٰ عليه وسلم ایقىدى اول تىڭى مەقىچ و نىڭكم بىنم
 نفسم آنلۇڭ قىدرت ئەندرەر كە الله ايمان كېتۈردى و پېغەبىلىرى كەچكلىرى اول غرفەلر
 آنلۇڭىر بعضىلار ايدىر معلوم اولدىكە اول امتىمەن امتىلار زىرا محمد املىتى الله تعالىٰ بىه
 ايمان كېتۈردىلر و جەبىع پېغەبىلىرى بونلىرى كەچكلىرى بىس اول غرفەلر كەنلىرى محمد املىتى اولە
 و نقللىرى كە موسى علیه السلام ايدى حق تعالىٰ حضرتلىرىدە ایتقىدەم يارب اجماخ‌اھلەڭ غایيت
 ادناسى نەڭلەو مرتىبەلە او اولە حق تعالىٰ ایقىدى اجماخ‌اھلى اجماخ‌قە كەنلىرى ئىنچىرى كەنلىرى
 كەنلىرى بىر كشى زىادە يارب جەبىع خالق مەزلىلىرىنە كېرۇب اوتورمىشار بىن قەلەدە او قورەبىم بىن آئىما بىدە كە
 راضى ميسىلە سەنى دەنیا پادشاھلىنىن بىر پادشاھ اىليم اول قىل ايدى نەم يارب راضىبىم بىن
 ئەظيم الشأن ايدىم اون بودن يەچە سەنە جىنگىدە و پرەرم راضى اۇلۇر مېسىن اول قىل ايدى نەم

يارب راضى او بورم . بن اول کشى يداون بودنیاچه يروپررم واجماخه ببورم پیغەبریمز
 صلی الله تعالیٰ عليه وسلم ایندی يارب اجماخ اهلنڭ اعلاسى نىڭلۇمۇرتىبه لراولە حق تعالى
 حضرتلىرى ایندی آنلۇر نسنهلار ويرەمكە سۈزلىرى كۈرمىش و قولقىلار ايشتمىش و كۆئىللەرن
 كېچىماش اولە . ونقلىرى كە پیغەبریمز عليه السلام صورادىلاركە مساكن طىپەزىز پیغەبر
 عليه السلام ایندی عىدى اجهماخنىڭ قىتلەر واردە وەرقىصرىنڭ . اچىلدە يېتىمىش حولو
 واردە قىزلى ياقوتىدىن وەر حولانڭ اچىلدە براو واردە يىشل زېرىجىدىن وەر اوڭ اچىلدە
 يېتىمىش تخت واردە وەر تىخىڭ اوزەرنىدە يېتىمىش دوشىك واردەرەر بىرلۈندە وەر دوشىكىڭ
 اوزەرنىدە بىرھورى او تورر حورالعىيەدىن وەر اوادە يېتىمىش ماڭىدە واردە وەرمائىدە يېتىمىش
 درلو طعام واردە حق تعالى حضرتلىرى ھركىشى بە شول رسەه قوت وېرە كە بىرکۈندە آنلۇنىڭ
 جەيىھىسىنە اىرىشە اىقىدىلر چون بىرلەر و اچىلەر هىچ قضاە حاجىت ايدىلرمى پیغەبرىمز عليه
 السلام ایندی اجهماخىدە قابچان حاجىت اولىسى تىيرلەر و تىيرلەرى مىك رايىھىسى كېلى اوله . بغوى
 تفسىرنىدە ايدىراجماخ اھلى قابچان طعام يېسەلر حق تعالى حضرتىنە حەدايدەلر نىڭكمە حق تعالى
 بىورر « و آخر دعوبىم ان الحمد لله رب العالمين » بعضىلەر ايدىلەر اجماخ اھلى آلتى بىردهم
 ايدەلر بىرى شول و قىتكە قابچان موئمنلەر كافىلەن سىچىلە اولوقت ايدەلر « الحمد لله الذى نجينا
 من القدم الظالمين » اىكىنچى شول و قىتكە صراتى كېچەلر ايدەلر « الحمد لله الذى اذهب عننا
 الحزن » اوچىنچى شول و قىتكە كەرچىك و قىتن ما ئىمیوانەدىن غسل ايلەلر وايدەلر
 « الحمد لله الذى هدىنا لهذا ما كنا لنه قدى لولا ان هدىنا الله » دوردىنچى قابچان اجهماخقە كەلەر
 فرشتەلەر آنلۇرى اسقىبال ايدىلەر اولوقت ايدەلر « الحمد لله الذى صدقنا وعده و اورنىما الارض
 نتبؤ من الجنة حديث نشاء » بىشىنچى شول و قىتكە مقاملىرىدە وارەلر و قرار طوطەلر ايدەلر « الحمد
 لله رب العالمين » پىغمىر عليه السلام ایندی اجهماخىدە بىرسایى واردە آڭا دار الفرج دۈرلەر
 شول كېشىلەر آڭا كىرلەر كە بىر مسلمان قىزىداشنىڭ كۆئىلە فرح بىراغە لطيف سۈزلىرى ايلە قال الله تعالى
 « ولدینا مزيد » قوت القلوبىدە ايدىراجماخ اھلەنە حق تعالى حضرتلىرىنىدىن اوچ درلو تىحە
 كە بىرى هىدىيەدر يىلى اجهماخىدە حق تعالى حضرتلىرىن نسەلەر كە كۈزلىرى آنى كۈرمىدى
 اىكىنچى اجهماخ اھلەنە الله تعالىيەدىن سلام كە نىڭكمە حق تعالى حضرتلىرى بىورر « سلام قولامن
 رب رەبىم » اوچىنچى بودر كە حق تعالى حضرتىارى ايدە بن سردن راضى اولىم اشبو سوز
 هەدىيەدىن وسلامدىن دىنى أفضل اول نىڭكمە حق تعالى حضرتلىرى بىورر « ورضوان من الله
 اكىبىر » قال الله تعالى « الا ان اولىاء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون » بعضىلەر ايدەلەلە
 آنلاردىر كە الله تعالى يە ايمان كېتىرۇب ذكر الله ايلە مشغۇل اولورلار وبعضىلەر ايدەلەلە
 آنلاردىر كە حق تعالى حضرتلىرىچىون بىرى بىر بىلە سوپىشلىر . مالىك اشىرى الله رضى الله تعالى عنە
 ايدە بىرکۈن پىغەبر عليه السلام قاتىلدە او توررم پىغەبر عليه السلام ايندى حق تعالى
 حضرتلىرى يىڭىڭ قىلارى واردەر كە پىغەبرلىرى آنلاره ايمەز نورلىرى آنلار ايندى يارسول الله آنلار

کملدر پیغمبر یه ز صلی الله تعالی عاید و سلم ایندی بونلار آنلدر که در لودر لوشهرلدن کلمش
 اوله لر هیچ بونلر نیک دنیا اوچون غرضلری او له یه حق تعالی مضرتلر بینک رضاء شریفی
 اوچون بر بر لر یه سویشه لر یارین حق تعالی آنلر نیک یوزلر بیدی نور قیله و آنلر انجولردن
 مدلر لر ویره آنلر اول مندلر اوزه رینه اوتوره لر آخر خلاص قوره ایچنده اوله لر آنلر
 هیچ قوره و غصه اولمیه یعنی آنلر دنیاده بشارت وارد لله کتابیله که آنلر اولیاده
 آنلر قبرده بشارت وارد که بونلر اولیاء اللہ در و دفتر لرنده یازله شدر که بونلر
 اجماد اقدر. و نقدار که قوت القلعه بیده پیغمبر یه ز علیه السلام ایندی الله اوچون سویشلر
 یارین اجه اخده قزل یاقوت سن بور دیرک اوزه زن اول دیرک اوزه زن
 ییتمش ملک غرفه اوله یعنی کوشک اولوب اجماخ اهلینک اوزه رینه شرفه لر کبی اوله و اول
 غرفه لرده اولانلر نیک حسنی اجماخ اهلنه نور، بیره ویشل سنک سن و اسقیرقین حل لر کیمه لر
 و هر بر یسنک النند یازله ش اوله که «هؤلاء المتعابون فی الله» یعنی بونلر رضاء الله اوچون
 سویشلر در. انس رضی الله تعالی عنده پیغمبر یه ز علیه السلام نقل ایدر پیغمبر علیه
 السلام ایندی اجماخه بر چارشو وارد اجماخ اهلی اول چارشوده جمع اوله لرعش اعلادن
 بر لطیف بیل اسه آنلر نیک یوزیله طوقه حسنلرین و جماللرین زیاده دیلسه آنلر ایولر یه
 کله لر اهللری بونلری کوروب ایده لر والله حستنگز و جمال سنج زیاده اولمیش بونلر
 ایده لر والله سرنک دخی حستنگ زیاده اوله ش اهل حدیث ایدر لر اول زقاوه سوق المعرفه
 دیرلر واجه اخده شمس و قمر و کیچه و کونکز اولمیه ولکن اول مقدار تقدیر اوله زیرا که
 اجه اخنه عرش اعلانک نوری وارد و قدره احتیاج یوقدر اهل تفسیر ایدر لر اجماخ اهلی
 کونکز بیله لر مجاپلر کنه کله و عرش اعلانک نوری ظاهر اولمغله و مق تعالی مضرتلر بینک
 تجاییسی ایله آیرق نوره احتیاج ایله یه کیچه بی بیلالر مجاپلر اینکله علی کرم الله وجهه ایدر
 اجه اخنه بر چارشو وارد اما آنده بیع و شرا یوقدر همان صورتلر وارد غایت جماله نچان بر
 کشی خوب صورت کورسه و اول صورته کرمک دیلسه کیره مصابیح شرمدنه ایدر اول صورته
 کیرمکدن مراد بود که نچان آنکه بر لطیف صورت عرض اولنسه اول کشی دیلسه که اول
 صورته کیره حق تعالی قدرت الیه اول کشینک صورتن اول صورته تبدیل ایله زینتی
 و مسنه زیاده اوله بود کلدر که بر صورتن چقوب بر صورته دخی کیره اجزاسی تبدیل اوله
 زیرا بو تناسخه شرع و عقل قائل دگلر و هر کون اهل جلتک حسنی و جمالی زیاده اوله
 امام زینه خاتونلر بینک ایکیشور حسنی اوله بر یله محسن عوض و برینه محسن عطا دیرلر و موری لر
 دنیاعورتلر بینک و اتمه آی قاتله بیلدز لر کبی اوله پیغمبر یه ز صلی الله تعالی علیه وسلم
 ایندی نچان مؤمن اجماخه او غلبه چق دیلسه خاتونی بر ساعت ایچنده کبه اوله و طوغرور زنیچه
 دیلسه ایدر کک و دیشی اسحاق بن ابراهیم ایدر مؤملر بر ساعت ده او غلبه چق دیلسه اوله امام دیلسه ایله
 پیغمبر یه ز صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی اجماخ ایچنده بر قامی قدر بیم زنیه دن و دنیا نک

ایچنده گندن یکدیر . و نقلدر که ترهیبده و تر غیبده ابهر بره رضی الله تعالی عله ایدر پیغمبر یه ز
صلی الله تعالی علیه وسلم ایقدی بر کشی اجماخه کیفره که دزیاده اولان قتلری کند و دن یوقاری
مرتبه ده در اول کشی ایده یارب او شیو کسه دزیاده بنم قلم ایدی اجماخه بنم مرتبه مدن یوقاری
مرتبه سی وارد در حق تعالی حضورتلری ایده بن سکا عملیکه کوره مرتبه ویردم آنکه عملی سنگ
عملیکه بکزه مز زیرا اول سفدن یک عمل ایشلری آنکیچون اول سفدن یک اولدی .

فصل فی نعم اهل الجنة

چون مدیشور تمام اولدی شیمدن صوکره بونی دیلر زکه حق تعالی حضرتاری اجماخدن واهمدن
نه ذکر ایندی آنی بیان ایده لام ان شاء الله تعالی قال الله تعالی «وبشر الذين آمنوا و عملوا
الصالحات ان لهم جنات تجري من تحتها الانهار كamar زقوا منها من ثمرة رزقا قالوا هنذا الذي
رزقنا من قبل و اتوا به مقشارها و لهم فيها ازواجه مطهرة و مفتحة بالدون» یعنی حق تعالیه که جنت
دیدیکی جهیع ثواب اوینک اسیده رچرق جنلری مشهه لدر زیرا که مرتبه لری اوز زینه در
استحقاقلر ینه کوره ویریلور ویمهشلری بری برینه بکزه مرتبه کمعناسی بودر که فیان بر طعام
ویابریمهش بیسهه ار ایدر لر بوطعاملر بوندن اوکدین بر دخی بزر زق اولمش ایدی آنکیچونکه
لون اویلگی طعامه بکزه راماطعملری بکزه مز بعضیلر ایدر بزه بوندن اوکدین رزق اولدی
دیمک اولدیر که یعنی دنیاده بزنان کبی رزق اولدی دیمکدر آنکیچونکه اجماخ زعه نتلرینک
بعضیسی دنیا نعه نتلر ینه بکزه صورتده امالن تنده دگل . صاحب کشاف ایدر دنیا طعامی و شرابی
جنت طعامی قاتنده امهله مسی کبیده بکه بیمه ک آراسند فرق نقدر در آن که کوره
قیاس ایده لر دیمکدر بعضیلر ایدر پیغمبر یه ز صلی الله تعالی علیه وسلم ایقدی اول نکری
حقیچونکه محمد کنفسی آنکه قدرت النده در فیان بر کشی اجماخ بیمهشلرندن قلیم ایلسه
و آغاچ ارندن برمیمهش قوبارسه در حال اول بیمه شنک ایرینه بر دخی بهر اصلا بیمهشلری آغاچدن
اسسه از داشم بوانور قال الله تعالی «ولهم فيها ازواجه مطهرة» یعنی اجماخده خاتونار وارد
مطهر لدر خلنده ویراد مقده اما یراد مقده مطهر اولدقلری اولدیر که هیض و بول و غائط
و توکرمه ک و ستدیمک واوغلان طوغدرموق و ملی چیقه حق بوقدر اماما خلقده مطهر اولدقلری
اولدیر که کسه ایرینه حسد وطعم ابله میوب فلان بدم ارم اوله ایدی دیمک یوقدر . حضرت حسن
رضی الله تعالی عنہ ایدر مطهر اولدقاری اولدیر که دنیاعورتلری دنیاده ایکن قاریلر ایدی حق
تعالی حضرتاری اول حالی آنلردن کیلر و ب قزا او غلان ایلدیکی مطهر ایتمکدر تفسیر کبیرده
ایدر جماع اللذات اوچدر بری مسلکلر و بری مطهردر و بری مذکحدر نتكلم حق تعالی
حضرتاری مسکفلوی وصف ایلدی «جنات تجري من تحتها الانهار» مطعمنی دخی بیان ایلدی
نقام او شیو آیت کریمه ده بیورر «کمار زقوا منها من ثمرة» و منکھی دخی بیان ایلدی نقام
او شیو آیت کریمه ده بیورر «لهم فيها ازواجه مطهرة» فیانکه او شیو اوج نسنه حاصل اولسه

بونه متلر زائل اوله ديو تنعم ايذر کن آنلره خوف ايشه بو خوف ايشه مضطرب اولور لار حق تعالی
 حضرتاري آنلر لاث خوفن ازاله ايده کيچون بيورر که «وهم فيها خالدون» بس آيت کمال تذعيمه
 و سروره دلالت ايذر که اهل جنت اجهامده دائم ملودر آنله موت يوقسر ويشه چيقق يوقسر
 ايذردر اما معترضي ايذر خلد مونده ثبات لازم وبقاء دائم اصلاً مقطوع او لمز وبزم
 اصحابييز ايذردر خلد بونده ثبات طوييلدر نتمک حق تعالی بيورر «فالدين فيها البداء» اگر
 خلد لاث مفهوممله ايدي اولق داخل ايمش سه نيهجه تکرار ايديدي و عقل دوامنه دلالت ايذر
 آنلر لاثون دائم او لميچق اولسه لردی اجهامدن مقطع او له لردی بس اهل ثواب دائم غم و حزن
 و خوف اچنده اوله لردی حال بودر که حق تعالی حضرتاري بيورر «لا خوف عليهم ولا هم
 يحزنون». و نقادر که معيد بن جعفر ايذر اجماخ اهل لاث هر بر يسي اوچه ربيله زك طاھه لر
 بری آلتوندن و بری کوشدن و بری انجوابیه با وقتدن ويشل خلعتلر کيده لر سنديسن
 واستبرقلدن. ايدي اجماخ اهلي يبه لر و اچه لر دائم فرمادر آلتوندن وجوهه دن
 و انجهولردن قدصلر ايله شراب اچه لر کوش تملو و هريير طونلو او غلانلر آنلاري طواف
 ايذرلر شراب او لشاديرلر بونلر غایت مشرف اولوب صحبت ايذرلر قال الله تعالی
 «والذين آمنوا واتبعهم ذريتهم بآيمان» يعني آنلر که الله ايمان کتور ديلر واوغلانلری
 ايمان کتور ديلر واوغلانلری ايمانده آنلر نابع اول ديلر آنلر دخی اجماخده در کرسه
 او غلانلری بيوك اولسون و کرسه افاق اولسون آنالريله اجماخده بيله قوبارلر. ايدي سر
 بودر که بالغ او لمش او غلانلری کندولر ايمان ايله اجماخه کيرر لر بلکن کوچك او غلنچقلر
 آنالريله تابع لدر آنالری هر متنه اجماخه کيرر لر اگرچه ثوابلری يوق آنالر ينكث ثوابن
 کسوب آنلر ويرمزلر بلکه حق تعالی حضرتاري کندو کرمندن و فضلدن آنلره ثواب اعطای
 ايذوب اجماخه قويه. حضرت على سكرم الله وجهه ايذر مؤمنلر لاث او غلانلری آنالريله
 اجماخده در وکافر لاث او غلنلری آنالريله تموغده در ايدي بوسوزده اشكال وارد زيراكه
 پيشپور ي Miz صلی الله تعالی علیه وسلم ايقدي کافر لاث او غلانلری اجماخ اهل لاث خد، تکار لريدر
 او يله اولسه وجه توفيق نه اوله بو ايکي سوز آراسنده جواب بودر که کافر لاث او غلانلری بالغ او لمدن
 اوله لر اگر بالغ اولقدن صکره اولور لر ايسه کافر لر در زيراكه کفری وايمانی بلور لر
 آنالريله تموغه بيله کيرر لر اگر بالغ او لمدن اولور لر ايسه کفری وايمانی بلور لر او يله
 ايسه کافر دکللر در اجماخده مؤمنلر لاث خدمتکار لريدر ايکي هدینه آراسنی توفيق ايقمک
 بودر قال الله تعالی «ولمن خاف مقام ربہ منهان» مقاتل رضی الله تعالی عنه ايذر ايکي جنت ديمک
 او يله که بری عدن اجه اخي و بری نعمم اجه اخيدر. محمد بن علی الترمذی ايذر ايکي جنت
 ديمک او يله که بری مقدن قور قدیغی جملقدر و بری شهوتن نرك ايڈیکی جنتقدر قال الله تعالی
 «ذواتنا افهان» يعني اجهامده آغاچلر داردر بوداقلری طوغری واوزوندر على الدوام
 يمه شلری باقیدر واول آغاچلر لاث کلوب سرايلرین قابل مشدر قال الله تعالی «فيهم ماعينان

فجریان» ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنہ ایدر آنلرده ایکی چیزه وارد بیورل دیغی اولدر که بروی کرامقدر و بری اجماخ اهلنک او زہرینه زیارتند. حسن رضی الله تعالیٰ عنہ ایدر تجریان بیورل دیغی آقار صولدر آنلرذک بری تسنیم و بری سلسیلدر. ابن عطیه رحمة الله تعالیٰ علیه ایدر تجریان بیورل دیغی اولدر که بری «ماء غیر آسن» یعنی طانلار و صاف صودر و بری خهدر لذة للشار بین «فیه ما من کل فاکهه زوجان» یعنی اجماخنک ییمه شاری ایکی در لودر بری یاش و بری قوری دیمکدر قال الله تعالیٰ «لم يطهُّن انس قبلهم ولا جان» یعنی انسازدن وجملردن کمیه آنلره یعنی حوریله جماع ایله مددی دیمکدر. مقائل ایدر آنلر اجماخنک حورلاریدر وبعضاپلر ایدرلار دنیها عورتلریدر که دنیه ادن کیم لیدنبر و آنلار ایله کمیه جماع ایله مددی دیمکدر قال الله تعالیٰ «كَانُوا نِيَّاتُهُمْ مَعَ الْمَرْجَانِ» قناده ایدر آق مرجان اچنده قزل یاقوت نیچه صفاویر ایسه آنلرذک دخی لطافت و صفاتی مرجانه بیکزه قال الله تعالیٰ «وَمَنْ دُونُهَا جَنَّاتٍ» یعنی اول ایکی جنتن غیری ایکی جنت دخی وارد دیمکدر. ابو موسی الاشعی رضی الله تعالیٰ عنه ایدر اول ایکی جنتنک بریسی آلتوندندر سابقلر اوچون و بری کومشندندر تابعلر اوچون قال الله تعالیٰ «فِيهِمَا فَاكَهَهُ وَنَخْلُ وَرِمَانٌ» ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنده ایدر اجماخ آغاچنک بوداقلری یهشل زمرجدن وبیراقلری قزل آلتوندندندر و بیتمشلری سوددن آق وبالدن طاتلودر قال الله تعالیٰ «فِيهِنَ خَيْرَاتٌ مَسَانٌ» یعنی خلقلری احسن و بوزلری کوکبکدر «حور مقصورات فِ الْحَيَاةِ» یعنی مسقورلر در خیمه لر اچنده که حریرلار ایله بیزه نمشلردر. پیغمبر بیز صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایقدی اگر اجماخ عورتلرندن برستی بیزه ایندیسلر ایله کوک آراسی طوبطلونور او لیدی قال الله تعالیٰ «وَإِذَا رَأَيْتُ ثُمَّ رَأَيْتُ نَعِيْمًا وَمَلَكًا كَبِيرًا» یعنی اجماخ اهلنک مرتبه سی وصف اولنهم غایت ادناسی باش بیللق بوله نظر ایدر بوسکین والچماگن کور دیمکدر قال الله تعالیٰ «فِيهَا عِينٌ جَارِيَةٌ فِيهَا سَرُورٌ مَرْفُوعٌ» ابن عباس ایدر اجماخنک تغفلر وارد آلتون و زبرجدن و انجو و یاقوتله بیزه نمشلر غایت بوجهه در قابچان اجماخ اهلنک او زہرینه اور توہق استسه لر الجه لئور و قابچان بنسه لر قالقوب بوجهه لئور دوهر کبیدر بنه مکن الجف او لئور قابچان یورتسه لر بوجهه لئور سرر مرفوعه دخی آنچلین در «وَكَوَابٌ مَوْضِعٌ» یعنی اجماخ اهلنک قانندہ ابریقلر وارد شیشه لر کبیدر اماما قلپی یوقدر «وَنَهَارٌ قَصْفَوَةٌ» یعنی دیزلهش یصدقلر وارد آنلرذک او زہرینه اوتوره لر و یاصلازه لر «وَزَرَابٌ مَبْثُوثٌ» یوشق دوشکلر وارد دوشنه شلردر ایهدی ای عالم لر و ای علمایه محبت و بولداش او لان عزیزلر بیلمک کرکدر که بومرتبه لری حق تعالیٰ حضرتلری وصف ایدکوب بیورکه «وَمَا يَعْلَمُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ» یعنی قضیه لری مطلقاً الله تعالیٰ نلک عالم قللرندن آرنق کمیه بیلمز و هم قرآنلدن مفهوم او لان بودر که جنت علماء اوچون او له کما قال الله تعالیٰ «إِنَّمَا يَخْشِيَ اللَّهُ مِنْ عَبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» امام رازی تفسیر کبیرنام ایدر بدرستی عقلله و نقلله ثابت اولدیکه

الله‌هـن آنچـق عـالمـلـر قـورـقـار آـيـتـلـك ظـاهـرـى شـوـكـا دـلـاتـ اـيـدـرـكـه اـهـمـاخـه عـلـمـادـن آـرـقـ
کـمـسـه کـرـمـیـهـ زـیرـاـ کـه «ـاـنـمـاـ» هـصـرـ اـیـچـونـلـر دـلـاتـ اـيـدـرـكـه عـلـمـادـن آـرـقـ اللهـهـن کـمـسـهـ قـورـهـزـ
یـرـجـنـتـ اللهـهـن قـورـقـانـار اوـچـونـلـر دـیـو بـیـورـمـشـلـر نـتـکـمـ قـرـآنـدـه بـیـورـدـی «ـذـلـكـ لـمـنـ
خـشـیـ'ـرـبـهـ» يـعـنـی جـمـتـ وـرـضـوـانـ اللهـهـ آـنـلـرـه مـنـصـوـصـرـکـه اللهـهـن قـورـقـارـ اـیـمـدـیـ بـوـ سـوـزـدـنـ
فـقـیـ قـورـقـهـ قـرـکـدـرـ وـلـکـنـ نـیـدـهـ لـمـکـهـ جـاـهـلـلـرـکـ عـقـایـ وـعـلـمـیـ بـیـرـقـدـرـکـهـ کـوـثـلـهـ قـورـقـوـ دـوـشـهـ
بـسـ قـورـقـامـقـدـنـ قـاتـ قـورـقـهـ کـرـکـلـرـ وـالـلـهـ وـلـیـ الـاـرـصـادـ عـارـفـلـرـ اـیـدـرـ خـوفـ بـیـشـ قـسـمـلـرـ
بـرـیـ رـهـبـقـدـرـ رـهـبـتـ اـولـدـرـکـهـ تـصـدـیـقـدـنـ قـوـبـارـ يـعـنـیـ حـقـ تـعـالـیـلـکـ وـعـیـدـنـدـنـ وـهـنـدـنـ
نـفـسـ قـورـقـرـ. اـیـکـنـچـیـ خـشـیـقـدـرـ اـیـمـدـیـ خـشـیـتـ اـولـدـرـکـهـ عـلـمـادـنـ قـوـبـارـ آـنـثـاـ خـوفـ العـقـلـ
دـیـرـلـرـشـکـلـرـدـنـ وـشـیـهـهـ لـوـلـرـدـنـ قـورـقـارـ. اوـچـنـچـیـ وـجـلـمـرـوـجـلـ اـولـدـرـکـهـ مـعـرـفـتـدـنـ قـوـبـارـ آـنـثـاـ خـوفـ
الـقـلـبـ دـیـرـلـرـ اـوـلـ بـرـامـزـعـمـلـدـنـ قـورـقـهـ قـدـرـ دـوـرـتـچـیـ خـنـدـرـخـنـدـرـ اـولـدـرـکـهـ بـیـقـنـدـنـ قـوـبـارـ آـنـثـاـ
خـوفـ الرـوـحـ دـیـرـلـرـ اـفـیـارـیـ مـلـاـحـظـهـ اـیـتـکـلـدـنـ قـورـقـوـ بـیـشـنـچـیـ هـیـبـتـدـرـهـیـبـتـ اـولـدـرـکـهـ مـشـاهـدـنـ قـوـبـارـ
آـنـثـاـخـوفـ السـوـرـ دـیـرـلـرـ اـوـلـ جـلـالـ اـحـدـیـقـانـ وـکـالـ صـمـدـ بـیـقـنـدـنـ قـورـقـوـ «ـالـلـهـمـ اـحـشـرـ نـافـ زـمـرـةـ الـعـالـمـینـ».

فصل في هراتب الجنـة

اـگـرـ بـیـلـکـسـهـ کـهـ حـقـ تـعـالـیـ حـضـرـتـلـرـیـ اـجـمـاـخـ اـهـلـهـ نـهـ بـیـورـدـیـ شـمـدـیـدـنـ صـوـکـرـهـ اـیـشـتـکـلـ
کـهـ اـجـمـاـخـ اـهـلـیـنـکـ مـرـتـبـهـ لـرـینـ بـیـلـکـیـرـهـ مـاـنـ شـاءـ اللهـ تـعـالـیـ قـالـ اللهـ تـعـالـیـ «ـوـکـنـقـمـ اـزـاـجـاـثـلـاـثـةـ»
یـعـنـیـ اـصـنـافـاـ آـنـدـنـ صـوـکـرـهـ حـقـ تـعـالـیـ حـضـرـتـلـرـیـ اـیـقـدـیـ «ـفـاصـحـابـ الـمـیـہـنـةـ» اـصـحـابـ مـیـہـنـهـ آـنـلـدـرـ
کـهـ شـوـلـ وـقـتـ کـهـ آـدـمـکـ ذـرـیـقـیـ صـلـبـیـدـنـ چـقـدـیـلـرـ بـرـ آـزـیـ آـدـمـکـ صـاغـ یـانـدـهـ طـورـ دـیـلـرـ .
اـصـحـابـ یـهـنـ آـنـلـدـرـ ضـیـحـاـکـ اـیـدـرـ اـصـحـابـ مـیـہـنـهـ آ~نـلـدـرـکـهـ دـفـقـرـلـرـ بـینـیـ صـاعـ اللـهـ وـیـرـلـرـ .
حـسـنـ اـیـدـرـ اـصـحـابـ مـیـہـنـهـ آ~نـلـدـرـ عـمـرـلـرـ اـنـ طـاعـتـ اللـهـ خـرـجـ اـبـقـدـیـلـرـ اـحـسـانـهـ تـابـعـلـدـرـ
«ـوـاصـحـابـ الـمـشـئـهـ ماـ اـصـحـابـ الـمـشـئـهـ» يـعـنـیـ اـصـحـابـ شـمـالـ کـافـرـلـرـ دـنـیـادـهـ مـقـرـبـلـرـ دـرـ وـاجـمـاـخـ اـچـانـ
مـشـئـهـ آ~نـلـدـرـکـهـ عـمـرـلـرـ یـفـیـ مـعـصـیـتـهـ خـرـجـ اـیـلـدـیـلـرـ قـالـ اللهـ تـعـالـیـ «ـوـالـسـابـقـوـنـ السـابـقـوـنـ»
اوـلـئـکـ الـمـقـرـبـوـنـ» يـعـنـیـ خـیـرـاـتـ اوـکـدـینـ وـغـالـبـ اـیـشـلـیـلـرـ دـنـیـادـهـ مـقـرـبـلـرـ دـرـ وـاجـمـاـخـ اـچـانـ
الـلـهـ یـاقـنـلـدـرـ «ـثـلـةـ مـنـ الـأـوـلـیـنـ» يـعـنـیـ بـرـ طـائـفـهـ دـرـ آـدـمـنـ نـاـبـزـ پـیـغـمـبـرـیـمـهـ کـلـچـهـ
«ـوـقـلـلـیـ مـنـ الـأـخـرـیـنـ» يـعـنـیـ مـحـمـدـ اـمـتـلـنـدـنـ بـرـ طـائـفـهـ دـرـ «ـعـلـیـ سـرـ مـوـضـوـنـةـ» يـعـنـیـ
آـلـقـوـنـدـنـ وـجـوـهـرـدـنـ دـوـزـلـمـشـ تـخـتـلـرـ اوـزـهـرـیـهـ اوـتـوـرـهـلـرـ «ـمـتـکـئـنـ عـلـیـهـاـ مـتـقـابـلـیـنـ»
یـعـنـیـ بـعـضـیـسـهـ مـقـابـلـهـ اوـتـوـرـهـلـرـ «ـبـطـوفـ عـلـیـهـمـ وـلـدـانـ» يـعـنـیـ خـلـدـمـتـ اـیـقـمـکـیـچـوـنـ غـلـماـنـارـ
وارـدـ نـورـدـنـ «ـمـنـلـدـوـنـ» اوـلـ اوـغـلـلـدـرـ اوـامـلـدـرـ وـقـاتـنـدـنـ کـیدـهـزـلـرـ «ـبـاـکـوـبـ وـاـبـارـیـقـ» يـعـنـیـ
قـدـمـلـرـ اـیـلـهـ بـیـلـسـلـرـدـهـ دـورـ اـیـدـلـرـ اوـلـ قـدـمـلـرـ شـیـشـهـلـرـ صـورـتـنـدـهـ دـرـ وـاـبـارـیـقـ اوـلـدـرـکـهـ اـمـزـ
کـلـوـبـارـ دـاـقـلـرـ کـبـیـ اوـلـهـ «ـوـکـاسـ مـنـ وـعـیـنـ» يـعـنـیـ آـقـارـشـرـاـبـلـرـدـنـ طـولـکـاسـهـلـرـ وـارـدـرـخـانـ اـیـچـسـهـلـرـ کـهـ هـرـنـدـنـ
باـشـیـ آـغـرـتـمـزـ وـعـقـلـیـ کـیدـرـمـزـ «ـوـفـاـکـهـ مـمـاـ بـیـتـخـیـرـوـنـ» يـعـنـیـ اـجـهـاـخـدـهـ بـیـهـشـلـرـ وـارـدـرـکـهـ هـرـنـهـ
اشـتـهـاـ اـیـدـلـرـ اـیـسـهـ بـولـنـورـ «ـوـلـمـ طـیـرـ مـمـاـیـشـتـهـوـنـ» يـعـنـیـ قـوـشـلـرـ اـیـقـنـدـنـ هـرـنـهـ کـهـ دـیـلـلـرـ اـیـسـهـ

حاضردر قایچان بركشی قوش این بیدهک دیله سه بر قوشی چاغرر اول قوشی دخی کاور الله
قونار یوکلری غائب اولور وایتی پشمیش اولور این بیده لر اول قوش ینه اوچار کیدر
بیاغی کبی اولور «ومور عین کاشال اللؤلؤ المکنون» یعنی اچه‌اخده هور بلر وارد
صدق اچنده صاقلنهش انجولره بیکزه رار قال الله تعالی «واما ان کان من اصحاب الیهین سلام
لک من اصحاب الیهین» یعنی شونلر که اصحاب الیهین دندر سلک او زریکه سلام اولسون
آفلردن یا محمد هیچ آنلر لثک اوچون غصه‌یه که آنلر عن ابدن امیملردر. مقانل ایدر اصحاب
الیهین سکاسلام اولسرن دیمهک اولدر که حق تعالی مضرنلری آنلر لثک سیئانی مفوایلیوب
حسناتن قبول ایله ر دیده کدر.

خاتمه الكتاب

ای طالب اسرار الهمی اشبو کتاب عظیمی و خطاب کریمی جمع ایلین بازیچی او غلی احمد بیجان در حق
تعالی رحمت ایله سون آنکا که اشبو کتابی جمع ایله دی و جمیع عالمانک عالمی مونده درج ایله دی
شونلک او زرینه که عارفلر لثک غایینیدر و اصللر لثک نهایتیدر الهمد لله که اشبو کتاب تمام اولهی محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم لثک اعلی دولتنی و اجلی سعادت ندن که بن ضعیفی مردم اینهیوب بو کتابی
دعایه و سوله قیلدی الله تعالی به شکرلر اولسونکه بوعبد عاجزه اتمامن میسر قیلدی. ایدهی
بالی آن عالمدر رحمت قیلدک آنک کمال عقیچون بندی شفاعت دن مردم ایله و بندی آنک نعلینی
توزینه با غسله و دخی بنم اصلمی و فرعی آنک قاتنده مقرب ایله. و سبب تأليف کتاب اولدر که بنم
محمد آدلوب قرنداش و ارایدیکه عالم و عارف کامل و فاضل نکار بندک خاصی و ایرنلر سوری ایدی
ودخی جهانک قطبی حاجی بیدرامک سرداشی ایدی و اولیهانک نقدی ایدی و حضرت رسالتک تمام
کامل وارثی ایدی حق تعالی حضرتلری آن دنیاده و آخرتده خوش طوتوب عاقبتده اصل و فرعی
ایله عدن اجمان آنک ازانی قیلسون و دائم بن مسکین و فقیر احمد بیجان آنکا ایدر دمکه ای
برادر دنیانک بقاسی و روزگارک و فاسی یوقدر اوله اولسه بر بادکار دوزک که عالمدرده و قونسون
بلنم سوزم ایله اول دخی مغارب الزمان آدلو بر کتاب دوزدی عالمدرده ندک او ظاهر و باطن تفسیر
و تحقیق و تمثیل و ارایسه بونجه کتابلردن چیقاروب و نیچه مکمل عارفلر و عالم راویلر آغزنین
تفاسیر و احادیث قدسیه و احادیث نبویه و احیاء علوم و مشایخ کتابلردن الحالی اون ایکی
عاملنک مفرنی بر بیده جمع ایله دی و آن دنیا نصره بکا ایتنی ای احمد بیجان ایشته سنک سوزکله
جهیع موجود اتنک لطائفی شرایعی و حقایقی بر بیده جمع ایله دم ایدهی سن دخی کل بو کتاب
که مغارب الزماندر آنی ترکی دیله دوندر تا که بوبزم ایلک قومی دخی معارف دن و انوار علمدن
فاظن کرسونلر اویله اویله بن مسکین دخی آنک مبارک سوزیله اشبو کتابی که آدینه انوار
العاشقین ویردم احسن البلاد و دارالجهاد کلیبولیده تمام ایله دم ایدهی بوبزم انوار العاشقین
و قرنداشمنک دیوان محمدیه سی ایکیسی دخی مغارب دن چیقه شدر اول کتاب منظومدر بو کتاب
منثور در آنکیچون بوبله واقع او لدیکه علمی ایکی درلو وجهه یازمشلردر بر درلو سلی شعر له

نظم ایتمشلر در طانلار او لمق او چون و بر در لوسنی نشر ایتمشلر در آنلامق آسان اوسنون او چون
ایکیسی دخی لطیفتر راهی قاتنن معقبرلر در صنایعکه بحر محیط طاشوب ایکی بوزدن آقوب
ند کارجو اهر وار ایسه ظاهر ایله دیلم اگر در مکنون اسقرا ایسلک ازوار العاشقین مطالعه ایله
واجر غیر مهون اسقرا ایسلک محمدیه فی مطالعه ایله الحمد لله که بزا ایکی قرنداش بو ایکی کتابی
جمع ایله داک آنکیهون بز بیولده بر پنه زمینلر چیکدک تازا که باز بیچی او غلر ریه رهمت او لوسن
دیه لر تاریخ کتاب ایمدی شول زمانکه سلطان ابن السلطان غازی مراد خان
انکروز بکینک باشند کسوب مصر سلطانله کوندر مشفی سیکریوز ایملی سنه سلطان آنکندره
سلطان محمد خان پادشاه او لیچق اشبوق کتاب کلیبولیده قهان یازلی سیکریوز ایملی بیش یلن
محمد ملک او آنده و دخی حق تعالی حضرت دن دیلمکه کلیبولی خلقه رحمت ایله جهیع مؤمنلر ایله
زیرا کلیبولی قومی ایکی درلو در بریسی غازیلار در بریسی شهیدلر در اما اولکه
غازیارد ر آنلار دخی ایکی بلوکدر بریسی کافر ایله غزا ایلندر در و بری نفس لریه غزا
ایلندر در اما اولکه شهیدلر در آنلار دخی ایکی درلو در بریسی کفار اللنه شهید
اولندر در و بریسی غفار اللنه شهید اولندر در الهی بونلره آخرتنه حساب و عذاب اینمه
بونلری محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمه با غشلا و بزی جهیع محمد امتنیه اجمانه قوی
دیباراک کوسته آمین یارب العالمین. اگرچه که دنیاده کامللر و علمیله عمل ایله روازه رار درلو
داستانلر دوزوب خوش گلستانلر جمع ایله دیلم اما کیمی حکایله ایلدی و کیمی محبوب لر سر
انجامی ایمدی اما بوضیع احمد بیجان ایلد که جهیع عالمی علمنی و شایخ اسراری
وعرف انوار یعنی قبیل بقیل عالمیک او آنین تا آخر یعنی دین اوچ درلو عبارته بیان ایله دم بری
تشریع و بری تحقیق و بری تمثیلر که روح عشق اشبوق کتابله مشرف اوله ایمدی ای طالب
اسرار الهی شوریه بیلمک کرکر که زنکار خطابات الهیه وار ایسه توراتن وزبوردن و انجیلدن
و قرآن دخی ندکار کلمات ربانية وار ایسه صحیف انبیادن تعالیم جبر و تن عالم ملکه
و ملکوتی هنی عرصات و معاده و جنات آباده وار پنه اشبوق کتابه جمیع اولندری زنها ربو کتابی
قدربنی بیله سن و سوزینی طوتسن تا که مدارج کمالانه ایریشه من انشاء الله تعالى (فلان ایسیر
الانعام و ختم بالخير والاخلاق قلت الحمد لله رب العالمین اللهم صل علی محمد و آل وصحبه اجمعین)

مناجات قاضی الحاجات

الهی الهی زیچه فرح اولهیم سیما عاصی او لمشکین و نیچه فرح اولیهیم کیم و سفی بله شیکن و نیچه
سلطن نسله ایستیه ویکه خطا ایدیچی قلوم و نیچه نسنه ایستیه ویکه کریم پادشاهن قرآن
کریمکه حقیچون و صراط مسقیمه نلک حقیچون و محبیب اکرمکه حقیچون بوزیمی طپراوه قویوب
سلطن استرمکه آخر عمریمی ایمان ایله ختم ایلیه سن و دخی سندن دیلمکه بارب بو کتابه
دنیاده یوجه ایلیوب و آخرتنه بگنا شفیع ایلیه سن و اجمانه دیله بگنا و بره من تا که دنیام
و آخرتمن بو کتاب ایله مشرف اوله و دخی بنی محبوب ایله مه حضرت قدسکن و بگنا کشف ایله عالم
غیبکن آمین یا الله العالمین بر میگذک یا ارم الراحمین . تمت

(فهرست انوار العاشقين)

فصل	٨٢	سبب تأليف كتاب	٣
فصل فيما كتب في التورات	٨٧	الباب الأول في ترتيب الموجودات	٦
مبعث يوشع بن نون عليه السلام	٩٣	فصل في ترتيب الموجودات	٨
حديث حزقييل بن نورى عليه السلام	٩٣	حديث الأرض واسماؤها واهلها	١٤
باب الموعظتين وعظ الله تعالى به اعياده	٩٤	بيان الكلمات التي أوصاها الله تعالى	٢١
مبعث الياس عليه السلام	٩٩	الباب الثاني في خطابات الله تعالى	٢٢
مبعث داود عليه السلام	١٥٢	مع الانبياء	
مناجات داود عليه السلام	١٥٧	صفة نفح الروح في آدم عليه السلام	٢٣
فصل في دمي الله تعالى إلى داود عليه	١٥٥	توبة آدم عليه السلام	٣٣
السلام	١١٢	بيان أحد ميناق	٣٨
فصل في تشويق داود عليه السلام	١١٣	وفات آدم وموتاً عليهما السلام	٣٩
فصل		مبعث شيث عليه السلام	٤٥
وفات داود عليه السلام	١١٤	مبعث ادريس عليه السلام	٤٤
مبعث سليمان عليه السلام	١١٤	مبعث نوح عليه السلام	٤٥
حديث بناء بيت المقدس	١٨	مبعث هود عليه السلام	٤٦
قصة بلقيس	١١٨	مبعث صالح عليه السلام	٤٧
مبعث لقمان عليه السلام	١٢٣	مبعث ابراهيم عليه السلام	٤٩
قصة ذي القرنيين	١٢٤	فصل في بناء المسجدية	٥١
مبعث شعيباً وارمياً عليهما السلام	١٢٦	وفات ابراهيم عليه السلام	٥٢
مبعث عزير عليه السلام	١٢٨	مبعث اسماعيل عليه السلام	٥٥
مبعث يونس بن هنـى عليه السلام	١٢٩	مبعث اسحاق عليه السلام	٥٧
الحديث ركرياً ويحيى عليهما السلام	١٣١	مبعث يعقوب ويوسف عليهما السلام	٥٨
وفات ركرياً ويحيى عليهما السلام	١٣٣	وفات يعقوب ويوسف عليهما السلام	٦٦
اما وفات يحيى عليه السلام	١٤٣	مبعث ايوب عليه السلام	٦٧
مبعث عيسى عليه السلام	١٣٥	مبعث شعيب عليه السلام	٧١
فصل في اوصاف الاجيال	١٤١	مبعث موسى بن ميشا	٧٣
فصل		مبعث موسى وهارون عليهما السلام	٧٤
الحديث نزول المائدة في السماء	١٤٢	الحديث نزول التوراة وطلب الرؤبة	٧٩

١٤٢	مبحث رفع عيسى عليه السلام الى السماء
١٤٣	فصل في ترتيب انباء عليهم السلام
١٤٤	نبیت محمد مصطفیٰ عليه السلام
١٤٥	فصل
١٤٦	فصل في نزول القرآن
١٤٧	حديث المراجج
١٤٨	فصل في رؤية الله سبحانه وتعالى
١٤٩	فصل في اسرار الومي
١٤١	<u>كلمات قدسية</u>
١٤٢	فصل في الحديث الالهي
١٤٣	هجرة النبي عليه السلام من <u>مكة</u> الى <u>المدينة</u>
١٤٤	فصل في نزول النبي عليه السلام <u>بالمدينة</u>
١٤٥	فصل في عباد النبي عليه السلام
١٤٦	قصة فتح <u>مكة</u>
١٤٧	قصة <u>حليين</u>
١٤٨	وفات رسول عليه السلام
١٤٩	فصل في فضائل الاصحاب ووفات فاطمة الزهراء رضي الله تعالى عنها
١٤٠	وفات ابى بكر رضي الله تعالى عنه
١٤١	وفات عمر رضي الله تعالى عنه
١٤٢	وفات عثمان رضي الله تعالى عنه
١٤٣	وفات على رضي الله تعالى عنه
١٤٤	وفات حسن وحسين رضي الله عنهم
١٤٥	فصل
١٤٦	الباب الثالث في الكلمات التي اوحهاها الله تعالى الى <u>الملائكة</u>
١٤٧	فصل في جبرائيل عليه السلام
١٤٨	فصل
٢٢٥	فصل في مسائل شتى
٢٢٦	فصل في ملائكة الموت
٢٢٧	فصل في مقام الارواح
٢٢٨	الباب الرابع في خطابات الله تعالى يوم القيمة
٢٢٩	فصل في الاعتقادات المختلفة
٢٣٠	فصل في الاحکام العلمية
٢٣١	فصل
٢٣٢	فصل في الجمعة
٢٣٣	فصل في التهجد
٢٣٤	فصل في المساجد
٢٣٥	فصل في الزكوة
٢٣٦	فصل في الصوم
٢٣٧	فصل في ليلة القدر
٢٣٨	فصل في الحج
٢٣٩	فصل في القرآن
٢٤٠	فاتحة الكتاب
٢٤١	فصل في الذكر
٢٤٢	فصل في الصبر
٢٤٣	فصل في الصدقات
٢٤٤	فصل في فضل العالم والعلماء
٢٤٥	فصل في العلامة
٢٤٦	فصل في الامر بالمعروف والنهي عن المنكر
٢٤٧	فصل في الفقر
٢٤٨	فصل في الدنيا
٢٤٩	بيان الاقاليم السبعة
٢٤١٠	فصل في القبور والاماوات
٢٤١١	فصل في الدعاء
٢٤١٢	فصل في الاستغفار
٢٤١٣	فصل في التوبية

٣٢٥	فصل في الموضع	٢٨٨
٣٢٦	فصل في المراط	٢٨٨
٣٢٧	الباب الخامس في كلمات الله تعالى	٢٨٩
٣٢٨	في أعلى المقام	٢٩٠
٣٢٩	فصل في دخول الجنة	--
٣٢٩	فصل في أهل الاعراف	--
٣٣١	فصل في رؤية الله تعالى	٢٩١
٣٣٢	فصل في منازل الحلفاء الراشدين	--
٣٣٣	فصل في احوال اهل الكبار والصغرى	٢٩٣
٣٣٤	فصل في حكمه المدار	٢٩٤
٣٣٥	فصل في الجن	٢٩٧
٣٣٦	فصل في ذبح الموت	٢٩٩
٣٣٧	فصل في شجرة الطوبى	--
٣٣٧	فصل في المور	٣٥١
٣٣٨	فصل في الرلدان	٣٥٢
٣٣٩	فصل في الغلامان	٣٥٣
٣٣٩	فصل في انهار الجنة	٣٥٥
٣٤٠	فصل في مرائب اهل الجنة ودرجاتهم	٣٥٨
٣٤١	العلية	٣١٣
٣٤٢	فصل في نعم الجنة	٣١٥
٣٤٢	فصل في مرائب الجنة	٣١٦
٣٤٣	خاتمة الكتاب	يوم القيمة
٣٤٣	مناجات قاضي المحاجات	٣١٧
		الكرام